

Centro de Educacion Abierta

Țducăție Deschisă

Revista profesorului inovativ

Articolele sunt primite în cadrul Proiectului educațional internațional
Țducăție Deschisă
Țtapa 3 - Sclipiri de iarnă

Nr. 1 / ianuarie 2025

București

„Revista „Educație deschisă” / ianuarie 2025
ISSN 3008-3516 ISSN-L 3008-3516

Colectivul de redacție

Editor șef:
Prof. Ana-Maria Sasu

Coordonatori:
Prof. Ana-Maria Sasu
Prof. Cecilia Stan-Tomescu
Prof. Mihaela Manciulea
Prof. Livia Topor
Prof. Nicoleta Nagy
Prof. Ionela Văduva

Adresa redacției
Aleea Barajul Bicăz, nr. 5
Sector 3, București

**Autorii își asumă întreaga responsabilitate pentru conținutul
materialelor publicate!**

PROFESORI COLABORATORI

Capitolul 1: Mica și Marea Unire. Hai să dăm mână cu mână!

1. Vasilescu-Lohan Andreea	8
2. Bădău Adelina	10
3. Borceanu Florentina	16
4. Osăceanu Victor Gabriel	18
5. Tatu Luciana-Ioana	29
6. Budușan Dana	32
7. Bia Roxana	32
8. Lendel Ioana Maria	32
9. Putnic Gherghina-Maria	36
10. Seserman Ramona Elena	40
11. Juravle Elena –Daniela	42
12. Dobre Simona Mădălina	47
13. Seute Maria-Adriana	49
14. Szabo Eموke	49
15. Elisabeta Crosman	51
16. Ferent Emilia	53
17. Maruneac-Boca Angela	61
18. Hanga Ramona Ioana	62
19. Simona Georgescu	64
20. Lucuța Denisa-Antița	65
21. Marinaș Florina	66

Capitolul 2: Tradiții și obiceiuri de Crăciun

1. Țega Gabriela	71
2. Pascu Alina	73
3. Florian Alina Reghina	76
4. Cureș Ionela-Elena	84
5. Cureș Doru	84
6. Micle Narcisa Cosmina	87

7. Rachina Elena-Teodora	90
8. Jurcan Adela Maria	92
9. Crișan Ioana Mihaela	93
10. Bonchiș Maria-Ioana	96
11. Bălan Cornelia Dorina	96
12. Nicolescu Aretina	99
13. Văsioiu Mariana	101
14. Lungu-Jalbă Elena	104
15. Merlușca Mioara Irina	106
16. Biclea Codruța Mariana	109
17. Chelariu Paula Andrada	109
18. Boțan Claudia Melania	113
19. Gabor Ioana	113
20. Dandu Melania Paraschiva	116
21. Mircea Delia	120
22. Roșca Mihaela	120
23. Dénes Réka	124
24. Dandu Antonia	126
25. Cocean Olimpia	126
26. Suciu Ioana	126
27. Cucer Valentina	131
28. Mudure Florina- Adina	133
29. Romocea Iudita	137
30. Lőrincz Katalin	140
31. Ponta Daciana Laura	142
32. Popescu Elena-Irina	143
33. Alina Theodorescu	144
34. Ciubotariu Beatrice Liliana	146
35. Ispas Gabriela Loredana	148
36. Aneta Mureșan	151
37. Vorobchevici Silvea	154
38. Albulescu Cornelia	156
39. Bojină Mirela Tatiana	160
40. Dodi Florina-Mihaela	162

41. Lukacs Maria	166
42. Tonko Judit	166
43. Miloș Luminița Loredana	169
44. Vuia Dorina -Mariana	171
45. Brumar Florina Geanina	176
46. Costandachi Daniela	178
47. Oprea Maria	181
48. Feldrihan Angelica	185
49. Focșeneanu Antonella Loreley	187
50. Ghiman Silvia Petruța	189
51. Chiriac Aliona	191
52. Călin Simona-Alexandra	199
53. Angela Lupu	201
54. Alexandru Blidar	204
55. Popovici Maria	207

Capitolul 3: Mihai Eminescu – Luceafărul poeziei românești

1. Stroescu Daniela-Iulia	210
2. Buzdugan Zinaida	215
3. Stanca Elena Ionela	216
4. Nica Mădălina	231
5. Crăciun Liliana	250
6. Dorobanțu Elena Ofelia	252
7. Pascaru Tatiana	255
8. Snejana Croitor	262
9. Nacai Mihaela	264
10. Ciobanu Lucia	272
11. Salati Adriana Cristina	275
12. Rusu Alina Alexandra	275
13. Atănăsoaie Gabriela	275
14. Tipa Paula-Gabriela	278
15. Lupu Lavinia	278

16. Mezin Raluca-Ramona	278
17. Furtuna Tatiana	281
18. Galozinschii Inga	281
19. Dulgheriu Paula Veronica	294
20. Burlacu Dana	297
21. Slesar Anemona Veronica	304
22. Jercălau Simona Adriana	309
23. Filipaș Ovidiu Ștefan	310
24. Stoian Georgeta	311
25. Ene Georgeta Iuliana	314
26. Boldor Alexandra-Anca	316
27. Berheci Alexandra-Nicoleta	318
28. Roșca Ana	322
29. Simion Georgiana-Adina	325
30. Abuzan Tatiana	330
31. Fîntînariu Iustina-Cristina	342

Capitolul 4: Sclipiri de iarnă

1. Curac Marinela	346
2. Ichim Cristiana Oana	347
3. Stavăr-Vergea Izabela	349
4. Pînzari Elvira	353
5. Urbán Laura	370
6. Corduneanu Rodica	377
7. Gale Nicoleta	379
8. Gomoî Daniela	382
9. Petcu Alexandra	386
10. Horvat Hermina	390
11. Păduraru Cristina	390
12. Ungur Mariana Sorina	391
13. Borta Viorica	393
14. Șorea Alina Nicoleta	394

15. Neagu Liliana	395
16. Bréda Melinda-Erzsébet	403
17. Frunza Katalin	405
18. Vaida Paula	406
19. Vuia Ionela Marinela	408
20. Screiber Adriana	426
21. Grecu Mihaela	429
22. Mitrea Aurora	430
23. Omer Andreea	431
24. Elena Moraru Toma	433
25. Diaciuc Loredana	440
26. Mazilu Mirela	440
27. Lupu Sorina	444
28. Tudor Cerasela Elena	444
29. Voicu Nicoleta	454
30. Marena Simona Funduianu	459
31. Oriță Maria	463
32. Butnaru Elena-Condina	465
33. Pricop I. Mihaela	466
34. Deliescu Maria	470
35. Emilia Moșneguțu	472
36. Gabriela Trif	473
37. Hulber Lia Violeta	475
38. Mihaela Hațegan	477
39. Sasu Ana-Maria	480
40. Mititelu Nicoleta Liliana	482
41. Slabu Panseluța	485
42. Moș Ioana	488
43. Farcaș Mariana	493
44. Călin Daniela	496
45. Gheju Simona	499

Capitolul 1

Mica și Marea Unire. Hai să dăm mână cu mână!

„SĂRBĂTORIM ROMÂNIA - 1 DECEMBRIE”

VASILESCU-LOHAN ANDREEA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2 BORDEASCA VECHE

Titlul activității: „Sărbătorim România - 1 Decembrie”

Tipul activității: *activitate extracurriculară*

Durata activității: 2 ore

Grupul țintă: *elevii clasei a IV-a*

Scopul activității:

Dezvoltarea sentimentului de mândrie națională și apartenență la valorile culturale și istorice ale României, prin promovarea cunoașterii evenimentelor și personalităților care au contribuit la Marea Unire din 1918.

Obiective:

1. **Educaționale:**
 - Familiarizarea elevilor cu semnificația istorică a zilei de 1 Decembrie 1918.
 - Îmbunătățirea cunoștințelor despre istoria României, în special despre Marea Unire.
 - Promovarea simbolurilor naționale: drapelul, imnul și stema.
2. **Culturale:**
 - Evidențierea diversității culturale a regiunilor istorice românești (Transilvania, Moldova, Muntenia).
3. **Sociale:**
 - Consolidarea spiritului de echipă și colaborare între elevi.
 - Dezvoltarea respectului pentru valorile naționale și comunitare.
4. **Creativ-artistice:**
 - Implicarea elevilor în activități practice, precum realizarea de lapbook-uri, sticlule tricolor, decorația unor căsuțe din lemn conform regiunii Moldovei.

Resurse:

- a. *umane*: 17 elevi, 1 cadru didactic
- b. *materiale*: hartie A3, coli imprimate, carioci, acuarele, foarfece, lipici, sticlule, orez, șnur tricolor, pistol de lipit, pânză de iută, căsuțe din lemn.

Activități desfășurate

1. **Deschiderea festivă:**
 - Intonarea imnului național al României.
 - Prezentarea unui scurt documentar despre Marea Unire din 1918.
2. **Ateliere practice:**
 - Realizarea unor lapbook-uri, sticlule tricolore, decorarea unor căsuțe de lemn conform regiunii Moldova.
3. **Expoziție:**
 - Organizarea unei expoziții cu lucrările realizate de elevi (desene, colaje, postere).

Modalități de evaluare a activității:

- ✓ chestionarea orală a elevilor;
- ✓ poze din timpul activității;
- ✓ diplome.

Rezultate așteptate

- ✓ Elevii vor fi mai receptivi la diferite forme de activități extracurriculare;
- ✓ Stimularea dragostei față de țara natală și a mândriei de a fi român;

SCENETA MICA UNIRE

PROF. BĂDĂU ADELINA
COLEGIUL TEHNIC „CONSTANTIN BRÂNCUȘI” PETRILA

Unirea Principatelor Române, cunoscută și ca *Mica Unire* (Marea Unire fiind cea de la 1918) a avut loc la jumătatea secolului al XIX-lea și reprezintă *unificarea vechilor state Moldova și Țara Românească*. Unirea este strâns legată de personalitatea lui *Alexandru Ioan Cuza* și de alegerea sa ca domnitor al ambelor principate la 5 ianuarie 1859 în Moldova și la *24 ianuarie 1859* în Țara Românească.

Sceneta pentru serbare se desfășoară sub forma unei șezători la care participă câteva fete, îmbrăcate în costume populare. Lucrând, acestea vorbesc despre Unirea Principatelor Române și despre domnitorul Alexandru Ioan Cuza. Rând pe rând apar și personajele despre care vorbesc ele: Domnitorul Alexandru Ioan Cuza, Moș Ion Roată, boierii.

Fata 1:

Fetelor, ne-am adunat astăzi la șezătoare ca să lucrăm, dar și să vorbim.

Fata 2:

Așa e, ai mare dreptate, deoarece este o zi importantă pentru noi, românii. 24 ianuarie rămâne în istorie ca marea zi a unirii Principatelor Române: Moldova și Țara Românească. Vorbim despre 24 ianuarie 1859.

Fata 3:

Desigur, iar la acea vreme, la 1859, domnitor era Alexandru Ioan Cuza. Acesta a coborât în orașe și sate, în piețe și în case, a trăit în mijlocul poporului să-i vadă traiul, să-i asculte durerea și suferința.

Fata 4:

Da, dar voia și să repare marile nedreptăți ori măruntele săcăieli, să pedepsească tâlhari, dar mai ales să simtă inima omului din popor alături de inima lui și să ocârmuiască țara după bătăile inimii sale.

Fata 5:

Ei, dar știți cum i-a grăit Mihail Kogălniceanu la proclamarea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn?

„Alegându-te pe tine domn în țara noastră, noi am voit să arătăm lumii aceea ce toată țara dorește: la lege nouă, om nou! Fii dar omul epocii! Fă ca legea să fie tare, iar tu, Măria-Ta, ca domn, fii bun și blând, mai ales pentru aceia pentru care mai toți domnii trecuți au fost nepăsători și răi! Fă dar ca domnia ta să fie cu totul de pace și de dreptate, împacă patimile și urile dintre noi și reintrodu în mijlocul nostru strămoșeasca frăție! Fii simplu, Măria-Ta! Urechea ta să fie pururi deschisă la adevăr și închisă la minciună și lingușire.”

Fata 6:

Și a fost așa cum i s-a urât: un om nou la legi noi. A condus țara doar 7 ani, însă a înfăptuit multe reforme în acest timp.

Fata 7:

Vă amintiți ce am învățat la istorie? Înainte de unire, în 1857, printre țăranii fruntași care luau parte cu boierii la Divanul ad-hoc din Moldova, era și moș Ion Roată. Acesta s-a născut în județul vecin cu al nostru, în Vrancea, la Câmpuri.

Fata 1:

Moș Ion Roată era un om cinstit și cuviincios, care văzuse și pășise multe în viața lui. De aceea, nu prea puneă temei pe vorbele boierești și avea gădilici la limbă: spunea omului verde în ochi, oricine era, când îl scormonea ceva la inimă.

Fata 3:

Vă povestesc eu întâmplarea din divanul ad-hoc. Acolo, la adunare, boierii le vorbeau despre unire, dar foloseau un limbaj puțin accesibil țăranilor. Așa că Moș Ion nu a putut să tacă:

(se face întuneric pe scenă și în față apar Moș Ion Roată și boierul 1)

Moș Ion Roată:

Aveți bunătate de vorbiți mai moldovenește, cucoane, cât să ne dумirim și noi, căci eu unul, drept să vă spun, nu pricep nimic, păcatele mele!

Boierul 1:

Dar ce nevoie mare este să înțelegi tu, moșicule? Tacă-ți leorba, dac-ai venit aici! Auzi obraznicie! Tu, cu 80 de mii de fălci de moșie și el un ghiorlan c-un petic de pământ și uite ce gură face alături de mine!

Moș Ion Roată:

Dar bine, cucoane, dacă nu v-a fost cu plăcere să pricepem și noi câte ceva din cele ce spuneți dumneavoastră, de ce ne-ați mai adus aici să vă bateți joc de noi? Ei, cucoane, cucoane! Puternic ești, megieș îmi ești și știu că bine n-are să-mi fie moale când m-oi întoarce acasă unde m-așteaptă nevoile. Dar, să nu vă fie cu supărare, ia, palmele acestea țărănești ale noastre, străpunse de pământ și pline de bătăături, cum le vedeți, vă țin pe dumneavoastră de atâta amar de vreme și vă fac să huzuriți de bine. Vă suntem dragi ca sarea în ochi! Din moșici, ghiorlani și dobitoci nu ne mai scoateți!

Boierul 2:

Noi, boierii, dragă moșule, suntem în fruntea țării, în fruntea patriei, că așa trebuie să fie!

Moș Ion Roată:

Voi, în frunte? Da, sigur, sunteți în frunte. Dar nu-ți fie cu supărare, boierule! Pentru că tot ai grăit cu limba dumitale cea delicată cuvântul „țară”, aș vrea să știu și eu atâta: de unde se trage voroava aiasta?

Boierul 2:

Păi, cum se poate să nu știi?

Moș Ion Roată:

Apoi, nu știi, că n-am apucat să umblu la școlile cele înalte și luminate și nici să întâlnesc prea mulți oameni cu carte cum ești domnia ta!

Boierul 1:

Moș Ioane, dumneata nu știi latinește, limba străbunilor noștri de la Roma! „Țară” vine de la cuvântul latin „terra”, care înseamnă pământ!

Moș Ion Roată:

Așaaa! Ia uite, boierule, muream prost fără să știu. Dar acum că știu, tot nu mă dumiresc.

Boierul 2:

Aiasta-i altceva, că nu pricepi. Nu te ajută mintea și pace!

Moș Ion Roată:

Ar fi, doar că țară înseamnă pământ. Atunci, locuitorii țării sunt țăranii, adică pământeni, cei care sunt de la pământuri și pământurile sunt ale lor. Când acolo, vai și amar, pământurile doar le muncim că rodul este al vostru, ca și pământurile. Cum vine asta, boierule?

Boierul 2: (nu răspunde)

Moș Ion Roată:

Dar „patrie” tot din latinească purcede?

Boierul 2:

De acolo vine, aproape tot ce rostim. Cuvântul „patrie” vine de la „pater”, ce înseamnă „tată”!

Moș Ion Roată:

Asta-i bine, ar însemna că patria trebuie să fie tată bun și mamă bună pentru toți fiii ei. Când acolo, pentru voi boierii e mumă, pentru noi, țăranii, e ciumă.

Boierul 2: (încet)

Eiii, Țăranul aista e un drac și jumătate! Ia să-mi văd de ale mele, că mi-am găsit beleaua cu el. Mă face de ocară lumii și mă mai scoate și dator. (dă să plece)

Moș Ion Roată:

Stai, boierule, unde te duci? Ce mă lași prost în mijlocul drumului? Hai să ne tălmăcim. Nu ai vorbit dumneata despre unire? Stai ... unirea bate la ușă!

Boierul 2:

Ce mai poftești de la mine? Nu v-am spus destule?

Moș Ion Roată:

Păi, ce să mai poftesc? Ziseși că voi boierii sunteți în fruntea țării și că așa se cade să fie. Dar, totuși, de ce se cade așa? Ce fapte mari ați făcut ca să meritați acest lucru?

(lumină acolo unde sunt fetele)

Fata 2:

Atunci l-a cunoscut colonelul Alexandru Ioan Cuza pe moș Ion Roată. A dat mâna prietenește cu el.

Fata 7:

Dar cu boierul cum a rămas? A răspuns la întrebare?

Fata 2:

Nu a mai avut cuvinte, pentru că moș Ion Roată i-a demonstrat faptul că boierii sunt doar buni de gură, pe când tot greul îl duc țăranii.

Fata 5:

Eu am citit că atunci a strigat moș Ion Roată că steagul Unirii îl va purta tot talpa țării, înălțându-l ca un cântec fără asemănare, fremătat de codru pe limba frunzelor, murmurat de ape, păstrat de oameni în inima lor, bucuroși că a sosit ceasul cel mare al împlinirii visului sublim.

Fata 6:

Frumoasă istorioară! Mi-a plăcut Moș Ion Roată pentru că avea o înțelepciune izvorâtă din și mai marea înțelepciune a poporului.

Fata 4:

Au trecut apoi câțiva ani. Într-o zi trecea Cuza spre București și s-a oprit în Adjud unde lumea l-a întâmpinat ca pe un domnitor ce era.

Fata 5:

Printre cei care se înghesuiau, se zări o hârtie fâlfâind pe deasupra capetelor, în vârful unei prăjini. Domnitorul, înțelegând că trebuie să fie vreun suflet necăjit, a făcut semn să i se deschidă calea.

(se întunecă locul unde sunt fetele și apar Cuza și moș Ion Roată)

Moș Ion Roată: (cade în genunchi, sărutând mâna domnitorului)

Cuza:

He, he! Moș Ion Roată, prietenul și tovarășul meu vechi din Divanul ad-hoc! Lucru negândit! Ridică-te și spune-mi fără sfială ce durere ai? Ți-a făcut cineva vreun neajuns?

Moș Ion Roată: (plângând, întinde hârtia)

Cuza: (ia hârtia, se uită și vede scris mult, zice blând):

Spune-mi, Moș Ioane, din gură ce ai de spus, că mai bine am să înțeleg!

Moș Ion Roată:

E-he! De când cu păcatul cel de ad-hoc n-am mai avut zi bună cu megieșul meu, stăpânul unei moșii foarte mari. Amarnic m-a lovit în avere și în cinste! De cum am ajuns acasă, goană și prigoană pe capul meu, din partea boierului. Întâi a pus feciorii boierești să-mi caute pricină ca să mă aducă la sapă de lemn. Mi-au mânat vitișoarele mele măcar un pas pe moșia boierească și, sub cuvânt că au făcut stricăciune, mi le-au ucis. Azi împușcă porcii, mâine vacile și boii, poimâine căișorii. Îți poți închipui, Măria-Ta, ce urgie grozavă era pe capul meu! Văzând eu că nu încetează cu jafurile, m-am dus la boier să mă jeluiesc. Dar boierul, în loc de cuvânt bun, m-a scuipat în obraz, de față cu slugile și cu alți oameni. A căzut cerul pe mine de rușine.

Cuza:

Te-am ascultat cu atenție, Moș Ioane. Uite, ține acest mic dar de la mine și întâmpină-ți nevoia de azi pe mâine, cum te-a lumina Cel-de-Sus! Iar pe boier lasă-l în judecata lui Dumnezeu, căci El nu bate cu ciomagul.

Moș Ion Roată: (sărutând mâna)

Dar cu rușinea ce mi-a făcut, cum rămâne, Măria-Ta?

Cuza:

Cu rușinea, iaca așa rămâne, Moș Ioane. (îl sărută pe obraji) Du-te și spune sătenilor că, pe unde te-a scuipat boierul, te-a sărutat domnitorul țării și ți-a șters rușinea.

(scena unde sunt fetele lucrând)

Fata 1:

Vorbeam noi la început că domnitorul Alexandru Ioan Cuza îi prețuia pe oameni nu după ceea ce erau : boieri, târgoveți sau țărani, ci după omenia lor. De aceea se îmbrăca adesea în haine simple și pornea prin țară. Într-o zi ajunse la Vaslui, îmbrăcat în pelerină de negustor, iar pe dedesubt avea haine domnești.

Fata 4:

Știu și eu povestea. Văzu un boier care se răstea la un țăran și-l îmbrâncea și-l lovea ca să se așeze în fața lui în genunchi.

(apar în prim plan Cuza și boierul 1)

Cuza:

Ce s-a întâmplat, boierule?

Boierul 1:

Țăranul nu s-a dat din calea mea.

Cuza:

Și de ce vrei să stea în genunchi?

Boierul 1:

Iac-așa! Pentru că vreau să-mi simtă puterea!

Cuza: (se dezbracă de pelerină)

Boierul 1: (îngenunchează)
Iertare, Măria-Ta!

Cuza:

Nu mie să-mi ceri iertare, boierule, ci acestui om pe care l-ai umilit. El este un țăran, împreună cu frații lui muncesc din zori până-n amurg acest pământ pentru ca voi, boierii, să vă-nfruptați din roadele muncii lor.

Boierul 1:
Cum să îngenunchez în fața țăranului?

Cuza:

Ba să-i săruți și mâna, boierule. Mâna lui aspră de muncă, pe care trebuie să o respecti!

(prim-plan fetele)

Fata 7:

Fetelor, eu zic să mai lăsăm poveștile și să cântăm un cântec ori să jucăm o horă!

Fata 5:

Ideea ta e foarte bună, dar cântec mai potrivit ca „Hora Unirii” pe versurile poetului Vasile Alecsandri nu cred că există.

Fata 2:

Haideți să cântăm și să jucăm!

(Fetele și băieții cântă și dansează „Hora Unirii”.)

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE DIN 1600

Prof. înv. primar BORCEANU FLORENTINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BĂBANA, ARGEȘ

Momentul unificării celor trei țări românești în 1600 este unul controversat și astăzi. Niciun specialist nu neagă existența acestei unificări, dar motivele care au condus la aceasta au stârnit polemici. Istoriografia romantică și naționalistă susține că unirea a fost făcută pe fundamentul ideii naționale, în timp ce alți istorici și cronicari ai vremii arată că de fapt „unirea” a fost doar un act de cucerire.

La 6 iulie 1600 în istoria poporului român a avut loc un eveniment de o maximă importanță. Țara Românească, Moldova și Transilvania au fost unite sub un singur sceptru. Era prima unificare a celor trei regiuni într-o singură țară. Artizanul acestui eveniment cu însemnătate istorică a fost voievodul Țării Românești, Mihai Viteazul, un domnitor războinic și o figură carismatică. Această unificare era extraordinară în contextul în care această vremelnică stăpânire era înconjurată de mari puteri precum Imperiul roman de neam germanic dominat de Habsburgi, Polonia sau Imperiului Otoman.

Voievodul muntean a plătit îndrăzneala cu viața în 1601, iar stăpânirea sa peste cele trei provincii a durat aproximativ un an. Cu toate acestea, acțiunea aventurierului, războinicului sau unificatorului, cum a fost descris de-a lungul vremii, a fermecat istoriografia românească începând cu secolul al XIX lea și mai ales s-a solidificat în conștiința poporului român, odată cu lucrarea lui Nicolae Bălcescu, ”Românii supt Mihai Voievod Viteazul”.

Unirea înfăptuită de Mihai Viteazul a fost încărcată însă de o mitologie istorică ce a început să prevaleze în fața adevărului istoric. Acțiunile voievodului muntean au fost încărcate de patriotism și i s-a dat o conotație națională, unirea fiind de fapt realizată dintr-un imbold al conștiinței naționale apărute în mod precoce la români la început de veac XVII. Motivele și modul de înfăptuire al unirii au dus la largi polemici între curente istoriografice. În orice caz, în conștiința românească și a publicului larg, Mihai Viteazul este un erou național care, îmboldit de o iubire nestrămutată de țară și animat de idealul național, nu a cucerit, ci a alipit cele trei provincii românești, pentru a realiza un ideal așa-zis secular, acela de unitate națională. Unii istorici nu sunt însă de acord întru totul cu această idee și nuanțează motivele pentru care Țara Românească, Moldova și Transilvania au ajuns să constituie un singur stat medieval la porțile Orientului.

Mihai Viteazul, carismaticul și războinicul principe român

Cel care a realizat această unificare îndrăznească în contextul geo-politic al vremii a fost principele Țării Românești Mihai Viteazul. Personaj carismatic și privit ca un adevărat

luptător creștin împotriva Imperiului Otoman, Mihai Viteazul era cunoscut la majoritatea curților europene ale vremii. Considerat fiu nelegitim al voievodului muntean Pătrașcu cel Bun, conceput cu o hangiță din Țârgul de Floci sau din zona Brăilei după alte informații, Mihai a urmat "cursus honorum" și a acces în ranguri înalte boierești, ajutat și de Iane, unchiul său matern. Din alte surse, Iane ar fi fost chiar tatăl nelegitim al viitorului voievod. De altfel, însăși originea voievodului este învăluită în mister și este subiect de polemică.

"Fiu legitim în nici un caz nu putea fi, căci cunoaștem pe mama lui Mihai, care i-a supraviețuit, doamna Tudora din Țârgul de Floci, nimeni nu i-a spus soția lui Pătrașcu cel Bun. De altfel, știm cine a fost ultima soție a bunului domn, doamna Voica, ce rămâne văduvă după moartea soțului în decembrie 1557. Se admite însă de cei mai mulți istorici că frumoasa Tudora a avut legături, din păcate, cu Pătrașcu cel Bun, că din această unire nebinecuvântată de Dumnezeu s-ar fi născut marele domn. La 1601 însă, pe când Mihai era la Praga, un pictor, Sadeler, căruia i-a pozat și care i-a vorbit deci, scrie în jurul mândrului chip „aetatis XLIII,” adică în al 43-lea an al vieții. Mihai s-a născut deci în 1558, iar „tatăl său,” Pătrașcu, murise în anul precedent." Firește, Mihai ar putea fi un fiu postum și Pătrașcu ar fi păcătuț, deci chiar în ajunul morții, deși a murit în urma unei boli lungi, pentru care cerea medici de la Sibiu. Totuși avem o pricina de îndoială mai mult, pe lângă toate împrejurările turburătoare ale nașterii tainice și tănuite a viitorului domn", preciza reputatul istoric P.P. Panaitescu în "Mihai Viteazul".

Mihai are o tinerețe zbuciumată, fiind negustor de vite, de bijuterii, ajungând rând pe rând să urce treptele rangurile boierești, atât cu pricepe, cât și cu sprijinul financiar al unchiului. "Odată cu intrarea lui în dregătorii, Mihai începe să cumpere moșii, în special în Mehedinți, unde erau și moșiile soției sale. Ajunge în curând unul dintre cei mai mari proprietari de pământ din Oltenia, alături cu Buzeștii, rudele lui, și cu alți boieri latifundiați, cu care întreține legături de prietenie. La 1598 Mihai își întărea ca domn lui însuși moșiile cumpărate în boierie „de la megiași” (moșneni) în număr de 21, aproape toate în Oltenia. El înșiră cu acest prilej demnitățile prin care a trecut înainte de domnie: vel stolnic, vel postelnic, vel agă și vel ban Cralevski", adaugă Panaitescu.

În 1593 reușește să ia tronul, culmea cu ajutorul turcilor, dar și a banilor înșirați de Iane și alți creditori pe care, mai târziu, Mihai îi va răsplăti cu focul și moartea. Imediat după ce a urcat pe tron Mihai ajunge un vajnic dușman al turcilor și aderă la "Liga Sfântă" constituită la inițiativa papei Clement al VIII lea împotriva otomanilor. Mihai este privit de contemporani și de cronicari ca un războinic ales și un voievod energic. "Și era așa de groaznic Mihai-vodă și vestit de războaie în toate aceste părți cât, îndată ce au sosit la Suceava, i s-au închinat și cetatea Sucevei și a Neamțului, la cetăți punând oșteni de ai săi pedestrași", scria despre el Miron Costin, descriind momentul sosirii voievodului în Moldova. Mihai Viteazul a impresionat prin priceperea sa militară în special, a rămas cunoscut pentru bătălia de la Călugăreni, pentru prăpădul făcut împotriva turcilor, pentru legarea țăranilor de glie, pentru iubirile sale, dar mai ales pentru acțiunea sa îndrăznească de a cuceri Transilvania și Moldova.

AȘA S-A FĂCUT MICA UNIRE

OSĂCEANU VICTOR GABRIEL
LICEUL TEHNOLOGIC "ANGHEL SALIGNY"
ROȘIORII DE VEDE, TELEORMAN

extras din Victor Gabriel Osăceanu, *Drumul spre Marea Unire.*
Unitatea în idee, faptă și evoluție statal- teritorială
Editura Aius, Craiova, 2018

*„Unirea definitivă a Principatelor...va fi precum România o va dori și o va
simți...Astăzi, statul nostru s-a așezat pe o temelie mai întinsă.”*

Alexandru Ioan Cuza

Românii trebuiau să respecte și să pună în aplicare dispozițiile Convenției de la Paris din august 1858 care avea pentru ei rolul de lege fundamentală sau Constituție și care din păcate decisese în mod nedrept o Unire incompletă și absurdă, nu cum doreau românii, noul stat urmând a se numi Principatele Unite ale Moldovei și Valahiei, cu doi domni, două adunări, două guverne și două capitale, prin urmare mai mult separatism decât unire în adevăratul sens al cuvântului. Aceasta nu a însemnat însă că unioniștii și-au încetat lupta lor, din contră ea a fost intensificată spre sfârșitul lui 1858. Indiferent de limitele impuse de actul elaborat la Paris de puterile garante, ei au crezut în continuare că adevărata Unire depinde tot de voința poporului român, urmând a fi rezultatul intern al eforturilor depuse de reprezentanții acestuia. La 1/13 noiembrie 1858, Iancu Codrescu și Vasile Alexandrescu-Urechia proclamau în publicația unionistă „Zimbrul și Vulturul” faptul că „Unirea este voința națională, un adevăr cu litere neșterse în istoria noastră și care va ține în inimile românilor cât va ține și existența lor ca națiune.”¹ Cei doi membri ai partidei naționale exprimau ceea ce însemna de fapt Unirea pentru toți patrioții români, „credința noastră nestrămutată”, stindardul nostru politic”²

Interesant de remarcat este faptul că Unirea încetase să mai fie un obiectiv detestabil sau o sperietoare chiar și pentru conservatorii care se opuneau schimbării sistemului politic și reformelor, astfel că, așa cum am mai afirmat, o vedeau altfel decât patrioții sinceri, și anume o unire care să le conserve poziția lor conducătoare precum și privilegiile lor de clasă. Consulul general francez Bécлар observa, la 2/14 decembrie, că „nu există partid antiunionist în Țara Românească”³, acolo unde conservatorii erau mai puternici.

¹ „Zimbrul și Vulturul”, nr.1, din 1 noiembrie 1858.

² *Ibidem.*

³ Sturdza Dimitrie Al., Colescu-Vartic C., Sturdza Dimitrie C., Petrescu Ghenadie, Skupiewski J.J., *Acte și documente relative la istoria renascerei României sau Documente privitoare la istoria românilor (Documente Hurmuzaki)*, în Colecția Eudoxiu de Hurmuzachi, Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, București, vol.IX, partea a II-a, 1899, p.162.

Conform Convenției, urmau să aibă loc alegeri pentru domnie în cele două Principate, prin urmare o dublă confruntare între conservatori și liberalii uniونيști. În Moldova, gruparea conservatoare se orientase pentru a susține familia Sturdza, reprezentată de fostul domnitor regulamentar Mihail Sturdza și fiul său Grigore Sturdza. În Țara Românească, de asemenea, conservatorii aveau în vedere candidaturile fostului domnitor regulamentar Gheorghe Bibescu și a fostului domnitor de după 1848, Barbu Știrbei. Din păcate, mișcarea unionistă nu era unitară, având mai mulți candidați, mai ales în Moldova, unde, la un moment dat erau nu mai puțin de 38 de persoane⁴, aceasta neînsemnând, cum s-ar putea crede că reprezentanții partidei naționale țineau morțiș să ajungă domnitori de dragul puterii, nu, în niciun caz, ci acest lucru se explică tocmai prin spiritul democratic care exista în interiorul mișcării unioniste, faptul că nu exista un cerc de putere exclusivist care să facă jocurile, funcționând principiul egalității. Desigur că, în cele din urmă, rațiunea a prevalat și uniونيștii au trebuit să se orienteze către un grup din ce în ce mai restrâns, ajungându-se la candidatul unic sprijinit de toți, cu toate forțele.

În cele două Principate au fost stabilite două forme de conducere colectivă cu trei caimacami, în loc de unul singur cum fusese între 1856 și 1858, astfel în Moldova situația era mult mai favorabilă partidei naționale, doi dintre cei trei, deci majoritatea, Anastase Panu și Vasile Sturdza fiind membri ai săi și susținători sinceri ai Unirii, în timp ce în Țara Românească situația era exact contrară, Ioan Manu și Emanoil Băleanu fiind reprezentanți ai boierimii conservatoare, reacționare, care au căutat să combată scopurile și acțiunile uniونيștilor. Propaganda pentru candidatul partidei naționale unioniste s-a desfășurat în condiții mult mai prielnice în Moldova, ba chiar, pentru a evidenția forța acesteia, la protestul celor doi caimacami față de atitudinea obstrucționistă a celui de-al treilea, boierul Ștefan Catargiu, considerat omul turcilor, Poarta Otomană a fost nevoită să-l schimbe spre sfârșitul lui 1858.⁵ În schimb, în Țara Românească, situația a fost mult mai dificilă, dar uniونيștii nu s-au lăsat și, prin tot felul de acțiuni și mijloace, petiții colective, proteste individuale, manifestări publice, au activat insistent, opunându-se presiunii regimului.

Uniونيștii nu s-au dat în lături de la niciun fel de acțiuni chiar dacă unele dintre ele, să recunoaștem, au fost reprobabile și condamnabile. Astfel, nu au lipsit amenințări cu atentate, deci cu moartea, adresate celor doi caimacami ostili, ba chiar este consemnată și o punere în practică a unei astfel de amenințări, în noiembrie 1858, o bombă fiind, se pare, aruncată pe una din ferestrele casei caimacamului Ioan Manu.⁶ S-a ajuns în București, în decembrie 1858, la o adevărată stare de asediu, la o tensiune din ce în ce mai mare, în care orice părea posibil.

Uniونيștii practic declaraseră război conservatorilor, era o adevărată frondă care își propunea să doboare regimul reacționar care încerca să ia măsuri dure, represive împotriva „turburătorilor”, „novatorilor de contrabandă”, „slujitorilor teoriilor celor mai exaltate și

⁴ Dan Berindei, *Diplomația românească modernă. De la începuturi la proclamarea independenței de stat (1821-1877)*, Editura Albatros, București, 1995, pp.79-80.

⁵ *Acte și documente...*, vol.VIII, pp.99, 102.

⁶ Dan Berindei, *Rapoartele consulatului Austriei din București (1856-1859)*, București, 1997, pp.534-525, în *Documente privind Unirea Principatelor*, vol.IV; Idem, *Epoca Unirii*, Editura Corint, București, 2000, p.75.

mai absurde”.⁷ „Turburătorii” nu au fost intimidați, am văzut la ce măsuri extreme au recurs la un moment dat, iar acțiunile lor constante au condus la captarea interesului public de partea mișcării unioniste pentru alegerea domnitorului.

Trebuie precizat că cele două mișcări din Principate nu au funcționat separat, între reprezentanții lor a existat o din ce în ce mai strânsă legătură și coordonare. Între fruntași a existat un schimb permanent de telegrame, scrisori, de asemenea au fost făcute, de o parte și alta, vizite prin care s-a pus evident la cale coordonarea luptei pentru alegeri. Unele dintre acestea au atras atenția și suspiciunea stăpânirii reacționare de la București. Astfel, dintr-un raport întocmit de oameni ai celor doi caimacami, Manu și Băleanu, reieșea că „De îndată după instalarea căimăcămiei, Anastase Panu și Vasile Sturdza au trimis agenți la București ca să ia înțelegere cu partida progresistă a Munteniei. Domnul Golescu, un agitator de la 1848, s-a dus la Iași să se înțeleagă cu căimăcămia. Scopul era de a se alege același domn în amândouă Principatele! Dacă alegerile moldovene se făceau înaintea celor din Țara Românească, aceasta trebuie să aleagă pe alesul Moldovei și vice-versa.”⁸ În plus, aceste însemnări ne relevă preocuparea unora dintre fruntașii unioniști ca cele două țări să aibă un candidat unic. Până la momentele imediat premergătoare ale marelui act de la 24 ianuarie 1859, varianta unui singur candidat și deci a domnitorului comun nu deținea însă majoritatea opțiunilor în partida națională din cele două Principate. Trebuie spus, că printre soluțiile preconizate s-a aflat și cea decisă de Adunările ad-hoc, și anume prințul străin. Chiar caimacamul Anastase Panu era adeptul în continuare al acestei soluții, elaborând chiar un plan de realizare a Unirii pe cale revoluționară⁹, deoarece cu siguranță marile puteri s-ar fi opus. Bineînțeles că acest plan putea părea inutil, utopic, la acea vreme, dar el va deveni realitate nu peste mult timp.

Cum evenimentele se precipitau, apropiindu-se ziua alegerilor din Moldova, publicația unionistă moldoveană „Steaua Dunării” conținea, în ultimul său număr pe anul 1858, o declarație în care se specifica că „Adunarea electivă nu numai că va aclama, ca Divanul ad-hoc, Unirea Principatelor, ci o va decreta și o va pune în aplicare.”¹⁰ Desigur, situația din Moldova era una în măsură să confirme optimismul patrioților.

În cele din urmă, unioniștii moldoveni au chibzuit cu responsabilitate, iar acea listă inițială lungă de candidați s-a transformat într-o „listă” cu candidat unic. La data de 3/15 ianuarie 1859, deputații partidei naționale au decis în unanimitate susținerea candidaturii lui Alexandru Ioan Cuza, revoluționar pașoptist de frunte, membru de seamă al mișcării unioniste, care se remarcase prin gestul său de înaltă integritate morală de a demisiona din funcția de pârcălab de Covurlui (conducător al fostului ținut al Moldovei) în vara lui 1857, în semn de protest față de falsificarea rezultatului votului pentru Unire din Adunarea ad-hoc a Moldovei de către caimacamul Nicolae Vogoridi, omul turcilor. Persoană extrem de capabilă, deținând la acel moment funcția de conducător efectiv al armatei țării - sau mai

⁷ „Buletinul oficial”, nr.98, din 8 decembrie 1858, pp.390-391; „Steaua Dunării”, nr.89, din 2 decembrie 1858.

⁸ Cornelia Bodea, *Actul original al alegerii prealabile a lui Alexandru Ioan Cuza, domn al Principatelor Unite*, în „Studii”, XII (1959), nr.1, p.264.

⁹ L.Boicu, Gh. Platon, Al. Zub, *Cuza Vodă. In memoriam*, Editura Junimea, Iași, 1973, pp.102-105; vezi și Dan Berindei, Emil Cojocaru, *La double élection d’Alexandru Ioan Cuza à la lumière de la correspondance diplomatique autrichienne*, în „Revue Roumaine d’Histoire”, V (1966), nr.1, pp.13-34.

¹⁰ „Steaua Dunării”, nr.107, din 31 decembrie 1858.

precis a ceea ce însemna atunci armata țării - energic și bine intenționat în a adopta, din poziția de domnitor, măsurile așteptate și foarte necesare reformării societății, acesta era Cuza.

Însă strategia partidei naționale era aceea de a adormi vigilența conservatorilor reacționari, chit că ei erau în minoritate, pentru a nu avea parte de surprize neplăcute din partea lor. Ca atare, deși candidatura lui Cuza a fost adusă în mod oficial înștiințării la data de 4/16 ianuarie 1859, în preziua alegerilor, Mihail Kogălniceanu lansa în Adunare o moțiune bazată pe planul lui Anastase Panu care, în mod ciudat, făcea referire la „cea dintâi trebuință, după cum și dorința cea mai aprigă a poporului întreg”, care era Unirea „sub guvernământul unui principe străin.”¹¹ A fost însă doar un principiu enunțat de unioniști care poate părea contradictoriu cu decizia de a susține, în persoana lui Cuza, un domn autohton. În esență nu era deloc așa, deoarece menționarea prințului străin avea menirea de a aduce aminte de hotărârea unui întreg popor, prin reprezentanții săi, care fusese nesocotită de mai marii Europei, era deci un mesaj moralizator care trebuia să-i facă pe aceștia să-și dea seama că făcuseră un abuz care nu trebuia să se mai repete în defavoarea românilor. Această inserțiune publică făcută „cu bătaie lungă” reprezenta, prin urmare, un pretext binevenit pentru ca orice decizie pe care românii urmau să o adopte de acum înainte să fie respectată. Era o invitație la moralitate. Dar oare a existat și există morală în politica celor mari?

*

Și a venit ziua de 5/17 ianuarie 1859. Înainte de a trece la momentul extrem de important al alegerii domnitorului, deputații unioniști au avut câteva clipe de intensă trăire sufletească și au ținut să depună un jurământ sacru că nu vor vota „de nicio privire de interes personal”.¹² Este un aspect care spune totul despre acea generație remarcabilă pe care am avut-o în secolul al XIX-lea și este doar ca o completare a tuturor strădaniilor și sacrificiilor, mergând până la ființa proprie. Nu interesul personal sau de clasă a fost acela care i-a animat pe boierii români care au format partida națională, ci interesul național, al întregului popor, al celor mulți. Acesta este adevăratul patriotism, și nu doar cel declarativ, formal, de paradă. Ulterior, boierii patrioți au ales, așa cum conveniseră, în unanimitate, pe Alexandru Ioan Cuza, ca domn al Moldovei, făcându-i, prin determinarea lor, pe conservatorii care-i susțineau pe Mihail și Grigore Sturdza, aflați de altfel în minoritate, să procedeze la fel.

Ca o consacrare a însemnătății acestui deosebit moment, inimosul Kogălniceanu a rostit un discurs care a rămas în istorie prin mesajul său către cel care tocmai fusese ales: „Alegându-te pe tine domn în țara noastră, am vroit să arătăm lumii aceia ce toată țara dorește: la legi nouă om nou. O, Doamne! Mare și frumoasă îți este misia. Constituția din 7/19 august ne însemnează o epocă nouă și Măria-Ta ești chemat să o deschizi! Fii doar omul epocii; fă ca legea să înlocuiască arbitrarul! Fă ca legea să fie tare, iar tu, Măria-Ta, ca Domn, fii bun, fii drept mai ales pentru acei pentru cari mai toți Domnii trecuți au fost nepăsători sau răi. Nu uita că dacă cincizeci de deputați te-au ales Domn, însă ai să

¹¹ *Acte și documente...*, vol. VIII, p.306.

¹² *Ibidem*, pp.342-343

domnești peste două milioane de oameni!”¹³ Cuza trebuia deci să fie acel conducător care să aducă un nou principiu de conducere, deschis către popor, nu doar către o elită restrânsă boierească cum fusese până atunci regula, cu unele excepții, ale unor mari voievozi care ținuseră și cu cei mulți. Noul conducător al Moldovei trebuia să conștientizeze că desemnarea sa nu era doar rodul dorinței exprimate de o mână de oameni politici ci mai degrabă era cel al uriașei misiuni pe care i-o încredința un popor întreg. Ce urare mai potrivită, ce îndemn mai nimerit decât cele rostite de unul dintre marii patrioți și luptători ai românilor!

Și într-adevăr, poporul Moldovei și-a demonstrat în acea zi susținerea și bucuria uriașă de a avea în frunte de atunci un om care să țină cu el și cu țara. „N-am văzut niciodată un astfel de entuziasm - a scris D.A Sturza, părtaș al evenimentului din acea zi istorică, către A.C.Golescu - Erau poate 10.000 de oameni în piața palatului...Toată strada mare era plină de lume. Ore întregi au durat strigătele entuziaste ale poporului...Patru zile orașul a fost iluminat. Timp de patru zile procesiunile la lumina a 400 sau 500 de făclii veneau să-l felicite pe prinț [...]”¹⁴ De asemenea, Vasile Alecsandri, contemplând manifestările entuziaste ale maselor, a scris, la rândul său, fratelui său Iancu, că „A-ți spune entuziasmul pe care l-a produs această alegere este un lucru cu neputință...timp de trei zile populația din Iași s-a dedat la adevărate nebunii [...]”¹⁵

Bucuria nu a fost doar a moldovenilor, în egală măsură au vibrat și muntenii care au ținut să le transmită: „Glorie vouă, fraților de peste Milcov! Trăiască România unită!”¹⁶

¹³ *Ibidem*, pp.344-345.

¹⁴ Cornelia Bodea, *Actul original al alegerii prelabile a lui A.I.Cuza...*, p.264.

¹⁵ *Ibidem*, p.486.

¹⁶ *Acte și documente...*, vol.VIII, p.362.

Evenimentul alegerii domnitorului în Principatul Moldovei a beneficiat deci de prezența mulțimii, avem nu numai mărturii autohtone, ci și străine. Astfel, consulul britanic Churchill sublinia presiunea extraordinară exercitată de oamenii din popor strânși în jurul clădirii Adunării electivă asupra conservatorilor, adversari ai Unirii.¹⁷ Pe lângă „Trăiască Unirea Principatelor!” și „Trăiască libertatea!” s-a strigat și „Jos aristocrația! Jos strigoii! Jos conservatorii!” și chiar „La moarte cu Mihail Sturdza!”¹⁸

Ce concluzie putem trage de aici? În primul rând că poporul spera că alegerea ca domn a candidatului dorit va reprezenta un pas către unirea reală, deci românii nu-și pierduseră speranța în împlinirea idealului de unitate. Mai mult de atât, după alegerea lui Cuza, exista, din ce în ce mai mult, fapt evident și din misiva patrioților din Țara Românească, convingerea că Unirea celor două țări este posibilă. În al doilea rând, pentru oamenii din popor, Unirea era sinonimă cu obținerea libertății, sperându-se – acest fapt era rodul propagandei prounioniste a fruntașilor partidei naționale - că odată cu Unirea se vor produce și acele mult dorite schimbări care să ofere, prin legi noi și drepte, libertatea adevărată socială, economică, tuturor categoriilor de populație, evident, în special fiind vorba de țăranime. În ceea ce privește poziția față de reacționari, mulțimea înțelegea să le răspundă, așa cum se observă, destul de vehement, chiar agresiv, verbal chiar la modul extrem, dar cu siguranță că ar fi putut merge chiar și mai departe, la modul fizic. Pentru ca Unirea, libertatea, dreptatea, să triumfe, nimic nu era imposibil, chiar și violența extremă. Și tocmai acest spirit revoluționar care a condus la succesul mai multor revoluții - Franța este, desigur, exemplul cel mai potrivit - a fost acela care, alături de priceperea fruntașilor politici, a adus succesul din data de 5/17 ianuarie 1859. Prima etapă era desăvârșită, patrioții aduseseră un nou regim politic într-una dintre cele două Țări Române, dărâmându-l pe cel vechi, conservator, mai rămânea ca vântul schimbării „să măture” pe cei care se încăpățâneau să-l păstreze dincolo, în țara soră vecină.

*

Din păcate, în Țara Românească, așa cum am prezentat, situația era mult mai dezavantajoasă partidei naționale unioniste. În Adunarea electivă, conservatorii reacționari dețineau majoritatea locurilor de deputați, astfel devenea din ce în ce mai puțin posibilă alegerea ca domn a candidatului partidei naționale. Potrivit unei statistici obiective, în perspectiva alegerilor din data de 24 ianuarie/5 februarie 1859, în fruntea candidaților cu șansele cele mai mari se aflau conservatorii, prin Gheorghe Bibescu și Barbu Știrbei, foștii domnitori ai țării, în special primul care se detașa și ar fi obținut cu siguranță domnia, în timp ce candidații unioniștilor, Nicolae Golescu, candidatul principal, precum și ceilalți doi, A.D.Ghica și Ioan Cantacuzino, se aflau sub ei, cu mai puține voturi posibile.¹⁹

¹⁷Dan Berindei, *Rapoartele consulatului Austriei din Iași*, București, 1959, în *Documente privind Unirea Principatelor*, vol.II, p.471.

¹⁸Cornelia Bodea, *op.cit.*, p.486.

¹⁹Cornelia Bodea, *Documente privind Unirea Principatelor, Corespondență politică (1855-1859)*, vol.III, Editura Academiei Române, București, 1963, 1964, p.477; Dan Berindei, *Epoca Unirii*, p.83.

Însă patrioții nu au „depus armele”, nu puteau să lase ca mărețul eveniment de la Iași să rămână singular. „Face-vom și noi – s-a exprimat fruntașul Pantazi Ghica – ca moldovenii!”²⁰

În acest interval dintre 5 și 24 ianuarie 1859, și cu precădere pe măsura apropierii de data alegerii, a apărut ca o variantă salvatoare, alegerea și în Țara Românească a domnului Moldovei. Această idee a luat amploare cu ocazia misiunii diplomatice în vederea confirmării, de altfel obligatorie, la Constantinopol, a alegerii lui Alexandru Ioan Cuza în Moldova. Dimitrie Bolintineanu afirma că „Această idee mugura deja în toate inimile românilor.[...]”²¹ De altfel, la 15/27 ianuarie 1859, publicația „*Temesvarer Zeitung*” transmitea din capitala Moldovei că „se zvonește din București că acolo circulă ideea ca să-l propună pe Alexandru Ioan I pentru alegere.”²²

Astfel, unii diplomați străini acreditau deja ideea dublei alegeri a lui Cuza. La 18 ianuarie 1859, Hübner, reprezentantul Austriei la București, scria în jurnalul său că „Buol [ministrul de Externe austriac, n.a.] mă previne că Alexandru Ioan Cuza a fost ales domnitor al Moldovei și el va fi, de asemenea, în Valahia. Aceasta este Unirea.”²³

Ca atare, nu este nimic surprinzător în faptul că, la trecerea la sud de Dunăre, prin Țara Românească, deputații moldoveni care formau această solie au fost întâmpinați cu mult entuziasm, ba chiar li s-a oferit un banchet dedicat victoriei unioniste de la 5 ianuarie 1859.²⁴

Deocamdată însă, până în preajma zilei de 24 ianuarie 1859, candidatul mișcării unioniste era Nicolae Golescu.

Așa cum am spus, perspectiva reușitei alegerii candidatului partidei naționale nu era deloc optimistă. În mod normal, domnitorul ar fi fost desemnat între Gheorghe Binescu și Barbu Știrbei. De aceea, conform dictonului „În situații extreme, soluții extreme”, fruntașii unioniști au trebuit să recurgă la forța formidabilă a mulțimii, evident susținătoare a Unirii. Astfel că, nepierzându-se deloc timpul, ca și înainte de întrunirea adunărilor ad-hoc, unioniștii au intensificat propaganda în rândul maselor, arătând oamenilor că în ei se află reușita în alegeri. Presiunea populară a fost acel element strategic absolut indispensabil, astfel zeci de mii de orașeni și țărani au fost mobilizați de patrioții „agitatori” numiți și „tribuni” în jurul clădirii Adunării, în ciuda măsurilor luate de stăpânirea conservatoare. Puhoiul popular s-a revărsat spre capitală.

În ziua de 23 ianuarie 1859, Adunarea electivă a început activitatea în vederea alegerii domnitorului. Tribunalul N.T.Orășanu reușise să înșele vigilența conservatorilor și a forțelor de ordine, astfel încât mii de oameni reușiseră să pătrundă până aproape de Adunare. „Poporul năvăli cu strigări asurzitoare de ură”²⁵, nota Orășanu. Toată această presiune

²⁰ „Dâmbovița”, nr.27, din 10 ianuarie 1859.

²¹ Dimitrie Bolintineanu, *Viața lui Cuza Vodă*, în *Proză*, vol. I, București, 1915, p. 14, în Dan Berindei, *op.cit.*, p.84.

²² Aurel Ținta, *Unirea Principatelor oglindită în „Temesvarer Zeitung” (1859)*, în „Studii și articole de istorie”, V, 1963, p.252.

²³ Ioana Rieber, *Prusia și Unirea Principatelor Române*, în „Studii și articole de Istorie”, LXXII, 2007. p.23.

²⁴ Cornelia Bodea, *op.cit.*, p.491; Dan Berindei, *op.cit.*, 84.

²⁵ N.T.Orășanu, *O pagină a vieții mele sau 22, 23 și 24 ianuarie 1859*, București, 1861, pp.20-28, în Dan Berindei, *op.cit.*, p.85.

năvalnică nu avea să contenească până la sfârșitul procesului electiv, încât conservatorii, și în special caimacamii Manu și Băleanu, au fost intimidați și au devenit extrem de timorați, simțind cum glasul poporului le era defavorabil și impunător. Același ziar pomenit mai sus, „*Temesvarer Zeitung*”, remarcă „cetele disperate care umpluseră curtea Mitropoliei, cap la cap, că așteptau numai un semn ca să dea fiecăruia lovituri injurioase cu vocea și cu pumnul.” Se striga „Jos ciocoi, morți aristocrații.”²⁶ De asemenea, același fruntaș, care avea rolul de a mobiliza mulțimea, consemna faptul că aceasta era „o mare vie ale cărei valuri abia se putea mișca și care amenința să năvălească pe uși și pe ferestre în Cameră ca să-și susție drepturile și principiul său.”²⁷

Se estimează că în jurul Adunării erau aproximativ 10.000-12.000 de oameni.²⁸ Devine deci foarte clar care a fost arma principală a unioniștilor. Alegerea domnitorului Țării Românești, în esență un act politic, se transforma într-o adevărată revoluție sau revoltă populară. Militarii care fuseseră aduși pentru a stăvili masele s-au dovedit cu totul neputincioși, unii au fost dezarmați de popor, iar alții au trecut de partea sa. „Goniți oștirea...sau nu mai răspundem de viața Dumneavoastră” striga Orășanu iar din mulțime se auzea, ca un strigăt colectiv, „Afară oștirea, jos tiranii, trăiască libertatea!”²⁹ Caimacamul I. I. Filipescu, a declarat consulilor străini că „nu se putea conta pe oștire”, iar consulul francez Beclard nota că „guvernul nu are la dispoziția sa mijloacele necesare pentru a garanta securitatea publică.”³⁰

Furia maselor a fost la un moment dat domolită chiar de cei care le cereau sprijinul, unii deputați unioniști ieșind să tempereze avântul oamenilor mai hotărâți ca niciodată. Cum să nu izbândești în atare condiții, când ai poporul de partea ta?

În Adunare, membrii partidei naționale au fost de la bun început extrem de incisivi, luând poziție față de abuzurile și tertipurile pe care caimacamii le încercaseră pentru a-și asigura o victorie fără emoții. Încurajați și de teribila presiune de afară, ei au luat inițiativa, copleșindu-i pe conservatori care și-au dat seama că, în pofida majorității deținute, nu vor putea să se impună și să-și impună candidații. Mai mult de atât, după sfârșitul lucrărilor, cei mai mulți dintre aceștia s-au gândit chiar să se abțină de la vot a doua zi și s-a ajuns ca unii dintre acești boieri cu familii cu tot să se refugieze la anumite consulate, extrem de speriați că ar putea cădea victime ale unei revolte populare pe care nu o prevăzuseră. Situația mergea deci în defavoarea celor care se împotriveau voinței poporului și cauzei Unirii.

Și atunci, la pragul dintre cele două zile, 23 și 24 ianuarie, noaptea târziu, în incinta hotelului Concordia, unioniștii au dat dovadă de cea mai mare înțelepciune, socotindu-se că Unirea Principatelor nu ar avea sens în viitor decât în varianta dublei alegeri a lui Alexandru Ioan Cuza. Și dintr-o dată, pe buzele, în glasurile și în mințile patrioților români s-a înfiripat și s-a definitivat numele domnului deja ales al Moldovei. Dimitrie Ghica a fost

²⁶ Ion Donat, *O mărturie contemporană despre Unire*, în *Omagiu lui P.Constantinescu Iași cu prilejul a 70 de ani*, Editura Academiei Române, București, 1965, p.510.

²⁷ N.T.Orășanu, *op.cit.*, p.32, în Dan Berindei, *op.cit.*, p.86.

²⁸ Dan Berindei, *Rapoartele consulatului Austriei din București*, p.611; Idem, *Epoca Unirii*, p.87.

²⁹ Dan Berindei, *Frământări politice și sociale...*, pp.59-60.

³⁰ Maria Georgescu, *Oștirea română și situațiile de criză din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza*, în „*Dosarele Istoriei*”, an.V, nr.1 41/2000, p.5.

acela care a propus în mod concret alegerea lui Cuza și în Țara Românească.³¹ Pentru mai toți cei care decideau acest lucru, Cuza nu reprezenta decât un conducător de tranziție către prințul străin hotărât de Adunările ad-hoc, exprimându-se convingerea că doar o astfel de soluție cu un conducător adus din afară ar fi putut instaura liniștea și deplina echidistanță pe plan politic, și în același timp fiind o garanție a barării accesului foștilor domnitori simboluri ale vechiului regim.

Trebuie spus că totuși, inițial nu a fost unanimitate în ceea ce privește ideea candidaturii lui Cuza, fruntașii liberali radicali susținând un timp pe candidatul deja propus, Nicolae Golescu³², dar în cele din urmă, rațiunea și, așa cum a mai spus, înțelepciunea, au precumpănit și Alexandru Ioan Cuza a devenit definitiv candidatul unanim al mișcării unioniste. Un alt membru marcant al acesteia, Ion C.Brătianu, în egală măsură inițiator și dirijor al cooperării dintre deputații unioniști și mase, a decis că trebuie totuși să se păstreze aspectul unui eveniment desfășurat în mod civilizat, pentru a nu trezi suspiciuni și a genera acuze ale reprezentanților în capitală ale marilor puteri, fiind însă de acord că, la nevoie, în cazul în care conservatorii nu vor ceda, mulțimea de afară să intervină și, prin urmare, să pătrundă înăuntrul clădirii adunării pentru a înclina balanța de partea unioniștilor.

Astfel, pe data de 24 ianuarie/5 februarie 1859, lucrările Adunării electivă începeau cu noua propunere a taberei partidei naționale. Scopul, devenit acum extrem de clar, era acela de a forța pe deputații potriviți Unirii să voteze și ei pe candidatul unioniștilor, deci pe Cuza. Cum au decurs evenimentele? Vasile Boerescu, cel care la întrunirea de la Concordia, afirmase că ideea desemnării lui Cuza drept candidat trebuie să fie „în spiritul tuturor”³³, a fost acela care a propus mai întâi într-o ședință separată și secretă alegerea candidatului partidei naționale drept domnitor al Țării Românești. Dubla alegere a fost motivată prin faptul că doar în acest fel se realiza „aspirațiunea generoasă a tuturor generațiilor”³⁴, neîncălcându-se Convenția de la Paris, deoarece nu era vorba de o unire politico-administrativă ci doar de o unire personală. Ceea ce, de altfel, era perfect logic. Propunerea de a avea același domnitor în Țara Românească ca și în Moldova a fost considerată și exprimată în cursul ședinței de unii dintre aceștia drept menită „a consacra pentru totdeauna unitatea românilor”.³⁵ Se vedea, la acel moment important, încă o dată, solidaritatea care caracteriza partida națională, lipsa intereselor personale ale unioniștilor, și, în special, trebuie evidențiat, caracterul unui om ca Nicolae Golescu care a renunțat fără niciun regret la candidatura sa pentru a susține o candidatură potrivită a reprezenta interesul național. Este o dovadă clară de adevărat patriotism.

În momentul în care s-a trecut la procesul electoral oficial, propunerea făcută în mod solemn de același Boerescu a fost însoțită de uralele deputaților unioniști, iar determinarea acestora, coroborată cu presiunea uriașă a maselor de afară, a influențat în așa măsură pe conservatori, încât i-a făcut să uite că au propriii lor candidați, votându-l și ei în unanimitate (!) pe Alexandru Ioan Cuza.

³¹ Dan Berindei, *Epoca Unirii*, p.88.

³² Idem, *Frământări politice și sociale...*, pp.61-62, Idem, *Epoca Unirii*, p.88.

³³ 24 ianuarie din 1859, în „Naționalul”, nr.1, din 3 ianuarie 1860, p.3.

³⁴ *Acte și documente...*, vol.VIII, pp.593-595.

³⁵ Cornelia Bodea, *Actul original al alegerii prealabile a lui Alexandru Ioan Cuza...*, p.271.

Aducerea la cunoștință a rezultatului votului victorios pentru cauza unionistă a generat, așa cum era de așteptat, un entuziasm de nedescris în rândul mulțimii numeroase din preajma Adunării - dintre care unii pătrunseseră în tribuna acesteia! – apoi în tot Bucureștiul și în toată țara. „Să trăiască prințul Alexandru Ioan Cuza!” sau „Ura! Ura! Ura! Trăiască Principatele Unite!” chiar și „Trăiască poporul și boierii!”³⁶ - ca o dovadă a dispariției oricărei deosebiri de clasă - erau printre strigătele cele mai întâlnite care au fost auzite din popor. Iar acest entuziasm a ajuns în scurt timp să fie cunoscut și în țara soră, Moldova, dând în acest fel, o finalitate mult așteptată actului politic din 24 ianuarie 1859. Iar entuziasmul și manifestările s-au prelungit și peste înălțimile munților, în Transilvania, fruntașul Alexandru Papiu Ilarian spunând că atunci „Când a fost ales Cuza Domn, entuziasmul la românii din Transilvania era poate mai mare decât în Principate.”³⁷ Iar acest lucru relevă dimensiunea la care ajunseseră sentimentul național și idealul unității naționale la acea epocă, în spațiul locuit de români, indiferent de provincia din care făceau parte, ca o continuitate a ceea ce se exprimase destul de ferm și apăsător cu prilejul mișcărilor revoluționare de la 1848-1849.

A fost un succes extraordinar, neașteptat, cu doar puțin timp în urmă și incert chiar în acele clipe, dar cu atât mai frumos și mai înălțător, una dintre cele mai mari reușite ale celor care au dorit binele poporului român și au luptat pentru interesele națiunii române de-a lungul timpurilor. Așa cum s-a exprimat Ion Ghica, transmițând ceea ce se întâmplase, printr-o telegramă trimisă imediat lui Vasile Alecsandri, în Moldova, pentru a anunța mărețul eveniment, avusese loc „una dintre cele mai frumoase pagini ale istoriei noastre.”³⁸

*

Evenimentul de la 24 ianuarie 1859 a beneficiat de un puternic impact și în străinătate, în rândul opiniei progresiste. Astfel, Camillo Cavour, prim-ministrul Piemontului, stat care se pregătea să pornească lupta pentru unificarea Italiei, a afirmat că „Unirea Principatelor și consultarea votului poporului este începutul unei ere noi în sistemul politic al Europei. Ele vor pregăti prin triumful lor unirea tuturor italienilor într-un singur corp, căci astăzi nimeni nu se poate împotrivi ca faptul minunat ce s-a întâmplat la poalele Carpaților să se realizeze și la poalele Alpilor.”³⁹ Spunea acest lucru conducătorul mentor al unității italienilor în corespondența avută cu Vasile Alecsandri și sublinia astfel importanța pe care a avut-o în istoria europeană actul politic înfăptuit de patrioții români la acea dată memorabilă. Pentru că trebuie s-o spunem, aceasta-i realitatea, dacă din a doua jumătate a

³⁶I.G.Valintineanu, *Din memoriile mele (O pagină de istorie modernă) Alegerea, detronarea și înmormântarea lui Cuza-Vodă -1859,1866,1873*, Tipografia Modernă Gr.Luis, București, 1898, p.10.

³⁷Alexandru Papiu Ilarian, *Memorand despre raporturile românilor cu nemții cu slavi și cu ungurii, în timp de pace și în cazul unei revoluțiuni în răsăritul Europei prezentat principelui Cuza în 1860*, în „Revista pentru istorie, arheologie și filologie, I, 1863, p.145, cf. Dan Berindei, *op.cit.*, p.91; de asemenea Ștefan Pascu, *Ecoul Unirii Țării Românești și Moldovei în Transilvania*, în „Studii privind Unirea Principatelor”, București, 1960, pp.451-466.

³⁸Cornelia Bodea, *Corespondență politică...*, p.493; Dan Berindei, *op.cit.*, p.90.

³⁹Vasile Alecsandri, *Călătorii, misiuni diplomatice*, ediție Alexandru Marcu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1942, pp.238-239.

secolului al XIX-lea și până la sfârșitul Primului Război Mondial, popoarele au început să-și edifice treptat unitatea național-statală, acest proces istoric a început cu poporul român. Chiar dacă incomplet încă, limitându-se la doar două dintre provinciile românești, Moldova și Țara Românească, românii au fost înaintea italienilor și germanilor, a unor popoare mult mai puternice, și asta nu poate decât să ne facă să privim cu mândrie la istoria noastră. Dubla alegere a lui Cuza făcea să se întrezărească undeva, într-un viitor mai apropiat sau ceva mai îndepărtat, unirea deplină care nu putea urma decât în urma realizării supremului obiectiv național, independența, exact așa cum un diplomat belgian, baronul de Nothomb, se exprima pe la începutul lui februarie, imediat după evenimentul de la București: „Dubla alegere echivalează cu Unirea Principatelor, iar Unirea Principatelor înseamnă independența lor.”⁴⁰ Tot la independență a făcut referire și fostul comisar piemontez al puterilor garante în Principate, Benzi, care a urât românilor ca, pe baza a ceea ce realizaseră la 24 ianuarie 1859, să poată construi în viitor independența „a toată România”.⁴¹

Mai mult de atât, în fruntea Principatelor se afla un conducător care punea mai presus interesele naționale decât pe cele personale așa cum de altfel a și afirmat la numai o zi distanță de data la care fusese investit cu înalta misiune, anunțând că este „lipsit de ambiție personală”, dispus oricând „a se întoarce la viața personală”.⁴²

Unirea Principatelor Române, urmată de schimbările și reformele care au început în timpul domniei lui Cuza și au continuat pe durata lungii domnii a lui Carol I, a condus la nașterea României moderne, ancorată într-o altă epocă, cu noi priorități, conform procesului de evoluție istorică a societății românești.

Luptei pașoptiste și unioniste trebuia să-i succedă o altă luptă extrem de importantă, aceea care avea ca scop îndeplinirea următorului obiectiv, Independența.

⁴⁰ *Independența României. Documente*, vol.II, partea I, Ionel Gal (coord.), Editura Academiei Române, București, 1977, p.16.

⁴¹ Al.Cretzianu, *Din arhiva lui Dumitru Brătianu*, p.230; Dan Berindei, *Epoca Unirii*, p.94.

⁴² *Acte și documente...*, vol.VII, 1876, p.640.

24 IANUARIE – UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE (MICA UNIRE)

Prof. înv. primar **TATU LUCIANA-IOANA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION ALBESCU” BOIȚA

După destrămarea primei uniri politice a Țărilor Române sub conducerea lui Mihai Viteazul, poporul român nu a pierdut speranța de a trăi uniți într-un singur stat.

Această dorință a românilor s-a concretizat datorită contextului politic favorabil din acea vreme. Astfel ca la data de 5 ianuarie 1859, Alexandru Ioan Cuza a fost ales domn al Moldovei, iar la 24 ianuarie 1859 a fost ales domn al Țării Românești, realizând astfel unirea celor două principate.

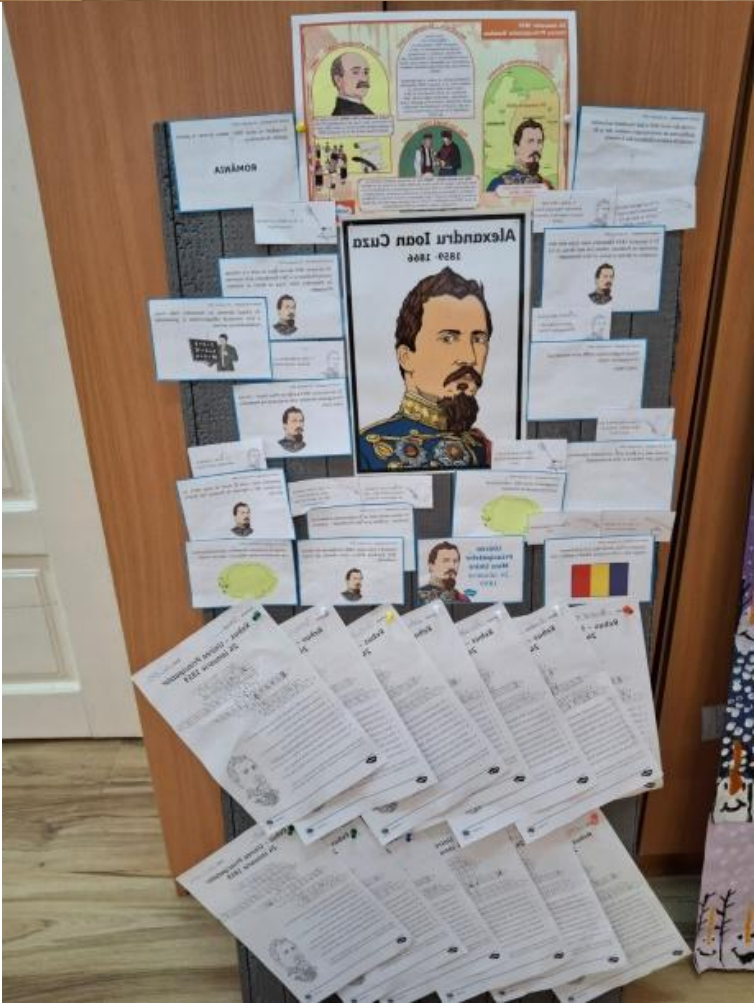
Mica unire împlinită la data de 24 ianuarie 1859, reprezintă un moment fundamental în istoria României. Această zi marchează unirea Moldovei cu a Țării Românești sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza, fiind primul pas spre formarea statului modern român.

Fiind o zi atât de importantă pentru români, în proiectarea activităților extrașcolare de la clasa pe care o conduc se regăsește și această temă. Am marcat acest moment împreună cu elevii mei în cadrul unei activități extracurriculare.

Activitatea s-a desfășurat în sala de clasă și au participat 13 elevi ai clasei a IV-a. Împreună cu elevii am urmărit o prezentare powerpoint referitoare la Mica Unire din care au aflat care au fost etapele premergătoare acesteia și cum s-a realizat. După finalizarea prezentării, fiecare elev a primit un cartonaș care conținea informații despre Mica Unire. Pe baza informațiilor aflate din prezentare, precum și pe baza informațiilor din cartonașe, elevii trebuiau să găsească răspunsul corect la întrebările adresate de către cadrul didactic. Întrebarea adresată era afișată la panou, iar elevul care avea răspunsul pentru întrebarea respectivă venea și atașa răspunsul la întrebare. Pentru a consolida cunoștințele însușite, elevii au avut ca sarcină individuală să completeze un rebus legat de activitatea desfășurată.

Activitatea nu se putea încheia altfel decât prin intonarea cântecului „Hora Unirii”, versurile acesteia fiind scrise în anul 1856 de Vasile Alecsandri, fostul coleg al lui Alexandru Ioan Cuza și care a devenit imnul unirii din data de 24 ianuarie 1859.

Mai jos atașez câteva imagini din activitatea noastră.

MICH ROMÂNĂȘI

BUDUȘAN DANA

BIA ROXANA

LENDEL IOANA MARIA

GRĂDINIȚA CU P.P „ZÂNA ZORILOR,, CLUJ-NAPOCA

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: "Cine sunt/suntem?"

TEMA SĂPTĂMÂNALĂ: "Noi suntem români"

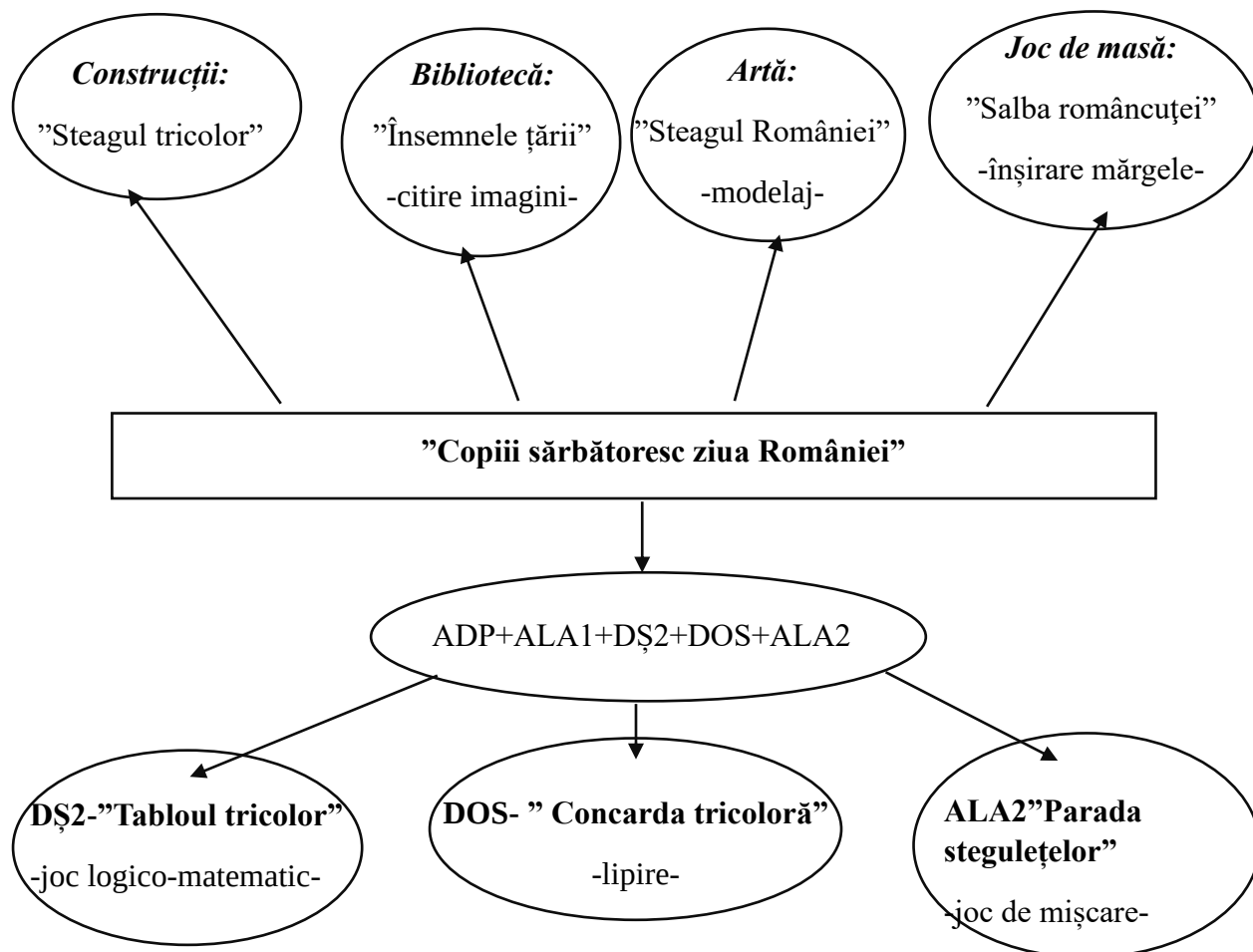
TEMA ACTIVITĂȚII: "Copiii sărbătoresc ziua României"

VALOAREA VIZATĂ: Patriotismul

TIPUL ACTIVITĂȚII: Consolidare/sistematizare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

CATEGORIILE DE ACTIVITĂȚI IMPLICATE: ADP + ALA1 + DȘ2 + DOS + ALA2

STRATEGIA DIDACTICĂ:

- Metode și procedee: conversația, observația, explicația, demonstrația, problematizarea, exercițiul, turul galeriei.
- Mijloace de învățământ: siluete-românaș/româncuță, steagul României, stema, imagini cu însemnele țării, cuburi albastre, galbene, roșii, plastelină, planșete, ață, mărgel, piese geometrice, săculeț, tabla magnetică, șabloane flori albastre, galbene, roșii, șnur tricolor, lipici.
- Forme de organizare: pe grupe, frontal, individual.

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII	COMPORTAMENTE ASOCIATE	OBIECTIVE OPERAȚIONALE
E.2 Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme și cunoașterea mediului apropiat.	E.2.1 Demonstrează familiarizarea cu informații despre mărime, formă, culoare, greutate, înălțime, lungime, volum.	O1: Preșcolarul va fi capabil să recunoască cel puțin două figuri geometrice din cele învățate (disc, pătrat, triunghi). O2: Preșcolarul va fi capabil să denumească cel puțin două caracteristici ale pieselor (formă,mărime,culoare) cu ajutorul simțurilor-tactil și vizual. O3: Preșcolarul va fi capabil să așeze figurile geometrice la locul corespunzător în tablou ,pentru a forma tricolorul, urmând indicațiile educatoarei

A.1 Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare	A.1.3 Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate. A.1.2 Participă la activități fizice variate adecvate nivelului lui de dezvoltare.	O4: Preșcolarul va fi capabil să realizeze lucrarea practică(concarda tricoloră), cu ajutorul materialelor puse la dispoziție și a indicațiilor educatoarei. O5: Preșcolarul va fi capabil să formeze buchețelul tricolor prin grupare, în funcție de culoarea bluziței.
---	--	--

COMPORTAMENTE ASOCIATE

D.2.1 Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții (comunicare expresivă).

- Recunoaște și exprimă emoții de bază produse de piese muzicale, texte literare sugestive semnificativei zilei de 1 Decembrie.
- Utilizează desene ,simboluri pentru a transmite un mesaj.
- Manifestarea sentimentului de apartenență al copiilor la țara natală prin activități artistico-plastice și practice.

Descrierea activității

Activitatea a debutat cu întâlnirea de dimineață în cadrul căreia copiii s-au salutat prin formula ”Bună dimineața românaș X/bună dimineața româncuță X. La activitatea de grup ,au fost invitați să-și exprime părerea cu privire la îmbrăcămintea lor(purtând bluzițe albastre, galbene și roșii).Majoritatea au intuit motivul vestimentației colorate, precizând că sunt îmbrăcați în culorile steagului României. Răspunsurile corecte au fost apreciate, iar doamna educatoare le-a povestit ”Legenda tricolorului”, pentru a explica importanța acestor culori.

Momentul de mișcare s-a desfășurat sub forma jocului ”Buchețele tricolore”.

Continuă activitatea pe centre, unde copiii sunt invitați să construiască, să modeleze, să înșire mărgelile, utilizând doar cele trei culori. Li se atrage atenția cu privire la ordinea culorilor. Unii sunt îndrumați spre centrul Bibliotecă, pentru a descoperi însemnele țării.

Pentru a-și sistematiza cunoștințele despre formele geometrice și însușirile acestora, în vederea completării tabelului în funcție de anumite criterii, se desfășoară jocul logico-matematic ”Tabloul tricolor”. Sarcina didactică este aceea de a recunoaște cu ajutorul simțului tactil forma și mărimea figurilor geometrice, vizual-a culorii și dispunerea acestora în ordinea corespunzătoare în tablou.

Prin intermediul tranziției ”Roșu ,galben și albastru/E al nostru tricolor”-recitativ-ritmic se trece la activitatea practică, unde copiii trebuie să realizeze concarda tricoloră, utilizând materialele din coșulețe și indicațiile educatoarei. Aceasta o vor purta cu mândrie în piept ,la programul artistic dedicat zilei de 1 Decembrie din centrul orașului.

Preșcolarii au lucrat cu plăcere pe fond muzical- Imnul României. Activitatea s-a încheiat cu desfășurarea unui joc de mișcare ”Parada stegulețelor”.

Bibliografie

- „Curriculum pentru educație timpurie 2019,, M.E.N, București, 2019;
- Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani.(2024)
- Ziua bună începe cu Întalnirea de dimineață, Ed.Pres ,2019;

1 DECEMBRIE – ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI – MAREA UNIRE

Profesor **PUTNIC GHERGHINA-MARIA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SICHEVIȚA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SFÂNTUL SAVA” SOCOL

Ca profesor de Educație socială în România, județul Caraș-Severin, Școala Gimnazială „Sfântul Sava” Socol, Școala Gimnazială Berzasca și Școala Gimnazială Sichevita, am un rol important în formarea caracterului și a valorilor elevilor mei. Unul dintre cele mai nobile scopuri pe care le am este să contribui la dezvoltarea unui sentiment profund de patriotism în inimile lor. Într-o lume în continuă schimbare, în care influențele externe sunt tot mai puternice și în care tineretul poate fi adesea distras de problemele contemporane, este esențial să le transmit elevilor nu doar cunoștințe teoretice, ci și să le insuflu respectul pentru istoria, cultura și tradițiile țării lor. De aceea, cultivarea sentimentului de patriotism este o misiune pe care o consider fundamentală.

Patriotismul nu trebuie să fie un simplu cuvânt rostit din obligație, ci o simțire autentică, care să răsună în fiecare acțiune, în fiecare gând și în fiecare decizie pe care elevii mei o iau. Deși mulți dintre aceștia trăiesc într-o eră digitală, cu informații accesibile din orice colț al lumii, este important să nu pierdem din vedere rădăcinile noastre, să învățăm să prețuim ceea ce este al nostru și să ne respectăm identitatea națională. Aș dori să îi ajut să înțeleagă că patriotismul nu este doar un sentiment pasiv, ci o responsabilitate activă pe care o avem față de țara noastră și față de viitorul acesteia.

Cu elevi de la Școala Gimnazială Sichevita

Spațiu creat de elevi în Școala Gimnazială „Sfântul Sava” Socol

Primul pas în acest proces este să le ofer elevilor o înțelegere profundă a ceea ce înseamnă „patriotism”. La orele de Educație socială, discutăm adesea despre istoria țării, despre eroii naționali și despre momentele cheie care au modelat România. Le vorbesc despre jertfele făcute de strămoșii noștri pentru ca noi să trăim în libertate și demnitate, despre tradițiile și cultura noastră, care au contribuit la formarea unui popor unit. De asemenea, le explic că patriotismul nu se limitează doar la a iubi țara, ci și la a respecta legea, la a contribui la dezvoltarea comunității și la a fi un cetățean responsabil. Îi încurajez să reflecteze asupra modului în care pot fi ei înșiși patrioți în viața cotidiană, prin acțiuni mici, dar semnificative.

Un alt aspect important în cultivarea patriotismului în rândul elevilor este legătura cu simbolurile naționale. De multe ori, le explic semnificația steagului, a imnului național și a altor simboluri, iar aceste lecții sunt urmate de activități prin care elevii pot manifesta respectul față de ele. De exemplu, organizăm momente speciale în care elevii cântă imnul național și alte cântece patriotice, recită poezii patriotice sau realizează proiecte legate de istoria țării. Aceste activități sunt esențiale pentru a crea o legătură emoțională puternică cu simbolurile naționale, ajutând elevii să înțeleagă că acestea nu sunt doar elemente de decor, ci reprezentări ale identității naționale.

Elevii Școlii Gimnaziale „Sfântul Sava” Socol

cu elevii Școlii Gimnaziale Berzasca

Totodată, pentru a face lecțiile de patriotism mai accesibile și mai atractive, încerc să folosesc tehnologia utilizând resurse online pentru a explora evenimente istorice, pentru a discuta despre personalitățile care au marcat istoria țării și pentru a învăța despre diversitatea culturală a României. Realizăm și proiecte creative, în care elevii pot crea poezii, afișe, clipuri video sau chiar prezentări de grup despre tematici patriotice. Aceste metode le permit să își exprime personalitatea și să învețe într-un mod mai interactiv și plăcut. Videoclipurile și poeziile au fost realizate cu multă dăruire și creativitate, iar fiecare detaliu a fost ales cu grijă pentru a transmite un mesaj puternic despre patriotism. Această acțiune a avut mai multe efecte pozitive, atât pentru elevi, cât și pentru comunitatea online. Realizând aceste materiale video, au învățat să își exprime sentimentele și opiniile într-un mod creativ, folosind tehnologia și instrumentele digitale. Mai mult decât atât, această activitate le-a oferit posibilitatea de a învăța despre colaborare și despre cum să lucreze împreună pentru un scop comun, în contextul unui proiect educativ. Creațiile au fost distribuite pe pagina de facebook **Proiecte educaționale** <https://www.facebook.com/profile.php?id=100091641332154> creată de mine. Îmi face deosebită plăcere să amintesc câteva dintre acestea:

- <https://fb.watch/xjoFLtBFD0/> Aici este un videoclip muzical în care un elev din Școala Gimnazială Sichevița cântă împreună cu mine CÂT TRĂIM PE-ACEST PĂMÂNT;

- https://fb.watch/xjoN0N_pGW/ E un grup de elevi care cântă DRAGĂ ROMÂNIE, ȚARA MEA DE DOR;
- <https://fb.watch/xjoWVsoNVi/> elevii Școlii Gimnaziale Sichevita își exprimă dragostea față de țară prin desen;
- <https://fb.watch/xjqQMhtQ2Q/> un elev de la Școala Gimnazială Sichevita recită o poezie.

Eroina de la Jiu

autor Batoșeanu Daria, creație literară,
elevă în clasa a VII-a la Școala Gimnazială Sichevita

În Istoria României întâlnim mai mulți eroi
Care au o importanță remarcantă pentru noi,
Printre ei, Ecaterina Teodoroiu se afla,
Fidelă și curajoasă în război ea se lupta!

Hotărâtă și vitează. nu s-a dat deloc 'napoi
N-a permis să-i fie țara tăvălită în noroi,
Ci spera că biruința va fi steagul pitoresc
Unind pacea și credința pe tărâmul românesc!

Acest gând, plin de speranță, îi păstra sufletul viu,
Căci avea înțelepciune "eroina de la Jiu",
Nimic nu-i stătea în cale, nimic n-o putea opri,
Ci înainta în luptă cu riscul de a muri!

Tânăra, cu trup și suflet, pân' la capăt a luptat
Dorind să-și apere țara, dușmanului n-a cedat,
"Un erou de mari legende", un model e pentru noi,
Prețuindu-ne mult țara devenim și noi eroi!

Căci a noastră țară dragă e darul neprețuit,
Pentru ea, eroi mulțime, din dragoste s-au jertfit,
Ne-au lăsat drept moștenire o istorie bogată
Care, pe toți, ne unește în splendoarea-i minunată!

Fiecare lecție de educație socială, fiecare activitate de învățare despre valorile naționale, este o oportunitate de a planta o sămânță de patriotism în inima elevilor mei. Acest sentiment va crește cu fiecare lecție, cu fiecare discuție, cu fiecare proiect comun pe care îl realizăm, iar rezultatul va fi o generație mai conștientă de identitatea sa națională și mai dedicată construirii unui viitor mai bun pentru România. prin exemplul meu personal, încerc să le insuflu elevilor sentimentul de patriotism, nu doar prin cuvinte, ci mai ales prin acțiuni. Mă străduiesc să le arăt ce înseamnă să prețuiești cu adevărat România: prin respectarea tradițiilor, cunoașterea istoriei, implicarea activă în comunitate și responsabilitatea față de viitor. Consider că doar prin astfel de acțiuni concrete și printr-o educație continuă, putem construi o generație mândră de țara sa și

implicată activ în dezvoltarea acesteia. Dacă reușesc să îi inspir pe elevii mei să iubească România și să se simtă mândri de ea, atunci îmi voi fi îndeplinit scopul.

Voi încheia aceste gânduri prin a-mi ilustra atașamentul față de patrie prin câteva versuri create dintr-un suflet pururea român:

România, țară dragă
autor Putnic Gherghina-Maria

România, țară dragă,
Tărâm pitoresc,
Cu ființa mea întreagă
Mult te prețuiesc!
Leagăn al copilăriei,
Desprins dintr-un basm,
Inspiri multă bucurie
Și entuziasm!

Ești comoară nesecată,
Un izvor bogat,
Frumusețe-ntruchipată,
Plaiul minunat!
Te-ai păstrat mereu vânjoasă
Luptând în război,
Prin ofranda credincioasă,
Scumpii tăi eroi...
Căci doreai cu-nflăcărare
Una să tot fim,
Dragostea-ți să ne-nfășoare
Ca să înflorim!

Scumpă glie, măreț astru
Te voi prețui,
Roșu, galben și albastru
Cât timp voi trăi
Le-oi purta în rugăciune,
În vers și în cânt,
Demnitatea-ți să răsunе
Pe întreg pământ!

PROGRAM DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

Profesor pentru educație timpurie **SESERMAN RAMONA ELENA**

GPP „DUMBRAVA MINUNATĂ”-SUCEAVA

Data: 23.01.2025

Unitatea de învățământ: Grădinița cu Program Prolungit ”Dumbrava Minunată”-Suceava

Tema: ”Unirea în inimi- tradiții și culori românești”

Tipul activității: activitate culturală

Mijloc de realizare: moment artistic

Locul desfășurării: sala de festivități a grădiniței

Grup țintă: preșcolarii din grupa mică, mijlocie și mare de la Grădinița cu Program Prolungit ”Dumbrava Minunată”

Coordonator activitate: prof.Seserman Ramona Elena

Participanți: prof. Hrițuc Andreea, prof. Maghiar Irina, prof. Pricop Alexandra, Prof. Tanasa Oana, Educ. Rusu Adriana

Scopul activității:- consolidarea cunoștințelor despre valorile morale ale poporului român, despre evenimentele deosebite din istoria României;

- cultivarea sentimentelor de dragoste, respect și admirație față de strămoșii neamului;

Obiective:

- ✚ să cunoască semnificația istorică a zilei de 24 ianuarie și importanța ei pentru poporul român;
- ✚ să interpreteze cântece respectând linia melodică;
- ✚ să-și îmbogățească vocabularul activ și pasiv cu cuvinte noi;
- ✚ să execute pe muzică mișcări simple specifice dansului popular;
- ✚ să folosească costumul popular într-o acțiune specific românească.

Resurse materiale: microfon, boxă, cântecele, diplome, dulciuri;

Resurse de timp: 30 MINUTE

Etape ale activității:

Prezentarea importanței zilei de 24 ianuarie 1859 într-un mod simplu și accesibil copiilor preșcolari, despre Unirea Principatelor Române (Moldova și Țara Românească), ce a însemnat Mica Unire, cine a fost Alexandru Ioan Cuza și de ce acest moment este important în istoria țării. Copiii au fost invitați să lucreze fiecare câte un steguleț, participând mai apoi la un dans tradițional românesc – hora.

Împreună, în cerc, au dansat pe muzică populară, învățând pașii simpli ai horei, aceasta simbolizând unitatea și colaborarea dintre oameni.

„Hora Unirii” a fost o activitate frumoasă, care a adus un plus de energie și învățătură pentru preșcolari. Le-a oferit ocazia să învețe despre unitate într-un mod plăcut și activ, îmbinând educația cu distracția.

PROIECT DIDACTIC

PENTRU ACTIVITATE INTEGRATĂ

JURVLE ELENA –DANIELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BURLA –G.P.N.BURLA

Nivelul de vârstă I /II

Tema anuală de învățare: ”Cine sunt/suntem?”

Tema proiectului: „România-i țara mea”

Tema săptămânii: „Sunt român, român voinic”

Tema activității integrate: „Cu mic ,cu mare la marea sărbătoare ”

Elemente componente ale activității integrate:

DLC „ Un steag pentru Unire”- povestirea educatoarei

ALA 1:Bibliotecă :”Costumul popular”-elemente de comunicare scrisă

Artă : a)”Țara mea” - decorare

b)”Steagul țării mele” -ștampilare

Construcții:”Satul meu în sărbătoare”

SCOPUL ACTIVITĂȚII: Stimularea și dezvoltarea sentimentelor patriotice și a mândriei de a fi român prin evidențierea importanței și frumuseții simbolurilor și valorilor naționale .

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- să asculte cu atenție povestea, identificând personajele;
- să redea pe scurt ideile și mesajul poveștii audiate;
- să manifeste respect și atașament față de țară;
- să decoreze în mod creativ diverse modele tradiționale simple ;
- să decoreze cu motive tradiționale costumele populare;
- să ștampileze în culorile roșu ,galben și albastru pânza;
- să redea, creativ cu ajutorul cuburilor imaginea unui sat.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, povestirea , explicația, exercițiul, observația, problematizarea, jocul, expunerea;

Resurse materiale: băiat și fată decupați din polistiren, cuburi,lipici, steaguri din pânză, acuarele,bureți, perforator ,suport, carioci,harta țării ;

Forme de organizare: frontal, pe grupuri, individual;

Elemente de joc: mânuirea materialului, elemente surpriză, recompensa, stimularea, aplauze;

Durata: 45’-50’

Bibliografie:

- Culea, Laurenția, Seșovici, Angela, Grama, Filofteia, (2008), „Activitatea integrată în grădiniță”, Ed. Did. Publishing House, București.
- Ezechil Liliana, Lăzărescu Mihaela, (2011), ”Laborator preșcolar”, Ed. V&I Integral, București
- MECL, (2018), Curriculum pentru învățământul preșcolar, Editura DPH București

SCENARIU ACTIVITATE INTEGRATĂ

Activitatea debutează cu intrarea în sala de grupă a unei bunicuțe îmbrăcată în costum popular. Bunicuța are o surpriză pentru copii. Ea aduce o carte mare din care le va citi copiilor o poveste, auzind că acestora le plac poveștile. Copiii se așează în jurul bunicuței pentru a fi atenți la cele povestite de ea. Povestea de astăzi se numește "Un steag pentru Unire" (Anexa 1).

După redarea poveștii se face o scurtă conversație despre acțiunea poveștii, apoi se propune copiilor să sărbătorească aici, în sala de grupă, Marea Unire. Se reamintește numele copiilor din poveste, spunându-le că aceiași nume le vom da și noi copiilor care au venit la ei să sărbătorească ziua țării noastre. Se cere copiilor să spună ce sărbătorim pe 1 Decembrie, aceștia vor răspunde că sărbătorim ziua Marii Uniri. Educatoarea împreună cu preșcolarii vor explica ce înseamnă Marea Unire, alipirea Țării Românești la celelalte zone Moldova și Transilvania, formând țara noastră ROMÂNIA. Această unire a avut loc în urmă cu o sută de ani, pe 1 Decembrie și anul acesta sărbătorim o sută de ani de unire, adică CENTENARUL.

Dacă vor și ei să participe la Marea Unire au nevoie de staguri tricolore ca și copiii din poveste, să fie îmbrăcați în costum popular și harta țării noastre, toate decorate pentru a sărbătorii Marea Unire.

Copiii de la Centrul "Biblioteca" vor decora costumul popular de fetiță și băiat în culorile portului tradițional din zona Bucovinei, adică în culorile roșu și negru.

La Centrul "Artă", o grupă de preșcolari va ștampila steagul României cu tempera pe pânza dată, iar o altă grupă va decora harta României în culorile steagului cu inimioare.

La Centrul "Construcții", preșcolarii vor construi satul lor din cuburi de plastic.

Copiii sunt ajutați și îndrumați de educatoare atunci când au nevoie. Siluetele fetiței și băiețelului sunt îmbrăcate cu costumul popular decorat.

Copiii sunt așezați pe mochetă în fața siluetelor, a steagului și a hărții pentru a evalua lucrările realizate. Educatoarea le cere copiilor să răspundă ce semnifică cele trei culori ale steagului: roșu - frăția sângelui, galben - bogăția ogoarelor (grânelor), iar albastru - libertatea cerului, apele.

Cu cele realizate și împreună cu bunicuța preșcolarii vor întinde o horă și vor cânta cântecul "Doamne ocrotește-i pe români", iar apoi vor avea un moment de recital dedicat Centenarului.

Copiii vor fi felicitați pentru cele realizate și vor părăsi sala de grupă pe un alt cântec dedicat Centenarului "Țara mea" Maria Luiza

DEMERSUL DIDACTIC

Nr. crt.	Etapetele activității	Conținutul științific	Strategii didactice		Evaluare/ metode și indicatori
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	
1.	Captarea și orientarea atenției	Elementele surpriză bunica, silueta fetei și a băiatului , activează atenția și motivează dorința copiilor de a participa la activitate.	Conversația Observația	bunicuță silueta fetei și a băiatului	Probă orală Recunoașterea elementelor surpriză
2.	Anunțarea temei și a obiectivelor	Tema și obiectivele activității sunt anunțate în termeni accesibili copiilor. Contextul creat va permite accesibilizarea obiectivelor propuse și va oferi copiilor situații care să le trezească dorința de a acumula informații prin oferta de lucru.	Explicația Expunerea		
3.	Prezentarea conținutului și dirijarea învățării	Exersarea unor abilități de utilizare a materialelor în realizarea temei propuse prin abilități artistico- plastice, de construcție și povestire . Povestirea redată de bunicuță va evidenția importanța steagului românesc la sărbătorirea Marii Uniri. În modul de împărțire a copiilor pe subgrupe se va ține cont de nevoile și interesele copilului, dar și de ecusoanele primite . Se va oferi sprijin copiilor care întâmpină dificultăți în realizarea sarcinilor sau se vor oferi sarcini suplimentare celor care finalizează mai repede lucrările. Copiii sunt antrenați în rezolvarea situațiilor problemă ivite pe parcursul activității, apelându-se la găsirea mai multor soluții de rezolvare a problemei. Produsele finale ale fiecărei grupe vor contribui la evidențierea	Conversația Explicația Povestirea Problematizare Exercițiul Conversația	ecusoane piese de costum popular tempera, ștampile, silute pânză albă	Probă practică: - pictarea si decorarea pieselor de costum popular -decorarea hărții Probă orală: - identificare personaje si redarea acțiunii;

		unor valori tradiționale românești, si anume , a costumului popular romanesc. Povestirea redată de bunicuță va evidenția importanța steagului românesc la sărbătorirea Marii Uniri.	Exercițiul		
4.	Obținerea performanței	Realizarea unui ansamblu creativ, apropiat de tradiția din zona Bucovinei, prin creativitate, autenticitate și respect față de însemnele țării.	Exercițiul	costum popular;	Probă practică: - îmbrăcarea siluetelor cu piesele decorate de copii;
5.	Evaluarea	Hora pe care copiii o vor forma însuflețiți de steagul țării noastre, va consolida ideea de sărbătoare a Unirii, trezind sentimente de admirație și prețuire față de însemnele și valorile românești.	Conversația Jocul	steag	-Pobă practică Dans-Hora

Un steag pentru Unire
de Petru Demetru Popescu

- povestire -

A fost odată ca niciodată o bunicuță care avea doi nepoți. Într-o zi ,cam pe la sfârșitul lui noiembrie,vine Vasile de la școală și abia ajuns în pragul casei îi spune bătrânei:

- Bunicuță, mâine mergem cu domnul învățător Dragomir la Alba, că e mare sărbătoare!

Ochii bătrânei începură să strălucească:

- Știu, Vasilică maică, o să ne unim cu țara! Păcat că n-a apucat și feciorul meu, tatăl vostru, să vadă ziua asta!

- Lasă, bunicuță, m-oi duce eu în locul lui!

- Și eu!sări Ileana .Și eu o să merg la Alba, la Unire!

Vasilică deveni serios:

- Tu? Păi, nu te țin picioarele!

M-or ține. Alerg ca un iepure și nu mă opresc până la Alba!

- Să zicem! Dar n-ai un steguleț tricolor!

- Nici tu!

- Ba eu am, de la domnul învățător Dragomir...

Fetița se posomorî și nu mai zise nimic. După ce plecă fratele ei cu treburile, bunica îl trase mai aproape de ea și-l întrebă:

- Tu chiar vrei să mergi la Alba Iulia ?

- Din toată inima!

- Atunci aleargă și adu-mi o crenguță de alun.

Fetița o zbughi afară și după un timp se întoarse .Bunica scoase din lada de zestre un tricolor făcut de ea mai demult.

- Iată, Ilenuță, prindem tricolorul, iar mâine vei putea merge și tu la marea sărbătoare

În zori sosi învățătorul, îi strânse pe copii și le zise:

- Pornim, copii!

Atunci apărură și bunica cu cei doi nepoți de mână. Și în timp ce Vasilică intră în rând, bunicuța îl rugă pe învățător să o ia și pe Ileana. Învățătorul surâse, dar se împotrivi spunând că fetița e mică și că nu are tricolor. Atunci Ileana ridică tricolorul și zise cu mândrie:

- Și eu am tricolor!

Învățătorul surâse din nou :

- Hai, Ilenuță! Să pornim cu toții pentru a ajunge la timp să sărbătorim Marea Unire!

UNDE-S MULȚI, PUTEREA CREȘTE!

Prof. învă. primar **DOBRE SIMONA MĂDĂLINA**
COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC „REGINA MARIA”
MUNICIPIUL PLOIEȘTI, JUD. PRAHOVA, ROMÂNIA

Ziua de 24 ianuarie este o sărbătoare importantă pentru noi, românii, marcând un eveniment crucial din istoria țării noastre: Unirea Principatelor Române din anul 1859. Cu acest prilej, elevii clasei pregătitoare de la Colegiul Național Pedagogic „Regina Maria”, din Ploiești, au participat la o activitate extracurriculară cu titlul - „Unde-s mulți, puterea crește!”.

Descoperim însemnătatea Unirii

Activitatea a debutat cu o scurtă prezentare pe înțelesul celor mici, întărită de imagini și explicații simple. Copiii au aflat despre domnitorul Alexandru Ioan Cuza și despre importanța unirii Moldovei cu Țara Românească. Prezentarea a fost gândită astfel încât să capteze atenția elevilor prin intermediul unor imagini sugestive, care ilustrau momente esențiale din istorie. Copiii au fost antrenați în discuție, fiind încurajați să adreseze întrebări și să ofere, la rândul lor, răspunsuri.

Povestea „Moș Ion Roată și Unirea”

Pentru a înțelege și mai bine însemnătatea afirmației „Unde-s mulți, puterea crește!”, copiii au ascultat povestea „Moș Ion Roată și Unirea” de Ion Creangă. Această lectură le-a demonstrat cum oamenii obișnuiți au susținut unirea și ce înseamnă solidaritatea. În sprijin, am proiectat și ilustrații, iar elevii au fost fascinați de figura simplă, dar curajoasă a lui Moș Ion Roată și de dialogurile pline de tâlc dintre personaje. Lecția de unitate a fost subliniată prin exemple concrete, iar elevii au fost invitați să discute despre importanța sprijinului reciproc și a colaborării în comunitate. Această abordare le-a oferit nu doar informații istorice, ci și o înțelegere profundă a valorilor morale transmise de poveste.

Joc de rol: Povestea prinde viață

Pentru a consolida morala poveștii, am organizat un joc de rol prin care elevii au avut ocazia să interpreteze personajele din povestea citită. Cu entuziasm și creativitate, cei mici au recreat scena dintre Moș Ion Roată și boier, folosindu-se de costume improvizate, de elemente de recuzită și de replici adaptate.

Activitatea a început prin împărțirea rolurilor, fiecare copil având ocazia să își exprime dorințele cu privire la personajul pe care dorește să îl interpreteze. Cu ajutorul unor accesorii improvizate, copiii au reușit să dea viață poveștii într-un mod autentic și distractiv.

Această activitate le-a permis să se implice activ, să-și dezvolte abilitățile de comunicare, empatia și spiritul de echipă, creând o atmosferă de colaborare și bucurie.

Pentru atenția de care au dat dovadă, respectând indicațiile mele, dar și firul narativ al poveștii, copiii au fost recompensați cu bomboane pe care le-au descoperit chiar atunci când am spart balonul ce a reprezentat bolovanul din poveste.

Hora Unirii: Un produs comun

Pentru a simboliza unitatea și colaborarea, toți elevii au contribuit la realizarea unui produs comun: „Hora Unirii”. Fiecare a colorat fișe reprezentând copii îmbrăcați în straie populare, pe care le-au decorat cu migală și creativitate, având diverse modele la dispoziție. Cu această ocazie am discutat și despre portul popular și despre diversitatea acestuia în funcție de zona etnografică. Activitatea a fost un prilej de a încuraja atenția la detalii și exprimarea artistică. După finalizarea decorării, elevii au decupat siluetele și acestea au fost asamblate pentru a forma o horă mare, simbolizând unitatea și prietenia. Au lucrat împreună pentru a îmbina corect desenele, descoperind astfel importanța coordonării și a muncii în echipă.

Rezultatul final nu doar că a ilustrat importanța unirii, dar le-a oferit copiilor și bucuria de a vedea cum contribuțiile lor individuale pot duce la realizarea unui întreg semnificativ.

Așadar, activitatea – „Hai să dăm mână cu mână” - a fost un prilej minunat de a le insufla celor mici dragostea pentru istoria țării și pentru valorile naționale. Prin poveste, joc și lucru manual și cu ajutorul multor materiale utile (sursa: Twinkle Romania) elevii au învățat ce înseamnă unitatea și colaborarea. Au descoperit, într-un mod interactiv, că împreună pot realiza lucruri extraordinare și că fiecare contribuție individuală este valoroasă. Ziua de 24 ianuarie a fost celebrată nu doar ca o lecție de istorie, ci și ca o oportunitate de a aduna amintiri frumoase și durabile.

1 DECEMBRIE, PRIN OCHI DE COPIL

SEUTE MARIA-ADRIANA

SZABO EMOKE

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1-BOGHIȘ

În fiecare an, pe 1 Decembrie, România își sărbătorește Ziua Națională, un moment de mare însemnătate pentru întreaga națiune. Pentru un copil, această zi este adesea un prilej de bucurie, de descoperire și de învățatura despre trecutul țării sale, dar și despre valoarea unității, mândriei și a tradițiilor naționale. Atunci când un copil privește această zi, lumea pare să prindă o strălucire deosebită, iar imaginația lui poate transforma evenimentele istoriei în povești vii.

Pentru un copil, 1 Decembrie începe adesea cu o dimineață însorită, în care aerul rece al iernii este parfumat de mirosul bradului de Crăciun care stă pregătit în casă. Zăpada care acoperă pământul face ca totul să pară o lume magică, iar copiii se adună pe străzi, cu mic, cu mare, pentru a celebra această zi specială. Uneori, copiii sunt îmbrăcați în costume tradiționale, mândri că portul lor face parte din moștenirea culturală a țării.

Unii dintre cei mici nu înțeleg încă în toată complexitatea ei semnificația zilei, dar știu că aceasta este o zi în care se cântă imnul național și în care oamenii sunt fericiți. În casele oamenilor sau pe bulevardele din oraș, se fac parade, iar drapelele tricolore flutură în vânt, colorând peisajul în roșu, galben și albastru. Copiii privesc cu ochi mari defilările, fascinați de soldați în uniforme, de mașinile militare și de echipamentele impresionante, dar și de aerul de mândrie care se simte în jur.

„Ce frumos! Uite, se cântă imnul! Suntem toți români!” – poate spune un copil, uimindu-se de cum întreaga mulțime se adună pentru a intona împreună cântecul care simbolizează unitatea națională. La școală, de multe ori, elevii sunt învățați să cânte imnul și să înțeleagă importanța acestei zile. „România, țara noastră, are un loc în istorie, are o zi a ei”, le explică profesorii. Poate că la început, pentru un copil, toate acestea sunt doar cuvinte mari, dar pe măsură ce crește și înțelege, aceste cuvinte capătă greutate.

Pentru unii copii, ziua de 1 Decembrie înseamnă și învățatura despre Marea Unire din 1918, despre momentul în care Transilvania, Moldova și Țara Românească au fost unite într-un singur stat, România. Istoria poate părea complicată, dar prin povești spuse cu dragoste și entuziasm, copiii pot înțelege că acei oameni, care au făcut această mare unire, au luptat pentru ca toți românii să trăiască într-o țară comună, în pace și armonie.

Chiar și cei mici care nu înțeleg pe deplin aceste lecții de istorie, simt că există o energie specială în jurul lor. 1 Decembrie este o zi de bucurie și de festivități. Așezată pe masă, bunica pregătește prăjituri tradiționale și mâncăruri deosebite. La școală, copiii se adună pentru a învăța despre obiceiuri și tradiții, pentru a citi poezii sau pentru a asculta povești legate de importanța Zilei Naționale. „La mulți ani, România!” este urarea pe care o rostește fiecare copil, cu mândrie și cu speranță pentru viitor.

Mai ales în localitățile mici, unde tradițiile sunt păstrate cu sfîntenie, copiii pot trăi 1 Decembrie într-un mod mai autentic, observând cum oamenii se adună pentru a se bucura împreună. Fiecare loc are poveștile sale, iar cei mici, prin ochii lor, pot simți cu adevărat cum trecutul prinde viață în prezent. Străzile se umplu de forfota celor care participă la paradele organizate de autorități, dar și de acei oameni simpli care nu uită niciodată de unde au plecat.

Este o zi în care fiecare copil învață să fie mândru de țara sa, chiar dacă nu înțelege încă toate complexitățile istoriei. 1 Decembrie poate însemna pentru el o lecție despre unitate și despre importanța de a fi român, o lecție despre cum oamenii din diferite colțuri ale țării au reușit să pună la un loc toate visurile și speranțele lor.

Pe măsură ce ziua se încheie, copiii privesc cerul înstelat, iar în gândurile lor se plimbă imagini din parada militară, zâmbete și fețe cunoscute. Deși poate că nu înțeleg pe deplin semnificația istorică a zilei, ei simt că sunt parte din ceva mare și frumos. 1 Decembrie este o zi în care fiecare copil învață să aprecieze și să iubească țara în care trăiește, simțind în sufletul lor că România este un loc al unității, al bucuriei și al tradițiilor care trebuie păstrate pentru generațiile viitoare.

De-a lungul anilor, această zi va deveni un punct de referință în memoria lor, o zi despre care vor vorbi și vor povesti și mai departe, aducându-și aminte cu drag de acele momente magice când, cu ochi de copil, au înțeles pentru prima dată ce înseamnă să fii român. Iar când vor crește mari, aceștia vor fi cei care vor continua să celebreze 1 Decembrie cu aceleași sentimente de mândrie și iubire față de țara lor.

În grădinița noastră Ziua Națională a României este marcată prin activități frumoase, atractive și memorabile. Părinții se implică activ, participând la serbări și ajutând la procurarea costumelor populare.

SĂRBĂTORIND MICA UNIRE

Profesor pentru învățământ primar **ELISABETA CROSMAN**
LICEUL TEHNOLOGIC FIERBINȚI-TÂRG, JUD. IALOMIȚA

Elevii Clasei Pregatitoare, din cadrul Liceului Tehnologic Fierbinti-târg, Județul Ialomița, au sărbătorit joi, în data de 23 ianuarie 2025, Mica Unire, realizând un panou cu creații artistice unice. Au vizionat o prezentare ppt pentru a înțelege importanța unirii Principatelor române, au cântat Hora Unirii îmbracați în costum tradițional, sărbătorind 166 de ani de la acest eveniment istoric. Ne-am amintit de domnitorul Alexandru Ioan Cuza, care a creat primul Parlament unic al României și primul guvern unitar.

Încheiem cu versurile lui *Victor Eftimiu*, închinat acestui măreț domnitor, A.I. Cuza:

"Nu-i an să nu sărbătorim Unirea,

Ce ne-a umplut poporul de podoabe.

Poporul tot îți cântă pomenirea

Mărite, preacinstite pârcălab!"

Cu inimile pline de bucurie, elevii și-au dat mâinile și au jucat *Hora frăției*, precum strămoșii noștri, dovedind încă o dată cât de importantă e *Unirea* oamenilor buni pentru a realiza lucruri mărețe!

La mulți ani, România! La mulți ani, dragi Românași!

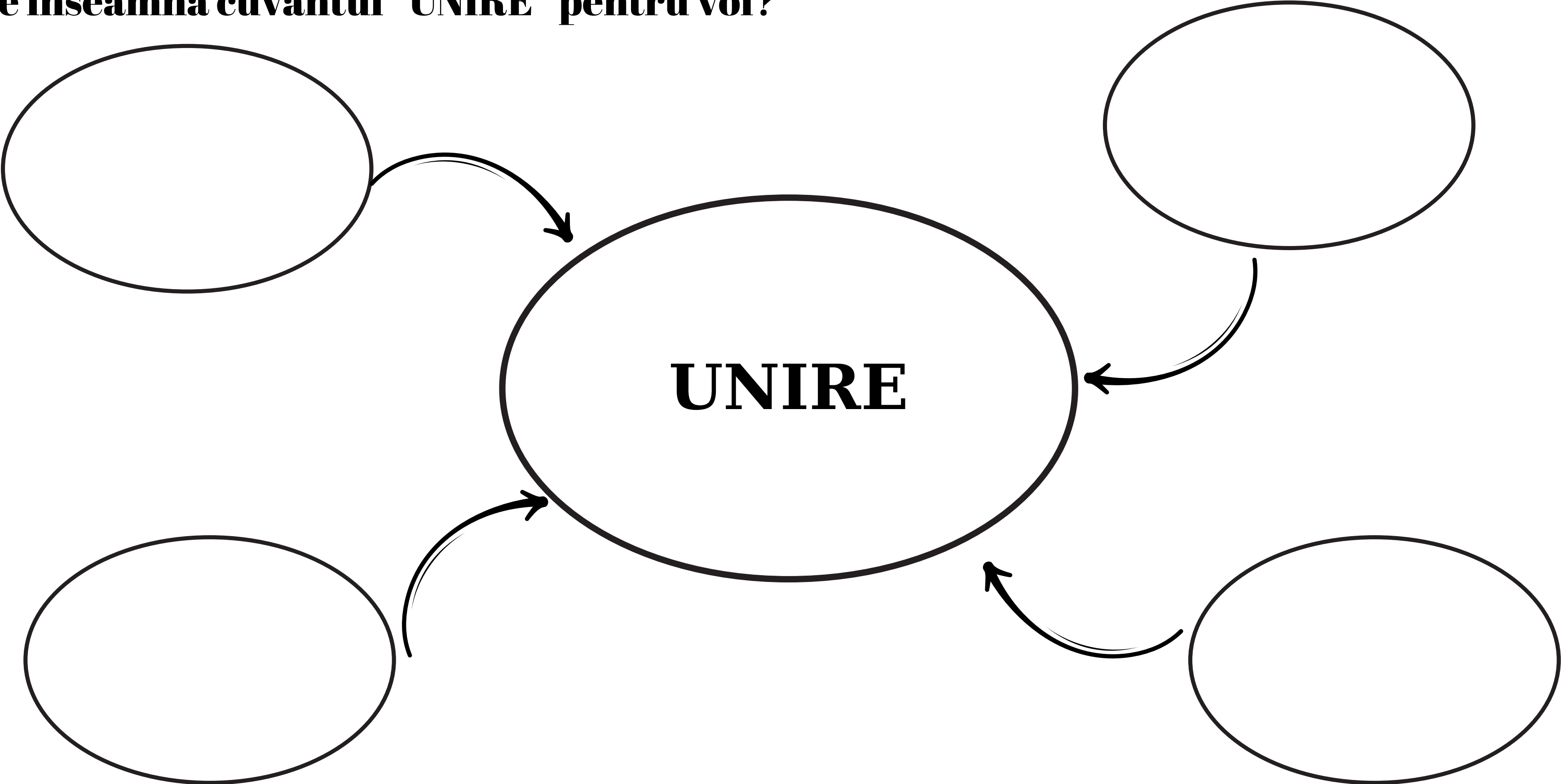

UNIREA DE LA 24 IANUARIE 1859

Ce înseamnă cuvântul “UNIRE” pentru voi?

Ce este o hartă?

Harta României pe regiuni

Film despre Unirea Principatelor Române

https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=vhXHEAVQV_U&sfnsn=wa

“Hora Unirii” -cântăm, dansăm, în clasă și în curtea școlii

<https://www.youtube.com/watch?v=Dz9SEHoDf0E>

Puzzle – Mica Unire

Lucru în echipă

Expoziție puzzle

MICA UNIRE PRIN OCHI DE COPIL

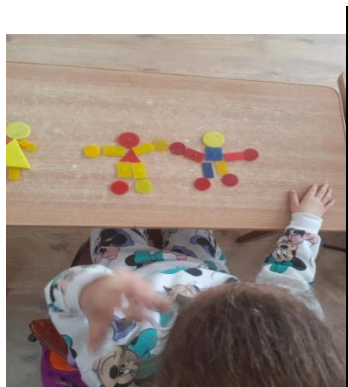
MARUNEAC-BOCA ANGELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BOTOȘANA

Preșcolarii de la grupa mijlocie de la G.P.N. NR 1 Botoșana au fost fascinați de această activitate. Ținând cont de vârsta fragedă a copiilor era necesară o prezentare PPT a unor informații despre întemeierea unirii sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza . Astfel, în semicerc fiind așezați , preșcolarii au urmărit cu interes materialul prezentat .

Pentru diversificarea activității, în etapa următoare, preșcolarii grupați pe două subgrupe au realizat din forme geometrice o horă, dar și mânuind cu multă măiestrie creionul sau culorile au desenat hora copiilor .

Din nevoia de mișcare și dinamism, am considerat că ar fi binevenită o euritmie pe baza cântecului Hora Unirii.

1 DECEMBRIE LA ARAD

HANGA RAMONA IOANA

LICEUL TEHNOLOGIC „FRANCISC NEUMAN” ARAD

Ziua Națională a României, reprezintă o oportunitate excelentă pentru licee de a celebra unitatea, tradițiile și valorile naționale. Este o tradiție ca elevii școlii să participe la activitățile organizate în școala noastră. Este una dintre cele mai festive și emoționante activități în cadrul căreia elevii dezvoltă sentimente de patriotism și mândrie națională. La această activitate întâlnești o atmosferă unică și solemnă deoarece ziua de 1 decembrie simbolizează idelul de secole al românilor, unirea tuturor românilor și a tuturor provinciilor locuite de aceștia cum spunea *Rezoluția*.

Aradul a jucat un rol esențial în realizarea Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918, fiind unul dintre cele mai importante centre politice și culturale ale mișcării naționale românești. Orașul a fost locul unde s-au desfășurat numeroase evenimente cruciale care au pregătit și susținut unirea Transilvaniei cu România. Aici activau personalități marcante ale luptei pentru drepturile naționale ale românilor, iar orașul avea o populație eterogenă, dominată de un spirit civic activ.

Personalități marcante precum Vasile Goldiș, Ștefan Cicio-Pop, Ioan Suciu, Aurel Lazăr și Iuliu Maniu au activat în CNRC și au contribuit decisiv la redactarea documentelor fundamentale ale Unirii. Aradul a găzduit numeroase întâlniri și ședințe ale CNRC, unde s-au discutat problemele legate de organizarea unificării și de apărarea intereselor românești. De asemenea, Aradul a fost locul unde s-a planificat organizarea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia. Liderii politici români au stabilit aici strategia pentru mobilizarea populației și alegerea delegaților care urmau să participe la evenimentul istoric de la Alba Iulia. Aradul a fost nu doar un centru geografic, ci și un motor al luptei naționale românești pentru unire. Prin activitatea politică, intelectuală și diplomatică desfășurată aici, orașul a contribuit decisiv la realizarea visului de veacuri al românilor – unirea Transilvaniei cu România. Rolul Aradului în Marea Unire este o dovadă a implicării și devotamentului elitelor locale în slujba idealurilor naționale

Activitatea a început cu o ceremonie oficială în care elevii, profesorii și personalul școlii au intonat împreună imnul României, „Deșteaptă-te, române!”. Apoi profesorii organizatori au susținut un discurs despre semnificația zilei de 1 Decembrie și rolul orașului nostru în realizarea unirii. Activitatea a fost organizată în sala media, reprezentanții elevilor claselor a X-a au format câte o grupă, iar fiecare s-a numit după cele patru teritorii românești ce au format România Mare: România, Basarabia, Bucovina și Transilvania. Pentru a rămâne în atmosfera solemnă și a marca faptele istorice fiecare grupă a prezentat Unirea fiecărei provincii, dar și o biografie a unui corifeu al Marii Uniri.

Pentru a stimula implicarea elevilor au fost organizate alte concursuri ca o metodă excelentă de sentimental de mândrie națională, cum ar fi: *Români celebri*, unde sunt prezentate pozele mai multor personalități de origine română din mai multe domenii cu ar fi- Nadia Comaneci, Simona Halep, Gheorghe Hagi, George Enescu, Gheorghe Zamfir, regii României-Carol I,

Ferdinand, Carol II și regale Mihai, Ina, Delia, Loredana Groza, Traian Vuia, Henri Coandă etc., iar elevii trebuie să o recunoască. Echipa câștigătoare fiind cea a Moldovei, adică elevii clasei a X-a C.

Activitatea a fost continuată de un moment artistic elevii din clasele a IX-a care au recitat poezii cu temă istorică, fiecare poezie fiind intercalată cu un moment de dans popular din zona Zărahndului. Apoi elevii celor patru grupe au primit fâșii de foi tricolore pe care au trebuit să noteze atracții turistice, fapte istorice, numelor altor personalități în afara celor din prezentare cu care România se mândrește.

Pentru că au participat și elevii de gimnaziu pentru aceștia a fost organizat un atelier de confecționat cocarde tricolore, stegulețe sau alte obiecte decorative inspirate de simbolurile naționale, această activitate nu doar că i-a implicat direct și activ, dar le-a dezvoltat spiritul de echipă și creativitatea.

Această activitate de 1 Decembrie reprezintă o oportunitate de a educa elevii într-un mod interactiv și plăcut, conectându-i cu valorile și istoria țării, dar și cu personalitățile locale care au fost principalii actori în realizarea unirii. Activitățile desfășurate în această zi nu doar că promovează patriotismul, ci și încurajează elevii să înțeleagă mai bine semnificația istorică a Marii Uniri din 1918. Aceste evenimente nu doar că dezvoltă spiritul patriotic, dar și consolidează legăturile dintre elevi, profesori și comunitatea locală.

24 IANUARIE - ZIUA PRINCIPATELOR UNITE

SIMONA GEORGESCU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE BĂLCESCU”, PLOIEȘTI

Am gândit o activitate bazată pe povestea „Mos Ion Roata și Unirea” cu ajutorul căreia copiii vor afla lucruri interesante despre însemnătatea zilei de 24 ianuarie.

Materialul îl puteți accesa:

<https://view.genially.com/6796519175e4c5e6c90e6baf/interactive-image-mos-ion-roata-si-unirea>

UNIREA CU ZÂMBETUL PE BUZE

LUCUȚA DENISA-ANTIȚA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GEORGIU POPA” CÂMPANI

Pe 1 decembrie 2024, România a sărbătorit 106 ani de la Marea Unire. Această zi este despre istorie și despre bucurie. La școală, am sărbătorit într-un mod special, cu muzică, desene și multă voie bună!

Elevii noștri au explorat istoria Marii Uniri prin prezentări interactive, pline de imagini și curiozități. Cum a reușit România să se unească în 1918? Cum arăta țara noastră atunci? Aceste lecții au fost ca niște povești unde fiecare copil a învățat ceva nou și interesant despre trecutul României, istoria a devenit, astfel, mai distractivă.

Totodată, copiii noștri, îmbrăcați în costume tradiționale, au cântat cântece patriotice pline de energie și mândrie care ne-au ridicat inima.

Nu în ultimul rând, ei au desenat harta României Mari și au înfrumusețat clasele cu alte desene specifice pentru ca toți colegii să aibă ocazia să aprecieze munca fiecăruia. Cine știe, poate câțiva dintre acești mici artiști vor deveni mari pictori ai țării!

Unirea înseamnă mai mult decât istorie, este despre noi! 1 Decembrie nu înseamnă doar să învățăm despre trecut, ci și să celebrăm ce înseamnă să fim români. Este o zi în care învățăm să fim mândri de țara noastră, să apreciem unitatea și să simțim că facem parte dintr-o mare familie, familia română.

Mândru de țara mea, ROMÂNIA!”

Prof. **MARINAȘ FLORINA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ DOBROTEȘTI, DOLJ

„Într-o țară așa de frumoasă, cu un trecut așa de glorios, în mijlocul unui popor atât de deștept, cum să nu fie o adevărată religie iubirea de patrie și cum să nu-ți ridici fruntea, ca falnicii stămoși de odinioară, mândru că poți spune: **SUNT ROMÂN!** (Alexandru Vlahuță)

Marele domnitor, Mihai Viteazul, a reușit în anul 1600 să unească pentru prima dată în istorie cele trei țări române: Țara Românească, Transilvania și Moldova. Astfel, acest voievod a fost un precursor important al unirii tuturor românilor, iar fapta sa a rămas în conștiința românilor ca simbol al unității naționale.

La 24 ianuarie 1859, prin alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn atât în Moldova, cât și în Muntenia, s-a realizat unirea Principatelor Romane Moldova și Valahia.

La 1 Decembrie 1918 a fost proclamată de către Marea Adunare Națională de la Alba Iulia unirea Transilvaniei cu România. Astfel avea să se împlinească visul de secole al românilor: **UNIREA TUTUROR ROMÂNILOR ÎNTR-UN SINGUR STAT.**

Având în vedere importanța acestui eveniment, începând cu 1 august 1990, ziua de 1 DECEMBRIE a fost adoptată drept **ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.**

PROIECT EDUCATIONAL

Mândru de țara mea, ROMÂNIA!”

TIPUL PROIECTULUI: Extracurricular

COORDONATOR PROIECT: Prof. Marinaș Florina

ARGUMENT

Tradițiile și obiceiurile unei țări sunt parte importantă a culturii acesteia. Astfel, definitorii pentru români sunt obiceiurile și tradițiile care fac parte din cultura populară românească. Am considerat oportună demararea acestui proiect, deoarece am dorit ca obiceiurile și tradițiile românești să nu reprezinte doar o sumă de valori perimate și inactuale. De acestea depinde valoarea noastră ca români, bogăția noastră spirituală, ele ne însoțesc în evenimentele cruciale ale vieții noastre. Din păcate, în ultimul timp, asistăm la înlocuirea tot mai frecventă a tradițiilor românești cu cele ce transcend granițele țării noastre. Interesul față de valorile și datinile transmise din străbuni este tot mai scăzut, atât în comunitate, cât și în cadrul școlii. Iar unul din rolurile școlii este acela de a-i face pe copii să învețe, să prețuiască și să respecte obiceiurile și tradițiile poporului în care s-au născut, să iubească meșteșugurile natale, portul românesc, dar și sărbătorile care ne aduc în suflete atâta bucurie.

CADRE DIDACTICE PARTICIPANTE:

DURATA PROIECTULUI:

Proiectul educațional se desfășoară în perioada 18.11 2024- 29.11.2024.

LOCUL DESFĂȘURĂRII: Școala Gimnazială Dobrotești
Grădinița Dobrotești
Grădinița Nisipuri

SCOPUL PROIECTULUI:

Cultivarea în rândul elevilor a interesului față de trecutul poporului român și a dragostei față de țara noastră.

OBIECTIVELE SPECIFICE ALE PROIECTULUI:

- Popularizarea în rândul elevilor din unitățile participante a evenimentelor importante din istoria românilor, a tradițiilor și obiceiurilor populare românești, pe toată perioada desfășurării proiectului;
- Valorificarea obiceiurilor și tradițiilor populare, asigurând perpetuarea lor prin activități desfășurate în cadrul unităților de învățământ participante;
- Stimularea interesului și a dragostei față de țară și față de obiceiurile și tradițiile românilor în cadrul comunităților locale, pe perioada desfășurării proiectului;
- Stimularea interesului cadrelor didactice pentru păstrarea tradițiilor populare românești și transmiterea lor tinerelor generații, prin diseminarea rezultatelor proiectului, într-un interval de 2 luni.

GRUPUL ȚINTĂ:

Beneficiari direcți:

Elevii Școlii Gimnaziale Dobrotești și preșcolarii de la grădinițele Dobrotești și Nisipuri;

Beneficiari indirecți:

a) Cadrele didactice de la Școala Gimnazială Dobrotești , Grădinița Dobrotești, Grădinița Nisipuri

b) Părinții elevilor implicați în proiect;

c) Comunitatea locală.

RESURSELE PROIECTULUI

RESURSE UMANE:

- preșcolari;
- școlari;
- cadre didactice;
- părinți;

RESURSE MATERIALE:

- laptop, tablă interactivă, coli, culori
- stegulețe;

REZULTATE AȘTEPTATE

Prin implementarea acestui proiect, ne așteptăm ca toți elevii să participe cu entuziasm la sărbătorile specifice neamului românesc, să le pregătească cu bucurie și să împărtășească cu ceilalți participanți cunoștințele dobândite despre fiecare eveniment și despre tradițiile specifice locului de baștină al familiilor lor.

Activitățile culturale în care se vor implica preșcolarii și elevii le vor pune la dispoziție ocazia de a lucra în echipă, de a alege împreună cu cadrele didactice activitățile cele mai relevante pentru ei, modalitatea de celebrare a evenimentelor, toate acestea inoculând respectul pentru tradițiile și obiceiurile poporului român, dorința de a le păstra, de a le face cunoscute și de a le duce mai departe.

Cadrele didactice vor colabora cu propriii elevi, cu celelalte cadre didactice implicate, cu echipa managerială, cu celelalte persoane implicate, lucru care se dorește a crea armonie în instituțiile școlare și echipe mai puternice, chiar și relații cu alte instituții.

Ca rezultate din punct de vedere cantitativ vom avea: filmulețele trimise de către participanți, fotografii, diplome pentru copii.

CRITERIILE DE EVALUARE

EVALUAREA INTERNĂ:

- realizarea portofoliului proiectului;
- numărul de participanți la acțiunile planificate;
- coerență între scop-obiective-activități-metode-criteriile de evaluare –indicatori.

EVALUARE EXTERNĂ:

- Impactul acțiunilor realizate de școala noastră în comunitate

ACTIVITĂȚI PROPUSE:

- 1.Intonarea Imnului de Stat al României;
- 2.Prezentarea proiectului ”Mândru de țara mea, România!” ;
3. 1 Decembrie – Ziua Națională a României – prezentare ppt;
4. Așa-i olteanul când se veselește !...
5. Români au fost, români sunt încă;
6. Trăiască România dodoloață!
7. Jocuri și dansuri populare;
- 8,Români cu care ne mândrim;
9. Tradiții populare românești .

1 DECEMBRIE este și va rămâne ziua identității naționale, indiferent unde ne-am afla. Să ne bucurăm de această zi plină de emoție și încărcată de semnificații pentru noi, românii.

De mici învățăm să fim demni și să fim mândri de istoria noastră, să ne iubim țara cu aceeași dăruire cu care au făcut-o și înaintașii noștri.

La mulți ani, români!
La mulți ani, România!

Capitolul 2

Tradiții și obiceiuri de Crăciun

PLUGUȘORUL DIN BANAT

PROF. ÎNV. PRIMAR ȚEGA GABRIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 LUGOJ

Plugușorul din Banat prezentat este o zestre a familiei din care fac parte. Mama mea a fost învățătoare la noi în sat, în localitatea Victor Vlad Delamarina, timp de 40 de ani și a pregătit an de an copiii satului să meargă cu Plugușorul. Aceștia erau îmbrăcați în costume populare și mergeau din casă în casă, vestind trecerea într-un an nou și primeau bani, nuci și dulciurii. Astăzi, mama, chiar dacă este pensionară, pregătește Plugușorul pe 31 decembrie, iar eu îl pregătesc cu elevii mei în cadrul Serbării de Crăciun, fiind apreciat de părinți și invitați.

Sorcova

Sorcova, vesela,
Să trăiți, să înfloriți!
Ca un măr, ca un păr,
Ca un fir de trandafir.

Tare ca piatra,
Iute ca săgeata,
Tare ca fierul,
Iute ca oțelul.

La anul și la mulți ani!

1. Aho, aho, copii și frați
Stați puțin și nu mânați
Lângă boi vă alăturați
Și cuvântul mi-ascultați:

Aho, aho, copii și frați
Stați puțin și ascultați
Vechiul nostru plugușor
Plugușorul copiilor.

Plugușor de voie bună
Cum e datina străbună
Păstrată de mii de ani
De la daci de la romani.

Obicei de pe la sate
De copii dus mai departe
Către anii ce-or să vină
Plini de soare și lumină
Ia urați copii și frați
Să răsună prin Carpați:
-Hăi! Hăi!

Măine anul se-noiește
Plugușorul se pornește
Plugușor cu șase boi
Plugușor mânat de noi
Și începe a ura
Pe la case-a colinda
Ia mai mânați băieți!

Boișorii di-nainte
Cu cornițe poleite
Boișorii din mijloc
Cu cornițele de foc
Boișorii de la roată
Cu cornițele de piatră.
Urați flăcăi, mânați măi!

S-a împrăștiat
Vestea-n lung și-n lat
Că de undeva
A pornit încoa,

Peste munți urcând,
Peste șes trecând
Înalt și voinicos
Ca un Făt-Frumos
Anul nou vestit
Neasemuit.

Iarna-i grea, omătu-i mare,
Semne bune anul are
Semne bune de belșug
Pentru brazda de sub plug
Plugușor cu patru boi
Mânați băieți
-Hăi! Hăi!

Când e iarna mai în toi
Cum e datina la noi
Din străbuni, din moși strămoși
Noi împodobim frumoși
Brazi cu ramurile verzi.

Cu belșugul din livezi
Și cu rodul muncii pline
De sub plug și din uzine
Într-un an sfârșit cu bine.

Mai apoi pocnind din bici
Cu buhai și cu tilici
Noi pornim a colinda
Pe la case a ura
Ia pocniți din bici flăcăi
-Hăi! Hăi!

Să trăiți
Să înfloriți
În an nou voioși să fiți!

Câte paie pe casă
Atâția galbeni pe masă
Câte pietre la fântână
Atâtea oale cu smântână.

Câți cărbuni sunt în cuptor
Atâtea vite-n obor
Câte frunze în frunzar
Atâția bani în buzunar
Cei din casă să trăiască
Afară să izvorască.
Urați flăcăi, mânați măi

Noi vă zicem: Să trăiți!
Întru mulți ani fericiți
Și ca pomii să-nfloriți
Și ca ei să-mbătrâniți.

Doamna binecuvântează
Casa-n care se urează.

De urat am mai ura
Dar ni-i c-om însera
Pe la curtea dumneavoastră
Departa de casa noastră
Mânați băieți:
-Hăi! Hăi!

Anul nou cu sănătate,
Care pline cu bucate
Să fiți gazde sănătoase
Și la anul tot voioase.

Sorcova

Bibliografie:
Folclor

JOCURI DE IARNĂ

PROF. ÎNV. PRIMAR PASCU ALINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 LUGOJ

Personaje:

- Iarna
- Fulgi de nea
- O bătrânică
- Un copil hazliu
- Copii cu sănii
- Om de zăpadă

Pe scenă se află fulgii de nea (copii îmbrăcați în alb) care stau ghemuit. Decorul este unul de iarnă.

Cântec: *Iarna veselă* sau *Ninge, ninge* (intră Iarna cu un coș plin cu confetti albe pe care le împrășteie peste fulgi).

Iarna

Florile gingașe au ațipit
Gâzele, fluturii, toți s-au pitit.
Iarna cu albe podoabe de nea
Scutură fulgii moi de catifea.
Alți fluturi, albi, de zăpadă roiesc,
Zburdă, aleargă și jocul pornesc
Cheamă copiii să vină la dans
Hai, dragi prieteni cu toții la dans.
- Jocul fulgilor:

Fulg 1:

A-nceput de ieri să cadă
Câte-un fulg, acum a stat,
Norii s-au mai răzbunat
Spre apus, dar stau grămadă
Peste sat.

(În culise se aude gălăgie)

Fulg 2:

Vin copii cu multe sănii,
De pe coastă vin țipând
Și se-mping și sar râzând,
Prin zăpadă fac mătânii
Vrând – nevrând.

(Apar copii cu săniuțe)

(Din partea cealaltă apare copilul hazliu care se plimbă prin fața scenei)

Fulg 3:

Colo-n colț acum răsare
Un copil, al nu știu cui.
Largi de-un cot sunt pașii lui,
Iar el mic, căci pe cărare
Parcă nu-i.

Fulg 4:

Haina-i măturând pământul
Și-o târăște abia-abia.
Cinci ca el încap în ea
Să mai bată, soro, vântul
Dac-o vrea!

Fulg 5:

El e sol, precum se vede,
Mă-sa l-a trimis în sat,
Vezi, de aceea-i încrunțat
Și s-avântă și se crede
Că-i bărbat.

Fulg 6:

Cade-n brânci și se ridică
Dând pe ceafă puțințel
Toată lâna unui miel:
O căciulă mai voinică
Decât el.

Fulg 7:

Și tot vine, tot înoată,
Dar deodată cu ochi vii,
Stă pe loc să mi te ții!
Colo, zgomotoasă gloată,
De copii!

Fulg 8:

El degrabă-n jur chitește
Vreun ocol, căci e pierdut,
Dar copiii l-au văzut!
Toată ceata năvălește
Pe-ntrecut!

(Copiii năvălesc în fața scenei și îl
îmbrâncesc)
(apare baba)

Fulg 9:

Vine-o babă-ncet pe stradă
În cojocul rupt al ei
Și încins cu sfori de tei
Stă pe loc acum să vadă
Și ea ce-i.

Fulg 10:

S-oțerește rău bătrâna
Pentru micul Barbă-Cot

Baba:

Ați înnebunit de tot –
Puiul mamii, da-mi tu mâna
Să te scot!

(Baba și copilul ies de pe scenă)

Iarna:

Fulgi de zăpadă plutind saltă-n zbor
Albă năframă s-așterne ușor.
Pe deal săniuța s-avântă,

Copiii aleargă și zburdă

Văzduhul răsună de cântece-n cor.

Cântec: *Săniuța fuge*

Fulg 11:

Din depărtări se-aud zurgălăi
Și-ncet se sting peste dealuri și văi.

Fulg 12:

Copiii sunt veseli, se joacă
Și trec prin nămeți de zăpadă,
Având cușmele trase pe frunți,
Iar în ochi lacrimi marunți.

(Se retrag săniile)

- Jocul fulgilor

Fulg 13:

Ninge peste țara mea
Totu-n alb se-mbracă
Pomii au cojoc de nea
Și de promoroacă.

Fulg 14:

Ninge-n țara mea frumos,
Ca în nicio țară.
De pe deal pornește-n jos
Prima sănioară.

Cântec: *Ține Baba Iarnă sfat*

Fulg 15:

A nins pe la noi și zăpada
Acum peste tot s-a întins,
Copiii aleargă grămadă
Și sprinteni la joacă s-au prins.

Fulg 16:

Degradă săniuța pornește
La vale cu unu, cu doi
Și drumul pe gheață-și croiește,
Pornind fără cai, fără boi.

Cântec: *A nins pe la noi*

(Intră copiii mimând diferite jocuri)

Copil 1:

-Hai să facem un om de zăpadă!(Intră omul de zăpadă)
Din cărbuni îi punem ochi
O tigaie cenușie,
Ține loc de pălărie
Și o țoală e cojocul.

Toți:

E hazliu bată-l norocul,
Parc-ar fi o jucărie.

Copil 2:

Mătură sub braț să-i punem,
Nasul roșu, un ardei,
Omul nostru este gata,
Hai cu toții: un, doi, trei!

Toți:

Suntem noi niște pitici,
Dar la muncă toți voinici.

Copil 3:

Vin cu toți cu voioșie
Și mai mari și mai micuți
Chiuind de bucurie,
Harnici toți și pricepuți.

Toți:

Iute, iute, în ogradă
Înalță omul de zăpadă.

Omul de zăpadă:

-Rogu-vă, știu că puteți,
Faceți-mi și-o casă

Iarna asta precum aflu,
Tare-i friguroasă.

Copil 4:

Noi, copiii harnici,
Meșteri făurari
Să pornim la treabă
Pricepuți zidari.

Copil 5:

Omul de zăpadă
Să îl ajutăm
Și cu mic cu mare
Adăpost sa-i dăm.

Toți:

Haide, hai veniți copii
Și mai mari și prichindei
Și cu toții împreună
Să clădim o casă bună.

Copil 6:

Omul nostru de zăpadă,
Casă nouă vrea să vadă,
Haide, hai veniți copii
Și mai mari și prichindei
Și cu toții împreună
Să clădim o casă bună.

(Copii aduc o casă desenată pe un carton)

Toți:

Omul nostru de zăpadă,
Vesel vrea ca să ne vadă.

Jocul tuturor personajelor

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Leti și Luca

Vine Crăciunul

Profesor educație timpurie Florian Alina Reghina, Grădinița cu Program Prelungit Târgu Lăpuș

DATA:

GRUPA: mijlocie

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cum exprimăm ceea ce simțim?”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „În așteptarea lui Moș Crăciun!”

TEMA ACTIVITĂȚII: „Leti și Luca vine Crăciunul”

TIPUL DE ACTIVITATE: predare –însușire de noi cunoștințe

FORMA DE REALIZARE: activitate integrată

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE:
(ADP+ALA1+DLC+DOS+ALA2)

ADP: Activități pentru dezvoltare personală:

Întâlnirea de dimineață: „Îl așteptăm pe Moș Crăciun”- convorbire

Rutine: „Din suflet să dăruim”

Tranziții: „ Bat din palme clap, clap, clap” , „ Scăunelul pregătim/La poveste poposim.”, „Șorțulețul pregătim și la muncă noi pornim!”, „Ho,ho,ho la drum pornim/Ajutoare vrem să fim”, „ Clopoței sună, toți copii se adună”

ADE: Activități pe domenii experiențiale

DLC: „ Leti și Luca vine Crăciunul”, de Ruth Wielockx- lectura educatoarei

DOS: Activitate practic-gospodărească- „turtă dulce pentru bradul de Crăciun”

ALA 1:Jocuri și activități liber- alese:

Bibliotecă: „Decorăm globuri” – semne grafice

Joc de rol: „Cadouri pentru Crăciun”

Artă:„Ornamente strălucitoare”- pictură

ALA 2: Jocuri și activități liber- alese: Joc distractiv : „Umple ciorăpeii”

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

Motricitatea grosieră și motricitatea fină în contexte de viață familiare;

Conceptul de sine;

Activare și manifestare a potențialului creativ;

Mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute;

COMPORTAMENTE VIZATE:

Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate;

Exersează cu sprijin, autoaprecierea pozitivă, în diferite situații educaționale;

Manifestă creativitate în activități diverse;

Exersează cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui;

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

Dezvoltarea capacității de a asculta o poveste, de a transpune gânduri, sentimente, idei, prin limbajul specific vârstei, mesajul de a fi darnici și prietenoși, concomitent cu formarea deprinderilor de a lucra în echipă, de a coopera și colabora în scopul obținerii unor rezultate colective.

OBIECTIVE:

- Să rețină ideile principale din textul povestirii;
- Să desprindă mesajul educativ al poveștii de a fi darnici și prietenoși;
- Să redea conținutul poveștii cu ajutorul întrebărilor și a materialului pus la dispoziție;
- Să formuleze enunțuri folosind cuvintele noi
- Să colaboreze cu cei din jur în vederea realizării activităților de grup;

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE: explicația, demonstrația, problematizarea, jocul, piramida, exercițiul, conversația, mâna oarbă

MIJLOACE ȘI MATERIALE DIDACTICE: laptop, boxe, video proiector, tablă magnetică, imagini cu personajele din povestea „Leti și Luca Vine Crăciunul”, pași colorați, aluat, forme pentru turtă dulce, ornamente pentru prăjituri, panglică, șorțulețe, sucitori, brad, globuri din hârtie holografică, instalație pentru brad, cutii pentru ambalaj cadouri, pungi de cadou, jucării, casă de marcat, bani falși, cuptor, tăvi pentru copt, carton, acuarele, bețișoare de lemn, păpuși din carton, bomboane colorate, ciorăpei colorați, cutii colorate, linguri de lemn colorate

FORMA DE ORGANIZARE: frontal, individual

Durata: o zi

BIBLIOGRAFIE:

- Curriculum pentru educația timpurie- M.E.N. București, 2019
- Silvia breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, „Metode interactive de grup-ghid metodic”, editura Arves, 2002
- Revista învățământului preșcolar.
- „ Leti și Luca Vine Crăciunul”de Ruth Wielockx

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Moment organizatoric: Sala de grupă își așteaptă copiii ,gătită de sărbătoare. O parte a elementelor din poveste se regăsesc în decor, iar accentul cade pe surpriza zilei, pregătită pentru copii, ce așteaptă să fie descoperită în partea din spate a încăperii. Scaunele sunt așezate în semicerc, cu deschidere către Centrul Tematic.

Activitatea debutează cu Întâlnirea de dimineață în cadrul căreia sunt parcurse succesiv următoarele etape:

Salutul: educatoarea le transmite un salut, însoțit de o apreciere: „Bună dimineața, copii frumoși!” Aceștia vor răspunde salutului adresat de educatoare: „ Bună dimineața, doamna educatoare!” Mă bucur că suntem astăzi împreună! Copiii se salută unul pe altul, de la stânga la dreapta, cu glas tare, clar, uitându-se unul la celălalt, folosind formula de salut „ Bună dimineața!” și numele colegului pe care îl salută.

Prezența se va realiza prin așezarea pe panou de către responsabilul zilei a pozei cu fiecare copil prezent și identificarea copiilor absenți. Se trece la prezentarea Calendarului naturii, acesta este completat de un copil îndrumat de educatoare pe bază de întrebări. Se vor stabili: data, luna, anotimpul și aspectele caracteristice anotimpului iarna

Captarea atenției: Educatoarea va comunica copiilor Noutatea zilei, și anume căci, în grupa noastră se află o surpriză pentru ei. Sunt stimulați să colinde grupa și ajutați de indicii (urme colorate) să identifice surpriza. Anunțarea temei și comunicarea obiectivelor: Copiii vor găsi două păpuși, o fetiță pe nume Leti și un băiețel pe nume Luca care au pregătit pentru ei o poveste minunată de Crăciun „Leti și Luca Vine Crăciunul”, de Ruth Wielockx.

Leti și Luca vor fi așezați de către copii alături de celelalte personaje în decorul realizat.

Prezentarea conținutului și dirijarea învățării: Până la momentul povești Leti și Luca ar vrea să afle de la copii ce cadouri își doresc ei de la Moș Crăciun, cum se pregătesc ei de Crăciun, cu cine împodobesc ei bradul și cât de important este să dăruim cadouri din suflet celor din jurul nostru.

Leti și Luca îi roagă pe copii să descopere surprizele pregătite de ei la centrele de interes.

Ajunțându-ne de metoda „Mâna oarbă” copiii extrag din săculeț câte un jeton pentru a se identifica cu sectorul la care vor lucra.

Prin tranziția „Bat din palme”, copiii vor fi îndrumați spre centre.

La centrul „Biblioteca” vor avea de decorat globuri cu semne grafice. Cu ajutorul unui bețișor de lemn folosind un glob realizat din hartie holografică copiii vor uni punctele, cu ajutorul semnelor grafice decorând globurile. După terminarea globurilor copiii vor fi rugați să le așeze pe brad.

La centrul „Joc de rol” copiii se vor juca jocul „Cadouri pentru Crăciun”. Pentru acest joc se va amenaja un magazin numit „LETI ȘI LUCA- MAGAZIN DE CADOURI”, unde se vor găsi diferite cadouri așezate pe rafturi, casă de marcat, bani falși, cutii pentru cadouri, pungi de cadou. Unul dintre copii va fi vânzătorul, un alt copil va impacheta cadourile, alții vor fi cumpărătorii. Copiii vor folosi un limbaj adecvat dialogului dintre cumpărător-vânzător.

Fiecare cadou se va așeza sub brăduț.

La centrul „Artă” copiii vor picta becuțe din carton care au fost lipite pe o ață, obținând astfel „ornamente luminoase”, pe care copiii le vor pune pe brad.

Obținerea performanței: Cu ajutorul tranziției „ Scăunelul pregătim / La poveste poposim.” se va trece la activitatea de educare a limbajului unde le voi citi copiilor povestea „ Leti și Luca Vine Crăciunul de Ruth Wielockx” .

Voi citi clar, accesibil și expresiv pentru a putea trezi emoții și pentru a asigura motivația învățării. Le voi explica copiilor cuvintele necunoscute în timp ce le voi citi povestea: sufragerie, văzduh, mantie, bosumflat, golaș, boacăna.

Povestea noastră este întreruptă în momentul în care mama propune cu mult entuziasm să pregătească turtă dulce pentru brad.

Copiii sunt întrebați dacă doresc să o ajute pe mama la pregătirea turtei dulci pentru brad?

Cu ajutorul tranziției: „Șorțulețul pregătim și la muncă noi pornim!”, se va trece la activitatea de la Domeniul om și Societate unde copiii vor pregăti turtă dulce pentru brad. Vor denumi materialele, le voi explica și demonstra modul de lucru. Se va trece la încălzirea mușchilor mici ai mâinii prin exerciții cu pumnișorii, palmele, degetele. Copiii vor avea de făcut din aluat cu ajutorul formelor de tăiat turte dulci pe care le vor decora cu bombonele, apoi le vor face cu ajutorul unui bețișor de lemn câte o gaură iar apoi se vor așeza în tavă pentru a fi introduse la cupt. După ce le scot trec câte o panglică prin fiecare și le așează în brad. În timpul activității voi asigura climatul favorabil pentru munca în echipă și pentru stimularea creativității prin oferirea libertății de manifestare a îndemânării în pregătirea și decorarea turtei dulci, intervin acolo unde este nevoie de ajutor. În timpul activității copiii vor asculta colinde de Crăciun.

Prin intermediul tranziției „Clopoțelii sună/ Toți copiii se adună”, copiii se vor așeza pe scăunele, iar pentru fixarea cunoștințelor propun copiilor să ne reîntoarcem la poveste, unde vor asculta sfârșitul acesteia.

Asigurarea retenției și a transferului: Prin metoda „piramidei”, se pune accent pe trăsăturile caracteristice ale personajelor, ajutând astfel pe copii să deducă mesajul educativ al poveștii.

Copiii vor răspunde la întrebări și vor alege imaginile sugestive pentru răspuns care vor fi așezate la locul potrivit.

- 1.Cine a participat la masa delicioasă de Crăciun? (mama, tata, bunicii, Leti și Luca)
- 2.Cu ce au împodobit bradul cei doi frați? (globuri, turtă dulce, luminițe)
- 3.Cum se numesc cei doi frați? (Leti și Luca)
- 4.Ce au dorit să împodobească cei doi copii? (bradul)

Astăzi, am ascultat o poveste veselă despre magia Crăciunului și despre bucuria de a dărui din toată inima. Voi propune copiilor să-și exprime părerea despre cei doi frați.

Evaluarea activității: Cu ajutorul tranziției:

„ Ho,ho,ho,la drum pornim, ajutoare vrem să fim”, se face trecerea către ALA2 pentru îndeplinirea ultimei sarcini, unde copiii se vor juca jocul „Umple ciorăpeii”. Copiii sunt împărțiți în două echipe, echipa roșie și echipa albastră. În fața fiecărei echipe se află câte o cutie cu bomboane (roșii/albastre) și câte o lingură decorată cu culoarea roșu/albastru. La semnalul educatoarei primul copil din fiecare echipă va lua câte o bomboană din cutia echipei sale și o va transporta pe traseul dat până la ciorăpelul echipei sale, introducând-o în acesta.

Se va întoarce la echipa sa, dând lingura următorului coechipier care va proceda la fel. Echipa care termină prima este câștigătoare.

Încheierea activității: În încheiere se fac aprecieri individuale și colective asupra desfășurării activităților.

ANEXĂ

Leti și Luca Vine Crăciunul

Ruth Wielockx

E iarnă, și Crăciunul bate la ușă.

-Azi împodobim bradul spune Leti entuziasmată.

-Chiar așa, unde e întreabă Luca.

-Tot la seră, răspunde tata. Vreți să mă ajutați să alegem unul?

Daaa! strigă Leti și Luca în cor. Luca se duce la cel mai înalt brad pe care îl zărește.

-Eu îl vreau pe ăsta!

-E prea mare! îi răspunde Leti râzând, N-avem cum să-l băgăm în casă. Nu după mult timp găsesc un brad care se potrivește de minune în sufragerie. După o vreme, din văzduh încep să cadă fulgi de nea.

-Uite, ninge! spune Leti. Toți brăduții sunt împodobiți cu o mantie strălucitoare de zăpadă!

Toți în afară de al nostru, zice Luca bosumflat. Al nostru tot verde și golaș a rămas.

-Nu vreți să împodobiți voi bradul? Întrebă mama cu glas duios. Copiii încep să agațe ornamente strălucitoare pe crengile de jos ale brăduțului. Cu cele din vârf îi ajută tata.

-Ne-ar mai fi trebuit câteva, nu l-am împodobit pe tot, spune Luca. Mama are însă o soluție ingenioasă...

-Ce-ar fi să facem niște tută dulce? propune ea entuziasmată.

Leti și Luca decupează aluatul și fac stelute, inimioare și omuleți de turtă dulce, apoi găuresc figurinele în partea de sus, după care trec prin ele câte o panglică. Acum le pot agăța și pe ele în pom. Nu mai trebuie decât să punem becuțele, spune mama.

Trei..doi...unu...

-Uaaa! exclamă Leti și Luca cu gura căscată. În pomul de Crăciun sunt mii de luminițe!

Mmm, și miroase a turtă dulce. Grozav! Copiii se duc să se schimbe în hăinuțe de sărbătoare.

-O să vină și ursulețul la petrecere, spune Luca.

Îmi iau și eu păpușa, zise Leti. La petrecere e invitată toată lumea.

Ding-dong! La oșă apare bunicul și bunica... cu daruri!

Leti și Luca așează fumos cadourile sub brad. Tata a pregătit o masă delicioasă. Bunica și Leti ciocnesc paharele. Cling! Luca ridică și el paharul și le urează tuturor:

-Poftă bună! Ups! Era cât pe ce să fac o boacăna. E vremea ca toată lumea să deschidă cadourile. Se așează cu toții comod în jurul bradului.

Uite! Papuci de culoarea mea preferată! exclamă Leti. Mulțumesc, bunicule!

-Uaaaau, ce pijama pufoasă! Mulțumesc mult, spune Luca și o îmbrățișează pe bunica. Toate cadourile au fost deschise. Tata și bunicul cântă colinde lângă șemineu.

-Noaptea de ajun este cea mai frumoasă, șoptește Luca.

-Asa e, afirmă Leti. Copiii se trezesc în dimineața de Crăciun când încă nu s-a luminat de ziua.

Am un cadou pentru tine, zice Leti în șoaptă.

-Și eu, îi răspunde Luca încet. Dar ... asta e păpușa ta! Exlamă el după ce desface cadoul.

-Iar asta e ursulețul tău! Spune și ea râzând.

Crăciun fericit!

MAGIA SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ SERBARE – IATĂ, VIN COLINDĂTORI!

**CUREȘ IONELA-ELENA
CUREȘ DORU
ȘCOALA GIMNAZIALĂ VOITINEL**

Sărbătorile de iarnă, îndeosebi cele de Crăciun sunt adevărate sărbători de suflet, care reprezintă prilej de bucurie pentru creștini, dar mai ales pentru copii. Ne revin puternic în minte amintirile copilăriei, ne amintim cu drag de zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, de mirosul proaspăt de brad, dar și de cozonaci, de nerăbdarea cu care așteptăm darurile sub pomul de iarnă.

În timpul pregătirilor pentru sfintele sărbători bucuria copiilor este așa de mare, încât ne minunăm de fiecare dată de puterea pe care o au, de a transmite și adulților emoțiile pe care ei le trăiesc la un nivel maxim.

Atunci când le vedem privirea stălucitoare și zâmbetul deschis, simțim cu adevărat că spiritual Crăciunului este o istorie care înfrumusețează toate vârstele. Stă în puterea noastră să transformăm aceste zile în amintiri memorabile, care să stârnească emoție și peste ani.

Din acest motiv ne-am gândit că nu poate lipsi Serbarea de Crăciun. Cu toții o așteptăm!

Astfel dedicăm în fiecare an, acestei sărbători, un program artistic.

Programul artistic include interpretarea de colinde tradiționale românești, recitarea unor poezii despre iarnă și despre sărbătoarea Crăciunului, realizarea scenetei Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos , transmiterea de către copii a unor urări de Anul Nou tuturor celor prezenți și bineînțeles, venirea lui Moș Crăciun cu sacul plin de daruri pentru copii.

În rândurile de mai jos prezint un fragment din scenariul serbării.

Bună ziua, gazde dragi

Noi suntem colindători

Și- n ajun de sărbători

Am venit mai voinicei

Cu glasuri de clopoței

-Primiți colindătorii ?

- Da , cu mare drag!

Colind : Iată , vin colindători !

Am venit să colindăm
De bine să vă urăm
Sănătate , mult noroc
Și tot anul plin de rod
Colindăm de sărbători
Noaptea pe la cântători
Și această zi să fie
La mulți ani cu bucurie
Că-i seara de Ajun
Colindăm pentru Crăciun
La mulți ani s-aveți folos
De nașterea lui Hristos

Am să vă spun povestea
Unui copilăș
Ce se născu umil în iesle
Căci nu avu lăcăș

Iisus, micuțul se numește
Mari-i mama lui
Cu Iosif ea călătorește
Că așa Domnul vru.

Colind : Astăzi s-a născut Hristos

Dar noaptea-ncet se lasă
Ei bat umili din casă-n casă
Un adăpost să își găsească
Maria să poată să nască
În iesle jos pe fân uscat
Se naște-al lumii Împărat
O mare stea a apărut
Semn că Mesia s-a născut.

Colind : Steaua sus răsare

Păstorii cu toți au venit
La pruncul cel făgăduit
Micuțului s-au închinat
De-a pururi fie lăudat

Se văd venind călări
Trei crai mari, având la ei
Daruri sfinte pregătite
Lui Iisus îi sunt menite.

Colind : Trei păstori se întâlniră

De atunci, în seara de Crăciun
Creștinu-mparte ce-i mai bun
Sărbătorind cum se cuvine
Această naștere divină.

Colind: Domn , domn să-nălțăm

Colindele vor răsună la ferestrele caselor, iar speranța va încolți în sufletele tuturor. Cuprinși de magia sărbătorilor de iarnă ne simțim mai buni, mai fericiți, adunând ani mulți și în tolbele vieții.

Bibliografie:

Revista „Învățământ preșcolar,, 1-2 2000

Antologie „Serbări școlare ,,2006

Sorina Sav, „Tradițiile și obiceiurile românești, Editura Nico

VINE, VINE MOȘ CRĂCIUN

**PROF. MIKLE NARCISA COSMINA
GRĂDINIȚA CU PP„VESELIEI”, GHERLA**

Și vin sărbătorile iernii, cu zăpezi și cu nopți înstelate, cu vise și nostalgii, cu clipe în care, mai mult că oricând, ne place să ne întoarcem în amintiri. În amintirile copilăriei - cu sănii și alaiuri de colindători, cu bucuria unei vieți în care grijile și tristețile nu-și aveau locul, cu visele pline de zurgălăi în alaiul cărora trebuia să vină, pe o sanie trasă de cerbi, Moș Crăciun- cel atât de așteptat și de încărcat de daruri.

Aidoma unui vis de iarnă, se dorește a va fi și pentru dumneavoastră aceasta serbare, la care v-am invitat cu drag, pe care am pregătit-o cu acești deosebiți îngerași, copiii dumneavoastră.

Toți copiii:

Dragi parinti și dragi bunici
Grupa mică Bobocei
Are întâia ei serbare.
Vom cânta, vom recita
Si frumos noi vom dansa
Iar de ne vom încurca
Vă rugăm să ne iertati
Și să ne aplaudați.

Cântec: Vine iarna

Vine iarna acuș acuș
Și pândește pe la uși!
R: Vai ce mă fac!
N-am căciulă nici mănuși
Și pândește și pândește
Iarna pe la uși !
2. Am rugat-o pe bunica
Să mi le-mpletească ea
Dar i s-au spart ochelarii
Și nu poate croșeta
R:.....

Zâna Iarna:

Eu sunt Iarna, friguroasă
și știu cât sunt de frumoasă!
Cu drag aici am venit
și spun: bine v-am găsit!
Stele albe, sclipitoare,

Vă aduc la sărbătoare.

Sala să v-o-mpodobească,
Dorința să vă-mplinească,
Să v-aducă Moș Crăciun
Tot ce are el mai bun

Toți:

Moș Crăciun, Moș Crăciun,
Noi cu toții te iubim
Tot anul am fost cuminți
Am aflat că o să vii
Cu un sac de jucării.
Să ne dai din el ceva
Dacă crezi c-om merita.

INTRĂ MOȘ CRĂCIUN

Cântec: A venit , crăciunul mult dorit
A venit, a venit,
Moș Crăciun cel mult dorit,
Are în desaga lui
Darurile cerului

Și ne-a dat, și ne-a dat,
Tot ce în desagă-a luat,
Iepurași cu ochi vioi
Și păpuși cu rochii noi.

Zâna Iarna:

Va prezint prietenii mei:
Fulgi și oameni de zăpadă,
Toată lumea să îi vadă!

Fulg 1:

Am venit cu zâna Iarnă
Peste case sa ne cearnă
Toți suntem fulgii brodați
Și de sus din nori picați
Chiar dacă e frig afară
Sănițta iute zboară

Fulg 2:

Eu sunt fulgul ce iubește
Viață lungă vădorește
Multe, multe bucurii
Și să fii cuminti, copii!

Fulg 3:

Eu doar iarna, vin să știți
Fulg frumos să mă numiți
Că nu suntem flori de gheață,
Doar puțin roșii la față.

Cântec: Ninge-ncetișor

Ninge, ninge, ninge-ncetișor,
Cade, cade, câte-un fulgușor.
Hai copii la săniuș,
Să ne dăm pe derdeluș!
Hai copii la săniuș,
Să ne dăm pe derdeluș!

Ninge, ninge, ninge-ncetișor,
Cade, cade, câte-un fulgușor.
Câmpul și întregul sat,
Haina albă a îmbrăcat!
Câmpul și întregul sat,
Haina albă a îmbrăcat.

Fulg 4:

Eu sunt fulgul jucăuș
Vesel ca un spiriduș
Și plutesc, plutesc, plutesc
Dar nu vreau să mă topesc.

Fulg 5:

Eu sunt fulgul argintat
Și din cerul înstelat
Vin la voi cu bucurie
De acum, în ani o mie.

Fulg 6:

Eu sunt fulgul vestitor
Și sunt veșnic călător
Înainte de iCrăciun
Vin în seara de Ajun.

Dansul fulgilor de nea- Fulgii

Om de zăpadă 1:

Eu sunt omul de zăpadă
Cu fular și pălărie,
Fiindcă astea sunt cam vechi
Suflă vântul prin urechi
Și de-aceea am răcit
Vorbesc gros și răgușit.

Om de zăpadă 2:

Șade omul de zăpadă
În grădină lângă stradă
L-am făcut cu mâna mea
Din covorul alb de nea

Om de zăpadă 3:

Eu sunt omul de zăpadă
Așezat în colt de stradă
Vântul și cu soarele
Mi-au topit picioarele.

Cântec: Ninge, ninge viscolește

Ninge ninge viscolește
Si zăpada mereu crește
Vântul bate, lasă bată
Noi facem omul de zăpadă

Hainele ni se albesc

Obrajorii se roșesc
Vântul bate, lasă bată
Noi facem omul de zăpadă

Om de zăpadă 4:

Sunt un mic om de zăpadă
Vor cu toții să mă vadă.
Însă ei nu se gândesc
Că la soare mă topesc?
Poate-aveți un frigider
Să m-ascund iute în el

Om de zăpadă 5:
Plânge, plânge de neaz
Omul de zăpadă gras:
- Cine m-a mușcat de nas?
Iepurașul face haz
Și mănâncă morcov ras.

Cântec :Clopoței, clopoței
Ref. Clopoței , clopoței
Veseli clopoței
O zăpadă ca-n povești am primit în dar
,HEI !
Clopoței , clopoței
Sună ne-ncetat
Și vestesc că în curând
Vine Moșul drag .
1 .Iarna a sosit
Cu zăpezi de vis
Fulgii jucăuși acum
Se aștern pe drum .
REF:

Om de zăpadă 6:
Eu sunt omul construit
Din zăpadă de copii
Soarele de va ieși
Pe mine mă va topi,

Om de zăpadă 7:
Eu sunt omul de zăpadă,
Mă plimbam hoinar pe stradă,
Mi-a plăcut cum ați cântat.

Tii, dar cum v-ați îmbrăcat!

Dansul omuleților de zăpadă

Colindă:
Astăzi s-a născut Hristos/ Mesia chip
luminos
Lăudați și cântați/ Și vă bucurați.
Mititel, înfășețel/ În scutec de bumbăcel
Lăudați și cântați/ Și vă bucurați.
Vântul bate, nu-l răzbate,/ Neaua ninge,
nu-l atinge
Lăudați și cântați/ Și vă bucurați.
Și de-acum până-n vecie/ Mila Domnului
să fie
Lăudați și cântați/ Și vă bucurați.

Steaua sus răsare :Baieții
Steaua sus răsare
Ca o taină mare
Steaua strălucește
Și lumii vestește
Și lumii vestește

Ca astăzi Curata
Preanevinovata
Fecioara Maria
Naște pe Mesia
Naște pe Mesia

MULȚI ANI TRĂIASCĂ , MOȘULUI

OBICEIURI ȘI TRADIȚII ROMÂNEȘTI LEGATE DE SĂRBĂTORILE DE IARNĂ

ÎNV. RACHINA ELENA-TEODORA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ UDREȘTI,
ȘCOALA PRIMARĂ LĂUNELE DE JOS,
COMUNA DĂNICEI, JUDEȚUL VÂLCEA

Sărbătorile de Iarnă reprezintă una dintre cele mai frumoase perioade ale anului, încărcată de magie, bucurie și tradiții care au fost transmise din generație în generație. Pentru copii, aceste obiceiuri sunt o sursă de încântare și o modalitate de a învăța despre valorile și cultura noastră.

1. Moș Crăciun și semnificația sărbătorii

Moș Crăciun este una dintre cele mai îndrăgite figuri ale sărbătorilor de iarnă, simbolizând generozitatea, bucuria de a dăru și magia copilăriei. Originea acestei tradiții se leagă de Sfântul Nicolae, cunoscut pentru generozitatea sa, dar și de poveștile populare care au adus în prim-plan figura Moșului cu sacul plin de daruri.

Pentru copii, această sărbătoare este un prilej de a visa, de a-și exprima dorințele prin scrisori și de a învăța despre importanța bunătății și a gesturilor altruiste. În școală, activitățile tematice legate de Moș Crăciun contribuie la dezvoltarea creativității, a spiritului de echipă și a legăturilor emoționale între elevi.

2. Activități școlare cu tema Moș Crăciun

În luna decembrie, cadrele didactice organizează diverse activități creative și educative pentru a aduce magia Crăciunului în sala de clasă. Iată câteva exemple:

Atelier de scrisori pentru Moș Crăciun: Elevii sunt încurajați să redacteze scrisori către Moș Crăciun, exprimându-și dorințele, dar și reflectând asupra comportamentului lor pe parcursul anului. Această activitate ajută la dezvoltarea abilităților de exprimare scrisă și îi încurajează să fie sinceri și introspectivi.

Povestea lui Moș Crăciun: Profesorul poate citi o poveste despre Moș Crăciun sau originea sărbătorii, iar copiii pot discuta despre valorile promovate de această tradiție. La final, elevii pot desena momente din poveste sau pot crea o scenetă inspirată din aceasta.

Confecționarea ornamentelor de Crăciun: În cadrul unui atelier de creație, copiii pot realiza ornamente pentru bradul clasei folosind materiale reciclabile sau hârtie colorată. Această activitate le dezvoltă îndemânarea și imaginația.

Colindele și serbarea de Crăciun: Elevii pot pregăti un program artistic care să includă colinde, poezii și o scenetă cu tema nașterii lui Iisus sau aventurile Moșului. Serbarea le oferă copiilor ocazia de a-și manifesta talentele și de a învăța să colaboreze.

Cadoul secret: Organizarea unui schimb de cadouri simbolice între colegi este o activitate care încurajează spiritul de dăruire și consolidarea relațiilor de prietenie.

Calendarul de Advent: Realizarea unui calendar de Advent personalizat poate fi o activitate creativă și educativă. Elevii pot adăuga în fiecare zi mesaje pozitive, versete din colinde sau mici surprize, învățând despre răbdare și bucuria de a descoperi lucruri noi.

Jocuri tematice: Organizarea unor jocuri educative, cum ar fi trivia despre Moș Crăciun, concursuri de desen sau activități de tip escape room cu indicii despre Crăciun, poate aduce distracție și învățare în același timp.

Scrisori de mulțumire: Elevii pot scrie scrisori de mulțumire adresate Moșului, părinților sau colegilor, evidențiind lucrurile bune care li s-au întâmplat în anul respectiv. Aceasta este o activitate excelentă pentru a încuraja recunoștința și reflecția.

Creații literare: Elevii pot compune poezii, povești sau scurte scenarii inspirate de sărbători. Acest tip de activitate stimulează creativitatea și gândirea critică.

3. Impactul acestor activități asupra copiilor

Participarea la activitățile tematice de Crăciun îi ajută pe copii să dezvolte valori esențiale, precum generozitatea, respectul și recunoștința. În același timp, aceste activități creează amintiri de neuitat, oferindu-le elevilor sentimentul de apartenență la comunitate și bucuria de a împărtăși momente speciale cu colegii și profesorii lor.

Bibliografie

- Bîrlea, Ovidiu. "Folclor românesc." Editura Minerva, 1981.
- Constantinescu, Nicolae. "Tradiții și obiceiuri românești." Editura Enciclopedică, 1999.
- Ghinoiu, Ion. "Obiceiuri populare de peste an: Dicționar." Editura Fundației Culturale Române, 1997.
- Stahl, Henri H. "Nerej, un sat din Moldova: studiul unei comunități rurale." Editura Cartea Românească, 1939.
- Zub, Alexandru. "Sărbătorile și tradițiile românești." Editura Academiei Române, 2005.

**SĂRBATORILE DE IARNĂ - CRĂCIUNUL -
PROF. JURCAN ADELA MARIA
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ - ȘIMLEU SILVANIEI-**

Crăciunul și Nașterea Domnului se sărbătorește anual în cinstea NAȘTERII DOMNULUI ISUS HRISTOS pe data de 25 decembrie. Este o sărbătoare religioasă și culturală în același timp importantă pentru toți credincioși din întreaga lume, una dintre cele mai semnificative sărbători liturgice din lume ale creștinismului, iar tradițiile asociate variază în funcție de confesiune.

În biserica ortodoxă pregătirile pentru Sfânta Sărbătoare a Crăciunului începe cu Postul Crăciunului care durează o perioadă de patruzeci de zile de post și rugăciune, în timp ce Biserica Catolică sărbătorește acest timp prin Advent o perioadă de patru săptămâni de așteptare spirituală. Crăciunul face parte din cele doisprezece praznice împăratești ale bisericilor de rit bizantin. având un loc central în calendarul liturgic.

În România Crăciunul, este sărbătorit timp de trei zile ,cu ziua de 25 decembrie pe prim plan, urmată de a doua zi de Crăciun , 26 decembrie. Este o sărbătoare publică în multe țări, celebrată religios de majoritatea creștinilor și cultural de mulți necreștini devenind un moment de bucurie care unește familiile și comunitățile într-un spirit autentic de sărbătoare. Obiceiurile de Crăciun în România reflectă o combinație armonioasă de tradiții precreștine, creștine și influențe moderne și seculare.

Printre cele mai răspândite obiceiuri se numără oferirea de cadouri, cântatul colindelor , o tradiție profund legată de spiritul sărbătorilor, participarea la slujbe religioase, pregătirea unei mese festive și decorarea casei cu bradul de Crăciunul, luminițe, ghirlande și scene ale Nașterii Domnului. În unele gospodării, în special cele catolice, dar și în mai multe familii ortodoxe sau seculare sunt prezente elemente precum calendarele de Advent sau coronițele de Advent . Sărbătoarea este marcată și prin schimbul de felicitări, vizionarea unor filme tematice sau participarea la piese de teatru dedicate Nașterii lui Hristos, oferind un prilej de bucurie care reunește familiile și comunitățile într-un spirit autentic și cald.

Pe teritoriul românesc SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI este una dintre cele mai importante sărbători creștine. În timp a apărut SANTA CLAUS în SUA - MOȘ CRĂCIUN care împarte daruri în noaptea din 24 spre 25 decembrie, tradiție care se ține și pe teritoriul românesc. Copiii așteaptă cu nerăbdare venirea Moșului, își pregătesc ghetuțele să fie curate, împodobesc bradul și o poezie dedicată Marii Sărbători.

Sărbătoarea Crăciunului reprezintă o sărbătoare dedicată în întregime rugăciunii și Domnului Nostru Isus Hristos.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ

Profesor pentru învățământ primar, CRIȘAN IOANA MIHAELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „HOREA” HOREA

Tradiții și obiceiuri de iarnă din Țara Moților

Țara Moților, cu pământ și istorie bogată, cu oameni blânzi, dar mândrii de trecutul lor aproape fabulos se pregătește în fiecare an de sărbătorile religioase cu tradiții și obiceiuri moștenite de la strămoși și transmise din generații în generații prin viu grai.

Obiceiurile și tradițiile satului sunt strâns legate de anumite evenimente mai importante din viața oamenilor sau anumite sărbători religioase. Ele variază de la localitate la localitate, chiar dacă au același conținut în esență.

Întotdeauna marile sărbători religioase ale anului au fost așteptate cu bucurie și erau, poate, singurele momente, de satisfacție pentru locuitorii acestei așezări care numai cu aceste ocazii se puteau întâlni cu rudele și cunoscuții deoarece în restul anului erau plecați la trudă în diferite locuri din țară. De aceea până în zilele noastre s-au păstrat numeroase obiceiuri legate de sărbătorirea Crăciunului, Anului Nou sau a Paștilor.

Sărbătoarea Crăciunului constituiau momente de mare bucurie atât cât pentru cei mici cât și pentru cei mari. Acum era momentul să se îmbrace cu haine noi , să pregătească mâncăruri mai consistente, să se bucure împreună cu familia și prietenii de sărbători și să mergă la Biserică pentru a se ruga.

Totul începea cu câteva săptămânii înainte de marea sărbătoare a Nașterii Domnului. Femeile făceau curățenie, bărbații treburile gospodărești de afară, iar cei mai mici se pregăteau cu nerăbdare și se întâlneau să facă repetiții pentru a porni cu colinda. Bucuria era mare și toată lumea aștepta Crăciunul.

În Ajunul Crăciunului umblau “pițărăii”. Erau copii cei mai mici care deschideau de fapt șirul sărbătorilor de iarnă, îmbrăcați cu haine noi, în spate cu traista și în mână cu colinda (un băț făcut din lemn de alun sau de salcie, pe care meșterii o trăgeau cu mezdrea în fâșii lungi și ondulate, unele peste altele albe ca omătul ce simboliza bogăția iernii). Aceștia porneau din casă în casă, vestind Nașterea Domnului cu bucurie.

Pițărăii erau uneori însoțiți de o persoană mai mare care să le facă cărare prin omăt și să-I apere de câini. Sosind la casă spuneau :”Am venit cu pițăra, ne slobozi în casă ori ba? Spune șa ori șa la ușă nu ne ținea”. Gazdele le cerea să colinde și apoi îi pofta în casă. Intrând în casă ziceau :”Bun Ajunul de Crăciun” , iar gazda răspundea :”Să creșteți mari” ,apoi le împărțea:mere, nuci, colăcei cu gaură care erau băgați pe colindă și apoi în traistă.

Gazda rupea câte o aschie din colinda unui pițărău și o pune la icoana de pe perete pentru a aduce belșug și a-i feri de rele. La ieșire pițărăii urau gazdei:”Noi ieșim, Dumnezeu intră!”. Dacă copii erau mai mari și umblau cu pițăratul, atunci gazda le da băieților îmblăciul(unealta cu care se scotea din spicele de grâu sămânța) , iar fetelor li se dădea furca de tors fiind invitate să toarcă. În asemenea situații bineînțele că fugeau rușinați spre casă.

Bucuria copiilor era atunci când incheiau cu bine vestirea Nașterii Domnului, iar stăicuțele erau pline de colăcei, bomboane, nuci și mere.

După masă și mai spre seară porneau copiii cu “Steaua”, erau copii mai marișori și umblau câte 2-4 la un loc. Ei făceau din timp repetiții să știe câteva colinzi și își confecționeau steaua dintr-o sită veche, frumos împodobită cu hârtie colorată și cu beteală. În față aveau lipită o iconiță, iar înăuntru un clopoțel ce suna în timp ce copiii colindau. Cei cu steaua erau răsplățiți de gazdă cu bani și colăcei.

Începând cu noaptea umblau colindătorii. Ei erau oameni mari, în special feciori necăsătoriți, având cu ei bărbat căsătorit considerat “calul” grupului deoarece ducea în desagi cereal primite de la gazde. Aceștia erau însoțiți de muzicanți care îi acompaniau în timp ce colindau. După ce intrau în casă, gazda îi cinstea cu țiucă fiartă(crampă). Acolo unde erau fete și neveste tinere, jucau. La final, tinerii organizau joc la căminul din sat unde participau toți locuitorii și veneau și locuitori din alte comune.

Tot în seara de Ajun umblau Craii. Craii erau un grup de tineri îmbrăcați cu o costumație specială pentru fiecare personaj: Irod, Melfior,Valtezar, Gașpar, Popa, Cătana și Ciobanii și necesita o pregătire atentă a unui adevărat program de teatru cu conținut religios. În ziua de Crăciun , craii prezentau programul în Biserică, după care se deplasau în continuare pe la alte case. Erau răsplățiți de gazde cu cereale și bani.

Cu aceste obiceiuri frumoase se încheie o parte din ciclul Sărbătorilor de iarnă, îndreptându-ne spre sfârșitul anului. Oamenii s-au încărcat spiritual prin faptul că au mers la Biserică, au colindat, s-au bucurat de cei care i-au colindat, de familie și prieteni și de bunătățile pregătite pentru Sărbători.

În Ajunul Anului Nou copiii umblau cu plugușorul. Ceata era compusă din 3-4 copii care aveau clopote mari, bici și buhai. Când ajungeau la o casă, aceștia începeau să ureze gazdei

belșug, sănătate, pace și spor în toate. Urările erau însoțite de sunetul buhaiului, a clopotelor și pocnetul bicelor, transmitând că lasă în urmă anul ce a trecută, iar anul ce vine va fi unul mai bun și mai bogat. La final gazda îi răsplătea cu bani și bomboane.

Tot în Ajunul Anului Nou, copiii mai mari mergeau cu “Capra”. Această capră era făcută dintr-un cojoc de lână, întors pe dos și din lemn, care imita capra, fiind îmbrăcată de un băiat. Ceilalți aveau o muzicuță și o tobă și toți împreună realizau o scenetă amuzantă, iar la final cântau gazdei La mulți ani!.

Fetele mergeau cu “Sorcova”. Aceasta era realizată dintr-un brăduț sau molid, împodobit cu beteală colorată. Se pregăteau din timp pentru a sorcovii gazdele, făceau repetiții și porneau din casă în casă cu uratul de belșug, ani mulți și sănătoși, iar la final erau răsplătite cu bani și bomboane.

Cu Boboteaza se încheie ciclul sărbătorilor de iarnă. Urmează “Fășangul” care tine până la începutul Postului Paștilor. Era perioada în care se făceau torcăriile, clăci, nunți, etc.

Tradițiile și obiceiurile din Țara Moșilor încă rămân vii, atâta timp cât copiii și tinerii duc mai departe aceste frumoase obiceiuri transmise din generații în generații, pentru că le-au văzut la bunici și părinți și se mândresc cu ele. Din fericire copiii merg și acum cu steaua, cu craii, cu pițarutul, cu plugușorul, sorcova și capra, iar tinerii mai mari încă mai organizează colinda, bucurându-se împreună cu oamenii din sat de jocul organizat de aceștia.

Cadrele didactice le insuflă copiilor dragostea de tradiție și de neam și îi organizează mereu înainte de Sărbătorile de iarnă să mergă cu colindul, învățându-i colinde, să confecționeze steaua și sceneta pentru a putea merge cu Craii și cum să arate costumele acestora. Copiii sunt foarte încântați de aceste tradiții, se documentează de cum erau pe vremuri și cum sărbătoreau bunicii lor Sărbătorile de iarnă, vin și povestesc cadrelor didactice și se implică în păstrarea tradițiilor.

Tradițiile și obiceiurile din vatra satului au fost mereu prilej de bucurie pentru oameni, sunt păstrate și transmise mai departe prin viu grai, iar noi avem misiunea să le păstrăm cu sfințenie, să ne bucurăm de ele și să nu lăsăm să se piardă.

SERBAREA NAȘTERII LUI IISUS

PROF. ÎNV. PRIMAR **BONCHIȘ MARIA-IOANA**

EC. BĂLAN CORNELIA DORINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 RIENI, JUD.BIHOR

Biserica creștină, cea de la început, cunoștea numai sărbătoarea Paștelor. Sărbătoarea Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos nu datează decât din secolul al doilea. A fost instituită de Telephor, succesorul lui Sixte I-ul, care a fost martirizat în anul 139, după 11 ani de pontificat.

La început, data când se sărbătorea Nașterea Domnului era schimbătoare și se celebra de obicei în luna mai. A devenit însă fixă în secolul al IV-lea, sub pontificatul lui Iulius I-ul, care după avizul doctorilor în teologie hotărî ca dată schimbătoare 25 decembrie sau, mai exact, noaptea de 24 spre 25 decembrie.

În secolul al VIII-lea această noapte se petrece în biserica împodobită cu picturi mărețe și splendid luminată, într-o atmosferă de cântări sfinte, în citiri, în felurite rituri dătătoare de viață și pline de duioasă poezie.

Așadar, sărbătoarea Nașterii a fost mai întâi, în luna mai, a trecut apoi la 6 ianuarie, când Iisus a schimbat apa în vin, în Cana Galileia, iar introducerea definitivă la 25 decembrie a zilei de naștere a lui Iisus, în biserica romană, a fost făcută de Papa Liberiu, în anul 354. În biserica bizantină, ziua de 25 decembrie ca zi de naștere a lui Iisus a fost introdusă după 32 de ani, la 386, de către Sf.Ioan Gură de Aur.

Ne întrebăm adesea de unde provine numele de Crăciun. Englezii îi spun Christmas, francezii –Noël, germanii-Weihnachten, Christnacht, spaniolii-Noeche buena, norvegienii –Jul, suedezii-Oel, precedat de articolul J., danezii-Juul, saxonii- Gehul, celții-Gevel, polonezii-Willia, rușii- Razdjestva, bulgarii –Bozik, ucrainenii-Rizdvo, sârbii, slovenii- Bozic.

Nașterea Domnului este denumită la români printr-un cuvânt propriu, specific numai poporului nostru: Crăciun. Cu privire la originea acestuia, există o îndelungată dispută filologică, dar majoritatea lingviștilor afirmă că termenul provine din limba latină. Hașdeu îl deduce din latinescul *crastinum*. Alții din *colationem* de la *colatio*(chemarea făcută poporului de către preoții păgâni pentru a anunța sărbătorile ce soseau), din latinescul *carnatione*, de la

incarnatio(întruchipare) sau din alt cuvânt latinesc *creatione, creationis*, adică născut la începutul erei creștine.

Despre pomul de Crăciun D. Caselli, în cărticica sa "Crăciunul la diferite popoare"(București,1915) scrie: Obiceiul apusean de a înfrumuseța casa cu un pom încărcat cu daruri, în sărbătorile Crăciunului, începe să prindă din ce în ce și la noi și este pe cale de a se încetățeni. Această datină pare a fi de obârșie germană (mai degrabă ariană). S-a răspândit în Germania creștină. Pomul împodobit cu lumânări aprinse și cu daruri este în Germania cunoscut sub numele de *Christbaum*.

La curtea de la Berlin, împărăteasa supraveghea personal pregătirea și aprinderea Pomilor de Crăciun. În marea sală a castelului Posdam se află doi mari pomi de Crăciun: unul pentru împărat, celălalt pentru împărăteasă, apoi atâția pomi câți copii au. Deasupra fiecărui pom plutește câte un înger.

Tradiția pomului de Crăciun nu este neaoș românească ci de sorginte germană(ariană), pătrunzând treptat în sânul popoarelor creștine, între care și țara noastră. Ca atare, acest obicei al pomului de Crăciun(*Christbaum, Arbre de Noël*) cu mare putere de penetrație în lumea copiilor, este, la noi, un împrumut din universul Europei apusene. În secolul al XV-lea, găsim obiceiul la Strassburg. Braduțul de Crăciun era împodobit cu lumânări aprinse. Prin Alsacia, pătrunde în Franța, la sfârșitul secolului al XIX-lea, în timpul războiului franco-german(1890), ca și în Țările de Jos, în Spania, Italia, Elveția. Apoi și în Orient. De pildă, în Rusia unde se obișnuia ca Ajunul Crăciunului să fie serbat în mijlocul unei păduri de brazi, unde cel mai frumos era împodobit.

La noi, ca datină, Pomul de Crăciun nu era cunoscut până la sfârșitul veacului al XIX-lea, iar la începutul secolului XX se întâlnea numai în casele nemților din orașele mari românești. După primul război mondial însă, obiceiul s-a răspândit și printre ortodocși. Azi, pomul de Crăciun, încărcat cu jucării și daruri, e prezent în orice casă, deși nu este folclor pur românesc, ci de import.

Folcloristul P.Miloșescu zicea cu năduf, că înainte se cerea ca, în jurul bradului gătit cu lumânări, să se cânte în limba germană"O, Tannenbaum!"(O, brad frumos!). Dar astăzi se cântă poezia bradului, de origine nemțească, în...românește.

Cum și-l închipuie românul pe Crăciun? Întotdeauna, românul îl vede pe Crăciun sub înfățișarea unui om bătrân, cu barba albă ca zăpada, care acoperă câmpiile și coastele dealurilor

în ziua sărbătorii. Iar dacă moș este Crăciunul, apoi moș trebuie să fie și vestitorul sosirii sale, adică Ajunul (Moș Ajun).

Odinioară, în noaptea Ajunului, ulițele strâmte ale Bucureștilor ori Iașilor răsunau de glasurile colindătorilor și la toate ferestrele boierești, negustorești, mitocănești vedeai lumină și veselie. Cete de copii se duceau din casă în casă, unde zăreau lumină și cântau astfel:

Bună dimineața la Moș Ajun!

Ne dați ori nu ne dați?

Dacă cei din casă întârziu să-i primească și să le dea ”colindeți”, atunci colindătorii cântau mai departe:

Am venit și noi odată

La un an cu sănătate,

Și la anul să venim

Sănătoși să vă găsim.

Ne dați, ne dați?

Ori nu ne dați?

Atunci gazdele împart copiilor covrigi, nuci, mere, bani.

Moș Ajunul se zice c-a fost baciul aflat în slujba lui Moș Crăciun, stăpânul staulului unde Maica Domnului l-a născut pe Iisus. Numele de ajun ar veni din latinescul eiunum=jejuniu=nemânca, post. Deci, cuvântul Ajun ne amintește de viața austeră a creștinilor, care în preajma Crăciunului posteau mai mult decât în celelalte zile ale postului. În ziua de Ajun este chiar bine să ajunezi foarte aspru, deci să nu mănânci nimic toată ziua, deși vezi atâtea bunătăți(friptură, curcan, cozonac și altele).

În unele ținuturi ale Transilvaniei, bătrânii se îngrijesc ca în noaptea sfântă a Ajunului să nu se isprăvească fânul din ieslele vitelor, iar prin alte locuri, în fața casei, se aștern paie întru amintirea nașterii lui Hristos în ieslele din Bethleem. Dar nimănui nu-i este îngăduit să doarmă în grajduri, deoarece în noaptea aceea, boii vorbesc unii cu alții, în limba lor despre Iisus Hristos, cel născut în iesle și încălzit de vite cu suflarea lor (*Obiceiuri și colinde de Crăciun*, pp.13-18).

Bibliografie:

Obiceiuri și colinde de Crăciun, Editura Casa Editorială Regina, Iași, 1995

OBICEIURI ȘI TRADIȚII TELEORMĂNENE

NICOLESCU ARETINA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU COLFESCU” ALEXANDRIA

Obiceiurile tradiționale românești au ca modalități de exprimare: muzica, coregrafia, gestica și mimica. Sunt fapte culturale complexe, menite înainte de toate să organizeze viața oamenilor, să marcheze momentele importante ale trecerii lor prin lume, să le modeleze comportamentul.

Fără tradiție nu există cultură: nici omul simplu, nici geniul nu pot crea nimic fără tradiție. Omul fără tradiție este ca pomul fără rădăcini. Numai pentru aceste motive, copiii trebuie să-și cunoască, să păstreze și să transmită următoarelor generații obiceiurile și tradițiile locale și naționale.

Județul Teleorman este foarte bogat în obiceiuri calendaristice care exprimă concepția unei populații sedentare, de agricultori, cunoscători ai ciclului vegetației și ai unor străvechi rituri și practici agrare, transmise din generație în generație.

Obiceiurile de iarnă au o largă răspandire, ele încep din 6 decembrie și se termină în februarie, marcând trecerea de la anul vechi la anul nou și fiind legate de activitatea productivă, de bunăstarea individului, a familiei și a colectivității.

Iarna începe cu sărbătoarea, atât de așteptată de copii, a Sfântului Nicolae. În fiecare an, în noaptea de 5 spre 6 decembrie, copiii știu că trebuie ca ghetuțele sau cizmuluțele lor să fie lustruite, deoarece Moș Nicolae va veni pe la ei să le aducă daruri celor cuminiți. Copiii neascultatori primesc o nuielușă, menită să îi atenționeze și să le aducă aminte că trebuie să asculte de părinții și bunicii lor. Pentru Moș Nicolae este suficient să se uite prin ferestre pentru a-și da seama dacă un copil a fost cuminte sau rău.

Un obicei foarte cunoscut este împodobirea pomului de Crăciun, a bradului care este veșnic verde simbolizând viața, făcându-se astfel analogie cu viața care intră în lume o dată cu Nașterea Fiului lui Dumnezeu. Datina împodobirii bradului de Crăciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul "O, brad frumos!". Împodobirea bradului și așteptarea de către copii a "Moșului", numit, în sud-estul Europei, Crăciun, care vine cu daruri multe, este un obicei occidental care a pătruns de la oraș la sat, începând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Un alt obicei foarte cunoscut este „tăierea porcului”. Porcul se taie de Ignat. Ignatul este divinitatea solară care a preluat numele și data de celebrare a Sf. Ignatie Teofanul (20 decembrie) din calendarul ortodox, sinonim cu Ignatul Porcilor - în zorii zilei de Ignat se taie porcul de Crăciun. Animalul sacrificat în această zi este substituit al zeului care moare și renaște, împreună cu timpul, la solstițiul de iarnă. În antichitate, porcul a fost simbol al vegetației, primavara, apoi sacrificiul lui s-a transferat în iarnă. Imediat după sacrificare, gospodarul face “pomana porcului”: oferă celor care l-au ajutat la tăiat (uneori și vecinilor) șorici, carne proaspăt prajită și un pahar de vin (sau țuică fiartă). În puținele zile rămase până la Crăciun, gospodinele fac piftie (răcitură), sarmale, cozonaci cu nucă, mac și rahat (sau brânză și stafide), plăcintă și prăjituri diverse. În același timp, începe curățenia în casă și în curte, împodobirea locuinței și pregătirea hainelor pentru Sărbători. Odată finalizate toate pregătirile, gospodinele pun din fiecare fel de mâncare câte ceva într-un coș de nuielă și o sticlă cu vin și duc acest coș la biserică, în seara de Ajun, pentru sfințire. Primele semne ale Sărbătorii Nașterii Domnului le dau grupurile de colindători, care pornesc din casă în casă, cu o traistă încăpătoare pe umăr, pentru a le ura gazdelor fericire, sănătate și prosperitate. Copiii merg cu „colindețele”, ei strigă pe la casele oamenilor: „Bună seara la Ajun, Poimaine la Moș Crăciun, Într-un ceas bun, Ieși nene cu colindețe.” Colindul se

desfășoară în seară dinspre 24 decembrie sub numele de „Moș Ajun”. Colindătorii urează gazdelor sănătate, belșug și voie bună.

„Steaua” este un colind care începe din prima seară a Crăciunului și se încheie de Bobotează. Steaua este de asemenea purtată de un copil, în spatele ei fiind o lanternă aprinsă, vestind astfel nașterea Domnului. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi.

În Teleorman, sorcova este obiceiul conform căruia în dimineața zilei de 1 ianuarie, copiii care merg cu sorcova, poartă în mână o crenguță împodobită cu flori din hârtie colorată, trec pe la rude unde le urează fericire, sănătate, tăria fierului, frumusețea trandafirului. Versurile sunt însoțite de urări specifice: „Sorcova, vesela/ Să trăiți, să-mbătrâniți/ Ca un măr, ca un păr, ca un fir de trandafir/ Tare ca piatra, iute ca săgeata/ Tare ca fierul, iute ca oțelul/ La anul și la mulți ani” .

„Plugușorul” este un alt obicei care a îmbrăcat, în timp forme complexe. Caracterul său agrar este marcat atât prin recuzita folosită: plug, buhai, tălângi, bice cât și prin text. Copiii și flăcăii conduc pe ulițele satului un plug tras de o pereche de boi, care au clopoței și panglici colorate, plugul este și el împodobit cu câte un brăduț frumos ornamentat. Poezia „Plugușorul” cunoaște și în Teleorman același tip tematic ca în toată țara legat de descrierea ciclului agrar: aratul, semănatul, seceratul, treieratul, sfârșind cu măcinatul grâului și coptul pâinii.

În ziua de Sfântul Vasile, există obiceiul ca flăcăii să umble cu “Capra”. În cadrul sărbătorilor agrare jocul a devenit un ritual menit să aducă rodnicie anului care urmează, spor de animale în turmele păstorilor, succesul recoltelor. “Capra” este de fapt un om mascat, ascuns sub un costum larg, care ține deasupra capului un băț în vârful căruia este cioplit un fel de cap de capră. “Falca” de jos a “caprei” este mobilă, astfel încât gura acesteia poate închide sau deschide, dar mai ales poate “clămpăni”, făcând un zgomot specific. În jurul caprei cântă și dansează alți colindători mascați și costumați specific, unii dintre aceștia fiind instrumentiști cu acordeon, fluier, tobă sau chiar vioară. La sfârșit, toți le urează gazdelor multă sănătate, fericire, recolte bogate, mese îmbelșugate și la mulți ani.

La „Bobotează” se desfășoară „Iordănitul”. Începând de dimineață flăcăii umblă pe la casele cu fete de măritat spre a le „iordăni”, adică le scot din casă și le duc la fântână. Ca să scape mai puțin udate, fetele dau flăcăilor câte un obiect personal pe care îl primesc înapoi.

Un alt obicei este cel legat de cultul viței de vie și al vinului „Zărezeanu”, care are loc în ziua de 1 februarie. În zorii zilei bărbații se strâng și își pun pe cap coroane de viță de vie se urcă în căruțe și se duc către „plaiul viilor”. Ficare bărbat se duce la via sa, dezgroapă sticla de vin pusă din toamnă și stropește cu acest vin vița de vie pentru rodnicie și purificare.

Județul nostru este plin de astfel de obiceiuri, în fiecare anotimp al anului. Din păcate astăzi, tinerii ocupați fiind de problemele cotidiene, uită să se mai bucure de aceste minunate obiceiuri, și astfel ele sunt amenințate cu dispariția.

Un mijloc și un rol deosebit de important în păstrarea și valorificarea obiceiurilor tradiționale l-ar putea avea chiar școala. Datoria cadrelor didactice este de a păstra via tradiția, de a transmite prin viu grai, generațiilor viitoare, obiceiurile românești. Prin diverse activități organizate în școală, dascălii reușesc să trezească în sufletele copiilor sentimente de dragoste, admirație și respect față de comorile de preț ale poporului român.

Bibliografie:

Stan Cristea, Ecaterina Țânțăreanu, Ion Moraru, Gheorghe Popa, Tiuș Barabaș, Gheorghe Cristea, Monografia județului Teleorman, „Teleormanul Liber”, 1998.

I.Nicolau, Ghidul sărbătorilor românești, Editura Humanitas, București, 1998.

SĂRBĂTORILE DE IARNĂ - DATINI, OBICEIURI ȘI TRADIȚII

Prof. înv. primar VĂSIOIU MARIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION ALBESCU” BOIȚA, JUD. SIBIU

Iarna este un anotimp cu cele mai multe sărbători, în care copiii se simt importanți pentru că se pot implica în toate activitățile legate de acest anotimp. Farmecul iernii se manifestă prin bucuria oferită de datinile și obiceiurile legate de sărbătoarea Nașterii Domnului.

Obiceiurile și tradițiile țin de conștiința poporului român, pentru că exprimă înțelepciunea populară a acestui neam, sunt esențe ale bogăției noastre spirituale. Cele mai răspândite s-au dovedit a fi cele legate de marele Praznic al Crăciunului și de sărbătoarea Anului Nou. Obiceiurile legate de sărbători fac parte din cultura tradițională a neamului nostru. Păstrarea acestor datini este o mărturie vie a faptului că avem o conștiință a neamului din care facem parte.

Sărbătorile de iarnă la români încep o dată cu lăsarea Postului Crăciunului (15 noiembrie) și țin până la Sfântul Ioan (7 ianuarie). Această perioadă este bogată în obiceiuri, diferite de la o zonă la alta, având în centru marile sărbători creștine prăznuite în această perioadă.

Cele mai importante repere sunt:

Postul Crăciunului este un post de bucurie, deși în tradiția creștină postul înseamnă pocăință, întristare, dar întrucât așteaptă și prevestește Nașterea Mântuitorului este un post de bucurie, un post ușor cu dezlegare la pește în fiecare sâmbătă, duminică și sărbătoare mai importantă. Ziua de 24 decembrie este cunoscută ca zi de Ajun, zi de post. În seara acestei zile, cetele de copii umblau din casă în casă cu colinda alungând conform tradiției, pustiul și spiritele rele. În alte zone, tinerii dau viață unor datini vechi precum ”Irozii” sau jocurile cu măști, păstrând vie magia sărbătorilor.

Anul Nou marchează trecerea în noul an fiind și ziua de prăznuire a Sfântului Vasile cel Mare. În această perioadă se întâlnesc mai multe obiceiuri populare, având caracter distractiv sau de urare, dar implicând și tradiția românească, mai veche sau mai nouă.

Plugușorul este una dintre cele mai cunoscute urări din tradiția românească. Este un strigăt făcut în cor în ajunul Anului Nou de către copii și are o strânsă legătură cu muncile câmpului și recolta din Anul Nou. Este o urare pe care românii o îndrăgesc și o fredonează în fiecare colț al țării. Versurile vechi, dar originale ale Plugușorului s-au păstrat sute de ani și continuă să ne surprindă în fiecare an.

Sorcova este obiceiul conform căruia în dimineața zilei de 1 ianuarie copiii, dar și cei mari merg și seamănă simbolic cu boabe de grâu și orez pe care le aruncă în casă și asupra celor din casă.

Boboteaza este unul dintre cele mai mari praznice creștine. Este sărbătoarea Botezului Domnului în Iordan, de la Sfântul Ioan Botezătorul. Cu câteva zile înaintea de Bobotează preotul umblă ”cu botezul”, colindă fiecare casă, cântând troparul sărbătorii și stropind cu aghiazmă oamenii și casele acestora.

De la Crăciun și până la Bobotează copiii umblă cu steaua, un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi. Cântecurile despre stea provin din surse diferite: unele din literatura bizantină ortodoxă, altele din literatura latină medievală a Bisericii Catolice, câteva din literatura de nuanță Calvină și multe din ele chiar din tradițiile locale.

Prin urmare, sărbătorile de iarnă sunt un moment spectaculos care ne dau ocazia să ne întoarcă la obârșie, să analizăm profunzimea și valoarea autentică a gândirii populare, să ne reamintim de valorile care ne unesc: credința, tradițiile și dragostea față de cei dragi. Pe de altă parte, ne determină să medităm la maniera în care generația tânără trebuie să fie educată în spiritul păstrării, valorificării și prețuirii acestui tezaur inestimabil care este glorificat în tradițiile sărbătorilor de iarnă. Fiecare obicei spune povestea unui popor care și-a păstrat identitatea prin credință și tradiție.

Bibliografie:

1. Constantin Eretescu, Folclorul literar al românilor, Editura Compania, 2007
2. M. Rădulescu-Codin, Sărbătorile poporului, 1909

3. Narcisa Alexandra Știucă, Sărbătoarea noastră cea de toate zilele – sărbători în cinstea iernii, Editura Cartea de buzunar, 2005
4. Tudor Pamfile, Sărbătorile la români, Editura Saeculum, 2005.

ÎNTRE SACRU ȘI TRADIȚIE – ȘEZĂTOAREA DE SFÂNTUL ANDREI

LUNGU-JALBĂ ELENA
INSTITUȚIA PUBLICĂ LICEUL TEORETIC
„ONISIFOR GHIBU”

Luna decembrie, cu atmosfera sa magică și plină de emoții, marchează un moment special în calendarul tradițional românesc. Sărbătorile de iarnă aduc în prim-plan obiceiuri și tradiții străvechi, care reînvie farmecul satului românesc.

În acest an școlar, la data de 13 decembrie 2024, elevii din clasa a IX-a au organizat o șezătoare literară cu genericul „De la lume adunate, la șezătoare depănate” - o activitate extracurriculară, menită să valorifice tradițiile și obiceiurile specifice Ajunului Sfântului Andrei (rit vechi). Farmecul evenimentului a fost completat de portul popular al participanților și de decorul autentic românesc: lavițe împodobite cu țesături tradiționale, covoare țesute manual, precum și obiecte din uzul gospodăresc al strămoșilor noștri: vase din ceramică și lut, piepteni de scărmanat lână, fusuri, lămpi de gaz, coșuri din lozie. Imaginea trecutului a prins viață în sufletele tuturor, de la mic la mare, prin autenticitatea ritualurilor – simboluri esențiale ale șezătorii.

Elevii au demonstrat, prin scenete, recitaluri și cântece, semnificația ritualurilor sacro-magico-religioase, care sunt fundamentul multor obiceiuri și credințe practicate în această noapte.

În incipitul șezătorii, una dintre eleve a narat legenda Sfântului Andrei, amintind că, în tradiția populară, acesta este considerat ocrotitorul comunităților rurale și al familiei, fiind, totodată, un sfânt asociat cu tranziția dintre anotimpuri.

O altă elevă a povestit legenda despre „noaptea lupilor”, conform căreia se credea că lupii capătă puteri magice, iar oamenii trebuie să fie precauți, pentru a evita nenorocirile. Tradiția spune că lupii pot vorbi în această noapte, iar cei ce le aud glasul – riscă să fie vrăjiți.

Șezătoarea s-a transformat într-un prilej de celebrare a cântecelor din folclorul autentic românesc precum: „Mai vino, bade, pe la noi”, „La porțiță la Gheorghiță”, „Mi-a zis mama că mi-a da”, „La Ileana sub cerdac”, în care interpreții au conturat idealul persoanei iubite și importanța zestreii unei fete, dorința de a se căsători. Prin interpretarea acestor cântece populare, elevii au reușit să transmită emoția și farmecul unei lumi în care dragostea, dorul și speranța erau exprimate prin versuri și melodii cu o profundă încărcătură sufletească.

În continuare, pentru a alunga spiritele rele, fetele au uns cu usturoi ferestrele, pragurile și ușile improvizate, evidențiind că usturoiul era un simbol al purificării și al apărării caselor și gospodăriilor.

Printr-o scenetă plină de umor, tinerele eleve au prezentat publicului tradiția ghicitului în oglindă, cu acul, cu verigheta, cu busuiocul sfințit., obiceiuri care, potrivit credințelor populare, dezvăluie viitorul tinerelor fete.

De asemenea, un grup de băieți a interpretat ritualurile legate de invocarea belșugului și a rodului bogat pentru anul care vine, precizând importanța acestor practici în viața comunității de altă dată.

Această activitate extrașcolară a oferit discipolilor și spectatorilor nu doar un prilej de comunicare și colaborare, ci și ocazie de a reflecta asupra valorii și relevanței tradițiilor românești.

În contextul globalizării, cutumele populare reprezintă o punte către rădăcinile noastre ancestrale, o modalitate de a perpetua identitatea culturală românească și de a resuscita frumusețea patrimoniului nostru folcloric.

MAGIA SARBATORILOR ROMANEȘTI

MERLUȘCA MIOARA IRINA

ȘCOALA GIMNAZIALA „CIPRIAN PORUMBESCU”, COMANEȘTI

Crăciunul este poate cea mai așteptată sărbătoare din an. Este atât de specială încât a sfârșit granițe și diverse culturi. Crăciunul este sărbătorit pe întreg Globul la aceeași dată 25 Decembrie, indiferent de religie, naționalitate sau statut.

De-a lungul anilor, magia Sărbătorilor de Iarnă a luat diverse forme, dar cadourile au rămas un simbol principal. Crăciunul presară în inimile noastre nostalgia copilăriei, ne determină să ne amintim de parfumul cozonacilor și a portocalelor. Spiritul Crăciunului ne învață despre bucuria copiilor care vine din lucruri mărunte. Este sărbătoarea care înseamnă dragoste, altruism, bucurie, familie, grijă față de cei dragi și cadouri ambalate în sentimente de recunoștință.

Sărbătorile, fie cele de iarnă sau cele de primăvară, fac parte din cultura tradițională a neamului nostru. Este o mare bucurie că încă se mai păstrează aceste datini care ne ajută să înțelegem sărbătoarea respectivă precum și să ne bucurăm împreună de frumusețea și importanța lor. Păstrarea acestor datini este o mărturie vie a faptului că avem o conștiință a neamului din care facem parte.

Tradițiile și obiceiurile țin de conștiința poporului român pentru că exprimă înțelepciunea populară a acestui neam, sunt esențe ale bogăției noastre spirituale. Cele mai răspândite și mai spectaculoase s-au dovedit a fi cele legate de sărbătoarea Crăciunului. Obiceiurilor și tradițiilor românești cuprind pe lângă colindele propriu-zise - cântece de stea, plugușorul, sorcova, jocuri cu măști, teatrul popular, dansuri (căluții, călușerii) - și o seamă de datini, superstiții, ziceri, sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine.

Se spune că în seara de Ajun se deschid cerurile și cei evlavioși pot auzi glasurile îngerilor. Este o perioadă bogată în obiceiuri, diferite de la o zonă la alta, având în centru marile sărbători creștine prăznuite în această perioadă. Reperele mai importante sunt: Postul Crăciunului, Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza și Sfântul Ioan. În funcție de acestea, grupele de tradiții și obiceiuri diferă.

Un obicei foarte cunoscut este „tăierea porcului”. În unele zone ale țării, porcul se taie de Ignat, adică în 20 decembrie. Se zice că porcul care n-a fost tăiat în această zi nu se mai îngrașă. Sângele scurs din porc după ce a fost înjunghiat se pune la uscat, apoi se macină și se afumă cu el, peste an, copiii ca să le treacă de guturai, de spaimă și de alte boli.

Ignatul a preluat numele și data de celebrare a Sf. Ignatie Teofanul (20 decembrie) din calendarul ortodox, sinonim cu Ignatul Porcilor - în zorii zilei de Ignat se taie porcul de Crăciun - și cu Inatoarea. Potrivit calendarului popular, Inatoarea, reprezentare mitică a panteonului românesc, pedepsește femeile care sunt surprinse lucrând (torc sau țes) în ziua de Ignat. Animalul sacrificat în această zi este substituit al zeului care moare și renaște, împreună cu timpul, la solstițiul de iarnă. În antichitate, porcul a fost simbol al vegetației, primăvara, apoi sacrificiul lui s-a transferat în iarnă.

În acea zi se pregătesc bucatele tradiționale pentru Crăciun: cârnați, caltaboși, jumări, sângerete, slănină sau suncă, etc. Tot atunci se toacă și carnea pentru sarmale, iar pulpele se tranșează pentru friptură. Unele dintre preparate se pun la afumat (cârnații, slămina, pieptul ardelenesc, etc.). Imediat după sacrificare, gospodarul face “pomana porcului”: oferă celor care l-au ajutat la tăiat (uneori și vecinilor) șorici, carne proaspăt prajită și un pahar de vin

(sau ținică fiartă în anumite zone). În puținele zile rămase până la Crăciun, gospodinele fac piftie (răcitură), sarmale, cozonaci cu nucă, mac și rahat (sau brânză și stafide), plăcintă și prăjituri diverse. În același timp, începe curățenia în casă și în curte, împodobirea locuinței și pregătirea hainelor pentru Sărbători.

Odată finalizate toate pregătirile, gospodinele pun din fiecare fel de mâncare câte ceva într-un coș de nuielă și o sticlă cu vin și duc acest coș la biserică, în seara de ajun, pentru sfințire.

Un obicei foarte cunoscut este împodobirea pomului de Crăciun, a bradului. Bradul care este veșnic verde simbolizează viața, făcându-se astfel analogie cu viața care intră în lume o dată cu Nașterea Fiului lui Dumnezeu, Căci Cel Ce este Viața Se naște pentru ca noi să dobândim viața veșnică. Pomul de Crăciun este un brad împodobit, substituit al zeului adorat în ipostaza fitoformă, care moare și renaște la sfârșit de an, în preajma solstițiului de iarnă, sinonim cu Butucul de Crăciun. Împodobirea bradului și așteptarea de către copii a "Moșului", numit, în sud-estul Europei, Crăciun, care vine cu daruri multe, este un obicei occidental care a pătruns de la oraș la sat, începând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Pomul de Crăciun s-a suprapus peste un mai vechi obicei al incinerării Butucului (zeul mort) în noaptea de Crăciun, simbolizând moartea și renașterea divinității și a anului la solstițiul de iarnă, Obiceiul a fost atestat la români, aromâni, letoni și sârbo-croați.

Primele semne ale Sărbătorii Nașterii Domnului le dau grupurile de colindători, care pornesc din casă în casă, cu o traistă încăpătoare pe umăr, pentru a le ura gazdelor fericire, sănătate și prosperitate. Aceste colinde sunt creații populare cu text și melodie, care conțin mesaje speciale (religioase sau satirice la adresa celor urați). Colindătorii vestesc nașterea Domnului, urează gazdelor sănătate și bucurii, primind pentru aceste urări cozonac, prăjiturile, covrigi, nuci, mere și chiar colăcei - pe care gospodinele care respectă tradiția le-au pregătit cu mult timp înainte. Diferind doar destul de puțin, colindele religioase sunt foarte asemănătoare în toate zonele țării, cele mai cunoscute și apreciate fiind: "O, ce veste minunată", "Steaua", "Trei păstori", "La Vifleim colo-n jos", "Cântec de Crăciun", "Aseară pe înserate".

În unele locuri, în noaptea Crăciunului, putem întâlni și cântarea religioasă cunoscută sub numele de Vicleimul sau Irozii, la care participă copiii. Această dramă religioasă ne înfățișează misterul Nașterii Domnului în toate fazele sale. Personajele dramei sunt Irod și ceata sa de Vicleim, un ofițer și soldați îmbrăcați în portul ostașilor români, trei crai sau magi: Melchior, Baltazar și Gaspar, un cioban, un prunc și în unele părți o piaiță.

În jocul "caprei" (uciderea, bocirea, înmormântarea, învierea) la origine a fost, desigur, un ceremonial grav, un element de cult. În cadrul sărbătorilor agrare jocul a devenit un ritual menit să aducă rodnicie anului care urmează, spor de animale în turmele păstorilor, succesul recoltelor - invocat și evocat de boabele care se aruncau de gazdă peste cortegiul "caprei". Ea joacă după fluier, iar la terminare, unul din flăcăi; apropiindu-se de masa unde sunt membrii familiei, începe să vornicească. Flăcăii joacă pe stăpâna casei, pe fete, dacă sunt acasă, și apoi mulțumind se îndepărtează.

Cea mai amplă ceată o are "Capra" moldovenească care a grupat în jurul nucleului principal de personaje, un număr impresionant de "mascați" (35-40 de personaje).

Un alt obicei asemanător cu "Capra" este obiceiul de a umbla cu "Ursul", această datină avându-și de asemenea originea într-un cult geto-dac, ce urmărea fertilizarea și purificarea solului și a gospodăriei.

Ursul este întruchipat de un flăcău care poartă pe cap, pe umeri și pe spate blana unui astfel de animal, având în jurul urechilor niște ciucuri roșii.

În timp ce ursul mormăie și joacă în ritmul tobelor și al fluierăturilor, ursarul strigă: "Joaca bine, măi Martine, / Că-ți dau pâine cu măslina". "Ursul" este însoțit de un grup de colindători

mascați și costumați, care reprezintă diverse animale sau personaje și care îl ațâță prin strigături.

La sfârșit, toți le urează gazdelor multă sănătate, fericire, recolte bogate, mese îmbelșugate și la mulți ani.

„*Steaua*” este un colind care începe din prima seară a Crăciunului și se încheie la Bobotează.

De la Crăciun și până la Bobotează copiii umblă cu steaua, un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi. Cântecul despre stea provine din surse diferite: unele din literatura bizantină ortodoxă, altele din literatura latină medievală a Bisericii Catolice, câteva din literatura de nuanță Calvină și multe din ele, chiar din tradițiile locale.

Obiceiul Plugușorului este legat de speranța fertilității, versurile sale prezentând practicile agricole și urări de holde bogate. În schimbul acestor urări, copiii primesc daruri simbolice, colaci, fructe sau bani. Legat de jocul caprei, cel al ursului, caluții și jocul cerbului, aceste obiceiuri și-au pierdut astăzi din semnificațiile inițiale (capra - personificarea productivității/înmulțirii ușoare și rapide în lumea animală și a fertilității pământului; ursul - animal sacru la geto-daci, căluții/căiuții - care simbolizează protejarea gospodăriilor de spiritele rele; cerbul - simbolul soarelui, întruparea purității și a dreptății) și sunt practicate mai mult în scop de divertisment.

Sorcova este obiceiul conform căruia în dimineața zilei de 1 ianuarie copiii, dar și cei mari, merg și seamană, simbolic, cu boabe de grâu și orez, pe care le aruncă în casă și asupra celor din casă. Versurile însoțite de urări specifice diferă de la o zonă la alta „Sorcova, vesela/ Să trăiți, să-mbătrâniți/ Ca un măr, ca un păr, ca un fir de trandafir/ Tare ca piatra, iute ca săgeata/ Tare ca fierul, iute ca oțelul/ La anul și la mulți ani” sau, o variantă mai scurtă „Sorcova vesela/ Să trăiți să înfloriți/ Ca merii, ca perii, în mijlocul verii/ Ca toamna cea bogată de toate-mbelșugată/ La anul și la mulți ani”.

Nu putem încheia fără a aminti obiceiul cel mai iubit de copii: datina Bradului de Crăciun - o practică veche, pe care unii o consideră chiar mai veche decât creștinismul și care simbolizează “pomul vieții”. Cei care îi atribuie o semnificație creștină spun că bradul este “pomul cunoașterii binelui și răului”, împodobirea acestuia cu mere roșii amintind de păcatul originar. De altfel, așa a fost consemnat istoric primul brad împodobit despre care vorbesc documentele: în anul 1605, a fost înălțat la Strasbourg, într-o piață publică, un brad împodobit cu mere roșii. Această tradiție germană a cucerit rapid Europa, dar și - mai apoi - America și restul continentelor, prin intermediul coloniștilor care au populat Lumea Nouă. În zilele noastre, în ajunul Crăciunului, în fiecare casă se împodobește câte un brad (cu beteală, globuri, figurine, ghirlande, bomboane, artificii și lumânări sau becuțe).

Noaptea, Moș Crăciun aduce daruri, pe care le pune sub brad bineînțeles, numai celor care merită.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei; este ocazia când toți se reunesc, părinți, copii, nepoți își fac daruri, se bucură de clipele petrecute împreună în jurul mesei, cu credința că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorilor vor avea un an mai bogat.

Bibliografie

1. I. Nicolau, *Ghidul sărbătorilor românești*, Ed. Humanitas, București, 1998, p. 64
2. T. Pamfile, *Mitologie românească*, Ed. All, București, 1977, p. 117
3. M. Radulescu-Codin, *Sărbătorile poporului*, 1909, p. 89, apud I. Ghinoiu, op. cit., p. 281

MAGIA CRĂCIUNULUI VINE DIN INIMĂ!

PROF. BÎCLEA CODRUȚA MARIANA
PROF. CHELARIU PAULA ANDRADA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEUȘIANU” LOC. REGHIN,
JUD. MUREȘ, ROMANIA

Începe un spectacol, bine ați venit!
Scena este gata, totul e pregătit.
Într-un colț de lume, sub cerul înstelat,
Toată lumea caută un dar minunat.

Ce formă să aibă cadoul mult dorit?
Urmează să aflați răspunsul potrivit.
La final, aplauze noi vom aștepta
Cu așa poveste, sperăm a vă-ncânta!

Toată lumea, mic sau mare
Așteaptă cu nerăbdare
A Crăcinului sărbătoare.
Cu colinde, cântec și mâncare
Daruri: care mai de care.....
Și un brad cu globuri multe
Cu betele și stelute...
Numai Grinch pe deal
Strigă tare:

- Mă opun!

Grinch chiar detesta Crăciunul mai mult ca
orice pe lume
Nu-întrebați! Nu știe nimeni din ce pricină
anume.
Poate capul nu-i era bine-nșurubat pe
umăr.
Poate că-l strâneau pantofii
Însă eu cred că motivul care totul ne
explică
E c-avea inima-n piept două numere prea
mică.

Dar, orișicare-ar fi motivul
Că-i inimă, că-s botine
Grinch în noaptea de Ajun detesta pe
orișicine.
Din pragul peșterii sale, privea Grinch tare-
ncrunțat
Spre ferestrele din vale, vesel luminând în
sat.
Că știa că orișicine din întregul sat acum

Era ocupat s-gațe ghirlandele de Crăciun .
**- Pun ciorapii pentru daruri,
Mâine-i ziua de Crăciun!
Trebuie să fac ceva să opresc acest
Crăciun!**

Căci mâine știa, că fete și băieți
De cu zori se vor trezi și vor năvăli
Cu toții la noile jucării.
Și apoi, ce tărăboi
Lui asta nu-i plăcea
Și tare-l enerva!

- Nu tărăboi! Nu tărăboi!

Toți din sat într-o suflare vor veni, cu mic,
cu mare
Să se-așeze fiecare la masa de sărbătoare:
Cu tort, cu friptură, mâncare și iar mâncare
Pe Grinch asta-l enerva, din toate, cel mai
tare.

Și apoi mai fac ceva, ce lui nu-i plăcea
deloc !
Toți se adună la un loc
Și ținându-se de mână, când clopotele
răsună,
La un semn, încep să cânte ... cu toții
împreună.
Și cântă! Și cântă! Și-ncep să daseze
Și gândindu-se Grinch la ce-o s urmeze!

**- Sunt decis: trebuie să-i fac să înceteze!
Am răbdat mulți, mulți ani până acum!
Tre să-împiedic Crăciunul să vină! Dar
cum?**

I-a venit o idee, o idee cumplită
Grinch are - o cumplită idee trsnită!

**- Știu exact ce o să fac!
În costum de Moș Crăciun am de gând să
mă îmbrac.**

E un truc foarte bun

Cu manta și căciulă, zici că-s chiar Moș Crăciun!

***Îmi mai trebuie un ren ca să zbor
O să-mi fac singur ren, dacă reni pe- aici
nu-s.***

Și-a chemat pe Max, cățelul, până afară
Și pe cap i-a legat un corn mare, cu o
sfoară.

Apoi niște saci goi a pus în sânioară
Și l-a legat la ea, pe Max cu-n ham de
sfoară.

- Diiiii!

A strigat! Și-n sanie a plecat spre sat,
Unde toți dormeau cumiți în pat.
Era beznă la ferestre. Lin cerneau fulgii de
nea
Visând fără nicio grijă lumea toată-n sat
dormea.

La prima casă Grinch se cățără pe scară
Până pe acoperiș, ținând sacii goi în
gheară.

A apoi s-a lăsat, pe coș, până-n casă să
coboare.

Strâmt. Dar dacă poate Moșul, atunci e și
Grinch în stare.

A rămas blocat o dată, dar a stat numai
pțin,

A scăpat până la urmă și-a scos capul
încămin,

Printre ciorăpeii puși acolo de cei mici

S-a uitat prin casă-n grab

Ca nimenea să nu-l vadă

- Ciorăpeii ... vor pleca primii de aici!

Apoi s-a târât șerpește și cu-n zâmbet
urâcios,

A strâns din toată casa, darurile de pe jos!

Puști cu doape! Biciclete! Role! Tobe și
trompete!

Floricele de porumb! Dulciuri! Jocuri!
Triciclete

Le-a băgat în saci pe toate, și-apoi repede
s-a dus

Și a tras fiecare sac, rând pe rând, pe coș în
sus.

La frigider se duce-apoi și fură

Și fripturică și tava cu prăjitură!

Golește frigiderul foarte bucuros

Și-ndeasă mâncarea, în sus, pe cos!

- Iar acum ... mai am doar bradul de dus!

Tocmai înșfăcase bradul și trăgea vârtos de
el

Când aude-un glas dulce, ca un clopoțel.

Grinch fusese dat de gol de privirea unei
fete

Ce plecase din pătuț, căci i se făcuse sete.

- Moșule, de ce?

Ne iei bradul dintr-o dată?

Spune Moșule, de ce?

Grinch, isteț precum se știe, când aude, ce
să spună?

Se gândește o secundă ... Inventează o
minciună!

- Drăgălașa mea copilă:

***Becul ăsta nu se-aprinde, trebuie
schimbat.***

***O să iau bradul cu mine, ca să-l dau la
reparat***

Când e gata, ți-l aduc înapoi imediat.

Păcălind astfel copila, creștetul i-a
mângâiat,

I-a dat apă într-o cană și-a trimis-o iar în
pat.

Grinch s-a-ntors atunci la brad și l-a-mpins
pe coș în sus!

A luat chiar și bușteanul pus în vatră de cu
seară.

Și pe urmă, mincinosul , a ieșit pe coș
afară.

Pe pereți au mai rămas numai cuiele și-o
sfoară.

Numai o firimitură, după el lăsase-n casă

Nici câțul unui șoricel să-i ajungă la o
masă:

Și-n celelalte case a procedat la fel,

Lăsând fărâme mult prea mici și pentr-un
șoricel.

Trecuse-n sfert de ceas din zori
Toți în pat dormeau cumiți,
Când Grinch în sanie a-ncărcat
Toate cadourile lor: Jocuri! Brazi!
Cartoane
Beteală! Podoabe! Panglici! Poleială și
bomboane!
A urcat cu-ncărcătura până-n vârful unei
stânci
Locul ideal de unde-n fundul râpei s-o
arunci!

*- Sâc! Sâc! Sâc! Va vedea acum oricine
Că s-au bucurat degeaba - azi Crăciunul
nu mai vine!
Se trezesc! Și știu precis ce-o să facă
fiecare!
La-nceput, o să rămână gură-cască de
mirare
Și apoi pe urmă toți din sat - Bu - Hu -
Hu - vor plânge tare.
N-am de gând să pierd acest
Tărăboi fără de pereche.*

Zise Grinch ducând o mână pâlnie după
ureche
Și a auzit un sunet, peste pătura de nea.
La-nceput abia un zumzet, dar treptat,
treptat - creștea...
Nu era un sunet trist, era zvon de bucurie
N-avea cum, dar era vesel!
Și mirat din cale-afară, se întreba:

- Ce să fie? Ce să fie?

Grinch privea pierdut în vale, căscând
ochii cu mirare
Se cutremură să vadă ... O surpriză-așa de
mare
Fiindcă fiecare om din sat, cu mic, cu
mare,
Chiar și fără de cadouri, tot cânta... Și ce
cântare!
Nu se oprișe, deci, Crăciunul! Nu-l
întorsese din drum
Cum-necum, el tot venise, ca în orice an,
și-acum.

*- Așa ceva, cum se poate să se poată
A venit fără podoabe, fără daruri și
bomboane,
Fără brazi, fără beteală, fără panglici și
cartoane!*

S-a mirat pân-a-nceput capul de mirat să-l
doară,
Și lui Grinch i-a răsărit un gând pentru
prima oară!

*- Poate că acest Crăciun nu vine din
magazine,
Poate ... Poate-i chiar mai mult decât ce
pare să fie!*

Ce s-a întâmplat apoi, că prin sat vestea s-a
dus
C-a crescut inima în Grinch Cu trei numere
în plus!
Și din clipa-n care-n piept, inima i-a fost
mai mare,
A-mpins sania spre sat și-napoi toate le-a
dus.

Jucării, brazi și mâncare!
Și chiar el, a fost cel care
I-a servit pe fiecare!

Ce cadou vom dăru, celor ce-i iubim?
La a ceastă întrebare, un răspuns găsim.
Nu cred că există un cadou perfect
Orice oferim, are un efect.

De ce de Crăciun căutăm de zor,
Suveniruri multe, obiecte de decor?
Buchete de flori, cutii ambalate,
Nu este iubirea mai bună decât toate?
Eu cred că bunici, părinți, prieteni, frați,
Vor fi fericiți de-i îmbrățișați.

Nici acum nu înțeleg de ce ne agităm,
Când Moș Crăciun vine și îl așteptăm.
Noi vrem să-i răsăptăm pe cei de acasă,
Dar ei vor doar iubire și zâmbete la masă.

Îl lăsăm pe Moșul să se furișeze,
Daruri minunate sub brad să așeze.
Nu e rolul nostru, noi doar ne unim,
Magia Crăciunului să o răspândim.

Sunt impresionată, să ne apucăm,
Dragostea-n culori toți să o pictăm!
Apoi cu beteală îi facem contur,
Să o vadă bine toți ceilalți din jur.

O inimă mare și strălucitoare,
Pentru toți va fi încântare.
Mare ușurare că ne-am lămurit
Haideți să cântăm despre ce am descoperit!

„Atenție! Mesaj emoționant:
Veniți să vedeți un dar impresionant!”
O inimă mare de are fiecare
Viața va avea o pată de culoare...

Povestea se încheie, finalul ne surprinde,
Spiritul Crăciunului, iată, ne cuprinde!
Așteptăm acum, cu inima plină,
Liniștiți în case, Ajunul să vină.

Cel mai frumos cadou este, deci, iubirea
Care ne aduce în ochi strălucirea.
Spuneți celor dragi mai des „Te iubesc”,
Veți vedea apoi cum imediat zâmbesc.

Pe potecă de mătase
Dintr-o casă-n altă casă,
Să ne-adune bun cu bun,
Sfânta seară de Crăciun,

Că-i mai Sfântă decât toate,
La mulți ani cu sănătate!
Și vă dorim în prag de an
Noroc și bucurie!
La toată casa de român
Belșug și fericire!

Te lăsăm acum creștine
În pace și bunăvoină
Și la anul care vine
Să ne întâlnim cu bine!

Bibliografie:

Dr. Seuss - „Cum a furat Ghinch Crăciunul” -Editura Arthur, București, 2022

SERBARE DE CRĂCIUN „IARNA ȘI BUCURIILE EI!”

PROF. BOȚAN CLAUDIA MELANIA

PROF. GABOR IOANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEUȘIANU”

LOC. REGHIN, JUD. MUREȘ

Bun găsit, dragi spectatori!
Noi, în prag de sărbători,
Colindăm și recităm,
Pe Moșul îl așteptăm!
Astăzi noi cu bucurie,
Păstrăm tradiția vie.
Recităm și colindăm,
Sufletul vi-l încântăm!

Dintre toate câte sunt,
Sărbători pe-acest pământ ,
Nu e alta mai frumoasă ,
Decât Crăciunul cel Sfânt.
Poezii am pregătit,
Și lângă bradu-mpodobit,
Noi frumos le-om recita,
Cântecele vom cânta.

Serbarea va începe îndată.
Vă rugăm sa fiți atenți,
S-ascultați...și mai ales,
S-aplaudați cât mai des.
Uite, însă ne-am grăbit,
Și nu am spus : “Bun venit!”
Așadar, la fiecare,
Un bun venit la serbare!

După toamna cea frumoasă,
A venit iarna geroasă.
Ninge mult, s-așterne neaua,
Iar copiii ies cu Steaua.
Mamele se pregătesc,
Multe bunătați gătesc,
Tata-mpodobește bradul,
Curând se-nnoiește anul!

Vine iarna, las să vie!
O aștept cu bucurie,
Chiar dacă va viscoli,
Îmbrăcată eu voi fi.
Cu căciulă și palton,
Cu mănuși și cu șoșoni.
Frigul vine, iarna vine,
De nimic nu-mi pasă mie!
Iarna scutură zăpadă
Peste pomi , câmpii pe stradă.
Cad fulgi mari cât porumbeii
Și fulgi mici cât ghiociei.
Unde-s oare florile?
Le-au gonit ninsorile ?
Iarna albă iat-o vine ,:
Hai copii cu toți la mine !

Norii cu căciuli pe frunți,
Au adus iarna din munti.
Ea coboara de pe creste ,
Frumoasa ca o poveste.
Mai întâi a pus pe strada,
Un covor alb de zapada.
Dalbe flori a prins în ramuri,
A pictat stelute-n geamuri.

Cântec: Ninge, ninge, ninge-ncetișor...

Din cer ninge linistit
Peste case, pomi și garduri
Iată, fulgii ne-au sopțit
Ca să nu mai stăm pe gânduri!!
Totu-i alb în jur cât vezi
Moi podoabe pomii-ncarcă
Și visează sub zăpezi

Satele-adormite parcă!

Ce se vede-acolo-n zare?

Pe zăpadă ce plutește?

C-o viteză foarte mare,

Zici că nu se mai oprește!

Are frâie de mătase,

Trece peste orice hop,

Și cu tălpile lucioase,

Prin zăpadă-și face loc.

Doamna iarna-n goana trece,

În calești de vijelii-

Se turtesc pe geamul rece ,

Nasuri carne și hazlii.

Din zăpada albă, moale

Facem omul de zapadă

Și ghețusul ne îmbie,

-Hai, copii, e iarnă-afară!

Pe cap poart-o pălărie,

Cam așa mai...fisticie,

La gât un fular mai ros,

Și o mână dintr-un băț.

Nu se mișcă, nu vorbește,

Stă așa și ne privește.

Dar în ochii lui citești,

C-ar vrea să stea la povești.

Ce-mi mai place când e iarnă,

Cum fulgii încep să cearnă,

Și îmbracă-n a lor haină,

Case, drumuri și copaci.

Totul e alb și pufos,

Și împodobit frumos.

Cu podoabe aurii,

Din fulgii cei mai zglopii.

De-mpodobit ai vorbit?

Păi pe cine-mpodobim,

Cu stelute fermecate,

Și cu globuri minunate?

Cu beteală colorată,

Fundițe și clopoței,

Îngeri, flori și ciocolată,

Și cu luminițe mii?

Este Bradul de Crăciun,

Împodobit în Ajun.

E –un brăduț mai fermecat,

De magie-nconjurat!

Cântec: Brăduțule, prietene

Hei! Acuma am aflat

Cine vine de Crăciun!

Vine –un Moș bătrân și bun!

Nu e basm, e-adevărat!

Și vine c-o sănioară,

Chiar de nu ninge pe-afară.

Și aduce-n sacul lui,

Daruri pentru-ai lui copii.

Moș Crăciun te așteptăm,

Și-am vrea să îți colindăm.

Să –ți spunem o veste mare,

Ce o știe orișicare!

Îmi spune mama c-o să vii,

Iar tata-mi cere să fiu bun,

Să-nvăt , să fiu mereu cuminte,

Ca să mă lauzi, Moș Crăciun!

Si eu aș fi si bun si harnic,

Dar... cât aș vrea să mă adun,

Mă risipesc în mii si mii de jocuri,

Si uit de tine , Moș Crăciun!

Știți voi dragi copii că iarna,

Ne adunce-n dar mereu,

Veste mare-n toată lumea,:

De Crăciun s-a născut...El!

El, preabunul și preasfântul,

Într-o iesle prea săracă,

S –a născut dintr-o minune,

Spre a noastră mântuire.

Cântec: Astăzi s-a născut Hristos

Au venit la el la iesle,
Și săracii și bogații.
Și cântări din cer s-aud,
Și-i magie la tot pasul.
El, e tot ce ne-am droit,
E un vis adevărat!
Astăzi îl cinstim smeriți,
Pe Isus cel Luminat!

S-a sfârșit programul nostru,
Suntem foarte fericiți,
Că-n această zi de iarnă,
Ați venit să ne priviți!
Lucruri mari și prea-semnate,
După puterile noastre.
Ce-am știut am prezentat!
Și în cântec de colindă.
Vă dorim în noul an,
Sănătate , numai bine,
Mult noroc și la mulți ani!!!!
De la noi e de-așteptat.

NAȘTEREA DOMNULUI

Prof. înv. primar DANDU MELANIA PARASCHIVA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ RĂSTOLIȚA
LOC. RĂSTOLIȚA, JUD. MUREȘ, ROMÂNIA

Povestitor 1: Când vine vremea rea
Cu primii fulgi de nea
Se scutură din nori
De sfinte sărbători
Povești cu îngerași
Pentru copii poznași
Povești cu sfinți părinți
Pentru copii cuminiți.
Aflați-le acum
În prag de Moș Ajun.

Povestitor 2: În această zi geroasă
Când zăpada se așterne
Și când iarna-ți intră-n casă
Noi vă spunem : „Bună vreme!”
Ne-ntrebați : de ce e bună?
Pentru că de mult s-a spus
Într-o seară, tot cu lună
S-a născut Domnul Iisus.

Colind: „Afară ninge liniștit”

Pov. 3: Într-o țară –ndepărtată
Betleem intitulată
Un om cu povara sa
Amărât la porți bătea.
Îi ruga pe toți fierbinte
Și cu pașnice cuvinte
Să-l primească peste noapte
Că soția îi va naște.
Pe copilul cel mai sfânt
Care vine pe pământ
C-așa-i voia Domnului

Să se nască Fiul Lui.

Pov. 4: El a vrut ca Fiul Sfânt
Să se nască pe pământ
Și-a ales-o pe Maria
Pentru Fiul Său, Mesia.
Dumnezeu a hotărât
Ca Tatăl de pe pământ
Să fie un om cinstit
Și pe Iosif l-a găsit.

Maria: Dragă Iosif, ca de gheață-i noaptea
azi
Oare vom găsi lăcaș
Pentru al nostru copilăș?
Că mi-ar trebui pătuț
Să-l pot naște pe pruncuț
Că mi-ar trebui un pat
Să-l pot naște pe –mpărat.

Iosif: Stai aici că eu pornesc
Poate-o casă am să găsesc.

Pov. 5: Oamenii nu au putut
Să-i primească, nu au vrut,
Le-au trântit ușa în nas
Și în frig ei au rămas.
Obosiți și supărați,
Părăsiți de ai lor frați,
Frați de neam și frați de glie
Iosif și cu-a sa Marie.
Au ajuns pe înserat
Într-o iesle ce-au aflat

Pe la margine de sat
Și în iesle au intrat.

Pov. 1: Ieslea era cam săracă
Câțiva boi și poate-o vacă
Dar, de altfel, primitoare
Cu căldură-mbietoare.
Și-ntr-un colț de iesle, jos,
S-a născut Iisus Hristos!
Și minunea s-a mplinit
Și toți magii au venit.

Pov. 2: Când la Betleem Maria
Săvârșind călătoria
L-a născut pe Fiul Sfânt
Îngerii din cer cântând
Au dus vestea-n lung și-n lat
Că un rege luminat
Cu mărire va veni
Pământul va moșteni.

Colind: „O, ce veste minunată”

Pov. 3: Iar în noaptea înstelată
Pe cer, iată, se arată
Mai aprinsă și mai clară
Mândra stea, steaua polară.
O stea ce vestește-acum
Că, în noaptea de Crăciun
El, Mesia, se va naște
Lumea îl va recunoaște.
Iată că și steaua pe ceruri lucește
Și din răsărituri la toți povestește,
Că aici, în lume, sub un cer frumos,
S-a născut Domnul Iisus Hristos.

Colind: „Steaua sus răsare”

Pov. 4: Îngerii au coborât
La păstori, de i-au trezit
Îndemnându-i să porceadă
Pe Hristos și ei să-l vadă.

Păstor 1: „Ciudat vis am mai visat
Îndtă ce m-am culcat
Să mergem la Betleem
Pe Mesia să-l vedem.

Păstor 2: „Parcă cerul s-a deschis
Să mergem că nu e vis”.

Păstor 3: „Fraților, să ne grăbim
Pe Mesia să-l găsim
Cu daruri să ne-nchinăm
Bucurie să aflăm”

Înger: În noaptea sfântă de Crăciun
Pe drumul nins de lună
Trei magi călări, cu suflet bun
Aleargă împreună.
De unde vin, cum se numesc,
Ce doruri îi frământă?
Spre-o iesle ei călătoresc
Și cerurile cântă.
Și cântă-n inimile lor
Aprinse, bucuria
Azi s-a născut un salvator
Azi s-a născut Mesia.

Înger: Cei trei crai mânați de dor
Lăsând țări în urma lor
După stea călătoresc
Să găsească prunc ceresc.
Și să facă închinare
Pruncului cel sfânt și care
S-a născut în lume jos
Pentru omul păcătos.

Magul 1: Suntem trei magi călători
Crai, ca frații iubitori
Pretutindenea călcăm
Și de-mpărat întrebăm
Din Persida am plecat
Și-o stea ni s-a arătat
Pe cerul înstelat.

Magul 2: Eu sunt magul Melchior
O stea mi s-a arătat
Pe cerul înseninat
Și din prooroci aflând
Că se va naște curând
Mare împărat pe pământ
Am plecat ca să-l găsec
Să mă-nchin și să-l slujesc.

Magul 3: Eu sunt magul Baltazar
De la Persida am pornit
Pe steaua ce s-a ivit
Și-n prooroci citind
C-o să se nască pe pământ
Cel mai mare împărat
Mesia mult așteptat.
Am plecat ca să-l găsec
Să-i duc daruri, să-l slujesc
Și să mă închin și eu
Ca unuia lui Dumnezeu.

Înger: Magii dacă au plecat
Steaua iar s-a arătat
Și-au mers până au ajuns
Unde-a fost pruncul născut
Cu daruri s-au închinat
Ca la un mare împărat.
Sfioși, pruncul au privit
De-atâta drag au amuțit
În fața micului Hristos
Ei au pus darurile jos.
Era atâta de frumos

Copilul nou-născut, Hristos!
Și-n jurul capului avea
O aură care sclipea.

Magul 1: „O, Doamne, Împărate Sfinte
Primește a noastră cinste!”

Magul 2: „Te rugăm ca să primești
De la noi daruri cerști”.

Magul 3: „Aur, smirnă și tămâie
De pomenire să fie”.

Iosif: „Păstori și magi iubiți vă mulțumim
Noi, darul vostru îl primim
Cu toții să vă bucurați
De Iisus dacă aflați
Prunc trimis de Dumnezeu
Să ne izbăvească de rău.

Maria: „Să legănăm copilul sfânt
În inimă cu vesel cânt
Cu voie bună să-i cântăm
Mereu să-l binecuvântăm
El vine de îngeri albi purtat
Să spele lumea noastră
De rău și de păcat”.

Pov.5: Și ninge, ninge,
Și zăpada se-așternea
Dar în ieslea săracită
Măicuța e fericită
Căci a născut cu folos
Pentru oameni, pe Hristos.
Mama pruncul a-nfășat
Și în iesle l-a culcat
În iesle pe fân uscat
Pe al lumii împărat.

Colind: „Astăzi s-a născut Hristos”

Jos pe paie, pruncușorul
Doarme dulce, ca un miel
Mama Sa, de drag, răpită
Nu-și ia ochii de la el.
În genunchi, mai la o parte
Sta Iosif, gândind mereu
La adâncul din misterul
Dragostei lui Dumnezeu.
Un păstor cu gluga-n spate
Intră-n grajd și el sfios
C-o mioară ce-o aduce
Bunului păstor Hristos.
Iar mioara bucălaie
Merge drept la pruncușor
Și cu botul îi dezmiardă
Drăgălașul lui picior.

Maria: „Iosife, privește! Iată!
Au venit cu toți să vadă
Pruncul nostru drag și sfânt!”

Iosif: „Dar de ce plângi tu Maria?”

Maria: „Căci astăzi s-a născut Mesia
Pe care toți îl așteptară
Și nu plâng de supărare
Ci de bucurie mare
Pentru pruncul mult visat
C-a venit să izbăvească
Omenirea de păcat
Și la toți să povestească
De iubire și păcate.

Iosif: „Dormi, drăguțele Iisus
Dormi, odorule nespus!
Nani, nani, prunc de crai
Cu glas blând, cu păr bălai

Două stele-s ochii tăi
În obraji îți ard văpăi
Dormi odorule iubit!
Dumnezeu nemărginit”

Înger: Și-apoi ieslea cea săracă
De la Betleem , mai jos
S-a îmbogățit pe dată
Cu surâsul lui Hristos.
Iar surâsul lui angelic
Eu vă spun , la toți, să știți
Ne alintă peste veacuri
Și ne face fericiți.
Fericire care-n casă
V-o dorim la fiecare
S-aveți toți viață frumoasă
O eternă sărbătoare.

Haideți cu toții degrabă
Să-i aduceți prinos
Să-i faceți loc în casă
Copilului Hristos.
Și pe noi, iubiți părinți
Ca și mama lui Hristos
Să ne creșteți, buni, cumiți
Să vă fim tot de folos.

Toți: Iar acum un colind
Vrem să îl cântăm frumos
Ca să nu uităm nicând
De nașterea lui Hristos.

Colind: „Deschide ușa creștine”

Pov1. De-atunci, în seara de Crăciun
Creștinu-mparte ce-i mai bun
Sărbătorind cum se cuvine
Această naștere divină.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE CRĂCIUN

Profesor învățământ primar **MIRCEA DELIA**

Profesor învățământ primar **ROȘCA MIHAELA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEUȘIANU”, REGHIN

Sărbătorile din timpul iernii sunt un prilej de bucurie pentru părinți, dar mai ales pentru copii. Orice om își amintește, în această perioadă, de vacanțele de iarnă petrecute la bunici când timpul avea parcă alt sens, iar tradițiile erau la ele acasă și aduceau, de fiecare dată, bucuria și zâmbetul pe chipul tuturor.

Iarna este anotimpul magic unde obiceiurile și tradițiile transmise din generație în generație fac sărbătorile mai frumoase.

Crăciunul la români este o importantă sărbătoare religioasă, este sărbătoarea care apropie familia. De Crăciun, oamenii se așază la masă alături de cei dragi. În satele românești, unde tradiția se mai păstrează, femeile și bărbații încep pregătirile cu mult timp înainte de această sărbătoare. Bărbații își fac ordine în curte, iar femeile își curăț casele și pregătesc mâncare tradițională specifică acestei sărbători: cozonaci, colaci, sarmale și alte bunătăți românești.

Unul dintre cele mai vechi și mai frumoase obiceiuri este cel al colindatului. Sărbătoarea Nașterii Domnului – Crăciunul se ține pe 25, 26 și 27 decembrie. În Ajunul acestei sărbători în toate satele din țară începe colindatul. Acesta este cel mai important obicei românesc de Crăciun, grupuri de copii, băieți și fete, femei și bărbați merg din casă în casă și duc vestea Nașterii Mântuitorului prin colindele lor. După ce colindă, ei sunt răsplătiți la fiecare casă cu diferite bunătăți. Colindătorii sunt primiți cu bucurie deoarece se spune că ei aduc sănătate și un an prosper, apoi sunt recompensați cu nuci, mere, colaci și, mai recent, bani. La sat, sărbătoarea Crăciunului este respectată cu sfîntenie de fiecare în parte, iar tinerii, cu mic, cu mare, au datoria de a colinda pe la casele oamenilor, pentru a le ura de bine și sănătate.

Colindele au scopul de a anunța Nașterea Mântuitorului, iar colindătorii reprezintă chipul îngerilor care au vestit Nașterea Domnului. Colindatul se îmbină cu alte tradiții ale sărbătorilor de Crăciun, cum ar fi împodobirea bradului, pregătirea mesei festive și petrecerea timpului în familie.

În unele zone, colindătorii poartă costume tradiționale și folosesc instrumente muzicale specifice, în timp ce în alte zone, colindătorii adoptă un stil mai modern. Deși modul în care se desfășoară colindatul poate varia de la o casă la alta și de la o regiune la alta, esența tradiției rămâne aceeași: colindătorii aduc urări de bine și bucurie în casele oamenilor în perioada sărbătorilor de iarnă.

Tradiția colindatului în România este strâns legată de credințele și obiceiurile străvechi ale poporului român, fiind o modalitate de a celebra nașterea lui Iisus Hristos și de a aduce în

casele oamenilor binecuvântarea divină. Colindătorii, cei care merg să colinde, sunt considerați purtători de noroc și de bine, fiind întâmpinați cu bucurie și ospitalitate de către cei colindați.

Colindele de Crăciun sunt foarte variate, existând atât colinde religioase, care vorbesc despre nașterea lui Iisus și despre evenimentele biblice legate de aceasta, cât și colinde tradiționale, care abordează teme legate de viața satului, de dragoste, de prietenie. Indiferent de tipul lor, colindele au un rol important în crearea atmosferei specifice sărbătorilor de iarnă și în menținerea legăturii dintre generații.

Cu aceasta ocazie, noi învățătoarele am organizat serbări cu elevii, unde am cântat colinde românești pentru a aduce bucurie și speranță în casele oamenilor în perioada sărbătorilor de iarnă. Am colindat „Trei păstori”, „Deschide ușa”, „Crăciun cu plete dalbe”, „Florile dalbe”. Colinda „Trei păstori” vorbește despre întâlnirea celor trei păstori care decid să meargă la Betleem pentru a-l vedea pe Mesia. „Deschide ușa” este un colind în care colindătorii îndeamnă gazda să deschidă ușa și să primească vestea bună a nașterii lui Iisus. „Crăciun cu plete dalbe” este un colind care celebrează frumusețea sărbătorilor de iarnă și bucuria adusă de Crăciun. Colinda „Florile dalbe” este cântată în special în timpul Crăciunului, având un mesaj de dragoste și apreciere pentru copii și familie.

Împreună cu elevii am împodobit bradul de Crăciun în jurul căruia am colindat și am spus poezii despre Nașterea Domnului și Moș Crăciun, care a venit cu sacul plin. De asemenea, am urât de bine părinților și bunicilor cu Plugușorul, Sorcova, Steaua și Capra.

Plugușorul e întotdeauna însoțit de strigături, pocnete de bici și sunete de clopoței, dar plugul adevărat, tras de boi, a fost înlocuit cu timpul de un plug miniatural, mai ușor de purtat, sau de buhaiul care imită mugetul boilor. Recitată într-un ritm vioi, urarea devine tot mai veselă, mai optimistă, pe măsură ce se apropie de sfârșit.

Capra. Acest obicei ține, de regulă, de la Crăciun până la Anul Nou. Capra este numele dat unui dans tradițional românesc practicat de Anul Nou. Este executat de un flăcău mascat în chip de capră și îmbrăcat cu un cojoc pe dos.

Sorcova. Umblatul cu sorcova e mai cu seamă bucuria copiilor. Aceștia poartă o crenguță înmugurită de copac sau o sorcovă confecționată dintr-un băț în jurul căruia s-au împletit flori de hârtie colorată. Înclinată de mai multe ori în direcția unei anumite persoane, sorcova joacă întrucâtva rolul unei baghete magice.

Steaua. Copiii umblă cu steaua, un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi.

Bradul de Crăciun Simbolul sărbătorilor de iarnă este mult doritul brad de Crăciun. Acesta există în tradițiile românești din cele mai vechi timpuri. Bradul este cel mai important arbore din obiceiurile românești, fiind prezent la cele mai importante evenimente din viața unui om: botezul, căsătoria și înmormântarea. Se consideră că bradul aduce noroc, viață lungă, prosperitate și fertilitate, motiv pentru care oamenii își împodobesc casa cu crengi de brad. În ziua de azi, toată lumea abia așteaptă să împodobească bradul. Acest obicei are loc în ajunul Crăciunului sau în noaptea de Crăciun, când Moș Crăciun aduce, pe lângă cadouri, și bradul frumos împodobit cu globuri și betală. Capra Acest obicei ține, de regulă, de la Crăciun până la Anul Nou. Măștile care evocau personaje biblice sunt înlocuite de masca unui singur animal, al cărui nume variază de la o regiune la alta: cerb în Hunedoara, capră sau țurcă în Moldova și Ardeal, boriță (de la bour)

FARMECUL SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ ÎN ROMÂNIA: TRADIȚII ȘI DIVERSITATE CULTURALĂ

DÉNES RÉKA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEUȘIANU” REGHIN, MUREȘ

Sărbătorile de iarnă în România sunt marcate de o diversitate impresionantă de obiceiuri și tradiții, încărcate de semnificații culturale și spirituale. Acestea reflectă un amestec unic de influențe creștine și precreștine, în care colindele, mesele festive și ritualurile de purificare ocupă un loc central. Obiceiuri sunt păstrate cu sfințenie din generație în generație și reprezintă un simbol al identității naționale.

Colindatul este unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri, practicat de copii, tineri și uneori chiar de adulți. Acesta este considerat un mod de a aduce vestea Nașterii Domnului și de a binecuvânta casele gazdelor. Alături de colindători, mascații și cetele de urători aduc veselie și energie prin dansurile și reprezentațiile lor dramatice. De exemplu, jocul caprei și al ursului sunt spectacole populare în multe regiuni. În schimbul colindelor, gazdele îi răsplătesc pe colindători cu nuci, mere, colaci sau bani.

O altă tradiție răspândită este pregătirea bucatelor tradiționale, precum sarmalele, ciorba de perișoare și cozonacii. Aceste mâncăruri sunt nelipsite de pe mesele românilor în perioada Crăciunului și Anului Nou. Totodată, șezătorile și alte întâlniri comunitare aduc oamenii împreună pentru a păstra vie legătura cu tradițiile strămoșești.

În Transilvania, regiune cu o bogată moștenire multiculturală, obiceiurile de iarnă combină influențele românești cu cele ale minorităților maghiare, săsești și secuiești. Colindele sunt încărcate de simbolism, iar unele păstrează elemente arhaice, cum ar fi urările pentru belșug și prosperitate.

De exemplu, în multe sate din Transilvania, colindătorii merg din casă în casă cu steaua, o reprezentare simbolică a stelei de la Betleem. Acest obicei este comun într-o formă sau alta și în comunitățile maghiare, unde steaua poate avea designuri diferite, în funcție de tradiția locală.

Dansurile tradiționale sunt și ele importante. În sate precum cele din zona Bistrița-Năsăud, jocurile populare din perioada Crăciunului sunt acompaniate de instrumente muzicale, precum vioara și ceteră.

Printre comunitățile germane din Transilvania (sașii), pregătirea Adventului și organizarea de piețe de Crăciun au fost tradiții esențiale care încă mai persistă în anumite zone, cum ar fi Sibiul. Aceste piețe reunesec meșteșuguri locale și mâncăruri festive, similare cu cele din Europa Centrală.

Un aspect unic în Transilvania este îmbinarea armonioasă a obiceiurilor creștine cu elemente de folclor regional. De exemplu, anumite rituri de purificare, precum aprinderea focurilor și ritualurile de alungare a spiritelor rele, sunt practicate într-un context mai restrâns, dar rămân un simbol al legăturii cu natura.

Colindatul este unul dintre punctele de convergență între tradițiile românești și cele ale minorităților din Transilvania. Atât românii, cât și maghiarii, secuii sau sașii, și-au păstrat obiceiul de a merge cu colindul, chiar dacă melodiile și textele diferă. De asemenea, împreună împărtășesc bucuria meselor festive și a reuniunilor de familie în preajma Sărbătorilor.

Un alt exemplu este importanța focului și a luminii în ritualuri. Atât românii, cât și sașii și maghiarii, acordă un loc special lumânărilor și luminilor de Crăciun, care simbolizează speranța și renașterea.

Prin aceste obiceiuri și tradiții, Sărbătorile de Iarnă devin nu doar un prilej de celebrare spirituală, ci și un mod de a păstra vie identitatea culturală a fiecărei comunități din Transilvania, evidențiind împreună valorile comune ale diversității.

VIN COLINDĂTORII CUM VENEAU ODATĂ...

Învățător **DANDU ANTONIA**
Prof. înv. primar COCEAN OLIMPIA
Prof. înv. primar SUCIU IOANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEUȘIANU”
LOC. REGHIN, JUD. MUREȘ, ROMÂNIA

Învățător

-În clinchet de clopoței,
Pe aripi de porumbei,
Cad fulgi moi, din cer dansând
Și coboară pe pământ.
Azi, la fiecare casă
Se aud colindători
Și colinda lor frumoasă
Tot răsună până-n zori.
-Vă poftim cu noi, aici,
Să v-aducem bucurie,
Sănătate, rodnicie,
Cu-ale noastre glasuri mici.
Cerul azi e-n sărbătoare
Și pământul s-a-nnoit
Căci la noi smerit coboară
Pruncul cel făgăduit.
Fiindcă azi e sărbătoare,
Vă poftim la șezătoare!
Șezătorea, dragii mei,
E un străvechi obicei.
Iarna, mai ales, la sate
Prin zăpezile bogate,
Gospodarii se adună
Să muncească împreună,
Fiindcă lucru-i mai cu spor
Când primești un ajutor.
Și când treaba se gătește,
Tot românul veselește.
Astăzi și noi am lucrat,
Și cum munca-am terminat,
Vă poftim cu mic, cu mare,
La a noastră sărbătoare!
Frunză verde din câmpie
Să vorbim de hărnicie!
Omul harnic, muncitor,

De pâine nu duce dor.

Gazda1 : -Măi Marie, mai lasă pregătirile că
e destul pentru azi!
Stai și tu lângă mine că trebuie să vină
colindătorii!

Ai pregătit colacii și nucile?

Gazda2 :
- Sunt gata de mult!
Numa să vină!
Sunt o mândră gospodină
Casa toată o-ngrijesc
Masa eu o pregătesc
Fac plăcinte până-n zori
Și aștept colindători!

Gazda1 :
- În seara asta-i mare sărbătoare
Pentru întreaga suflare!
Asta-i seara sfântă
Când colindele se cântă!
E seara de Ajun
A bătrânului Crăciun!

Gazda
-Copiii pleacă la urat
Și nu se opresc din colindat
Până ce toți n-au ascultat
Povestea lui Isus cel lăudat.

Gazda
Și pe la case se opresc
Și gospodarii îi cinstesc,
Covrigi, plăcinte, cozonac
Cu dărnicie îndeasă-n sac.

C-așa-i în seara de Ajun
Sunt obiceiuri din străbuni
Primiți cu colindul?
Gazdele : -Primim, primim!!!!
Colind „Pe podele de nuiete

Copil
Iată ceata de flăcăi
Ce-a pornit din șapte văi
Să vă spună dumneavoastră
O urare la fereastră.
În seara lui Sfântu
Mi-a furat căciula vântul
Și mi-a dus-o sub fereastră
Chiar aici la dumneavoastră.

Copil
- Am venit să colindăm,
De bine să vă urăm,
Sănătate și noroc
Și tot anul plin de rod!
Mulți ani să trăiți,
Bucuroși să fiți !
Veseli, fericiți,
Să ne mai primiți,
Tot cu voie bună,
După datina străbună.

Copil
-Și dacă tot am venit
Vom petrece negreșit
Vom cânta și vom juca,
Colinde vom asculta
Și proverbe, zicători,
Cum e datina la noi!

Fata:
-La șezători oamenii întotdeauna au venit
îmbrăcați de sărbătoare ca mine, ia priviți:
Portul meu cel românesc
E ușor ca să-l ghicești
Fata-i îmbrăcată-n ie
Iar poalele uneori
Parcă scapără de flori
La mijloc cu cingătoare
În obraji sunt ca o floare!

Sunt micuță și drăguță,
Mă vedeți? Sunt româncuță!

Fata
Iată-mă sunt româncuță
Sunt micuță, dar drăguță
În picioare-am opincuțe
Pe cap, năframă cu flori
Iar la brâu port tricolor.
Am zadiile frumoase
Cum le stie mama coase.
Iar la gât mi-am pus gerdane
Tot dintr-ale mamei mele.
Iată-mă sunt româncuță
Sunt micuță, dar drăguță

Fata
E cineva să nu cunoască
Ce-nseamnă ia românească?
Ce-nseamnă să te-mbraci în ie?
E frumusețe și mândrie!
Cămașa asta din povești
Îți amintește cine ești.
De simți ca mine, românește
Cu ia asta te fălește!

Baiat:
Mă cunoaște orișicine
Sunt român și-mi șade bine.
Mama-mi zice pușor
Tata-mi zice că-s fecior.
Mă îmbracă, mă gătește
Uite-așa pe românește
Cu opinci, cu zurgălăi
Cum stă bine la flăcăi
Și cu cușma pe-o ureche
Ca să le fiu drag la fete.

Copil
- Ce drag mi-e satul nostru,
Căsuțe ca-n povești,
Izvor de dulci miresme
Și datini strămoșești.
Ce dulce-i versul doinei,
Și cum să nu-l îngâni,
El e comoara vie

Lăsată din bătrâni

Copil

Dragă-mi este țara mea,
Cu tot ce are în ea!
Că sunt bune, că sunt rele,
Toate-s ale țării mele!
Dragă-mi e și o iubesc,
Ador portul românesc,
Munții și codru umbrat,
Marea, lanul aurit.

Gazdele:

Ei, da vorba multă-i sărăcia omului!
Hai , mai bine, să mai colindăm
c-așai datina la noi, amu pe la sărbători:

COLIND-O ce bucurie mare

GAZDA

-Ia mai stati si hodiniți
Cu bunătați vă serviți
Si-nainte de-a pleca
pe toți tare v-aș ruga
Să mai ziceți dragii mei
Basmul nașterii slăvite/
A copilului Iisus
Care a venit în lume /
Ca să facă numai bine,
Să aducă bucurie/
La întreaga omenire.

Copil:

Fiecare pom din lume/
Are o poveste-anume
Dar e una de demult/
Și pe-aceea o ascult.
Totdeauna de Crăciun/
Dați-mi voie să v-o spun:
Când la Betleem Maria/
Săvârșind călătoria
L-a născut pe Fiul Sfânt/
Îngerii din cer cântând
Au dus vestea-n lung și-n lat/
Că un rege luminat
Cu mărire va veni/
Pământul va moșteni.

Copil:

Când s-a născut Iisus în țara- aceea,
care se numea Iudeea
Domnea Irod împărat, stăpân rău, ne-
nduplecat.
Tulburat de-această știre, a tunat
către oștire:

Copil:

Eu sunt Irod-Împărat, judecător ne-
nfricat.
Al meu nume când se-aude, pasărea
în cer se-ascunde.
Dau poruncă-mpărătească: urma lui
să se găsească
Și cu viața să-mi plătească!
Pentru că a cutezat, să se creadă
împărat,

Copil:

Maica pruncului Iisus, alergând în
jos și-n sus
Pruncului său prea curat, adăpost i-a
căutat.
Dar după o zi întreagă, obosită, fără
vlagă
S-a oprit și s-a rugat, de-un stejar
verde rotat.

Fata:

O, stejare credincios, lasă-ți crengile
în jos!
Frunza lor pe noi să cadă, ostașii să
nu ne vadă.
Ajutor de ne vei da, te voi
binecuvânta!

Copil:

Maică Sfântă, iubitoare, frunza mea
e foșnitoare,
Nu găsești sub ea odihnă, zi și noapte
n-are tihnă,
Iar de-ți plânge copilașul, îl va auzi
ostașul.

Fata:

Mă rog ție, fagule, primește-mă, dragule!
În frunzișul tău umbros, ca să-l aperi pe
Hristos.
Ajutor de ne vei da, te voi binecuvânta!

Copil:

Cât de mult mi-ar plăcea mie
Din ramuri să-ți fac chilie,
Dar mă tem oastea când vine
Pruncul tău să nu suspine.
Și pentru această vină, să mă taie din
tulpină.

Fata:

Brad înalt cu frunza deasă, în umbrarul tău
mă lasă!
Căci ostași cu lănci de fier, viața pruncului
mi-o cer.
Ajutor de ne vei da, te voi binecuvânta!

Copil:

Maica Domnului Hristos, eu îți mulțumesc
frumos,
Că pe mine m-ai văzut și-ajutorul mi-ai
cerut,
Pruncului înfășeșel îi voi face legănel
Și încet îi voi doini, până când va adormi.
Din rășină, tămâioară, i-oi aduce către seară,
Iar din conurile mele, o să-i fac lumânările
Pân la răsărit de stele.

Fata:

Mulțumescu-ți brad frumos! Ai fost bun și
credincios.
Fapta ta cea minunată, va primi sfântă
răsplată.
De acum până-n vecie, lumea trebuie să știe
Că ești pomul de Crăciun, pentru tot
creștinul bun!

Copil

De-atunci, în seara de Crăciun,
Creștinu împarte ce-i mai bun.
Sărbătorind cum se cuvine
Această naștere divină.

Cu toții brazi împodobesc
Si casele își primenesc,
Copiii pleacă la urat
Și nu se opresc din colindat
Până ce toți n-au ascultat
Povestea lui Iisus cel lăudat.

Copil

Înainte de plecare
Vă mai facem o urare
Pentru anul nou ce vine
Să-ncheiem cum se cuvine:
PRIMIȚI TURCA?
PRIMIM PRIMIM

Ța ța ța turcuță ța
Joacă turca de i juca
Pe sub gardul de nuiiele
Dă mi o țâr de gură lele
Ba io gura nu ți-oi da
Că gura mi măsurată
Pe fonțî de la potică
Pe sama lui ionică
Pe fonțî cântarului
Pe sama primarului
Apoi turca pică jos si trebuie sa ii descântăm

BAIAT

Tulai Doamna ce-am pățit
Turca mi s-o îmbolnăvit
Scoli turcuță, scoli drăguță
Că din pumn ți-oi da grăunță
Tulai doamne....cineva de pe aici
Mi o deochiat turca, adă găzdoaie o cană de
apă să-i stingem niste cărbuni

Fată

De- i deocheată de bărbat
Să-i sară ochii din cap,
De-i deocheată de femeie
Locului să nu mai steie
Tulai doamne nu-și revine

BĂIAT

Hai cu toți de om juca și poate turca o-m
salva

Dans POPULAR

Fetiță:

Stați așa, că nu e bine!

Pentru anul care vine

vrem și noi să sorcovim,

de bine să vă vestim

SORCOVA

Sorcova vesela

Să trăiți, să înfloriți

Ca un măr, ca un pâr

Ca un fir de trandafir

Tare ca piatra, iute ca săgeata

Tare ca fierul, iute ca oțelul.

La anul și la mulți ani!

TOATE FETELE:

V-am urat și sorcovit, visele s-au împlinit.

Să trăiți, să-nfloriți, sănătoși mereu să fiți:

La anul și La mulți ani!

Băiat

Nu putem pleca acasă fără să jucăm puțin

Haideți dar acum cu toții

jocul toți să îl pornim

JOC POPULARRR

Copil

Rămâi gazdă sănătoasă,

Si cu tot belșugu-n casă

Mulțumim că ne-ai primit

și cu drag ne-ai ospătat

din ce Dumnezeu ți-a dat.

Copil

Rămâi gazdă sănătoasă

Noi plecăm la altă casă

Și-acolo-m colinda

Până când s-o însera.

Iar la anul care vine

Sa ne astepti tot așa bine.

Gazda 1

Mulțumim, mulțumim!

Sa deie bunul Dumnezeu

Noroc și bucurie

La toată casa de români

Belșug si veselie.

Învățătoare

Dragii noștri invitați, Noi vă mulțumim
frumos, Că atenți ne-ați ascultat ! și alături
de noi ați stat

Vă urăm doar zile bune, fericire, sănătate.

Gândul bun să vă-nsoțească, Iar copiii
dumneavoastră, frumoși și cuminți să
crească!

Iar lui Mos Craciun de i-a plăcut activitatea
noastră, cu siguranță că ne-a pus daruri sub
fereastră,

Vă mulțumesc copiii mei pentru activitate

Ați fost frumoși și descurcăreți .

Colind-Gre ierniță o picat

-Cobori doamne pe pământ

IARNA ȘI SĂRBĂTORILE DE IARNĂ ÎN MOLDOVA. OBICEIURI ȘI TRADIȚII

CUCER VALENTINA
ȘCOALA DE ARTE PLASTICE, ORAȘUL FLOREȘTI

Iarna în Moldova este un anotimp plin de farmec, iar sărbătorile de iarnă sunt un prilej de reflecție profundă, un moment încărcat de simbolism, îmbogățit de tradiții și obiceiuri care sunt păstrate cu mândrie de-a lungul generațiilor.

Sărbătorile de iarnă reprezintă un moment deosebit de important pentru locuitorii Moldovei, fiind o perioadă încărcată de obiceiuri și tradiții care reflectă identitatea culturală a regiunii. Acestea se desfășoară într-o atmosferă de bucurie și armonie, începând cu seara Sfântului Andrei și continuând până la Bobotează. Aceste tradiții și obiceiuri sunt păstrate cu mândrie de-a lungul generațiilor.

Seara Sfântului Andrei în Moldova, este cunoscută drept noaptea spiritelor și a magiei fiindcă oamenii pot primi semne despre viitor.

Moldovenii în seara Sfântului Andrei pot prezice vremea. Dacă cerul este senin, se spune că iarna va fi blândă, dacă este noros, se așteaptă o iarnă grea. De asemenea, comportamentul animalelor este atent observat – dacă animalele sunt agitate, oamenii spun că se apropie frigul.

Noaptea Sfântului Andrei este considerată una potrivită pentru ghicit. Tinerele fete pot afla ursitul prin diverse vrăji. Una din vrăji este „Topitul lumânărilor”, fetele topesc ceară într-un vas cu apă rece și interpretează formele create ca inițiala numelui ursitului său.

Un alt ritual, numit „Pregătirea balabuștelor”, se desfășoară astfel: fetele adună apă de la nouă fântâni și o aduc în gură, fără a o vărsa. Apoi, pregătesc balabuște (un amestec din apă și făină), pe care le dau câinelui să le mănânce. Balabușca care este mâncată prima de câine se prezice că fata care a pregătit-o se va căsători prima.

Alt obicei popular este punerea unui fir de busuioc sfințit sub pernă, însoțit de o rugăciune tainică, cu credință că în vis se va arăta chipul viitorului soț.

În ajunul Crăciunului, unii moldoveni mai păstrează tradiția tăierii porcului, un ritual important ce simbolizează belșugul și sănătatea pentru anul ce vine. În dimineața zilei respective, întreaga familie se adună pentru a sacrifica porcul, iar sângele este colectat pentru a fi folosit la pregătirea unor mâncăruri tradiționale. Carnea este apoi prelucrată, iar preparatele precum cârnații, sarmalele și toba sunt gătite cu multă grijă. Această tradiție este un moment de reuniune, în care membrii familiilor și vecinii colaborează și petrec timpul împreună.

În Moldova, Crăciunul este marcat de tradiții profunde, cum ar fi colindatul, când copii și tinerii merg din casă în casă cântând colinde religioase și aducând vestea nașterii lui Iisus.

Un obicei de Crăciun este „primul vizitator”. Se spune că prima persoană care pășește pragul unei case în dimineața Crăciunului are o mare influență asupra destinului casei și al celor care trăiesc acolo pe parcursul anului. De obicei, primul vizitator trebuie să fie de gen masculin, iar acesta este considerat aducător de noroc, sănătate și prosperitate pentru familia respectivă. De asemenea, gazdele îl primesc cu mare cinste, oferindu-i daruri.

Uratul este un obicei tradițional din Moldova, în special băieții, se îmbracă în costume tradiționale și măști, urând din casă în casă. Ei spun urături și joacă dansuri specifice, precum malanca și capra, aducând veselie. Aceste dansuri sunt pline de energie și simbolism, fiecare mișcare având rolul de a aduce noroc, sănătate și belșug pentru anul ce vine, iar gazdele îi răsplătesc cu colaci, dulciuri, băuturi și bani.

Semănatul este o tradiție importantă în Moldova și este sărbătorită după urat. De semănat copiii merg din casă în casă, semănând cu boabe de grâu sau de ovăz, simbolizând dorința ca anul să fie unul roditor și plin de belșug. Ei aruncă boabele în curțile și casele gospodăriilor și spun semănături, aducând vestea unui an bun și fertil. În schimbul acestui obicei, gazdele le dau colaci, nuci sau bani, ca semn de apreciere pentru urările de bine aduse.

Boboteaza, este o sărbătoare de mare importanță în tradiția ortodoxă moldovenească, marcată prin obiceiuri adânc înrădăcinate și pline de semnificație religioasă. Unul dintre cele mai importante obiceiuri ale acestor zile este „sfințirea apelor”. Preoții merg la râuri, lacuri sau fântâni pentru a sfinți apele, iar credincioșii se adună în număr mare pentru a participa la slujba religioasă, a se ruga pentru sănătate și pentru a lua apă sfințită pentru a o păstra sau a o bea considerând-o un talisman al sănătății și al protecției împotriva răului și bolilor. Această apă sfințită este numită „aghiazmă” și mai este folosită pentru a stropi gospodăriile, animalele și chiar obiectele personale, cu speranța că va aduce noroc, belșug și liniște.

Se păstrează și tradiția „băilor în apă rece”, un obicei practicat de unii moldoveni, care cred că acest gest le purifică trupul și sufletul, asigurându-le sănătate pe tot parcursul anului.

Sărbătorile de iarnă în Moldova sunt un moment de reuniune familială, dar și de a celebra tradițiile și obiceiurile care ne definesc cultura. Fiecare obicei are un sens profund, legat de natură, spiritualitate și dorința de a aduce bunăstare și protecție celor care le practică. Chiar și în fața schimbărilor aduse de timpurile moderne, oamenii continuă să transmită aceste obiceiuri din generație în generație.

TRADIȚII SI OBICEIURI STRĂMOȘEȘTI – MIJLOACE PENTRU EDUCAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE

Prof. înv.primar: **MUDURE FLORINA- ADINA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 18, TIMIȘOARA

Tradițiile și obiceiurile românești reprezintă un adevărat tezaur care trebuie păstrat și transmis, pentru că ar fi păcat ca, după ce a dăinuit secole și chiar milenii, să se piardă. Noi, cadrele didactice, care însoțim copiii pe greul, dar frumosul drum al cunoașterii, avem posibilitatea să le cultivăm dragostea pentru această neprețuită comoară, astfel încât să-și dorească să o păstreze mereu vie, pentru ca și generațiile viitoare să se poată bucura de ea.

Probabil că nimic altceva nu poate defini mai bine spiritul unui popor decât străvechile sale tradiții si obiceiuri. Călătorul vestit va fi surprins să descopere în România un loc plin de legende, mituri si tradiții păstrate de-a lungul secolelor.

Definită dinăuntrul ei, subiectiv, mitologia este o încercare globală de cunoaștere absolută a universului, deci o filosofie incluzând demersul mistic și o știință generală excluzând experimentul, și care se constituie în orice cultură primitivă, operând cu mijloace magice și manifestându-se prin adaptarea concretă epică a abstracțiilor și a fenomenelor superioare la situația psihosocială dată, ca și prin explicarea simbolică a acestora.

Iată câteva din frumusețea tradițiilor românești ce se țin la sărbătorile calendaristice sau la momentele importante din viața românilor care au rolul de-a ne îmbia cu farmecul lor.

Sfântul Andrei

Noaptea din ajunul Sf. Andrei este destinată unor obiceiuri, poate antecreștine, care să asigure protecție oamenilor, animalelor si gospodăriilor. Țăranii români le-au pus sub oblăduirea acestui sfânt, tocmai pentru că ele trebuie garantate de autoritatea si puterea sa. Ajunul Sf.Andrei este considerat unul dintre acele momente in care bariera dintre văzut si nevăzut se ridică. Clipa cea mai prielnică pentru a obține informații cu caracter de prospectare pentru anul care vine. De asemenea, "Andrei" cap de iarnă" cum ii spun bucovinenii, permite interferența planurilor malefice cu cele benefice, lucrurile importante din existența oamenilor putând fi întoarse de la matca lor firească. Se crede că în această noapte "umblă strigoi" să fure "mâna vacilor", "mințile oamenilor" si "rodul livezilor".

Împotriva acestor primejdii, țăranul român folosește ca principal element apotropaic (de apărare), usturoiul. În egala măsură, casa, grajdul, cotețele, ușile si ferestrele acestora sunt unse cu usturoi pisat, menit să alunge pătrunderea duhurilor rele la oameni si animale.

Sfântul Nicolae.

Decembrie vine apoi cu sărbătoarea, atât de așteptată de copii, a Sfântului Nicolae. Câți dintre noi nu au așteptat cu înfrigurare dimineața de 6 decembrie pentru a se uita dacă Moșu' a lăsat ceva în ghetele pregătite de cu seară? Acest obicei al darurilor aduse de Moș Nicolae, s-aîmpămâtenit mai

mult la oraș. Este posibil să fie un împrumut din țările catolice, unde Moș Crăciun este cel care pune daruri în ghete sau ciorapi anume pregătiti. Copiilor din România li se poate întâmpla ca Moș Nicolae să aduca și câte o vârguță (pentru cei obraznici). Rolul de ocrotitor al familiei cu care a fost investit de religia ortodoxă Sfântul Nicolae îi dă dreptul să intervină în acest fel în educația copiilor. Povestea lui Moș Crăciun începe cu un bătrân numit Sfântul Nicolae, episcopul din Myra. Se spune că el posedă puteri magice și a murit în 340 a.H. și a fost îngropat în Myra. Târziu, în secolul XI, soldații religioși din Italia au luat rămășițele sfântului cu ei înapoi în Italia. Ei au construit o biserică în memoria lui, în Ari, un oraș port din sudul Italiei. Curând, pelerinii creștini din toată lumea au venit să viziteze Biserica Sfântului Nicolae. Ei au luat legenda lui Moș Nicolae în locurile lor natale. Legenda s-a răspândit în toată lumea și a luat caracteristicile fiecărei țări.

Copiii așteaptă cu nerăbdare Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului. Cea mai frumoasă și mai iubită de cei mici și mari, săraci sau bogați este sărbătoarea Crăciunului. Veche de peste două milenii, răspândită pe tot globul, cea mai importantă sărbătoare a creștinilor este așteptată cu emoție și bucurie. Crăciunul este asociat cu feeria iernii, cu puritatea zăpezii și este o sărbătoare emoționantă mai ales pentru copiii care așteaptă sosirea Moșului.

Semnificația religioasă a Crăciunului este Nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu trimis pe pământ să ajute oamenii să devină mai buni, mai credincioși, mai îngăduitori. Această sărbătoare semnifică nașterea, creația și veșnicia Universului.

Sărbătorile de Crăciun sunt minunate mai ales unde se respectă tradițiile străvechi. Peisajul de iarnă este emoționant: căsuțele sunt luminate, prin geamuri licăresc lumânări și globuri colorate; bradul împodobit și mesele încărcate cu bunătăți tradiționale; mireasma de cetină și cozonac și colindele care creează o feerie de basm cum nici în povești nu întâlnești.

Colindatul

Pentru cea mai așteptată sărbătoare din decembrie, Crăciunul, românii au apelat în egală măsură la tradiție, știind să accepte și obiceiuri mai recente. Obiceiul colindatului a înglobat în el nu numai cântec și gest ritual, ci și numeroase mesaje și simboluri ale unei străvechi spiritualități românești. El s-a păstrat asociindu-se cu celebrarea marelui eveniment creștin care este Nașterea Domnului Iisus Hristos. În ajunul Crăciunului, pe înserat, în toate satele din țară, începe colindatul. Copiii cu *STEAUA*, vestesc Nașterea Domnului și sunt primiți cu bucurie de gazdele care îi răsplătesc cu mere, nuci și colaci.

Anul-Nou

Pentru cel mai important moment, trecerea în noul an, pregătirile se reiau. În săptămâna dintre Crăciun și Anul Nou, în toate satele cetele de flăcai se pregătesc pentru "urat", sistem complex de datini și obiceiuri. Pe înserat, în ajunul anului sunt așteptați să apară "Ursul", "Capra", "Plugușorul", "Sorcova", "Mascăii" etc.

Plugușorul este un cântec tradițional, care se cântă în noaptea de Anul Nou. Exprimă urări legate de belșug în gospodărie, pornind de la povestea lui bădica Traian, care a început să are și să semene, obținând o recoltă bogată. Plugușorul se leagă în trecut de începutul anului calendaristic, care, la români, coincide cu începutul anului agricol, cu 1 martie. Prin schimbarea sistemului de

numărare a anilor, obiceiul s-a mutat în timpul sărbătorilor de iarnă. În felul acesta se explică ideea muncilor de primăvară cântate în Plugușor. Urare tradițională la români, Plugusorul a păstrat scenariul unei invocări magice legate de pământ. El e însoțit întotdeauna de strigături, pocnete de bici și sunete de clopoței. Pentru că era mai ușor de purtat, plugul adevărat, tras de boi, a fost înlocuit cu timpul de un plug în miniatură și de buhai, care imită mugetul boilor. Textul Plugusorului se recită tot mai vioi, pe măsură ce se apropie de sfârșit. Pocnitul din bice, clinchetul clopoțelului, bătutul din tobe au menirea de a îndepărta spiritele malefice. Cei care urează cu plugușorul sunt răsplătiți cu colaci și bani.

Concretizarea spectaculoasă a unor mituri antice legate de simbolistica animalelor, aceste manifestări reprezintă o modalitate originală de exprimare a arhaicelor asociații rituale dintre animale și cultul cvasiuniversal al soarelui. Faptul că aceste obiceiuri se practică la cumpăna dintre ani este justificat de simbolistica zilei de 31 decembrie care în gândirea populară reprezintă data morții dar și a renașterii ordinii cosmice. Structura ceremonială a obiceiului este în același timp plină de forță și vitalitate.

Când se apropie miezul nopții către noul an, țăranii obișnuiesc să prevadă cum va fi vremea în anul ce vine. Se folosesc de foile unei cepe maripe care le desprind și le așază în ordine, numindu-le după lunile anului. În fiecare din ele pun puțină sare. A doua zi, de Sfântul Vasile, cel ce dezleagă vrăjile și făcăturile, ei vor verifica cât lichid a lăsat sarea topită în fiecare foaie. Așa vor ști (pentru că în mod misterios cantitățile sunt diferite) dacă vor avea secetă sau ploaie și în ce lună anume.

Mărțișor și Baba Dochia

Mărțișor este denumirea populară a lunii Martie, luna echinocțiului de primăvară și a Anului Nou Agrar, dedicată zeului Mars și planetei Marte. Mărțișorul este, în tradiția populară, o funie formată din zilele săptămânii și lunile anului adunate și răsucite într-un șnur bicolor, simbolizând iarna și vara, făcută cadou la 1 Martie. La sfârșitul secolului XIX, Mărțișorul era primit de copii, fete și băieți, fără deosebire, de la părinți în dimineața zilei de 1 martie, înainte de răsăritul soarelui. Mărțișorul, de care se agață o monedă metalică de argint și, uneori, de aur, se purta legat la mână, ulterior prins în piept sau la gât. El era scos, în raport de zona etnografică, la o anumită sărbătoare a primăverii (Macinici, Florii, Paște, Arminden) sau la înflorirea unor arbuști și pomi fructiferi. Se credea că purtătorii Mărțișorului nu vor fi pârlâți de soare pe timpul verii, că vor fi sănătoși și frumoși ca florile, plăcuți și drăgăstoși, bogați și norocoși, feriți de boli și de deochi. Obiceiul Mărțișorului este o secvență a unui scenariu ritual de înnoire a timpului și anului, primăvara, la nașterea și moartea simbolică a Dochiei, divinitate agrară și maternă care moare și renaște simbolic la noua martie, echinocțiul de primăvară în Calendarul Iulian (stil vechi). În raport cu scurgerea anuală a timpului, Dochia se numește Drăgaica, sau Sînziana la 24 iunie, Maica Precista la 8 septembrie, Vinerea Mare la 14 octombrie, devenind "baba", după ce a fost, rând pe rând, copilă, tânără, matură. Dochia păstrează împreună cu metamorfozele ei calendaristice, amintirea Marii Zeițe, (Terra Mater) și este identificată cu Diana și Iuno din Panteonul roman, cu Hera și Artemis din Panteonul grecesc.

În activitatea noastră dorim să promovăm valorile creștine, contribuind astfel la educarea copiilor pentru păstrarea tradițiilor și obiceiurilor strămoșești, căci... „...nu e datorie mai vrednică de a fi îndeplinită, decât să facem părtași pe cei mai tineri de bunurile sufletești moștenite din vechime, căci zestrea cea mai de preț, nu e alta, ca averea de cuget și de simțire închisă și păstrată cu grijă sfântă de-a lungul anilor în adâncurile sufletului creștinesc al moșilor și strămoșilor noștri” (G. Breazu).

În condițiile societății moderne , încă de la naștere, copilul beneficiază de facilitățile civilizației (televizor,CD-uri etc) ceea ce face ca la intrarea în școală copilul să dețină multe informații precum și capacitatea de comunicare cu cei din jur. La școală copiii sunt ajutați să se cunoască pe sine, să intre în relații cu alți copii(sau adulți), să adopte atitudini și comportamente adecvate față de mediul social și de cel natural, printr-o strategie de intervenție direct sau indirectă care să țină cont de fiecare copil , prin individualizate , personalizare și actualizare. Printre aceste strategii se înscriu și serbările școlare, care constituie un instrument de cunoaștere psihocomportamentală a copiilor în vederea descoperirii unor înclinații și aptitudini artistice ale acestora.

Pedagogia școlară înscrie serbările printre mijloacele specifice educației estetice–activități obligatorii, șezători, serbări , film , audiții musicale,etc.-dar aria de extindere este mult mai mare, cuprinzând și momente ale unor activități commune, ale unor vizite și excursii, ale unor evenimente din viața copiilor, ale școlii, ale localității. Astfel :

*serbările constituie un element de seamă în realizarea educației psiho-motrice a școlarului ;(în timpul pregătirii dansurilor copilul sare, se mișcă, se întinde, se ghemuiește fortificându-și organismul).

*crează condiții favorabile și pentru dezvoltarea intelectuală a copilului; (copilul dobândește noi cunoștințe și-i dezvoltă aptitudinile imaginative).

*prin serbări se realizează sarcinile educației morale; (copiii își însușesc nu numai cunoștințele despre realitatea oglindită în textul serbării, ci își formează și reprezentări și noțiuni despre relațiile dintre personaje, trăiesc variate emoții și sentimente morale și își dezvoltă elemente ale calităților de voință și caracter).

*ele constituie un mijloc foarte important de educație estetică a școlarilor ;(în procesul acțiunii se dezvoltă atât emoțiile și sentimentele estetice cât și gustul pentru frumos.

Succesul activității instructiv-educative , ca de altfel al oricărui demers formativ, este puternic influențat de măsura în care ea concordă cu dimensiunile fundamentale ale subiectivității copilului, adică cu ansamblul al imboldurilor interne, ale achizițiilor anterioare , ale mecanismelor mentale , activate și pregătite pentru a prelua, asimila autentic aceste influențe.

BIBLIOGRAFIE

- 1.Mică enciclopedie de tradiții românești, Ion Ghinoiu, Ed. Enciclopedică, 2001
- 2.Obiceiuri și tradiții de Crăciun, M. Mitroi, Ed. Autorul,2004

ITT A KARÁCSONY!

Prof. înv. primar ROMOCEA IUDITA

LICEUL TEHNOLOGIC „OCTAVIAN GOGA” JIBOU, SALAJ

(bejön egy gyerek, köszönti a közönséget)
Kedves édesanyák, kedves édesapák, drága jó vendégek!
Kis társaim nevében állok most elétek.
Olyan sokat gyakoroltunk, készültünk e napra,
Szorgoskodott osztályunk minden tanulója,
Hogy is legyen, mint is legyen, mit mondhassunk szépet,
Hogy örömet szerezhessünk kedves vendégeinknek?
Gürdöljün hát fel a főggöny, várva-várt műsorunk hát kezdődjön!

Jó estét kívánok!
Meg ne ijedjenek!
Itt egy kompánia,
semmit se féljenek!
Lépek én e házba
azon kérelemmel,
szabad-e bejönni
ide Betlehemmel?

nek:Ég a gyertya, ég...

1. gyertyagyújtó.
Ég a gyertya ég,
el ne aludjék
szíveinkből a szeretet
ki ne aludjék!
2. gyertyagyújtó:
Ég a gyertya ég
fusson a sötét
szívünkben a szomorúság is
kitakarodjék
3. gyertyagyújtó:

Ég a gyertya ég
Nő a fényesség
Sötét földhöz a fényesség
Egyre közelebb.
4. gyertyagyújtó:
Ég a gyertya ég
az adventi négy
azt lobogják, azt hirdetik
Jézus üdvözlény!
(a négy gyerek magasra felemeli a lobogó
gyertyát, s közben felsorakozik a többi
gyerek is, s mind letérdel)

Harangok szóljatok, szóljatok csengők
tudja meg a világ: Karácsony eljött!
Zengjétek angyalok, zengjétek boldogan
Tudja meg a világ: Karácsony napja van!

Mészáros Sándor: Kicsi jászol
Úgy szeretném, hogyha szívem
kicsi jászol lenne.
Karácsonykor az Úr Jézus
megszületne benne.
Befogadnám, betakarnám,

illattal beszórnám.
Hideg szélről, deres csóktól
Szeretettel óvnám...
Elringatnám: szent álmaid,
rózsákkal behinténem,
s ránk borulna csillagostul
csöndes, égi szent éj...
Jer, Uram, hát várlak, jövel!
Szívemet kitárom...
Születésed áldott percét
örömtelten várom..

Ének: Ó, gyönyörű ,
szép titokzatos éj
: Akkoron csillag gyúlt az égre,
És rásugárzott a vidékre.
És Betlehem fölött megállván
Egy rongyos istálló homályán
Tündöklött már a Glória.
Ott ingecskében, szép fehérben
Feküdt a jászol szent ölén
Az Isten egyszülött Fia.
A hír bejárta a világot,
Jöttek bölcsek és királyok,
És együgyűek, és pásztorok,
Ott minden lélek egyet érzett
És sírt, és álmélkodva nézett,
És boldogan fohászkodott,
Örömet hozván az embernek,
Dicsőség legyen az Istennek.
József Attila: Bethlehemi királyok(felosztva
szerepekre)

Adjonisten, Jézusunk, Jézusunk!

Három király mi vagyunk.

A karácsony az öröm, a béke, a szeretet és a család ünnepe.
A karácsonyfa, a fenyőgyanta illata, a szikrázó csillagszóró ser-
cegése, a tündöklő gyertyafény elkápráztat bennünket. A közös
éneklés, az ünnepi asztal, az ajándékozás, az együttlét öröme
boldogságot varázsol körénk. Kívánjuk, hogy így legyen minden
családban!

Lángos csillag állt felettünk,
gyalog jöttünk, mert siettünk,
kis juhocska mondta - biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.
Menyhárt király a nevem.
Segíts, édes Istenem!

Istenfia, jónapot, jónapot!
Nem vagyunk mi vén papok.
úgy hallottuk, megszületél,
szegények királya lettél.
Benéztünk hát kicsit hozzád,
Üdvösségünk, égi ország!
Gáspár volnék, afféle
földi király személye.

Adjonisten, Megváltó, Megváltó!
Jöttünk meleg országból.
Főtt kolbászunk mind elfogyott,
fényes csizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyat hat marékkal,
tömjént egész vasszékkel.
Én vagyok a Boldizsár,
aki szerezseny király.

Irul-pirul Mária, Mária,
boldogságos kis mama.
Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.
A sok pásztor mind muzsikál.
Meg is kéne szoptatni már.
Kedves három királyok,
jó éjszakát kívánok!

Ének: Csendes éj...

Csendes éj! Szentséges éj!
Mindenek nyugta mély;
Nincs más fenn, csak a Szent
szülepár,
Drága kisdedük álmainál,
Szent Fiú, aludjál, szent Fiú
aludjál!

Silent night, holy night
All is calm, all is bright
'Round yon virgin Mother and
Child
Holy infant so tender and mild
Sleep in heavenly peace
Sleep in heavenly peace.

Noapte de vis
Cer instelat
Linistiti, ne-am culcat
Maica Sfanta cu Pruncul cel bland
Dorm in pace, in vis ne surad
Domnul e pe pamant
Pace in ea aducand.

Stille Nacht, heilige Nacht,
Alles schläft einsam wacht
Nur das traute hochheilige Paar.
Holder Knabe im lockigen Haar,
Schlaf in himmlischer Ruh!
Schlaf in himmlischer Ruh!

IARNA ȘI SĂRBĂTORILE DE IARNĂ

AȘTEPTAREA NAȘTERII LUI ISUS

LŐRINCZ KATALIN, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „KRIZA JÁNOS” – GRĂDINIȚA „ZENGŐ ERDŐ”

Perioada adventului este pentru mulți dintre noi cea mai frumoasă perioadă a anului. "Adventus domini" înseamnă venirea Domnului. Așteptând venirea Domnului, omul creștin își pune în centrul scopurilor construirea lumii sale spirituale. Poate că această importanță ne determină pe mulți dintre noi să încercăm să fim mai buni și diferiți decât în altele perioade a anului. Ne adâncim gândind la zilele noastre. Această perioadă ascunde adevărate "minuni": suntem mai drăguți, mai dornici de ajutor și mai atenți unii cu alții. Ne ocupăm puțin mai mult de dragoste, de familie, de căldura căminului. Lucrurile pe care, în zilele obișnuite ale săptămânii adesea le ignorăm, devin mai importante. Toate acestea sunt atribuite legilor lumii noastre febrile: nu avem timp să facem o coroniță de Advent acasă, pentru că avem multe alte lucruri care ne distrag atenția. Nu ne lasă să încetinim puțin. Nu trebuie să ne descurajăm! Chiar și o coroniță cumpărată are patru lumânări. Când aprindem lumânările, să ne oprim un moment și să ne amintim că așteptarea ne întărește credința. Creșterea numărului de lumânări aprinse simbolizează lumina care crește în sufletul nostru și ne amintește de apropierea venirii Domnului.

Săptămânile de Advent sunt, de asemenea, una dintre cele mai semnificative perioade festive de pregătire pentru Crăciun în grădinițe. Încă din copilărie, trebuie să plantăm copiilor noștri valorile pe care ne-ar plăcea să le aibă la vârsta adultă, transformându-le într-o adevărată valoare interioară, un principiu de viață. Astfel, având încredere că mai târziu vor deveni o parte a caracterului lor credința, speranța, dragostea, toleranța, ajutorarea altora, bunăvoința și atenția reciprocă. Grădinița joacă un rol și în acest scop. Practic, fiecare program de grădiniță include familiarizarea și păstrarea tradițiilor populare, iar perioada Adventului oferă multe oportunități în acest sens. Introducerea conceptului de Advent vizează pregătirea pentru Crăciun.

Pregătirile pentru Crăciun în grădiniță sunt întotdeauna o experiență intimă și plăcută. Această senzație am dorit să o transmit părinților prin faptul că pot lucra împreună, într-un mediu cald, alături de copiii lor.

Activitatea a fost realizată cu ajutorul metodei Kett. Tema procesată a fost "Legenda bradului de Crăciun". Pedagogia utilizată ajută la liniștire, trăirea momentului și adâncire, reușind astfel să ne apropiem de sărbătoarea ce se apropie prin înțelegerea și experiența poveștii.

Imaginea creată pe podea are întotdeauna o putere magică, aducând căldură, pace și un zâmbet pe chipul celor implicați.

La mese, părinții au putut crea împreună cu copiii lor decorațiuni. Am prezentat obiectul care urma să fie realizat, precum și modul de preparare. A fost o mare bucurie pentru toți cei implicați în munca comună. La final, i-am invitat pe părinți la o ceașcă de ceai, în timp ce ascultam și cântam colinde de Crăciun.

În cadrul acestor activități comune, credința, speranța, dragostea și bucuria să umple inimile noastre în timpul așteptării Domnului. Să ne oferim timp și să ne lăsăm învăluiți de senzația plăcută a așteptării sărbătorilor, integrând și păstrând tradițiile, obiceiurile în viața și inima copiilor noștri.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ÎN BUCOVINA

PONTA DACIANA LAURA
LICEUL TEHNOLOGIC „FRANCISC NEUMAN”, ARAD

Iarna în Bucovina este o perioadă magică, plină de tradiții, obiceiuri și peisaje de o frumusețe deosebită. Regiunea aceasta din nordul României este renumită pentru peisajele sale montane, pentru obiceiurile păstrate din vechime și pentru atmosfera de sărbătoare care învaluiе fiecare colț al zonei în timpul iernii.

În Bucovina, iarna nu este doar un sezon rece, ci un timp al reîntoarcerii la tradiții, al adunării familiilor și al celebrării unui calendar plin de sărbători religioase și populare. Peisajul de iarnă este unul de vis: drumurile sunt adesea acoperite de un strat gros de zăpadă, iar casele tradiționale din lemn, cu acoperișuri acoperite de omăt, formează o imagine de basm. Fumul care iese din coșurile caselor completează tabloul unui sat bucovinean în toiul iernii.

Sărbătorile de iarnă în Bucovina sunt, de obicei, legate de tradițiile religioase și de viața rurală. În Ajunul Crăciunului, casele sunt pregătite pentru primirea sărbătorii: gospodinele pregătesc bucate tradiționale, iar în curți se aprind lumânări și focuri pentru a alunga spiritele rele și pentru a încălzi sufletele celor din casă. În acest context, Crăciunul nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și o oportunitate de a împărtăși cu familia și cu vecinii din belșugul adunat în timpul anului.

Unul dintre cele mai caracteristice obiceiuri ale iernii în Bucovina este colindatul. Grupuri de colindători, de obicei tineri sau copii, merg din casă în casă, cântând colinde tradiționale, oferind binecuvântări și primind daruri. Colindele bucovinene sunt celebre pentru melodiile lor adânci și pentru versurile pline de simboluri religioase și populare. De asemenea, în anumite zone ale Bucovinei, colindătorii sunt acompaniați de “plugușor” sau de “capra”, o tradiție veche care simbolizează bunul augur pentru anul ce vine. Plugușorul este un obicei agrar, în care colindătorii doresc rod și prosperitate, iar capra este un personaj simbolic care reprezintă fertilitatea și viața.

Crăciunul este urmat de Anul Nou, o altă sărbătoare importantă în Bucovina, care adună oameni din toată zona în jurul focurilor de artificii și al mesei tradiționale. Aici, la fel ca și în alte părți ale țării, este frecvent ca tinerii să participe la petreceri de grup, iar bătrânii să povestească despre vremurile de demult. Mâncarea tradițională în această perioadă include sarmale, cozonaci, piftie, și diverse tipuri de prăjituri și plăcinte, pregătite cu multă răbdare și iubire de gospodinele din zonă. Nu trebuie uitate nici alte obiceiuri populare, precum ”Întoarcerea caprei” sau ”Măștile de iarnă”, care au loc în zilele ce urmează Crăciunului și Anului Nou. Aceste obiceiuri sunt legate de simboluri ale protecției împotriva răului și ale asigurării unui an rodnic.

Pe lângă tradițiile populare și religioase, iarna în Bucovina este și o perioadă de turism, mulți vizitatori venind pentru a experimenta atmosfera autentică a regiunii. Mănăstirile din Bucovina, cum sunt cele de la Voroneț, Sucevița sau Moldovița, sunt locuri unde, în timpul iernii, zăpada le oferă un cadru deosebit, iar rugăciunile și colindele reverberează printre zidurile vechi. Astfel, iarna în Bucovina nu este doar un anotimp friguros, ci o perioadă plină de magie, tradiție și comunitate, în care trecutul și prezentul se îmbină perfect.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE IARNĂ DIN ZONA OLTENIEI

POPESCU ELENA-IRINA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ CRUȘET – GRĂDINIȚA SLĂVUȚA

În Oltenia, iarna este o perioadă plină de tradiții și obiceiuri care reflectă legătura profundă a oamenilor cu natura și cu valorile lor străvechi. Iată câteva dintre cele mai importante obiceiuri de iarnă din această regiune:

1. COLINDATUL – colindele sunt o tradiție esențială în Oltenia, așa cum sunt și în alte părți ale țării. Tinerii colindători merg din casă în casă, aducând vestea nașterii lui Iisus și cântând colinde care sunt adesea însoțite de urări de bine pentru gazde. Aceste obiceiuri sunt pline de simbolism și reprezintă o formă de protecție și de binecuvântare pentru casele vizitate.
2. CAPRA – Un alt obicei specific Olteniei este „capra”, un obicei practicat în Ajunul Crăciunului sau în preajma Anului Nou. Un grup de tineri se costumează în piei de capră, cu măști sau cu capete din lemn sau piele, și merg din casa în casă, dansând și făcând diverse ritualuri pentru a alunga spiritele rele și a aduce noroc în gospodărie.
3. PLUGUȘORUL – este un obicei străvechi practicat în special în Ajunul Anului Nou. Grupuri de copii și tineri, îmbrăcați în costume tradiționale, merg cu plugul și cântă plugușorul, pentru a daude rod la muncile câmpului și prosperitate în noul an. Acest obicei este adesea însoțit de urări de sănătate, fericire și îmbelșugare.
4. SORCOVA – În dimineața de Anul Nou, copiii din zona noastră sunt văzuți purtând sorcove, pe care le bat pe ușa oamenilor, urându-le „Să trăiți, să înfloriți!” sau alte urăruri de bine. Sorcovitul este un simbol al renașterii și al revigorării naturii în Noul An.
5. IGNATUL – reprezintă un moment important al iernii, întrucât omneii sacrifică porcul, iar din carnea acestuia se pregătesc diverse preparate tradiționale, cum ar fi: cârnați, tobă, caltaboș, care vor fi consumate pe parcursul sărbătorilor. De asemenea, sunt invitate rudele și vecinii să participe la acest eveniment, iar obiceiurile legate de sacrificiul porcului sunt însoțite de dansuri și jocuri.
6. STEAUA – Tot în perioada Crăciunului, copiii merg cu steaua, o tradiție mai veche, în care aceștia poartă o stea confecționată din hârtie colorată și o duc din casă în casă, cântând colinde specifice. Acest obicei simbolizează nașterea lui Iisus și aducerea luminii în casele oamenilor.
7. MOȘII DE IARNĂ – În zilele din apropierea Crăciunului sau a Bobotezei, oamenii să facă pomeni pentru sufletele celor morți, aducând ofrande și aprinzând lumânări pentru a le adresa rugăciuni. Acest obicei este foarte respectat și simbolizează legătura dintre cei vii și cei morți.

Aceste tradiții și obiceiuri de iarnă din Oltenia sunt o parte esențială a vieții rurale și sunt strâns legate de spiritul comunității, al înnoirii și al legăturii cu natura. Fiecare dintre ele este o expresie a dorinței de a proteja și a aduce binecuvântări în casele oamenilor.

URĂRI DE ANUL NOU – PLUGUȘORUL

Prof. ALINA THEODORESCU

LICEUL TEORETIC “CARMEN SYLVA”

EFORIE

*„Ia mânați din bice, măi,
Și sunați din zurgălăi
Să se-audă-n munți și văi!”*

În fiecare Ajun de An Nou, cu fastul impus de o sărbătoare pe care toți o țin, plugușorul este datina care, la români, se menține încă uimitor de temeinic.

Este un obicei complex, o manifestare materializată într-o diversitate de elemente: cutumă, literatură, dramă, plastică, uneori și muzică, un obicei ce se leagă de înnoirea anului, de scurgerea timpului, de măsurarea acestuia.

*”Plugușorul am pornit
Către Anul înnoit,
Să urăm, să colindăm,
Pentru anul care vine
Să vă fie și mai bine!”*

Cete de urători, astăzi, fără plug cu boi, dar niciodată lipsite de o recuzită sugestivă (clopote, bice, buhai, bineînțeles dacă ceata are și acest instrument), colindă gospodăriile/ casele recitând, prin unul din reprezentanți, un text care făcea, în trecut, referire la muncile agrare necesare obținerii pâinii, astăzi, vorbind despre cele mai diverse aspecte ale vieții contemporane, felicitând pe cei din casă și urându-le belșug și fericire.

*„Hai să facem o urare
Pentru gazde primitoare
Și pentru tot neamul lor:
Să aveți noroc și spor,
În casă s-aveți de toate
Pentru fiecare-n parte
Voie bună, sănătate!”*

Exagerarea artistică, metaforele și epitetul de o rară frumusețe și plasticitate dinamică contribuie la crearea unei atmosfere de sărbătoare, de voie bună. Urările sunt străbătute de un umor sănătos și de un optimism robust, care de obicei caracterizează întreg alaiul de manifestări folclorice ce se desfășoară în cadrul sărbătorilor de iarnă.

Textele plugușorului conțin aceleași formule introductive, mediane și finale, beneficiază de aceeași simetrie compozițională, elementele comune devenind o marcă sine qua non.

Formulele inițiale au rostul (ca și cele de la alte specii folclorice: basm, baladă, ghicitoare) să introducă direct în atmosfera specifică. Primele cuvinte spuse de recitator sunt: „Aho, aho!”. La acest semn, gazdele/ ascultătorii trec la fereastră, ies pe prispă sau pe hol spre a auzi mai bine textul. Textul poate să înceapă în felul următor: „Gazde bune, ne primiți/ Cu urările de bine/ Pentru anul care vine?”.

Ceea ce convențional numim în plugușor formule mediane/ „interioare” sunt, de fapt, refrenele, ce distribuie textul în părți relativ egale (strofe). De exemplu: „Ia sunați din zurgălăi/ Să se audă-n munți și văi!/ Hăi! Hăi!”.

Trecerea în text la formula finală este anunțată printr-o curmare accidentală (plină de umor) a firului epic (de exemplu: “De urat noi am urat/ Cum e obicei lăsat/ Da-i aproape de- nnoptat/ Și nimic n-am căpătat.”).

Recompensa, odinioară mai mult în alimente, variază azi: colăcei, bomboane, vin, plăcinte, fructe, bani. În final, apare și formula de mulțumire (“Vă mulțumim dumneavoastră/ Pentru primirea noastră!/ Au fost gazde Omenia,/ Hărnicia, Ospeția/ Ca în toată România!”).

Formulele introductive, mediane, finale reprezintă o adevărată marcă a plugușorului și prezența lor are un caracter obligatoriu.

Plugușorul are nenumărate fire de legătură cu alte genuri și specii (cântecul liric, basmul, balada, orația de nuntă, colinda, jocurile cu măști, descântecul, textele de la cunună, închinările colacilor etc.), dovedindu-se influențat adesea de unele, folosindu-le ca material de construcție în propriul său text și condiționându-le pe altele.

“Înainte de plecare
Vă mai facem o urare:
Să vă fie casa – casă!
Să vă fie masa – masă!
Tot cu casele grijite
Cu gazde bune locuite!
La anul să ne trăiți!

Să vă găsim veselii,
Ca merii, ca perii,
În mijlocul verii!
La anul și la mulți ani!
Anul Nou acuma vine,
La mulți ani!
Mulți ani cu bine!”

Am considerat că îndemnul lui Constantin Noica „*În cultură nimic nu trebuie pierdut, totul trebuie transmis și reînnoit*” este de bun augur mai ales că acum tehnica a luat o amploare deosebită, majoritatea tinerilor accesează rețelele de internet, nemaifiind implicați în cunoașterea adevăratelor comori ale poporului nostru. Tradițiile populare românești rămân tezaurul nostru cel mai de preț și trebuie să facem tot ce se poate pentru ca ele să se păstreze vii în mintea copiilor și a oamenilor. „...*Datinile, proverbele, muzica și poezia sunt arhivele popoarelor, iar cu ele se poate constitui trecutul lor îndepărtat. Căci nu există bucurii mai de preț ca averea de cuget și de simțire inclusă și păstrată cu sfântă grijă de-a lungul vremurilor în adâncul sufletului românesc, al moșilor și strămoșilor noștri.*”, spunea Alexandru Vlahuță.

CRĂCIUN DE POVESTE

Prof. **CIUBOTARIU BEATRICE LILIANA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ „C-TIN PĂUNESCU” TECUCI

Sărbătorile Crăciunului alături de Sărbătorile Pascale, reprezintă pentru toți creștinii cele mai așteptate și îndrăgite sărbători. De la mic la mare, toată suflarea se pregătește pentru a întâmpina Nașterea Domnului.

Sărbătorile de iarnă la români încep de pe 15 noiembrie odată cu lăsata secului și începerea Postului Crăciunului și țin până la Sfântul Ioan Botezătorul -7 ianuarie.

Este o perioadă bogată în obiceiuri, diferite de la o zonă la alta, având în centru marile sărbători creștine prăznuite în această perioadă.

Postul Crăciunului este un post de bucurie, al meditației, un post ușor, cu dezlegare la pește în fiecare sâmbătă, duminică și sărbătoare mai importantă, întrucât așteaptă și prevestește Nașterea lui Mesia.

Reperle mai importante în această perioadă sunt: Postul Crăciunului, Sfântul Andrei- ocrotitorul României, Sfântul Nicolae – prietenul copiilor, Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza și Sfântul Ioan. În funcție de aceste sărbători, grupele de tradiții și obiceiuri diferă de la o zonă etnografică la alta. Sărbătorile de iarnă ne aduc cele mai frumoase tradiții românești, iarna se țin obiceiuri și datini populare, ce provin din trecut, dar continuă și în ziua de azi.

Cel mai așteptat moment al Crăciunului este împodobirea bradului. Simbolul Crăciunului este –BRADUL. În Ajunul Crăciunului, în cântec de colinde, se împodobește bradul cu beteală, globulețe, luminițe iar în vârf se așează steaua. Tradiția spune că toți ai casei trebuie să agațe câte ceva în brad ca să aibă spor tot anul și să fie păziți de rele. Lângă brad, Moș Crăciun așează darurile pentru cei cuminți.

Bradul este cel mai important arbore din obiceiurile românești, fiind prezent la cele mai importante evenimente din viața unui om: botezul, căsătoria și înmormântarea. Se consideră că bradul aduce noroc, viață lungă, prosperitate și fertilitate, motiv pentru care oamenii își împodobesc casa cu crengi de brad.

Când se lasă seara , cete de colindători copii, fete și băieți, tineri sau vârsnici pornesc veseli cu colindul vestind Nașterea Domnului”Am pornit să colindăm, Domn, Domn să-nălțăm.... .

Colindatul are loc în curtea celor ce primesc colindătorii, în casă sau sub fereastră. Deseori, colindătorii sunt primiți în casă deoarece se spune că ei aduc sănătate și un an prosper și sunt recompensați cu nuci, mere, colaci, prăjituri, bănuți.

În dimineața Sfântului Crăciun, toți membrii familiei, îmbrăcați frumos, merg la biserică pentru a participa la slujbă și pentru a se închina și a aduce mulțumire pentru toate împlinirile, apoi urmează masă de Crăciun, acasă unde participă toți din familie. Crăciunul este o sărbătoare a familiei, o sărbătoare a bucuriei, a dăruirii, a reunirii, a depănării amintirilor. Este o sărbătoare a magiei, a miracolului, a basmului și totuși cea mai frumoasă și așteptată sărbătoare creștină.

Suntem un popor binecuvântat de Dumnezeu, pentru credința și iubirea față de tot ceea ce ne înconjoară, față de strămoși, față de aproapele nostru. Am moștenit o zestre inestimabilă de la înaintașii noștri, bogată în tradiții, obiceiuri, datini, cultură, înțelepciune iar noi avem datoria să o păstrăm cu sfințenie, să o conservăm și să o transmitem mai departe copiilor și urmașilor ce vor veni că să nu dispară ci să dăinuie de-a pururi neamul nostru românesc și creștinesc.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ion Ghinoiu -Sărbători și obiceiuri Românești, Editura Elion, 2002
2. Mihai Pop- Obiceiuri tradiționale la români, Editura Minerva, București 1990

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ LA ROMÂNI

ISPAS GABRIELA LOREDANA
LICEUL TEHNOLOGIC BÂLTENI

Tradițiile și obiceiurile la români sunt bine cunoscute alături de peisajele superbe, preparatele culinare tradiționale și comorile naturale ce se găsesc peste tot. Atât în perioada Paștelui, cât și în perioada Crăciunului și Anului Nou, oamenii se pregătesc, de la cel mai mic până la cel mai mare, să sărbătorească și să respecte obiceiurile și tradițiile acestor sărbători.

În fiecare regiune din țară există cel puțin câte o tradiție care este respectată, mai ales de cei bătrâni. La români sărbătorile de iarnă în special cele de Crăciun sunt sărbătorile de suflet pe care le așteaptă cu nerăbdare un an întreg. Amintirea copilăriei ce ne revine puternic în suflet și în minte, zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele clopoțelilor, mirosul de brad dar și de cozonaci, nerăbdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă toate creează în sânul familiei o atmosferă de liniște și iubire. Luna decembrie este luna cadourilor și a sărbătorilor de iarnă (Sfântul Nicolae, Crăciunul, Anul Nou, Boboteaza) și cel mai așteptat moment al anului, mai ales pentru copiii care așteaptă cu bucurie să vadă ce primesc de la Moș Nicolae și de la Moș Crăciun.

De la Sfântul Nicolae și până la Sfântul Ion românii sunt în sărbătoare cinstind fiecare moment cu bucurie dar și cu respectarea obiceiurilor și tradițiilor. Cea mai importantă sărbătoare este Crăciunul, sărbătoarea Nașterii Domnului Iisus Hristos.

În data de 6 decembrie, este ziua Sfântului Nicolae, iar după tradiția populară aceasta este prima zi de iarnă. La români Sfântul Nicolae este întruchipat ca un moș cu barba albă care poate aduce ninsoarea scuturându-și barba albă. În tradiția occidentală, Moș Nicolae este și cel care aduce cadouri celor mici pe care le lasă în ghetuțele pregătite de aceștia cu o seară înainte. În unele locuri există obiceiul de a pune și câte o nuielușă care ar trebui să-i cumințească pe copiii care nu au fost cuminți.

Crăciunul mai este și sărbătoarea familiei , este sărbătoarea când toți se reunesc , își fac cadouri , se bucură de momentele și de atmosfera din jurul mesei , cu credință că prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorii vom avea un an mai bun și mai bogat .

În data de 20 decembrie este sărbătoarea Ignatului , adică ritualul sacrificării porcului , pentru a pregăti bucatele care urmează să ajungă pe masa de Crăciun . În credința vechilor daci , porcul era sacrificat pentru a veni în ajutorul soarelui . Acest ritual are loc în perioada trecerii din anul vechi în anul cel nou , deoarece oamenii credeau în forța regeneratoare a sacrificiului . Această tradiție are mai multe obiceiuri , cum ar fi obiceiul de a încăleca porcul un copil , pentru ca anul care vine să fie lipsit de boli , să fie bogat cu sănătate și prosperitate .

În data de 24 decembrie este Ajunul Crăciunului , atunci când se împodobește bradul , când se pregătesc bucatele și se împart daruri celor dragi , precum și darurile pentru colindători . Pe lângă tradiționalele cadouri și bucate , începe și perioada colindelor . Colindătorii aduc în casele gazdelor vestea Nașterii lui Hristos în ieslea din Betleem . Se spune că se poate colinda începând cu 6 decembrie până pe 7 ianuarie . Colindele diferă de la o regiune la alta , ele se cântă în grup și au o bază biblică , cu referire la Nașterea lui Iisus . Sărbătorile de iarnă se petrec acasă , în familie , de aceea în seara de Ajun se împodobesc bradul și casa . Bradul a fost ales ca simbol al Crăciunului , pentru că rămâne verde tot anul , simbolizându-l pe Iisus Hristos veșnic viu . Este un moment emoționant , în care toată familia participă la această tradiție veche de sute de ani . Cu mulți ani în urmă , bradul era împodobit cu fructe , flori , nuci poleite și lumânările . Astăzi , bradul este împodobit cu globuri colorate , beteală , diverse figurine și instalații luminoase . În vârful bradului se pune o stea , care simbolizează steaua care i-a călăuzit pe magi până la Betleem . Bradul de Crăciun simbolizează pomul vieții , acest simbol se regăsește în arta populară pe covoarele și pe iile tradiționale .

În data de 25 Decembrie sărbătorim Crăciunul , atunci când s-a născut Iisus Hristos . Casele românilor sunt pregătite de sărbătoare , sunt aprinse luminițe și se simte spiritul sărbătorilor de iarnă . Se spune că în dimineața de Crăciun este bine să ne spălăm pe față cu apă curată de izvor , în care se pune un ban de argint pentru ca tot anul să fim curați ca argintul și să fim feriți de boli . În această zi este bine să primim colindătorii și să le dăm colaci , nuci și mere . Colindatul face parte din sufletul sărbătorilor de iarnă în România . Fie că ești gazdă care primește colindători sau dorește să participe la această tradiție , este o experiență minunată . În satele românești , băieții

merg la colindat , purtând costume tradiționale și cântând colinde specifice fiecărei regiuni . Tradițiile colindelor pot varia de la o zonă la alta . Colindatul este o ocazie de a te simți mai aproape de spiritul sărbătorilor și de comunitatea din care facem parte .

Anul nou marchează trecerea în noul an fiind și ziua de prăznuire a Sfântului Vasile cel Mare . În această perioadă se întâlnesc mai multe obiceiuri populare , având caracter distractiv sau de urare , dar implicând și tradiția românească , mai veche sau mai nouă . Sorcova este obiceiul conform căruia în dimineața zilei de 1 ianuarie copiii , dar și cei mari merg și seamănă simbolic cu boabe de grâu și orez pe care le aruncă în casă și asupra celor din casă .

Boboteaza este unul dintre cele mai mari praznice creștine , este sărbătoarea Botezului Domnului în Iordan , de către Sfântul Ioan Botezătorul . Cu câteva zile înainte de Bobotează preotul umblă din casă în casă , cântând troparul sărbătorii și stropește cu apă sfințită oamenii și locurile .

De la Crăciun până la Bobotează copiii umblă cu steaua , un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine . Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus . Cântecurile despre stea provin din surse diferite : unele dintre ele din literatura bizantină ortodoxă , altele din literatura medievală a Bisericii Catolice , câteva din literatura de nuanță Calvină și multe din tradițiile locale .

Sărbătorile de iarnă sunt un moment spectaculos care ne dau ocazia să ne întoarcem la obârșie , să analizăm profunzimea și valoarea autentică a gândirii populare . Pe de altă parte ne determină să medităm la maniera în care tinerii trebuie să fie educați în spiritul păstrării , valorificării și prețuirii acestui tezaur inestimabil care este glorificat în tradițiile sărbătorilor de iarnă .

BIBLIOGRAFIE :

- 1 Constantin Eretescu , Folclorul literar al românilor , Editura Compania , 2007 ;
- 2 Narcisa Alexandra Știucă , Sărbătoarea noastră cea de toate zilele – sărbători în cinstea iernii , Editura Cartea de buzunar , 2005 ;
- 3 Tudor Pamfile , Sărbătorile la români , Editura Saeculum , 2005 ;

NAȘTEREA DOMNULUI

Profesor ANETA MUREȘAN

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 19 „AVRAM IANCU”, TIMIȘOARA

Nașterea Domnului, cunoscută drept Crăciunul, este unul dintre cele mai semnificative și îndrăgite sărbători din calendarul creștin. Este evenimentul care marchează venirea pe lume a Fiului lui Dumnezeu, Iisus Hristos, în modestia unei iesle din Betleem, devenind un simbol al iubirii divine, al speranței și al mântuirii.

Este sărbătoarea bucuriei, familiei și credinței împărtășite. Datorită sentimentelor înălțătoare trăite și beneficiilor simțite, are o importanță deosebită și la nivel internațional. Atmosfera deosebită poate fi remarcată, mai ales, la târgurile de Crăciun organizate în orașele importante din diferitele țări.

În țara noastră creștinii sărbătoresc și cinstesc Nașterea Pruncului Sfânt la un nivel foarte profund. Cu toții abia așteptăm această minunată sărbătoare care ne aduce împreună. Membrii familiei se reunesc de peste tot, la serviciu colegii organizează mese și petreceri, oferă daruri și fac surprize. În școli, dascălii colaborează cu părinții pentru a surprinde în mod plăcut atât proprii copii, cât și alți copii care sunt mai puțin norocoși. Din toate zărilor se aud colinde și colindători, chiar cu mult înainte de Ajun - încă de la sărbătoarea Sfântului Nicolae - fapt ce demonstrează bucuria mult așteptată și simțită cu prilejul Nașterii Fiului Lui Dumnezeu.

Nașterea Domnului Iisus Hristos a fost prezisă prin scrierile profetice din Vechiul Testament. Profeti precum Isaia și Miheia au vorbit despre venirea unui Mântuitor, care urma să aducă pace și mântuire poporului lui Israel și întregii lumi. Isaia spunea: „Iată, fecioara va rămâne însărcinată, va naște un fiu și-I va pune numele Emanuel” (Isaia 7:14). Evenimentul s-a petrecut în timpul domniei împăratului roman Cezar Augustus, care a emis un decret cu privire la recensământ. Astfel, Iosif și Maria, logodnica sa însărcinată prin puterea Duhului Sfânt, au pornit spre Betleem, orașul de origine al familiei lui David.

În lipsa unui loc de adăpost, Fecioara Maria L-a născut pe Fiul Lui Dumnezeu în simplitatea unei iesle, înconjurată de umilință, dar învăluită de har divin. Acest important detaliu simbolizează smerenia lui Dumnezeu, Care a ales să Se arate într-un mod și loc modest, nu în măreția unui palat regal.

În acea noapte minunată cerul s-a umplut de bucurie. Un înger al Domnului a vestit păstorilor, care vegheau asupra turmelor, vestea cea bună: „Nu vă temeți, căci vă aduc o veste bună, care va fi o mare bucurie pentru tot poporul: Astăzi, în cetatea lui David, vi s-a născut un Mântuitor, care este Hristos, Domnul” (Luca 2:10-11).

În același timp, o stea strălucitoare a apărut pe cer, călăuzind magii din Răsărit către locul nașterii Pruncului. Aceștia I-au adus daruri prețioase: aur - simbol al regalității, smirnă - semn al sacrificiului viitor și tămâie - omagiu adus divinității Sale.

În calitate de dascăl, încerc să transmit elevilor, sub diferite forme, adevărata semnificație a Crăciunului, pentru ca acesta să poată fi înțeles și trăit/simțit de către toți copiii. Împreună ascultăm și învățăm colinde, desenăm, colorăm, realizăm machete, jucăm scenete, vizionăm filme specifice, colindăm și deopotrivă primim colindători. Momentele în care ne pregătim de punerea în scenă a Nașterii Domnului sunt unice și speciale. Copiii rețin cu ușurință numele magilor, darurile aduse de către aceștia, imită credința și smerenia păstorilor și se minunează de colindele îngerilor.

Pun întrebări care-i preocupă, doresc să vadă, să simtă și să miroasă tămâia...se minunează și se bucură. Venirea magilor - persoane remarcante, alături de păstori - persoane simple și de îngeri - ființe spirituale, este o altă lecție dată de Domnul Iisus, Învățătorul lumii. Magii ne învață să dăruim și să ne smerim, păstorii ne transmit să ascultăm și să ne închinăm, iar îngerii să colindăm. Dumnezeu dorește ca noi să fim una, cu toții împreună. Învățați, bogați, săraci, neștiutori de carte, locuitori ai cerului... Toți ar trebui să avem același scop "îndumnezeirea, respectiv mântuirea".

Participarea tuturor categoriilor sociale la Sfânta Liturghie, în casa Lui Dumnezeu - Sfânta Biserică și împărtășirea tuturor din același Sfânt Potir, reprezintă începutul mântuirii noastre.

Nașterea Domnului Iisus Hristos reprezintă mai mult decât un simplu eveniment istoric. Este începutul unui plan divin de mântuire pentru întreaga omenire. Prin venirea Sa, Pruncul Iisus a adus pace, iubire și împăcare între om și Dumnezeu. Nașterea Sa ne amintește de darurile spirituale: credință, speranță și iubire, și ne îndeamnă să trăim cu inimile pline de recunoștință și generozitate. Practicarea tradițiilor amintite ne ajută să împlinim și să simțim mesajul divin. Crăciunul este, așadar, o sărbătoare a luminii care învinge întunericul, o sărbătoare a bucuriei și a comuniunii între oameni. Este un moment în care fiecare suflet este chemat să primească mesajul de pace și să-l împărtășească cu ceilalți. Este un dar prețios care ne reamintește în fiecare an adevăratul sens al Crăciunului, reflectarea la iubirea nemărginită a Lui Dumnezeu pentru lume. Este o invitație la a fi mai buni, mai iertători și mai aproape de valorile creștine care ne unesc și care ar trebui să ne însoțească în fiecare zi din viața noastră.

Să ne fie viața SARBĂTOARE!

IARNA ȘI SĂRBĂTORILE DE IARNĂ

Profesor învățământ primar **VOROBCEVICI SILVEA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ HUMORENI

Sărbătorile de iarnă sunt un prilej de bucurie pentru părinți dar mai ales pentru copiii.

Iarna este anotimpul magic unde obiceiurile și tradițiile sunt transmise din generație în generație. Cultura tradițională a neamului nostru este marcată de autenticitatea acestor obiceiuri specifice fiecărei zone geografice. În special la sate aceste datini și obiceiuri sunt păstrate și respectate cu sfințenie.

Sărbătorile de iarnă încep cu Sfântul Nicolae sau Moș Nicolae. Sfântul Nicolae este ocrotitorul copiilor și este întru chiparea bunătății și dărniceii. La noi în Bucovina copiii își pregătesc ghetuțele, le lustruiesc și le așează la ușă pentru a primi daruri de la moș. Tot în această perioadă se fac repetiții pentru Colinde de Crăciun.

24 Decembrie este ajunul Crăciunului. Este ziua în care vine părintele cu icoana însoțit de copii care strigă chiraleisă și sunt recompensați cu dulciuri și bani. Tot în această zi casele se împodobesc cu becuri și luminițe colorate, gospodinele pregătesc bucatele pentru masa de Crăciun, se împodobește bradul. După plecarea părintelui încep să vină copiii cu colinda singuri sau în grupuri de trei – patru copii. Colindele se referă la evenimentul sfânt al Nașterii Domnului. Exemplu de colinde din zona noastră: Domn, domn să –nălțăm, Deschide ușa creștine, Raza soarelui, Asta-i seara de Crăciun.

25 Decembrie este sărbătoarea Nașterii Domnului Isus Hristos .Sărbătoarea Crăciunului apropie familia, se așază la masa alături de cei dragi. Masa trebuie să fie plină cu bunătăți cărnați, tobă, chișcă, răcitură, sarmale, cozonac.

Pe 31 Decembrie este Ajunul Anului Nou petrecerea dintre ani. În Bucovina copiii costumați în urși, țigan, țigancă, capre cu tobe și clopot pornesc pe la casele de gospodari. Cei mai mari fac bande cum ar fi „Banda lui Jianu“ și „Banda lui Coroi”. Aceștia sunt îmbrăcați în costume de pădurari, milițian, vânător.

Ajunși la casa omului, întrebă „Primiți cu ursul ?“ sau „Primiți cu capra?” dacă sunt primiți mai întâi ură și apoi fac sceneta cu care sunt pregătiți. Primesc bani și urează gazdei An nou și sănătate!

1 Ianuarie este Anul Nou sau Sfântul Vasile, zi în care cei ce poartă numele de Vasile sunt aniversați, li se pune la poartă un brad mare împodobit cu fâșii se hârtie creponată. Tot în ziua de Anul nou copii umblă cu semănatul. Copiii cu grâu sau orez merg pe la case și spun: „Să trăiți, să-n floriți, Și-n an nou voioși să fiți”. Sărbătorile continua cu Boboteaza, în ajunul Bobotezei părintele umblă pe la case și stropește cu agheasmă toată casa. După plecarea părintelui copii încep să colinde și mai pe seară, merg cu colinda și oamenii adulți. Aceștia colindă pe la rude, nași și prieteni. În ziua de Bobotează oamenii merg la biserică pentru a lua „Agheasmă mare” care se consumă în fiecare dimineață timp de nouă zile.

Sărbătorile se încheie cu Sfântul Ioan!

OBICEIURILE ȘI TRADIȚIILE DE IARNĂ ALE ROMÂNILOR

Profesor **ALBULESCU CORNELIA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.24 TIMIȘOARA

Iarna este anotimpul magic, unde obiceiurile și tradițiile transmise din generație în generație fac sărbătorile mai frumoase. Sărbătorile iernii sunt un prilej de bucurie pentru părinți, dar mai ales pentru copii. Cultura tradițională a neamului nostru este marcată de autenticitatea acestor obiceiuri specifice fiecărei zone geografice. În special la sate, aceste datini sunt păstrate și respectate cu sfințenie, ele reprezentând izvorul bogăției noastre spirituale.

Ultima zi din noiembrie este ziua în care frumoasa toamnă pleacă și lasă locul iernii. Începând cu această dată intrăm în spiritul sărbătorilor de iarnă. Totodată, toți cei care poartă numele Sfântului Andrei sunt sărbătoriți. Sfântul Andrei este considerat cel care a creștinat poporul român, pentru că el a propovăduit Evanghelia la geto-daci. În anul 1997, Sfântul Andrei a fost proclamat OCROTITORUL ROMÂNIEI. Ziua de 30 noiembrie a fost declarată zi nelucrătoare în România. Sunt multe obiceiuri legate de această zi. În noaptea Sfântului Andrei, fetele nemăritate își pun un fir de busuioc sfințit sub pernă, pentru ca în această noapte să-și poată visa alesul. Un alt obicei cunoscut este acela de a pune grâu la încolțit în mici vase, cu puțină apă. Se spune că înălțimea și desimea grâului crescute până la Anul Nou, arată cum va fi anul viitor.

1 Decembrie este ziua fiecărui roman, care dă dovadă de patriotism veritabil. În anul 1990, ziua de 1 Decembrie a fost declarată zi națională și sărbătoare publică în România. În această zi se sărbătorește Marea Unire. La 1 Decembrie 1918, Adunarea de la Alba Iulia a decis unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România. Este o zi marcată de evenimente deosebite, cum ar fi parada militară, depunere de coroane de flori, pentru eroii care au luptat pentru reîntregirea țării și a neamului românesc. Este înălțător și emoționant momentul în care este cântat imnul țării "Deșteaptă-te, române!"

Numele de Nicolae este de origine grecească și înseamnă victoria poporului, izbânda neamului. Sfântul Nicolae este ocrotitorul copiilor și este întruchiparea bunătății și a dărnicii. Această zi este sărbătoarea celor care poartă acest nume sfânt, dar și a celor mici care își pregătesc ghetuțele, pentru a primi daruri de la Moș Nicolae, care vine călare pe un cal alb. Un obicei întâlnit la această dată este că în unele zone ale țării, oamenii aduc crenguțe de pomi fructiferi, pe care le păstrează în apă, lângă icoane ca să înflorească până de Anul Nou. Dacă aceste crenguțe înfloresc, anul care vine va fi roditor și plin de satisfacții. Tot acum se fac repetiții pentru colindele de Crăciun și Anul Nou. Obiceiul lui Moș Nicolae de a face daruri copiilor, anticipează dărnicia mai substanțială a lui Moș Crăciun.

La această dată, 20 decembrie, are loc Ignatul, adică ritualul sacrificării porcului. În această zi se sacrifică porcul, pentru a pregăti bucatele care ajung pe masa de Crăciun. În credința vechilor daci, porcul era sacrificat pentru a veni în ajutorul soarelui. Acest ritual este făcut în apropiere de trecerea din vechiul an în cel nou, pentru că oamenii credeau în forța regeneratoare a sacrificiului.

Sunt multe obiceiuri legate de această tradiție, cum ar fi: după sacrificarea porcului, dar înainte de tăierea lui există obiceiul ca acesta să fie încălecat de cei mici. Astfel, se spune că anul care urmează va fi lipsit de boli, plin de bogăție, sănătate și prosperitate. Acest lucru este menționat și de Ion Creangă în „Amintiri din copilărie”. Pentru a ști cum va fi iarna din anul următor, trebuie să ne uităm la splina porcului. Dacă splina este groasă la capăt, este semn ca iarna va fi grea, cu multă zăpadă. Dacă splina este subțire la capăt, va ninge puțin, dar noul an va fi îmbelșugat.

24 decembrie este ziua când este împodobit bradul, când se pregătesc bucatele pentru masa de Crăciun, cadourile pentru cei dragi, dar și darurile pentru colindători. Acum, pe lângă tradiționalele cadouri și bucate, încep și colindele. Perioada cea mai frumoasă, în care tradițiile sunt respectate, este perioada colindelor. Colindătorii aduc în casele credincioșilor vestea Nașterii lui Iisus în ieslea din Betleem. Nu există în cărțile de teologie o dată anume pentru începerea colindatului. Se spune că se poate colinda începând cu 6 decembrie până pe 7 ianuarie. Colindele diferă în funcție de regiunea de unde provin. Rolul colindelor este acela de a fi cântate în grup. Ele au o bază biblică, cu referire la evenimentul sfânt al Nașterii Domnului. Colindele cântate în Ajun sunt „Bună dimineața la Moș Ajun”; „Iată vin colindatori”; „Trei păstori” etc.

Sărbătorile de iarnă se petrec acasă, în familie, alături de cei dragi. De aceea în seara de Ajun se împodobesc bradul și casa. Bradul a fost ales ca simbol al Crăciunului, pentru că rămâne verde tot timpul anului, simbolizându-l pe Iisus Hristos veșnic viu. Este un moment emoționant, în care toată familia participă la această tradiție veche de sute de ani. În vechime, bradul era împodobit cu fructe, flori, nuci poleite și lumânările. În zilele noastre, bradul este împodobit cu globuri colorate, beteală, diverse figurine și instalații luminoase. În vârful bradului este pusă o stea, care simbolizează steaua care i-a călăuzit pe magi până la Betleem. Bradul de Crăciun simbolizează pomul vieții. Acest simbol se regăsește în arta populară pe covoarele și iile tradiționale.

Pe 25 Decembrie este sărbătoarea Crăciunului. Această sărbătoare aniversează Nașterea Domnului Iisus Hristos. Localitățile și casele oamenilor sunt pregătite de sărbătoare. Sunt aprinse luminițe și peste tot se simte spiritul sărbătorilor. În această zi toată familia, dar mai ales copiii, desfac darurile primite de la Moș Crăciun, care se află sub bradul frumos împodobit. Fiecare copil își desface cadoul și se bucură de darul primit, verificând astfel, dacă scrisoarea lui a ajuns la Moș Crăciun. Legenda spune că Moș Crăciun împreună cu cei 11 spiriduși locuiesc în Laponia. În afară de spiriduși, Moș Crăciun are și 9 reni, care trag sania. Cel mai cunoscut ren este Rudolph. El este strălucitor și roșu, pentru ca atunci când era doar un pui, nasul lui a fost atins de Magia Crăciunului. Crăciunul este sărbătoarea care apropie familia.

De Crăciun, oamenii se așază la masă, alături de cei dragi. Toate bucatele sunt preparate cu grijă de gospodine. De pe masă nu trebuie să lipsească sarmalele, piftia, toba, cârnații, friptura de porc și cozonacul. Se spune că în dimineața de Crăciun este bine să ne spălăm cu apă curată de izvor, în care se pune un ban de argint, pentru ca tot anul să fim curați ca argintul și să fim feriți de boli. În această zi este bine să primim colindătorii care aduc vestea Nașterii lui Iisus. Spiritul sărbătorilor ne îndeamnă să facem fapte bune, să dăruim, să fim mai buni. Sunt mulți oameni, care

din puținul lor ajută copiii care trăiesc în orfelinate sau în familii sărace. Este un gest care poate aduce bucurie în sufletul unui copil.

Sfântul Ștefan, 27 decembrie, a fost întâiul mucenic, care și-a dat viața pentru credință. În această zi sunt sărbătoriți toți cei care poartă numele Sfântului Ștefan. Numele de Ștefan vine din grecescul Stephanos, care înseamnă Coroană de flori sau Încununat. În această zi, toți cei care sunt certați este bine să facă pace pentru bunăstarea sufletească.

Ajunul Anului Nou sau Revelionul este petrecerea dintre ani. La fel ca și de Crăciun se pregătesc bucate alese. La această masă, pe lângă bucatele tradiționale, nu trebuie să lipsească peștele și strugurii. Se mănâncă 12 boabe de struguri, pentru fiecare lună din an, fiecare boabă reprezentând câte o dorință pentru anul care vine. Astfel, acest an o să fie îmbelșugat cu sănătate și noroc. În zilele noastre există anumite obiceiuri care sunt respectate de foarte mulți oameni la trecerea dintre ani.

În noaptea dintre ani se face foarte mult zgomot și lumină, pentru a alunga spiritele rele, iar în noul an oamenii să fie feriți de rele. De aceea, trecerea dintre ani este sărbătorită cu multe artificii, petarde și șampanie, pentru ca noul an să fie mai bun și fără ghinioane. În această noapte se poartă haine roșii. Culoarea roșie este culoarea veseliei și a dragostei. La trecerea dintre ani este bine să ai bani în buzunar, pentru ca aceștia să nu-ți lipsească în anul care urmează. În seara Ajunului de An Nou, copiii și tinerii merg cu Plugușorul. Acest colind este cel mai cunoscut și iubit obicei, pentru că are rădăcini adânci în spiritualitatea autohtonă.

Pe 1 Ianuarie întregul glob sărbătorește trecerea într-un nou an calendaristic. Celebrarea noului an se face din cele mai vechi timpuri. Această sărbătoare are o vechime de peste 4000 de ani. La romani, sărbătoarea dura 3 zile. Atunci, oamenii își făceau daruri simbolice legate de sănătate și prosperitate. Anul Nou coincide cu sărbătoarea Sfântului Vasile cel Mare, ocrotitorul săracilor. Toți cei care poartă acest nume sfânt sunt sărbătoriți în această zi. O tradiție importantă de Anul Nou este umblatul copiilor cu Sorcova. Numele de sorcovă vine de la cuvântul bulgar „surov”, care înseamnă verde fraged. Sorcova este făcută dintr-o nuia îmbrăcată în hârtie colorată, împodobită cu flori. Când sunt rostite acele versuri vesele, ne putem imagina că sorcova joacă rolul unei baghete magice, care transmite vigoare și tinerețe celui sorcovit. Cu sorcova se face urarea pentru un an mai bun, iar copiii sunt recompensați cu colaci, dulciuri sau bani.

Se spune că Anul Nou trebuie să ne prindă cu un buchețel de vâsc. Vâscul este considerat o plantă sacră și este aducător de noroc și sănătate. Sunt foarte multe tradiții și obiceiuri în această perioadă. Putem aminti: Buhaiul, Vasilica, Capra etc. Ceea ce este demn de semnalat, este faptul că aproape în toate regiunile țării, dar în special în Moldova și Maramureș, colindătorii sunt îmbrăcați în costume populare, în semn de respect pentru linia tradițională a moșilor și strămoșilor noștri.

Boboteaza, 6 ianuarie, este o sărbătoare religioasă importantă. Este ziua când a fost botezat Iisus Hristos și semnifică înnoirea omului creștin. În Ajunul Bobotezei, preoții merg în casele oamenilor, pentru a le aduce binecuvântarea Sfintei Treimi, prin stropirea cu apă sfințită. La Bobotează se sfințesc toate apele, iar credincioșii merg la biserică pentru a participa la slujbă și a lua apă sfințită.

Pe 7 ianuarie este sărbătoarea Sfântului Ion. În această zi este sărbătorit Sfântul Ioan Botezătorul, cel care l-a botezat pe Iisus în râul Iordan. La această dată sunt sărbătoriți toți cei care poartă acest nume sfânt.

Ziua Sfântului Ion reprezintă încheierea sărbătorilor de iarnă. Sfântul Ion este considerat protectorul pruncilor. Conform tradiției populare, se spune că, după data de 7 ianuarie, se înmoaie gerul, iar temperaturile încep să crească. Această sărbătoare este una a bucuriei.

Anotimpul iarna este mult așteptat și iubit de către toți românii și datorită acestor tradiții și obiceiuri ce dăinuiesc de foarte mulți ani, iar copiilor li se transmite tot ceea ce este frumos.

ȘEZĂTOARE DE CRĂCIUN

Profesor învățământ primar **BOJINĂ MIRELA TATIANA**
COLEGIUL “FERDINAND I” MĂNECIU, JUDEȚUL PRAHOVA

Sărbătorile de iarnă ce marchează nașterea Mântuitorului Iisus Hristos, reprezintă o perioadă plină de bucurii, cu tradiții și obiceiuri menite să întărească legăturile unei comunități, precum și oportunitatea de a transmite mai departe valorile străvechi.

Pe acest aspect m-am bazat în momentul în care mi-am propus realizarea unei activități extracurriculare cu titlul “Șezătoare de Crăciun” care să aibă loc în cadrul școlii noastre, în ultima săptămână înainte de vacanța de iarnă, împreună cu elevii mei de clasa a IV-a, cu părinții și bunicii lor.

Șezătoarea este o datină străveche, o adunare formată în mediul rural, organizată în perioada toamnă-iarnă când înceta munca de la câmp, iar oamenii se întâlneau pentru a socializa. La șezătoare se torcea, croșeta, cosea, împletea, se cânta, se juca, se spuneau povești, ghicitori sau pur și simplu se sta de vorbă și se depănau amintiri, iar obiectivele activității noastre au fost reîntoarcerea la simplitatea și frumusețea tradițiilor noastre românești, celebrarea legăturilor umane din cadrul comunității noastre și reînvierea atmosferei șezătorilor din trecut prin decorul realizat de noi, prin vestimentația purtată, costumul popular și prin realizarea unei activități literar-artistice cu tematică de Crăciun, care a cuprins recitare de poezii, de ghicitori, dar și dansuri populare, interpretare colinde și urături de anul nou precum sorcova și plugușorul.

Șezătoarea cu elevii mei, părinții și bunicii lor, a fost o activitate inedită, un semn de prețuire și apreciere pentru datinile strămoșești, un moment artistic plin de tradiție și spirit, care ne-a reunit într-un cadru primitor, vesel, cu scopul de a celebra una dintre cele mai îndrăgite sărbători ale anului, Crăciunul, cu toate frumusețile și obiceiurile sale. Elevii au avut ocazia să învețe mai multe despre obiceiurile și tradițiile românești, dar și de a-și exprima creativitatea și de a-și consolida legăturile cu colegii și familiile lor.

Așadar am petrecut momente minunate împreună, iar obiectivele au fost atinse în totalitate! În încheiere, micii colindători au participat la ritualul local de rupere a colacului, darul sacru al colindătorilor, nelipsit de sărbători, care în tradiția populară leagă sufletul gazdelor de cel al colindătorilor, având o semnificație aparte: datorită formei sugerând infinitul și nemurirea, iar prin compoziție, respectiv făina de grâu din care este frământat, fiind simbol al renașterii, căci așa cum grâul se pune în pământ ca să crească, tot așa și trupul omului se îngroapă în pământ ca să învie, iar o legendă spune că acești colaci oferiți colindătorilor, se împletesc astfel încât să amintească de înfășurarea unei mâini cu degetele întinse, mâna Crăciunesei, căreia soțul ei, Crăciun, i-ar fi tăiat mâinile pentru că a ajutat-o pe Maica Domnului să nască.

Închei articolul cu îndemnul adresat tuturor colegilor mei, cadre didactice, de a valorifica bogăția folclorului și a tradițiilor noastre românești, prin includerea lor în activități extracurriculare diverse, realizate cu elevii lor, deoarece, așa cum spunea George Breazu:” Nu e datorie românească mai vrednică de a fi îndeplinită, decât ca să facem părtași pe cei mai tineri de bunurile sufletești moștenite din vechime, căci zestre mai de preț nu e alta ca averea de cuget și simțire închisă și păstrată cu grijă sfântă de-a lungul anilor, în adâncurile sufletului creștinesc al moșilor și strămoșilor noștri...”

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE IARNĂ SPECIFICE PE VALEA PRUTULUI

Profesor pentru învățământul primar **DODI FLORINA-MIHAELA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANASTASIE PANU” HUȘI

Dintre obiceiurile calendaristice cele mai răspândite și mai spectaculoase, cu originea în credințe și mituri străvechi, sunt de bună seamă ciclurile legate de sărbătoarea Nașterii lui Iisus și schimbarea anului. Crăciunul este polul în jurul căruia gravitează o multitudine de colinde, urări și tradiții specifice, care trimit spre vremuri demult apuse, dar ce se regăsesc, surprinzător, în contemporaneitate. În folclorul românesc Colindatul de Crăciun este cel mai important ciclu sărbătoresc popular tradițional, cel mai bogat și colorat prilej de manifestări folclorice.

Deprinderea de a colinda, de a saluta cu mare bucurie Nașterea Domnului, de a-L întâmpina cu urări, daruri, petreceri, cântece și jocuri este străveche. Colindatul deschide amplul ciclu al sărbătorilor de iarnă. Repertoriul tradițional al obiceiurilor românești desfășurate cu ocazia Anului Nou, dar și a Crăciunului cuprinde: colinde de copii, cântecele de stea, plugușorul, sorcova, jocuri cu măști, dansuri, teatru popular și religios, etc. Cele mai bogate, mai variate și mai strălucitoare din punct de vedere artistic sunt, alături de plugușoare, colindele de ceată.

Caracterul esențial al sărbătorii este bucuria și încrederea cu care omul întâmpină trecerea de la anul vechi la anul nou, începutul unei noi perioade de vegetație, al unei noi etape în viața lui și a sătenilor săi, a colectivității în care trăiește.

La colindat

Adevăratul colindat se desfășoară în seara și noaptea de Crăciun. Colindătorii se adună în cete bine rânduite. Pe vremuri, fiecare ceată putea să ia la colindat numai o anumită parte a satului, având grijă să nu pătrundă în zona ce se cuvenea alteia.

Odată intrați în curtea casei, colindătorii își deapănă repertoriul înaintea membrilor casei, adunați în prag. Cântecele sunt întotdeauna însoțite de dansuri. După ce cântecele și dansurile din fața casei s-au terminat, gazda își invită colindătorii în casă. Numărul colindelor depinde în mare măsură de rangul gazdei și de belșugul de daruri pe care ea urmează să le ofere colindătorilor.

Unei singure melodii îi pot corespunde mai multe texte (versiuni locale, varianta laică sau creștină).

Steaua

În prima zi de Crăciun copiii umblă cu steaua, un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi.

Cântecele despre stea provin din surse diferite: unele din literatura bizantină ortodoxă, altele din literatura latină medievală a Bisericii Catolice, câteva din literatura de nuanță Calvină și multe din ele, chiar din tradițiile locale.

Plugușorul

Urare tradițională la români în preajma Anului Nou, plugușorul a păstrat scenariul ritualic al unei invocări magice cu substrat agrar. El e întotdeauna însoțit de strigături, pocnete de bici și sunete de clopoței, dar plugul adevărat, tras de boi, a fost înlocuit cu timpul de un plug miniatural, mai ușor de purtat, sau de buhaiul care imită mugetul boilor. Textul plugușorului și-a pierdut astăzi caracterul de incantație magică. Recitată într-un ritm vioi, urarea devine tot mai veselă, mai optimistă, pe măsură ce se apropie de sfârșit.

Acest obicei le este specific micilor urători cu vârste cuprinse între 5 și 11-12 ani, ei poartă la gât trăistuțe “țesute de casă” în care pun colăceii, bomboanele, fructele pe care le primesc. Pe vremea copilăriei mele făceam “concursuri” de genul: “Cine are mai mulți colaci?”

Capra

Acest obicei e specific Anului Nou. Măștile care evocă personaje biblice sunt înlocuite aici de masca unui singur animal, al cărui nume variază de la o regiune la alta: cerb în Hunedoara, capră sau turcă în Moldova și Ardeal, borita (de la bour) în Transilvania de sud. În Muntenia și Oltenia, capra e denumită „brezaia” (din cauza înfățișării pestrițe a măștii) și obiceiul se practică mai ales de Anul Nou.

Capra se alcătuieste dintr-un lemn scurt, cioplit în formă de cap de capră, care se învelește cu hârtie roșie. Peste această hârtie se pune o altă hârtie neagră, mărunț tăiată și încrețită în forma părului. În loc de aceasta se poate lipi și o piele subțire cu păr pe ea. În dreptul ochilor se fac în lemn două scobituri unde se pun două boabe de fasole mari, albe, cu pete negre, peste care se lipește hârtia neagră cu încrețituri sau pielea cu păr. În loc de urechi, capra are două găvane de lingură. Pe ceafă are cornițe, frumos împodobite cu hârtie colorată, pe care se află înșirate șiraguri de mărgelă. În dosul coarnelor se află o oglindă care răsfrânge foarte mândru lumina de pe la casele unde intră capra noaptea. În cele două fălci de sus ale capului, se pune falca de jos, care se mișcă în jurul unui cui care nu se vede. Aceasta falcă este îmbrăcată la fel ca și capul. Sub ceafă este o gaură în care se pune un băț lung de un cot,

de care se ține capra. De partea de dinaintea fâlcii de jos se află atârnat un clopoțel, iar de partea de dinapoi se află legată o sârmă. Dacă această sârmă se lasă slobodă, partea de dinaintea fâlcii de jos atârână și astfel gura caprei se deschide. Dacă s-ar trage scurt de sârmă, gura caprei s-ar închide printr-o clămpăneală seacă, de lemn. Firește clopoțelul sună. Atât bățul, cât și sârma sunt acoperite cu pânză groasă de sac, care, pentru a sta umflată și a acoperi astfel pe cel ce va ține capra de băț, va clămpăni-o și va juca-o, are legate pe dinăuntru niște cercuri de sârmă sau de lemn.

Masca este însoțită de o ceată zgomotoasă, cu nelipsiții lăutari ce acompaniază dansul caprei. Capra saltă și se smucește, se rotește și se apleacă, clămpănind ritmic din fâlcile de lemn. Un spectacol autentic trezește în asistență fiori de spaimă. Mult atenuat în forma sa citadină actuală, spectacolul se remarcă mai ales prin originalitatea costumului și a coregrafiei. Cercetătorii presupun că dansul caprei, precum și alte manifestări ale măștilor (căiuții-feciori travestiți în crai, turca-masca de taur), întâlnite în satele românești la vremea Crăciunului provin din ceremoniile sacre arhaice închinare morții și renașterii divinității.

În zona Văii Prutului doar băieții merg cu capra fiind costumați în moșneag, babă, doctor, negustor, țăran. Ei se acompaniază singuri cu o tobă, numită popular “dobă”, “dărăbană”, confecționate de copii dintr-un cerc de lemn de la sită pe care aplicau o bucată de celofan (folie de plastic) mai groasă și loveau cu un băț, confecționat tot de copii!

Ursul

Umblatul cu ursul este întâlnit doar în Moldova, de Anul Nou. Ursul este întruchipat de un flăcău purtând pe cap și umeri blana unui animal, împodobită în dreptul urechilor cu ciucuri roșii. Masca este condusă de către un “ursar” însoțit de muzicanți și urmat de un întreg alai de personaje. În acompaniamentul muzicii, ursul mormăie și imită pașii legănăți ai ursului, izbind puternic pământul cu tălpile. Acest ritual semnifică purificarea și fertilizarea solului în noul an. Tinerii se costumează în fiecare an, iar oamenii îi primesc în curțile lor pentru a avea belșug și sănătate în anul viitor.

Haiducii

Unul din cele mai răspândite obiceiuri de Anul Nou, din județul Vaslui, îl constituie manifestarea de teatru popular, intitulată de la localitate la localitate: *Haiducii*, *Jienii*, *Banda lui Bujor*, *Banda lui Groza* etc. Ceea ce impresionează de la bun început este costumația interpreților în care predomină elementele de port popular și de uniformă militară. Alături de Iancu Jianu, personajul principal, în spectacol, mai evoluează: Anul Nou, Anul Vechi, doi haiduci, ciobanul, ofițerul, vânătorul, turcul și iubita Jianului – Soltanina (singurul personaj feminin).

Tinerii care participă la acest obicei sunt feciori trecuți de 18 ani, necăsătoriți, care se pregătesc cu mult timp înainte repetând de la unul la altul și fiind serviți cu vin fiert și floricele de porumb (“cucurigi” numiți în zonă). Ei merg să cânte la familiile ce au fete necăsătorite, acolo sunt primiți și omeniți cu vin, țuică, cozonac, dar le sunt oferiți și bani cu care organizează balul tinerilor la căminul cultural. Dacă o anumită familie cu fată de măritat nu-i primește, atunci acea fată nu este primită la bal.

Sorcova

Aparținând obiceiurilor de Anul Nou, umblatul cu sorcova e mai cu seamă bucuria copiilor. Aceștia poartă o crenguță înmugurită de copac sau o sorcovă confecționată dintr-un băț în jurul căruia s-au împletit flori de hârtie colorată. Numele de sorcovă vine de la cuvântul bulgar surov (verde fraged), aluzie la ramura abia îmbobocită, ruptă odinioară dintr-un arbore. Înclinată de mai multe ori în direcția unei anumite persoane, sorcova joacă întrucâtva rolul unei baghete magice, înzestrate cu capacitatea de a transmite vigoare și tinerețe celui vizat. Textul urării, care amintește de o vrajă, nu face decât să întărească efectul mișcării sorcovei.

Semănatul

În prima zi a Noului An un alt obicei vechi ne bucură sufletul și ne urează sănătate și bine. Copiii merg pe la casele gospodarilor urând “Sănătate la Anul Nou /Și la anul cu sănătate!” și “semănând” cu boabe de cereale: grâu, porumb, floarea soarelui pentru ca gazdele să aibă roade bogate la culturile de peste an. Gazdele nu trebuie să îndepărteze boabele (să le măture) deoarece nu vor mai avea un an agricol bun. Dacă la semănat primii care vin sunt băieți atunci gazdele vor avea un an bun și noroc în Noul An, dacă vin primele fetele la semănat atunci anul agricol nu va fi chiar bun.

Bibliografie:

Eretescu Constantin, 2007 ,*“Folclorul literar al românilor”*, Editura Compania

SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI LA COPIII MAGHIARI

LUKACS MARIA

TONKO JUDIT

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1-BOGHIȘ

Iarna este o perioadă magică a anului, cu un aer proaspăt, zăpadă strălucitoare și sărbători care aduc bucurie în sufletele tuturor, în special celor mici. La secțiile maghiare din grădinițe, iarna este o perioadă specială, în care copiii învață despre tradițiile și obiceiurile specifice acestei perioade, atât din cultura lor, cât și din tradițiile populare românești. Aceste activități nu sunt doar educaționale, ci și foarte distractive, ajutând copiii să își dezvolte abilități motorii, sociale și cognitive.

Crăciunul este una dintre cele mai importante sărbători din cultura maghiară și este sărbătorit cu mult entuziasm în rândul copiilor de grădiniță. La secția maghiară, activitățile legate de Crăciun includ atât tradiții religioase, cât și obiceiuri populare, toate adaptate vârstei celor mici.

Unul dintre cele mai așteptate momente din luna decembrie este împodobirea bradului de Crăciun. Copiii sunt implicați în activitatea de decorare, învățând despre semnificația bradului, care reprezintă viața veșnică. În tradiția maghiară, bradul de Crăciun este adesea împodobit cu luminițe, globuri colorate și diverse decorațiuni confecționate manual de copii. Aceasta este o activitate deosebit de importantă, care ajută la dezvoltarea motricității fine, iar copiii învață despre importanța comunității și a tradițiilor familiale.

Colindele sunt o parte importantă a sărbătorilor de iarnă în cultura maghiară. La grădinița maghiară, copiii învață colinde tradiționale în limba maghiară, cum ar fi „Télapó jön” (Moș Crăciun vine) și „Csendes éj” (Noapte liniștită). Colindele sunt cântate cu mult entuziasm și adesea sunt prezentate părinților și altor copii într-un spectacol de Crăciun organizat la grădiniță. Aceste activități sunt esențiale pentru dezvoltarea limbajului și a capacității de a lucra în echipă.

O tradiție importantă în perioada Crăciunului este vizita lui Moș Crăciun, care este așteptat cu nerăbdare de copii. În tradiția maghiară, Moș Crăciun (numit „Mikulás”) vine pe 6 decembrie, aducând daruri pentru copii care au fost cuminți pe parcursul anului. De asemenea, este obișnuit ca Moș Crăciun să își facă apariția și în zilele de 24 și 25 decembrie, când copiii primesc cadouri și dulciuri. La grădiniță, această vizită este un moment plin de emoție și bucurie, iar copiii sunt învățați despre importanța generozității și a iubirii față de ceilalți.

În tradiția maghiară, masa de Crăciun este un moment de reuniune a familiei și de celebrare a darurilor. Copiii de grădiniță pot învăța despre tradițiile legate de mesele festive, cum

ar fi preparatele tradiționale (gulyás, piftie, colaci, plăcinte etc.), dar și despre semnificația fiecărei mâncări. Aceasta este o oportunitate pentru educația culinară, în care copiii pot învăța să aprecieze hrana tradițională și să participe la pregătirea unor rețete simple.

După Crăciun, urmează Anul Nou, care aduce cu sine o serie de obiceiuri și tradiții, inclusiv în comunitățile maghiare. La grădiniță, copiii pot învăța despre cum este sărbătorit acest moment și care sunt tradițiile specifice.

Anul Nou este marcat de petreceri și de spectacolul focurilor de artificii. Copiii pot învăța despre semnificația acestora, dar și despre urările tradiționale care sunt adresate la miezul nopții, precum „Békés Boldog Új Évet!” (Un An Nou fericit și liniștit!). Activitățile de la grădiniță pot include confecționarea de „artificii” din materiale de artizanat (hârtie, sclipici, vopsele) sau organizarea unui mic spectacol cu lumini și culori, pentru a înțelege mai bine această tradiție.

În tradiția maghiară, la fel ca și în cultura românească, există obiceiul „plugușorului”, un colind care este cântat de copii pentru a aduce noroc și prosperitate în anul ce vine. La grădiniță, acest obicei poate fi învățat și adaptat într-o formă simplificată, astfel încât copiii să poată învăța versuri și să le cânte cu plăcere. De asemenea, aceștia pot învăța despre semnificația urărilor și despre obiceiurile de Anul Nou din diferite colțuri ale lumii.

În perioada sărbătorilor de iarnă, sunt numeroase momente în care copiii de la secțiile maghiare învață despre tradiții și obiceiuri locale.

Pe 6 decembrie, se sărbătorește ziua lui Moș Nicolae (Mikulás), care este un sfânt foarte iubit în tradiția maghiară. Este un moment așteptat cu mare nerăbdare de copii, care pun ghetele sau ciorapii la fereastră pentru a primi dulciuri și cadouri. La grădiniță, copiii sunt învățați despre această figură simbolică și despre gestul generos al oferirii darurilor, ceea ce este o lecție valoroasă despre altruism și generozitate.

În tradiția maghiară, sărbătoarea celor trei magi este marcată pe 6 ianuarie, iar copiii pot învăța despre semnificația religioasă a acestei zile. De obicei, aceasta este o perioadă de reflecție și recunoștință, iar în unele zone ale Ungariei, copiii merg la colindat, cântând colinde religioase. La grădiniță, copiii pot învăța despre această sărbătoare și pot confecționa decorațiuni sau pot participa la activități educative legate de tradițiile de iarnă.

Pe lângă sărbătorile religioase și tradițiile legate de acestea, iarna este o perioadă în care copiii de grădiniță au ocazia să învețe despre obiceiuri populare și jocuri tradiționale. Aceste activități sunt importante pentru dezvoltarea creativității și pentru înțelegerea valorilor culturale.

Dacă vremea permite, copiii se pot bucura de jocuri de iarnă în aer liber. De exemplu, pot face omuleți de zăpadă, pot organiza competiții de sărituri în zăpadă sau pot învăța să meargă

cu săniuța. Aceste activități sunt nu doar recreative, dar și educative, deoarece copiii învață despre importanța mișcării și a colaborării în grupuri.

Iarna este o perioadă în care activitățile de creație sunt foarte populare. Copiii pot participa la ateliere de confecționat decorațiuni pentru brad, felicitări pentru sărbători sau jucării din materiale naturale, cum ar fi lemn, hârtie și lână. Aceste activități nu doar că stimulează imaginația și creativitatea, dar sunt și o oportunitate de a învăța despre importanța materialelor tradiționale și a meșteșugurilor populare.

Învățarea despre tradițiile și obiceiurile de iarnă nu este doar un mijloc de a celebra cultura, ci și o modalitate de a ajuta copiii să înțeleagă mai bine valorile fundamentale ale comunității și ale familiei. Prin implicarea în activități specifice, copiii învață despre solidaritate, generozitate, respect față de tradiții și despre importanța unui comportament responsabil și plin de compasiune. În plus, aceste activități contribuie la dezvoltarea abilităților motorii, a vocabularului, a capacității de a lucra în echipă și a creativității.

Tradițiile și obiceiurile de iarnă, celebrate la grădinițele maghiare, reprezintă un prilej extraordinar pentru educația și dezvoltarea copiilor. Prin implicarea activă în aceste obiceiuri, copiii nu doar că învață despre istoria și cultura lor, dar au și ocazia de a experimenta bucuria, solidaritatea și înțelepciunea comunității. De asemenea, aceste activități îi ajută să-și formeze caracterul și să dezvolte un respect adânc față de tradițiile și valorile moștenite de la strămoși.

COPIII DIN BANATUL MONTAN DUC TRADIȚIA PIȚĂRĂILOR MAI DEPARTE

**Profesor pentru învățământ preșcolar MILOȘ LUMINIȚA LOREDANA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT BOCȘA**

De cum se face dimineață și cocoșii nici măcar nu s-au trezit, prin satele Banatului Montan, Moș Crăciun este anunțat de pițărâi. De fapt, pițărâii aduc pe ulițele satului magia colindatului ce va porni în seara ajunului.

În gerul aspru și în dimineața foarte devreme, străzile satelor din Banatul Montan răsună de zarva pe care o fac copiii – de la cei mai mici și până la cei de clasa a VI a și chiar a VIII a fiindcă nu există nici un fel de opreliște. Ei nu sunt alții decât copiii din Ocna de Fier din Caras Severin, vecini care conform tradiției, în dimineața de Ajunul Crăciunului au luat straița din cui și au pornit în cete pe străzi.

Ulițele răsună de glasul lor, în cor sau pe rând, ei strigă la porțile gospodariilor „Pițărâi, pițărâi, pițărâi, pițărâi”. De cum le aud glasurile pe străzi, gospodarii, în general bunici și bunicuțe, îi primesc pe cei mici în poartă și după ce primesc binecuvântarea celor mici, îi dăruiesc cu colăceii numiți pițărâi, mere, nuci, dulciuri și câte un ban. Colindătorii le primesc cu bucurie, le dau drumul în traistă și mulțumesc gazdelor pentru daruri urându-le Crăciun și Sărbători fericite”.

Bucuria este de ambele părți: a pițărâilor că și-au umplut trăistuțele și a gospodariilor care consideră această vizită ca o binecuvântare a spiritului Crăciunului. În această dimineață de dinainte mării sărbători, bucuria de a primi pițărâii în case și de a le dăruii câte ceva, o depășește chiar pe cea de a primi.

Copiii se mulțumesc cu colăceii ce sunt făcuți doar din apă, făină, sare și drojdie, cu mere, cu dulciuri și cu nelipsitele nuci. La terminarea ritualului care a început dimineața pe întuneric și s-a încheiat pe lumină când soarele este sus pe cer, adică după mai bine de două ore de colindat, copiii se strâng pe la câte unul pe acasă și își numără colăceii. Cine are mai mulți împarte și cu ceilalți.

Numărul pițărâilor din coș este de câteva zeci la fiecare gospodărie iar merele îmbujorate stau ascunse printre nuci și bomboane de pom. În Banat li se spune „saloane”. Apoi, răpuși de frig și oboeală, adorm la căldura sobelor cu lemne. Copiii cei mari din sat, vor sosi seara pe la porți când gazdele vor primi colindătorii cu vestea Nașterii lui Isus.

Obiceiul este așa de vechi încât toată lumea s-a trezit cu el, ne existând un început clar, dar toți sunt siguri că va merge mai departe. Este momentul ca fiecare sătean să-și vadă câteva crâmpeie din viața de copil ca atunci când și ei mergeau la rândul lor cu pițărâii prin sat.

Maghiarii și nemții au datini asemănătoare

Multiculturalitatea bănățeană vine, fără doar și poate, și de la maghiari și nemți. La maghiari, bunicii și frații mai mari pleacă cu copiii la plimbare, iar părinții rămân să împodobească bradul. Când se întorc, cei mici află că „A venit îngerășul cu bradul”. Pe mesele maghiarilor, de sărbători, se găsesc pește și friptură de curcan, iar ca desert, cozonacul e la loc de cinste. Etnicii germani au și ei datini asemănătoare, dar pe masa lor de Crăciun se găsește gâscă, nu curcan.

La maghiari și la nemți, sărbătorile de iarnă încep cu Adventul sau „Venirea Domnului”. Catolicii intră în postul Crăciunului în prima duminică de Advent și îl țin patru săptămâni, spre deosebire de ortodocși, care îl țin timp de șase săptămâni. Adventul este, de fapt, timp de bucurie și liniște, în așteptarea Crăciunului.

Coronița făcută din crenguțe de brad împletite, prinsă cu panglici sau decorată cu nuci și conuri poleite vine tot de la maghiari și nemți. Pe ea sunt așezate patru lumânări. Cununa se pune pe masă, de Advent, iar în fiecare duminică se aprinde câte o lumânare, până în noaptea de Ajun. Lumina specifică venirea lui Iisus pe pământ și este un simbol al speranței.

Sârbii și pomul în flăcări

Sârbii sunt privilegiați în Banat. Ei țin de două ori Crăciunul: o dată cu prietenii lor români și a doua oară cu frații sârbi, conform vechiului calendar ortodox. Obiceiurile sârbilor sunt frumoase: sârboaicele duc paie în casă, iar primul musafir de Crăciun care calcă pragul casei trebuie să fie bărbat.

Fără doar și poate, una dintre cele mai frumoase tradiții este **aprinderea Badnjakului**, un trunchi de stejar tânăr, care îl simbolizează pe Mântuitor și venirea lui pe lume, dar și căldura iubirii lui Hristos. Badnjakul este un simbol al trăinicieii și se arde de obicei în curtea bisericii, iar sârbii se adună în jurul lui. Se spune că numărul mare al scânteilor provocate de arderea lemnului semnifică și bogăția pentru anul ce vine.

Mirajul sărbătorilor de iarnă pregătește copiii pentru înțelegerea unor tradiții și obiceiuri cum ar fi: pregătirea ghetuțelor, mersul cu colindul, sorcova, steaua, plugușorul. Preocuparea noastră este de a adapta vastul repertoriu specific zonei la capacitatea de înțelegere și interpretare a copiilor, asigurând în același timp implicarea lor afectivă în tot ceea ce înseamnă obicei sau tradiție.

Copiilor le plac colindele, de aceea, nu trebuie decât să le selectăm pe cele mai semnificative și accesibile lor, cum ar fi: „Steaua sus răsare”, „Astăzi s-a născut Cristos”, colinde care familiarizează copiii cu miracolul nașterii. Îmbinând poeziile cu colinde, copiii vor simți mai pregnant emoția sărbătorii, trăind o gamă importantă de sentimente și emoții care vor influența în mod pozitiv viața lor interioară. Dar pentru ei, foarte importantă este pregătirea bradului în jurul căruia vor forma o roată, se vor minuna prin versuri de tipul „O, Brad frumos!” și-l vor aștepta pe Moș Crăciun pe care, cum altfel și l-ar imagina, decât ca în versurile următoare: „, Moș Crăciun cu plete dalbe!”

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE CRĂCIUN IN BANAT LA NOI ACUM

Profesor învățământ preșcolar **VUIA DORINA - MARIANA**

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT BOCȘA

Tradițiile românești reprezintă ansamblul obiceiurilor practicate de români de-a lungul timpului, în teritoriul ocupat de aceștia. Aceste tradiții variază de la o regiune la alta.

Folcloriștii numesc aceste ceremonii "ritualuri de trecere" denumite astfel de Arnold Van Gennep, în *Riturile de trecere* scriere publicată în 1909/1998 - pentru că ele marchează trecerea de la o stare socială sau biologică la alta. Cum asemenea situații tranzitorii creează întotdeauna incertitudine, rolul lor este de a atenua pe cât posibil energiile negative, tensiunile care rezultă din asemenea schimbări de statut.

O importantă sursă de informații o reprezintă cărțile lui Simion Florea Marian, un preot ortodox ce a trăit la sfârșitul secolului al XIX-lea - începutul secolului XX, intitulate *Nașterea la români*, *Nunta la români*, *Moartea la români*.

Tradițiile nașterii la români

Ursitoarele -credința în ursitoare, în puterea lor de a croi soarta fiecărui om, a fost și mai este încă răspândită și înrădăcinată în sânul poporului român, ea fiind moștenită de la romani. Sunt trei așa numite zâne care vin în nopțile fără soț (3, 5, 7) din prima săptămână de viață a copilului nou-născut și-i menesc soarta. Se zice că, în timpurile străvechi, aceste ursitoare erau văzute și auzite cum ursesc de către moașele care—în acele zile—privegheau nou-născuții și pe mamele acestora și chiar și de părinții copilului. Din păcate, pentru că moașele au destăinuit acest secret, în zilele noastre ele nu mai au acest dar. În Banat, Moldova și Țara Românească, la 3 zile după nașterea copilului, se întinde o masă mare cu mâncăruri alese: pâine, o găină, vin și 3 bănuți, așa numita "cină a ursitoarelor", existând credința că ele trebuie să fie bine ospătate și plătite pentru a fi mulțumite și a ursi o soartă bună copilului.

Botezul

Tradiția moașei legată de botezul copilului este încă foarte puternică la români. În tradiția românilor din Banat, rolul moașei la botez este foarte important. Ea duce copilul la biserică și spune "duc un păgân și voi aduce un creștin", iar la întoarcere spune "am dus un păgân și am adus un creștin". Nașii, când iau copilul de la moașă, pun un ban de argint jos pentru a o plăti.

Obiceiuri legate de nuntă

Este bine cunoscut că omul, în viața de pe pământ, trece prin trei momente foarte importante: botezul, nunta și înmormântarea. Toate trei au o legătură deosebită cu viața religioasă a omului, iar primele două sunt considerate Sfinte Taine. Pruncul, la puțin timp după naștere, este botezat pentru a se curăți, a se spăla de păcatul strămoșesc moștenit de la Adam cel din Rai și de la celelalte păcate săvârșite până atunci, intrând în stare harică. Apoi, ajuns la maturitate, el se va despărți de mama și tatăl său și își va lua soție. Acest eveniment este consfințit prin nuntă, prin Sfânta Taină a Cununiei.

Cuvântul nuntă vine de la termenul grecesc gamos și de la cel latinesc „matrimonium” și înseamnă unirea fizică dintre un bărbat și o femeie, una din legile esențiale ale naturii, stabilite de Dumnezeu încă de la începutul existenței omului. Dovezi găsim în Sfânta Scriptură, în cartea Facerea la capitolul 2 versetele 18-24, unde ne spune: „nu este bine să fie omul singur pe Pământ. Să-i facem ajutor potrivit pentru el ..iar coasta luată din Adam, a făcut-o Dumnezeu femeie și a dus-o lui Adam... De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe mama sa și se va uni cu femeia sa și vor fi amândoi un trup.”

Cultul funerar

Ceremoniile de înmormântare sunt moștenite de la romani. Aceștia puneau în fața casei unde exista un mort un chiparos, copac ce nu mai putea imboboci după ce a fost tăiat. Coloniștii romani din Dacia nu au găsit acest copac și obiceiul a fost ușor modificat, folosindu-se, în regiunile de munte, un brad, iar în cele de câmpie un pom. Pomul de înmormântare reprezintă doar una dintre ipostazele sub care se regăsesc anumite prezențe vegetale de mare importanță în viața românului.

Sărbători importante ale românilor

Sfântul Andrei

Românii îl sărbătoresc pe Sfântul Andrei, pe data de 30 noiembrie. Noaptea din ajunul Sf. Andrei este destinată unor obiceiuri, poate antecreștine, care să asigure protecție oamenilor, animalelor și gospodăriilor. Țăranii români le-au pus sub oblăduirea acestui sfânt, tocmai pentru că ele trebuie garantate de autoritatea și puterea sa. Ajunul Sf. Andrei este considerat momentul în care bariera dintre văzut și nevăzut se ridică. Se crede că în această noapte "umblă strigoi" să fure "mana vacilor", "mințile oamenilor" și "rodul livezilor".

Sfântul Nicolae

Moș Nicolae este cel care pune daruri în ghetete sau ciorapi anume pregătiți. Copiilor din România li se poate întâmpla ca Moș Nicolae să aducă și câte o nuia(pentru cei obraznici). Rolul

de ocrotitor al familiei cu care a fost investit de religia ortodoxă Sfântul Nicolae îi dă dreptul să intervină în acest fel în educația copiilor.

Crăciunul

De Crăciun în Banat, veți descoperi tradiții unice și o atmosferă de sărbătoare specifică satelor de bănațeni din Caraș-Severin și Timiș! Cel mai important obicei în satele din Banat este mersul la colindat, obicei păstrat și în zilele noastre. La colindat merg atât copii, cât și cete de tineri.

În seara de Ajun sau în prima zi de Crăciun, copii merg cu ”Steaua”, vestind Nașterea Domnului. Totodată amintesc de astrul călăuzitor care a fost urmat de cei trei păstori, ce au ajuns la ieslea, unde Mântuitorul s-a născut.

Un alt obicei străvechi este ”Viflaimul” sau ”Irozii”, ce reprezintă o scenetă, prin care copii refac povestea nașterii Domnului. De asemenea, în unele locuri bănațene, toți săteni ies pe ulițele satului la colindat și intră la fiecare casă, vestind Nașterea Domnului.

Sceneta Irozilor:

Colindă toți:

Astăzi s-a născut Hristos,

Mesia chip luminos

Lăudați și cântați și vă bucurați!

Mititel infășețel,

În scutec de bumbăcel

Lăudați și cântați și vă bucurați!

Soldat:-Poruncă prea-înălțate Imparate, faimă mare a sosit aseară în cetate. Trei crai au sosit aseară în grabă și pe cine întâlnesc în cale întreabă: Nu știți unde s-a născut un crai tânăr de curând?

Irod:- Ce crai și de unde sunt? Ce caută pe-al meu pământ, ce caută și pe cine fără voie de la mine? Voi nu știți că aici pe pământul meu singurul împărat sunt eu? De care cu groază mare toată lumea frică are. Să mi aduci pe aceștia trei să vorbesc și eu cu ei!

Melhior:- Noi suntem trei crai călători, toți ca frații iubitori. Văi, coline neumblate și păduri nedesfurate noi prin lume umblăm și de un crai tânăr întrebăm.

Irod:- Pe nume cum vă numiți și încotro călătoriți?

Melhior:- Eu sunt craiul Melhior și din răsărit am pornit după o stea ce s-a ivit pe înaltul infinit și după cum spun prorocii se va naște Mesia. Am plecat ca să-l găesc, să mă închin și să-l slujesc.

Baltazar:- Eu sunt craiul Baltazar și din apus am plecat după o stea ce s-a arătat pe cerul înseninat și după cum spun prorocii se va naște Mesia. Am plecat ca să-l găesc, să mă închin și să-l slujesc.

Gașpar:- Eu țin fraiele treimii din părțile Europimii, craiul Gașpar mă numesc și ca un crai vă vorbesc. Sunt 40 de ani și mai bine de când mă numesc la fel ca tine. Crai, filozof, fecior de împărat cu coroane încoronat.

Irod:- Răi barbari din Răsărit, voi de aceea ați venit, ca prin aceste cuvinte să mă ispitiți ca pe un părinte? Voi nu știți că eu pot da porunci ca să fiți supuși la munci?

Melhior,Baltazar,Gașpar:- O Iroade imparate te-ai umplut de rautate caci cu poruncile tale ai umplut țara de jale.

Gașpar: Nu ne vorbi nouă de porunci ca să fim supuși la munci că de-o fi cu vitejie o să-ți dăm și noi urgie, cu oștile te vom ocoli și țara o vom cotorosi.

Melhior:- O astronoame Baltazar varsă-ți și tu al tău har.

Baltazar:- O Tu, Bunule Parinte, Ce în cer ai locuințe, varsă peste el ploaie de foc și pucioasă ca pe acest tiran să-l arză și trimite o boală mare ca să n-aibă vindecare să-l vedem cum se botează și în Hristos și el să creadă.

Irod:- Fraților, să-mi dați iertare, căci am fost în tulburare. Porniți, mergeți și aflați și veniți să mă-nșințați să merg să mă închin și eu, ca Unuia Dumnezeu.

Toți: Rămâneți cu sănătate și încărcăți cu bunătate și sfanta ziua de maine s-o petreceți toți cu bine.

“LA ANU’ ȘI LA MULȚI ANI!”

Colindul Dubașilor – obicei unic în Banat

Unul, dintre cele mai frumoase și unice obiceiuri din Banat, este Colindul Dubașilor. Dubașii sunt un grup de tineri, care bat tobele alert, pornind de la biserică și merg din casă în casă tot satul, vestind Nașterea Domnului. Aceștia poartă costume populare tradiționale, specifice din Banat. În trecut, tinerii care doreau să fie în grupul de Dubași erau supuși unui test, de a sacrifica

un animal și din pielea lui să facă o dobă. Acest ritual s-a pierdut, în prezent cei care doresc să fie în grup, trebuie să cânte frumos.

Dubașii merg din casă în casă, în special în casele unde sunt fete de măritat. La fiecare casă se cântă altă colindă, ținându-se seama și de meseria pe care o are capul familiei. Grupul este condus de vătaf, cel care organizează grupul. Lângă el, stă întotdeauna cel care primește darurile din partea gazdelor. La sfârșitul colindatului acesta împarte în mod egal câștigul la tot grupul. De obicei, Dubașii sunt însoțiți și de orchestră, pornindu-se brâul, mai ales în casele cu fete tinere.

Tradiția de prin sate spune că, cel care va primi colinda va fi binecuvântat de Dumnezeu și va avea noroc și bunăstare tot anul. Superstițioși spun că dacă prima persoană care intră în casă de Crăciun este bărbat este semn de bun augur.

Tot în Banat este tradiția ca de Crăciun să fie aruncate, de către cel mai vârstnic membru al familiei, boabe de grâu în fața colindătorilor, ca recoltele să fie bogate anul viitor. De asemenea, gospodinele pun sub masa festivă de Crăciun, semințe de porumb, grâu, floarea soarelui, că să fie date apoi vitelor din gospodărie, pentru bogăție și belșug.

Banatul abundă de tradiții, muzică tradițională și preparate gustoase, iar petrecerea Crăciunului în această zonă este o încântare pentru turiști. Petrece un Crăciun în Banat să descoperi aceste tradiții minunate!

BIBLIOGRAFIE:

*Mică enciclopedie de tradiții românești”, Ion Ghinoiu, Editura Agora, București, 2008

*Sărbători și obiceiuri românești”, Ion Ghinoiu, Editura Elion, București, 2002

OBICEIURI ȘI TRADIȚII ROMÂNEȘTI

Profesor învățământ preșcolar **BRUMAR FLORINA GEANINA**

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT BOCȘA

1. Crăciunul (Nașterea Domnului)

Crăciunul este o sărbătoare extrem de importantă în România și este marcat printr-o serie de obiceiuri religioase și laice.

- **Colindele:** Colindatul este unul dintre cele mai iubite obiceiuri din această perioadă. Grupuri de copii sau tineri merg din casă în casă, cântând colinde, care sunt cântece tradiționale de Crăciun. Colindătorii sunt răsplătiți cu dulciuri, fructe sau bani.
- **Steaua:** Un alt obicei întâlnit în multe zone ale țării este "mersul cu Steaua". Copiii merg cu o stea confecționată manual și cântă colinde însoțite de urări de bine pentru gazdă.
- **Puiul de Crăciun:** În multe părți ale țării, în Ajunul Crăciunului, se pregătește un "pui de Crăciun" sau un "porc de Crăciun", iar oamenii merg la biserică pentru a se împărtăși.

2. Revelionul și Anul Nou

Revelionul este o altă sărbătoare importantă în România, iar tradițiile și obiceiurile din această perioadă sunt deosebit de variate.

- **Plugușorul:** Este un obicei vechi, mai ales în zonele rurale, când tinerii sau copiii colindă cu un „plugușor” (un instrument de lemn ce imită sunetul plugului). Ei cântă un colind special în care urează gospodăriei belșug, rodire și sănătate în noul an.
- **Vasile:** De Anul Nou, un alt obicei este „Mersul lui Vasile”, unde bărbații sau tinerii îmbrăcați în costume tradiționale sau în haine festive merg la casele oamenilor pentru a le ura sănătate și prosperitate.

3. Ignatul (Tăierea porcului)

Ignatul are loc pe 20 decembrie, înainte de Crăciun, și este un obicei specific zonei rurale. În această zi, gospodarii taie porcul pentru a asigura provizii de carne pentru iarnă. Totodată, sunt respectate o serie de ritualuri pentru ca porcul să fie sacrificat conform tradiției și pentru a aduce noroc și prosperitate casei.

4. Sărbătoarea Bobotezei

Boboteaza, celebrată pe 6 ianuarie, este o sărbătoare religioasă legată de botezul lui Iisus Hristos în râul Iordan. În tradiția populară, preoții sfințesc apa în biserică sau în aer liber, iar oamenii o

iau acasă pentru a o folosi în diverse scopuri, considerând că aceasta aduce purificare și protecție.

- **Sfințirea apelor:** Un obicei important este sfințirea apelor, un ritual în care preotul aruncă o cruce în apă, iar tinerii se aruncă în apă pentru a o recupera, fiind considerați aducători de noroc.

5. Obiceiuri și tradiții specifice fiecărei regiuni

În funcție de zona în care te afli în România, vei găsi obiceiuri diferite legate de Sărbătorile de Iarnă. De exemplu:

- În Maramureș, există tradiția de a „striga câinii” sau „strigăturile”, un obicei prin care se alungă spiritele rele și se cheamă bunăstarea.
- În Oltenia, tinerii îmbracă măști tradiționale și formează grupuri care merg prin sate pentru a alunga spiritele rele și pentru a aduce noroc.
- În Moldova, există obiceiul de a pregăti „colaci” și „cozonaci” tradiționali, care sunt oferiți vizitatorilor și colindătorilor, în semn de ospitalitate.

Aceste obiceiuri și tradiții nu doar că aduc un farmec aparte Sărbătorilor de Iarnă în România, dar sunt și o formă de păstrare a legăturii cu trecutul și cu strămoșii noștri. Sărbătorile de iarnă sunt, astfel, o ocazie de a întări comunitatea și de a celebra viața și înnoirea.

SĂRBĂTORILE DE IARNĂ LA ROMÂNI

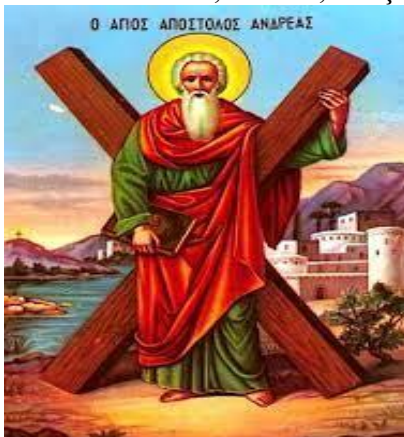
COSTANDACHI DANIELA,

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANASTASIE PANU”

HUȘI-VASLUI

Sărbătorile de iarnă sunt prilej de bucurie pentru toți românii. Iarna, anotimpul plin de magie, este înnobilit de tradiții și obiceiuri transmise din generație în generație, strâns legate de sărbătorile creștine din anotimpul rece, care dau acestora un farmec aparte, fiind considerate cele mai frumoase sărbători. În cultura tradițională a noastră, a românilor, întâlnim autenticitatea acestor obiceiuri specifice fiecărei zone geografice în parte. Aceste datini, care au originile în timpuri străvechi, sunt păstrate și respectate cu sfințenie și astăzi, mai ales în zonele rurale, ele reprezentând un adevărat izvor de bogăție spirituală.

Sărbătorile de iarnă la români încep de la **Sfântul. Andrei** (30 noiembrie) și țin până la **Sfântul Ion** (7 ianuarie). Este o îmbinare de tradiții, obiceiuri și datini - unele venite din perioada precreștină - cu sărbători religioase creștine. Aceste sărbători dau un farmec aparte anotimpului friguros, impregnându-l cu bucurie, veselie, dar și cu mister și trăiri spirituale.

Despre **Sfântul Andrei** se știe că este cel ce a propovăduit Evanghelia în părțile Traciei și ale Scythiei, inclusiv în zona Dobrogei de azi. Este o sărbătoare religioasă, pe lângă care au loc o serie de practici tradiționale (unele venind de la daci) cum ar fi: frecatul ușilor și a ferestrelor cu usturoi (pentru a nu pătrunde spiritele rele), punerea de grâu la încolțit (care să prevestească recolta anului viitor), unele ritualuri făcute de fetele tinere, pentru a-și visa ursitul.

Sfântul Nicolae (6 decembrie), este considerat ocrotitorul săracilor, este cel care transformat în „Moș Nicolae”, aduce daruri copiilor. Aceștia, își pregătesc de cu seară ghetuțele, în care Moșul va pune darurile. Pentru cei care nu au fost cuminți, Moșul va aduce o „nuielușă”, care și ea, peste timp, a căpătat statut de jucărie, fiind foarte frumos împodobită.

Urmează cea mai importantă sărbătoare creștină a iernii, **Crăciunul (Nașterea Domnului)**, dar înainte însă, este **Ajunul Crăciunului** (24 decembrie). În dimineața acestei zile (în unele zone cu o seară înainte), cete de copii, umblă din casă în casă, cu Colindul. Pentru colindele cântate în noapte, pe la uși, pe la ferești, copiii primesc covrigi, colaci, turte, mere, nuci și tot felul de alte daruri. Pe lângă cetele de copii, sunt și preoți, care merg cu icoane în brațe, din casă în casă, pentru a stropi cu aghiasmă oamenii și încăperile și a anunța prin cântec, „Nașterea Domnului Iisus Hristos”.

În Ajun, se împodobește și bradul și se pregătesc darurile, ce vor fi aduse de Moș Crăciun. Acesta „va intra pe hornul sobei cu desaga plină de daruri”. Colindele răsună în toată țara, până în ziua de Crăciun (25 decembrie), mare bucurie și binecuvântare pentru creștini. În unele zone, colindele se prelungesc până la Anul Nou. Fie ele religioase, sau laice, colindele românești creează o atmosferă încărcată de spirit și mister, dar și de bucurie și stare de bine. Copiii în cete mici umblă cu Steaua, simbol al stelei ce au călăuzit pe cei „Trei Magi de la Răsărit”, în căutarea pruncului Iisus.

Adevărata înnoire a timpului are loc însă, de Anul Nou. Cercetătorii văd în obiceiurile populare care se desfășoară în această perioadă, ritualuri de renovare simbolică a lumii, de alungare a spiritelor rele, sau de divinație. Un complex de ceremonii și superstiții, care fac din această perioadă a anului, una dintre cele mai bogate în datini populare, o perioadă de trecere între două cicluri de vegetație sau de munci, al cărui prag îl constituie Anul Nou. Așa cum Crăciunul este dominat de colinde, Anul Nou este marcat de „urări”, făcute prin intermediul mai multor ritualuri populare: Plugușorul, Sorcova, Buhaiul, Vasilca, jocuri mimice cu măști de animale (Capra, Ursul, Călușul, Cerbuțul), sau personaje țărănești. Nu lipsesc nici colindele, dar acestea au acum alt rol, de vestire a înnoirii anului.

Sunt obiceiuri care încă se păstrează, poate datorită caracterului lor spectacular, dar și datorită prilejului de a petrece. Cununa sărbătorilor, dar mai ales a petrecerilor, este Revelionul. Sărbătoare laică, plină de mese îmbelșugate, petreceri și distracții deosebite. A doua zi, de ziua Sfântului Vasile, copii cu sorcove frumos ornate, transmit urări oamenilor

mari: „Să trăiți/ Să-nfloriți/ ca merii, / ca perii, / În mijlocul verii, / ca vița de vie/ La Sfânta Mărie”.

Urmează, pe 6 ianuarie, **Boboteaza** (Botezul Domnului), sărbătoare religioasă. Preotul vine din nou și sfințește cu aghiazmă case, obiecte, oameni și animale. Ciclul sărbătorilor de iarnă, se încheie cu prăznuirea **Sfântului Ioan Botezătorul**, cel ce l-a botezat pe Domnul Iisus Hristos în apele Iordanului. În această zi, oamenii se stropesc cu apă, unii se aruncă în râuri pentru a aduce „crucea” aruncată de preoți. Cei care poartă numele de Ion (Ioan) sunt udați și aruncați în sus, obicei ce se numește, Iordanit.

Bibliografie:

- <https://www.independentaromana.ro/traditii-si-obiceiuri-ce-insotesc-sarbatorile-de-iarna/>
- <https://www.imperialtransilvania.com/ro/2017/12/09/citeste-stirea/argomenti/traditions/articolo/sarbatorile-de-iarna-la-romani-traditii-obiceiuri-datini.html>

OBICEIURI ȘI TRADIȚII ROMÂNEȘTI

OPREA MARIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ JIBERT, STRUCTURA DACIA

Dacia, situat în județul Brașov, are o tradiție adânc înrădăcinată în obiceiurile și tradițiile populare românești. Printre cele mai importante momente din viața comunității sunt sărbătorile de iarnă, când colindătorii, îmbrăcați în costume tradiționale, răspândesc bucurie și lumină în casele oamenilor. Colindele sunt un element esențial al acestei perioade, iar în Dacia ele sunt legate de tradiții specifice, care se păstrează cu sfințenie din generație în generație.

1. Colindatul în ajunul Crăciunului

În Dacia, ca și în alte părți ale Transilvaniei, ajunul Crăciunului este o perioadă plină de emoție și semnificație religioasă. Colindătorii, în special tinerii din comunitate, se adună în grupuri și pornesc spre casele oamenilor pentru a aduce vestea nașterii Mântuitorului. Colindele pe care le cântă sunt adesea tradiționale, dar și unele originale, care reflectă viața și tradițiile locale.

Un obicei specific este ca grupurile de colindători să fie însoțite de „Capra” sau „Irozii”, personaje tradiționale care fac parte din spectacolele folclorice. „Capra” este un simbol al regenerării naturii, iar „Irozii” reprezintă un obicei ritualic care se leagă de nașterea lui Hristos. Acești „Irozi” joacă roluri de actori populari, purtând costume din piele de capră și transformând ritualul într-un adevărat spectacol.

2. Colindele și obiceiurile din ziua de Crăciun

În ziua de Crăciun, colindătorii sunt întâmpinați cu bucurie și daruri de către gazdele lor. Colindele sunt cântate cu multă emoție, iar fiecare grup de colindători are un repertoriu propriu, care include atât colinde religioase, cât și colinde de veselie. Unele dintre aceste colinde sunt vechi, transmise din strămoși, iar altele sunt adăugate de-a lungul timpului, dar toate păstrează un caracter tradițional.

Un alt obicei interesant este „stingerea focului”. În seara de Crăciun, oamenii sting focul din sobă, considerând că acesta reprezintă curățenia sufletească adusă de Nașterea Domnului. Apoi, după încheierea slujbei religioase, gospodinele aprind din nou focul, simbolizând astfel renașterea și speranța.

3. Colindatul de Anul Nou și alte obiceiuri de iarnă

În perioada sărbătorilor de iarnă, tradițiile de colindat nu se opresc după Crăciun. De Anul Nou, grupurile de colindători continuă să meargă din casă în casă, cântând urări de bine și sănătate pentru anul care vine. Un obicei aparte este „Plugușorul”, un colind specific, prin care tinerii urează recolte bogate și îmbelșugate.

Plugușorul este o urare de prosperitate pentru anul agricol ce va urma, iar tinerii colindători sunt adesea răsplătiți cu mere, nuci, prăjituri sau bani.

Un alt moment important este „Focul de Anul Nou”, un foc mare aprins în mijlocul satului sau la marginea acestuia, în jurul căruia se adună oamenii pentru a celebra trecerea în noul an. Focul simbolizează purificarea și eliminarea energiilor negative, iar dansurile și jocurile tradiționale, însoțite de muzică populară, aduc veselie și voie bună.

4. Semnificația spirituală a colindelor

Colindele nu sunt doar un mijloc de a aduce bucurie, ci și un ritual sacru, care marchează nașterea Mântuitorului și înnoirea speranței. Acestea sunt interpretate cu o profunzime duhovnicească, iar colindătorii sunt considerați mesageri ai divinității. În această perioadă, colindele au un rol esențial în întărirea legăturii spirituale dintre oameni și Dumnezeu, fiind un mijloc de a cere binecuvântare pentru anul ce vine și de a mulțumi pentru darurile primite.

5. Conservarea tradițiilor

În ciuda modernizării și a influențelor exterioare, obiceiurile de colindat au reușit să se păstreze vii, fiind transmise de la o generație la alta. În prezent, în comunitate există o mare mândrie față de tradițiile lor, iar tineretul este încurajat să participe activ la aceste manifestări, învățând despre semnificația lor și continuând să le păstreze. În plus, diverse evenimente culturale din Dacia promovează aceste tradiții și le fac cunoscute și vizitatorilor din alte colțuri ale lumii.

În concluzie, obiceiurile și tradițiile de colindat din Dacia sunt o parte esențială a identității culturale a acestei comunități. Ele nu doar că aduc bucurie în perioada sărbătorilor de iarnă, dar sunt și un simbol al unității, al credinței și al respectului față de trecut. Păstrând aceste obiceiuri, locuitorii din Dacia își onorează strămoșii și continuă să transmită viitorului o moștenire spirituală valoroasă.

SERBAREA ȘCOLARĂ DE CRĂCIUN

OPREA MARIA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ JIBERT, STRUCTURA DACIA

Crăciunul este o sărbătoare unică, îmbrăcată în magie și minuni. Magia pornește din adâncurile istoriei, perpetuându-se de secole într-un mod ciclic an de an, de care se bucură în special copiii, dar și adulții care își pun speranța că sărbătoarea Crăciunului le va aduce un trai mai bun.

Ca în fiecare an, elevii claselor primare de la Școala Dacia (zona Rupea) au trăit din plin spiritul acestei sărbători prin programul de colinde și dansuri populare românești pe care l-au susținut.

Serbarea de Crăciun a avut ca scop păstrarea unei tradiții privind sărbătorile de iarnă ce se desfășoară în fiecare an, lăsând o impresie plăcută tuturor celor prezenți.

La finalul programului, elevii s-au bucurat de apariția lui Moș Crăciun, acesta oferindu-le cadouri.

Organizarea unei serbări nu este deloc ușoară, implicând timp, efort colectiv, seriozitate, repetiții, dăruire din parte tuturor celor care au fost pe scenă.

Serbarea de Crăciun este un obicei frumos în anii de școală, un obicei care a existat din totdeauna. Totodată, este un prilej să fim alături cu toții elevi, părinți, învățători, pentru a deschide șirul sărbătorilor de iarnă, pentru a marca intrarea în vacanță, pentru a sărbătorii în felul nostru, sincer, școlăresc Crăciunul.

IARNA, CU BUCURIILE EI, PENTRU TOATE VÂRSTELE...

Prof. FELDRIHAN ANGELICA

GRĂDINIȚA NR. 230, SECTOR 6, BUCUREȘTI

Anotimpul iarna este unul dintre cele mai iubite, de către copii, mai ales, dacă zăpada se așterne și tine cât mai mult timp...! Însă, cu părere de rău, putem spune, că nu mai sunt iernile-zăpezile de altădată... Chiar și așa, cei mici se întâlnesc cu fulgii albi, prin bunăvoința părinților, în vacanță, la munte...

Anotimpul iarna este așteptat, nu numai pentru zăpadă, ci și pentru Sărbătorile de iarnă, când, atât de copiii, cât și adulții, sunt entuziasmați de „luna cadourilor”, când oamenii devin mai buni, mai darnici... când dăruim, atât material, dar și spiritual, când este vremea minunatelor colinde, care sunt îndrăgite de toți copiii (care pornesc la colindat, în speranța unui câștig material), dar și de adulți, care își amintesc de perioada copilăriei, în care înfruntau nămeții, mergând din casă în casă, pe la rude, vecini, prieteni, spre binecuvântarea gospodăriilor acestora.

La grădiniță am pus la încolțit, grâul Sfântului Andrei- pentru a fi feriți de lucruri rele, apoi am pregătit ghetuțe, pentru Moș Nicolae- cu speranța că vor fi umplute cu bunătăți, pentru ca Moș Nicolae este întotdeauna, generos, chiar dacă mai strecoară, pe lângă acele bunătăți, uneori, câte o nuie lușă... Însă, tot din iubire, spre atenționarea celor mici, spre a-și îndrepta comportamentul...

Cu toții, ne-am pregătit, apoi, de Sărbătoarea Crăciunului, când toți creștinii își pregătesc casele, sufletele, alungând toae relele, păstrând doar ce este bun în ele...

Curțile, copacii, casele sunt împodobite cu luminițe multicolore, argintii și aurii. Toată lumea este agitate, merge la cumpărături, pentru a căuta darurile potrivite fiecărui membru al familiei, pentru prieteni. Se fac donații, acte caritabile pentru cei mai puțin norocoși, cei neajutorați. Sărbătoarea Crăciunului răspândește magie, peste tot, în jur!

Împodobirea bradului cu globulețe, cu luminițe, este un moment de mare bucurie, pentru toată familia. În toate casele, se răspândește mirosul cozonacilor, al prăjiturilor, al preparatelor tradiționale.

Sărbătoarea Sfântului Ștefan este o altă sărbătoare, care ne pune la încercare memoria, pentru că este ca o zi de bilanț, în care rememorăm realizările de peste an, dar și eșecurile, în speranța că, Anul Nou ce v-a să vină, să ne aducă numai împliniri.

Sărbătoarea Noului An este un moment când toți petrecem, ne punem dorințe, care sperăm să se implinească, în următoarele 365 de zile...

Sărbătoarea Sfântului Vasile este prima sărbătoare din an, când, în unele zone din țară, se merge cu Sorcova sau cu „semănatul” – urând gazdelor, de bine și de belșug... sau, cu un miel în brațe, pentru a fi atins, mângâiat ca să se molipsească și ei cu blândețe, bunătate, curățeniei truiească și sufletească.

Sărbătoarea Zilei de Bobotează – 6 ianuarie, semnifică Botezul Domnului, când creștinii merg la biserică, spre a fi botezați de către preot, cu Aghiazmă- apa sfințită, pentru „spălarea și iertarea de păcate”.

Sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul- aducătorul de pace, de lumină și iubire, de bunătate divină -7 ianuarie- încheie Sărbătorile iernii și, majoritatea oamenilor se întorc din vacanță, la serviciu, copiii revin la grădiniță și la școală, păstrând amintirea zilelor frumoase, petrecute împreună cu cei dragi, cu planuri noi, pentru viitoarea vacanță magică, de iarnă...

3 GENERAȚII

Prof. FOCȘENEANU ANTONELLA LORELEY

Să vă spun o poveste despre o „fetiță” care învață schiul, la 3 ani, de la tatăl ei, profesor de sport (schi).

O fetiță, cu codițe, care mai târziu în școala generală și-a dorit să devină profesoară de sport, ca tatăl ei, pentru a putea face schi cu copiii....

Anii au trecut, copilul devine adult și se căsătorește cu un mare campion al României, la schi alpin, la rândul lui tot profesor de sport și antrenor de schi. Își îndeplinește visul de a deveni profesoară într-unul din cele mai frumoase locuri, Palatul Copiilor din Brașov, într-un colectiv minunat își desfășoară activitatea extrașcolară cu grupe de copii dornici de a învăța din tainele schiului, de a se bucura de zile minunate, în frig, vânt, soare și zăpadă. Schiul, le bucură sufletul în fiecare moment, devin una cu natura, alungă temerile, sunt mai puternici și sănătoși și petrec clipe minunate alături de colegi.

Pasiunea pentru schi o transmit tuturor și îmi doresc ca acest minunat sport de alunecare pe zăpadă să aibă cât mai mulți doritori. Acest sport îmbină distracția cu coordonarea, concentrarea și luarea deciziilor în scurt timp, pregătindu-ne pentru viață. Este un sport complex cu mișcare în aer liber, iarna bucurându-ne și de un peisaj de vis pe care natura ni-l oferă.

Doresc să subliniez că „fetița” cu codițe, are un urmaș... tot o fetiță, tot cu codițe, care a devenit profesoară de schi și dans ...și care cu timpul o să transmită această meserie mai departe. Mulțumim tatălui, implicit bunicului, mentorului că ne-a insuflat acest dar minunat...într-o zi cu „Sclipiri de iarnă”!

SPIRITUL CRĂCIUNULUI

GHIMAN SILVIA PETRUȚA,

LICEUL TEHNOLOGIC „PETRU CUPCEA” SUPURU DE JOS

Vestea Nașterii lui Iisus Hristos este o veste minunată, cum se miră îndeobște colindătorii, petrecută în Betleem; nu este vorba de o naștere oarecare, căci Însuși Fiul lui Dumnezeu, Unul din Treime, îmbracă astăzi trupul omenesc, venind printre noi pentru a ne aduce de Sus mesajul vieții veșnice.

Iarna „acest cosmos alb sărutând pamantul” este cea mai asteptată perioadă a anului. Fiecare iarnă ce vine aduce în suflet nostalgia copilăriei, plină de farmecul colindelor cântate odinioară împreună cu părinții și bunicii, pe care să le păstrăm cu sfințenie, dăruindu-le mai departe tuturor copiilor.

Colindatul pe la case constituie un obicei foarte vechi. În Ajunul Crăciunului, cete de copii pornesc prin sat cântând colinde, care sunt legate de Sărbătoarea Crăciunului, iar în seara de Ajun copiii merg să colide la biserică.

Mersul cu Capra este numele unui alt obicei tradițional românesc, practicat în Ajunul Crăciunului. Este executat de un flăcău, mascat în chip de capră și îmbrăcat cu un cojoc pe dos. Capra și însoțitorii ei umbla din casă în casă, dansând la ușa fiecăruia.

Un alt obicei care se practica în Ajunul Crăciunului este mersul cu Steaua de către copii cu vârstă între 7-14 ani. Acest obicei vrea să amintească de Steaua care a vestit Nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi. Steaua este reprezentată de o stea din lemn care are în centru o icoana a Maicii Domnului cu Pruncul Iisus decorată cu hârtie colorată, beteală și se termină cu o coadă din lemn pe care o ține un copil.

Un alt obicei din zona noastră este „Viflaimul”(scena vestirii nașterii). Cu „Viflaimul se umblă din casă în casă; tinerii au costumație specifică imitând-o pe cea de epoca și sunt așteptați cu nerăbdare de gazde. Fondurile adunate de ceata de feciori care umblă cu Viflaimul sunt destinate bisericii.

Odata cu venirea noului an, copiii țin cu sfințenie unul din cele mai vechi obiceiuri tradiționale românești, Sorcova care este motiv de bucurie pentru copii. Cei mici merg cu o crenguță înmugurită de copac sau cu o sorcovă creată dintr-un băț pe care s-au împletit flori din hârtie colorată. Sorcova este considerată ca o baghetă magică, prin intermediul căreia se oferă sănătate, tinerețe și vigoare celor pe care îi colindă. Aceste obiceiuri și tradiții sunt puternic înrădăcinate în cultura populară. . Plugușorul este un străvechi obicei agrar, amintindu-ne de o veche ocupație a strămoșilor noștri, agricultura, se practica și azi. În Ajunul Anului Nou, ceata de băieți pleaca din casă în casă să ureze cu Plugușorul, respectând datinile străbune.

Crăciunul ne aduce în case bucuria copilului, imaginea strălucitoare a amintirilor de odinioară. Fie ca toți copiii lumii să aibă parte de un Crăciun luminos și binecuvântat, fie ca darurile lui Moș Crăciun să aducă din plin bucurie, iar noi, cei mari, cadre didactice și părinți, să facem ca Moș Crăciun să dăinuie cât va fi neamul omenesc.

„Când dulcele colinde cad
Simtim nevoia vie
De-o casă, de un brad
Și de copilarie”
(Adrian Paunescu)

MINISTRY OF EDUCATION CULTURE AND RESEARCH OF REPUBLIC OF
MOLDOVA
DEPARTMENT OF EDUCATION, CULTURE, YOUTH, SPORT AND TOURISM OF
CĂUȘENI
THEORETICAL LYCEUM “ȘTEFAN cel MARE și SFÂNT”

EXTRACURRICULAR ACTIVITY

PROJECT: „THE MAGIC OF CHRISTMAS”

Prepared by:

CHIRIAC ALIONA
ENGLISH TEACHER

2024 December, the 20-th

School: L.T.”Ștefan cel Mare și Sfânt”

Teacher: Chiriac Aliona

Subject: English

Grade: the IV-th and VII-th

Date: 20.12.2024

Topic: The magic of Ghristmas

Time: 60 minutes

Type of lesson: Extracurricular activity

Specific Competences:

- Spoken Interaction and Culture
- Integrated Skill Combinations
- Comparison Area and Community Area

Competence Units:

Objectives: By the end of the activity, Ss will be able to:

- O1. speak about Christmas habits
- O2. listen and understand oral messages
- O3. improve speech.
- O4. build up vocabulary connected with holidays & the weather
- O5. identify important things they are grateful for

Methods and Techniques:

- role playing, simulation
- listening
- group-work
- individual tasks
- whole class activity

Resources: PC, worksheets, www, video-projector,

Teacher: Christmas is a magical time of year. The winter holidays give us the opportunity to enter a magical world of Christmas, in an atmosphere full of harmony and joy. Through this project, both the students and those present at this year-end activity will be able to enter the wonderful world of Christmas stories.

The waltz of the flakes
(the waltz is danced by 5 girls from grade 7th)

Presenter: Every year, on the 25th of December, Christians celebrate the birth of JESUS CHRIST. Nobody knows exactly when Christians started doing this, but many historians believe this was in the fourth century.
Special Christmas songs or carols are sung and heard all during the holiday season.

Song "We wish you a merry Christmas"
(sung by the 7th and 4th grade students)

We wish you a merry Christmas
We wish you a merry Christmas
We wish you a merry Christmas and a happy new year
Good tidings we bring to you and your kin
We wish you a merry Christmas and a happy new year
Oh, bring us some figgy pudding
Oh, bring us some figgy pudding
Oh, bring us some figgy pudding
And bring it right here
Good tidings we bring to you and your kin
We wish you a merry Christmas and a happy new year
We won't go until we get some
We won't go until we get some
We won't go until we get some
So bring it right here
Good tidings we bring to you and your kin
We wish you a merry Christmas and a happy new year
We all like our figgy pudding
We all like our figgy pudding
We all like our figgy pudding
With all its good cheers
Good tidings we bring to you and your kin
We wish you a merry Christmas and a happy new year

We wish you a merry Christmas
We wish you a merry Christmas
We wish you a merry Christmas and a happy new year

Presenter: Christmas Eve is the evening or entire day before Christmas Day, the festival commemorating the birth of Jesus. Christmas Day is observed around the world, and Christmas Eve is widely observed as a full or partial holiday in anticipation of Christmas Day.

Children wait for SANTA CLAUS to come and leave Presents in the stockings or under the Christmas at night. On Christmas morning, the children run to see what there is in their shoes or stockings. Then, they wish their parents a merry Christmas and show them good Santa Claus's presents.

The parents are pleased to see their children's joy.

Play "Presents for Peter and Dan"
(three students from 4th grade)

Christmas Eve
It is Christmas Eve. It is
Dan's first Christmas in
England.

Peter: Look, Dan! Here's my
stocking. It's for my presents from
Father Christmas.

Dan: Where will you hang it?

Peter: By my bed. I also have a
stocking for you.

Dan: Thank you. You are so kind.

Christmas Day
It is Christmas Day.
Dan and Peter are in
the living-room. They
are talking about
their presents.

Dan: I have so many chocolates
candy canes, and... what's that?
Oh, it's a mobile phone. It's just
what I wanted.

Peter: What a surprise! I have a
Tablet from Father Christmas

Presenter: There are a lot of traditions connected with Christmas but perhaps the most important one is the giving of presents. Children are waiting for Father Christmas on Christmas Eve, December 24. He delivers presents to children all around the world, that is, if they had been good all year or if they say a poem.

Poem
(two students from 4th grade)

It's Snowing

It's snowing, it's snowing
What a lot of snow!
Let us make some snowballs
We all like to throw.

It's snowing, it's snowing
Let us sledge and ski!
When I'm dashing down hill,
Clear the way for me!

Presenter: During Christmas time, groups of children, go from house to house and sing Christmas carols, songs before every house then they receive a small present.

Winter Calls

The hills are calling,
"Come away, come away!
Snow is falling
Come and sleigh!"

The fields are calling,
"We're covered white
Snow is falling
Children's delight"

Song “Last Christmas”

(sung and played on the guitar by the 7th grade students)

<https://www.youtube.com/watch?v=CYXbRDTnAyg>

Presenter: Christmas is a time for the family to be together and a time to enjoy a special dinner. You can eat: ROAST POTATOES, TURKEY, PUDDING, MINCEPIE.

Play “Which Piece Is Mine?”

(four students from 4th grade)

The cat and the rabbit are good friends. One day in the wood they find a big piece of cheese. They like cheese very much.

Cat: You cut the cheese into two pieces. Then we'll each have a piece.

Rabbit: I'll make the pieces the same size. *(He cuts the cheese into two pieces. But one piece is a little bigger than the other.)*

Cat: *(taking the bigger piece)* I'll take this piece.

Rabbit: Don't take it. I want this piece. *(The Fox walks by.)*

Rabbit: Dear Fox, we have two pieces of cheese. I want the bigger piece. The cat wants the bigger piece too. Which piece is mine?

Fox: I'll help you. I'll bite the bigger piece so they will be the same size. *(She bites the cheese, but she bites off too much.)*

Cat: Now the other piece is bigger!

Fox: That's all right. I'll bite it too. *(But she bites off too much again.)*

Rabbit: Now the first piece is bigger again.

Fox: I'll bite it again. Then they will be the same size. *(This time she eats up the first piece. Then, as there is only one piece left, she eats it. The cat and the rabbit get nothing.)*

Presenter: People like to decorate Christmas tree, their houses with lights and mistletoe. The English hang the mistletoe above the front door and when you go inside you stop and kiss the host under the mistletoe. They say it brings good luck to everyone for the rest of the year.

Song "Decorate the tree"

(sung by the 4th grade students)

<https://www.youtube.com/watch?v=QHsJq9NptBU&t=2s>

Decorate the tree,
Decorate the tree!
Hang some ornaments
1,2,3.

Decorate the tree,
Decorate the tree!
Hang some ornaments,
Come help me!

Decorate the tree,
Decorate the tree!
Hang some ornaments
1,2,3.

Decorate the tree,
Decorate the tree!
Hang some ornaments,
Come help me!

Satin balls and bells
Hang on with twine.
Flashing Lights and tinsel
Make it shine!

Snowmen, canes and ribbons
That you tie.
Don't forget the star
Goes way up high!

Decorate the tree,
Decorate the tree!
Hang some ornaments
1,2,3.

Decorate the tree,
Decorate the tree!
Hang some ornaments,
Come help me!

Presenter: In **IRELAND**, children often put out Christmas sacks instead of stockings.

In **FINLAND**, it is a tradition to have a sauna bath before Santa's visit.

In **ITALY**, a day after Christmas, a good witch named Strega Beffana visits children.

With this we finish our activity and wish you all a **MERRY CHRISTMAS**

Christmas traditions all around the world

Santa.

In **IRELAND**, children often put out Christmas sacks instead of stockings.

It is tradition to leave mince pies and a bottle of Guinness out as a snack for

In **SPAIN**, Papa Noel delivers his presents by climbing chimneys. On January 6, the three wise men come to visit the baby Jesus and leave gifts for the children.

FELIZ NAVIDAD!

In **MEXICO**, children sometimes leave their shoes out instead of stockings.

On Christmas Eve there is a parade of singers carrying bells and candles on top of long poles. They wind through the streets until they get to the local church.

FELIZ NAVIDAD Y PROSPERO AÑO NUEVO!!!

In **NORWAY**, on Christmas Eve, a bowl of porridge, "Nisse" is left in the barn for the gnome who protects the farm. When the children first see their Christmas tree all decorated, with presents underneath, the family joins hands and circles the tree singing carols.

In **KENYA**, the churches are decorated with balloons, ribbons, flowers and green plants as well as Christmas trees. Christmas dinner is often a barbecue with family members travelling from far away to be together again.

In **FINLAND**, it is a tradition to have a sauna bath before Santa's visit. On Christmas day most people go to "Christmas Church" and afterwards visit the grave sites of their loved ones and light candles for them.

Hyvää Joulua!

In the **UKRAINE**, Father Frost visits all the children in a sleigh pulled by only three reindeer. He brings along a little girl named Snowflake Girl. She wears a silver blue costume trimmed with white fur and a crown shaped like a snowflake.

In **ITALY**, on the evening of the day after Christmas, a good witch named Strega Beffana visits children. She flies around Italy on a broom and leaves treats for good children and coal for naughty children. It is tradition to give a bag of dried lentils to your good friends to make lentil soup. This is a soup is eaten to bring good luck and prosperity in the New Year.

In **Moldova** the idea is that children, and some adults walk door to door to congratulate their neighbors, friends, or relatives with the coming of Christmas. They sing carols and receive gifts. Many people also go to church on this day, since Christmas is a religious holiday after all.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII ROMÂNEȘTI LEGATE DE SĂRBĂTORILE DE IARNĂ

CĂLIN SIMONA-ALEXANDRA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ DRAȘOV

Sărbătorile de Iarnă ocupă un loc central în cultura și spiritualitatea poporului român, fiind un prilej de comuniune, bucurie și reflecție. În fiecare regiune a țării, aceste sărbători sunt marcate printr-un bogat tezaur de obiceiuri și tradiții, păstrate din generație în generație.

1. Postul Crăciunului

Una dintre primele etape ale Sărbătorilor de Iarnă este Postul Crăciunului, care începe pe 15 noiembrie și durează 40 de zile. Acesta nu este doar o perioadă de abținere de la anumite alimente, ci și un timp dedicat purificării sufletești prin rugăciune, spovedanie și fapte bune.

2. Colindele

Unul dintre cele mai frumoase obiceiuri ale românilor este colindatul. Colindele sunt cântece tradiționale care vestesc nașterea Domnului și transmit urări de sănătate și belșug. Copiii și tinerii merg din casă în casă, purtând steaua sau alte simboluri specifice, cum ar fi sorcova sau clopoțelii, iar gazdele îi răsplătesc cu mere, nuci, covrigi sau bani.

În unele zone, precum Maramureș sau Bucovina, colindele sunt acompaniate de costume populare și instrumente tradiționale, cum ar fi fluierul sau cobza. În sudul țării, colindatul poate include și jocuri teatrale, cum ar fi "Capra" sau "Plugușorul".

3. Ajunul Crăciunului

Ajunul Crăciunului este o zi cu o încărcătură simbolică aparte. Pregătirile pentru această zi includ curățenia generală a casei, decorarea bradului și prepararea bucatelor tradiționale. În unele regiuni, se păstrează obiceiul de a împodobi bradul cu nuci poleite, mere roșii și beteală confecționată manual.

Tot în Ajun, se obișnuiește ca membrii familiei să se adune în jurul mesei și să consume bucate de post, pregătind sufletul pentru sărbătoarea Nașterii Domnului.

4. Datini de Crăciun

De Crăciun, tradițiile românești pun accent pe ospitalitate și comuniune. Familia și prietenii se adună pentru a celebra împreună această zi sfântă. Printre cele mai iubite bucate tradiționale se numără sarmalele, cozonacul, cârnații, piftia și friptura de porc.

Obiceiul sacrificării porcului, cunoscut și sub numele de "Ignat", este o tradiție veche, care simbolizează belșugul și împlinirea. Acesta este urmat de prepararea produselor din carne, care vor fi consumate de sărbători.

5. Anul Nou

Sărbătoarea Anului Nou este marcată de tradiții specifice, menite să atragă norocul și prosperitatea. În noaptea dintre ani, românii obișnuiesc să poarte haine noi sau de culoare roșie, să spargă nuci sau să aprindă lumânări pentru a alunga spiritele rele.

"Sorcova" este unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri de Anul Nou, prin care copiii urează sănătate și belșug, lovind simbolic gazdele cu o nua decorată. "Plugușorul" și "Ursul" sunt alte datini care aduc veselie și simbolizează fertilitatea pământului și belșugul în noul an.

6. Boboteaza și Sfântul Ion

Sărbătorile de Iarnă se încheie cu Boboteaza (6 ianuarie) și ziua Sfântului Ioan Botezătorul (7 ianuarie). De Bobotează, în multe regiuni ale țării, preoții sfințesc apele și gospodăriile credincioșilor, iar în unele zone, se organizează concursuri de recuperare a crucii aruncate în apă.

De asemenea, obiceiul "Iordanitului" este păstrat în anumite sate, unde tinerii colindă și stropesc cu apă sfințită, simbolizând purificarea și reînnoirea spirituală.

IATĂ,VIN COLINDĂTORI! SERBARE DE CRACIUN

Prof. înv. primar ANGELA LUPU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „RADU POPA” SIGHȘOARA

Bună ziua, gazde dragi
Noi suntem colindători
Și- n ajun de sărbători
Am venit mai voinicei
Cu glasuri de clopoțe

-Primiți colindătorii ?
- Da , cu mare drag!

Colind : Iată , vin colindători !

Am venit să colindăm
De bine să vă urăm
Sănătate , mult noroc
Și tot anul plin de rod
Colindăm de sărbători
Noaptea pe la cântători
Și această zi să fie
La mulți ani cu bucurie
Că-i seara de Ajun
Colindăm pentru Crăciun
La mulți ani s-aveți folos
De nașterea lui Hristos

Am să vă spun povestea
Unui copilăș
Ce se născu umil în iesle
Căci nu avu lăcăș

Iisus, micuțul se numește
Mari-i mama lui
Cu Iosif ea călătorește
Că așa Domnul vru.

Colind : Astăzi s-a născut Hristos

Dar noaptea-ncet se lasă
Ei bat umili din casă-n casă
Un adăpost să își găsească
Maria să poată să nască
În iesle jos pe fân uscat
Se naște-al lumii Împărat
O mare stea a apărut
Semn că Mesia s-a născut.

Colind : Steaua sus răsare

Păstorii cu toți au venit
La pruncul cel făgăduit
Micuțului s-au închinat
De-a pururi fie laudat

Se văd venind călări
Trei crai mari, având la ei
Daruri sfinte pregătite
Lui Iisus îi sunt menite.

Colind : Trei păstori se întâlniră

De atunci, în seara de Crăciun
Creștinu-mparte ce-i mai bun
Sărbătorind cum se cuvine
Această naștere divină.

Colind: Domn , domn să-nălțăm

Aho, aho, copii și frați
Stați puțin și nu mânați
Lângă boi v-alăturați
Și cuvântul mi-ascultați:

Mâine anul se-nnoiește
Plugușorul se pornește
Și începe a ura
Pe la case-a colinda.
Iarna-i grea, omățul mare
Semne bune anul are,
Semne bune de belșug
De sub brazda de sub plug.
Ia mai mânați ,măi, flăcăi

Și sunați din zurgălăi!

Anul vechi s-a înserat
Anul nou s-a luminat
Și ne-am gătit de urat.
Mâine anul se-nnoiește
Vă urăm împărătește
Cum e din bătrâni lăsat
Să v-aducă rod bogat
De pe câmpul semănat.
Mânați, măi !

În seara lui Vasile Sfântu
Mi-a furat căciula vântu
Și mi-o duse sub fereastră
Chiar la casa dumneavoastră
Și venind după căciulă
Să vă spun și-o urătură:
Cum a dat Dumnezeu an
Holde mândre lui Traian,
Astfel să dea și la voi
Ca s-avem parte și noi.
Mânați, măi!

Copiii care vor spune următoarele versuri vor
avea în trăistuțe grâu cu care vor semăna
publicul.

Să ningă, să plouă,
Să picure rouă
Și grâu să-ncolțească
Bogat să rodească,
S-aducă belșug

Din brazda de plug.
Mânați,măi!

Grâu când plouă
Și găini cu ouă
Asemeni și nouă.
Să se înzecească,
Să se însutească
Auru-n câmpie,
Strugurii în vie
Fructele-n live
Vitele-n cirezi.
Mânați,măi!

Câte paie pe casă
Atâția galbeni pe masă
Câte pietre la fântână
Atâtea oale cu smântână

Câte trestii groase
Atâtea vaci lăptoase,
Anul nou cu sănătate
Care pline de bucate,
Mânați,măi!

Să trăiți,să înfloriți

Să nu mai îmbătrâniți
Ca merii,ca perii
În mijlocul verii,
Să fiți tari ca piatra
Și iuți ca săgeata,
Harnici ca albina
Ageri ca lumina.

Viață lungă,bani în pungă
Tot anul să vă ajungă,

Toți: La anul și la mulți ani!

CRĂCIUNUL PE MELEAGURI BĂIȘENE

ALEXANDRU BLIDAR

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIRCEA LUCA” BĂIȘOARA, CLUJ

Crăciunul reprezintă perioada bucuriei, perioada comuniunii perfecte dintre om și Divinitate, momentul în care omul, indiferent de statutul social și moral, se bucură de întâlnirea cu Creatorul, descoperind bucuria de a fi împreună cu celălalt, prin Raiul colindelor, al obiceiurilor și al tradițiilor strămoșești.

Această perioadă minunată a marcat încă din vechime viața și traiul de iarnă al locuitorilor din comuna Băișoara, o frumoasă comună situată în Apuseni, la poalele Muntelui Mare, între Valea Ierii și Valea Ierții, cu peisaje pitorești, oameni calzi și primitori și povești magnifice, venite din negura trecutului și transmise prin viu grai tuturor generațiilor de locuitori ai zonei.

Băișenii din vechime, vedeau Crăciunul ca o perioadă sfântă, o perioadă de pregătire, post, rugăciune, în care frigul iernilor geroase de munte se împletea cu căldura sufletelor și a vocilor prin care colindele prindeau viață, fiecare cuvânt cântat având o însemnătate aparte de purificare și curățare profundă a sufletului.

Din vremurile demult apuse, locuitorii comunei Băișoara acordă o semnificație aparte acestei perioade, considerând că evenimentele cele mai complexe și bogate în manifestări au fost și au rămas cele legate de Crăciun. În fiecare an, înaintea și în timpul sărbătorilor Crăciunului, în toate casele este invocat, prin gesturi, cântece și ofrande ce se încheie cu festinuri sărbătorești, acest sentiment unic al primirii Mântuitorului în sufletele noastre, prin colinde și rugăciune.

Țăranii din Băișoara au crezut mereu cu tărie că datina colindelor, pe care ei le numesc și azi „corinde”, are harul și forța miraculoasă de a purifica. Prin multe dintre colinde se exprimă urări generalizatoare ce vizează sănătatea, bunăstarea și fericirea familiei, dorința de a avea belșugul holdelor și al turmelor. Prin colinde, sătenii s-au pătruns mereu de bucuria dumnezeirii, copii, tineri și bătrâni, ca și îngerii din cer, „cu flori de măr în mână”, aducând în casele și sufletele gospodariilor mângâiere și înseninare, acestea fiind cel mai important imbold spre iubirea de-aproape.

Băișenii realizau și realizează și azi multe pregătiri pentru a sărbători Crăciunul, respectând cu sfințenie postul, pentru a se putea purifica sufletește și trupește, iar grupurile de colindători, copii, tineri și bătrâni își pregătesc repertoriul de colinde. Pentru seara de Ajun, gazdele pregătesc totul, bărbații taie lemne, îngrijesc animalele, curăță ocolul, femeile aranjează și înfrumusețează interiorul casei, ca să fie „curate ca paharul”, „cu lumini aprinse” și „fețe întinse”, gătind sarmale, jumere, cardaboș, sânjerete, pâine caldă în cuptorul de pâine, cârnaț și carne friptă, leveșe de găină, cozonaci și acel „colac mândru, frumos / pelița lui Hristos”.

La Băișoara, dintotdeauna, colindatul îl încep copiii, cu „Colo jos pă prundurele”,

„Moș Crăciun cu plete dalbe” ; alții umblă cu „Viflaimul” , ori cu „Steaua”. Cei mai măricei, care știu mai multe cuvinte dar și însemnătatea profundă a acestei sărbători, reamintesc prin glasurile lor catifelte, gazdelor, că într-o peșteră modestă din Bethlehem s-au împlinit strigătele proorocilor, „Fecioara Maria/ Naște pe Mesia”, eveniment atât de mare, încât porțile cerului s-au ridicat, revărsând lumina bucuriei împreună cu uimirea lumii îngerești.

Grupurile de tineri, precum și cei mai în vârstă aveau și au în repertoriu și „ Ce vedere minunată”, „Trei păstori”, precum și colinde mai vechi „ Dumnezeu dintr-un ceput”, „Nent te scoală tu Domn bunu-i” și „Ce sară-i această sară” . O altă colindă, cu o frumusețe deosebită, cântată de colindătorii băișeni era o foarte izbutită variantă a Mioriței, „Sus în plaiul munților”.

În prezent, unele datini și obiceiuri strămoșești și-au pierdut în sufletul tinerilor băișeni acea importanță pe care le-o acordau bătrânii satului și bătrânii din vremea lor, unele dintre ele fiind doar amintiri plăcute, trezite în gândurile și trăirile bunicilor noștri. Printre aceste obiceiuri se numără și jocul din Straje. În vechime, în cele trei zile de Crăciun, sătenii, cu mic, cu mare se duceau la biserică, văzând în aceasta cea mai mare bucurie, aceea de a te întâlni cu Dumnezeu prin Sfânta Liturghie. Începând cu a doua zi, după amiază, după ce se „hodineau” după biserică și masă, oamenii din Băișoara mergeau la jocul din Straje, în centrul satului. Muzicanții care întrețineau atmosfera de joc și veselie erau angajați pe o perioadă de un an, de la Paști și până la prinderea postului Paștilor din anul viitor. La jocul din Straje se jucau mai multe jocuri, printre care „Româneasca”, „Mureșana” , „Ungureasca” și varianta jocului românesc numit „Roata”.

În cadrul jocului se auzeau mai multe strigături, printre care:

„Haida lele, să te joc

Dumnezo-ți deie noroc,

Că pă câte le-am jucat

Dumnezău noroc le-o dat”.

„Lelea-i naltă și io mic

Cum să fac să mă rădic

Pui cârlige la picioare

Să-i ajung la cingătoare”.

„Treacă asta, că mi soră

Vie alta, a maichii noră.”

La jocurile „Mureșana” și „Ungureasca” se vârau în fața muzicantului feciorii care știau „să ponturească”, ei se răzimbau de umerii fetelor și făceau figuri mai rapide și mult mai variate, pe sub mână, pe la spate, cu pași dubli.

Petrecerea, cântecul și jocul dura până în seara celei de-a treia zi de Crăciun.

Revenind la timpul prezent, lăsând în negura timpului trecut, Crăciunul din vremea copilăriei bunicilor, observăm o nouă abordare a sărbătorilor, aceea a sărbătorilor comercializate, în care fiecare bucurie reieșită din neajunsuri și nevoi este înlocuită cu reclame și cumpărături tot mai variate. Pot spune cu tărie că aici la Băișoara, tradiția , deși mai slab conturată decât acum câteva decenii, încă nu a murit, ci trăiește prin noi, prin ceea ce transmitem urmașilor noștri, reușind să facă față tuturor provocărilor cotidiene și să rămână neclintită, asemeni brazilor falnici de pe Muntele Băișorii, Șesuri și Ciora, toponime care descriu câteva locuri din comuna noastră.

Deși, pentru moment, ca tânăr învățător într-un sat de munte, am avut impresia că digitalizarea și tehnologia a luat locul colindelor și vocilor copiilor, totuși, am reușit în acest an să trăiesc, pentru o clipă o secvență din Crăciunul de altădată, când în seara de Ajun, mergând să închid animalele, am auzit satul vuind de colinde, urături, clopoței și voci tinere de copii care aduceau cu bucurie vestea Nașterii Mântuitorului. Atunci mi-am zis: „La Băișoara tradițiile , obiceiurile și datinile strămoșești nu se pierd niciodată, ele rezistă furtunilor și vânturilor moderniste, asemeni munților falnici care înconjoară satul nostru mirific.

Închei prin a reda o „corindă” cântată cu drag de sora bunicii mele maternelne, Ana a lui Belate:

„ Dumnezău dintr-un ceput

Tată lumea o făcut

O făcut Domnu Cristos

Pe Adam foarte frumos.

Cu pă Eva l-o zidit

Laolaltă-i-o-nsoțit

Și pă ei în Rai i-o dus

Și-n locul cel bun i-o pus.

Și-acolo li-o arătat

Din care pom să nu mânce

C-afară din Rai s-or duce.

Deavolu în chip de șerpe

Pă Adam l-o adurmit

P-o creangă s-o-ncolocit

Mândru măru o zvorât.

Eva în mână l-o luat

Și pă Adam l-o sculat

Și i-o dat de o îmbucat.

Dumnezău din grai grăiră

Mergi Adame de la mine

Te lipsăște de-al meu bine

Și tu Evă încă-i mere

Și-i lucra ca și-o muiere

Și-i naște prunci cu durere.

Vini moartea și l-o dus

Și-o zis către un fiu de-al său

Să-l îngroape-ntr-un părau

În părau Raiului

Apa Iordanului.”

COLINDUL DUBAȘILOR- UNIC ÎN BANAT

Prof. înv. primar **POPOVICI MARIA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SICHEVIȚA

Vin colindătorii, cum veneau odată, lerui ler
Să colinde-n seara asta minunată lerui ler
Dar li-i gura-i arsă și li-s ochii-n lacrimi lerui ler
Prea degeaba sânge, prea degeaba patimi, lerui ler ❤️

Unul, dintre cele mai frumoase și unice obiceiuri din Banat, este Colindul Dubașilor. Dubașii sunt un grup de tineri, fete și băieți, care bat tobele alert, pornind de la biserică și merg din casă în casă (locuibile și mai ales la casele în care se află tineri) prin tot satul, vestind Nașterea Domnului.

Aceștia poartă costume populare tradiționale, specifice din Banat. În trecut, tinerii care doreau să fie în grupul de Dubași erau supuși unui test, de a sacrifica un animal și din pielea lui să facă o dobă. Acest ritual s-a pierdut, în prezent cei care doresc să fie în grup, trebuie să cânte frumos.

Dubașii merg din casă în casă, în special în casele unde sunt fete de măritat. La fiecare casă se cântă altă colindă, ținându-se seama și de meseria pe care o are capul familiei. Grupul este condus de vătaf, cel care organizează grupul, dar și repetițiile la biserică, colindele care vor fi cântate. Acesta va avea trăistuța în care va pune banii primiți. La sfârșitul colindatului merg la biserică și împarte în câștigul la tot grupul. Din suma respectivă, fiecare tânăr donează în mod egal bisericii, sumă stabilită de către ei atunci, în funcție de cât decid ei.

Cu toții se întorc fiecare la casa sa, apoi se pregătește de marea sărbătoare, petrecerea "Ajunul Crăciunului", petrecere care are loc într-o sală stabilită cu mult timp în urmă la Casa de Cultură din sat, unde se adună tinerii cu mic, cu mare și petrec până dimineața cu muzică bună din Banat, soliști și formație "căpărăta" din timp pentru a fi liberă, mâncare tradițională făcută atunci de către un bucătar din sat.

De menționat este faptul că toate cheltuielile sunt suportate de către tineri. Organizatorii sunt câțiva copii care au negociat din timp cu cântăreții, fac meniul și stabilesc suma de lei convenită fiecărui participant. Pe lângă aperitiv, bucatele alese constă în ceaun, cârnați și carne cu mămăligă albă (coleșă), țuică, vin aduse de fiecare băiat de acasă, iar fetele aduc salate și prăjituri.

Tot tinerii se ocupă de aranjarea sălii și de servire. Până la ora 24:00 este pus totul pe mese, iar distracția e în toi. Curățenia se face de către două femei de la ajutorul social plătite din banii adunați, astfel încât până seara următoare totul să fie "lună", ca să poată să se desfășoare "jocul" organizat de către primărie,

În următoarea zi de Crăciun, copiii (dubașii) care au colindat prin sat merg la biserică îmbrăcați în

costume tradiționale(bătrânești) și ascultă slujba,iar la final cântă colindele care vestesc ”Nașterea Domnului” aducând bucurie în sufletele fiecărui creștin.

Plecarea la colindat

La biserică

Capitolul 3

Mihai Eminescu Luceafărul poeziei românești

MIHAI EMINESCU. UN GENIU POETIC ȘI SIMBOL AL IDENTITĂȚII NEAMULUI ROMÂNESC

DOCTORAND STROESCU DANIELA-IULIA
DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI
CONSTANȚA, ROMÂNIA

Întreaga operă eminesciană poartă amprenta unei profunde înțelegeri a filosofiei timpului și a problemelor de existență individuală și națională pe care poetul o resimțea din plin. Făcea o invitație realistă și sensibiliza cititorii să reflecte asupra aspectelor fundamentale ale vieții, să facă analiza critică a realității și să acționeze după cum le dictează conștiința.

Scriu acest articol pentru a onora moștenirea culturală lăsată României de marele poet care, prin frumusețea și bogăția operelor sale reprezintă o sursă inepuizabilă de inspirație ce a contribuit substanțial la îmbogățirea patrimoniului cultural național. Pentru imensa contribuție, poetul Mihai Eminescu rămâne un simbol al geniului poetic care a lăsat literaturii românești un adevărat tezaur al poeziei prin care, se arată omenirii, bogăția și diversitatea culturală a poporului român.

În calendarul cultural al României, ziua de naștere a marelui poet este un bun prilej de a reflecta asupra valoroasei sale contribuții aduse la îmbogățirea culturii naționale. Această zi de 15 ianuarie este marcată de numeroase evenimente culturale pe care, iubitorii poeziei și ai marelui Eminescu o celebrează prin recitaluri de poezie și cântece pe versurile sale, simpozioane și expoziții dedicate operei și vieții marelui poet. Iubitorii poeziei eminesciene au prilejul, în această zi comemorativă, să-l celebreze și să promoveze adevăratele valori ale culturii românești și încearcă motivarea generațiilor tinere să descopere capodopera literară a poetului încurajându-i să citească, să recite și să învețe din poeziile lui și să devină capabili să aprecieze moștenirea literară lăsată de acesta. Școlile, universitățile și instituțiile de cultură de pe întreg cuprinsul țării organizează activități diverse pentru a-i celebra viața și opera. Recitalurile de poezie sunt activități comune care nu lipsesc în această zi și se desfășoară în săli de clasă, biblioteci, amfiteatre și în aer liber. O altă modalitate prin care sunt implicați elevii să celebreze această zi, sunt concursurile literare la care pot participa cu creații literare inspirate din poezia eminesciană și pot prezenta eseuri despre viața și opera lui. Sunt desemnați câștigători, se pot lansa talente, toate încununute cu premii simbolice: diplome, cărți, excursii, invitații la spectacole pentru tineret.

Instituțiile de învățământ lansează în preajma acestei zile diverse proiecte educaționale și expoziții dedicate poetului, prin care ilustrează momente importante din viața și opera lui, prezentate sub forma unor desene, colaje, panouri informative încurajând elevii și studenții să se implice în evenimente cu scopul de a-și îmbunătăți cunoștințele literare și a-și dezvolta creativitatea. Tot cu această ocazie, în școli, universități, case de cultură, biblioteci și cercuri literare, se organizează sesiuni de lectură și se poartă discuții tematice privind proza și poezia eminesciană, temele, stilul și influențele literare. De asemenea, tot cu această ocazie, se fac prezentări multimedia, participă oameni de cultură și alți invitați speciali, ca de exemplu, critici literari, poeți, scriitori.

Îmbrăcați în frumoase costume adecvate rolurilor jucate pe scenele caselor de cultură și ale teatrelor, micii și marii actori pun în scenă **Scrisoarea III, Luceafărul**, cântă și joacă dansuri populare creând o atmosferă de sărbătoare care încântă inimile celor prezenți. Organizatorii acestor evenimente pot încheia ziua omagială prin șezători culturale, dând o notă festivă și educativă evenimentului care îi ajută pe participanți să exploreze mai profund poezia și proza eminesciană, le stimulează gândirea critică și îi inspiră pentru creații personale.

Trebuie spus că, ziua de 15 ianuarie nu reprezintă numai celebrarea zilei de naștere a marelui poet Mihai Eminescu ci, are o dublă semnificație fiind și Ziua Culturii naționale, declarată în anul 2010 cu scopul de a arăta care este importanța culturii și a artei pentru națiunea română. Poetul român, Tudor Arghezi (1880-1967) spunea despre simbolul identității noastre naționale că, **Fiind foarte român, Eminescu e universal**. Trebuie spus că, asupra datei și a locului nașterii poetului Eminescu există mai multe variante însă, a fost acceptată ca zi de naștere 15 ianuarie 1850, în orașul Botoșani, ca al șaptelea copil (din cei unsprezece) al familiei de boieri, Gheorghe și Raluca (n. Jurașcu) Eminovici. Este adevărat că anii copilăriei și i-a petrecut la Botoșani și Ipotești unde a avut deplină libertate de mișcare și relaționare cu oamenii într-o natură care i-a devenit și sursă de inspirație pentru multe dintre creațiile sale **O, rămâi, Fiind băiet....**

Cutreiera pădurile, copil fiind și avea o nețărmurită aplecare spre surprinderea tatălui cu fel de fel de giumbușlucuri printre care, și cele cu șerpi vii aduși în apropierea casei pentru a crea situații amuzante pentru tatăl său, pe care îl invita adeseori să-i admire „pasărea misterioasă” capturată din pădure. În adolescență a devenit elev la Cernăuți (azi, Ucraina) și a practicat fotbalul, jocul cu mingea, sub atenta îndrumare a marelui Aron Pumnul. Avea abilități și excela la înot, pe care îl practica cu entuziasm sub privirile apropiaților.

La îndemnul lui Iosif Vulcan și după debutul în revista **Familia** cu poezia **De-aș avea** (1866), poetul și-a schimbat numele, din Eminovici, în Eminescu și atrăit, scris și lucrat ca jurnalist sub numele de Mihai Eminescu. După debutul literar, vreme de 3 ani a călătorit prin țară dorind să cunoască cât mai bine oamenii, obiceiurile și întreaga realitate națională. Ajuns în București, poetul se angajează în trupa lui Iorgu Caragiale îndeplinind activități de copist de roluri și sufleur (1867). În această perioadă, se îndrăgostește de Cleopatra Leca Poenaru, verișoara lui Caragiale care îl inspiră și scrie poezia **Pe lângă plopul fără soț**. Cleopatra locuia pe o stradă cu plopi și, fiind impresionat de faptul că plopii care împrejmuiă locul formau un aliniament fără soț, l-a determinat să aștearnă pe hârtie această impresionantă poezie, dându-i o notă personală de farmec și profunzime. Fiind apreciat pentru calitățile sale, a fost angajat la Teatrul Național din București, unde a avut onoarea de a-l cunoaște pe renumitul I.L.Caragiale cu care a întreprins turnee, a scris proză și poezie, făcea traduceri... , devenind în scurt timp o figură centrală a literaturii noastre. A scris multe poezii dar, dintre cele mai însemnate opere rămân **Luceafărul, Floare albastră, Scrisorile**. A fost *auditor extraordinar* la Viena unde, între 1869-1872 a urmat cursurile facultății de litere, timp în care a cunoscut-o pe Veronica Micle și s-a împrietenit cu Ioan Slavici, perioadă în care a devenit colaborator la *Convorbiri literare*.

Studiul academic l-a continuat ca student la Berlin între 1872-1874 beneficiind de o bursa academică acordată **Junimea** dar, nu a fost prezent la examenele pentru finalizarea studiilor. Biblioteca Centrală din Iași, a avut privilegiul de a-l avea în funcția de director (septembrie 1874), timp în care predă la Institutul academic disciplina logică. Devenind și revizor școlar, îl cunoaște la **Societatea Junimea** pe învățătorul Ion Creangă, intelectual al vremii cu pasiune pentru literatură și folclor românesc. Între cei doi s-a legat o prietenie bazată pe admirație reciprocă și sprijin constant, petrecând mult timp împreună și devenind la scurt timp confidenți loiali. Trăiau împreună momente de colegialitate și inspirație reciprocă ceea ce a condus la consolidarea relațiilor de prietenie. Protectorul literar și mentorul lui Eminescu a fost Titu Maiorescu care l-a ajutat să pătrundă în cercurile intelectuale ale timpului și să scoată de sub tipar mai multe opere. Și Ion Slavici le-a fost apropiat celor doi buni prieteni, au împărtășit aceleași preocupări pentru tradiția și folclorul românesc, au frecventat aceleași cercuri literare și s-au sprijinit la nevoie.

Prietenia dintre Eminescu și Creangă a reprezentat pentru ei multe, multe amintiri și momente memorabile care le-a marcat viețile. Întâlnirile și petrecerile de la bojdeuca din Țicău însemnau ore de umor, voie bună, discuții despre literatură, artă și filosofie.

În anul 1875, Eminescu nu a mai primit un loc de muncă în învățământ și, în mod neoficial, a devenit corector și redactor la *Curierul de Iași*, continuând să frecventeze ședințele Junimii. Poetul Eminescu a recunoscut că, după ce nu a mai fost revizor școlar, bunul lui prieten, Ion Creangă, i-a acordat sprijin și alinare în propria-i bojdeucă. Se pare că talentul de povestitor a lui Creangă a fost descoperit de Eminescu și la îndemnul lui și-a prezentat Junimii prima povestire, fiind imediat recunoscut ca un mare talent. Tot acum s-a îndrăgostit de Veronica Micle (căsătorită cu Ștefan Micle). A răspuns invitației ziarului *Timpul* (1877), a venit la București și s-a dedicat gazetărie la care a devenit redactor-șef în anul 1880. Este o perioadă prolifică pentru poet și scrie **Luceafărul** și **Scrisorile**. Orizontul poetic i se deschide larg cu **Sara pe deal** și **Doina** care vor rămâne peste timp, nemuritoare în inimile românilor.

Prietenia dintre Eminescu și Creangă a fost o adevărată realitate scoasă la lumină de existența scrisorilor prin intermediul cărora țineau legătura, după plecarea lui Eminescu de la Iași. Una dintre mărturii este scrisoarea lui Creangă trimisă lui Eminescu în 1877 prin care rememorează cu plăcere momentele petrecute împreună la Țicău dar și regretul, tristețea, amărăciunea și dorul de acele discuții literare și filosofice purtate ore în șir la lumina lămpii. Într-o altă scrisoare-mărturie, Creangă se interesează și, ar vrea să știe cum îi este viața poetului în București și își exprimă dorința de a-l revedea. Îi adresează o altă scrisoare în apropierea Crăciunului și îl invită să petreacă împreună sărbătorile de iarnă menționând că Tinca, partenera lui se preocupă de toate pregătirile necesare pentru a sărbători împreună. Sunt mărturii care scot în evidență o relație intimă a celor doi, dezvăluie cu sinceritate gândurile care îi frământă, dorința de a menține vie prietenia lor și de a fi din nou împreună.

Nu numai poezia, jurnalismul și filosofia l-au consacrat pe Eminescu. El a fost și un împătimit al mișcării naționaliste, a fost un adevărat apărător și promotor al identității de neam și țară și al independenței culturale având o voce puternică cu tendințe sociale și politice prin care și-a făcut simțită lupta puternică pentru valorile și drepturile neamului românesc. Acele poezii în care regăsim accente și motive folclorice sau istorice au avut un rol deosebit în nobilul proces de consolidare a sentimentului de unitate de neam și țară.

Rămasă văduvă (1879), Veronica Micle (n. Câmpeanu) și-a făcut planuri de căsătorie cu Eminescu însă, la scurt timp acesta a renunțat la ideea căsătoriei, presupunându-se că, din cauza sănătății precare cu care se confrunta de mai mulți ani. Relația dintre Eminescu și Veronica Micle începuse în 1872, pe când, era căsătorită și o femeie remarcată în cercurile literare, apreciată pentru frumusețea și talentul literar. Idila dintre ei s-a înfiripat repede și a fost marcată de o amplă corespondență pasională care și-a pus amprenta asupra poeziilor eminesciene de dragoste reprezentând încă o sursă de inspirație lirică pentru poet. Mărturie a intensei lor relații sunt scrisorile în care descoperim sentimente, dificultăți, gelozie, frământări și dorințe pe care, fiecare dintre ei le-au experimentat de-a lungul relației. Deși Veronica era văduvă de puțin timp, într-o scrisoare din 1880 îi împărtășea poetului dorința de a fi împreună. Cu toate acestea, relația lor a fost afectată de mai multe despărțiri și reveniri. Eminescu avea dificultăți financiare și era apăsător de presiuni politice și amoroase și suferea de „manie acută”, diagnostic pentru care, în ianuarie 1883 a fost internat în spital, urmând ca, spre toamnă, să fie internat într-un sanatoriu de la Viena cu diagnosticul de psihoză maniaco-depresivă de unde se externează după câteva luni (1884). Revine la Iași și spre toamnă, este internat la Spitalul Sfântul Spiridon și ulterior, la Sanatoriul Șuțu din București. Starea de sănătate se agrava mult, oscilând între episoade de sănătate aparentă și perioade de revenire a bolii. Boala lui Eminescu l-a marcat profund pe bunul lui prieten, Ion Creangă și, din această cauză a fost devastat la auzul veștii că a înnebunit. Următoarele reîntâlniri nu au mai avut farmecul de altădată. Eminescu era tot mai tăcut și Creangă, tot mai bolnav. Poetul a continuat să scrie până în ultimele clipe ale vieții, lăsându-ne manuscrise valoroase, documentate printr-un

carnețel găsit într-un buzunar, în paginile căruia s-au descoperit **Viața și Stelele din cer**, încă o dovadă că sufletul lui a fost dedicat literaturii și artei.

Eminescu s-a stins din viață la 15 iunie 1889, lăsând în urma sa, cel mai romantic și cel mai lung poem de dragoste), intitulat **Luceafărul** (recunoscut de Academia Recordurilor mondiale, 2009) care, se finalizează în mod dramatic. Veronica nu a suportat vestea morții poetului și, la data de 3 august 1889 s-a stins din viață. De Anul Nou, pe 31 decembrie același an, Ion Creangă se stinge și el din viață. Este o altă dovadă că, moartea bunului prieten l-a afectat profund.

Valorile scrierilor lui Eminescu au depășit granițele naționale influențând semnificativ și literatura europeană. Poetul a avut meritul de a integra și reinterpreta în scrierile sale unele elemente aparținând romantismului European fiind vorba despre: *Romantismul târziu* (sfârșitul acestei mișcări fiind marcat în poezia românească), *influența filozofiei germane* (prin studiile de la Berlin și pesimismul din lucrările lui Schopenhauer), *paralelismul* cu Shakespeare (care se referă la influența shakesperiană asupra poetului).

Revenind la Ziua Culturii Naționale (publicată în Monitorul Oficial nr. 831 din 13 decembrie 2010), vom spune că nu suntem singura țară care aducem omagiu unor oameni care s-au remarcat în cultura țării de apartenență. De exemplu, și Republica Moldova a adoptat Ziua Culturii Naționale ca semn de recunoștință și prețuire pentru Eminescu, Spania îl comemorează pe Miguel de Cervantes și Portugalia, pe Luis de Camoes. Inițiativa privind ca ziua de naștere a marelui poet să devină și Ziua Culturii Naționale aparține cunoscutului poet Mircea Dinescu apreciindu-se că este poetul *nepereche*, figură marcantă a literaturii, jurnalismului și filosofiei care și-a lăsat amprenta asupra generației timpului și asupra viitoarelor generații care se bucură și în prezent de farmecul și bogăția limbajului eminescian. Opera lui Eminescu este studiată în multe țări ale continentului European și datorită perspectivei condiției umane de a fi unică, este apreciată pe toate continentele lumii. Ne mândrim cu influența poetului național asupra literaturii și muzicii românești și străine. Fiind caracterizată de sensibilitate și profunzime, opera eminesciană a inspirat de-a lungul timpului cântăreți și poeți de seamă. Poetul român Lucian Blaga a fost iubitor al lirismului desprins din operele lui Eminescu și, a pus amprenta eminesciană asupra propriului stil de poezie. Tudor Arghezi a recunoscut în scrierile sale geniul eminescian care a adus literaturii românești o contribuție valoroasă. Nichita Stănescu l-a considerat un reper în poezia românească, Rainer Maria Rilke a scris că are o frumusețe profundă și rar întâlnită iar, Paul Celan scria în limba germană că datorează formarea sa poetică poeziei lui Eminescu.

Sensibilitatea și profunzimea versurilor au inspirat mulți interpreți și compozitori să pună versurile pe note muzicale și să creeze opere pe care le-a adus mai aproape de inimile oamenilor. Ritmul și rima perfectă a versurilor l-a inspirat pe compozitorul Gheorghe Dima să dea liederurilor sale o notă muzicală aparte a creațiilor eminesciene **Somnoroase păsărele, Dorința, Și dacă ramuri bat în geam**. Cunoscutul trubadur Tudor Gheorghe interpretează **Sara pe deal și Mai am un singur dor**, la rang de mare artă dând totdeauna spectacolelor sale o atmosferă de nostalgie și visare. Prin vocea și stilul unic al cântărețului Nicu Alifantis, poezia **O rămâi ...**, a primit un suflu distins și emoționant care ajunge de fiecare dată la punctul sensibil al fiecăruia dintre ascultători. Nu în ultimul rând, amintim versurile renumitului poet basarabean Grigore Vieru pe care, Doina și Aldea Teodorovici le-au cântat cu multă sensibilitate. Toate aceste cuvinte așternute pe hârtie, nu sunt îndeajuns de sugestive penru a reda importanța și sensibilitatea marelui autor. Rămâne ca tinerele generații să îl studieze mai mult și să nu îl uite.

Momente surprinse în timpul Scenetei Scrisoarea a III a, scrisă de Mihai Eminescu

Surse Web:

<https://link.springer.com/a>. Pessimism, Schopenhauer, and Schopenhauerianism in nineteenth century Romania. The case of the poet Mihai Eminescu.

<https://cis01.ucv.ro/lucrari>. Skakespeare' Influence on Eminescu's Literary Works:

<https://www.didactic.ro/revista-cadrelor-didactice/stra>.

SCRISOARE CĂTRE MIHAI EMINESCU

Eleva MANOLACHE VLADA
COORDONATOR BUZDUGAN ZINAIDA
INSTITUȚIA PUBLICĂ HĂNĂSENII NOI,
RAIONUL LEOVA, MOLDOVA

ȘI TOTUȘI CODRUL N-A MURIT...

Nene Mihai,

Mă numesc Vlada. Sunt o adolescentă romantică, marinimoasă, tolerantă și fan al creației Dumneavoastră. Am ferma convingere că ne privești de acolo, de sus, din nemărginire și te înseninezi când îți răsfoim Cartea Destinului.

Da, am fost legănată de ramurile delicate ale teiului, am alergat desculță prin iarba mătăsoasă „a pădurii de argint”, am ascultat cu deosebită încântare murmurul izvorului și am admirat frumusețea lacului „încărcat cu frori de nufăr”.

A fost incredibil de minunat!

Apoi, la ora de română, am călătorit pe traseul copilăriei Dumneavoastră și am descoperit cât de inocent, cât de zburdalnic, cât de creativ ai rămas să fii și cât de tare ai iubit Țara, Neamul, Codrul, Basmul.

Și totuși Codrul n-a murit!

Nene Mihai, la marginea satului nostru se întinde o pădurice de basm.

Mireasma florilor de salcâm, ce adie din inima pădurii în miez de primăvară, despre veșnicia poeziei Dumneavoastră doinește.

Căderea elegantă a frunzelor de catifea, toamna, aidoma unui vals grațios, tot despre neuitarea versului Dumneavoastră șoptește.

Statornicia și măreția arborilor seculari asemenea fabuloșilor „codri de aramă”, melancoliei din „Pe lângă plopii fără soți”, miracolului copacului de tei ce îți străjuiește singurătatea, perfecțiunea, carisma.

Vino de vezi!

Și totuși, Codrul n-are moarte ...

Cu adâncă afecțiune și respect Vlada.
Coordonator Buzdugan Zinaida,
profesor de limba și literatura română

**PROIECT DE ACTIVITATE
ZIUA CULTURII NAȚIONALE**

STANCA ELENA IONELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ DISCOVERY KIDS

RM. VÂLCEA

Mihai Eminescu (1850-1889)

PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială „Discovery Kids” Rm. Vâlcea

Propunător: prof. inv. primar Stanca Ionela

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Clasa: a IV-a

Data: 15.01.2025

Arria curriculară: Limbă și comunicare

Disciplina: Limba și literatura română

Unitatea tematică: „Din tainele naturii”

Subiectul: Textul liric

Forma de realizare: integrată - Arte vizuale și abilități practice

Tipul lecției: predare - învățare

Durata: 50 minute

Scopul lecției: Dezvoltarea capacității de muncă intelectuală cu textul literar

Competențe specifice:

LLR

1.4 Manifestarea atenției față de diverse tipuri de mesaje.

2.4 Inițierea și menținerea unei interacțiuni în vederea rezolvării unor probleme individuale și de grup.

3.3 Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susține o opinie referitoare la textul citit.

3.6. Manifestarea interesului pentru lectura literară și de informare.

A.V.A.P.

2.2. Exprimarea ideilor și trăirilor personale, apelând la forme simple de exprimare specifice artelor.

Obiective operaționale:

- O1 - să citească corect, conștient și expresiv poezia;
- O2 - să folosească cuvintele și expresiile deosebite din text în enunțuri proprii;
- O3 - să descopere în poezie imagini vizuale, auditive, olfactive;
- O4 - să descopere sensurile diferite ale cuvintelor date;
- O5 - să descopere mesajul poeziei;
- O6 - să completeze Scheletul de recenzie.

Strategii didactice:

- Metode: A) Metode de transmitere și însușire a cunoștințelor:
 - a) metode de comunicare orală:
 - metode conversative: conversația, discuția colectivă
 - metode expozitive: explicația
 - B) Metode de explorare și descoperire:
 - metode de explorare directă: observarea
 - metode de explorare indirectă: demonstrarea
 - C) Metode bazate pe acțiune:
 - metode de învățare prin acțiune reală: exercițiul

➤ Mijloace:

Materiale: instrumente de scris, caiet de lucru, manual, fișe de lucru, tabla interactivă.

Forme de organizare: -activitate frontală,

- activitate individuală,

- activitate pe grupe.

Forme și tehnici de evaluare: -observarea sistematică;

-aprecieri verbale;

-autoevaluare.

Resurse umane: 21 elevi

Bibliografie

1. *Programa școlară - Limba și literatura română pentru clasele a III-a și a IV-a, București 2014;*
2. *Mihăilescu, Mirela, Pacearcă, Ștefan, Dulman, Anița, Alexe, Crenguța, Brebenel, Otilia - "Limba și literatura română-Manual pentru clasa a IV-a", Partea I, editura Intuitext Grup Softwin, București, 2016;*
3. *Istrate, Corina, Koszorus, Manuela, Măcean, Dora, Todoran, Nicoleta, "Pușculița cu lecturi", Editura Kreativ, Târgu-Mureș, 2010.*

Momente le lecției	OB · OP	Conținutul lecției	Strategii didactice			Evaluare
			Metode și procedee	Mijloace	Forme de organizare	
1. Moment ul organizatoric		★ Se asigură condițiile optime pentru buna desfășurare a lecției, aerisirea sălii de clasă și pregătirea materialului didactic.	Conversația		Frontal	
2. Captarea atenției		Ice breaking- Inchideți ochii și imaginați-vă că sunteți în pădure. Ce vedeți? Ce auziți? Ce simțiți? ★ Propun să spună ce reprezintă pentru ei pădurea folosind un singur cuvânt "Ciorchinele". (Anexa 1) Pe tablă interactivă este scris cuvântul "Pădure". Copiii vor scrie folosind un singur cuvânt ce reprezintă pădurea pentru ei.	Conversația Metoda "Ciorchinele" Explicații	Tabla interactivă Markere	Frontal Individual	Observare sistematică
3. Anunțarea a temei și a obiectivelor		Astăzi vom studia un text a cărei temă este natura, element foarte îndrăgit de unul dintre cei mai mari poeți români, și anume, Mihai Eminescu. Textul pe care îl vom studia se numește „<i>Fiind băiet, păduri cutreieram</i>”. În lecția de astăzi veți citi corect, conștient și expresiv poezia, veți folosi cuvintele și expresiile deosebite din text în enunțuri proprii, veți descoperi în poezie imagini vizuale, auditive, olfactive și, în final, vom desprinde mesajul poeziei. ★ Se scrie data și titlul lecției. Comunic	Explicații Conversația	Tabla Caietele elevilor Ustensile de scris	Frontal	Observare sistematică

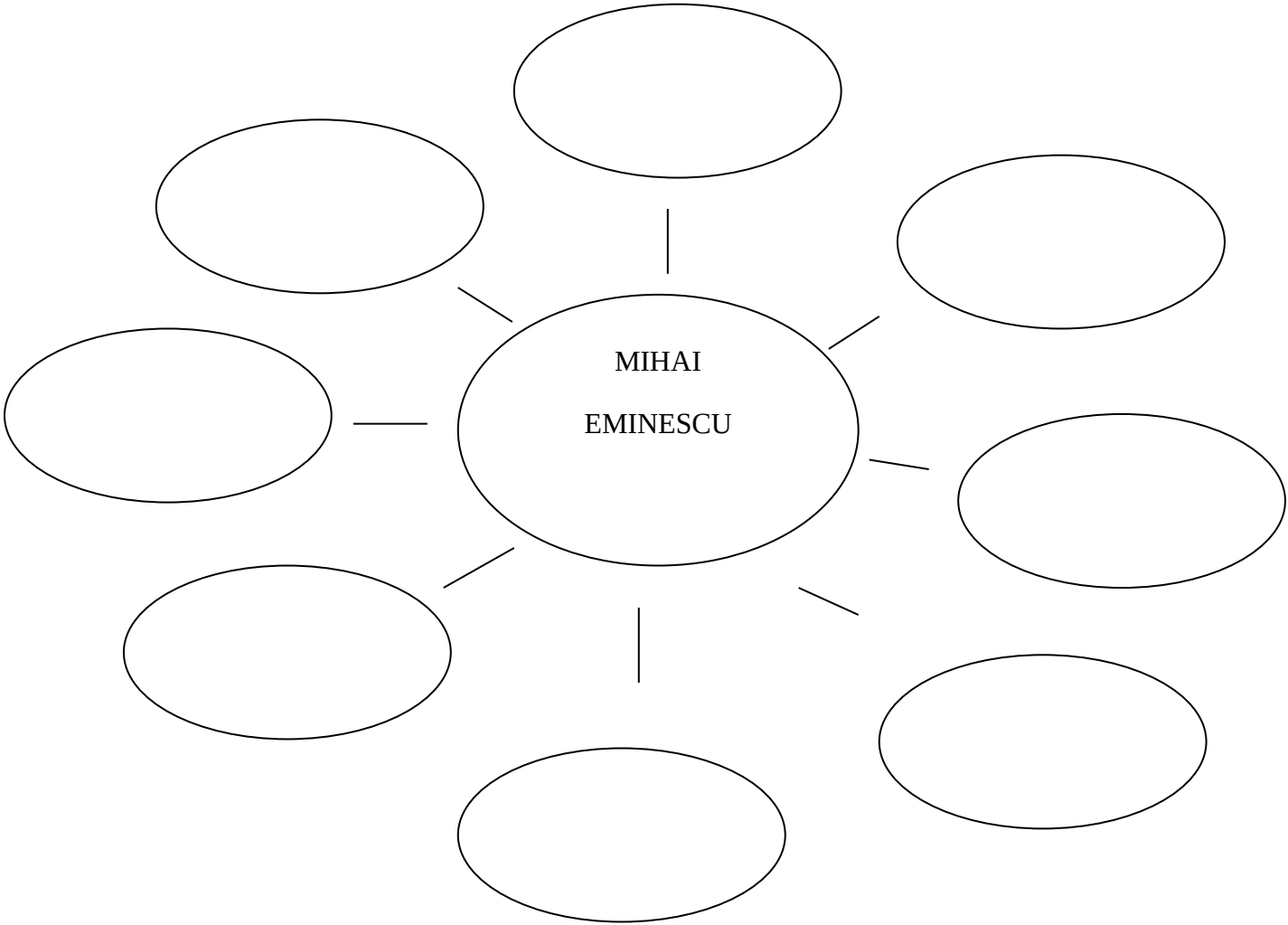
		obiectivele operaționale pe înțelesul elevilor.				
5. Dirijarea învățării	O	Date despre autor - Se prezintă portretul lui Mihai Eminescu și câteva date bibliografice (Anexa 2).	Conversația	PowerPoint	Frontal	Observarea sistematică
	1	O Se citește în gând textul de pe fișa „ <i>Fiind băiet păduri cutreieram</i> ” de Mihai Eminescu.				
	2	O Voi solicita elevilor să spună ce impresie a lăsat asupra lor citirea poeziei, dacă le-a plăcut și de ce, dacă au observat în viață un astfel de tablou.		Manual	Frontal	Evaluare orală
	3	O Se vor sesiza elementele de organizare a textului în pagină în cadrul unei conversații dirijate: intuirea imaginii, identificarea titlului poeziei și a autorului, identificarea strofelor, a versurilor.				
	4	O *Care este titlul poeziei?	Lectura explicativă		Individul	
	5	O *Cine este autorul?				
		O *Ce este o poezie?	Activitate a cu manualul			
		O *Câte strofe are poezia?				
		O *Câte versuri sunt într-o strofă?	Explicația			
		O *Ce observăm în imagine?				
		Se citește integral poezia. Se stabilește tematica abordată de poezie. (natura).	Conversația	Tabla Caietele elevilor Ustensile de scris		Verificarea corectitudinii citirii
		Identificarea cuvintelor și expresiilor noi				
		Se vor identifica și explica cuvintele noi, introducându-le în enunțuri proprii (cuvintele noi vor fi scrise de elevi în caiet).				Observarea sistematică
		Exersarea actului citirii:				
		Se citește poezia abordând mai multe modalități: citirea în				Evaluare orală

		lanț, citirea ștafetă, citirea selectivă. Se citește, pe rând, câte o strofă a poeziei (citire în lanț) adaptând intonația impusă de semnele de punctuație. (Se explica semnele de punctuație). Înțelegerea textului: Se discută poezia pe bază de întrebări: 1.Care este titlul acestei poezii ? 2 Cum se numește poetul ? 3.Din ce perioadă a vieții sunt amintirile poetului ? 4.Ce moment al zilei este prezentat ? 5.De ce-și petrecea nopțile în pădure ? 6.Cum sunt sunetele pe care le aude în pădure ? Se va prezenta o fisa de lucru.(anexa 3) 1 Alege varianta corectă!” Poetul cutreiera pădurile: - a)în copilărie - b)la maturitate. Copilul se culca adesea lângă izvor, pentru că: a) să viseze b) să se odihnească c) să asculte glasul pădurii d) să se ascundă de lume. La răsăritul lunii, pădurea devenea: - a)un spațiu înspăimântător b) un ținut ca-n basme Sentimentele poetului sunt: b) încântare b) spaimă - melancolie - visare	Conversația Exercițiul	Fișe de lucru	Evaluare scrisă
--	--	---	--------------------------------------	----------------------	------------------------

	Mișcările ce caracterizează acest spațiu sunt: a) line b) rapide c) zgomotoase d) abia simțite. 2.Scrie cuvinte din poezie care rimează. <i>Exemplu:</i> cureieram-puneam 3.. Scrie cuvinte din poezie care creează imagini: <table border="1"><tr><td>vizu ale (cul ori, elemen te ale naturii)</td><td>audi tive (sune te, zgomot e)</td><td>olfac tive (mirosu ri)</td></tr></table> Poezia „<i>Fiind băiet păduri cutreieram</i>” de Mihai Eminescu, este o împletire de imagini care se adresează văzului, auzului și mirosului (imagini vizuale, auditive și olfactive). Se verifică fișa și se completează și la tablă. Conversația generalizatoare- Adresez elevilor întrebări în legătură cu conținutul poeziei citite, astfel încât să concluzionăm faptul că lui Mihai Eminescu copil fiind, îi plăcea să cutreiere singur codrul și să pășească pe tărâmul de liniște și de visare. Culcat lângă izvor, băiatul se lăsa învăluit de glasul vrăjit al pădurii. Îi plăcea să asculte susurul apei, să se lase	vizu ale (cul ori, elemen te ale naturii)	audi tive (sune te, zgomot e)	olfac tive (mirosu ri)				
vizu ale (cul ori, elemen te ale naturii)	audi tive (sune te, zgomot e)	olfac tive (mirosu ri)						

		mângâiat de freamătul lin al frunzelor și să respire mireasma adormitoare a florilor de tei: „S-aud cum apa sună-ncetișor ; / Un freamăt lin trecea din ram în ram/Și un miros venea adormitor/Astfel ades eu nopți întregi am mas/Blând îngânat de-al valurilor glas”. Noaptea, apărea luna care deschidea tărâmul de basm de o rară strălucire feerică, ținut învăluit în lumina diafană ce țesea „un vâl de argintie ceață” și „văpaie preste ape”. <u>Reîntregirea</u> <u>conținutului de idei:</u>se realizează lectura integrală a textului. Se concluzionează că acest tablou prezentat de poet demonstrează că el iubea natura și asocia pădurea cu „raiul din basme” .														
6.Obținerea performanței	O2	Propun elevilor rezolvarea următoarelor exerciții <i>Cadranele (Anexa 4)</i> 1. Uniți cuvintele cu același sens: <table> <tr> <td>a cutreiera</td> <td>foșnet</td> </tr> <tr> <td>pădure</td> <td>a răsună</td> </tr> <tr> <td>freamăt</td> <td>codru</td> </tr> <tr> <td>a suna</td> <td>încetișor</td> </tr> <tr> <td>lin</td> <td>a colinda</td> </tr> </table> 2.Alcătuți enunțuri cu ajutorul expresiilor: - freamăt lin - glasul valurilor - rai din basme 3.Imaginați-vă ce cuprindea „raiul din basme” pe care îl vedea copilul visător.	a cutreiera	foșnet	pădure	a răsună	freamăt	codru	a suna	încetișor	lin	a colinda				
a cutreiera	foșnet															
pădure	a răsună															
freamăt	codru															
a suna	încetișor															
lin	a colinda															

		4. Ilustrați prin desen un vers din poezie.				
7. Asigurarea retenției și a transferului	O6	Elevii vor lucra individual <i>Scheletul de recenzie</i> (Anexa 5)	Conversația Explicațiile Exercițiul Metoda “Puzzle”	Imagini care descriu acțiunea din poezie Lipici	Frontal Colectiv	Observarea sistematică Evaluare orală
8. Aprecieri finale		Se va face aprecieri asupra activității elevilor	Conversația		Frontal	Observarea sistematică

Fiind băiet păduri cutreieram

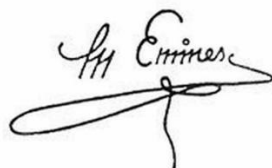
*Fiind băiet păduri cutreieram
Și mă culcam ades lângă izvor,
Iar brațul drept sub cap eu mi-l puneam
S-aud cum apa sună-ncetișor:
Un freamăt lin trecea din ram în ram
Și un miros venea adormitor.
Astfel ades eu nopți întregi am mas,
Blând îngânat de-al valurilor glas.*

*Răsare luna, -mi bate drept în față:
Un rai din basme văd printre pleoape,
Pe câmpi un val de arginție ceață,
Sclipiri pe cer, văpaie preste ape,
Un bucium cântă tainic cu dulceață,
Sunând din ce în ce tot mai aproape..
Pe frunza-uscate sau prin naltul ierbii,
Părea c-aud venind în cete cerbii.*

*Alături teiul vechi mi se deschide:
Din el ieși o tânără crăiasă,
Pluteau în lacrimi ochii-mi plini de vise,
Cu fruntea ei într-o maramă deasă,
Cu ochii mari, cu gura-abia închisă;
Ca-n somn încet-încet pe frunze pasă,
Călcând pe vârful micului picior,
Veni alături, mă privi cu dor.*

*Și ah, era atâta de frumoasă,
Cum numa-n vis o dată-n viața ta
Un înger blând cu fața radioasă,
Venind din cer se poate arăta;
Iar păru-i blond și moale ca mătasa
Grumazul alb și umerii-i vădea.
Prin hainele de tort subțire, fin,
Se vede trupul ei cel alb deplin.*

Mihai Eminescu

Fișă de lucru

1 Alege varianta corectă!”

Poetul cutreiera pădurile:

- a)în copilărie
- b)la maturitate.

Copilul se culca adesea lângă izvor, pentru că:

- a) să viseze
- b) să se odihnească
- c) să asculte glasul pădurii
- d) să se ascundă de lume.

La răsăritul lunii, pădurea devenea:

- a)un spațiu înspăimântător
- b) un ținut ca-n basme

Sentimentele poetului sunt:

- b) încântare
- b) spaimă
- melancolie
- visare

Mișcările ce caracterizează acest spațiu sunt:

- a) line
- b) rapide
- c) zgomotoase
- d) abia simțite.

2.Scrie cuvinte din poezie care rimează.

Exemplu: cureieram- puneam

3.. Scrie cuvinte din poezie care creează imagini:

vizuale (culori, elemente ale naturii)	auditive (sunete, zgomote)	olfactive (mirosuri)

SCHELETUL DE RECENZIE

Completează "Scheletul de recenzie" pentru textul studiat.

- Numele textului:

.....

- Exprimă într-o propoziție (enunț) despre ce este vorba în textul citit.

.....

.....

- Redă conținutul textului într-o impresie.

.....

.....

- Rezumă, într-un cuvânt, esența textului:

.....

.....

- Alege culoarea pe care o asociezi textului. Argumentează:

.....

.....

- Completează propoziția: “Din acest text am învățat că...”:

.....

.....

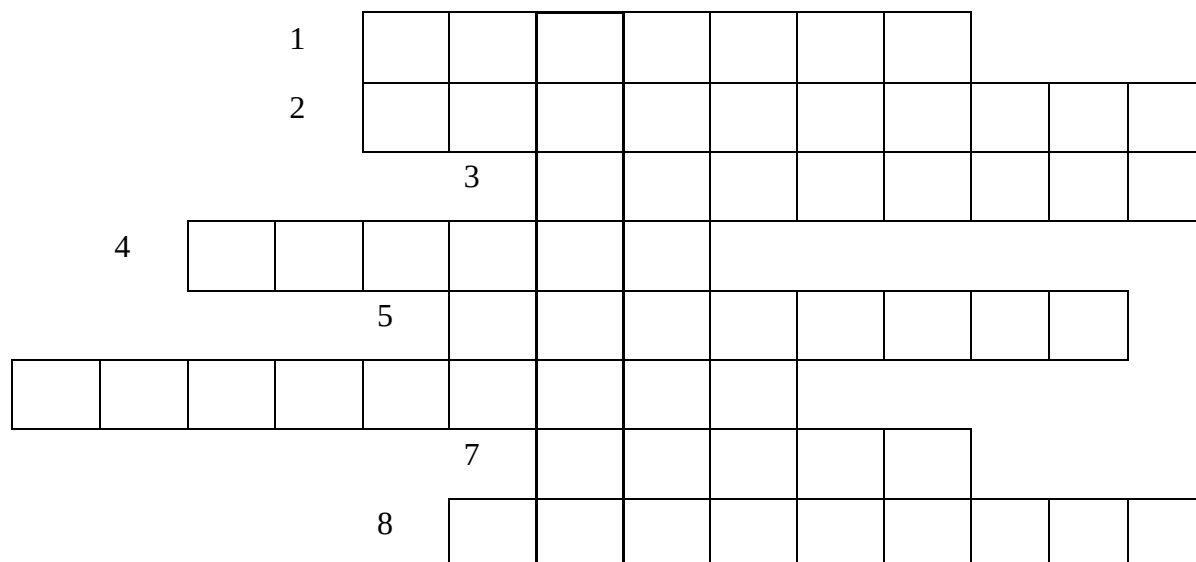
- Găsește un simbol pentru textul în cauză. DESEN

Cadranele

1. <i>Uniți cuvintele cu același sens:</i> <i>a cutreiera foșnet</i> <i>pădure a răsună</i> <i>freamăt codru</i> <i>a suna încetișor</i> <i>lin a colinda</i>	2. <i>Alcătuieți enunțuri cu ajutorul expresiilor:</i> - <i>freamăt lin</i> - <i>glasul valurilor</i> - <i>rai din basme</i>
3. <i>Imaginați-vă ce cuprindea „raiul din basme” pe care îl vedea copilul visător.</i>	4. <i>Ilustrați prin desen un vers din poezie</i>

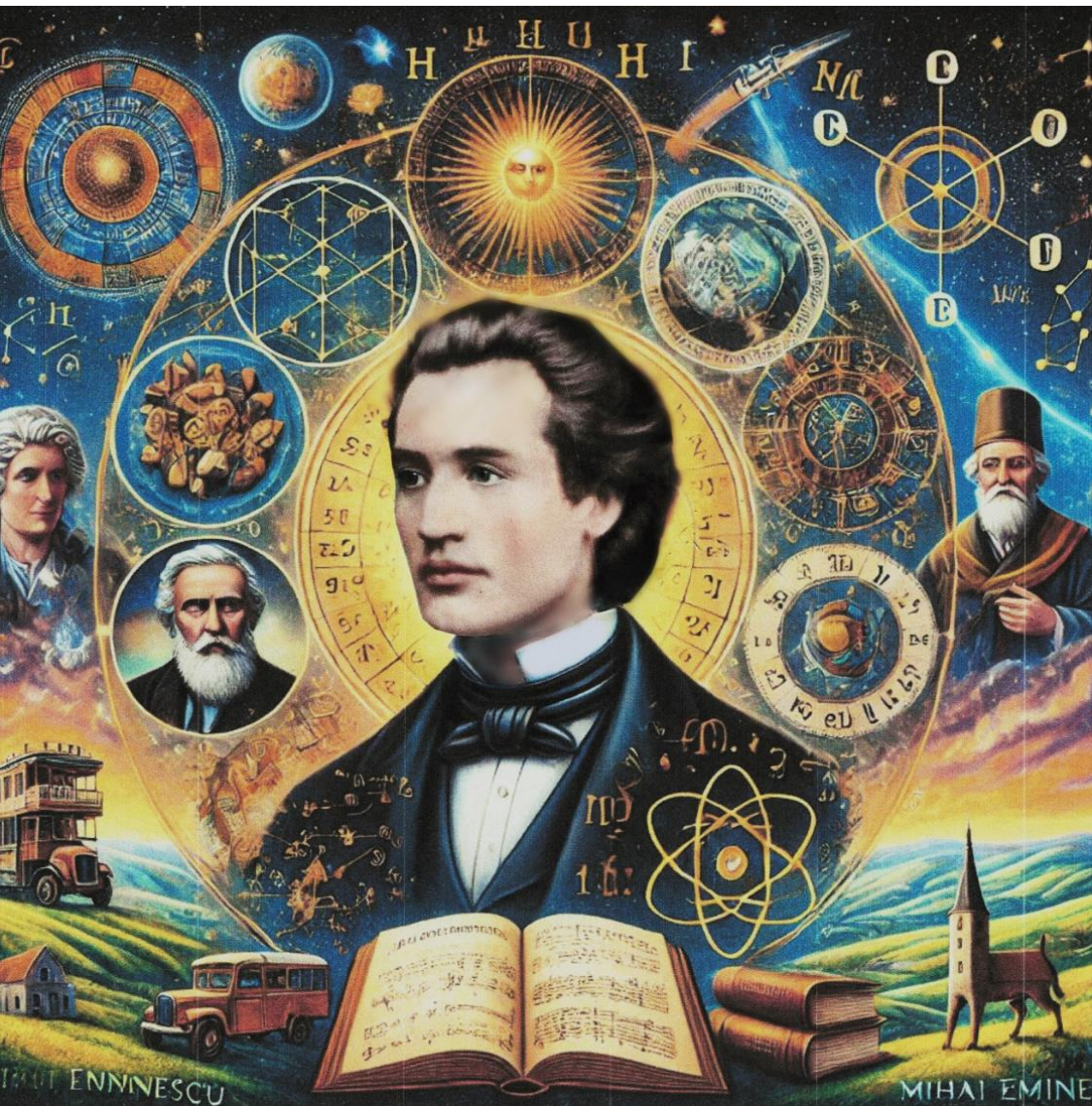
REBUS

A

B

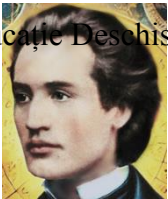
1. Cel mai bun prieten al lui Eminescu
2. “ păsărele”, poezie pentru copii
3. Localitatea unde a copilărit Eminescu
4. „ Ce te.....”, poezie despre natură
5. Marea iubire a poetului
6. Unde s-a născut prietenul lui Eminescu
7. „ La mijloc de”
8. Cea mai cunoscută poezie eminesciană.

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Profesor: NICA MĂDĂLINA

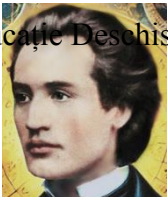
**COLEGIUL TEHNIC “COSTIN D.
NENIȚESCU” BUCUREȘTI**

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Cunoscut pentru geniul său în domeniul literaturii, Mihai Eminescu nu a fost doar un poet romantic, ci și un erudit cu cunoștințe impresionante în multiple domenii: matematică, fizică, medicină, astronomie, istorie, geografie, muzică, psihologie, filosofie.

Studiile și interesele sale intelectuale au influențat atât temele, cât și structura operei sale.

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

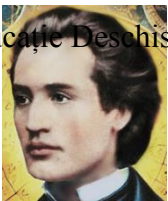
Matematica, fizica și cosmologia în opera lui Eminescu

În *“Luceafărul”*, Eminescu explorează concepte precum infinitul și limita, ilustrarea unui univers matematic expansiv prin povestea dintre Hyperion și Cătălina.

Poezia reflectă conflictul dintre aspirațiile umane și imensitatea cosmosului, punând în evidență o viziune matematică profundă.

*“Din sânul vecinului ieri
Trăiește azi ce moare,
Un soare de s-ar stinge-n cer
S-aprinde iarăși soare;*

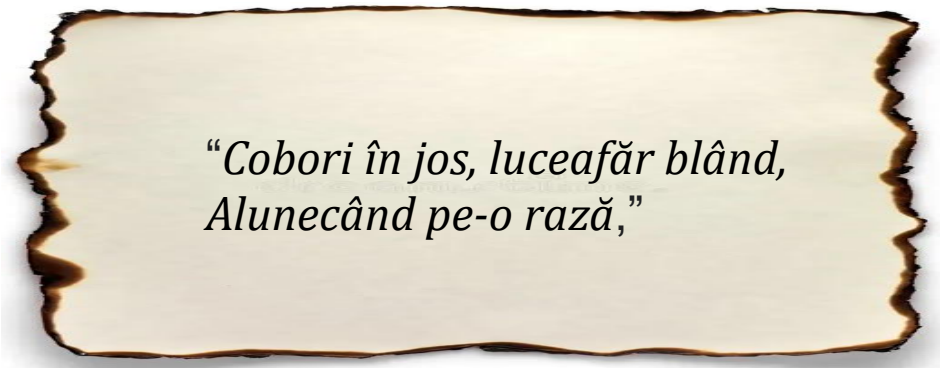
*Părând pe veci a răsări,
Din urmă moartea-l paște,
Căci toți se nasc spre a muri
Și mor spre a se naște.”*

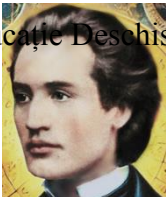
EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Matematica, fizica și cosmologia în opera lui Eminescu

De asemenea, descrierea mișcării luceafărului pe cer reflectă înțelegerea mișcărilor astrale și conceptul de timp infinit. Imaginile poetice precum „alunecând pe-o rază” sugerează fenomene de optică și mișcare.

A rectangular piece of aged, yellowed paper with irregular, torn edges. It is centered on the right side of the slide.

*“Cobori în jos, luceafăr blând,
Alunecând pe-o rază,”*

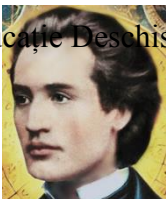
EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Matematica, fizica și cosmologia în opera lui Eminescu

Principiile teoriei relativității a lui Albert Einstein sunt figurate în poemul „**Luceafărul**”, unde versurile le-am traduce astăzi, în celebra ecuație einsteiniană:

$$E = mc^2$$

*“Porni luceafărul. Creșteau
În cer a lui aripe,
Și căi de mii de ani treceau
În tot atâtea clipe.”*

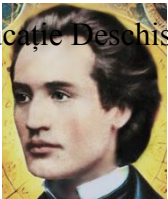

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Matematica, fizica și cosmologia în opera lui Eminescu

*“Soarele, ce azi e mândru, el îl vede trist și roș
Cum se-nchide ca o rană printre nori întunecoși,
Cum planeții toți îngheață și s-azvârl rebeli în spaț’
Ei, din frânele luminii și ai soarelui scăpați;”*

Referințe subtile la forme și proporții armonioase apar în “**Scrisoarea I**”, unde descrierea universului este realizată prin imagini geometrice precum „roata vremii” sau mișcarea circulară a planetelor.

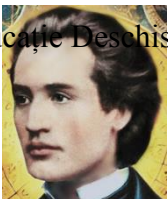

FETELE LUI EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Matematica, fizica și cosmologia în opera lui Eminescu

*“La ‘nceput, pe când ființă nu era, nici neființă,
Pe când totul era lipsă de viață și voință,
Când nu s’ascundea nimica, deși tot era ascuns ...”*

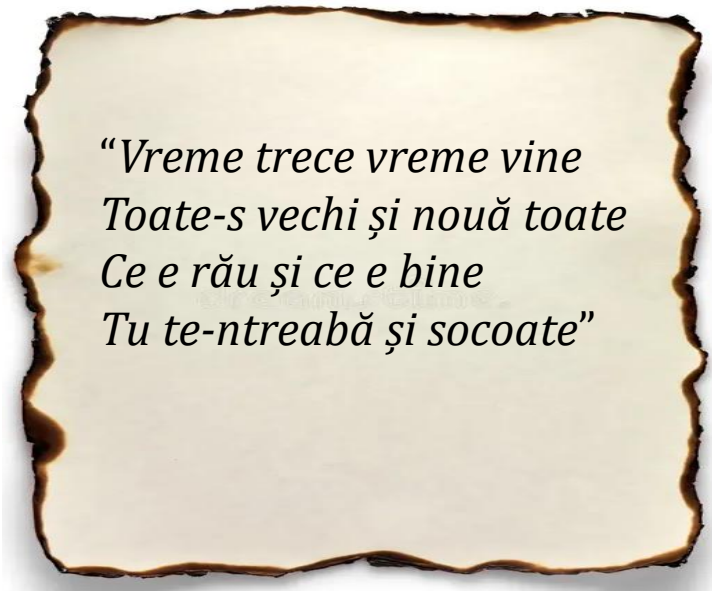
Tot în “**Scrisoarea I**”, Eminescu descrie începuturile universului într-o manieră ce anticipează teoriile moderne despre Big Bang.

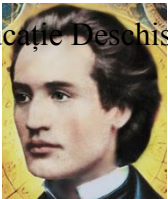
EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Matematica, fizica și cosmologia în opera lui Eminescu

În “*Glossă*”, principiul ciclicității vieții reflectă un model matematic al repetiției, sugerând o înțelegere a structurilor fractale sau a ordinii din haos.

A rectangular piece of aged, yellowed paper with irregular, dark brown, burnt edges. It is set against a dark background.

*“Vreme trece vreme vine
Toate-s vechi și nouă toate
Ce e rău și ce e bine
Tu te-ntreabă și socoate”*

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

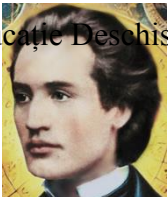
Matematica, fizica și cosmologia în opera lui Eminescu

În poemul „**La Steaua**”, Eminescu vorbește despre „stelele fantomă”, văzute cu ochiul liber pe cerul senin al nopților, când, de fapt, lumina lor a călătorit prin Univers mii de ani lumină, iar steaua ce o vedem nu mai există.

*“La steaua care-a răsărit
E-o cale-atât de lungă,
Că mii de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajungă.*

*Poate de mult s-a stins în drum
În depărtări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre,*

*Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se suie:
Era pe când nu s-a zărit,
Azi o vedem, și nu e.”*

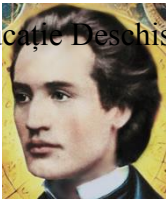

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Matematica, fizica și cosmologia în opera lui Eminescu

*“De treci codrii de aramă, de departe vezi albind
Ș-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint.”*

Poemul “***Călin (file din poveste)***” include imagini sugestive care evocă cunoștințele poetului despre proprietățile și simbolistica metalelor: argintul, care ocupă locul I din punct de vedere al conductivității electrice, urmat de cupru, cunoscut în limbaj comun ca aramă.

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

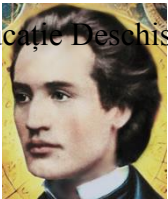
Medicina în viața și opera lui Eminescu

În articolele sale jurnalistice, Eminescu critică starea sistemului de sănătate al vremii, sugerând o preocupare pentru binele public.

Poezii precum “**Rugăciunea unui dac**” și “**Odă (în metru antic)**” explorează legătura dintre suferința fizică și starea mentală.

*“Că chinul și durerea simțirea-mi a-mpietrit-o,
Că pot să-mi blestem mama, pe care am iubit-o -
Când ura cea mai crudă mi s-a părea amor...
Poate-oi uita durerea-mi și voi putea să mor.”*

*“Jalnic ard de viu chinuit ca Nessus.
Ori ca Hercul înveninat de haina-i;
Focul meu a-l stinge nu pot cu toate
Apele mării.”*

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

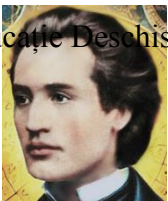
Istoria în opera lui Eminescu

În *“Scrisoarea III”*, Eminescu abordează tema luptelor pentru libertate și identitate națională, descriind bătălia de la Rovine cu un puternic sentiment patriotic.

În poezia *“Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”*, evocă idealurile unei națiuni unite și puternice, bazate pe cunoașterea istorică.

*“La un semn, un țărm de altul, legând vas de vas, se leagă
Și în sunet de fanfare trece oastea lui întreagă;
Ieniceri, copii de suflet ai lui Allah și spahii
Vin de-ntunecă pământul la Rovine în câmpii;”*

*“Vis de răzbunare negru ca mormântul
Spada ta de sânge dușman fumegând,
Și deasupra idrei fluture cu vântul
Visul tău de glorie falnic triumfând,
Spună lumii large steaguri tricolore,
Spună ce-i poporul mare, românesc,
Când s-aprinde sacru candida-i vâlvoare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.”*

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

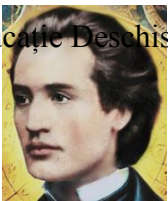
Geografia în opera lui Eminescu

Poezii precum
“*Călin (file din
poveste)*” și “*Sara
pe deal*” conțin
imagini bogate ale
peisajului românesc,
de la dealurile line la
văile adânci.

*“Pe un deal răsare luna, ca o vatră de jăratic,
Rumenind străvechii codri și castelul singuratic
S-ale râurilor ape, ce sclipesc fugind în ropot ;
De departe-n văi coboară tânguiosul glas de clopot.”*

*“Sură-i sara cea de toamnă ; de pe lacuri apa sură
Înfunda mișcarea-i creată între stuf la iezătură ,
Iar pădurea lin suspină și prin frunzele uscate
Rânduri, rânduri trece-un fremăt, ce le scutură pe toate.
De când codrul, dragul codru, troienindu-si frunza toată,
Îsi deschide-a lui adâncuri, fața lunei să le bată,
Tristă-i firea, iară vântul sperios o creangă farmă -
Singuratece izvoare fac cu valurile larmă.”*

*“Sara pe deal buciumul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapără-n cale,”*

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

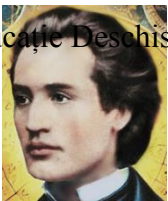
Geografia în opera lui Eminescu

În “**Dorința**”, Eminescu face referire la codri, râuri și câmpii, creând un tablou autentic al geografiei românești.

În poezii precum “**Epigonii**”, descrierea munților și a naturii exprimă respectul pentru armonia și frumusețea peisajului național.

*“Vino-n codru la izvorul
Care tremură pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund.”*

*“Delta biblicelor sunte, profețiilor amare,
Adevăr scăldat în mite, sfinx pătrunsă de-nțeleș;
Munte cu capul de piatră de furtune detunată,
Stă și azi în fața lumii o enigmă n'explicată
Și vegheaz-o stâncă arsă dintre nouri de eres.”*

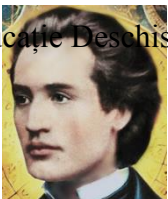
EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Psihologia și filosofia umană în opera lui Eminescu

Ideile lui Schopenhauer și Kant despre voință și suferință se regăsesc în “**Glossă**”, unde viața este privită ca o succesiune de experiențe repetabile.

*“Multe trec pe dinainte,
În auz ne sună multe,
Cine ține toate minte
Și ar sta să le asculte?...
Tu așează-te deoparte,
Regăsindu-te pe tine,
Când cu zgomote deșarte
Vreme trece, vreme vine.*

*Nici încline a ei limbă
Recea cumpăn-a gândirii
Înspre clipa ce se schimbă
Pentru masca fericirii,
Ce din moartea ei se naște
Și o clipă ține poate;
Pentru cine o cunoaște
Toate-s vechi și nouă toate”*

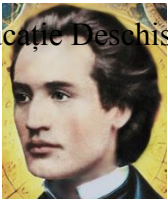

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Psihologia și filosofia umană în opera lui Eminescu

În “*Rugăciunea unui dac*”, Eminescu exprimă un profund conflict între credință, rațiune și destinul uman.

*“Pe când nu era moarte, nimic nemuritor,
Nici sâmburul luminii de viață dătător,
Nu era azi, nici mâine, nici ieri, nici totdeauna,
Căci unul erau toate și totul era una;
Pe când pământul, cerul, văzduhul, lumea toată
Erau din rândul celor ce n-au fost niciodată,
Pe-atunci erai Tu singur, încât mă-ntreb în sine-mi:
Au cine-i zeul cărui plecăm a noastre inemi?”*

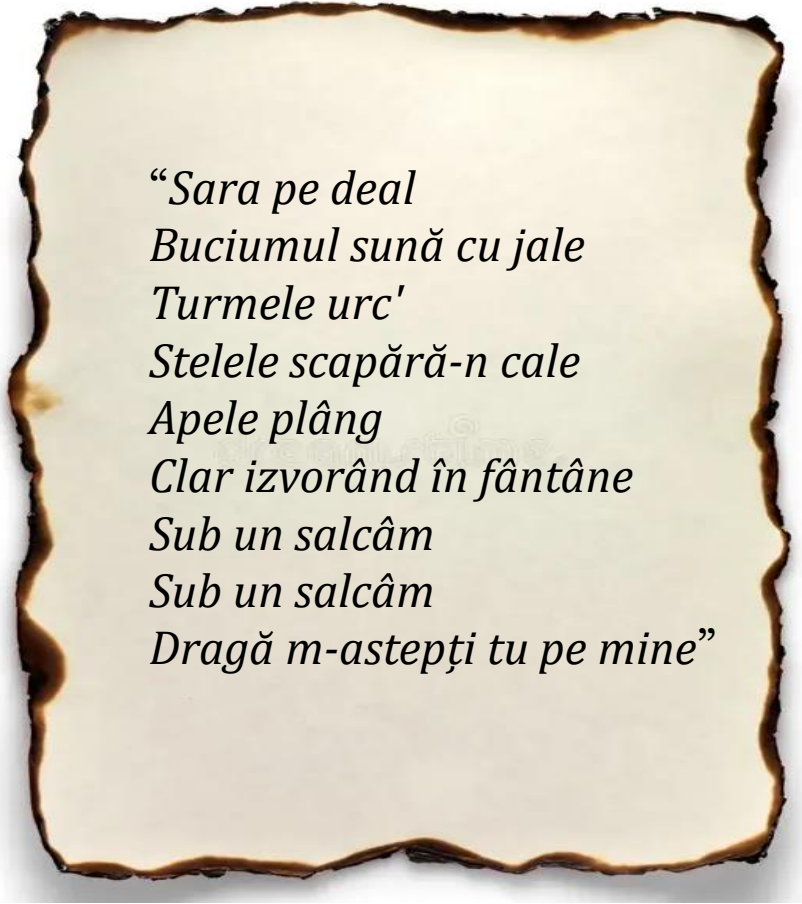

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

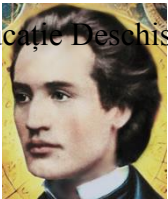
Muzica în opera lui Eminescu

Poezia eminesciană este o „artă a auzului” mai mult decât una a văzului, căci la Eminescu rima este mai mult decât un simplu instrument.

“Murmurul vocalelor latine, sunetul buciumului, cântecul greierului și al izvorului, glasul frunzișului sunt astfel, numai sunete izolate și oarecum simbolice ale unei armonii mai ample, a muzicii lumii...”

*“Sara pe deal
Buciumul sună cu jale
Turmele urc’
Stelele scapără-n cale
Apele plâng
Clar izvorând în fântâne
Sub un salcâm
Sub un salcâm
Dragă m-astepti tu pe mine”*

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

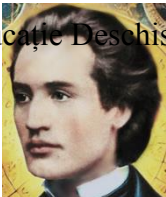
Concluzii

Eminescu a fost un vizionar care a integrat știința, arta și filosofia în creația sa.

Opera sa rămâne un exemplu de sinteză intelectuală, demonstrând că poezia poate fi o reflectare a cunoașterii universale.

*„Trebuiau să poarte un nume,
Un singur nume: Eminescu.”*

Tudor Arghezi

EMINESCU – poetul și enciclopedistul

Bibliografie

- Dumitru, Pancu, *Mihai Eminescu. Profesor suplinitor de geografie*, în Geopolis, Revista de geografie a Liceului Săveni, Nr.4, Editura Agata Botoșani, 2007
- Ciucă, Marcel, Dumitru, *Mihai Eminescu în documente de arhivă – catalog*, București, Editura Ministerului de Interne, Anul 2001
- Ștefan I. M. *Eminescu în Universul științei*. – Iași, 1989
- George Călinescu – “*Viața lui Mihai Eminescu*” – Editura pentru Literatură, 1966
- Petru Oscianu – “*Eminescu și concepte fundamentale ale fizicii moderne: Timp, Spațiu, Univers.*” București Noiembrie, 2010
- Cristian Presura – “*Cine a descoperit teoria relativității, Einstein sau Eminescu?*” Hot News, Ian 2020
- Iulian Boldea – “*Timp și temporalitate în opera lui Mihai Eminescu*” Editura Ardealul, 2000
- Cornel Munteanu – “*Eminescu. Polimorfismul operei*” Editura Țara Maramureșului, Petrova, 2013
- <https://prezi.com/p/kakquxpkuvd/matematica-in-operele-lui-mihai-eminescu/>
- mihai-eminescu.ro
- http://tinread.usarb.md/confbib/articole/2012_1/34-38%20conf%201%202012.pdf

EMINESCU E ȘI AL NOSTRU!

PROF. ÎNV. PRIMAR CRĂCIUN LILIANA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CIPRIAN PORUMBESCU”

COMĂNEȘTI, JUDEȚUL BACĂU

„Niciodată nu s-a văzut la noi un temperament de artist completat de-o cultură așa de vastă și de o originalitate atât de marcantă. În poezia noastră dulceagă și destul de ofticooasă, versul lui Eminescu se detașează într-un relief izbitor. Simți îndată că ai de-a face c-un reformator ... E o necunoscută vibrație de gândire și de sentiment. Altă limbă, altă viață, cuvintele au suflet, culoare, formă, fiecare epitet e o explozie de lumină. Ce vigoare extraordinară și ce frumuseți ritmice, neatinse încă până la el!” Așa credea Slavici...și cât adevăr în aceste cuvinte.

An de an sărbătorim ziua noastră de naștere. Niciodată nu o uităm, chiar dacă în această lume nu cred că am făcut atât de multe lucruri importante, încât să merităm acest lucru. Și atunci mă întreb dacă noi, cadrele didactice, avem vreo scuză de am uitat cumva de ziua marelui și strălucitorului luceafăr românesc. Categorie nu!

Anul acesta am clasa a III-a, deci ușor de discutat pe înțelesul elevilor despre Mihai Eminescu. Am început cu un exercițiu de imaginație, folosind ca metodă didactică ”explozia stelară,,. Am desenat în mijlocul tablei o stea uriașă în care am scris numele marelui poet. Pornind de la acest luceafăr, fiecare elev a fost invitat să-și deseneze steluța lui în care să scrie ceva legat de Mihai Eminescu. Nu mică mi-a fost mirarea să descopăr, pe lângă cuvinte pe care orice bun român le știe: poet, poezie, să descopăr cuvinte și expresii legate de opera acestui titan: păsărele somnoroase, cu trimitere la poezia „Somnoroase păsărele”, stea strălucitoare, „Luceafărul”, sau chiar lebede grațioase, cu trimitere la poezia „Lacul”. Așa am înțeles că la nivelul lor, a copiilor de clasa a III-a, natura eminesciană este cea mai accesibilă.

Relația poetului cu natura începe încă din copilăria petrecută la Ipotești. Acolo satul și pădurea creșteau în jurul lui și de cele mai multe ori, o dată cu poetul. Astfel, natura cu lacul, codrul, izvorul copacii sau chiar marea au rolul de a reflecta starea sufletească a minunatului nostru Eminescu. Eterna natură se împletește adeseori cu alte teme abordate de Eminescu: trecerea timpului, singurătatea, iubirea, copilăria. Cele mai cunoscute opere ce tratează tema naturii sunt:

- Crăiasa din povești
- Lacul
- Călin (file din poveste)
- Somnoroase păsărele

Eminescu nostru, cel nemuritor chiar dacă timpul trece, omniprezent chiar dacă opera lui este admirată de o lume întreagă, drag român, sunt atât de mândră că suntem de aceeași sorginte! Peste tot pe unde ai trecut ai lăsat în urma ta praf de stele și pulbere de luceafăr.

CĂLĂTORIE ÎN LUMEA POEZIEI LUI MIHAI EMINESCU

DOROBANȚU ELENA OFELIA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL POIANA CÂMPINA

În fiecare an în data de 15 ianuarie sărbătorim ziua de naștere a celui mai mare poet al românilor, Mihai Eminescu, fiind un prilej de cinstire și prețuire a valorilor materiale și spirituale lăsate ca moștenire.

Mihai Eminescu este geniul, un poet remarcabil a cărui creație literară, o transmitem și generațiilor viitoare, prin atragerea preșcolarilor spre activități care să le trezească interesul pentru lectură, activități care să îi determine să-și exprime propriile sentimente, gânduri prin intermediul creațiilor literare și plastice.

Mihai Eminescu a fost și va rămâne poetul tuturor românilor. Am ales să desfășor aceste activități cu tema Mihai Eminescu deoarece consider că, încă de la vârste mici, copiii trebuie să cunoască oamenii care reprezintă valori ale culturii românești. Poeziile lui Mihai Eminescu, învățate în grădiniță, studiate mai apoi în școală, bucură peste ani gândul și dezvoltă cele mai frumoase sentimente de iubire față de țară, de natură și de oameni.

Preșcolarii de la grupa mare au participat la activitatea interactivă despre cunoașterea marelui poet Mihai Eminescu, intitulată: „*CĂLĂTORIE ÎN LUMEA POEZIEI LUI MIHAI EMINESCU*” care se îmbină elementele de joc, învățare activă și creativitate. Activitatea ajută preșcolarii să înțeleagă viața și opera poetului într-un mod jucăuș și accesibil vârstei lor. Obiectivele activității „*CĂLĂTORIE ÎN LUMEA POEZIEI LUI MIHAI EMINESCU*” sunt următoarele:

- Familiarizarea preșcolarilor cu figura lui Mihai Eminescu și cu câteva dintre cele mai cunoscute elemente din opera sa.
- Dezvoltarea abilităților de ascultare și înțelegere a poeziilor.
- Încurajarea creativității prin activități de desen și jocuri interactive.

Desfășurarea activității

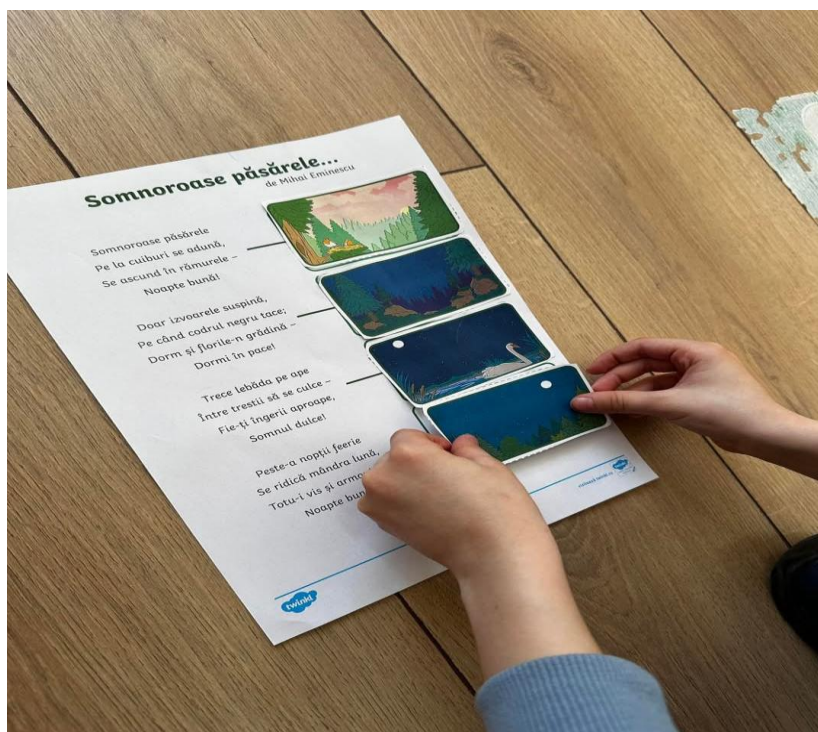
Activitatea se desfășoară în sala de grupa cu toții preșcolarii. Educatoarea le povestește copiilor despre Mihai Eminescu într-un mod simplu, concentrându-se pe ideea că el este un poet mare care a iubit natura, păsările și a scris poezii frumoase. Se va prezenta preșcolarilor o fotografie cu marele poet Mihai Eminescu și câteva imagini inspirate din poezia „Somnoroase păsărele”. Preșcolarii sunt întrebați ce văd în imagini (păsări, soare, stelele etc) și ce le face să simtă.

Educatorul își pune „*mănușa magică*” și anunță că toți copiii vor pleca într-o călătorie în lumea lui Mihai Eminescu. Această călătorie va include opriri pe insule poetice (fiecare stație va reprezenta o poezie sau o temă din viața și opera lui Mihai Eminescu)

Stația 1 – Poezia „Somnoroase păsărele” se citește o parte din poezie ex. „Somnoroase păsărele”/„Pe la cuiburi se adună” și va încuraja copiii să mimeze păsărelele care se pregătesc de somn, copiii pot dormi pe loc sau pot face *zboruri* lente prin sală.

Stația 2 – Poezia „Luceafărul” se povestește pe scurt despre *Luceafărul* și să se discute despre cum stelele sunt descrise în poeziile lui Eminescu. Copiii au creat stelele din hârtie aurie și le-au lipit pe un poster mare simțind astfel cum strălucesc în poeziile sale.

Prin jocul „Potrivește cuvântul” - preșcolarii primesc fișe cu imagini inspirate din poeziile lui Mihai Eminescu ex: păsări, stele, lună, copac și trebuie să le potrivească cu imaginile corespunzătoare din poezie.

La finalul activității, copiii au desenat imagini inspirate de ceea ce au învățat despre Mihai Eminescu, de exemplu au desenat păsărele care zboară pe cer și stele care strălucesc așa cum le-au văzut în poeziile sale. Împreună cu educatoarea au realizat un panou al poeziilor, în care fiecare să adauge un element creativ din activitatea lor și anume desenele lor. Preșcolarii au împărtășit ce le-au plăcut cel mai mult din activitate și pot spune un cuvânt, un vers pe care l-au învățat.

Beneficiile acestei activități sunt:

Copiii au învățat despre Mihai Eminescu într-un mod jucăuș, prin diverse sarcini interactive

Activitatea a stimulat creativitatea și imaginația

A dezvoltat abilități de ascultare activă, memorare și exprimare

Copiii încep să aprecieze natura și frumusețea lumii eminesciene.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII LITERAR-ARTISTICE
„ÎNȚELEPCIUNEA LUI EMINESCU”
Concurs TVC (Teatru, Vers, Cuvânt)

Profesoară de l.și lit.română PASCARU TATIANA

GIMNAZIUL JAPCA, S.JAPCA

RAIONUL FLOREȘTI, REPUBLICA MOLDOVA

Competențe formate:

- Competențe de analiză literară: elevii vor dezvolta capacitatea de a analiza și interpreta texte literare, identificând teme, simboluri și figuri de stil.
- Competențe de colaborare: elevii vor învăța să lucreze împreună, să împărtășească idei și să colaboreze pentru a crea un produs comun.
- Competențe de exprimare creativă: elevii vor învăța să își exprime gândurile și emoțiile prin cuvinte, încurajându-și imaginația și creativitatea literară.
- Competențe de comunicare verbală și nonverbală: elevii vor dezvolta abilități de a prezenta și a susține o idee în fața unui public, utilizând atât cuvintele, cât și limbajul corporal.

(Într-o sală plină de lumină, decorată cu panouri pe care se învârtesc versuri eminesciene precum frunzele de toamnă în vânt, luceferi argintii, atârnați din tavan. Pe pereți, panouri cu versuri scrise caligrafic, însoțite de portretul poetului și de imagini ale unor peisaje eminesciene (marea, codrii, cerul înstelat). Elevii claselor a V-IX-a se adună cu sufletele fremătând de emoție. Atmosfera este încărcată de mister, poezie și acea delicatețe a limbii române pe care doar Eminescu a reușit să o dăltuiască în eternitate.)

Prezentator 1: Azi, sub cupola amintirii, ne-am adunat să celebrăm geniul nepereche al literaturii noastre, Mihai Eminescu. Anul Eminescu 2025 ne cheamă să-i deslușim tainele, să-i celebrăm creația și să-i păstrăm vie moștenirea.

Prezentator 2: Pătrundem în lumea magică a cuvintelor, unde fiecare vers e ca un fulg de nea care cade lin pe o pagină de vis. Aici, în universul lui Mihai Eminescu, găsim doruri adânci și iubiri ce strălucesc ca stelele pe cerul nopții.

Prezentator 1: În această călătorie alături de marele nostru poet, ne vom lăsa purtați pe valurile imaginației, acoperiți de misterul și frumusețea naturii, pentru a înțelege cum cuvintele pot deveni punți între inimile noastre și lumile îndepărtate.

Elevii sunt împărțiți în 5 grupuri mixte, din clasele a V-IX-a, vor participa la un concurs de tip TVC unde vor demonstra cunoștințele lor despre creația marelui poet Mihai Eminescu. Acest concurs va îmbina cunoștințele literare cu creativitatea și perspicacitatea elevilor.

Echipele: „Aripi de Vis”, „Ecoul Versurilor”, „Răsăritul Cuvintelor”, „Suflete de Lumina”, „Misterele Poeziei”.

Proba 1: „O viață în cuvinte”. Elevii, împărțiți în grupuri, vor parcurge un test interactiv. Fiecare echipă va avea posibilitatea să răspundă la câte 3 întrebări din viața și activitatea poetului, acumulând câte 1 punct pentru fiecare răspuns corect.

<https://wordwall.net/play/84968/382/187>

Proba 2: „Eminescu în note și versuri”

Fiecare grup de elevi va interpreta melodii compuse pe versurile lui Eminescu sau poezii create de marele poet. Vor numi din textul interpretat: tema, motivele, 3 figuri de stil diferite, mesajul.

Algoritm de evaluare pentru concursul de interpretare a melodiilor și poeziilor lui Eminescu, pe o scală de 5 puncte:

1. Corectitudinea interpretării textului (1 punct)
 - 1 punct: interpretarea corectă a versurilor, fără erori sau omisiuni majore.
 - 0 puncte: erori semnificative în interpretarea textului, omisiuni sau confuzie în versuri.
2. Identificarea temei și motivelor (1 punct)
 - 1 punct: tema și motivele sunt corect identificate și explicate în contextul operei lui Eminescu.
 - 0 puncte: tema sau motivele nu sunt corect identificate sau explicate greșit.
3. Analiza figurilor de stil (1 punct)
 - 1 punct: sunt identificate și explicate corect cel puțin 3 figuri de stil (metafore, epitet, personificare, comparație etc.).
 - 0 puncte: figurile de stil nu sunt corect identificate sau explicate.
4. Claritatea și coerența mesajului (1 punct)
 - 1 punct: mesajul poeziei este înțeles și transmis clar, cu o explicație adecvată legată de sensul profund al versurilor.
 - 0 puncte: mesajul nu este clar sau este interpretat greșit.
5. Performanța artistică (1 punct)
 - 1 punct: interpretarea este expresivă, cu un ritm și un ton adecvat textului, demonstrând înțelegerea profundă a operei și a sentimentului transmis.
 - 0 puncte: interpretarea nu transmite emoția sau sensul operei, fiind rigidă sau neadecvată.

Scor total:

- 5 puncte: performanță excepțională, interpretare profundă și clară, analiza completă a textului.
- 4 puncte: interpretare bună, cu mici erori sau neclarități în analiza textului.
- 3 puncte: interpretare acceptabilă, dar cu lacune în identificarea figurilor de stil sau a mesajului.
- 2 puncte: interpretare corectă, dar cu deficiențe majore în analiza textului.
- 1 punct: interpretare incompletă sau eronată, fără o înțelegere clară a operei lui Eminescu.

Proba 3: „Descoperindu-l pe Eminescu” Fiecare grup va împărtăși câte 3 curiozități despre viața și opera lui Eminescu. Pentru fiecare curiozitate spusă pe de rost și expresiv vor obține câte 1 punct.

Algoritm de evaluare pentru prezentarea curiozităților:

1. Corectitudinea informației (1 punct)
 - 1punct: Curiozitatea prezentată este corectă, verificabilă și bine argumentată.
 - 0 puncte: Informația este eronată, vagă sau lipsită de relevanță.
- Expresivitatea prezentării (1 punct)
 - 1 punct: elevul folosește un ton clar, captivant și potrivit pentru a transmite curiozitatea, menținând atenția audienței.
 - 0 puncte: prezentarea este monotună, grăbită sau lipsită de implicare emoțională.
- Memorarea și fluența (1 punct)
 - 1 punct: curiozitatea este spusă pe de rost, fără ezitări sau citire, demonstrând pregătire și încredere.

0 puncte: elevul ezită, omite părți importante sau citește din notițe.

Scor total:

- 3 puncte: curiozitatea este corectă, captivant prezentată și transmisă cu încredere.
- 2 puncte: informația este corectă, dar prezentarea sau fluența au mici lacune.
- 1 punct: informația este corectă, dar prezentarea este lipsită de expresivitate și fluență.
- 0 puncte: curiozitatea este eronată sau transmisă inadecvat.

Proba 4: „Sub ramurile Poeziei”

Pe tablă este un poster cu un arbore. Pe crengile din dreapta arborelui atârnă frunze pe care sunt scrise versuri din creația lui Eminescu, iar pe partea stângă, sunt titlurile poeziilor de unde au fost selectate aceste versuri. Fiecare echipă are 2 posibilități de a selecta versul și titlul corespunzător.

1. „Și eu trec de-a lung de maluri,
Parc-ascult și parc-aștept.”	Lacul
2. „Iar brațul drept sub cap eu mi-l punem
S-aud cum apa sună-ncetîșor.”	O, rămâi
3. „Te-ai dus, te-ai dus din lume, o! geniu nalt și mare,
Colo unde te-așteaptă toți îngerii în cor...”	La mormântul lui Aron Pumnul
4. „Ușor el trece ca pe prag
Pe marginea ferestrei
Și ține-n mână un toiag
Încununat cu trestii.”	Luceafărul
5. „Și de lună, și de soare,
Și de păsări călătoare...”	La mijloc de codru...
6. „O, vis ferice de iubire,
Mireasa blândă din povești...”	Atât de fragedă
7. „Mută-i noaptea — numai râul
Se frământa-n pietricele.”	Cu penetul ca sideful
8. „O lume toată-nțelegea -
Tu nu m-ai înțeles.”	Pe lângă plopul fără soț
9. „Nu spera și nu ai teamă,
Ce e val ca valul trece.”	Glossă
10. „În lumea asta sunt femei
Cu ochi ce izvorăsc scânteii...”	De ce nu-mi vii

Proba -Enigmă: „Ce-ar fi spus Eminescu?”

Elevii primesc situații contemporane (tehnologia, criza ecologică, inteligența artificială, globalizarea, explorarea spațiului cosmic) și îi adresează lui Eminescu virtual, întrebări. Avatarul Eminescu răspunde la întrebările elevilor.

[Prezentare Eminescu 2025.pptx](#)

https://studio.d-id.com/share?id=4c6a498ce74043389bfaf44d3cc1aa5c&utm_source=copy –
Tehnologia și internetul.

Întrebarea 1: Într-o lume conectată la internet, oamenii își petrec cea mai mare parte a timpului pe rețele sociale, uitând de natură și de comunicarea față în față. Ce credeți, Dle Eminescu, despre acest fenomen?

Răspuns1: „Oare nu vedeți, oameni buni, că acest vuiet al firului electric ne-a furat sufletul? Unde este farmecul codrilor, unde este pacea stelei ce strălucește singură-n noapte? Ați schimbat șoaptele iubirii cu ecoul rece al unui aparat ce nu știe să simtă. Cuvintele nu mai răsună ca o poezie, ci ca niște zgomote grăbite, fără rădăcini. Întoarceți-vă, măcar din când în când, la tihna inimii și la lumina stelei din cer.”

https://studio.d-id.com/share?id=c5aa680363ed642eeaa869b834da077&utm_source=copy

Criza ecologică

Întrebarea 2: Pădurile dispar, râurile sunt poluate, iar natura plânge sub povara indiferenței umane. Ce gânduri aveți, Maestre, despre degradarea mediului?

Răspuns: „Pădurea, cea care cânta odinioară în sunetul vântului și al trilurilor de păsări, azi geme în tăcerea tăiată de topoare. Râul limpede, unde se oglindea cerul albastru, a fost înlocuit cu un fir de otravă. Voi, cei care zidiți temple de fum, ați uitat că natura este singura poezie scrisă de Dumnezeu. Dacă nu-i veți păzi frumusețea, veți pierde și ultima fărâmbă de liniște din sufletele voastre.”

https://studio.d-id.com/share?id=d5bbdb4314cd2c00904059f7aaa88800&utm_source=copy

Inteligența artificială

Întrebarea 3: Mașinile inteligente încep să preia locul omului în multe domenii. Ce puteți spune, Dle Eminescu, despre ascensiunea inteligenței artificiale?

Răspuns: „Omul, creat din iubire și vis, a ajuns astăzi să dea suflare unui metal fără suflet. Mintea, cea care ar trebui să zboare către stele, se îngeneunchează în fața unei creații fără conștiință. Dar să nu uităm: nici cea mai strălucitoare mașinărie nu va putea înțelege taina unui apus sau dorul ce-ți frânge inima. În acest iureș al progresului, să nu uitați că omul este mai mult decât mintea – este poezie, este iubire, este suflet.”

https://studio.d-id.com/share?id=ee87596a6ff1fb6f066b43d161ce553e&utm_source=copy –

Globalizarea

Întrebarea 4: Lumea devine din ce în ce mai globalizată, iar specificul național pare să se piardă în această uniformitate culturală. Ce credeți, Poetul Nostru Nepereche, despre pierderea identității naționale?

Răspuns: „Când fiecare țară va deveni o umbră a alteia, unde va mai fi cântul buciului din satul românesc? Cei care uită graiul strămoșesc și dorul plaiurilor natale își pierd sufletul și rădăcinile. O lume fără diferențe este precum o pădure fără păsări – tăcută și tristă. Păstrați-vă limba, cântecele și poveștile, căci ele sunt singura comoară pe care timpul n-o poate șterge.”

https://studio.d-id.com/share?id=cef7af6c335f9883a060cff59110aea5&utm_source=copy –

Explorarea spațiului cosmic

Întrebarea 5: Omenirea visează să colonizeze alte planete, uitând adesea să-și îngrijească propria casă, Pământul. Ce ar spune Eminescu despre această aventură cosmică?

Răspuns: „Stelele strălucesc, triste și tăcute, iar omul, în setea sa nesfârșită de cucerire, vrea să-și întindă pașii pe stele. Dar la ce folos, dacă rădăcina-i pe Pământ e bolnavă? Nu poți

îmbrățișa cerul dacă îți rupi trupul de glia care te-a născut. Înainte să visați alte lumi, întrebați-vă: ce ați făcut cu lumea ce v-a fost dată? Să nu fiți precum pasărea ce își părăsește cuibul pentru a se pierde-n vânt.”

https://studio.d-id.com/share?id=6b3ea1e48046c9222784a435a76e5a70&utm_source=copy – Proba 5. „Eleganța veacului romantic.”

Elevii realizează ținute autentice, specifice perioadei în care a trăit Mihai Eminescu, inspirate din moda secolului al XIX-lea, și le completează cu obiecte reprezentative ale epocii.

Iată câteva obiecte care ar putea reprezenta perioada lui M. Eminescu și atmosfera secolului al XIX-lea:

1. Obiecte de scris:
Călimară cu cerneală și pană/condei.
Un manuscris sau foi de hârtie îngălbenite de timp.
2. Cărți și publicații:
O carte veche cu coperti de piele sau carton.
O revistă sau ziar din epoca respectivă (facsimile).
3. Accesorii personale:
Ochelari rotunzi, tipici intelectualilor vremii.
Ceas de buzunar cu lanț.
4. Elemente de decor:
Un sfeșnic cu lumânare.
O cutie de lemn sau metal cu decorațiuni vintage.
5. Accesorii vestimentare:
O pălărie sau bonetă.
O eșarfă, cravată sau broșă.
6. Simboluri artistice:
Un buchet de flori naturale sau uscate (flori de tei, simbol eminescian).
O vioară mică sau alte instrumente care reflectă spiritul romantic.

Algoritm de evaluare pentru echipe (5 elevi) – 3 puncte:

1. Autenticitatea și diversitatea ținutelor (1 punct):
Echipa prezintă ținute bine alese, care reflectă moda secolului al XIX-lea. Se punctează diversitatea accesoriilor și fidelitatea detaliilor vestimentare.
2. Originalitatea și coerența elementelor de decor (1 punct):
Obiectele aduse de fiecare membru sunt autentice, relevante pentru epoca eminesciană și integrate armonios într-un ansamblu vizual. Se apreciază creativitatea în alegerea și prezentarea acestora.
3. Sincronizarea și prezența scenică a echipei (1 punct):
Echipa prezintă o unitate în atitudine și expresivitate. Membrii colaborează eficient, având o apariție coordonată și bine pregătită. Se punctează implicarea fiecărui elev.

Încheierea: „Oda stelelor eterne”

Toți participanții recită în cor strofe din „Luceafărul”, în timp ce proiecții ale cerului înstelat închid evenimentul. Elevii primesc câte un suvenir: un semn de carte cu citate eminesciene și un mic săculeț cu frunze de tei uscate.

Pentru un moment emoționant și simbolic în cadrul evenimentului, se vor recita următoarele strofe din „Luceafărul”, care reflectă frumusețea cerului, iubirea și măreția universului, singurătatea geniului.

1. „Cobori în jos, luceafăr blând,
Alunecând pe-o rază,
Pătrunde-n casă și în gând
Și viața-mi luminează!

2. „Porni luceafărul. Creșteau
În cer a lui aripe,
Și căi de mii de ani treceau
În tot atâtea clipe.”
3. „Căci unde-ajunge nu-i hotar,
Nici ochi spre a cunoaște,
Și vremea-ncearcă în zadar
Din goluri a se naște.”
4. „Din haos, Doamne,-am apărut
Și m-aș întoarce-n haos...
Și din repaos m-am născut.
Mi-e sete de repaos.”
5. „Trăind în cercul vostru strâmt,
Norocul vă petrece,
Ci eu în lumea mea mă simt
Nemuritor și rece.”

Prezentatorul 1: Mulțumim tuturor participanților pentru implicare și creativitate! Fie ca aceste gânduri și opere ale lui Eminescu să ne inspire și să ne lumineze calea în viață. Sărbătorim împreună Anul Eminescu cu bucurie și apreciere pentru moștenirea lăsată de marele nostru poet.

**MIHAI EMINESCU,
POETUL CARE A TRECUT PESTE NEMĂRGINIREA TIMPULUI
(ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ)**

**SNEJANA CROITOR, PROFESOARĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ, GRAD
DIDACTIC SUPERIOR, INSTITUȚIA PUBLICĂ GIMNAZIUL „GRIGORE VIERU”,
SATUL CHETROSU, RAIONUL ANENII NOI, REPUBLICA MOLDOVA**

Argument: Activitatea extracurriculară reprezintă un model de creare a contextului în care elevul își dezvoltă competențele literar-artistice prin joc, nonformal. Caracterul ludic al activității motivează elevul, dar și creează spiritul competitiv, aducând o conotație energizantă. Modelul jocului intelectual *Erudiții*¹ l-am considerat cel mai potrivit, în acest sens, deoarece modalitatea de desfășurare oferă oportunitate pentru toți elevii de a se implica și, de fapt, a crea activitatea alături de cadrul didactic.

Rezumat: Jocul- concurs intelectual *Erudiții*¹ începe cu *Preselecția*, etapă în care se selectează, prin întrebări adresate tuturor elevilor prezenți în sală, trei jucători. Participanții, utilizând cunoștințele acumulate, talentul de orator elocvent, dar și agerimea, trec probele. În funcție de rezultatul primei părți a jocului, *Elocvență*, elevul- jucător își alege „drumul” pe care merge, căruia îi corespunde o culoare: roșie, galbenă, albastră. Participantul care merge pe roșu nu poate să greșească, altfel este eliminat din joc, cel care merge pe galben poate greși o dată, iar cel care merge pe albastru poate greși de două ori. Astfel, câștigă jocul și statutul de *Erudit* unul din jucători. Decizia în acest sens o ia Juriul, numit în cadrul jocului *Areopag*.

Obiectivele activității:

- Valorificarea operei inedite a marelui poet național Mihai Eminescu;
- Formarea gândirii critice la elevi;
- Dezvoltarea spiritului competitiv.

Cadrul activității: imagini cu portretul poetului, afirmații/ aprecieri critice ale operei eminesciene și a personalității poetului, „coloane” de cărți din creația lui Mihai Eminescu, creații plastice inspirate din opera lui Mihai Eminescu etc.

Captarea atenției: audierea creației muzicale „Eminescu”, versuri G. Vieru, melodie Ion-Aldea Teodorovici, interpretează Ion și Doina Aldea- Teodorovici

Preselecție: Am propus întrebări din teoria literară după modelul careurilor de cuvinte, ceea ce va solicitat de la elevi să-și actualizeze cunoștințele, dar și să fie foarte rapizi. Fiecare răspuns corect va fi apreciat cu un „ordin”. Elevul care va acumula mai multe ordine va fi participant al jocului.

- ✓ Text în versuri... (poezie)
- ✓ Figură de stil ce dă viață obiectelor... (personificare)
- ✓ Vocea poetului în poezie... (eroul liric)
- ✓ Un grup de versuri... (strofă)
- ✓ Rima pentru „alb” (dalb etc.)
- ✓ Este „creată” cu elementul „ca”, „ la fel ca”. (comparația)
- ✓ Este *îmbrățișată* într-o poezie. (rima) etc.

Prima etapă a jocului „ Elocvența”

Participanților li s-a propus următoarea sarcină: „Timp de 2 min. Prezentați o alocuțiune, pornind de la afirmația *Mihai Eminescu- Luceafărul poeziei românești.*”. Areopagul apreciază alocuțiunea fiecăruia conform grilei de evaluare, acordând punctaj - max 10p.

A doua etapă a jocului

În funcție de rezultatul obținut la etapa anterioară, **Elocvența**, participantul care s-a plasat pe locul I alege primul culoarea, aranjându-se pe traseul pe care urmează să meargă, ceilalți jucători, vor alege în ordinea respectivă.

Sarcinile sunt grupate conform temei. Sunt propuse trei teme. Fiecărei teme i se raportează câte trei sarcini. Începem jocul cu participantul de pe culoarea roșie. Acesta selectează categoria. Moderatorul citește sarcina din categoria selectată de jucător. Răspunzând corect la întrebare, jucătorul trece în etapa următoare.

Vom prezenta mai jos sarcinile conform temei.

La tema „**Cosmosul**” se referă următoarele sarcini:

1. Acest corp ceresc face ca să vad-„un rai din basme printre pleoape”, privindu-l, „Anii... se par ca clipe,/ Clipe dulci se par ca veacuri”, datorită lui „Totu-i vis și armonie”. Numiți corpul ceresc și indicați titlurile de poezie citate. (Luna. „Fiind băiet, păduri cutreieram”, „O, rămâi...”, „Somnoroase păsărele”);
2. Luna, astrul selenar împreună cu toate celelalte elemente ale cadrului natural, contribuie la realizarea atmosferei eminesciene. Citați două secvențe din opera lui M. Eminescu pentru a ilustra ideea dată, numiți titlul textului citat.(„Răsare luna,-mi bate drept în față/ Un rai din basme văd printre pleoape” („Fiind băiet, păduri cutreieram”); „Neguri albe, strălucite/ Naște luna argintie,/Ea le scoate peste ape,/ Le întinde pe câmpie” („Crăiasa din povești”);
3. Poetul în unul din textele sale spune: „ Când pe.../ Noaptea doarme ușurel,/Câte inimi râzânde,/ Dar pe câte suspinânde/ Le delasă-ncetinel.”. Restabiliți textul, numind cuvântul omis.

Tema „Codrul” include următoarele sarcini:

1. Eroul eminescian adresează înrebarea „Unde ești, copilărie,/Cu pădurea ta cu tot?” copilăriei, două întrebări adresează codrului. Ce întrebări adresează codrului? („Ce te legeni?”, „Ce mai faci?”);
2. În poezia „Revedere” codrul afirmă:„ Iar noi locului ne ținem,/Cum am fost așa rămânem”. La cine se referă prin cuvântul „noi”? („Marea și cu râurile,/Lumea cu pustiurile,/Luna și cu soarele,/Codrul cu izvoarele.”);
3. În poezia „Povestea codrului” se menționează specia de copacicare formează codrul. Numiți specia. („...Visul codrului de fagi...”).

O altă categorie este „**Istoria**”. Întrebările care se includ sunt:

1. Un eveniment important în istoria Țării Românești a avut loc în data de 17 mai 1395. Acest eveniment a fost reflectat în una din operele eminesciene. Care este evenimentul și în ce operă este reflectat? (Bătălia de la Rovine, „Scrisoarea III”);
2. În *Scrisoarea III*, eroul face „ apel” către un domnitor al Țării Românești care a domnit în secolul al XV-lea, fiind în fruntea șării de trei ori. Cine este acest domnitor și cu ce scop se adresează lui? (Vlad III, poreclit Țepeș, „Să-i împarți în două cete: în smintiți și în mișei”).
3. Domnul Moldovei în două rânduri un „mare cărturar al umanismului românesc”³ pe care Eminescu îl prezintă ca „croind la planuri din cuțite și pahare”. Numiți domnitorul la care face referire poetul. (D. Cantemir).

Activitatea a fost proiectată și desfășurată pentru a motiva elevul să deschidă paginile operei marelui poet al neamului Mihai Eminescu, fiindcă numai astfel poetul „va trece peste nemărginirea timpului”³

Repere bibliografice:

1. https://www.youtube.com/watch?v=TLwJ_y8CD10
2. <https://www.youtube.com/watch?v=ABD6Fqt8ONA>
3. <https://ro.wikipedia.org>
4. Eminescu M., *Poezii*, Editura *Adevărul*, București 2011;
5. Mistreanu T., Negruța E., *Opera lui M. Eminescu- izvor de cunoaștere a istoriei*, Revista „Didactica Pro” nr. 4, Chișinău 2000

GÂND PENTRU EMINESCU

NACAI MIHAELA

Argument

Mihai Eminescu este în literatura română poetul nepereche a cărui operă învinge timpul, după cum afirma George Călinescu.

Sublet al poporului roman, Eminescu a ridicat spiritualitatea românească pe culmile perfecțiunii, opera sa fiind esența acestei spiritualități. Poetul și-a propus în tinerețe să ridice un ” palat poeziei și altul dramei ” ce avea ca scenă istoria poporului nostrum. Eminescu a ridicat un templu în literatură română, opera sa fiind ”Ave Maria” în literatură universală.

Geniu românesc , Eminescu a pătruns pe cale universală în sufletele iubitorilor de poezie, grație profunzimii și armoniei versurilor sale. Opera sa poartă pecetea eternității, prin strălucirea imaginilor artistice și profunzimea cugetării. Mesajul său lyric se materializează în esențe umane de încântare și înfiorare în fața frumuseții, sensibilității și armoniei poeziei sale, căci adâncurile sufletești ale poetului uimesc mereu, prin acel inefabil și mister ce-nvăluie ființa ce-a creat o opera nemuritoare.

Forma de organizare: oră extracurriculară;

Durata: 45 minute;

Locul desfășurării: sala de lectură a Bibliotecii George Coșbuc, filiala Bistrița-Năsăud, or. Glodeni, Republica Moldova.

Obiectivele educaționale:

O1- cunoașterea tematicii poeziilor lui Eminescu;

O2- recitarea expresivă a versurilor, evidențiind prin intonație ritmul;

O3- desprinderea mesajului unei poezii recitate;

O4- dramatizarea unui text liric studiat;

O5- cultivarea vorbirii fluente, expresive, literare;

Strategii didactice:

a) forme: frontal, individual, în lanț, în grup mare;

b) metode, tehnici și procedee: audiere, interpretarea vocală, prezentare PPT, sinteza, generalizarea.

c) mijloace : portretul poetic, cărți ale poetului, laptop, LED, material PPT, cântece educative, urcior ,busuioc, prosob, pâine, etc.;

Decorul : În sala de lectură a bibliotecii, se află la mijloc de sală, o masă mare rotundă înconjurată de scaune, pe un perete este agățat proiectorul mare conectat la laptop, alături de laptop se află un stativ cu polcuțe unde sunt aranjate frumos cărțile scriitorului și la centru portretul poetului, o masă alături cu o față de masă brodată națională pe care este icoană, busuioc, urcior cu apă.

Designul activității:

Prezentatorul 1 :

Mihai Eminescu, considerat cel mai mare poet al României, și-a lăsat amprenta în literatura universală cu poezii precum "Luceafărul", "Scrisoarea III" și "Mai am un singur dor". Opera sa este marcată de teme profunde precum iubirea, natura, și filozofia existențială.

Prezentatorul 2 :

Eminescu a fost un veritabil romantic, iar versurile sale sunt adesea încărcate de melancolie și un dor profund.

Prezentatorul 1:

Un element important al operei sale este simbolismul, iar stilul său variat și complex a influențat generații întregi de scriitori și poeți. Chiar și astăzi, poeziile lui Eminescu sunt studiate și apreciate, fiind un adevărat tezaur cultural.

Un copil :

Pe pământul vechii Dacii,
Când mai mare,când mai mic,
Dacă n-ar fi Eminescu,
Viața nu ar fi nimic.

Prezentatorul 1 :

Era o frumusețe! O figură clasică încadrată de niște plete mari negre; o frunte înaltă și senină; niște ochi mari – la aceste ferestre ale sufletului se vedea că cineva este înăuntru; un zâmbet blând și adânc melancolic. Avea aerul unui sfânt tânăr coborât dintr-o veche icoană, un copil predestinat durerii, pe chipul căruia se vedea scrisul unor chinuri viitoare.

Prezentatorul 2:

Să ne aducem pururi aminte de Mihai Eminescu, cel mai ales între toți scriitorii acestui neam, apărut pe neașteptate în literatura lăncedă și convențională a epocii, în viața lui scurtă a dus arta poeziei la înălțimi neântrecute până astăzi, îmbogățind ritmul, rima și expresia artistică, a dat cuvintelor simple valori nouă și armonii surprinzătoare, sentimentelor adâncime unică, viziunilor orizont nemărginit.

Un copil :

Poetul a iubit.Dragostea lui
A fost iubirea verde-a codrului,
A fost iubirea plaiului matern,
Iubirea unui geniu etern,
A graiului ce sfânt e pentru toți,
Părinți,copii,nepoți și strănepoți.

Prezentatorul 1 :

Și poate că nu există ceva mai frumos ce am putea să-i închinăm marelui poet Mihai Eminesci decât versurile cântate de Ion și Doina Aldea-Teodorovici.

Prezentatorul 2 :

Versuri superbeii melodii aparțin unui alt mare poet al neamului – Grigore Vieru.

Declamatorii recită pe rînd:

1. Eminescu – vers de dor
Pururea răscolitor.
2. Eminescu – codru des,
Plin de freamăt și-nțeleș.
3. Eminescu e un om
4. Eminescu e un pom.
5. Eminescu e un dor.
6. Eminescu-i un izvor!
7. Eminescu e o stea!
8. Eminescu-i Țara mea.
9. Eminescu e un neam.
10. Eminescu-i tot ce am!

Audiție ”Eminescu”, Ion și Doina Aldea-Teodorovici.

<https://youtu.be/ovIoPE8RzwA?si=F55VtL6CHOlS5bX>

Prezentatorul 1 :

Cu Eminescu apare în literatura europeană ultimul mare poet romantic, păstrând în existența și opera sa conturul caracteristic al dramei artiștilor romantici.

Prezentatorul 2 :

Năzuind neconținut spre un plan de viața superior etic și artistic, căutând cu patos adevărul și refuzând consecvent compromisul, Eminescu s-a aflat în permanent conflict cu lumea vremii sale din pricina nonconformismului, a sincerității în faptele de viață și a înălțimii de gândire, dublată de o sete de cunoaștere absolută.

Un copil:

Unde ești, bade Mihai?
Trece altă primăvară...
Peste gura cea de rai.
Flori de tei se scutur iară-
Unde ești bade Mihai?

Un copil:

A existat și niște codri adânci
Și un tânăr care vorbea cu ei,
Întrebându-i ce se tot leagănă fără vânt?
Acest tânăr cu ochi mari,
Cât istoria noastră,
Trecea bătut de gânduri
Din cartea cirilică în cartea vieții,
Tot numărând plopul luminii, ai dreptății, ai
iubirii,
Care îi ieșeau mereu fără soț.
Au mai existat și niște tei,
Și cei doi îndrăgostiți
Care știau să le troienească toată floarea
Într-un sărut.
Și niște păsări ori niște nouri
Care tot colindau pe deasupra lor
Ca lungi și mișcătoare șesuri.
Și pentru că toate acestea
Trebuiau să poarte un nume,
Un singur nume,
Li s-a spus Eminescu.
(Trebuie să poarte un nume de M. Sorescu)

Un copil:

Din veac trecut, din strămoșești țărâne,
Din zbor fulgerător de meteor,
Spre zi de astăzi și spre zi de mâine
Răzbate glas adânc răscolitor.
Poetul cântă Patria, firește:
cuvântul de când lumea e cuvânt
numai atunci când Patria cinstește
cu jurământ, cu pururi legământ!
(Bătrânul tei D. Matcovschi)

Un copil :

Pe pământul Daciei străbune
Frământat cu lacrimi și dureri
Eminescu vine să ne-adune
Într-un gest al mării noastre vreri.
Am visat mereu o altă soartă
Pe acest frumos, străbun pământ.
Eminescu-i steaua ce ne poartă,
Eminescu-i tot ce-avem mai sfânt.
(Ilie T. Zegrea)

Dramatizare:

(Apare o fetiță cu o pâine pe prosob și un
băiețel ducând un urcioc cu apă. În față
portretul marelui poet.)

Fetița :

Ți-am adus, poete drag,
De la maica mea o pâine
Pentru azi și pentru mâine.
Aburul ei cald și dulce
Pân'la ceruri să se urce
Sufletul să-ți încălzească,
Fruntea să-ți o descrețească,
Foamea să-ți o potolească,
Buzele ca să-ți zâmbească!

Băiatul :

Ți-am adus , poete drag,
Apă de la trei izvoare,
Apă vie din povești
Ca mereu să-ntinerești.
(Se apropie ambii și fetița pune pâinea pe
masă, iar băiatul cu o sticlă de busuioc
stropește portretul și pe cei prezenți în
sală).

Audiție "Glossă"

<https://youtu.be/EXKSRL0ftZ4?si=TTDR8-Y0RXbWI5SK>

Un copil :

Mihai veni al șaptelea pe lume
Precum a șaptea vine duminica – Mihai.
În miez de iarnă, zi de înflorire:
Duminica în casă,
Duminica în țară,
Duminica în grai.
Copii frumoși
De astăzi și de mâine,
Să țineti înflorită duminica în grai.
Cu fiecare clipă
Trăită-n viața limbii
I-adăugăm o viață
Copilului Mihai.
(Eminescu V.Romanciuc)

Prezentatorul 1 :

Fii binecuvântat pe veci,poete,

Prezentatorul 2 :

Îngenunchez la Steaua ta și tac....

Un copil :

La steaua care-a răsărit
E-o cale-atât de lungă,
Că mii de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajungă.
Poate de mult s-a stins în drum
În depărtări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre.,
Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se suie:
Era pe când nu s-a zărit,
Azi o vedem, și nu e.
Tot astfel când al nostru dor
Pieri în noapte-adâncă,
Lumina stinsului amor
Ne urmărește încă.

Un copil :

Celui ce tânăr s-a stins
Deschideți pereții să-ncapă
Cu viața-I ce n-are hotar
Nici în timp, nici în noi,
Nici în spațiu.

Audiție "Somnoroase păsărele".

<https://youtu.be/eY9QdUKptLM?si=PhQ4GiIBmvOY4iNj>

Un copil :

...Și ne rotim ca niște fluturi
În jurul geniului tău,
Orbiți de soarele, ce-l scuturi
De-atâta timp, mereu, mereu.
Cu bogăția-ți ni te dăruie,
Cu dor, cu zbucium, cu eres,
Atât de-aproape fiecărui
Și-atât de mult neânțeles.
Luceafărul, Călin, O, mamă...
Cânt de viori, tremur de nai,
Ce-mi Țes pe suflet o maramă
De grea iubire pentru grai...
("Eminescu " de V.Romanciuc)

Un copil :

– Iar te-ai cufundat în stele
Și în nori și-n ceruri nalte?
De nu m-ai uita încalte,
Sufletul vieții mele.
În zadar râuri în soare
Grămădești-n a ta gândire
Și câmpiile asire
Și întunecata mare;
Piramidele-nvechite
Urcă-n cer vârful lor mare –
Nu căta în depărtare
Fericirea ta, iubite!

Un copil :

Un luceafăr, un luceafăr înzestrat cu mii de raze

În viața-mi de-ntuneric a făcut ca să se vază.

Eu privind acea lumină ca din visuri mă deștept

Și cu brațele-amândouă cătră dânsa mă îndrept.

Ca o zână din poveste ea e naltă și ușoară,
E subțire și gingașă și din ochi revarsă pară,

Iar la față e bălăie, părul galben cade creț,
Trandafiri pe față are și cu zâmbetul isteț.

Prezentatorul 1 :

Despre Eminescu s-a spus totul. Despre Eminescu nu s-a spus nimic.

Prezentatorul 2 :

Cei care l-au citit și cei care nu l-au citit deloc, au susținut că Eminescu este Mare.
Pe când el e Unic.

Audiție "Revedere"

<https://youtu.be/LWsJHvUI8?si=xgVZgQIp2k5othPe>

Un copil :

– Ce te legeni, codrule,

Fără ploaie, fără vânt,

Cu crengile la pământ?

– De ce nu m-aș legăna,

Dacă trece vremea mea!

Ziua scade, noaptea crește

Și frunzișul mi-l rărește.

Bate vântul frunza-n dungă –

Cântăreții mi-i alungă;

Bate vântul dintr-o parte –

Iarna-i ici, vara-i departe.

Și de ce să nu mă plec,

Dacă păsările trec!

Peste vârful de rămurele

Trec în stoluri rândurele,

Ducând gândurile mele

Și norocul meu cu ele.

Și se duc pe rând, pe rând,

Zarea lumii-ntunecând,

Și se duc ca clipele,

Scuturând aripele,

Și mă lasă pustiit,

Vestejit și amorțit

Și cu doru-mi singurel,

De mă-ngân numai cu el!

Prezentatorul 1 :

Acest spectacol este închinat aniversării zile de naștere a luceafărului literaturii noastre – Mihai Eminescu și este conceput ca o revistă orală.

Prezentatorul 2 :

Vom poposi în miraculoasa și minunata „Lume Eminescu”, fiindcă „poetul și-a muiat pana în eternitate pentru a așterne gânduri îngemănate cu dumnezeirea”.

Un copil :

Cu perdelele lăsate,

Șed la masa mea de brad,

Focul pâlpâie în sobă,

Iară eu pe gânduri cad.

Stoluri, stoluri trec prin minte

Dulci iluzii. Amintiri

Țârâiesc încet ca greieri

Printre negre, vechi zidiri,

Sau cad grele, mângâioase

Și se sfarmă-n suflet trist,

Cum în picuri cade ceara

La picioarele lui Crist.

Prezentatorul 1 :

În arborele literaturii mondiale, Eminescu e o ramură mica, dar e cea de vârf care face legătură simbolică între cer și pământ.

Prezentatorul 2 :

Natura a vrut să înveșnicească poetul în
vreme și pe un sus de munte mai crește și
azi un arbore cu chipul poetului.

Învățătoarea :

Copiii mei, voi creșteți
Cu Mihai odată,
Mihai, copiii mei,

Crește cu voi...

Copii frumoși
De astăzi și de mâine,
Șă țineți înflorită duminica în grai.
Cu fiecare clipă
Trăită în viala limbii
I-adăugăm o viață
Copilului Mihai.

„CREAȚIA EMINESCIANĂ PE ÎNȚELESUL ADOLESCENȚILOR”

Proiect Trasfrontalier, Educațional și Inovator

CIOBANU LUCIA, PROFESOARĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

LICEUL TEORETIC „GEORGE CĂLINESCU”,

MUNICIPIUL CHIȘINĂU, REPUBLICA MOLDOVA

Într-o inițiativă care celebrează atât creativitatea, cât și colaborarea internațională, elevi de la Liceul Teoretic „George Călinescu” din Chișinău, Republica Moldova, și Liceul Tehnologic „Petru Poni” din Iași, România, au desfășurat un proiect inedit dedicat operei lui Mihai Eminescu cu titlul „Creația eminesciană pe înțelesul adolescenților”.

Acest proiect transfrontalier și-a propus să aducă opera marelui poet mai aproape de sufletele adolescenților, utilizând instrumente moderne și metode interactive, să ofere elevilor o înțelegere mai profundă a vieții și operei poetului național, subliniind relevanța acesteia pentru generațiile tinere, să organizeze concursuri literare, expoziții de artă, recitaluri și alte evenimente pentru a promova rezultatele proiectului.

rândunele se duc” .

Fiecare lună a proiectului a adus o nouă activitate captivantă. În septembrie, elevii au realizat o prezentare video care a introdus publicul în universul poetic eminescian. Octombrie a fost dedicat unei competiții literare interactive, organizată pe platforma Quizizz, care a testat cunoștințele elevilor despre viața și opera poetului. Noiembrie a fost o lună plină de culoare și creativitate, elevii au creat expoziții de desene inspirate de poeziile lui Eminescu și au interpretat celebre cântece precum: „Pe lângă plopii fără soț”, „Seara pe deal”, „Vezi,

În decembrie, proiectul a continuat cu o prezentare interactivă care a oferit un scurt istoric al vieții lui Mihai Eminescu. Apoi, în ianuarie, a avut loc o conferință online în care elevii au prezentat scurte filmulețe cu locuri legate de viața poetului, au participat la dezbateri, au recitat poezii și au creat piese muzicale utilizând aplicații digitale.

Proiectul a reprezentat un pod cultural între România și Republica Moldova, apropiind tinerii de valorile comune și de bogăția patrimoniului literar românesc. Adolescenții au descoperit o nouă dimensiune a operei eminesciene, conectând-o cu realitățile contemporane. Activitățile interactive și inovatoare au stimulat gândirea critică și creativitatea elevilor, contribuind la dezvoltarea lor intelectuală, fiind o oportunitate unică pentru adolescenți de a-și îmbunătăți competențele digitale și de a colabora într-un mediu intercultural. Prin explorarea operei lui Eminescu, elevii au dezvoltat un sentiment de apartenență la o comunitate culturală mai largă.

Proiectul a demonstrat că literatura clasică poate fi relevantă și captivantă pentru tinerii de astăzi. Elevii au dobândit abilități de comunicare și prezentare în public, esențiale pentru succesul în viața profesională. Experiența de a lucra împreună la un proiect comun a consolidat prietenii și a încurajat spiritul de echipă. Utilizarea platformelor digitale a permis elevilor să colaboreze la distanță și să își împărtășească ideile într-un mod interactiv.

Proiectul a integrat tehnologii moderne, cum ar fi editarea video și crearea de prezentări interactive, oferind elevilor oportunitatea de a experimenta noi instrumente digitale. Combinarea elementelor tradiționale (literatură) cu cele moderne (tehnologie) a făcut ca proiectul să fie atractiv și relevant pentru tinerii de astăzi. Prin intermediul acestui proiect, elevii au descoperit că tehnologia poate fi un instrument puternic pentru învățare și creativitate.

Profesorii coordonatori, Ciobanu Lucia și Muntianu Ana, au jucat un rol esențial în succesul proiectului, oferind îndrumare, suport și inspirație elevilor. Colaborarea a fost fructuoasă, demonstrând că prin eforturi comune se pot obține rezultate remarcabile. Profesorii au reușit să adapteze conținutul proiectului la nevoile și interesele elevilor, făcând învățarea o experiență plăcută și memorabilă.

Pe viitor, ne dorim să extindem acest proiect, implicând un număr mai mare de elevi și intenționăm să organizăm evenimente culturale comune, precum expoziții, recitaluri și conferințe, pentru a promova rezultatele proiectului. Vom continua să utilizăm tehnologiile digitale pentru a

facilita colaborarea și a îmbunătăți experiența de învățare a elevilor. Acest proiect reprezintă doar începutul unei călătorii, iar noi suntem dornici să explorăm noi posibilități de a aduce opera lui Eminescu mai aproape de tinerii de astăzi.

Acest proiect nu a fost doar o modalitate de a aprofunda cunoștințele despre opera lui Eminescu, ci și o oportunitate de a dezvolta competențe digitale, de a colabora la distanță și de a construi relații interculturale. Prin intermediul acestui proiect, elevii au învățat să lucreze în echipă, să își exprime creativitatea și să aplice tehnologiile informației și comunicațiilor în activitățile lor.

Mulțumesc doamnei profesor Muntianu Ana, precum și grupului de elevi deosebiți și activi, pentru colaborarea excelentă pe parcursul acestui proiect, pentru deschidere, profesionalism, dedicarea și sugestiile valoroase, ce au contribuit în mod semnificativ la succesul nostru.

Acest proiect demonstrează că, prin intermediul educației, putem construi poduri între culturi și generații, promovând valorile universale și perpetuând moștenirea culturală a înaintașilor noștri.

S-A NĂSCUT UN LUCEAFĂR

SALATI ADRIANA CRISTINA
RUSU ALINA ALEXANDRA
ATĂNĂSOAIE GABRIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEUȘIANU”, REGHIN

Cântec: Eminescu

La zidirea soarelui se știe
Cerul a muncit o veșnicie
Noi muncind întocmai ne-am ales cu
Ne-am ales cu domnul Eminescu
Domnul cel de pasăre măiastră
Domnul cel de nemurirea noastră
Eminescu, Eminescu
Mi-l furară doamne adineauri
Pe înaltul domn cu tot cu lauri
Mă uscam de dor în piept cu plânsul
Nu știam că dor mi-era de Dânsul
Nu știam că doina mi-o furară
Cu străvechea și frumoasa țară
Eminescu, Eminescu
Suntem în cuvânt și-n toate
Floare de latinătate
Sub un cer cu stele sudice
De avem sau nu dreptate
De avem sau nu dreptate
Eminescu să ne judece
Eminescu
Acum am și eu pe lume parte
Pot îmbrățișa măiastra-ți carte
Știu că frate-mi ești
Și-mi ești părinte
Acum nimeni nu mă poate minte
Bine ai venit în casa noastră
Neamule tu, floarea mea albastră
Eminescu, Eminescu
Suntem în cuvânt și-n toate
Floare de latinătate
Sub un cer cu stele sudice
De avem sau nu dreptate
De avem sau nu dreptate
Eminescu să ne judece
De avem sau nu dreptate
De avem sau nu dreptate
Eminescu să ne judece
Eminescu

A devenit o tradiție ca în fiecare an, pe 15 ianuarie, să avem o zi dedicată lui Mihai Eminescu, în care să aducem un omagiu celui ce a fost „Luceafărul poeziei românești”.

Programul artistic dedicat marelui poet național stă sub semnele *LUMINĂ, SUNET, CULOARE, CUVÂNT*. Elevii claselor a I-a A, a IV-a E și a VII-a D au pregătit astăzi poezii, cântece, note biografice, scenete, dedicate Luceafărului național.

Mihai Eminescu, cel mai mare poet al neamului nostru, s-a născut pe 15 ianuarie 1850, în Botoșani. Încă de copil a cunoscut farmecul pădurilor și al izvoarelor de pe moșia părintească de la Ipotești. Tot acolo, a cunoscut vraja folclorului și suflul curat și duios al românului. Copilăria și-a petrecut-o în mijlocul locurilor natale, marcându-i pentru totdeauna restul vieții.

De mic copil, Eminescu avea o fire care nu semăna deloc cu a altor copii de vârsta sa...Prieten de joacă, nu-i putea fi decât Ilie, fratele cu ochi albaștri.

Uneori dispărea de acasă în mod ciudat mai mult timp și se întoarcea iar, spre bucuria părinților săi.

Poznele copilăriei au rămas de pomină în amintirile de familie: zburdalnicii încălecau pe câini și se războiau cu gânsacii, se bălăceau toată ziua în iaz, prinzând broaște, iar Mihai întârzia în câte un bordei de țăran, ascultând cu încântare povești, snoave, ghicitori, care l-au urmărit toată viața pe poet și de care își aduce aminte cu părere de rău când mărturisește: „Trecut-au anii...”.

Cântec: Pe lângă plopii fără soț

Cu o carte în buzunar, hoinărea prin pădure, se oprea stând de vorbă cu păsările, cu găzele, cu râurile sau cu arborii, la umbra cărora se odihnea.

Poezie: Povestea codrului

Cântec: La mijloc de codru des

Poezie: Crăiasa din povești

Încă de pe băncile școlii primare de la Cernăuți, Eminescu dă dovadă de o sensibilitate deosebită. Aici el stă în gazdă la profesorul de limba română, Aron Pumnul. Acesta îi însuflă viitorului poet, dragostea față de țară și de popor, față de frumusețile patriei. De altfel, multe din poeziile poetului fără pereche își au inspirația din frumusețile naturii patriei.

Scenetă: Revedere

Cântec: Revedere

Poezie: Scrisoarea a III a

Rădăcinile viziunii lirice adânc înfipite în spiritualitatea poporului din care s-a născut sunt mărturisite chiar de Eminescu într-o însemnare făcută pe marginea unui manuscris: „Dumnezeul geniului m-a sorbit din popor cum soarbe soarele un nour de aur din marea de amar”.

Poemul „Luceafărul” are ca punct de plecare un basm românesc, „Fata în grădina de aur”, în care tema romantică a condiției omului de geniu capătă strălucire desăvârșită. Eminescu însuși consemna pe marginea unui manuscris sursa de inspirație a „Luceafărului” și definirea geniului în lume, citez: „Aceasta este povestea iar înțelesul este că, dacă geniul nu cunoaște moarte, aici, pe pământ, nici e capabil de a fericii pe cineva, nici capabil de a fi fericit. El n-are moarte, dar n-are nici noroc”.

Scenetă: Luceafărul

Poezie: La steaua

Prin ceea ce a scris Mihai Eminescu de-a lungul scurtei sale existențe, a făcut să fie cunoscut în toată lumea. Poeziile lui au fost traduse în multe limbi ale lumii, făcând să se știe în toată lumea despre România.

Poezie: Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie

Marea sensibilitate a poetului, dublată de suferința apăsătoare cauzată de boala din ultimii ani ai vieții, l-au făcut pe poet să mediteze asupra morții, asupra destinului.

Poezie: Rugăciune

Frumoasele versuri din poezia „Trebuiau să poarte un nume” de Marin Sorescu au fost dedicate marelui poet.

Poezie: „Trebuiau să poarte un nume” de Marin Sorescu

Astăzi, în Ziua Culturii Naționale, îi omagiem pe toți marii oameni de cultură, care au slujit patriei și neamului românesc.

ZIUA CULTURII NAȚIONALE PRIN OCHII COPIILOR

Prof. TIPA PAULA-GABRIELA

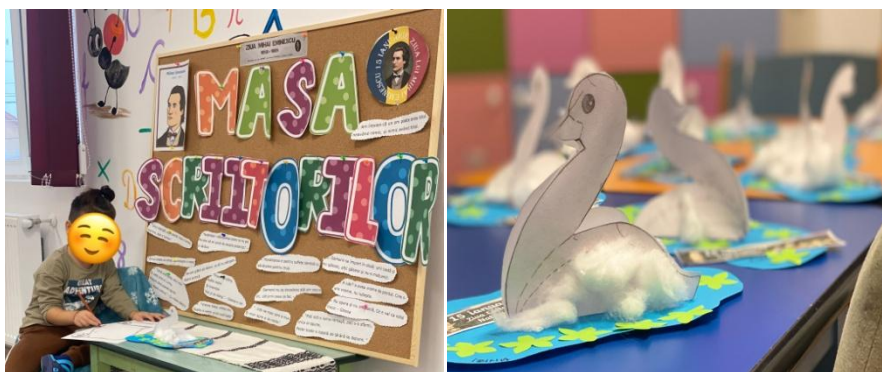
Prof. LUPU LAVINIA

Prof. MEZIN RALUCA-RAMONA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ COM. ȘAG/ GRĂDINIȚA CU P.P. ȘAG

*„Ca să-ți dai seama de nivelul culturii generale a unei nații, trebuie să vezi ce idoli are.”
(Mihai Eminescu).*

În perioada preșcolară, copiii au nevoie de contexte, situații, prin intermediul cărora să fie stimulați. Ziua Culturii Naționale este cu siguranță o ocazie deosebită pentru a realiza noi contexte de învățare, de a stimula dobândirea valorilor autentice și nu în ultimul rând, o ocazie minunată în care pot fi scoși în evidență veritabilii reprezentanți ai acestei zile.

Ziua de 15 ianuarie este o zi dedicată lui Mihai Eminescu, această dată reprezentând și ziua în care s-a născut poetul. Născut în anul 1850, Mihai Eminescu reușește încă de la vârsta de 16 ani să publice primul său poem, urmând ca odată cu timpul să se facă remarcat și să fie socotit drept „poetul nepereche a cărei operă învinge timpul”, după cum afirmă George Călinescu.

Cu această deosebită ocazie și totodată, cu o deosebită rigurozitate, au fost realizate activități ce doresc să țină seama spre dezvoltarea multilaterală a preșcolarilor. Prin intermediul acestor activități, preșcolarii au aflat amănunte legate de viața poetului Mihai Eminescu, amintind și câteva dintre capodoperele sale literale. Familiarizarea cu tot ceea ce reprezintă viața poetului, a fost realizată prin intermediul centrului tematic, care a fost minuțios pregătit. Centrul tematic din cadrul grupelor, a fost decorat cu fotografii reprezentând chipul poetului, câteva citate din capodoperele sale, dar și obiecte reprezentative, precum stiloul din pană. După inițierea preșcolarilor și familiarizarea acestora cu noul context, atenția cadrelor didactice s-a răsfrânt asupra însușirii de noi experiențe de către preșcolari, avându-l în esență pe marele poet Mihai Eminescu. Astfel, preșcolarii au pornit într-o nouă „aventură” prin intermediul căreia au reușit să deslușească o parte dintre tainele eminesciene.

Pentru a consolida noile cunoștințe, preșcolarii au recitat poezii precum „Somnoroase păsărele”, au realizat colaje, felicitări, activități recreative, dar și activități senzoriale personalizate conform particularităților de vârstă și individuale.

Ziua Națională a Culturii prin ochii copiilor a fost văzută drept o zi specială, prin intermediul căreia au avut ocazia să își îmbunătățească paleta largă a experiențelor personale. După finalizarea activităților, cadrele didactice au cules feedback-uri de la preșcolari. Cei mici și-au exprimat plăcerea și bucuria adusă de poeziile eminesciene care implicau animale, elemente precum luna, lacul, lebăda, păsărelele mai exact, elemente familiare lor. Una dintre afirmațiile făcute de către un preșcolar, a fost aceea că asemănător păsărilor care se ascund în ramurile pentru a se culca, astfel și ei au un întreg ritual de pregătire pentru somnul la grădiniță și la final ajung și ei să se „ascundă” sub plapumă.

Încă o activitate îndrăgită de preșcolari a constat în primirea rolului de scriitor. Aceștia au fost așezați la „masa scriitorilor”, acolo unde și-au lăsat amprenta asupra unei fișe, marcând astfel rolul de scriitor care lasă o amintire vremurilor viitoare. Preșcolarii s-au simțit mândri și curajoși întrând în rolul scriitorului, lăsându-se purtați de valurile creativității.

În concluzie, în această zi au fost îndeplinite obiectivele propuse, stârnind astfel valorile autentice, dar și valențele educative, spiritul creativ și încrederea în propriile forțe. Copiii privindu-l cu admirație pe Mihai Eminescu, drept un apropiat al lor care îi ajută să își dezvolte vocabularul prin intermediul poeziilor lui.

EMINESCU ȘI UNIVERSUL MAGIC. CONEXIUNI CU LIMBA ȘI CULTURA GERMANĂ

Scenariu pentru spectacolul dedicat lui Mihai Eminescu, marcând 175 de ani de la nașterea poetului național, considerat un simbol al literaturii naționale și universal

(Activitate transdisciplinară)

Profesoară de limba și literatura română FURTUNA TATIANA

Profesoară de limba germană GALOZINSCHII INGA

LICEUL TEORETIC “ORIZONT”, REPUBLICA MOLDOVA

Durata: 45 de minute

Public-țintă: Elevi, profesori, părinți, invitați

Obiectiv: Să evidențieze geniul poetic al lui Eminescu prin poezie, muzică, momente dramatice și legături interculturale, punând accent pe influențele limbii și culturii germane.

Obiective operaționale:

1. Cunoaștere și înțelegere;

Elevii vor identifica influențele culturii și literaturii germane în opera lui Mihai Eminescu, prin exemple concrete din poezia “Craisa din povești”;

Vor recunoaște motivele comune dintre basmele germane culese de Frații Grimm și elementele fantastice din creația eminesciană.

Vor înțelege legătura dintre educația lui Eminescu la Viena și Berlin și dezvoltarea sa ca poet și filosof.

2. Dezvoltarea creativității;

Elevii vor crea o scenetă inspirată din basmul lui Eminescu, folosind elemente și simboluri din literatura germană, cum ar fi tărâmurile fantastice, crăiasa;

Vor realiza decoruri și costume inspirate din basmele germane și universul magic descris de Eminescu, punând în evidență legătura dintre cele două tradiții culturale.

3. Dezvoltarea comunicării și cooperării;

Elevii vor colabora pentru a pregăti și interpreta momente artistice care să reflecte conexiunile dintre universul eminescian și influențele germanice.

Vor explica publicului, prin introduceri sau interludii, contextul german al influențelor culturale asupra operei lui Eminescu.

4. Stimularea gândirii critice;

Vor analiza modul în care temele și motivele basmelor germane (ex. idealul feminin, tărâmurile magice) sunt reinterpretate de Eminescu, oferind exemple concrete.

Vor discuta despre impactul educației germane asupra limbajului filosofic și poetic al lui Eminescu.

O elevă va repartiza spectatorilor din sală gânduri eminesciene scrise pe nuferi;

O altă elevă va aprinde o lumânare albă și va începe spectacolul cu o îndrumare:

“Invoc claritatea și harul creator al lui Mihai Eminescu. Poezia lui să ne inspire inimile și să ne unească. Spiritul lui Eminescu să fie prezent în tot ceea ce face și creăm.”

Prezentator:

„Mihai Eminescu, poetul nepereche al literaturii române a fost influențat de cultura germană care i-a modelat viziunea. Poezia sa trece dincolo de granițele lingvistice, devenind universală. Vă invităm să trăim împreună magia creației eminesciene!”

(Pe fundal, se proiectează un portret al lui Eminescu și o imagine a Universității din Berlin.)

Scena se deschide cu Eminescu (costumat în haine de epocă) scriind la o masă, având lângă el cărți de filosofie (Schopenhauer, Kant).

Profesorul german intră și începe un dialog:

Profesorul: „Herr Eminescu, ce părere aveți despre ideea lui Schopenhauer că lumea este voință și reprezentare?”

Eminescu: „Domnule profesor, această viziune îmi întărește convingerea că lumea, în esența sa, este iluzorie. Dar poezia poate salva sufletul din această luptă a voinței.”

Naratorul: Sala de clasă, 1872. Mihai Eminescu, elev în clasa profesorului de germană, Franz Willibald Schneller, este surprins citind o carte de literatură germană în timpul orei.

Profesorul Schneller: (cu o privire severă, dar curioasă) Eminescu, iarăși pierdut în lumea cărților? Ce citești acolo, de data aceasta?

Eminescu: (ridicând ochii încet) Domnule profesor, este „Faust” de Goethe. Încerc să înțeleg mai bine lupta interioară a lui Faust...

Profesorul Schneller: (surprins, dar cu o urmă de admirație), „Faust”? O alegere ambițioasă pentru un elev. Și, spune-mi, ce ai înțeles până acum?

Eminescu: Este o căutare nesfârșită a cunoașterii, o sete de absolut. Faust nu este mulțumit nici de știință, nici de religie, nici de iubire. E ca și cum ar căuta răspunsuri dincolo de limitele umane.

Profesorul Schneller: (aprobator) Foarte bine spus. Goethe a creat un personaj universal. Dar crezi că Faust este o figură demnă de urmat?

Eminescu: Poate nu demn de urmat, dar este de înțeles. Și eu mă simt prins, uneori, între dorința de a cunoaște și imposibilitatea de a afla totul. Este oare greșit să ne dorim mai mult?

Profesorul Schneller: (cu un zâmbet subtil) Nu, Eminescu, nu este greșit. Dar Goethe ne arată și pericolul ambiției nelimitate. În literatura germană, echilibrul este o virtute. Crezi că tu ai putea găsi acest echilibru?

Eminescu: Nu știu, domnule profesor. Poate echilibrul nu este pentru mine. Gândurile mele sunt ca valurile unei mări, mereu în mișcare.

Profesorul Schneller: (privindu-l cu respect) Ai un suflet de poet, Eminescu, și asta e rar. Continuă să cauți, dar să nu uiți că uneori răspunsurile sunt mai aproape decât credem.

Eminescu: Îmi voi aminti de cuvintele dumneavoastră.

O elevă va citi versurile pe un fundal sonor, Schumann: Kinderszenen („Scene din copilărie”); Op. 15 ...

<https://youtu.be/jeoFfK0iAAI?si=OPaAKKHGY0QW02SD>

Sonet (Trecut-au anii...) traducere de Lucian Blaga

Wie lange Wolken über Heiden schleichen
die Jahre fart, um nie zuruckzukehren.
Heut konnen nicht Entzücken mir gewähren,
wie einst, die Märchen, Lieder, Wunderzeichen,

die leuchtend hell die Kinderstirn verklären,
verstandem kaum, doch sinnreich sondergleichen;
umsonst umwehn much schattenhaft die bleichen
Geheimnis-Studen in den Abendsphären!

Dass ich ein Lied entreiss' vergangnem Leben
dass ich dich, Seele, nochmals lass erbeben?
Umsonst, dass meine Hand die Leier schlage...

Ach, alles schwand im Jugend-Lichtgefunkel,
sturm ist der süsse Mund der andern Tage
die Zeit wächst hinter mir... ich werde dunkel!

Profesorul de germană: Domnule Eminescu, ați studiat la Viena și ați scris poezii nemuritoare. Cum v-a influențat limba germană creația?

Eminescu: Da, studiile la Viena mi-au deschis noi orizonturi. Literatura germană, mai ales Goethe și Schiller, m-a inspirat profund. Germana fiind o limbă filosofică, mi-a oferit un mod de a gândi mai profund.

Profesorul de germană: Așadar, limba germană v-a oferit acces la o lume literară vastă. Cum ați perceput această limbă?

Eminescu: Este o limbă a rigorii și a gândirii precise. În același timp, are o melodicitate aparte. Mi-a fost de folos nu doar în poezie, ci și în filosofie, în lecturile din Kant, Schopenhauer și Hegel.

Profesorul de germană: A fost greu să învățați germana?

Eminescu: Nu neapărat greu, dar a fost o provocare. Am învățat din necesitate, dar și din curiozitate. Germana este o limbă complexă, însă oferă o satisfacție aparte atunci când o stăpânești.

Profesorul de germană: Fascinant! Dacă ați preda germana, cum ați motiva un elev să o învețe?

Eminescu: Aș spune că limba germană este o cheie spre o cultură de o vastitate impresionantă. Este limba poezilor, filosofilor și a unei literaturi care te face să reflectezi profund asupra existenței.

Profesorul de germană: Conversația cu dumneavoastră este o adevărată lecție de cultură.

Eminescu: Învățarea limbilor străine să rămână o prioritate, căci ele sunt punți între suflete și culturi.

O elevă va interpreta la pian un fragment din "Sonata lunii" de Beethoven.

Conversație în limba germană:

Profesorul de germană: Herr Eminescu, was halten Sie von der deutschen Poesie? Haben Sie ein Lieblingsgedicht?(Domnule Eminescu, ce părere aveți despre poezia germană? Aveți o poezie preferată?)

Eminescu: Ich bewundere „Der Erlkönig” von Goethe.

(Admir „Erlkönig” de Goethe.)

Profesorul de germană: Ja, es ist ein Meisterwerk. Und wie steht es mit Schiller?(Da, este o capodoperă. Dar despre Schiller ce spuneți?)

Eminescu: Schiller ist großartig. Seine Ideen über Freiheit und Menschlichkeit haben mich stark beeinflusst.

(Schiller este extraordinar. Ideile sale despre libertate și umanitate m-au influențat profund.)

Profesorul de germană: Glauben Sie, dass Ihre Gedichte auf Deutsch übersetzt werden sollten?

(Credeți că poeziile dumneavoastră ar trebui traduse în germană?)

Eminescu: Natürlich. Jede Übersetzung bringt neue Perspektiven, obwohl die Seele eines Gedichts schwer zu übertragen ist.

(Desigur. Orice traducere aduce perspective noi, deși sufletul unei poezii este greu de redat.)

Profesorul de germană: Vielen Dank, Herr Eminescu. Ihre Worte sind eine Inspiration!

(Vă mulțumesc, domnule Eminescu. Cuvintele dumneavoastră sunt o inspirație!)

Eminescu: Es war mir eine Freude. Sprache verbindet uns alle.

(A fost o plăcere. Limba ne unește pe toți.)

Naratorul: Mihai Eminescu a învățat limba germană într-un mod progresiv și autodidact, influențat de mediul său cultural și academic. Există mai multe etape esențiale care explică modul în care poetul a ajuns să stăpânească această limbă:

Concurs:

Dragi colegi ,

Va trebui să ascultați atent informația despre contactul lui Eminescu cu limba germană și vă voi verifica, punându-vă trei întrebări. Cine va răspunde va primi o surpriză.

1. Contactul inițial cu limba germană:

Eminescu a intrat în contact cu limba germană încă din adolescență, în perioada în care a fost elev la Cernăuți. În această zonă, care făcea parte din Imperiul Austriac, limba germană era folosită în administrație, educație și cultură, ceea ce i-a oferit primele ocazii să o audă și să o practice. În timpul studiilor la Gimnaziul din Cernăuți, a studiat limba germană ca disciplină școlară, dar pasiunea sa pentru literatură și filosofie a fost cea care l-a motivat să o aprofundeze.

Unde a auzit, Eminescu, pentru prima data limba germană?

2. Studiile și viața în mediul germanofon:

Perioada la Viena (1869-1872)

În perioada studiilor la Universitatea din Viena, Eminescu a trăit în mijlocul unui mediu germanofon, ceea ce l-a obligat să folosească zilnic această limbă. Cursurile pe care le-a urmat la universitate erau ținute în germană, iar el a participat la prelegeri în domenii precum filosofia, istoria și literatura. Expunerea continuă la limba germană, atât în mediul academic, cât și în viața cotidiană, i-a permis să o stăpânească foarte bine.

Perioada la Berlin (1872-1874)

Eminescu a continuat să studieze filosofia la Universitatea din Berlin, unde s-a aprofundat în operele unor filosofi germani precum Immanuel Kant, Arthur Schopenhauer și Johann Gottlieb Fichte. Aceste lecturi complexe au necesitat o bună cunoaștere a limbii germane, ceea ce demonstrează că, până în această etapă, Eminescu avea un nivel avansat de înțelegere a limbii.

Cum se numește mediul unde vorbitorii vorbesc în limba germană?

3. Lectura literaturii și filosofiei germane:

Eminescu a fost un autodidact pasionat și a citit intens în germană opere ale marilor autori germani:

Filosofi: Schopenhauer, Kant, Hegel.

Scriitori: Goethe, Heine, Schiller.

Dramaturgi: Lessing.

Lectura acestor texte l-a ajutat să își îmbogățească vocabularul, să înțeleagă structurile gramaticale complexe și să adopte o gândire filosofică influențată de curentele germane.

Cum se numește persoana care studiază de sine stătător?

4. Traducerile și scrisul în limba germană:

Eminescu a realizat și traduceri din germană în română, demonstrându-și astfel fluența. Printre traduceri se numără fragmente din lucrările lui Schopenhauer. De asemenea, a scris unele texte în limba germană, ceea ce arată nivelul său de încredere și stăpânire a acesteia.

5. Practica limbii prin comunicare:

Pe lângă lecturi și cursuri, Eminescu a interacționat direct cu vorbitorii nativi de germană, mai ales în timpul anilor petrecuți la Viena și Berlin. Acest lucru i-a permis să-și perfecționeze pronunția, expresiile uzuale și subtilitățile limbii.

Concluzie:

Eminescu a învățat limba germană atât formal, în timpul studiilor gimnaziale și universitare, cât și autodidact, prin lectură intensivă și prin imersiune (aprofundare, scufundare) culturală în mediul germanofon. Limba germană i-a deschis orizonturi intelectuale și i-a influențat profund opera, oferindu-i acces la marile idei filosofice și literare ale Europei.

Recital de poezie în limba germană;

Fundal sonor: o melodie clasică germană (ex. Beethoven - Sonata la lumina lunii (FULL))

https://youtu.be/4Tr0otuiQuU?si=TJ_623ErSMt81cs6

1. „Luceafărul” (fragmente) – o traducere în germană (Der Morgenstern), recitată de alt elev.

Der Abendstern

Es war einmal, erzählt die Sage,
In fernster Zeit verloren,
Aus königlichem Blute gerade
Ein schönes Kind geboren.

Und einzig war der Eltern sie,
In allem einzig immer,
Wie die Erscheinung von Marie,
Wie Mond im Sternenschimmer.

Durch die Gewölbe trat sie gern
Aus dem so dunklen Raume
Zum Fenster, wo der Abendstern
Schon stand am Himmelssaume.

Am Meeresrande sah sie ihn
Aufgehen, leise funkeln
Und unter ihm die Schiffe ziehn,
Von ihm geführt, im Dunkeln.

2. „O, rămâi” – (Bleib’ hier).

Beib doch hier...

Bleibe doch hier, ich hab’ dich gerne,
Nimmer sollst du von mir gehen!
Deinen Schmerz und deine Sehnsucht
Kann nur ich so recht verstehn;

In der Schatten dunklen Gründen
Scheinst du mir mein Prinz zu sein
Und mit klugen schwarzen Augen
Schaust du tief ins Wasser rein;

O elevă va cânta piesa “O rămâi”;

Un elev: Influențele basmelor culese de Frații Grimm în poezia lui Eminescu sunt evidente:

1. Personajul feminin Crăiasa se aseamănă cu Alba-ca-zăpada sau Rapunzel. Aceste eroine fiind de o frumusețe extraordinară, pură, eterică, având un caracter supranatural.
2. La fel ca și multe basme ale Fraților Grimm, unde există castele fermecate (cum ar fi în “Frumoasa adormită”), Eminescu descrie un târâm magic “palat de mărgean” în care

Crăiasa trăiește. Această lume este separată de realitatea obișnuită, accesibilă doar pentru vis sau imaginație.

3. Natura joacă un rol important atât în poezia lui Eminescu, cât și în basmele Fraților Grimm. Crăiasa este înconjurată de un peisaj feeric, cu ape, pajiști albastre, amintind de pădurile fermecate sau râurile misterioase din basmele germane.
4. În basmele Fraților Grimm, adesea există un contrast între lumea reală și cea imaginară/magică(de exemplu, în “Hansel și Gretel”, unde pădurea este un loc deopotrivă de pericol și de magie). În poezia lui Eminescu, tărâmul Crăiesei contrastează cu lumea obișnuită, fiind simbol al idealului inaccesibil.
5. Crăiasa poate fi comparată cu personaje precum “ Fata din pădurea adormită” sau zânele misterioase din basmele Fraților Grimm, care trăiesc izolate, într-un univers propriu, adesea inaccesibil muritorilor obișnuiți.

Concurs:

Am 7 bilețele. Pe fiecare bilețel este scrisă o întrebare din biografia scriitorului Mihai Eminescu. Cine dorește să participe trece în față își alege o întrebare și răspunde. Cine va răspunde corect va primi un premiu:

1.Cum se numeau părinții lui Mihai Eminescu?

Gheorghe Eminovici și Raluca Eminovici.

2.Câți frați și surori a avut Mihai Eminescu?

A avut zece frați...

3.Care era numele adevărat al lui Mihai Eminescu?

Mihail Eminovici.

4.Pe ce data și în ce an s-a născut Mihai Eminescu?

În anul 1850, 15 ianuarie.

5.Cum se numește poezia în care apare personajul Hyperion?

„Luceafărul”.

6.Ce profesie a avut Mihai Eminescu, pe lângă cea de poet?

A fost jurnalist și redactor.

7. Care este localitatea unde Eminescu a copilărit?

Ipotești, județul Botoșani.

Moment teatral :

Dramatizarea poeziei „Crăiasa din povești”

Personaje:

Naratorul; Lacul; Norii;

Crăiasa din povești (copila), îmbrăcată într-o rochie albă, cu părul galben și lung, simbolizând fragilitatea și puritatea visului.

Lacul (simbolizat prin apă, reflexii și mișcări pe fundal).

Norii, care joacă rolul umbrelor, transformând peisajul într-un loc magic.

Scena 1: *Nașterea negurilor și a lunii;*

(Luna se ridică pe cer, aruncând raze argintii asupra câmpiei și apei. Fumul alb al negurilor plutește lin peste lac.)

Naratorul (voce în fundal):

„Neguri albe, strălucite,

Naște luna argintie,

Ea le scoate peste ape,

Le întinde pe câmpie.”

(Se aud sunete de ape mișcându-se lin, iar reflectările lunii dansează pe suprafața apei.)

Crăiasa din povești (privind spre lună, cu o expresie visătoare): „Ah, ce strălucire! Întinde-te, luminează, pe câmpie, adu-mi frumusețea ta!”

(Ea începe să arunce flori de trandafiri roșii pe apă, care se scufundă încet în undele lacului.)

Scena 2: *Mângâierea florilor și a pitrelor scumpe;*

(Copila, în mijlocul scenei, strânge flori de trandafiri roșii, aruncându-le cu delicatețe pe apă. În jurul ei, lumina lunii scoate în evidență fiecare floare și reflexia acesteia în apă.)

Naratorul:

„S-adun flori în șezătoare
De painjen tort să rumpă,
Și anină-n haina nopții
Boabe mari de piatră scumpă.”

(Crăiasa ridică o floare dintr-un buchet mare și o aruncă spre lac, iar pietrele scumpe reflectă în lumina lunii, creând un joc de lumini pe apă.)

Scena 3: Dialog cu lacul;

(În timp ce lacul strălucește, Crăiasa privește cu atenție undele și încearcă să distingă chipul care se formează pe apă.)

Naratorul:

„Ca să vad-un chip, se uită
Cum aleargă apa-n cercuri,
Căci vrăjit de mult e lacul
De-un cuvânt al sfintei Miercuri.”

Crăiasa (murmurând): „Lacule, lasă-ți secretul să iasă, Adu-mi chipul în față, arată-mi-l!”

(Se formează un chip pe apă, la fel de misterios ca reflexia lunii.)

Scena 4: Întâlnirea cu vrăjile;

(Crăiasa aruncă o nouă floare de trandafir și apa reacționează, valurile se liniștesc pentru a reflecta mai clar chipul ei.)

Naratorul:

„Ca să iasă chipu-n față,
Trandafiri aruncă tineri,
Căci vrăjiți sunt trandafirii
De-un cuvânt al sfintei Vineri.”

(Trandafirii se deschid ușor, iar apa se linisește. Crăiasa începe să-și privească chipul în lac, iar în

Scena finală: Apariția Crăiesei;

(Crăiasa se ridică, îmbrăcată în rochia ei strălucitoare, iar părul galben îi cade pe umeri. Fața ei luminează în lumina lunii.)

Naratorul:

„Ea se uită... Păru-i galben,
Fața ei lucesc în lună,
Iar în ochii ei albaștri
Toate basmele s-adună.”

(Crăiasa închide ochii pentru o clipă, lăsându-se învăluită în magie, și atunci apa începe să se miște cu o forță lină, în timp ce vântul adie prin trestii.)

Traducerea în germană a câtorva momente din poezie:

Naratorul 1:

„Weiße Nebel, strahlend,
Gebiert der silberne Mond,
Er wirft sie über die Wasser,

Dehnt sie über die Wiesen.”

Crăiasa (privind spre lună):

„Ach, welche Strahlkraft!

Ausbreiten dich, Licht, über die Wiesen,

Bring mir deine Schönheit!”

Naratorul 2:

„Um ein Bild zu sehen, schaut sie

Wie das Wasser in Kreisen fließt,

Denn verzaubert seit langem ist der See

Durch ein Wort des heiligen Mittwoch.”

Elevii audiază, apoi interpretează: “Pe lângă plopii fără soț” ;

Pe lângă plopii fără soț

Adesea am trecut;

Mă cunoșteau vecinii toți –

Tu nu m-ai cunoscut.

La geamul tău ce strălucea

Privii atât de des;

O lume toată-nțelegea –

Tu nu m-ai înțeles.

De câte ori am așteptat

O șoaptă de răspuns!

O zi din viață să-mi fi dat,

O zi mi-era de-ajuns;

O oră să fi fost amici,

Să ne iubim cu dor,

S-ascult de glasul gurii mici

O oră, și să mor.

Dându-mi din ochiul tău senin

O rază dinadins,

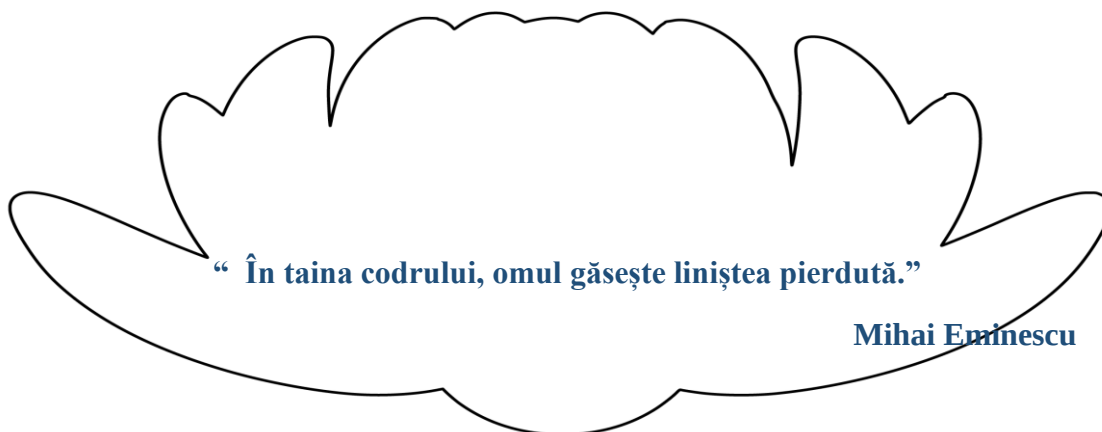
În calea timpilor ce vin

O stea s-ar fi aprins;

Nartorul:

„Mihai Eminescu a fost un poet al sufletului românesc, dar și un gânditor de anvergură universală. Poezia sa continuă să ne inspire și să creeze legături între culturi. Fie ca aceste momente să rămână în sufletele noastre ca o sărbătoare a artei și a frumosului!”

Toți participanții urcă pe scenă pentru o plecăciune finală, în timp ce se proiectează pe fundal imaginea lui Eminescu sub stele, alături de cuvintele **„Eminescu – Poet Universal”**.

IARNĂ EMINESCIANĂ

Prof. înv. primar DULGHERIU PAULA VERONICA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ

„EPISCOP GHERASIM PUTNEANUL

VADU MOLDOVEI, JUD. SUCEAVA

„Fără Eminescu am fi mai altfel și mai săraci”

T. Vianu

În fiecare an, în mijlocul iernii, se organizează diferite manifestări comemorative în cinstea celui care a fost numit *Luceafărul poeziei românești*, **Mihai Eminescu**. Eminescu a fost o apariție deosebită în literatura secolului al XIX-lea, integrându-se în marele curent romantic european. Ceea ce singularizează creația eminesciană este acea capacitate uriașă de a întoarce timpii istoriei, de a construi forme alăturate spațiale și temporale nebănuite într-un limbaj armonizat printr-o filiație de profunzime cu cel folcloric. Eminescu a fost și va rămâne poetul tuturor românilor.

Pe 15 ianuarie 2025, de ZIUA CULTURII NAȚIONALE, elevii de la Școala Gimnazială „Episcop Gherasim Putneanul” Vadu Moldovei au desfășurat prima activitate din proiectul educativ *„Iarnă eminesciană”*. Acest proiect are ca scop organizarea de acțiuni comune școală - grădiniță, în vederea sărbătoririi nașterii marelui poet și cunoașterii literaturii eminesciene.

Proiectul „Iarnă eminesciană”, aflat la ediția a XVII-a, cuprinde următoarele activități :

**„A fost odată ca-n povești ...”*

- prezentarea unui material realizat despre poet- ppt
- audierea unor poezii și cântece
- vizită la bibliotecă

**„Dor de Eminescu”*

- concurs de recitare
- desene și colaje inspirate din viața și opera poetului

**Scrierile lui Eminescu – izvor de inspirație*

- învățarea unor cântece pe versuri eminesciene

***„Iarnă eminesciană”**

- interpretare de cântece pe versuri eminesciene
- realizarea expoziției „*Dor de Eminescu*”.

Activitatea „*A fost odată ca-n povești...*” s-a desfășurat cu elevii din clasele mici de la școala noastră. Ea a debutat sub semnul marelui poet printr-o prezentare a unui

material ppt despre Eminescu. S-a realizat un colaj de impresii despre poet, citând câțiva autori: George Călinescu, Grigore Vieru, Ion Creangă ș.a. Pe fundalul muzical asigurat de Doina și Ion Aldea Teodorovici (EMINESCU) s-au audiat versuri eminesciene, apoi s-au recitat din versurile cunoscute. Elevii au realizat un proiect tematic ce a cuprins cele mai cunoscute poezii eminesciene și imagini ce ilustrează frumusețea lor. Totul s-a încheiat cu audierea altor melodii pe versuri eminesciene. Cei mai mici au urmărit filmul de animație bazat pe poemul „*Luceafărul*”, realizat de Ion Cebotari.

La concursul de recitare „*Dor de Eminescu*” au participat cei mai talentați recitatori. Micii actori au interpretat cu pasiune și multe emoții versuri eminesciene: *Somnoroase păsărele*, *Ce te legeni...*, *O, rămâi...*, *Luceafărul*, *La mijloc de codru*, *Și dacă...*, *Crăiasa din povești*, *Mai am un singur dor*, *Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie*, *Dorința*, *Trecut-au anii*, *Din valurile vremii* ș.a.

La concursul interșcolar *„Iarnă eminesciană”* au participat elevi de la Școala Gimnazială Vadu Moldovei, Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Fălticeni, Școala Gimnazială „Ioan Ciurea” Fălticeni, Școala Gimnazială Nigotești, Școala Gimnazială Râșca, Școala Gimnazială Nr. 1 Bogdănești și de la Școala Gimnazială Oniceni (150 elevi și 25 cadre didactice).

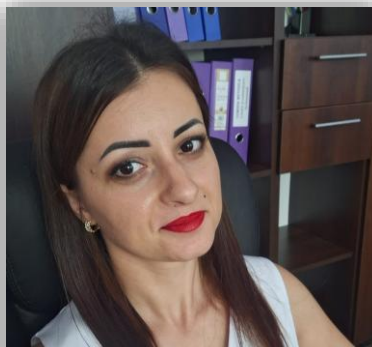
De Eminescu ne bucurăm mereu când îi citim poeziile, îl descoperim la fiecare vers dulce, călătoria prin versurile sale fiind mereu presărată cu emoții, flori de tei și praf de stele.

De Eminescu trebuie să ne fie dor mereu...

MIHAI EMINESCU – LECEAFĂRUL LITERATURII ROMÂNE OMAGIU POETULUI NEPERECHE – MIHAI EMINESCU

**BURLACU DANA,
PROFESOARĂ DE LIMBA ȘI
LITERATURA ROMÂNĂ,
GIMNAZIUL „ȚIPLETEȘTI”,
SATUL ȚIPLETEȘTI,
RAIONUL SÎNGEREI**

Rezumat: Activitatea a fost organizată la data de 15 ianuarie, de ziua nașterii poetului al literaturii române, Mihai Eminescu. Scenariul activității prezintă aspecte ale liricii eminesciene, interpretate de către elevii clasei a VI-a.

Cuvinte-cheie: Mihai Eminescu, literatură, poezie, poet.

Introducere

- Scenariul didactic va începe cu reflecții personale despre activitatea dată:
Unde ați prezentat această activitate?
Această activitate a avut loc în săptămâna limbii și literaturii române, 15 ianuarie, 2025, în sala de studii a clasei a VI-a, a instituției.
- Ce ați urmărit prin activitatea dată?
Prin intermediul acestei activități am urmărit gradul de cunoaștere a elevilor despre opera marelui poet al neamului; competențe de recitare a textului poetic, de interpretare a lucrărilor eminesciene.
- Ce credeți că v-a reușit cel mai mult în organizarea acestei activități?
Elevii clasei a VI-a, s-au mobilizat, au dramatizat fragmente din proza scrisă de Eminescu, au alcătuit și au fredonat și au prezentat propriile lucrări dedicate lui Eminescu.
- Ce ați observat în timpul activității?
În timpul activității, am observat că elevii au simțit opera lui Mihai Eminescu, prin recital, dramatizare și interpretare.

Valori și Atitudini

- Cultivarea interesului pentru lectură și a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii.
- Stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diversele mesaje receptate.
- Cultivarea unei atitudini pozitive față de comunicare și a încrederii în propriile abilități de comunicare.
- Abordarea flexibilă și tolerantă a opiniilor și a argumentelor celorlalți.

- Cultivarea unei atitudini, pozitive față de limba maternă și recunoașterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală și îmbogățirea orizontului cultural.
- Dezvoltarea interesului față de comunicarea interculturală.

Obiectivele activității. La finele activității elevii vor fi capabili:

O1: Să precizeze aspectele importante din viața și opera lui Mihai Eminescu;

O2: Să recunoască stilul liric, abordat de poetul Eminescu, recitând versuri;

O3: Să reliefeze valoarea poetului Mihai Eminescu în dezvoltarea literaturii și culturii române.

O4: Să-și expună opinia, impresiile și stările afective în raport cu operele discutate;

O5: Să-și estimeze propriul univers de nevoi și aspirații în raport cu sine și ceilalți.

Strategii didactice:

Forme de organizare: activitate frontal, echipe.

Metode și procedee: recitalul artistic, interpretarea, dramatizarea, Prezentarea Power Point, prezentarea orală, argumentul.

Mijloace didactice: prezentare de imagini, secvențe video, referitoare la viața și activitatea scriitorului, pixuri, markere, foi flipchart, computer, TV.

Decor: pe o măsuță se află o călimară, peniță, lampă, o carte decorată cu fluturi, semnificând importanța lecturii, portretul scriitorului, o lumânare, un ulcior cu busuioc, stativ amenajat cu cărțile marelui scriitor, tablă cu lucrările elevilor.

Referințe bibliografice:

- Coloana sonoră: <https://youtu.be/Dw1v3IAOS6s?si=-vKHrZbrh85rfAis>

Video utilizate:

https://youtu.be/xjd95yvfkpY?si=2_oXHuscjOVAaT4F

- Prezentarea pentru activitate:

<https://youtu.be/RN3ex8M6zlo?si=JpkDUjkqE3Tk2j0G>

- <https://youtu.be/5YrtkVHUawI?si=JT7DNU8szbZid5Us>

Scenariul didactic al activității

Audierea cântecului „Eminescu”, interpretat de Ion și Doina Aldea-Teodorovici

<https://youtu.be/Dw1v3IAOS6s?si=-vKHrZbrh85rfAis>

Cuvânt de introducere: *Profesorul*

Dragi elevi, stimați spectatori, ne-am adunat în această iarnă pentru a omagia memoria Luceafărului poeziei românești, cel mai strălucit meteor.

Tu, Luceafăr peste vremuri

Strălucești fără de moarte!

Eminescu - vers de dor
Pururea răscolitor.
Eminescu – codru des,
Plin de freamăt și-nțeleș!
Eminescu e un pom,
Eminescu e un dor,
Eminescu-i un izvor,
Eminescu e o stea,
Eminescu-i țara mea,
Eminescu e un neam,
Eminescu-i tot ce am!

-Azi, 15 ianuarie, în ziua nașterii marelui poet, pășim cu eterna candelă a iubirii aprinsă în sufletele noastre. Eminescu a fost și va rămâne o constantă a poeziei românești și un simbol al demnității naționale. El este lumina care călăuzește sufletele noastre prin versurile sale.

Astfel, elevii clasei a VI-a, au pregătit un omagiu poetului geniu.

1. Se invită elevii pentru a-și prezenta lucrările deosebite.
2. Apare câte un elev care va complete acrostihul „**EMINESCU**” propus cu câte un vers:

E arbore viguros și falnic
Mare munte, deal și șes,
Istorie ce n-are moarte,
Născută pentru univers.
Eminescu-i mândria noastră,
Sfânt și geniu-n lăcrimat,
Cântec dulce, tristețe albastră,
Un standard demn de urmat. (Laura Jitariuc)

3. Prezentare PPT „**Dor de Eminescu**” cu privire la viața scriitorului. Ipotești, codri, casa părintească, familia....

4. Dramatizare, recitarea poeziei „**De-ai ști**” de V. Micle și „**De-or trece anii**” de M. Eminescu.

Veronica Micle – **De-ai ști...**

De-ai ști, iubite, cât de mult
Mi-i dor ca glasul tău s-ascult,
Ai veni pe-aripi de vânt
Și mi-ai spune un cuvânt.

Vorba fie rea sau bună,
Am vorbi-o împreună,
M-ai vedea, eu te-aș privi,
Vorbele s-ar înmulți.

Tu mi-ai spune una mie,
Eu ți-aș spune multe ție

Făr-de rost și chibzuire,
Însă toate de iubire.

Vino dar pe-aripi de vânt,
Vin de-mi spune un cuvânt,
Că mi-i dor atât de mult
Glasul tău să-l mai ascult.

M. Eminescu **De-or trece anii...**

De-or trece anii cum trecură,
Ea tot mai mult îmi va plăce,
Pentru că-n toat-a ei făptură
E-un "nu știu cum" și-un "nu știu ce".

M-a fermecat cu vro scânteie
Din clipa-n care ne văzum?
Deși nu e decât femeie,
E totuși altfel, "nu știu cum".

De-aceea una-mi este mie
De ar vorbi, de ar tăce;
Dac-al ei glas e armonie,
E și-n tăcere-i "nu știu ce".

Astfel robit de-aceeași jale
Petrec mereu același drum...
În taina farmecelor sale
E-un "nu știu ce" și-un "nu știu cum".

5. Interpretarea cântecului „**Sara pe deal**”.

6. Recitarea poeziei „**Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie**”.

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorie, țara mea de dor,
Brațele nervoase, arma de tărie,
La trecutu-ți mare, mare viitor!
Fiarbă vinu-n cupe, spumege pocalul,
Dacă fiii-ți mândri aste le nutresc;
Căci rămâne stânca, deși moare valul,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Vis de răzbunare negru ca mormântul
Spada ta de sânge dușman fumegând,
Și deasupra idrei flutură cu vântul
Visul tău de glorie falnic triumfând,

Spună lumii large steaguri tricolore,
Spună ce-i poporul mare, românesc,
Când s-aprinde sacru candida-i vâlvoare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Îngerul iubirii, îngerul de pace,
Pe altarul Vestei tainic surâzând,
Ce pe Marte-n glorii să orbească-l face,
Când cu lampa-i zboară lumea luminând,
El pe sânu-ți vergin încă să coboare,
Guste fericirea raiului ceresc,
Tu îl strânge-n brațe, tu îi fă altare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie!
Tânără mireasă, mamă cu amor!
Fiii tăi trăiască numai în frăție
Ca a nopții stele, ca a zilei zori,
Viață în vecie, glorii, bucurie,
Arme cu tărie, suflet românesc,
Vis de vitejie, fală și mândrie,
Dulce Românie, asta ți-o doresc!

7. Interpretarea cântecului „**Cântă cucu-n Bucovina**”.

8. Referitor la continuarea spiritului eminescian, elevii vor restabili versurile lui Mihai Eminescu, plasând cuvintele sau sintagmele care lipsesc. Elevii fiind împărțiți în două grupuri, se invităm câte un membru al grupului pentru a extrage o foaie cu versuri.

Până elevii completează, aș dori să răspundeți și dvs., stimați spectatori, la o serie de întrebări despre viața și activitatea literară a lui Mihai Eminescu.

ÎL CUNOAȘTEM PE EMINESCU?

1. Când s-a născut Mihai Eminescu? – 15 ianuarie, 1850
2. Unde și-a petrecut copilăria? – la Ipotești
3. Care era numele inițial al lui Eminescu? – Eminovici
4. Cu ce poezie debutează Eminescu? – Poezia „De-aș avea”, în revista „Familia”
5. Din ce poezie fac parte versurile:

„Ce-ți pasă ție, chip de lut
Dac-oi fi eu sau altul?
Trăind în cercul vostru strâmt
Norocul va petrece
Ci eu în lumea mea mă simt
Nemuritor și rece.” (Luceafărul)

6. Care a fost prietenul cel mai bun al lui Eminescu? – Ion Creangă

7. Ce l-a îndemnat Eminescu pe Creangă? – Eminescu l-a îndemnat să aștearnă pe hârtie opere, care urmau să-l confirme drept **Sfătosul bunic din Humulești**.

8. Care a fost mare iubire a lui Eminescu? – Veronica Micle

9. Când a murit Mihai Eminescu? – 15 iunie, 1889

10. Cine a spus la moarte poetului:

„Astfel se stinse (...) din viață cel mai mare poet pe care l-a ivit și-l va ivi vreodată pământul românesc.” – Georghe Călinescu

Mulțumesc pentru implicare.

Invităm câte un membru al echipei, pentru a prezenta poezia. Puteți urmări pe ecran dacă s-a realizat corect sau nu sarcina.

1. Urmașii luceafărului eminescian

2. Promotorii valorii eminesciene

9. Recitarea poeziei „**Criticilor mei**”.

Multe flori sunt, dar puține
Rod în lume o să poarte,
Toate bat la poarta vieții,
Dar se scutur multe moarte.

E ușor a scrie versuri,
Când nimic nu ai a spune,
Înșirând cuvinte goale
Ce din coadă au să sune.

Dar când inima-ți frământă
Doruri vii și patimi multe,
Ș-a lor glasuri a ta minte
Stă pe toate să le-asculte,

Ca și flori în poarta vieții,
Bat la porțile gândirii,
Toate cer intrare-n lume,
Cer veșmintele vorbirii.

Pentru-a tale proprii patimi,
Pentru propria-ți viață,
Unde ai judecătorii,
Nendurații ochi de gheață?

Ah! atunci ți se pare
Că pe cap îți cade cerul
Unde vei găsi cuvântul
Ce exprimă adevărul?

Critici voi, cu flori deșerte,
Care roade n-ați adus -

Elevii clasei a VI-a, Gimnaziul Țipletești

Recitindu-l pe Eminescu ne reîntoarcem, ca într-un dulce
somm, la noi acasă.

Mircea Eliade.

E ușor a scrie versuri,
Când nimic nu ai de spus.

10. Interpretarea cântecului „**Dor de Eminescu**”

Într-o lume relativă
Ce-a făcut și-a desfăcut,
Eminescu-i remușcarea
Dorului de absolut.
Dacă unu și cu unu
Nu mai vor să facă doi,
Eminescu este chipul
Infinitului din noi.

Fără el oricare lucru
Și-ar urma cărarea sa,
Fără el chiar steaua noastră
Dintre stele ar cădea.
Pe pământul vechii Dacii
Când mai mare, când mai mic,
Dacă n-ar fi Eminescu
Viața nu ne-ar fi nimic.

El Moldovei îi e fiul
Și Munteniei nepot,
L-a-nfiat întreg Ardealul,
Eminescu-i peste tot!
Într-o lume relativă
Mai avem un nume sfânt,
Eminescu-i România
Tăinuită în cuvânt.

- Înmânarea diplomelor pentru participare activă.
<https://www.facebook.com/share/p/1FCZhxfbZX/>

Vă mulțumim că ne-ați fost alături!!!

TEME ȘI MOTIVE ROMANTICE EMINESCIENE – NATURA ȘI DRAGOSTEA

SLESAR ANEMONA VERONICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ CERĂȚ

În literatura română, Eminescu, este, prin gândirea sa poetică, exemplul cel mai evident al poetului romantic, pentru care poezia era prima dintre toate formele de cunoaștere.

"Fără Eminescu am fi mai altfel și mai săraci" (T. Vianu). Temele și motivele romantice cuprinse în lirica eminesciană comentate și analizate de George Călinescu, în studiul său *Opera lui Mihai Eminescu*, dar și de alți cercetători: macro- și microuniversul, macro- și microtimpul, transmigrarea sufletelor, condiția geniului și a artei, călătoria cosmică, îngerul și demonul, zburătorul, natura și dragostea,; motivul codrului, al florii albastre, lacul, luna, lumea siderală, muzica sferelor, cristalul, mortul frumos, dublul, nebunia,, speranța, visul.

Conceptele fundamentale ale poeziei lui Eminescu sunt cele ale gândirii raționale, ca în orice judecăți prin care omul își exprimă concepția lui despre lume și existență: univers, lume, viață, moarte, creație, geniu, dar revelarea sensurilor lor după principiile logice poetice se face prin substituirea lor cu ideile-imagini, corespunzătoare în gândirea concretă conceptelor fundamentale ale gândirii abstracte, ca idei poetice: zarea, haosul, lumina, văpăile, cerul, oceanul.

Principalele izvoare ale temelor și motivelor romantice în opera eminesciană sunt: *mitologia, folclorul autohton, poezia și filozofia europeană*.

NATURA ȘI DRAGOSTEA sunt teme romantice prin excelență, ele subordonând în poezia eminesciană o gamă întreagă de motive specifice curentului: luna, apa, codrul, floarea albastră, lumea siderală, muzica sferelor, precum și dispoziții sufletești: extaz, duișie, luciditate, revoltă, exaltare, sarcasm.

Astfel, natura și dragostea se regăsesc în cele mai variate ipostaze. Astfel, natura poate fi: cadru fizic - fundal pentru reveria romantică în *Împărat și proletar*, *Scrisoarea I*, *Melancolie*; cadru fizic, - paradis terestru în idile în *Dorința*, *Sara pe deal*,

personaj mitic în *Revedere*

realitatea metafizică în *Mai am un singur dor*;

iubirea poate fi vis în - *Dorința*, *Lacul*, *Floare albastră*, *Călin (file din poveste)*;

neîmplinire, dezamăgire în – Pe lângă plopul fără soț, Te duci, De câte ori, iubito.

La Eminescu, iubirea și natura nu formează ceea ce numim un capitol aparte, nu se izolează tematic, ci se constituie ca urmare a unei atitudini, a unui tonus fundamental, care luminează și tulbură deodată, cele două sentimente îngemănate convertindu-se într-o stare sau o forță cosmică care urmărește, hotărăște și îplinește destinul ființei umane.

Aflându-se până în ultima clipă a vieții lui creatoare, într-o neostenită căutare a echilibrului launtric și a împlinirii sale, Eminescu privește iubirea și natura nu ca pe o evadare din realitatea brutală și nici ca pe o formă de capitulare în fața răului social, ci ca pe unicul izvor al entuziasmului său neîntrerupt în fața frumuseților vieții, menite să-i reîmprospăteze elanurile creatoare istovite de eforturi.

Năzuința poetului către o iubire statornică, ideală, își asociază nemijlocit mărețiile și frumusețile firii. Între elementele feerice ale naturii și puritatea iubirii există o legătură indisolubilă. Dar și în acest plan al existenței, Eminescu este dominat de timpuriu de frământări și căutări arzătoare.

Natura apare ca un suflu al lumii interioare a poetului și ca o suprarealitate, un univers infinit în mișcarea lui. Natura, ca un suflu al lumii interioare a poetului și ca o suprarealitate, un univers infinit în mișcarea lui. Apare motivul codrului, sunt enumerați: teiul (pentru mireasmă), arinul (pentru sălbăticie), plopul (reprezentând singurătatea), salcia (copac lacustru), nukul, mărul (evocă copilăria), liliacul (simbolizează iubirea juvenilă), salcâmul (rusticitatea).

Vegetația lacustră este bogat exemplificată: nufărul, răchita, trestia. Fauna este săracă: calul, ciuta, cerbul; dar pădurea vine cu o lume de insecte, de păsări și de fluturi.

Natura este văzută în „ipostaza feminității”, de iubită, logodnică sau de mireasă. Motivul lunii este investit cu maiestatea feminină: „*regina nopții, moartă*”, „*lună tu, stăpână-a mării*”. Pădurea apare și ea în ipostază feminină, chemându-și iubitul: „*O, rămâi, rămâi la mine,/ Te iubesc atât de mult!*”. Aceeași pădure îi spune poetului: *Te asemăn unui prinț*”.

Natura are mișcări și gesturi tandre, ca femeia însăși. Și noaptea, și luna, și steaua alunecă, se ridică, vin încetișor, răsar plutesc, ca și iubita: „*Se ridică mândra lună*”; „*Ca răsărirea stelei în tăcere*”; așa cum iubita apare „*cu un moale pas*”, ca răsărirea unei stele, „*plutind te vei desface*”, „*cobori încet...aproape, mai aproape*”.

Sub raport muzical, feminitatea acționează culminant în plânsul apei: „*apele plâng clar*”, așa cum „*ochii-n lacrimi și-i ascunde*”. Însuși poetul se retrage din sfera umană și se integrează naturii, ca principiu masculin al ei. Luceafărul nu este om, ci component al naturii; metamorfozele lui umane nu rezistă, el sfârșește prin a se integra cosmosului (E.Papu).

Ca și la Leopardi și Vigny, poetul se refugiază în natură și „aceasta nu rămâne fără ecou la durerile lui” (Tudor Vianu).

Eminescu nu este un „pictor al formelor, ci al luminii”. Peisajele sunt surprinse în devenirea lor, sub imperiul luminii sau al apei. Uneori, lumina însoțește apa, contopindu-se cu ea (procedeu romantic): „*Iată lacul, Luna plină/ Poleindu-l, îl străbate;/ El aprins de-a ei lumină/ Simte-a lui singurătate*”.

O ipostază a naturii este legată de întrepătrunderea regnurilor: *Revedere, Miron și frumoasa fără corp, Cezara*. Natura, devine un eden păgân, în care asistăm la explozii de sevă și vitalitate (*Memento mori, Cezara*).

Natura și iubirea își fac apariția în creația eminesciană încă de la întâia poezie publicată în „Familia” – *De-aș avea...*, - dar mai ales, de la *Mortua est!*, concepută la vârsta de 16 ani, unde întâlnim primul pastel eminescian, țesut din lumini delicate, din străluciri fantastice și întruchipări de basm. Aici poetul își slăvește cea dintâi iubire, misterioasa muză a copilăriei și adolescenței, „iubita de la Ipotești”, îngerul „cu față cea pală” transfigurată prin moartea ei pretimpurie în „...sfântă regină,/ Cu păr lung de raze, cu ochii de lumină,/ În haină albastră stropită cu aur,/ Pe fruntea ta pală cunună de laur”...

În perioada iluziilor și a visurilor din tinerețe, poetul a crezut cu ardoare în posibilitatea unei iubiri desăvârșite. Poeziile din această perioadă traduc dorul și aspirația intimă a poetului în expresii și tonalități lirice pline de farmec, în culori poetice vii, în lumini fără pată, cu tulburătoare sclipiri și tremur de ape.

În idila romantică *Lacul*, nuferii galbeni, glasul de ape și foșnetul de trestii vor asista pe îndrăgostiții care așteaptă să-și dea întâlnire aici, ademeniți de minunile pădurii fermecate:

„*Lacul codrilor albastru
Nuferi galbeni îl încarcă
Tresărind în cercuri albe
El cutremură o barcă.*

.....
*Să plutim cuprinși de farmec
Sub lumina blândeii lune -
Vântu-n trestii lin foșnească,
Unduioasa apă sune!”*

Balada lirică „*Făt-Frumos din tei*” este specifică pentru sonoritățile dulci și nostalgice ale cornului, al cărui „glas” răsună pentru poet „fermecat și duios”, pentru susurul izvorului, care crează o atmosferă de basm și pentru acele largi proiecții de lumină lunară.

În *Dorința* dragostea nu e realitate, ci aspirație spre împlinire prin iubire. În visul secret al omului sugerează Eminescu, iubirea ideală este întotdeauna a bărbatului și a femeii pășind

alături, fericiți, prin grădina mirifică a universului, ca pereche mitică. Aici gesturile se împletesc într-un ritual al înșelegerii și al armoniei depline, în ritmurile naturii:

*„Vom visa un vis ferice
Îngâna-ne-vor c-un cânt
Singuratice izvoare
Blânda batere de vânt.*

*Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei deasupra noastră
Or să cadă rânduri-rânduri”.*

Poezia Dorința este o idilă clasică, făcând parte din categoria creațiilor veroniene (cele adresate Veronicăi Micle) și a fost publicată în revista „Convorbiri literare din 1 septembrie 1876. Poezia are o compoziție lineară, fiind o succesiune de cinci tablouri. Fiecare strofa fixează o secvență într-o idilă cu ceremonial stereotip, alcatuit din același lanț de fapte erotice: o chemare în cadru, o imagine a așteptării, alta a întâlnirii, jocul gesturilor de tandrețe, apoi somnul și visul în acord cu mișcarea naturii.

Publicată la 1 iulie 1885, "Sara pe deal" este poemul dorului de iubire, al visului pur, e visul tânărului care aspiră spre ideal. În viziunea lui Eminescu, o astfel de iubire în care ființa descoperă armonia sufletelor și frumusețea universului - este reper de valoare supremă.

Poemul *Sara pe deal*, asemenea unui cântec de dragoste, comunică emoția puternică a poetului care așteaptă cu înfrigurare ceasul înserării pentru a-și întâlni iubita pe deal, sub un salcâm.

Este o idilă cu puternice note de pastel, prin care se realizează un deplin echilibru între planul erotic și cel al naturii. Spectacolul general al naturii e creat spre a susține prin efecte de rezonanță afectivă izbucnirea de nestăpânit a dorului.

În așteptarea clipelor de fericire ce le va petrece alături de iubită, fiecare moment al amurgului, ce se lasă dinspre deal spre satul din vale, și fiecare amănunt al peisajului capătă culori și proporții deosebite, care exprimă, în esența lor, triumful vieții, al bucuriei de a trăi

*„Sara pe deal buciul sună cu jale...
Luna pe cer trece-așa sfântă și clară...
Nourii curg, raze-a lor șiruri despice...
Și osteniți oameni cu coasa-n spinare
Vin de la câmp..”*

Fenomenele și aspectele din natură se răsfrâng adânc în sufletul îndrăgostiților. Dacă ochii mari ai iubitei caută melancolic luna prin frunzișul rar al salcâmului, iar apariția stelelor îi umple pieptul de dor și fruntea de gânduri, tot astfel „sara pe deal”, cu toate elementele ei rustice de viață, scăldate în voluptuoasa văpaie a lunii, aprinde mai tare focul iubirii în sufletul poetului, care se apropie de întâlnirea cu iubita lui sub „înaltul, vechiul salcâm”.

Cealaltă ipostază a naturii, anume aceea ostilă, impasibilă în fața unui actant liric ce experimentează o profundă suferință erotică, se manifestă în creații precum *Pe lângă plopul fără soț*, *De câte ori, iubito...* Numărul de texte poetice care evocă o natură străină individului uman este evident mai mic față de creațiile în care natura coparticipă la starea de fericire a îndrăgostiților.

În elegia *Pe lângă plopul fără soț*, regretul poetului pentru iubirea pierdută este sfâșietor. Natura e aici, în chip voit, simplă, despozită, abia sugerată de o străduță cu plop fără soț. Se reproșează femeii că n-a înțeles nici „farmecul sfânt”, al iubirii și nici nu l-a urmat pe poet întru împlinirea unei superioare și rodnice existențe.

Durerea discretă, nostalgia fericirii pierdute, speranța înăbușită, gingășia evocării, dau poeziilor o rezonanță afectivă ce atribuie imaginii sensul unei potențări a erosului în principiu

cosmic, spiritualizat într-un act de conștiință artistică, în poezii ca „*Atât de fragedă*”, „*Te duci*”, „*Lacul*”.

Treptat, o dată cu procesul de dezamăgire, de întunecare a poetului, culorile se estompează, trăirile iubirii sunt tot mai abstracte, natura se învâluie în taine, codrul devine împărat slăvit, marea – leagănul somnului și al morții.

Privind chipul iubitei din perspectiva timpului, poetului îi pare că „e bătrân ca iarna”,:

„*O! glasul amintirii rămâie pururi mut,
Să uit pe veci norocul ce-o clipă l-am avut,
Să uit cum dup-o clipă din brațele-mi te-ai smuls...
Voi fi bătrân și singur, vei fi murit demult*”

(Departe sunt de tine)

În alte poezii ("De câte ori, iubito", "Pe lângă plopul fără soț") iubirea pierdută devine expresie a durerii universale dusă până la coborârea în neant.

În poeziile *Pe lângă plopul fără soț*, *De ce nu-mi vii?*, *Te duci*, pustiul sufletesc pe care l-a produs ruptura de iubită se reflectă, prin corespondență, în manifestările naturii. Toamna târzie, izvorul „istovit și trist”, plopul singuratic, plecarea păsărilor, căderea frunzelor sunt câteva dintre motivele literare care configurează un cadru natural dezolant, replică a naturii umane.

Chiar dacă viziunea poetului asupra femeii și iubirii se schimbă radical odată cu trecerea timpului – atitudinea de adorație a femeii-înger, din poezia de tinerețe, fiind înlocuită cu accentele misogine din ultima etapă de creație –, se poate considera că reprezentarea naturii în lirica eminesciană este un fenomen imuabil. Chiar și atunci când iubirea este doar o amintire dureroasă, elementele naturii ce aparțin prezentului evocării își păstrează farmecul din trecut.

Analiza acestui segment al liricii eminesciene face posibilă constatarea faptului că poetul, adept al metodei romantice care vehiculează sentimentul naturii, reflectă totodată, prin creația sa, și o credință ancestrală a poporului român, potrivit căreia omul se află în comuniune cu natura.

Temele romantice cuprinse în universul operei aduc un registru imagistic bogat în sensuri, expresie a unei conștiințe tragice, care încearcă să-și depășească condiția.

Mihai Eminescu este un mare poet național și, prin aceasta, a intrat în universalitate.

MATERIAL RED - MIHAI EMINESCU PRIN OCHI DE COPIL

JERCĂLAU SIMONA ADRIANA

Am creat activitatea extracurriculară desfășurată cu ocazia zilei lui Mihai Eminescu sub forma unei resurse educaționale deschise în aplicația Genially, având titlul: „Mihai Eminescu prin ochi de copil”. Elevii vor realiza diferite sarcini cu ajutorul unei imagini interactive: puzzle, prezentare informații despre Mihai Eminescu, poezia „Somnoroase păsărele”, recitare/cântec, minichestionar, activitate practică.

Aceasta este creată pentru elevii de clasa pregătitoare (6-7 ani).

Resursa poate fi accesată: <https://view.genially.com/6788007930b8c619a772660d/interactive-image-mihai-eminescu-prin-ochi-de-copil>

MARELE EMINESCU

Prof. FILIPAȘ OVIDIU ȘTEFAN
LICEUL TEORETIC „JOZEF GREGOR TAJOVSKY”, NĂDLAC

Mihai Eminescu este considerat una dintre cele mai mari figuri ale literaturii române și un simbol național al culturii noastre. Născut pe 15 ianuarie 1850, la Botoșani, Eminescu a fost un poet, prozator și jurnalist, ale cărui lucrări au marcat o perioadă de apogeu în literatura română. Opera sa cuprinde un vast repertoriu de teme și stiluri, care reflectă profunditatea gândirii și sensibilității sale față de natura umană și față de univers.

Eminescu a fost un mare inovator al limbii române, aducând o deschidere către noi forme poetice, dar și o complexitate a exprimării. A studiat filosofia, dreptul și literatura în diverse centre universitare europene, precum Viena și Berlin, unde a fost influențat de curentele filosofice ale vremii, precum romanticismul, idealismul german și filosofia naționalistă.

În poezia sa, Eminescu a abordat teme diverse, de la iubire și natură, până la metafizica existenței și destinul națiunii române. Poemele sale celebre, precum „Luceafărul”, „Dorința”, „Scrisoarea III” sau „Rugăciunea unui dac”, sunt adevărate capodopere care combină lirismul cu o adâncă reflecție asupra vieții, a morții și a efemerității. „Luceafărul”, una dintre cele mai remarcabile opere ale sale, reprezintă o fantezie filosofică despre iubire, desăvârșire și imposibilitatea realizării unui ideal.

Pe lângă poezie, Eminescu a fost un jurnalist angajat, care a susținut idei naționaliste și a promovat valorile tradiționale ale culturii române. În calitate de redactor al publicațiilor „Timpul” și „România literară”, el a scris numeroase articole în care a denunțat corupția politică și socială a vremii și a militat pentru drepturile poporului român.

Eminescu a fost un mare admirator al culturii germane, dar și al tradițiilor și obiceiurilor românești, încercând să îmbine aceste influențe într-un mod unic în poezia sa. Este un simbol al naționalismului romantic, aducând în față ideea unității naționale și promovând idealuri de renaștere culturală. În același timp, opunerea sa față de conformismul social și dorința de a proteja valorile autentice ale poporului român îl plasează într-o poziție de critică subtilă la adresa modernității.

Viața personală a lui Eminescu a fost marcată de suferințe și de o sănătate fragilă. Relația sa cu Veronica Micle, o altă mare personalitate a literaturii române, a fost una pasională, dar presărată cu dificultăți. De asemenea, problemele de sănătate, ce au dus la declinul fizic și mental al poetului, au influențat profund opera sa. La 15 iunie 1889, Mihai Eminescu s-a stins din viață la doar 39 de ani, lăsând în urmă o operă ce continuă să fie studiată și admirată, fiind recunoscut ca „poetul național” al României.

Astăzi, Mihai Eminescu rămâne o personalitate emblematică a culturii române, iar lucrările sale sunt citite și apreciate nu doar în România, ci și în întreaga lume, fiind considerate o mărturie a geniului său literar și a profunzimii gândirii sale filozofice.

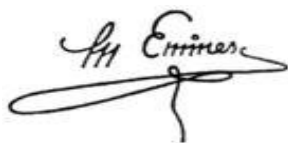
PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ „PE URMELE LUI EMINESCU”

P.I.P. STOIAN GEORGETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” SAT OȘEȘTI,
JUDEȚUL VASLUI

Motto:

„Și apa unde-au fost căzut
În cercuri se rotește,
Și din adânc necunoscut
Un mândru tânăr crește.”

„Luceafărul” (1883)

DENUMIREA ACTIVITĂȚII EXTRACURRICULARE: „PE URMELE LUI EMINESCU”

APLICANTUL:

Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” sat Oșești

ARGUMENT:

Eminescu este mereu actual, căci iubirea trăiește atâta timp cât omenirea încă este sensibilă la frumos. Într-o lume în care se pare că nonvalorile tind să ocupe locul câștigat de valorile naționale în conștiința publică, e nevoie ca elevilor să li se aducă în atenție adevăratele personalități care fac cinste neamului românesc.

„Cel mai mare scriitor român pe care l-a ivit până acum timpul. Eminescu a fost o personalitate copleșitoare, care i-a impresionat pe contemporani prin inteligență, memorie, curiozitate intelectuală, cultura de nivel european și farmecul limbajului. Scrisul era viața lui: omul cel mai silitor, veșnic citind, meditând, scriind ... poet în toată puterea cuvântului.” (Titu Maiorescu)

SCOPUL PROIECTULUI:

Dezvoltarea sentimentelor de dragoste și prețuire pentru valorile naționale, a limbajului și a expresivității acestuia prin recitarea poeziilor eminesciene și stimularea creativității, a curiozității intelectuale, a comunicării și deschiderii culturale ca elemente constitutive ale personalității tânărului european contemporan.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Cunoașterea semnificației zilei de 15 Ianuarie;
- Familiarizarea prin lectură cu lirica eminesciană;
- Îmbogățirea cunoștințelor despre marele poet, despre opera și viața sa;
- Crearea unor compoziții plastice având ca suport textele poetului;
- Transpunerea în cântec, în imagini, în culoare a operei eminesciene.

GRUPUL ȚINTĂ: elevii clasei a III-a

LOCUL DESFĂȘURĂRII: sala de clasă

PERIOADA DE DESFĂȘURARE: 15 ianuarie 2025

DISCIPLINE IMPLICATE ÎN PROIECT:

- Limba și literatura română
- Educație civică
- Muzică și mișcare
- Arte vizuale și abilități practice

RESURSE:

Resurse umane: • elevii clasei a III-a • invatatorul • bibliotecar	Resurse materiale: laptop, videoproiector coli de desen, creioane colorate, volume de poezii, portret, fișa biografică, lucrări ale elevilor, panouri pentru expoziție, carioci, flipchart
--	--

DESCRIEREA ACTIVITĂȚII:

Anunțarea directă a elevilor și a părinților despre tipul de activitate ce se dorește a fi implementat la nivelul clasei a III-a ;

Stabilirea inventarului de resurse: umane și materiale;

Punerea la dispoziție material didactic specific temei abordate

Organizarea și desfășurarea activităților:

- Selectarea informațiilor importante cu privire la biografia și activitatea literară a lui M. Eminescu și memorarea unei poezii eminesciene de către fiecare elev din clasă -15 ianuarie, 2025;
- ”Să ne amintim de Eminescu!” –activitate în sala de clasă: prezentarea de material PPT, descoperirea de informații despre viața și activitatea poetului;

- ✚ ”Pașii lui Eminescu”: concurs de recitări, realizarea unor compoziții/ colaje care să oglindească viața și opera lui M. Eminescu
- ✚ - audierea unor cântece pe versuri eminesciene;
- ✚ Expoziție cu lucrările elevilor;
 - Monitorizarea și evaluarea activității;
 - Captarea și implicarea tuturor factorilor (interni – externi) ce sunt interesați de educarea elevilor.

REZULTATE OBȚINUTE:

- Cunoașterea semnificației zilei de 15 Ianuarie;
- Familiarizarea prin lectură cu lirica eminesciană;
- Îmbogățirea cunoștințelor despre marele poet, despre opera și despre viața sa;
- Crearea unor compoziții plastice având ca suport textele poetului;
- Transpunerea în cântec, în imagini, în culoare a operei eminesciene.
- Dezvoltarea aptitudinilor și înclinațiilor artistice ale elevilor;
- Realizarea unei expoziții cu lucrări ale elevilor „presărate” cu imagini și pliante specifice;

Modalități de evaluare:

Expoziție cu lucrările elevilor: - Lebada lui Eminescu.

Se vor scoate în evidență prin aprecieri verbale, aplauze, încurajări; diplome, realizarea unei expoziții cu fotografii din timpul activității; mediatizarea activității pe grupul școlii;

Am desfășurat o deosebită activitate prin sărbătorirea zilei poetului național Mihai Eminescu, deci am celebrat aniversarea prin diferite activități în scop de prețuire pentru opera sa, pe care a dăruit-o pentru eternitate.

DOR DE EMINESCU-ZIUA MARELUI POET MIHAI EMINESCU 15 IANUARIE 2025

Profesor pentru învățământ preșcolar **ENE GEORGETA IULIANA**

GRĂDINIȚA NUMĂRUL 206, BUCUREȘTI

Mihai Eminescu, “Luceafărul poeziei românești”, omul “de aur” al culturii, a fost recunoscut, încă din timpul vieții, ca cel mai mare poet român, întrecându-l chiar și pe Alecsandri. Opera poetică a lui Eminescu a fost publicată în mii de ediții, a fost tradusă în mai toate limbile vorbite pe pământ, a fost cel mai mult cercetată de eminescologi, a fost motiv de inspirație pentru mulți poeți români și a fost redată în numeroase opere de artă.

Încă din timpul vieții, dar și după aceea, Mihai Eminescu a fost perceput ca un genial poet, neglijându-i-se celelalte creații și activități ale sale. În „Dicționar de literatură română”, autori Paul Cornea și Eugen Simion, apărut la Editura *Univers* din București, în 1989, se precizează că Mihai Eminescu e „cel mai mare poet român”, iar în biografie se spune că a fost ziarist la Iași și București. În „Dicționarul literaturii române de la origini până astăzi”, apărut la Editura Academiei R.S.R., București, în 1979, Eminescu este prezentat simplu, ca „poet”. În „Dicționarul enciclopedic român”, vol. II, Editura *Politică*, București, 1964, Eminescu este prezentat ca „cel mai mare poet român și unul dintre cei mai de seamă lirici ai României”, menționându-se că a fost jurnalist la „Timpul”. Chiar și „Le Petit Larousse, 2007”, Eminescu e prezentat ca „scriitor român” și „marele poet național al României”.

Mihai Eminescu s-a născut la Botoșani, la 15 ianuarie 1850, în familia căminarului Gheorghe Eminovici și a Ralucăi Eminovici (născută Iurașcu), fiica stolnicului Vasile Iurașcu din Joldești, la 21 ianuarie același an primind taina botezului (avându-l ca naș de botez chiar pe bunicul său matern). Primii ani ai vieții i-a petrecut în casa părintească, la Botoșani și Ipotești, în împrejurimile împădurite ale celor două localități bucurându-se de libertate deplină și de bucuria descoperirii frumuseților naturii, elemente care, mai târziu, se vor regăsi traduse în versurile sale nemuritoare (textele unor poezii precum „Sara pe deal”, „Revedere”, „Lacul”, „Fiind băiet păduri cutreieram”, „Somnoroase păsărele” etc. venind să întărească această observație).

Puțini știu că inegalabilul Eminescu suferea de o tulburare psihică: sindrom bipolar. Acesta a fost aproape sanctificat. Dincolo de efervescenta creată de opera și de viața lui, în spatele geniului romantic incurabil s-a ascuns omul, realul Mihail Eminovici, cel care s-a lăsat cunoscut doar de apropiați. Cum era cu adevărat Mihai Eminescu?

„Era izbitor de frumos. Chipul lui ne minuna.”

„Eminescu era un om obișnuit, ce-i drept, foarte tăcut și charismatic, dar om era. Și era și foarte discret. Nu era nici «sifilitic» sau «nebunul», așa cum de multe ori a fost numit. Nu era nici omul pus pe harta în versuri și inebunit din dragoste, așa cum îl prezintă eronat unii, dar nici sfânt cum îl vor alții. Era un om cu defectele, calitățile și patimile lui”, a declarat Gheorghe Median, un istoric botoșanean care a cercetat, ani la rând, numeroase marturii ale contemporanilor marelui poet.

Cei mai grei ani din viața poetului Mihai Eminescu s-au scurs în Iașiul sfârșitului de secol XIX, dar și în Botoșaniul natal. Poetul dădea semne de nebunie, mărturiseau contemporanii, trăia în beții perpetue și umbla murdar.

Medicii moderni spun că a suferit de sindrom bipolar, alternând depresii crunte cu manii deranjante. Din anul 1883, atunci când a fost prima dată internat într-un sanatoriu, Eminescu a alunecat pe o pantă descendentă cu mici perioade de aparentă revenire, până la moartea din 1889, atunci când a sucombat în urma unui tratament prost administrat, cu mercur, pentru un sifilis inexistent.

Din 1883 până în 1889 poetul a trait cei mai negrii ani ai vieții sale, marcați de sărăcie, umilință și decrepitudine. Geniul se plimba prin sanatorii. La 28 iunie 1883, Mihai Eminescu era prins de polițiști și băgat într-un sanatoriu după ce a făcut un scandal monstru la celebrul restaurant „Capsa” din București și și-a manifestat intenția de a-l împușca pe regele Carol I.

Mihai Eminescu a murit pe 15 iunie 1889, în Casa de sanatate a medicului Alexandru Sutu, de pe strada Plantelor din București. Oficial, cauza morții a fost sifilisul, maladie de care poetul ar fi suferit în ultimii săi șase ani de viață. În presa vremii au apărut și speculații privind posibila asasinare a poetului, care ar fi murit din cauza unei lovituri la cap.

Toți îi cunoaștem minunata creație, dar prea puțini viața personală, care nu a fost deloc una roz. Dar, cu toate acestea, îl iubim și îl cinștim pe marele nostru poet.

LA MULȚI ANI, EMINESCU!

ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ „EMINESCU – POEUL NEPERECHE”

BOLDOR ALEXANDRA-ANCA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GEORGIU POPA” CÂMPANI

„Spune-mi și voi uita. Învăță-mă și îmi voi aminti. Implică-mă și voi învăța.” Benjamin Franklin

Acesta este motto-ul oricărei activități extracurriculare de succes în care un dascăl devotat dorește să-i implice pe elevii săi pentru a învăța lucruri importante despre școală, despre viață, despre sine și despre multe alte lucruri.

Fiind o formă de sprijinire, chiar de întregire a actului educational, aceste activități au rolul de a dezvolta competențe și abilități necesare unui elev, dar și spiritul de competiție, de muncă în echipă și chiar individual. Aceste tipuri de activități îi pun pe elevi în situația de a munci ei înșiși în toate formele de activitate desfășurate, stimulându-le foarte mult creativitatea, dar și gândirea critică și învățându-i să muncească cu bucurie și cu satisfacție, dovedindu-și și valorificându-și, de cele mai multe ori, talentele și priceperile.

O astfel de activitate s-a desfășurat la școala noastră pe parcursul unei săptămâne de muncă asiduă, atât din partea profesorilor implicați, cât și din partea elevilor participanți. Activitatea a fost dedicată Zilei Culturii Naționale și Zilei Marelui nostru Poet Național, Mihai Eminescu.

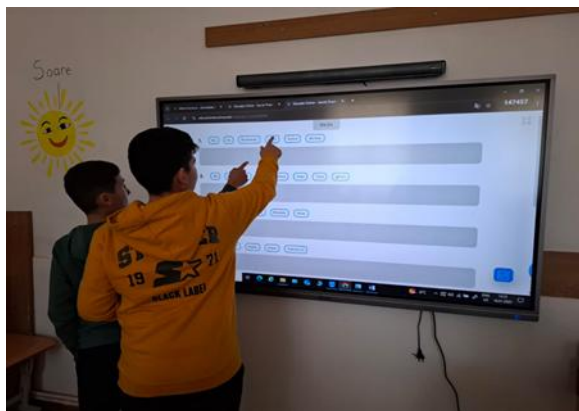
Astfel, elevii noștri s-au bucurat de o „săptămână altfel”, deoarece, pe lângă orele de curs, s-au strecurat momente deosebite, iar acele zile au fost pentru ei, prilej de acumulare de noi informații și dovedire de diferite talente prin activitățile desfășurate.

Programul a cuprins diverse activități precum:

- Atelier de lectură cu tema: „*Iubirea – sentimentul care nu pierie niciodată*”: în cadrul activității, elevii au recitat poezii din repertoriul eminescian și au interpretat teme și procedee de expresivitate;
- Activități de creații literare și artistice: elevii au realizat, sub atenta coordonare a cadrelor didactice, cărticele cu creațiile eminesciene preferate, iar, mai apoi, cu creații proprii;
- Prezentarea unor personalități culturale din țara noastră, marcând Ziua Culturii Naționale;
- Concurs – Eminescu în suflet de copil: elevii au fost supuși la trei probe: proba de cultură generală-întrebări din viața și opera marelui poet, Mihai Eminescu, recitări sau interpretări muzicale din repertoriul eminescian, realizare unei cărticele cu versurile preferate din poeziile lui Eminescu și cu creații proprii;
- Momentul artistic a reprezentat momentul ultim din acest șir de activități inedite, cuprinzând: prezentarea vieții și operei marelui poet, recitări și cântece din repertoriul eminescian, Sceneta – *Prietenii* care i-a adus laolaltă pe cei patru mari clasici ai literaturii române: Eminescu, Creangă, Caragiale și Slavici și, nu în ultimul rând, premiera – răsplătirea muncii elevilor;

La finalul activităților, elevii au fost răsplățiți cu diplome și cadouri în funcție de munca depusă și în funcție de rezultatele concursului, dar cel mai important lucru, ei au strâns în mințile

și sufletele lor fărâme de adevăruri, de cunoștințe, descoperite în mod atipic, prin muncă proprie, prin joc, prin distracție, lucruri care, cu siguranță, vor rămâne de-a pururi în mintea și sufletele lor ca minunate aduceri-aminte.

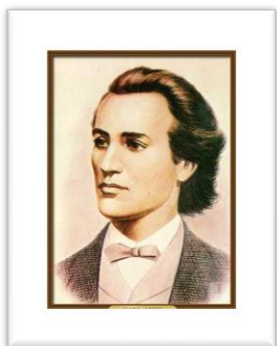

Notă: toți părinții elevilor din fotografii și-au dat acordul scris pentru publicarea fotografiilor pe site-ul școlii și în reviste de specialitate.

Bibliografie:

1. Alina Pamfil, *Didactica literaturii. Reorientări*, Ed. Art., București, 2016;
2. <https://incredibilia.ro/15-citate-celebre-benjamin-franklin/>

LUCEAFĂRUL POEZIEI ROMÂNEȘTI

Prof. **BERHECI ALEXANDRA-NICOLETA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 10 BOTOȘANI

Scopul proiectului: Promovarea cunoașterii operei și personalității lui Mihai Eminescu.
Cultivarea valorilor culturale și literare.

Obiective:

- să cunoască semnificația zilei de 15 ianuarie ca moment dedicat celebrării culturii naționale;
- să-și îmbogățească cunoștințele despre viața marelui poet, Mihai Eminescu;
- să citească poezii din creația literară a lui Mihai Eminescu;
- să ilustreze printr-un desen imaginile vizuale sugerate de poet în operele sale;
- să completeze rebus legat de viața și activitatea poetului Mihai Eminescu;
- să recite poezii scrise de marele poet.

Perioada de desfășurare: 15.01 – 17.01. 2025

Grup țintă: clasa a II-a C

Locul desfășurării: Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

Discipline implicate în proiect: comunicare în limba română, arte vizuale și abilități practice, muzică și mișcare.

Conținutul proiectului:

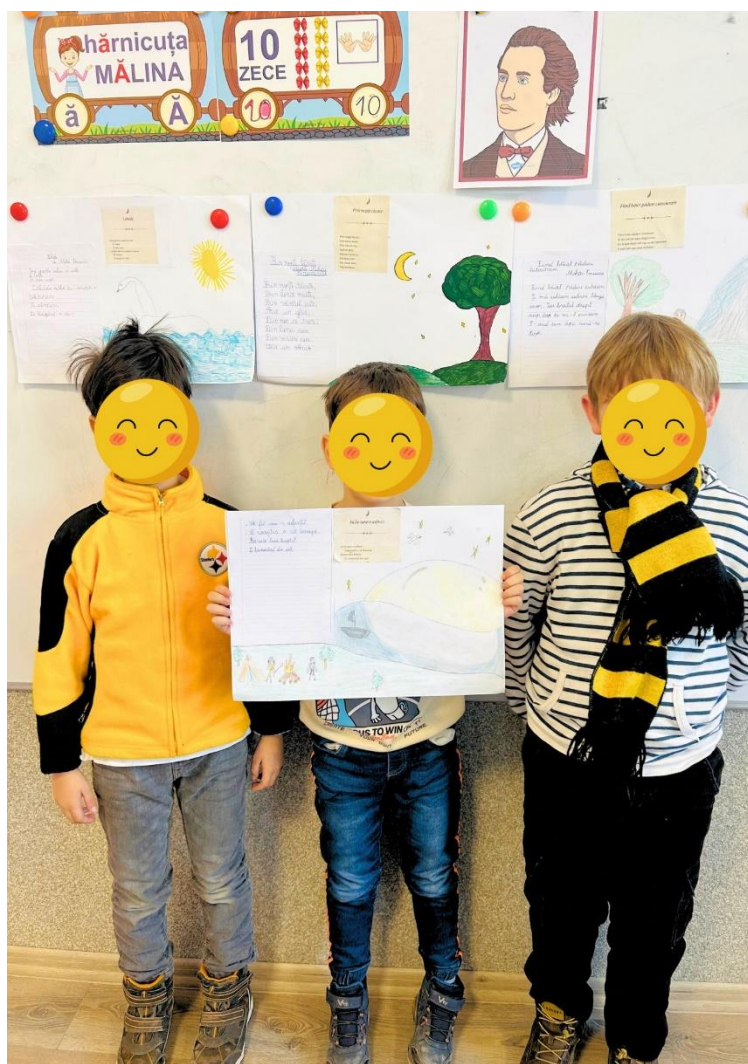
Nr. Crt.	Activitatea	Loc desfășurare	Data
1.	Luceafărul poeziei românești- Mihai Eminescu • Vizionarea unor materiale video care oferă informații despre viața și opera poetului. • Rezolvarea unui rebus cu informații legate de viața și activitatea poetului (sursă rebus: www.twinkle.com) • Transcrierea primelor trei strofe din poezia „Luceafărul” în caiet.	Sala de clasă	15. 01.2025
2.	Natura – dragostea lui Eminescu • Lucru în echipe: extragerea unei strofe scrise de Mihai Eminescu. • Citirea, transcrierea și ilustrarea imaginilor vizuale transmise de versurile strofei extrase printr-un desen. • Expoziție desene (Turul galeriei).	Sala de clasă	16. 01.2025
3.	Eminescu – prin ochii unui copil • Redarea prin pictură a imaginilor inspirate din poeziile lui Mihai Eminescu. • Audierea cântecelor cu versuri scrise de marele poet. • Recitarea unor poezii scrise de Mihai Eminescu.	Sala de clasă	17.01.2025

Materiale, resurse

Resurse umane: elevii clasei a II-a C, învățătoarea clasei.

Resurse materiale: videoproiector, laptop, fișe cu rebus, fișe cu versurile poeziilor, foarfecă, lipici, carioci, creioane colorate, coli, acuarele, boxă

Poze din cadrul activităților desfășurate

PROIECT EDUCAȚIONAL – „MARELE POET MIHAI EMINESCU”

Profesor învățământ primar **ROȘCA ANA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 10 BOTOȘANI

COORDONATOR: prof. inv. primar ROȘCA ANA

DATA : 15 IANUARIE 2025

Scopul proiectului:

Să aflăm cât mai multe despre poetul Mihai Eminescu prin:

- dezvoltarea limbajului și în special a expresivității acestuia prin recitarea poeziilor eminesciene;
- stimularea creativității prin transpunerea în desen a operei eminesciene;
- dezvoltarea sentimentelor de dragoste și prețuire pentru valorile naționale.

Obiectivele proiectului:

- să cunoască semnificația zilei de 15 ianuarie;
- să recite/ citească poezii eminesciene;
- să-și îmbogățească cunoștințele despre viața, opera marelui poet;
- să urmărească cu interes diferite videoclipuri- poezii eminesciene;
- să completeze chestionare, rebusuri despre opera lui Mihai Eminescu;
- să realizeze desene prin care să oglindească poezia poetului.

Grupul țintă: elevii clasei a II B

Locul desfășurării: sala de clasă

Perioada de desfășurare: 13 – 15. 01. 2025

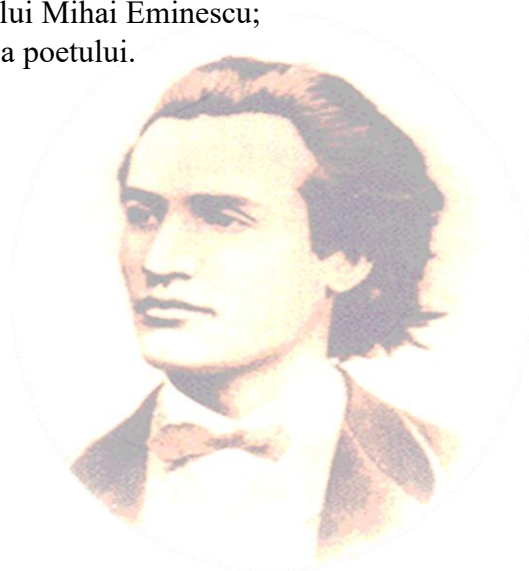
Discipline implicate în proiect:

Limba și literatura română
Educație muzicală
Educație plastică

Metode de evaluare:

Expoziție cu lucrările realizate de elevi.

Se vor acorda diplome de participare tuturor elevilor.

Activități programate:

NR. CRT.	ACTIVITATEA	LOC DESFĂȘURARE	PERIOADA
1.	<i>Marele poet al românilor - Mihai Eminescu</i> ▪ Vizionare unor materiale realizate în Power point, fișă cu aspecte din viața și opera poetului (anexa1) ▪ Audierea de poezii și cântece ▪ Citirea/recitarea unor poezii de Eminescu	Sala de clasă	13 - 14 ianuarie 2025
2.	<i>Eminescu prin ochi de copil</i> ▪ Realizarea unor lucrări plastice inspirate din versurile poetului ▪ Învățarea unor cântece pe versuri eminesciene ▪ Expoziție de lucrări ▪ Diplome pentru elevii participanți la proiect	Sala de clasă	15 ianuarie 2025

Materiale, resurse:

Resurse umane: elevii clasei a II-a B; profesorul clasei.

Resurse materiale: calculator, volume cu poezii, chestionare;
coli de desen, creioane colorate, carioca, acuarele.

Popularizarea proiectului:

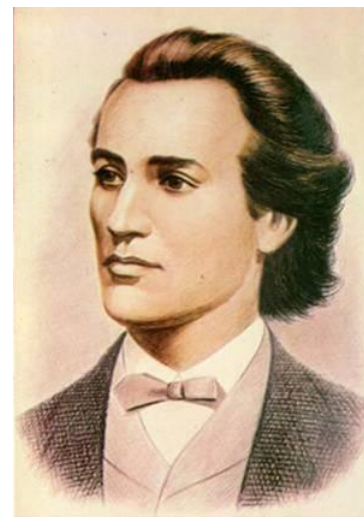
- Prezentarea proiectului în cadrul Comisiei metodice a învățătorilor;
- Publicarea proiectului pe www.didactic.ro.

Anexa 1

MIHAI EMINESCU

Marele poet al românilor

(1850 – 1889)

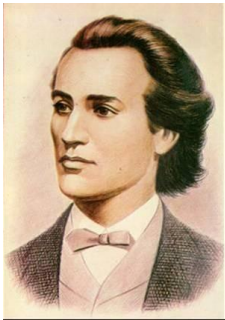
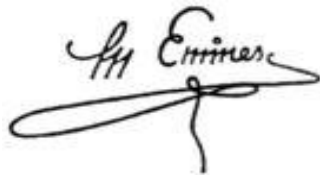
S-a născut la Botoșani, la **15 ianuarie 1850**, ca al șaptelea copil, din cei 11, ai Ralucăi și Gheorghe Eminovici. Copilăria a petrecut-o la Botoșani și *Ipotesti*, într-o totală libertate de mișcare și de contact cu oamenii și cu natura.

După ce colindă România, timp de 3 ani, cu o trupă de teatru, fiind **sufleur și copist**, la 19 ani, pleacă la Viena, unde urmează cursurile Facultății de Filozofie. Trei ani mai târziu, este student „eminent” la Berlin, unde intră în contact cu marea literatură a lumii. Reîntors în țară, devine **redactor de ziar literar**, **director** al Bibliotecii Centrale din Iași, **revizor școlar** și **profesor suplinitor**. A fost unul dintre cei mai renumiți **poeți** din România.

A scris **proză**, **dramă**, **teatru**, dar este renumit pentru **poeziile** sale, traduse în peste 60 de limbi și publicate în întreaga lume: *Luceafărul*, *O, rămâi...*, *Lacul*, *Floare albastră*, *Când amintirile...*, *De-aș avea*, *Scrisoarea a III-a*, etc.

„Și apa unde-au fost căzut
În cercuri se rotește,
Și din adânc necunoscut
Un mândru tânăr crește”.
„Luceafărul” (1883)

DIPLOMĂ

Se acordă elevului/ei
din clasa a II-a B de la ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 10 BOTOȘANI, jud. BOTOȘANI
pentru participarea la proiectul:

„Marele poet Mihai Eminescu”

15 ianuarie 2025

Prof. Înv. Primar ROȘCA ANA

Completează rebusul:

1.			E								
2.				M							
3.				I							
4.						N					
5.						E					
6.						S					
7.						C					
8.						U					

- 1. Titlul unei poezii de Mihai Eminescu
- 2. Codrul se leagănă deoarece îi trece
- 3. Codrul are râuri
- 4. Județul în care s-a născut Eminescu
- 5. Locul în care se află casa memorială a poetului
- 6. Strofa este formată din.....
- 7.a III-a- poezie eminesciană
- 8. Codrul sau

MIHAI EMINESCU, OMUL DEPLIN AL CULTURII ROMÂNE

Prof. SIMION GEORGIANA ADINA
COLEGIUL „FERDINAND I”
MĂNECIU, JUD. PRAHOVA

A educa înseamnă a crea valori pentru eternitate. A educa înseamnă a schimba, a aduce inovație, a lumina, a înnoi, a șlefui. Nici o încercare de definire a educației nu pare însă a fi completă, educația rămânând mereu cu deschidere și disponibilitate către noutate și actualizare. Educația reprezintă corabia care te ajută să străbați marea vieții, este felinarul care luminează cărările întortocheate deschise înaintea fiecărei persoane. Educația este veșmântul împărațesc care ridică pe oricine este receptiv la demnitatea de a fi om deplin, liber, conștient de adevărata sa valoare cu care a fost înzestrat de divinitate. Marele filosof Kant era de părere că “omul nu poate deveni om decât prin educație”. Educația devine cea mai puternică armă, care mănuită cu înțelepciune are puterea de a scoate persoana din robia neștiinței oferindu-i coroana libertății. De cealaltă parte, “*omul lipsit de educație nu știe să se servească de libertatea sa.*” (Kant)

Mihai Eminescu, omul deplin al culturii române, a manifestat o permanentă preocupare pentru îmbunătățirea și înnoirea domeniului educației. Putem afirma faptul că Eminescu se numără printre precursorii reformei din domeniul educațional. Mihai Eminescu a cunoscut foarte bine problemele existente în sistemul de învățământ românesc. Titu Maiorescu, în calitate de ministru al învățământului și cultelor, îl numise la 1 iulie 1875 revizor școlar al județelor Iași și Vaslui. În această calitate, trebuia să inspecteze 152 de școli din cele două județe. Se dedică întru totul acestei munci asidue. Va analiza atât actul educațional influențat de determinările sociale, locul și rolul educației în societate cât și relația dintre educație, știință și cultură. „În inspecțiile sale, atenția sa este îndreptată mai cu seamă la programa școlară, la metoda didactică a învățătorului și în special la pregătirea științifică a școlarilor. În această direcție constatările sale sunt totdeauna urmate de îndrumările pedagogice și didactice cele mai potrivite: „*Răspunsurile mi s-au părut mecanice, încât ar fi de dorit ca învățământul să aibă mai multă viață. Cu*

deosebire trebuie ca copiii să nu învețe nimic pe de rost, ce nu au priceput pe deplin (...) Când citeșc copiii ceva, trebuie să se facă luători de seamă la-nțelesul celor ce au citit și să povestească cu cuvintele lor proprii cuprinsul bucății de lectură.”¹ Acuză practica învățatului mecanic, când informațiile nu sunt interiorizate, nu sunt înțelese. Este impresionat însă de prezența și de modul de predare a institutorului Creangă de la clasele I și a II-a ale Școlii de băieți din Păcurari. Relația de prietenie dintre revizorul Eminescu și institutorul Creangă din această perioadă datează.

Eminescu cercetează, constată, compară, trage concluzii, indică lipsurile, hibeile sistemului (unele care persistă până astăzi) indicând soluții pertinente în încercarea de imprimare a valorii în actul educațional și de eradicare a hibelor. Se păstrează numeroase documente de arhivă ale vremii care atestă munca sa neostoită concretizată în identificarea problemelor învățământului dar și în oferirea unor propuneri menite să revigoreze și să eficientizeze sistemul educațional românesc.

Cultura și educația reprezintă pentru poetul de geniu al literaturii române două coordonate esențiale care asigură viitorul unei națiuni. Educația are un rol primordial în formarea generațiilor, iar stabilirea unor metode moderne și eficiente ca obiectivul să fie atins cu succes este esențială. În numeroasele articole și studii publicate, Eminescu subliniază necesitatea unei educații de calitate, manifestă un real interes pentru recunoașterea importanței statutului cadrului didactic în societate.

Pentru Eminescu, educația înseamnă crearea valorilor reale, autentice, și ține nu de informare ci de formarea caracterelor : *„e multă diferență între educațiune și cultură. Educațiunea e cultura caracterului, cultura e educațiunea minții. Educațiunea are a cultiva inima și moravurile, cultura are a educa mintea. De aceea, un om bine educat, cu inimă, caracter și moravuri bune, poate să fie c-un cerc restrâns de cunoștințe, pe când, din contra, cultura, cunoștințele cele mai vaste pot fi cuprinse de un om fără caracter, imoral, fără inimă. Astfel fiind, cultura străină ca atare nu poate strica pe om pentru că trece prin prisma unui caracter, a unei inimi deja formate; educațiunea, creșterea, cade, însă, în pericolul acela al vieții omenești când inima încă neformată a omului seamănă unei bucăți de ceară în care poți imprima ce vrei, iar când inima, cu vârsta, se-mpietrește, n-o mai poți îndrepta, o poți numai rupe.”* (în *„Opere”*, vol. IX, pg. 446).

¹Ioan Crețu, „Mihail Eminescu- Biografie Documentară”, Editura Pentru Literatură, 1968, p.171.

În tot ceea ce consemnează, Eminescu își exprimă permanent temerile și îngrijorarea dată de superficialitatea tinerilor „îmbătrâniți înainte de vreme” care nu pun accent pe valoare. Mai mult, Eminescu arată acuzator asupra cauzelor care au condus la această stare de fapt: școala nu mai reprezintă mediul fertil, propice creșterii caracterului datorită îngrămădirii informațiilor sterpe și nefolositoare: *„Am spus-o într-un rând că ceea ce ne inspiră durerea cea mai mare și o adevărată teamă de viitorul acestei țări nu sunt pe atâta oamenii generației actuale pe cât tinerii noștri, care vor stăpâni în viitor soarta nației lor. Lucrarea continuă a instituțiilor prea liberale a consistat la spiritele tinere în dărâmarea oricărei autorități dumnezeiești și omenești, într-o încredere oarbă în propria persoană neînsemnată, în nerespectarea oricărui superior. Ușurința cu care tinerii la noi discută despre oameni și lucruri, expresiile de care se servesc, suficiența și lipsa de naivitate e un semn că avem a face cu oameni îmbătrâniți înainte de vreme, cărora le-am putea prezice de pe acuma lipsa de statornicie și impotența morală. Aceasta-i pedeapsa ce ne-o dă Dumnezeu pentru c-am făcut din scoli numai unelte în care se îngrămădește învățarea unei mulțimi de cunoștințe, fără să fi îngrijit deloc pentru creșterea inimei și caracterului, căci niciodată tăria unui popor n-a stat în instrucție și numai în instrucție, ci totdeauna în creștere. O cunoștință, mai ales în scoalele secundare, care nu are rol educativ, e o cunoștință stearpă și nefolositoare.”* (Curierul de Iași, 5 iunie 1877)

Mihai Eminescu, a fost un adevărat iubitor și apărător al Bisericii Ortodoxe. Cuvintele sale stăbat veacurile rămânând un autentic testament pentru contemporani: *„Biserica răsăriteană e de optsprezece sute de ani păstrătoarea elementului latin de lângă Dunăre. Ea a stabilit și a unificat limba noastră într-un mod atât de admirabil, încât suntem singurul popor fără dialecte propriu-zise; ea ne-a ferit în mod egal de înghițirea printre poloni, unguri, tătari și turci, ea este încă astăzi singura armă de apărare și singurul sprijin al milioanele de români cari trăiesc dincolo de hotarele noastre. Cine-o combate pe ea și ritualurile ei poate fi cosmopolit, socialist, republican universal și orice i-o veni în minte, dar numai român nu e.”* (Mihai Eminescu, „Liber-cugetător, liberă-cugetare”, „Timpul”, 2 februarie 1879, în „Opere”, 1989, vol. X, p. 187) Biserica Ortodoxă este supranumită „maica spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbei și unitatea etnică a poporului (...)” (Mihai Eminescu, Timpul, 14 august 1882, în „Opere”, Editura Academiei Române, București, 1989, vol. 13, pp. 168-169);

Cu atât mai mult, educația religioasă înseamnă pentru geniul literaturii noastre a sădi, a crește, a forma oameni noi, valoroși, conștienți de libertatea care le-a fost dăruită. Mihai

Eminescu, vorbește despre rolul primordial și menirea pe care o are familia, școala și Biserica: educația și creșterea spirituală: „Școalele primare nu sunt instituite pentru propagarea științei, ci instituite de creștere (educațiune). Pe de altă parte, Biserica este asemenea un institut de creștere și influența ei asupra școlii primare este cea mai folositoare. Cititul, scrisul și socoteala nu sunt științe, sunt mijloace numai, cele dentâi pentru a-și fixa memoria și a ajunge la cunoștințe, cea din urmă pentru a ușura judecata asupra valorilor. Materia adevărată ce caută a se preda în școlile primare trebuie să fie educativă. Tocmai acesta e defectul școalelor din România, că cele primare cât și cele secundare îngreuie memoria și judecata copiilor c-o mulțime de cunoștințe nefolositoare – nicio programă de studii nu-i așa încărcată ca cea din România – lăsând caracterul și sentimentele paragină. Știința începe abia acolo unde judecata e coaptă, disciplina caracterului deplină, înainte de această epocă nu există decât creștere prin deosebite mijloace, din cari religia este cel mai puternic. Partea pur dogmatică a religiei se pierde cu vremea, dar sâmburele ei moral rămâne și formează tăria caracterului.” (Mihai Eminescu, „Românul combate ideile emise de noi”, Timpul, 11 octombrie 1878)

Manualele trebuie să fie aerisite, trebuie să inspire elevul, să îl ajute să-și formeze un bagaj bogat de cunoștințe. Publicistica de la „Timpul” vine să fundamenteze încă o dată câteva criterii pedagogice și metodice fundamentale în alcătuirea manualelor, îndeosebi a cărții de citire: „O carte de citire nu e numai o enciclopedie națională; ci, dacă e bună și cu îngrijire lucrată, precum au începută se lucra, ea revarsă în mii de capete aceleași cunoștințe, fără de nici o silă, căci nu se-nvață pe de rost; ea inspiră la zeci de mii de cetățeni aceeași iubire pentru trecut și brazda pământurilor; ea prefăce, după o justă observație, o masă de indivizi, ce se-ntâmplă a trăi pe aceeași bucată de pământ, într-un popor ce menține o țară. Tendința generală în școalele apusene e de-a înlocui toate cărțile speciale de studii din școalele primare prin cartea de citire, căci aceasta din urmă dă deplină libertate în privirea metodelor” (M. Eminescu, „Scrieri pedagogice”, Editura Junimea, Iași, 1977, p. 196).

Constatăm cu uimire nu numai actualitatea îndemnurilor eminesciene ci și vizionarismul de care a dat dovadă. Adevărurile sale pedagogice și de sociologie a educației și-au păstrat cu sfințenie valoarea. Deși nu a reușit să închege un sistem pedagogic articulat, Mihai Eminescu rămâne o personalitate marcantă a culturii românești, un deschizător de drumuri în domeniul educațional, o candelă aprinsă care luminează și astăzi.

Bibliografie

Boboc, Alexandru, *Eminescu și filosofia modernă*, Analele Universității București, București, 1990.

Crețu Ioan, *Mihail Eminescu*, Biografie Documentară, Editura Pentru Literatură, 1968.

Călinescu, George, *Opera lui Mihai Eminescu*, vol. I, II, București, Editura Minerva, 1976.

Eminescu, Mihai, *Opere*, ediție critică întemeiată de Perpesicius, XVI: Corespondență, Documentar, București, Editura Academiei, 1989.

Eminescu, Mihai, *Scrieri pedagogice*, Editura Junimea, Iași, 1977.

Vianu, Tudor, *Despre Eminescu*, București, Editura Minerva, 2009.

ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ DOR DE EMINESCU...

ABUZAN TATIANA
GIMNAZIUL HĂNĂESENII NOI
RAIONUL LEOVA, REPUBLICA MOLDOVA

Obiective

- Să cunoască viața și opera poetului Mihai Eminescu.
- Să recite poezii din creația eminesciană.
- Să recepteze la nivel cognitiv și emoțional mesajul patriotic al poeziei.
- Să teatralizeze înscenând fragmente din creația scriitorului.
- Să fredoneze melodii din creația poetului.

Decor: Portretul lui M.Eminescu.

Pe scenă scris „DOR DE EMINESCU”, desenele copiilor, expoziția de carte „Luceafărul poeziei noastre,,

Se include piesa Eminescu, interpretată de Ion și Doina Aldea-Teodorovici. Se repartizează copiilor imagini cu Eminescu și cuvântul Eminescu.

Prezentator I: Despre Eminescu s-a spus totul. Despre Eminescu nu s-a spus nimic.

Prezentator II: Cei care l-au citit și cei care nu l-au citit deloc, au susținut că Eminescu este Mare. Pe când el e Unic.

Prezentator III: O literatură care are pe un Hașdeu, pe un Creangă sau Cogălniceanu, nu poate să nu aibă și pe un Eminescu.

Prezentator I: Un popor care îl are pe Eminescu nu poate fi sărac.

Prezentator II: Eminescu ne-a făcut bogați prin naștere. Bogați prin faptul că-i aparținem. Bogați prin faptul că ne aparține. Ce noroc de noi că suntem atât de bogați: îl avem pe Eminescu.

Prezentator III: Acest spectacol este închinat aniversării de 175 de ani de la nașterea Luceafărului literaturii noastre – Mihai Eminescu.

Prezentator I: Vom poposi în miraculoasa și minunată „Lume Eminescu”, fiindcă „poetul și-a muiat pana în eternitate pentru a așterne gânduri îngemănate cu dumnezeirea”.

Prezentare PPT <https://www.youtube.com/watch?v=41xXXcE9Kx0>

Prezentator II: Eminescu a avut deosebită sensibilitate de a citi în stele destinul Luceafărului, a citi în inima frunzei soarta codrilor de aramă și a pădurii de argint.

Prezentator III: Inegalabile pagini din cartea sublimă a naturii realizează poetul în versurile sale.

În continuare vă prezentăm un recital de poezie.

1. Freamăt de codru

*Tresărind scânteie lacul
Și se leagănă sub soare;
Eu, privindu-l din pădure,
Las aleanul să mă fure
Și ascult de la răcoare
Pitpalacul.*

*Din izvoare și din gârle
Apa sună somnoroasă;
Unde soarele pătrunde
Printre ramuri a ei unde,
Ea în valuri sperioase
Se azvârle.*

*Cucul cântă, mierle, presuri -
Cine știe să le-asculte?
Ale păsărilor neamuri
Ciripesc pitite-n ramuri
Și vorbesc cu-atât de multe
Înțelesuri.*

2.Fiind băiet, păduri cutreieram.

*Fiind băiet păduri cutreieram
Și mă culcam ades lângă isvor,
Iar brațul drept sub cap eu mi-l puneam
S-aud cum apa sună-ncetișor:
Un freamăt lin trecea din ram în ram
Și un miros venea adormitor.
Astfel ades eu nopți întregi am mas,
Blând îngânat de-al valurilor glas.*

*Alături teiul vechi mi se deschide:
Din el ieși o tânără crăiasă,
Pluteau în lacrimi ochii-mi plini de vise,*

Cu fruntea ei într-o maramă deasă,
Cu ochii mari, cu gura-abia închisă;
Ca-n somn încet-încet pe frunze pasă,
Călcând pe vârful micului picior,
Veni alături, mă privi cu dor.

Și ah, era atâta de frumoasă,
Cum numa-n vis o dată-n viața ta
Un înger blând cu fața radioasă,
Venind din cer se poate arăta;
Iar păru-i blond și moale ca mătasa
Grumazul alb și umerii-i vădea.
Prin hainele de tort subțire, fin,
Se vede trupul ei cel alb deplin.

3.Ce te legeni?...

- Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie, fără vânt,
Cu crengile la pământ?
- De ce nu m-aș legăna,
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește.
Bate vântul frunza-n dungă -
Cântăreții mi-i alungă;
Bate vântul dintr-o parte -
Iarna-i ici, vara-i departe.
Și de ce să nu mă plec,
Dacă păsările trec!
Peste vârf de rămurele
Trec în stoluri rândurele,
Ducând gândurile mele
Și norocul meu cu ele.

Și se duc pe rând, pe rând,
Zarea lumii-ntunecând,
Și se duc ca clipele,
Scuturând aripele,
Și mă lasă pustiit,
Vestejit și amorțit
Și cu doru-mi singurel,
De mă-ngân numai cu el!

Prezentator I: Eminescu este poetul care le-a dorit oamenilor din toată inima o mare fericire și a încercat să le-o ofere în spațiul operelor sale.

Prezentator II: Iubirea lui e acea azimă caldă pe care o împarte mamei, iubitei, naturei.

Prezentator III: Poetul a iubit și-a pățimit

Ca un copil poetul a iubit

Femeie preafrumoasă a iubit

Și-a pățimit, și-n patimi a trăit.

Prezentator I: „Îngerul blond” al lui Eminescu a fost Veronica Micle, o doamnă frumoasă, cu părul lung și bălai și ochii albaștri. Zăpăcit de-a dreptul de imaginea Veronicăi, Eminescu compune multe poeme de amor influențate de chipul frumoasei doamne.

Romanța *De ce nu vii. Piesa se interpretează la ghitară.*

4. Atît de fragedă

*Atît de fragedă, te-asameni
Cu floarea albă de cireș,
Și ca un înger dintre oameni
În calea vieții mele ieși.*

*Abia atingi covorul moale,
Mătasa sună sub picior,
Și de la creștet pân-în poale
Plutești ca visul de ușor.*

Din încrețirea lungii rochii

*Răsai ca marmura în loc -
S-atârnă sufletu-mi de ochii
Cei plini de lacrimi și noroc.*

*O, vis ferice de iubire,
Mireasă blândă din povești,
Nu mai zâmbi! A ta zâmbire
Mi-arată cât de dulce ești.*

5. Pe lângă plopul fără soț...

*Pe lângă plopul fără soț
Adesea am trecut;
Mă cunoșteau vecinii toți -
Tu nu m-ai cunoscut.*

*La geamul tău ce strălucea
Privii atât de des;
O lume toată-nțelea -
Tu nu m-ai înțeles.*

*De câte ori am așteptat
O șoaptă de răspuns!
O zi din viață să-mi fi dat,
O zi mi-era de-ajuns;*

*O oră să fi fost amici,
Să ne iubim cu dor,
S-ascult de glasul gurii mici
O oră, și să mor.*

*Dându-mi din ochiul tău senin
O rază dinadins,
În calea timpilor ce vin
O stea s-ar fi aprins;*

6.Și dacă...

*Și dacă ramuri bat în geam
Și se cutremur plopii,
E ca în minte să te am
Și-ncet să te apropii.*

*Și dacă stele bat în lac
Adâncu-i luminându-l,
E ca durerea mea s-o-mpac
Înseninându-mi gândul.*

*Și dacă norii deși se duc
De iese-n lăcu luna,
E ca aminte să-mi aduc
De tine-ntotdeauna*

Valsul sub muzica Sara pe deal karaoke (cu umbrelele).

Prezentator I: Născut în zodia lui Hristos, și-a trecut destinul tot printr-o continuă săptămână a patimilor, copiind involuntar destinul Țării.

Prezentator II: Iubirea de Patrie era pentru Eminescu un sentiment de cea mai înaltă probă pentru fiecare om. Adevărata dragoste de patrie nu se declară prin cuvinte, ci se adevărește prin fapte. Acest model de comportament moral și sentiment profund este zugrăvit în Scrisoarea a III.

Înscenare: Scrisoarea III (fragment)

*(Autorul) Un sultan dintre aceia ce domnesc peste vreo limbă,
Ce cu-a turmelor pășune, a ei patrie ș-o schimbă,
La pământ dormea ținându-și căpătîi mîna cea dreaptă;
Dară ochiu-nchis afară, înlăuntru se deșteaptă.
Vede cum din ceruri luna lunecă și se coboară
Și s-apropie de dînsul preschimbată în fecioară.
Înfloreă cărarea ca de pasul blîndeii primăveri;
Ochii ei sunt plini de umbra tăinuitelor dureri;
Codrii se înfiorează de atîta frumusețe....*

*La un semn, un țărm de altul, legînd vas de vas, se leagă
Și în sunet de fanfare trece oastea lui întreagă;
Ieniceri, copii de suflet ai lui Allah și spahii
Vin de-ntunecă pămîntul la Rovine în cîmpii;
Iată vine-un sol de pace c-o năframă-n vîrf de băț.
Baiazid, privind la dînsul, îl întreabă cu dispreț:
— Ce vrei tu?
— Noi? Bună pace! Și de n-o fi cu bănat,
Domnul nostru-ar vrea să vază pe măritul împărat.*

*La un semn deschisă-i calea și se-apropie de cort
Un bătrîn atît de simplu, după vorbă, după port.
— Tu ești Mircea?
— Da-mpărate!
— Am venit să mi te-nchini,
De nu, schimb a ta coroană într-o ramură de spini.*

— Orice gând ai, împărate, și oricum vei fi sosit,
Cît suntem încă pe pace, eu îți zic: Bine-ai venit!
Despre partea închinării însă, doamne, să ne ierți;
Dar acu vei vrea cu oaste și război ca să ne cerți,
Ori vei vrea să faci întoarsă de pe-acuma a ta cale,
Să ne dai un semn și nouă de mila măriei tale...
De-o fi una, de-o fi alta... Ce e scris și pentru noi,
Bucuroși le-om duce toate, de e pace, de-i război.
— Cum? Cînd lumea mi-e deschisă, a privi gîndești că pot
Ca întreg Aliotmanul să se-mpiedice de-un ciot?
O, tu nici visezi, bătrîne, cîți în cale mi s-au pus!
Toată floarea cea vestită a întregului Apus,
Tot ce stă în umbra crucii, împărați și regi s-adună
Să dea piept cu uraganul ridicat de semilună.

Cînd văzui a lor mulțime, cîtă frunză, cîtă iarbă,
Cu o ură nempăcată mi-am șoptit atunci în barbă,
Am jurat ca peste dînșii să trec falnic, fără păs,
Din pistolul de la Roma să dau calului ovăs...
Și de crunta-mi vijelie tu te aperi c-un toiag?
Și, purtat de biruință, să mă-mpiedec de-un moșneag?
— De-un moșneag, da, împărate, căci moșneagul ce privești
Nu e om de rînd, el este domnul Țării Românești.
Eu nu ți-aș dori vreodată să ajungi să ne cunoști,
Nici ca Dunărea să-nece spumegînd a tale oști.
Mulți durară, după vremuri, peste Dunăre vrun pod,
De-au trecut cu spaima lumii și mulțime de norod;
Împărați pe care lumea nu putea să-i mai încapă
Au venit și-n țara noastră de-au cerut pămînt și apă —

Și nu voi ca să mă laud, nici că voi să te-nspăimînt,
Cum veniră, se făcură toți o apă și-un pămînt.
Tu te lauzi că Apusul înainte ți s-a pus? ...
Ce-i mîna pe ei în luptă, ce-au voit acel Apus?
Eu? Îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul...

*Și de-aceea tot ce mișcă-n țara asta, rîul, ramul,
Mi-e prieten numai mie, iară ție dușman este,
Dușmănit vei fi de toate, făr-a prinde chiar de veste;
N-avem oști, dară iubirea de moșie e un zid
Care nu se-nflorează de-a ta faimă, Baiazid!*

Declamatorii recită pe rând:

1. *Eminescu – vers de dor*

Pururea răscolitor.

2. *Eminescu – codru des,*

Plin de freamăt și-nțeleș.

3. *Eminescu e un om*

4. *Eminescu e un pom.*

5. *Eminescu e un dor.*

6. *Eminescu-i un izvor!*

7. *Eminescu e o stea!*

8. *Eminescu-i Țara mea.*

9. *Eminescu e un neam.*

10. *E m i n e s c u - i tot ce am! TOȚI*

Piesa Eminescu, interpretată de Ion și Doina Aldea-Teodorovici. Cântă toți elevii prezenți la activitate.

*La zidirea soarelui se știe,
Cerul a muncit o veșnicie,
Noi, muncim întocmai, ne-am ales cu,
Ne-am ales cu domnul Eminescu,
Domnul cel de pasăre măiastră,
Domnul cel de nemurirea noastră
Eminescu.*

*Mi-l furară, Doamne, adineauri
Pe înaltul domn cu tot cu lauri,
Mă uscam de dor, în piept cu plânsul
Nu știam că dor mi-era de dânsul,
Nu știam că doina mi-o furară
Cu străvechea și frumoasa țară -
Eminescu.
Eminescu.*

*Suntem în cuvânt și-n toate
Floare de latinitate
Sub un cer cu stele sudice.
De avem sau nu dreptate,
De avem sau nu dreptate,
Eminescu să ne judece,
Eminescu.*

*Acum am și eu pe lume parte:
Pot îmbrățișa maiastră-ți carte,
Știu că frate-mi ești și mi-ești părinte,
Acum nimeni nu mă poate minte.
Bine ai venit în casa noastră,
Neamule, tu floarea mea albastră*

Eminescu,

Eminescu.

Suntem în cuvânt și-n toate

Floare de latinitate

Sub un cer cu stele sudice.

De avem sau nu dreptate,

De avem sau nu dreptate,

Eminescu să ne judece.

Autor- Abuzan Tatiana.

Referințe bibliografice

1. Mihai Eminescu „Poezii publicistică,, -ediția a II-a, Chișinău 1997.

2. Mihai Eminescu „Memento Mori,, Postume, Chișinău 1997.

3. Mihai Eminescu „Poezii,, ediția a V-a 1998.

4. Mihai Eminescu „Opere alese,, volumul 1, Chișinău 1971.

5. Mihai Eminescu „Pagini alese,, Libra Vox, București, 2002.

„EMINESCU, LUCEAFĂR - EU, O MICĂ STEA"

PROIECT EDUCAȚIONAL

Raport de activitate

Profesor pentru educație timpurie, **FÎNTÎNARIU IUSTINA-CRISTINA**
G.P.N. NR. 1 RÂȘCA, SUCEAVA

UNITATEA ȘCOLARĂ: Școala Gimnazială Râșca , Suceava/ G.P.N Nr.1 Râșca

RESURSE UMANE: grupa mare „Buburuzele"

DENUMIREA PROIECTULUI : „Eminescu, luceafăr - Eu, o mică stea"

SCOPUL PROIECTULUI : Cunoașterea operei și vieții poetului Mihai Eminescu, educarea preșcolarilor în spiritul valorilor naționale.

DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR:

La data de 15 ianuarie se sărbătorește două evenimente deosebite pentru poporul român— Ziua Culturii Naționale și aniversarea celor 175 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu, Luceafărul poeziei românești. Eminescu reprezintă una dintre valorile inestimabile ale tezaurului cultural al poporului român. Sărbătorirea Zilei Culturii Naționale și a aniversării nașterii lui Mihai Eminescu este o ocazie perfectă pentru a educa tinerele generații despre valoarea patrimoniului cultural românesc. Implicarea preșcolarilor în activități care le stimulează imaginația și creativitatea, cum ar fi lecturile și creațiile literare sau plastice, va avea un impact semnificativ asupra dezvoltării lor.

Arborele de Cultură este un concept pedagogic inovator care i-a ajutat pe copii să descopere bogăția patrimoniului nostru cultural și personalitățile care au contribuit la dezvoltarea culturii naționale.

Am decis să deschidem o ceainărie în sala de grupă– Ceainăria „Mihai Eminescu” – pentru a sărbători, într-un cadru plăcut și primitor, Ziua Culturii Naționale și împlinirea a 175 de ani de la nașterea marelui poet „nepereche”. Considerăm că acest amestec de arome, cărți și ceai de tei fierbinte este cheia către tărâmul imaginației. Lectura devine mult mai plăcută atunci când o însoțim cu o cană de ceai aburindă, alături de o turtă dulce aromată.

Iată câteva activități care i-au ajutat pe preșcolari să se familiarizeze cu Mihai Eminescu și cu opera sa într-un mod accesibil și distractiv: audii poezii de M. Eminescu; „Somnoroase păsărele”-memorizare, euritmie, colaj lebăda; expoziție „Ziua culturii naționale”- cărțile confecționate, volume de poezii, desene, semne de carte, colaje; creare de cvintete despre Mihai Eminescu; rezolvarea rebusului și a puzzle-ului. Prin rezolvarea rebusului și a puzzle-ului au descoperit numele și portretul celui mai mare poet român. Au urmărit prezentarea copilăriei poetului, subliniind preferința acestuia pentru plimbările în natură și pentru poveștile bunicilor; au recunoscut chipul lui Mihai Eminescu pe bancnotă. Desenele și colajele cu scene reprezentative din viața și opera marelui poet, realizate în tehnici diferite, reprezintă o bună ocazie de a-i apropia pe copii de cultură, o șansă în plus să dezvoltăm adultul echilibrat de mâine. „Revedere” este poezia care a trezit în sufletul copiilor dragostea pentru natură, sintetizată în „codru”. Dialogul realizat între codru și poet a fost redat cu multă măiestrie, astfel încât copiii au vizualizat natura cu modificările ce se petrec la schimbarea anotimpurilor. Preșcolarii au participat la un joc interactiv de cunoaștere: „Despre Mihai Eminescu”.

Am explorat dintr-o perspectivă contemporană viața și realizările lui Mihai Eminescu, pentru a oferi copiilor oportunitatea de a se conecta mai profund cu moștenirea noastră culturală. Grădinița constituie cadrul organizat unde „Luceafărul poeziei românești” poate să găsească în glasul cristalin al copiilor puritatea sufletului, sensibilitatea afectivă, locul feeric dorit de poet, atunci când a scris multe din poeziile sale.

Capitolul 4

Sclipiri de iarnă

IARNA PRIETENIEI

CURAC MARINELA

LICEUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ ARAD

Iarna aduce cu sine o atmosferă specială, plină de bucurie și căldură, iar în cadrul clasei noastre, acest sezon a fost sărbătorit în mod deosebit prin activități care au pus accent pe prietenie, colaborare și creativitate. Prin proiectul „Iarna prieteniei”, elevii s-au bucurat de o serie de evenimente care au întărit legăturile între colegi și au creat momente de neuitat.

Pentru a deschide această serie de activități, elevii au participat la o lectură specială a cărții „O prietenie adevărată” de Catherine Girard-Audet. Povestea a captivat inimile copiilor, fiind o oportunitate de a reflecta asupra valorii prieteniei autentice. Fiecare copil a învățat că prietenia adevărată presupune încredere, sprijin și înțelegere reciprocă, iar acest mesaj a fost subliniat în cadrul unei discuții interactive, în care elevii au împărtășit propriile lor experiențe legate de prietenii adevărate.

Continuarea activităților a fost marcată de o petrecere tematică în pijamale, în care elevii au avut ocazia să socializeze și să se distreze într-o atmosferă relaxată și prietenoasă. Petrecerea a fost un prilej de a încuraja colaborarea și spiritul de echipă prin diverse jocuri de comunitate. Activitățile de grup au inclus provocări amuzante și jocuri interactive care au adus zâmbete pe fețele tuturor, consolidând legăturile dintre colegi.

O altă activitate a fost organizarea unui schimb de cadouri de tip „Secret Santa”. Fiecare elev a primit un coleg căruia trebuia să îi ofere un mic dar, fără a-și dezvălui identitatea. Această activitate a fost nu doar un moment de surpriză și emoție, dar și o lecție despre generozitate și altruism. Cadourile au fost simple, dar pline de semnificație, iar bucuria de a dărua a fost resimțită de toți participanții.

Pentru a încheia această săptămână tematică, elevii au fost invitați să își exprime creativitatea prin realizarea unor lucrări intitulate „Prietenii de zăpadă”. Utilizând tehnici de pictură și materiale diverse, copiii au creat imagini care reflectau atât frumusețea iernii, cât și legăturile de prietenie între oamenii de zăpadă. Lucrările au fost expuse în sala de clasă, care s-a transformat într-o galerie de artă a prieteniei.

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului „Iarna prieteniei” au avut un impact pozitiv asupra elevilor, promovând nu doar învățătura teoretică, ci și valori fundamentale precum prietenia, colaborarea și spiritul de echipă. Aceste momente speciale au adus un strop de magie în viața școlară, amintindu-ne tuturor că iarna este un prilej minunat de a împărtăși momente frumoase și de a întări legăturile de prietenie.

SIMBOLUL BRADULUI ÎN LUME

ICHIM CRISTIANA OANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NUMĂRUL 28, GALAȚI

Conform DEX,

CRĂCIUN, *crăciunuri*, n. pr. n. Sărbătoare creștină care celebrează, la 25 decembrie, nașterea lui Isus Hristos. ♦ *Moș Crăciun* = personaj legendar, cu barbă mare albă, cu o mantie lungă roșie, care vine să împartă copiilor, în noaptea de Crăciun, jucării și dulciuri. – Probabil lat. creatio, -onis „naștere”.

În limba română, la fel ca în multe alte limbi regionale europene, originea latină a continuat să existe până în zilele noastre pentru a desemna sărbătoarea Crăciunului – ”creatio, -onis” însemnând ”naștere”.

În engleză se spune ”Christmas” (”Mesa de Crăciun”), în germană ”Weihnachten” (”Noptile sfinte”), în olandeză ”Kerstmis”, iar în greacă ”Chrisstouyenna”.

BRADUL – SIMBOLUL CRĂCIUNULUI

Pentru sărbătorirea lui Jul, popoarele nordice plantau un brad în fața caselor lor. În secolul al XVIII-lea, pomul de Crăciun și-a făcut intrarea și în biserici. Înainte ca tradiția pomului de Crăciun să se răspândească în Germania, exista deja un obicei foarte vechi, ce consta în decorarea ferestrelor, geamurilor, porților și tavanelor cu ramuri de iederă.

În Franța, prima datare oficială a pomului de Crăciun a fost găsită în provincia Alsacia. În 1521, un edil municipal i-a autorizat pe paznicii forestieri să îi lase pe localnici să taie brazi de mici dimensiuni pentru a celebra Crăciunul. Primele descrieri ale bradului de Crăciun datează oficial din 1605. Este vorba de descrierile unor brazi de Crăciun din orașul Strasbourg. În acea epocă, bradul era decorat cu tradafiri din hârtie, figurine din hârtie colorată, mere roșii și diverse dulciuri. Tradiția bradului de Crăciun a fost introdusă pe scară largă în Franța de prințesa Hélène de Mecklembourg, care a adus-o la Paris în 1837, după căsătoria ei cu ducele de Orléans.

În 1841, prințul Albert (originar din Germania), soțul reginei Victoria a Marii Britanii, a ridicat un brad de Crăciun în fața castelului Windsor din Anglia și a instaurat astfel ceremonia decorării pomului de Crăciun.

Cu ajutorul coloniștilor, bradul de Crăciun a ajuns și în Statele Unite ale Americii la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Tradiția a fost instaurată și la Casa Albă, în 1840.

În Canada, bradul de Crăciun a fost impodobit prima dată în interiorul bisericilor, înainte de a ajunge în casele tuturor localnicilor.

Bradul de Crăciun a ajuns și în Rusia în 1852, iar primul brad de Crăciun a fost plantat și iluminat în Sankt Petersburg.

Egiptenii antici, grecii antici, culturile germanice din Europa timpurie și românii antici practicau cu toții o versiune a ceremoniei de împodobire a bradului de Crăciun, pe care noi o asociem azi cu Sărbătoarea Nașterii Domnului.

Există nenumarate **tipuri de brazi de Crăciun**, dar în multe dintre aceste culturi, acești brazi de Crăciun erau simboluri ai vieții veșnice și ai fertilității.

Ciclul tipic de viață al unui copac, căruia îi cad frunzele spre toamna- iarnă, aduce în mod natural în minte ciclul uman al vieții și al morții.

Bradul însă se diferențiază de alți copaci datorită tendinței sale de a rămâne verde tot timpul anului, determinându-i pe oameni să-l asocieze cu vitalitatea, cu magia.

Împodobirea bradului de Crăciun a fost asociată prima dată cu Crăciunul în Germania secolului al XVI-lea.

În acest timp, țăranii din vestul Germaniei au început tradiția decorării brazilor pentru a-i sărbători pe *Adam și Eva*, care erau considerați sfinți.

Acesta era un eveniment anual care se întâmpla pe 24 decembrie.

Indiferent de originea sa, bradul de azi simbolizează câteva aspecte importante ale sărbătoririi Crăciunului, inclusiv următoarele:

- **spiritul bunătății și dărnicii** (de aici și schimbul de cadouri)
- **îmbrățișarea naturii și a rolului său** în anotimpurile de schimbare
- **viața eternă**
- **îmbrățișarea tradițiilor legate** de sărbătoarea Crăciunului

Puține simboluri sunt la fel de puternice legate de sărbătoarea Crăciunului, așa cum este bradul.

După cum știe oricine care a dat moștenire decorațiunile de Crăciun din generație în generație, există asocieri puternice în jurul bradului.

Deși s-ar putea să nu vă gândiți la acest lucru când împodobiți bradul de Crăciun anul acesta, trebuie să știți că fiecare decor de brad simbolizează ceva important.

Iată câteva din cele mai notabile exemple:

- În funcție de background-ul tău, luminile pomului de Crăciun pot reprezenta spiritul lui Dumnezeu, importanța iluminării sau a cunoașterii sau căldura iubirii în familie.
- Unii creștini moderni cred că ornamentele și decorațiunile roșii din pomul de crăciun simbolizează sângele și sacrificiul lui Hristos.
- În mod tradițional, *pomul de Crăciun* este acoperit de o stea sau un înger.

Aceste simboluri sunt foarte importante în povestea nașterii lui Isus.

Panglicile și ghirlandele pot semnifica legăturile care îi conectează pe membrii familiei în timpul sărbătorilor de iarnă și pe parcursul anului.

Azi, fiecare brad de Crăciun artificial sau verde este diferit și are o semnificație aparte în felul său.

În creștinism, pomul de Crăciun este simbolul nașterii și Învierii lui Iisus Hristos (brazi de crăciun artificiali verzi).

Ramurile și acele brazilor sunt privite ca o emblemă a nemuririi și se spune că simbolizează coroana de spini purtată de Hristos pe cruce.

De asemenea, se consideră că fiecare decor folosit pentru împodobirea bradului de Crăciun are o semnificație specială.

BIBLIOGRAFIE:

[Dicționar explicativ al limbii române | dexonline](#)

[Pom de Crăciun – Wikipedia](#)

[Semnificația bradului de Crăciun - Blog Post BraziCraciun](#)

[Tradiția și semnificația bradului de Crăciun - Tradiții ..](#)

„SĂRBĂTORILE ANOTIMPURILOR” PROGRAMĂ PENTRU DISCIPLINA OPȚIONALĂ- ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR –R.E.D.

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR: STAVĂR-VERGEA IZABELA
COLEGIUL NAȚIONAL DE ARTE “REGINA MARIA” – CONSTANȚA, ROMÂNIA

ARGUMENT

Subiect al poeziilor, textelor literare, natura a inspirat pe cei sensibili, pe cei atinși de geniul creației, lăsând capodopere spre lecturare și spre mulțumirea sufletească a cititorilor.

De câte ori oare nu ne-au venit în minte, atunci când poposeam într-o pădure răcoroasă, versurile eminesciene: „Codrule, codruțule, ce mai faci, drăguțule?” sau fragmentele citite din jurnalul de călătorie al lui Vlahuță „România pitorească”, ori colindând „Pe drumuri de munte” cu neobositul Calistrat Hogaș ?

Pictura și muzica sunt alte domenii în care natura e omniprezentă și reprezentată la rândul ei prin modalități aparte, **culoare și sunet**, menite să întregască acest tablou și să ne bucure inimile .

Iată doar câteva din ideile care m-au ajutat să conving că un opțional reușit trebuie să îmbine o educație pentru și prin natură, combinând la nivelul mai multor arii curriculare această temă generoasă și încerc să aduc lumină nouă prezentând cât mai multe fațete ale domeniului NATURĂ prin interdisciplinaritatea creativă.

În orele de opțional elevii vor cânta , vor interpreta roluri, vor executa colaje, vor colecționa ilustrate și vor organiza expoziții de fotografii.

Acest opțional are un dublu scop: **prezentarea naturii** în toată splendoarea ei exprimată în diverse moduri artistice (literatură, muzică, desen, artă fotografică) sensibilizând astfel sufletele micuților învățăcei cu frumosul și nu în ultimul rând doresc **educație ecologică** care să promită formarea de generații ce vor ocroti mediul înconjurător de răutatea sau indiferența celor care produc pagube ireparabile naturii.

CONȚINUTURI ȘI TEME PROPUSE

TOAMNA

Aranjamente florale, compoziții, colaje, poezii.

1. Pădurea înfrunzită-colaj
2. Toamna (poezie)- de Demostene Botez
3. Coș cu fructe -desen în acuarelă
4. Peisaj de toamnă (desen) + „Floarea soarelui” (poezie), de Virgil Carianopol
5. *Cântecul toamnei- melodie dupa auz*

Culori calde-culori reci

6. Pădurea toamna -colaj de frunze presate
7. Umbrele- desen în acuarelă

Cântec cu mișcare

8. *Bate vântul frunzele-cântec*

Tehnica origami

9. Pasărea- pliarea hârtiei- tehnica de lucru Origami

IARNA

Iarna-cerne norii de zăpadă

10. Scumpă țară românească, poezie de Haralamb Lecca
11. Crăciunul copiilor, poezie de Octavian Goga
12. Felicitarea cu lumânări/globulețe pe crengi de brad- colaj

Iarna și bucuriile ei

1. Iarna, poezie de Nicolae Labiș
2. Jocuri de iarnă- desen
3. Norul de zăpadă- colaj
4. *Iarna a sosit în zori- cântec*
5. Copăcelul iarna- abilități practice modelaj
6. Omul de zăpadă- mobil- jucarie

PRIMĂVARA

Surprize de primăvară

8. Mărțișoare ecologice- expoziție cu vânzare
9. Felicitare pentru ziua mamei- abilități practice
10. *E ziua ta, măicuță!- cântec*
11. Morile de vânt- abilități plastice- jucarie
12. Florile de primăvară- desen în tehnici la alegere
13. Laleaua –tehnica Origami

Paștele

14. La Paști-poezie de George Topîrceanu
15. Decorarea ouălelor –desen în carioca pe mulaj de gips
16. Concertul primăverii, poezie de George Coșbuc
17. Buburuza- tehnica Origami

VARA

Ziua copiilor

1. Invitație la carnavalul copiilor- Măști- Carnavalul personajelor din povesti

Jucării pentru camera mea

1. Vara, poezie de Duiliu Zamfirescu
2. Fluturile- tehnica Origami; Cântec: *Vara caldă e aici*

OBIECTIVE ȘI	EXEMPLE ALE ACTIVITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE
• Să desprindă informațiile cerute dintr-un mesaj ascultat ; • Să identifice și să clasifice materialele din natură funcție de caracteristicile lor; • Să aplice tehnici de prelucrare a materialelor din natură în scopul obținerii de produse finite; • Să coopereze cu colegii într-o echipă la realizarea unor produse; • Să reproducă lucrări muzicale pe teme specifice naturii; • Să identifice dirijat elemente ale mediului înconjurător;	• sesizare a elementelor impuse, semnificative sale unui mesaj ascultat sau citit; • Formulare de întrebări și de răspunsuri referitoare la mesajul ascultat ; • Observații practice privind caracteristicile materialelor identificate; • Activități de curățare, presare, clasare a materialelor colectate; • Exerciții de așezare a plantelor presate într-o expoziție decorativă originală; • Activități de realizare practică a unor compoziții, colaje cu elemente din natură; • Realizarea unor produse în cadrul unei echipe de lucru; • Conversații referitoare la produsele realizate; • -joc de identificarea unor piese muzicale după fragmente audiate; • reproducere a fragmentelor audiate și de sesizare a mesajului acestora; • Explicarea preferinței pentru anumite lucrări; • Activități de observare în natură; • Completarea de fișe de observație, calendarul naturii; • Expoziții cu imagini sau fotografii realizate pe teme de natură sau mediu;
• Să perceapă mesajul conținutului unui text literar	• Plantare de flori și pomi; • Identificarea cuvintelor necunoscute și explicarea acestora; • Identificarea momentelor acțiunii unui basm, poveste, povestire;
• Să descrie însușiri ale viețuitoarelor și caracteristici ale condițiilor de mediu	• Exerciții de ordonarea acestor momente principale într-o succesiune logică; • Întreținerea zonei în care se afla școala; • Excursii și drumeții; • Jocuri de rol: anotimpurile și modul în care influențează viața oamenilor și a viețuitoarelor; • Rezolvarea de rebusuri vizând relația viețuitoare-natură; aspecte ale vremii; fauna și flora Dobrogei.
• Să dramatizeze conținutul unui text literar	• Exerciții de povestire, repovestire, recitare a textelor/versurilor; • Dramatizări, jocuri de rol, exerciții de memorare; • Exerciții de redare prin desen a imaginilor artistice din textul liric.

MODALITĂȚI DE EVALUARE

- **Probe de evaluare orală și probe scrise** (fișe de muncă independentă, completări de rebusuri, teste);
- **Probe practice:** realizarea unor lucrări pe teme literare, a planșelor cu materiale din natură, afișe de prezentare/publicitare;
- **Metode alternative:** concursuri tematice, portofolii, activități pe grupe, expoziții.
- **Evaluare și notarea lucrărilor-** imagini, fotografii- ce formează expozițiile sau concursurile pe teme date;
- **Probe de creativitate** în finisarea și decorarea lucrărilor sau desenarea de afișe. Exemplu: Calendarul naturii; Ce personaj as vrea să fiu?
- **Exemple de produse ale activității elevilor:** Calendarul naturii; Povestea mea preferată; Unde vreau să îmi petrec vacanța? ; Expoziții; Afișe pe tematica anotimpurilor, Caravana micilor artiști- lucrări plastice și de modelaj.

BIBLIOGRAFIE

- 1.*** - ANTOLOGIE DE TEXTE LITERARE- clasele I-IV- Editura Aramis, București, 2005, pagini de la 168- 262.
2. Mihăescu, Cleopatra; Pițilă, Tudora- SCRIITORI ROMÂNI-fișe de portofoliu, clasele primare, Editura Aramis Print, 2007, pag. integral.
3. *** - EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR- descriptori de performanță, București, 2007, clasa a I-a, pag. 21-30.
4. Goncerencu, Georgeta; Goncerencu, Vasile- ORE OPȚIONALE LA CLASELE I-IV, Editura IFCON.SA., Constanța, 2001, pag. 200-224.
5. Peneș, Marcela; Ploscariu, Nicu- SĂRBĂTORILE ANOTIMPURILOR- cele mai frumoase poezii, Editura Aramis, 2005, integral.
6. Petroaia, Elena; Pârâială, Dumitru- DISCIPLINE OPȚIONALE LA CLASELE I-IV- modele orientative-metodica, Editura POLIROM, București, 2000, pag. 35-46.

BINE AȚI VENIT LA CARNAVAL

PÎNZARI ELVIRA

INSTITUȚIA: IP LICEUL TEORETIC „CONSTANTIN STAMATI – CIUREA”

Titlul scenariului: „*Bine ați venit la carnaval!*”

Data: 20.12.2024

Durata: 60 minute

Forma de organizare: *frontal*

Domenii de activitate:

Limbaj și comunicare

Arte

Eu, familia și societatea

Dimensiuni:

Educație pentru societate

Educație pentru limbaj și comunicare

Educație muzicală

Unități de competență:

ELC 2.3: Producerea de mesaje clare, logice, folosind expresivitatea verbală, non-verbală, paraverbală (intensitate, ritm, intonație, accent, gesturi, mimică etc.);

ELC 3.4: Reproducerea logică, coerentă, expresivă, creativă a textelor literare.

EPS 1.3: Exprimarea respectului față de semenii, acordându-le ajutor când aceștia au nevoie în activitățile gospodărești, în curte, pe stradă.

EM: 2.3. Manifestarea expresivității: dicție frumoasă, pronunțare corectă, emisiune curată și frumoasă (voce naturală, fără încordări)

EM: 2.5. Improvizarea mășcărilor în diferite combinații de dans și jocuri muzicale;

EM: 3.3. Participarea cu plăcere, inițiativă și curiozitate, la activitățile muzicale și evenimentele cultural-aristice.

Obiectivele operaționale:

Cognitive:

O₁ - Să demonstreze înțelegerea întrebărilor, răspunzând coerent;

O₂ - Să recite expresiv poezii dedicate lui Moș Crăciun;

O₃ - Să respecte regulile jocului, concentrându-se asupra sarcinii;

Socioafective:

O₄ - Să participe cu interes la activitatea desfășurată;

O₅ - Să manifeste expresivitate corporală în redarea rolurilor pentru care s-au pregătit;

O₆ - Să interpreteze cu plăcere cântece cu tematica sărbătorilor de iarnă;

Psihomotorii:

O₇ - Să se miște liber prin spațiul sălii;

O₈ - Să manipuleze corect cu materialele didactice puse la dispoziție;

Strategii didactice:

Metode și procedee didactice: recitarea, dramatizarea, cântecul, jocul, surpriza, etc

Mijloace de învățământ: laptop, boxe, decorațiuni specifice evenimentului, costume pentru carnaval, baghetă, costume pentru Moș Crăciun, sac cu cadouri, etc

Personaje-copii: Prințul și prințesa castelului (gazdele), Cenușăreasa și prințul, Motanul Încălțat și marchiza, Degețica și prințul, Făt-Frumos și Ileana Cosânzeana, Scufița Roșie și

Lupul, Frumoasa Adormită, Mama vitregă, Alba-ca-Zăpada, Zâna Iarnă, Zâna bună, Omul de Zăpadă, Fulguța.

Personaje -adulți: Moș Crăciun, Crăiasa Zăpezilor, Hârcuța - un copil din altă clasă.

Decor mediu:

Bibliografie:

1. *Curriculum pentru educația timpurie*, editura Lyceum, Chișinău, 2019;
2. *Standarde de învățare și dezvoltare a copilului de la naștere până la șapte ani*, editura Lyceum, Chișinău 2019
3. <https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>

Sala este amenajată în stilul unui palat regal: cu tron, cu un ceas mare ce arată ora 11⁵⁵, cu un brad, dar și alte elemente: felinare, scaune împodobite, candelabre, etc. În fundal se aude melodia de început <https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>

În scenă ies Prințul și Prințesa castelului: <https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>

Prințul castelului: *(se adresează solemn sălii, invitaților)*

Veste mare, avem bal
La palatul cel Regal!
Toată lumea-i invitată
Astă seară să petreacă.

Prințesa castelului:

Luminile aprinde-le pompos
Palat măreț, palat frumos
Să-i întâlnești cum se cuvine
Pe cei veniți din țări străine!
Covorul roșu este pregătit
Să le ureze „Bun venit”!

Prințul castelului:

Din lumea basmelor străvechi
Veni-vor astăzi printre noi
Cei mai frumoși și curajoși,
Și cei mai cunoscuți eroi!

Prințesa castelului:

Bine ați venit, dragi invitați
La carnaval să vă distrați,
S-avem o zi de neuitat
Cu toții la acest palat!

Prințul castelului:

Onorată asistență,
La balul din această zi
Prezenți vor fi:
Regi, regine
Prinți, prințese,
Baroni, marchize, baronese,
Personaje din povești
În prag de Anul Nou
Aici îi întâlnești!

În aplauzele D-voastră
Să-i întâmpinăm!

Pornește muzica, personajele intră în scenă.

<https://youtu.be/hZi19Xuc5g?si=w7EDgF57294-eQlu>

Prințesa:

Iată-i, oaspeți dragi, aici
În sala palatului: regi și pitici,
Personaje mari și mici,
Care mai de care dichisiți
Și de acest Bal Regal pregătiți!

Să-i cunoaștem,
Că nu în zadar aici sunt veniți!

*În fundal se aude melodia de
intrare <https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>)
și în scenă Apar Cenușăreasa de mână
cu Prințul și fac reverențele specifice în
fața publicului,*

Cenușăreasa:

Sunt Buna Cenușăreasă
Din povestea cea frumoasă
Despre mine ați aflat
Că am un suflet minunat
Căci așa m-a sfătuit
Mama pe când a trăit.
Cele două surioare,
Îmi făceau zilele amare
Mama vitregă și ea
Îmi făcea viața și mai grea!

Iar acum trăiesc mai bine
Este prințul lângă mine
Cel ce mi-a găsit pantoful
Și îmi poartă azi norocul!

Prințul:

La a noastră veselie
Au venit oaspeți o mie
Am dansat și am cântat
Trei zile nencetat!
Balul a fost cel mai bogat
În castel de împărat.
Eu sunt Prinț și împărat
La castel sunt lăudat.
Țara o conduc cinstit
Am ajuns un prinț vestit,
Din Apus în Răsărit!

*Sub muzică apare Motanul încălțat
și o Marchiză <https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>*

Motanul Încălțat:

Va salută pisicește
Azi motanul din poveste
Mă cunoașteți după cizme
Nu-i altul încălțat ca mine!
Și-s vestit c-am ajutat
Pe stăpânul meu cel drag
La palat acum trăiește,

E marchiz și huzurește,
Alături de aleasa lui
Marchiza palatului!

Marchiza:

Tu ești marele motan
Și desigur, năzdrăvan
Fiindcă tu ai reușit
Sa-l fac pe Marchiz fericit,
Pe acela ce-l iubesc -
Cu el viața îmi trăiesc
Și am vrea și el, și eu
Să rămâi cu noi mereu.
Să ne aperi de căpcăun
Cel cu sufletul hain!

Se retrag din scenă și apar

Degețica și Prințul:

Se aude melodia

*<https://www.youtube.com/watch?v=avvzeEcHpB4> (strofa și refrenul) - dacă e
posibil cântă și Degețica, dacă nu -
imită doar mișcări conform textului.
Apoi, recită versurile:*

Degețica:

Sunt fetiță mică, mică
Mama-mi spune Degețică
M-am născut într-o lalea
Așa mi-a fost soarta mea,
Iar norocul meu anume-i
Țara basmelor din lume,
Țara florilor frumoase.
El e prinț și eu aleasă
Astăzi suntem împreună
Cu noroc și voie bună.

Prințul:

Frumoasă Degețică
Mult am așteptat
Și astăzi împreună
Suntem oaspeți la palat
Unde e o sărbătoare
Și o veselie mare!
Sărbătoarea bradului frumos
La care vom cânta voios:
O, brad frumos, o, brad frumos!

Prințesa (gazda)

Adevăr, ați observat
Că aici, azi la palat
Noi frumos am împodobit
Un brad mare
Cu stelute de argint!

Se apropie o sărbătoare mare
Pe care o cunoaște fiecare
Haideți cu toții: prinți, prințese, invitați,
Bradului cu drag o melodie să-i cântați!

Cântecul O, brad frumos!

https://youtu.be/uX-Rdx13GIM?si=_GwDSmOXj8ig2YNF

O, brad frumos, o brad frumos,
Cu cetina tot verde
Tu ești copacul credincios,
Ce frunza nu și-o pierde,
O, brad frumos, o brad frumos,
Cu cetina tot verde

O, brad frumos, o brad frumos,
Verdeața ta îmi place
Oricând o văd sunt bucuros
Și vesel ea mă face.
O, brad frumos, o brad frumos,
Verdeața ta îmi place

O, brad frumos, o brad frumos,
Cu frunza neschimbată
Mă mângâi și mă faci voios
Și mă-ntărești îndată
O, brad frumos, o brad frumos,
Cu frunza neschimbată

Prințul (gazda):

Noi aici la sărbătoare
Avem oaspeți onorați
Veniți din țări străine
Dar sunt și-ai noștri frați!
De pe meleaguri moldovenești
Cu rădăcini strămoșești!

Se aude o linie melodică tradițională <https://youtu.be/jNP-r0L9Do4> și ies în față personajele:

Făt-Frumos

Mă numesc eu Făt-Frumos
Și-am venit pe-un cal flocos
Și-am încălecat din zbor
Pe balaur să-l omor,
Să o salvez eu pe Ileana
Pe Ileana Cosânzeana.
Arma mea-i un buzdugan
Însă am și-un iatagan!
Lupt cinstit, iubesc dreptatea
Ce-i sfântă ca libertatea!

Ileana Cosânzeana.

Eu sunt fată de țărani
Cosânzeana mă numesc
Sunt frumoasă și cuminte
Toți copiii mă iubesc!
Întemnițată-am fost la zmei
Și toți aveau frică de ei
Dar Făt-Frumos a cutezat
Și a luptat neînfricat!
A descuiat orice lăcate
Luptând viteaz și cu dreptate.
Așa eu l-am ales să-mi fie
Soț bun și drept întru vecie!

Personajele se retrag și se aude fundal muzical <https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>, apare Scufița Roșie, iar din urma ei Lupul care o „urmărește” la câțiva pași distanță:

Scufița Roșie:

Sunt drăgălașă și zglobie
Toată lumea-n jur mă știe,
Roșie e-a mea scufiță
Și-mi stă bine ca fetiță!
La bunicuța m-am pornit
Cu lupul rău m-am întâlnit
Cu glas mios m-a cucerit
Eu n-am știut că m-a mințit!
De atunci eu prin pădure
Singură nu mai pornesc,
Și la oamenii străini
Eu evit să le vorbesc!
Vai, iată și Lupul! *(se preface că acum l-a observat și are frică de el)*

Lupul

Nu-ți fie frică, draga mea,
Căci astăzi nu te voi mânca
Nu doar că-i mare sărbătoare
Unde serbează mic și mare...
Ci, pentru că am obosit
Toți doar de rău m-au cam vorbit.
Știi, mulți povestitori
M-au criticat adeseori
Și nici unul despre mine
Nu a scris nimic de bine!
Of, of, of!
Amărată-i viața mea
N-o-nțelege nimenea.
Trebuie și eu să mă hrănesc...
Trebuie cumva ca să trăiesc!
Au-u-u-u-!

Scufița Roșie:

Lupule, ești trist tu oare?
Azi e-așa o sărbătoare,
Ca durerea să-ți aline
Haide să dansăm mai bine!

Cântec-dans Sărbătoare (mișcările
pentru dans vor fi stabilite de
organizator)

<https://youtu.be/TDE6fOYcgt4?si=x6QW810jwg1DueBq>

*Când toți se retrag la loc, în scenă
rămâne doar prințul și prințesa (care
doarme pe un scaun)*

Prințul:

De prințesă-s fermecat
Oare ce sa întâmplat?
Dacă este adormită
Cum să știe că-i iubită?!
Vreau să o scol imediat
Să o duc în al meu palat
Ea este aleasa mea
Mi-aș da viața pentru ea
Te sărut măcar o dată
Hai, trezește-te îndată! (se apropie și o
sărută pe obraz pe prințesă)

Frumoasa din pădure adormită: (a deschis ochii după sărut)

Vai, ce mult am mai dormit
Cine oare m-a trezit,
Prinț frumos, m-ai sărutat
Și vraja s-a destrămat?!
Tu îmi dai viață și iubire
Aduci multă fericire
Toată lumea din palat
Azi din somn s-a deșteptat
Să facem veselie mare
Azi, când este sărbătoare.

*Se retrag și apare mama vitregă
pe fundalul melodiei*

<https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>

Mama-vitregă:

Port cu mine o oglinjoară
Și-o întreb seară de seară
Sunt eu cea mai frumoasă
Sau e alta mai aleasă?
Tare mult mă mai iubesc...
Pe fete frumoase le urăsc...
Vreau să fiu de toți aleasă
Chiar a țărilor Crăiasă....
(se uită în jur)
Pe-aici numai prințese frumoase...
Simt că devin invidioasă!
Eu credeam că Albă ca zăpada
Mă va eclipsa cu frumusețea sa!
Acum înțeleg că nu e așa...
Fata mamei, uimitoare (se uită în
ogindă de parcă ar vorbi cu Alba ca
zăpada)
Ca zăpada, albă floare,
Aș vrea să mă poți ierta
Pentru cât am fost de rea!

Alba ca Zăpada:

Eu sunt Alba ca Zăpada
Din povestea cu piticii
Ei m-au apărut cu toții
Ei sunt pici-pitici voinicii!
Chiar de am fost păcălită
Înșelată, umilită,
Am iertat pe vitrega
Care nu-i așa de rea,
Ea săraca era orbită
De frumusețea-i ofilită...

Pentru orișice ființă
Împlinesc azi o dorință
Cine vrea să se gândească
Și o dorință să rostească?

Toți:

Vrem să vină Zâna Iarnă
Și fulgi moi pufoși să cearnă!

Alba ca Zăpada:

Dorința vi s-a împlinit!

*Apare Zâna iarnă, rotindu-se
aruncând, fulgi de nea, (fundal melodie
<https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>)*

Zâna Iarnă:

Eu sunt Iarna și-am venit,
De departe-am poposit
Am văzut că aveți bal
Bal frumos și Carnaval
Eu sunt Zâna cea cu flori
Reci de gheață și fiori
Dar, vă dăruiesc, copii,
Multe, multe bucurii!
Covoraș de albă nea
Să vă dați cu sania
Vi-l aduc pe Moș Crăciun
Și brăduț în case pun!

Pentru asta să dansăm
De clipă să ne bucurăm!

**Copiii cântă și dansează sub melodia
Ce frumoasă este iarna**

<https://youtu.be/mKky3f2cUvM?si=kItLFRmMzrLgRLpX>

La-la-la..

Cu fular și cu mănuși
Gerul bate pe la uși
Croșetează flori de-argint
Și le-așterne pe pământ
Mii de globuri în ajun
Cresc pe pomul de Crăciun
Luminițe în culori
Se aprind de sărbători!

Vine-vine iarna!

Refren:

Ce frumoasă este iarna
Cu salbă de catifea
Numai iarna, numai iarna
Zboară fluturași de nea!
Ce frumoasă este iarna,
Prin troiene alergăm
Numai iarna, numai iarna
Cu zăpadă ne-mproșcăm!

La-la-la.

Cu desagă și toiag
Moșul ne-a sosit în prag,
Multe daruri ne-a adus
Și ne bucurăm nespus
Deghizați în fluturași,
Aricei și iepurași
Semănăm și colindăm
Daruri multe așteptăm,

Vine, vine Anul Nou!

Refren:

Bom-bom-bom!

Scufița Roșie:

Sărbătoarea e în toi,
Oaspeți dragi, iubiți eroi,
Noi dansăm și toți cântăm
Doar un oaspete așteptăm.

Lupul:

Moș Crăciun nu mai apare
Iar noi nu mai avem răbdare.

Zâna Bună:

Zâna bună sunt și am venit
Vă spun din nou bun venit
La palatul acesta iubit
Vom petrece împreună
Cu cântec și voie bună
Dar, stați puțin ca rezolvăm
Cu bagheta fermecată
Eu o să schimb lumea toată
Și o sa vedeți îndată
Ea dorința împlinește
Și apoi vraja se sfârșește
Cineva să se gândească

Și o dorință să rostească!

Scufița Roșie:

Baghetă magică și dragă
Copiii de aici te roagă
Să vină Moș Crăciun la sărbătoare
Să împlinească visul lor cel mare
Și să aducă-n sacul lui
Surprize, jucării la fiecare.

*Zâna Bună dă din crenguța fermecată și
apare Omul de zăpadă sub fundalul
melodiei <https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>*

Degețica:

Vraja s-a cam încurcat
Nu-i ceea ce-am așteptat,
Ceea ce vedem acum
Nu poate fi Moș Crăciun
Cine ești de unde vii?

Om de zăpadă:

Eu sunt omul de zăpadă
Singur nu mai vreau să fiu
N-am cu cine să mă joc
Și pe alți copii nu știu
Ce frumos v-ați îmbrăcat?
E cumva vreă sărbătoare?

Frumoasa Adormită:

Om de nea nu înțelegi,
Astăzi noi avem serbare
Carnavalul cu povești
Pentru mic și pentru mare!

Dar carnavalul nu poate fi
Moș Crăciun de n-a veni!
L-așteptăm pe Moșul bun
Cu toiagul de alun
Și cu sacul în spinare
Cu daruri la fiecare!

Om de zăpadă:

Mult mă bucur că am aflat,
Poate că mi-a da și mie
Un fular și o pălărie
Fiindcă astea sunt cam vechi
Sufală vântul prin urechi!

Alba ca zăpada:

Bine dar rămâi la noi
Să te faci cu haine noi.

Alba ca zăpada:

Auțiți, ceva a ciocănit,
Cred că moșul a venit!

*Copii se aranjează la locurile lor/ se
aude o bătaie la ușă și apare Crăiasa
Zăpezilor pe un fundal de vânt rece
<https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>*

Toți:

Cine ești frumoasă Zână?

Crăiasa Zăpezilor:

Eu sunt a Zăpezilor Crăiasă
Rece la suflet, dar frumoasă
Vin de pe tărâmurile îndepărtate
Cu troiene mari și case înghețate
În drum spre această serbare
Am văzut un moș cu sacul mare
Renii lui cam obosiți erau
Căci un drum lung de zile-ntregi făceau
Și i-am dat călușii mei de treabă
Să împartă el cadourile-n în grabă
Mă bucur că așa l-am ajutat,
Voi, copiii de-atunci l-ați așteptat?

Copiii:

Da!

Crăiasa Zăpezilor:

Haideți să-l strigăm, poate-i aproape!

Copiii:

Moș Crăciun!

*Apare Moș Crăciun, se aud sunete
magice de clopoței și intră Moș Crăciun
<https://youtu.be/jNP-r0L9Do4>*

Prințul castelului:

Moș Crăciun, bine-ai venit
Eu știu că ai obosit
Mai întâi te odihnește
Și apoi te veselește,
Noi te vom alina duos
Cu un cântecel frumos!

*Moș Crăciun se așază pe scaun, copiii
în jurul lui interpretează*

Cîntecul Moș Crăciun de unde vii?

<https://youtu.be/OJgHCzT-7Do?si=LUGQT2kPRLg89drT>

Moș Crăciun de unde vii
Și din ce împărății
Cât ai mers și-a nins pe barbă
Și acum e albă-albă!
Și de ce ești Moș Crăciun
Cu cei mici atât de bun?
Și aduci de Anul Nou
Fiecărui un cadou?!

Refren:

Nu-n-zadar îți spun cei mici
Cel mai bun dintre bunici! - bis

Și mai spune-mi Moș Crăciun
Câte zile-ai mers pe drum
Prin troiene argintii
S-aduci daruri la copii!
Și de ce n-ai spus nimic
Că așa cât sunt de mic
Îți ieșeam în cale eu,
Să-ți ajut la sacul greu!

Refren:

Moș Crăciun de unde vii
Și din ce împărății
Cât ai mers și-a nins pe barbă
Și acum e albă-albă!
Și de ce ești Moș Crăciun
Cu cei mici atât de bun?
Și aduci de Anul Nou
Fiecărui un cadou?!

Refren:

Zâna Iarnă:

Dragă Moșule Crăciun,
Uite ce am vrut să-ți spun,
Te așteaptă mulți copii
Toți cumiști și grijulii,
M-au trimis în țara ta
Să-ți vorbesc cu gura mea:
Ei ți-au scris multe scrisori,

Dar se întâmplă uneori
Luni întregi să rățăcească
Până la tine să sosească!

Alba-ca-Zăpada:

An de an lângă un brad,
Tu ești Moșul așteptat,
La toți vii neapărat
Cu cadoul mult-visat!
Mie vreau pentru pitici
Să-mi aduci mănuși, ciupici
Și-o baghetă fermecată
Să fac lumea minunată!

Marchiza:

Moș Crăciun, cu plecăciune
Îți urez: Bine ai venit!
Și-ți doresc doar zile bune
Și un nou an fericit
Pentru că ai venit la noi
Vrem acum să-ți mulțumim:
Moșule, noi te iubim!
Suntem prinți, suntem prințese
Toți din familii alese
Avem tot ce ne dorim
Dat totuna te iubim!

Moș Crăciun:

Mulțumesc, dragii moșului!

Cenușăreasa:

Moș Crăciun cu plete dalbe
Atât de darnic și de bun
Noi am pregătit un dans
Ne pregătim de el acum

Noi la balul de prințese
Dansăm pe melodii alese,
Dar fiindcă suntem în ajun
Dansăm pe ritmuri de Crăciun

**Dans pentru toate personajele de la
Bal. Mișcărilor, conform video:**

<https://youtu.be/tne12Ai9IGg?si=gyxXvD37C9psY8YN>

Degețica:

Noi suntem prinți și prințese
Dar știm poezii alese
Spuse-acum de Anul Nou

Pentru a primi cadou!

Ileana Cosânzeana:

Moș Crăciun cu plete dalbe
A sosit de prin nămeți
Și aduce daruri multe
La fete și băieți,
Din bătrâni se povestește
Că-n tot anul negreșit
Moș Crăciun pribeag sosește
Niciodată n-a lipsit!

Scufița Roșie:

M-am trezit azi dimineață
La fereastră flori de gheață,
De la ușă până hăt
Covorașe de omăt!

Cine, cine a zărit
Cine a văzut
Mi se pare mie oare:
Iarna a venit?!

Îl întreb pe cățeluș
Ai văzut și n-ai lătrat
De la tine din culcuș
Cine geamul ne-a pictat?

Printesa:

Din Laponia străveche
De la polul nord la drum
Cu un turtur la ureche
Se pornește Moș Crăciun

Are o sanie ușoară
Și doi reni cu zurgălăi
Zboară saniuța zboară
Peste dealuri, peste văi

Și în torba lui cea mare
Duce multe bunătăți
Și-l așteaptă-n orice casă
Copilițe și băieți.

Lupul:

Am în casă un brăduț
Nu e mare, e micuț
Doar odată el rodește
Și pe el atuncea crește
Ciocolate, bombonele

Prăjituri și jucărele
Eu mă rog: Brăduțe oare
N-ai putea să crești mai mare
Și pe crengi să fie-așa:
Salam, șuncă, pastrama
Bune în dieta mea!

Printul gazdă:

Moșule cu plete lungi
Tare rar la mine-ajungi!
Și stai tare puțințel,
Cât să-ți cânt un cântecel,
Îmi dai darul și apoi
Te duci iarăși de la noi!
Nu mai porni iar la drum
Și rămâi cu mine-acum
Că-s cuminte și sunt mic
Și aș vrea să-mi fi bunic.

Moș Crăciun:

Iar acum să vă spună și moșul
ceva. Vouă vă plac jocurile? Da?

Joc distractiv „Brăduții și troienele!”

*Moș Crăciun le spune copiilor că atunci
când le va spune cuvântul „brăduții” -
toți trebuie să ridice mâinile sus, pe
vârfuri, Iar când aud „troiene” - copii
se apleacă jos și se ghemuiesc.*

Voi să fiți atenți, că eu sunt bătrân și
uneori mă pot încurca: voi spune una,
dar s-ar putea să fac alta! Însă voi
sunteți tinerei, să vedem dacă nu vă
încurcați și voi!

*Moș Crăciun uneori spune „Brăduț”,
dar se apleacă și se ghemuiește, etc*

Marchiza:

Moș Crăciun, de-ai binevoit
La balul nostru de-ai sosit
Noi te rugăm toți cu ardoare
S-ascuți acum și o urare
Urarea celor mai voinici
Printi, personaje și pitici!

Urător - personaj:

Aho, aho!
Maine anul se-noieste

Plugusorul se porneste
Și începe a brăzda,
Pe la case a ura.
Iarna-i grea, omatu-i mare,
Semne bune anul are,
Semne bune de belșug,
Pentru brazda de sub plug.

Urător - personaj:

Doamne binecuvanteaza,
Casa care o urează
Plugusor cu patru boi,
Plugusor mânat de noi.
Anul Nou ne-aduce nouă,
Timp mai bun și viața nouă;
Anul Nou o să ne fie,
Început de veselie!

Urător - personaj:

Bună seara gospodări,
Cu colaci din cei mai mari,
Bună seara tuturor,
Celor ce stați pe cuptor,
Noi pe-aici am mai umblat,
Dar pe voi nu v-am urat,
Sănătate vă dorim,
În anul ce-l întâlnim.
Să trăiți, să fiți voioși,
Să rămâneți sănătoși!

Urător - personaj:

Mult belșug în casă,
Pâinea mai gustoasă,
Datorii puține
În anul care vine.
Pace-n inimi, rod bogat,
Bucurie, gând curat,
Din a voastră casă
Binele să nu mai iasă.
La Mulți Ani!

Urător - personaj:

Aho, aho, copii și frați,
Stați puțin și nu mânați
Și cuvântul mi-ascultați:
Am plecat să colindăm
Pe la case să urăm,
Plugusorul românesc
Obiceiul strămoșesc.

Vă urăm cum se cuvine

Pentru anul care vine
Holde mari,
Cu bobul des
Și pe creste
Și pe șes!

Urător - personaj:

Câte mere în livezi
Atâtea vite-n cirezi;
Câtă apă în izvoare
Atâta lapte-n sistare;
Să ne fie-ndestulată
Casă toată!
Țara toată!
Ia mai mânați, măi flăcăi!
Și strigați cu toții măi!
Hăi, Hăi!

Moș Crăciun:

Deja s-a făcut târziu, vă mulțumesc
pentru primire la balul vostru, cred că
deja voi pleca și pe la alte serbări

Educatorea:

Copiii dar voi ce așteptați să v-aducă
Moș Crăciun?

*Moș Crăciun se duce după sacul
cadouri pe care îl lăsase în coridor*

Moș Crăciun:

Era să uit de cadouri. Am cadouri
pentru toată lumea! Îmi pare că am lăsat
sacul pe sania mea, după ușă

*Vine, trăgând cu sacul pe săniuța
înfrumusețată. Când desface sacul din
sac apare o fetiță ciufulită (surpriză
pentru copii - o fetiță din altă grupă).*

Moș Crăciun

Cine ești, copil minune?

Hârcuța :

Ciocolatele sunt bune! (scoate din sac
câteva hârtii de bomboane și se linge pe
buze)

Sunt Hârcuța, nepoțica babei Hârca din
poveste!

Moș Crăciun:

Mi-ai mâncat toate cadourile, Hârcuțo,
Ce ai făcut? Acum ce să dăruiesc eu
copiilor?!

Hârcuța:

Vai, am întrecut măsura!

Moș Crăciun

Cum ai întrecut măsura?!

Hârcuța

Mâncăcioasă-mi este gura!

Moș Crăciun

Ai mâncat un sac de ciocolate!

Hârcuța (*se dă jos din sac, își ia și
măturița „zburătoare” și caută să se
îndrepte spre ușă pentru a pleca*)
Dulcișor, dulcișor nu va fi așa ușor...
Să iau mătura să zbor!

Moș Crăciun

Nu știi nimic, Hârcuțo, să-mi găsești
ciocolatele!
Sui pe mătură, du-te și caută ciocolatele,
eu trebuie să dau cadouri copiilor.

Hârcuța (*rostește versurile, apoi
dansează puțin în jurul sacului și
saniei*)
Cu mătura eu voi dansa
Și ciocolatele vor apărea!

Moș Crăciun

Bun, bun, unde sunt ciocolatele, hai dă
ciocolatele!

Hârcuța

Caută în sac și găsește o cutie mică cu 2
ciocolate

Moș Crăciun (*scoate o cutie mică de
ciocolate*)

Hârcuțo, ai țopăit pentru o ciocolată?
Asta-i vrajă la tine? E, he, hei. Văd că nu
mă descurc eu dacă nu voi face vraja
cea mai mare a Moș Crăciun!

Moș Crăciun (către Hârcuța)

Îmi permiți să fac o vrajă?

Hârcuța:

Moș Crăciun nu mai retrăi atâta,
Chiar de sunt atât de mică
Pot să fac și singurică
Vraji de care ai dori
Pentru a vă înveseli!
Așa..., să-mi aduc aminte!

Trebuie să fac la stânga
Și la dreapta tot așa,
Ciocănesc cu măturicea
Și apoi scuișor în ea!
Uite așa! (*scuișor pe mătură*).

Moș Crăciun: *Se uită în sac, nu vede
nimic, ridică din umeri*

Mai scuișor odată
Hai mai fă o vrajă
Că știi multe
Mai faci una?
Mai țopăie, mai fugi cu mătura!

Hârcuța iarăși face vraja

Moș Crăciun

Ia să vedem? *deschide cutia o ciocolată*
He, he, he! Stați măi dragii moșului.

Hârcuța!

Ce, nu o să ajungă o singură bomboană
la toți?

Moș Crăciun:

Cum să-mi ajungă o bomboană
Hârcuțo? Împrumută-mi te rog mătura
și am să încerc să fac eu o vrajă, dar am
nevoie de întineric, nu... mai bine cu
lumină
Voi face vraja și voi aduce cadouri
pentru toată lumea, dar trebuie cu toții
să dansăm!
*Se rotește cu mătura pe ritmul unui
dans vesel. În sală se includ efectele
luminoase ale echipamentelor speciale:*
Să vină ploaie cu cadouri!
*Spre sfârșitul dansului apare o cutie
mare cu cadouri.*

*Cutia se deschide, primul cadou îl
primește Hârțuța care îl ajută pe Moș
Crăciun să împartă darurile tuturor
Le spune La mulți ani! fiecărui copil*

Învățătoarea:

Moș Crăciun sosit la ușă
Scoate mâna din mănușă
Și vă dă din palma lui
Darurile cerului!
Lângă brad și lângă foc
Să vă umple de noroc,
Crăciun cât mai luminos

Vis de iarnă călduros
Liniște lângă cei dragi
Veste bună despre magi.

Toți:

Bucurie, sănătate
Tuturor noi vă urăm
Spor la muncă și în toate
Sa dea Domnul ne rugăm!

La final toți cântă și dansează pe ritmul
melodiei ***Faceți loc să vină povestea***
https://youtu.be/_RkKsmrDDJE?si=og3MEphm6XXQyK_M

SĂRBĂTORILE DE CRĂCIUN-SCENARIU DE VORBIRE -FIȘA ELEVULUI-

URBĂN LAURA
COLEGIUL NAȚIONAL „SZÉKELY MIKÓ”

1. Potrivește cuvintele următoare cu imaginile de mai jos.

1. cadouri

2. brad de Crăciun

3. Moș Crăciun

4. ornamente pentru brad

5. colindători

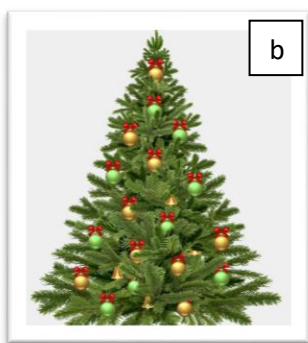
6. lumânare

7. ghirlandă

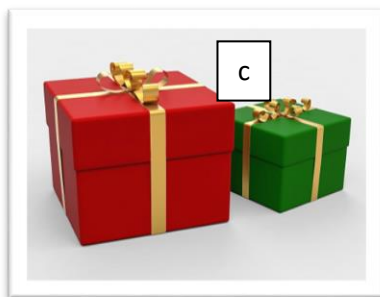
8. becuțe

9. globuri

10. steluță

b

c

e

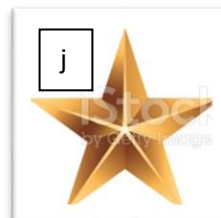
a

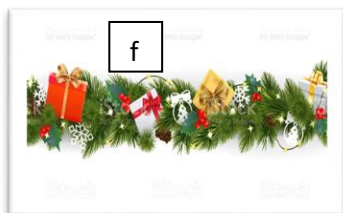
d

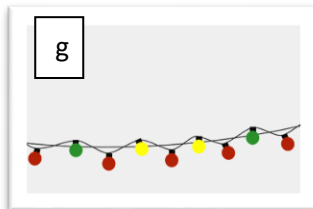
h

j

f

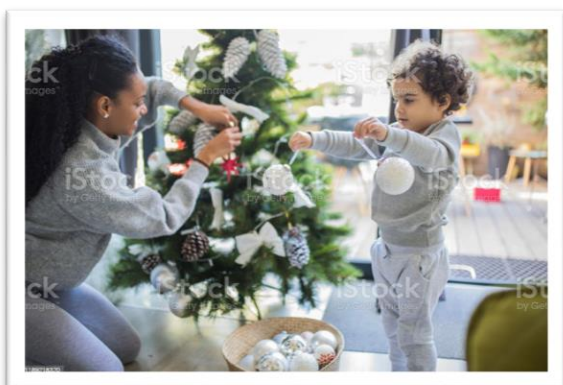
g

i

2. Privește imaginile de mai jos. Discută cu colegul tău despre ele. Te ajută corectarea propozițiilor false.

- 🌲 În 25 decembrie sărbătorim Paștele.
- 🌲 Copiii pun cadouri sub pomul de Crăciun.
- 🌲 Oamenii decorează pomul de Crăciun cu ouă roșii.
- 🌲 Colindele sunt cântece pentru Paște.
- 🌲 Oamenii sărbătoresc învierea lui Isus la Crăciun.
- 🌲 Vacanța de iarnă este vacanța de Paști.
- 🌲 De sărbători, oamenii le trimit prietenilor lor buchete de flori.

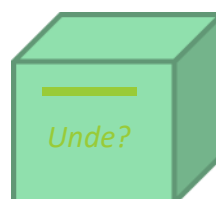
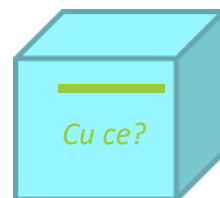
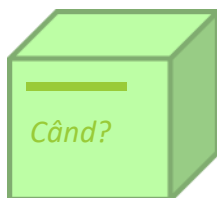
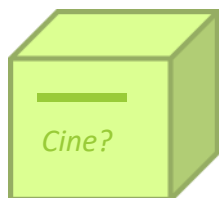
3. Activitate în perechi

Ascultă dialogul dintre membrii familiei. Notează pe scurt cum împodobește familia bradul. Discută cu colegul tău și compară lista ta cu lista lui.

- Copii, haideți să împodobim bradul!
- Am adus cutia în care sunt globuri roșii.
- Foarte bine. Trebuie să mai punem stelute colorate și ghirlande argintii.
- Anul trecut am pus și lumânări albe.
- Vom pune și anul acesta. Maria, ai pus globurile?
- Da, acum pun ultimul glob roșu.
- Vreau să pun o stelută colorată în vârful bradului!
- Uite, aici e steluta! Lângă ea să pui și o ghirlandă argintie!
- Să punem pe masă o lumânare albă!
- Bradul e deja împodobit. Sperăm să vină cât mai repede Moș Crăciun!

4. Povestește colegilor, cum împodobiți voi bradul! Aruncă cubul și te ajută întrebările!

5. Încercuiește forma potrivită a cuvintelor din paranteze!

Introducere	De câteva zile ninge cu fulgi (mare/mari). Peste tot s-a așternut zăpada (pufoasă/pufos).
Cuprins	În camera de zi copiii (fericit/fericiți) stau în jurul bradului (împodobit/împodobiți). Ei se bucură de cadourile (minunat/minunate). Toți cântă colinde (frumoasă/frumoase). Mama aduce prăjituri (cremoasă/cremoase) și cozonac (gustos/gustoti).
Încheiere	Îmi (place/plac) această sărbătoare pentru că ne aduce bucurii.

6. Povestește colegilor tăi cum sărbătorești Crăciunul! Vorbește despre:

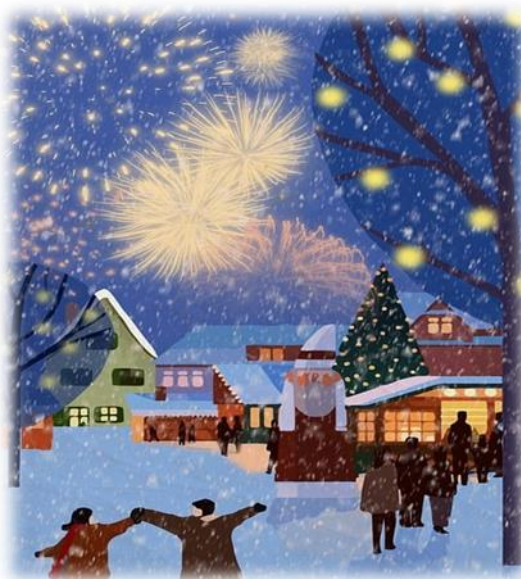
- 🎄 vreme
- 🎄 pregătirile înainte de sărbătoare
- 🎄 ce gătește mama ta
- 🎄 ce fac copiii
- 🎄 unde se duc creștinii
- 🎄 ce obiceiuri sunt și în zilele noastre
- 🎄 Ți place/nu ți place Crăciunul. De ce?

7. Nathalie vrea să-i sună prin telefon pe părinții săi din Franța. Ea povestește cum petrec aici oamenii Crăciunul, și îi felicită. Sună și tu pe părinții tăi, și felicită-i! Poți să le folosești și expresiile date.

8. Formulează o invitație orală pentru colegul tău pentru a participa la o sărbătoare importantă din țara ta. Precizează locul, data, timpul și ținuta vestimentară.

9. Completează-ți autoevaluarea! Colorează fețele zâmbitoare cu verde, dacă simți că ai reușit și fețele triste cu roșu, dacă mai ai nevoie de exersare!

Pot să răspund la întrebări simple.		
Pot să formulez întrebări pentru a solicita informații.		
Pot să utilizez cuvintele și expresiile necesare pentru a vorbi despre Crăciun.		
Pot să utilizez fără efort formule și expresii memorate.		
Pot să utilizez corect adjectivele după substantive date.		
Pot să utilizez conectori simpli de tipul și, dar.		
Pot să arăt că înțeleg, dar și să semnalizez neînțelegerea.		
Pot să formulez o invitație.		
Pot să redactez scrisoare.		
Am intonație și pronunție bună.		

DAR DIN DAR SE FACE RA

PROF. CORDUNEANU RODICA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE LABIȘ”
MĂLINI, JUDEȚUL SUCEAVA

- **Titlul activității:** ” Dar din dar se face rai” – Activitate de voluntariat desfășurată în cadrul Programului Național „Școala altfel”
-
- **Coordonatorul activității:** prof. Corduneanu Rodica
-
- **Data desfășurării:** 20 decembrie 2024
-
- **Durata activității:** 2 ore
-
- **Grupul țintă:** 18 elevi din clasa a Va A de la Școala Gimnazială „Nicolae Labiș” Mălini
- **Parteneri implicați:** Spitalul Mălini, Primăria Mălini, părinții elevilor implicați în proiect
- **Obiective :**
 1. Dezvoltarea empatiei, a altruismului și a solidarității în rândul elevilor;
 2. Cultivarea simțului estetic și a spiritului de echipă;
 3. Păstrarea și transmiterea mai departe a obiceiurilor și a tradițiilor strămoșești;
- **Resurse:** Alimente
- **Descrierea activităților :**

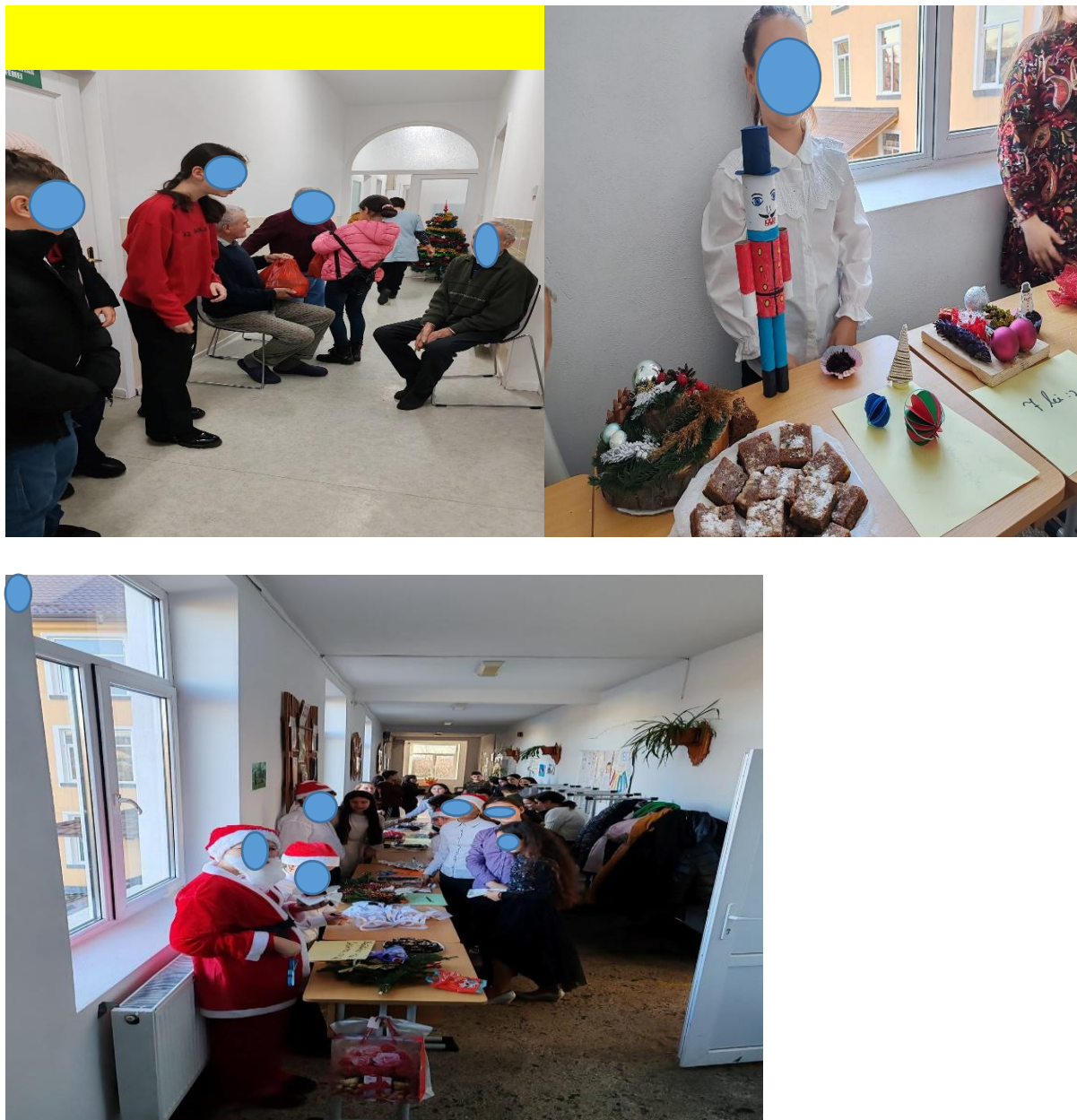
Miercuri, 18 decembrie , am desfășurat cu mare drag, Târgul caritabil de Crăciun. Fiecare elev a adus de acasă decorațiuni de Crăciun confecționate împreună cu părinții sau prăjiturile absolut delicioase. Fiecare a avut și un preț, bineînțeles. Toate au fost vândute, iar bănuții strânși au fost depozitați într-o cutiuță.

Decizia de la început luată, a fost aceea de a cumpăra alimente unor bătrâni din bănuții strânși. Așa că doamna dirigintă împreună cu câțiva copii au făcut cumpărăturile necesare, alimente diverse: compot, iaurt, brânză topită, cozonac, suc natural, etc.

Vineri, 20 decembrie, elevii au colindat bătrânii internați la Spitalul Mălini și le-au oferit câte un pachet cu mare drag.

Apoi au colindat și funcționarii din Primăria Mălini, aducându-le bucuria Nașterii Domnului, dar și bucuria de a fi înconjurați de copii.
- **Rezultate:** Prin activitățile desfășurate, copiii au adus momente de bucurie celor internați la spital, dar și personalului angajat la Spital și Primărie

- **Modalități de evaluare a activității:** Elevii au primit aprecieri, dar și bomboane și colăcei de la doamnele asistente și de la domnul viceprimar .
- **Sugestii, recomandări:**
Derularea cât mai frecventă a acestor tipuri de activități.

Semnătura cadrului didactic coordonator,
Prof.Corduneanu Rodica

SCENARIU DE ACTIVITATE: AJUTOARELE LUI MOȘ CRĂCIUN

**Profesor învățământ preșcolar GALE NICOLETA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT
„DUMBRAVA MINUNATĂ”, SATU MARE**

Activitatea descrisă s-a desfășurat la grupa mijlocie A, de la Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Satu Mare și a fost urmărită live de părinții preșcolarilor prin intermediul aplicației ZOOM.

Obiectivele urmărite au fost:

1. Dezvoltarea motricității fine prin activități practice (înșiretare, punere în perechi, decorare prin lipire, scriere-trasare pe puncte).
2. Învățarea cooperării în echipă.
3. Stimularea imaginației și empatiei prin joc de rol.
4. Consolidarea încrederii în sine prin rezolvarea unor sarcini creative.

Context:

Dimineața, la grădiniță, copiii găsesc în grupă o scrisoare de la Moș Crăciun:

Dragii mei copii,

Am nevoie de ajutorul vostru! Eu, am ajuns noaptea târziu la grădiniță și fiind obosit am vrut să mă odihnesc până să vă întâlnesc, dimineața. Cât timp am stat în grupă, renii mei au dispărut în oraș! Am plecat repede să îi caut, dar nu am apucat să termin toate pregătirile și după cum vedeți am lăsat multe lucruri prin grupă. Vă rog din suflet să mă ajutați să fiu gata la timp. Am încredere în voi fiindcă am auzit că sunteți harnici și ajutați ori de câte ori este nevoie. Știu că veți face o treabă minunată.

Mă întorc cât pot de repede!

Sarcinile voastre:

1. *Curățați ghetele mele și puneți-le șireturile.*
2. *Folosiți rola de scame pentru a curăța haina mea roșie.*
3. *Împerecheați șosetele mele ca să nu mai pierd timp căutându-le.*
4. *Decorați cutiile de cadouri și felicitările neterminate.*
5. *Pregătiți o cutie cu fructe și un ceai cald pentru mine, să mă încălzesc când mă întorc.*

Vă mulțumesc,

MOȘ CRĂCIUN

Desfășurarea activității:

1. Introducerea

- Copiii sunt așezați în jurul elipsei și educatoarea le citește scrisoarea Moșului.
- Se discută pe scurt despre cum ajutăm pe cineva la nevoie și cât de importantă este echipa.

2. Formarea echipelor și explicarea sarcinilor

Copiii sunt împărțiți în echipe, fiecare având o misiune specifică.

- **Echipa ghetele Moșului:** Curăță ghetele cu o cârpă umedă, apoi le pun șireturile prin găuri, exersând motricitatea fină.
- **Echipa haina Moșului:** Folosește role de scame pentru a curăța o haină roșie (reprezentând haina Moșului). Aranjează hainele și șosetele în valiză.
- **Echipa șosetelor Moșului:** Găsește și împerechează șosetele dintr-un coș (un amestec de șosete colorate și șosete identice).
- **Echipa decoratorilor de cadouri:** Decorează cutii de carton cu autocolante, fundițe și culori, pregătind pachetele Moșului.
- **Echipa scriitorilor:** Completează felicitările neterminate desenând sau lipind elemente tematice/trasează pe puncte mesaje pentru copii.
- **Echipa fructe și ceai:** Taie bucăți de fructe și le aranjează într-o cutie. Pune la infuzat un ceai cald într-un recipient potrivit.

3. Activitatea propriu-zisă

- Fiecare echipă primește materialele necesare (șosete, role de scame, șireturi, șervețele, cutii de carton, abțibilduri, ceainic, plicuri de ceai, termos cu apă caldă, banane, mere etc.).
- Educatoarele trec pe la fiecare echipă, oferind sprijin și încurajări în vederea finalizării sarcinilor.
- În fundal se vor cânta colinde pentru a menține atmosfera veselă și specifică sărbătorilor.

4. Încheierea și recapitularea

- După finalizarea sarcinilor, copiii își prezintă munca: ghetele curate, șosetele împerecheate, valiza pregătită, cutiile decorate, felicitările complete, ceaiul cald etc.

5. Reflecție

- Copiii se așază în cerc. Educatoarele inițiază o discuție despre cum s-au simțit ei în rol de ajutoare ale Moșului și ce au învățat din această experiență (*cât de importantă este cooperarea și înțelegerea*).

6. Sosirea lui Moș Crăciun.

7. Desfășurarea jocului de mișcare Seven Jumps, împreună cu Moș Crăciun.

<https://www.youtube.com/watch?v=X1vbDTbJ0UQ>

8. Cântece adresate Moșului.

9. Împărțirea cadourilor.

***„TOT CEEA CE ȘTIM, CREDEM ȘI GÂNDIM DESPRE COPIL, SE REFLECTĂ ÎN
TOT CEEA CE FACEM PENTRU EI!”***

SCLIPRI DE IARNĂ

VALORIFICAREA TRADIȚIILOR ÎN CADRUL SERBĂRILOR ȘCOLARE

DIRECTOR- ȘERBAN SPERANȚA
EDUCATOARE- GOMOI DANIELA
GRĂDINIȚA NR 240
BUCUREȘTI-SECTOR 3

„E vremea bucuriei, vremea colindelor, când minunea nașterii Mântuitorului cuprinde sufletele și le înobilează”

Izvorâte din experiență și înțelepciune de viață, din bucurie sau durere, din setea de liniște sau din dragostea pentru frumos, tradițiile populare transmit valori și creează punți de legătură între generații.

Tradițiile, obiceiurile, portul și folclorul sunt comori inestimabile. Ele sunt documente grăitoare, privind istoria și cultura tuturor popoarelor, acestor locuri. Imensul tezaur folcloric constituie o moștenire de preț, pentru toți cei care trăiesc și viețuiesc pe acest pământ. Această moștenire trebuie dusă mai departe, pentru că un popor trebuie să trăiască prin ceea ce lasă prin fii săi.

Folclorul reprezintă o lume fascinantă și încă plină de surprize în lumea copiilor.

Astfel, valorificarea folclorului în învățământul preșcolar, acolo unde am simțit că poate să contribuie la desăvârșirea educației, a însemnat muncă, bucurie, eficiență, îndrăzneală, curaj, imaginație, satisfacție, motivație.

Un copil nu poate înțelege folclorul decât pornind de la un obicei străvechi-colindatul.

Valorificând frumusețea tradițiilor și obiceiurilor populare în cadrul serbărilor cu preșcolarii, reușim să înfrumusețăm viața copiilor și a adulților.

„ ACEASTA ESTE O SEARA SPECIALĂ ÎN CARE POȚI ÎNTÂLNI O PERSOANĂ SPECIALĂ....ESTE VORBA DESPRE COPILUL CARE AI FOST CHIAȚ TU. UITĂ PENTRU O SEARĂ GRIJILE ȘI RETRĂIETE MIRACOLUL SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ CU ZVON DE CÂNTECE ȘI CLOPOTEI,,

Cu acest prilej introducem atât copiii cât și părinții într-o lume frumoasă a cântecului, dansului, poeziei, poveștilor, glumelor, proverbelor, zicătorilor și strigăturilor a unor evenimente tradiționale – copiii având posibilitatea să cunoască frumusețea și bogăția folclorului, diversitatea tradițiilor și obiceiurilor românești, armonia limbii române.

Textele cântecelor și poeziilor, a colindelor, plugușorului, sorcovii, transmit urările de bine în legătură cu unele îndeletniciri străvechi ale românilor: uratul, semănatul, păstoritul. Cu aceste

ocazii, copiii își îmbogățesc vocabularul cu expresii populare, proverbe, zicători, strigături, pătrund în tainele limbii materne și în comorile înțelepciunii populare.

Una dintre ocaziile eficiente de valorificare a tradițiilor populare și a obiceiurilor românești o constituie serbările. Ele sunt un izvor de bucurii și satisfacții care creează copiilor o stare de bună dispoziție favorabilă atât dezvoltării psihice, fizice cât și estetice. Copiii trebuie să interpreteze diferite roluri: cântăreț, dansator, povestitor, creator de obiecte artizanale, formându-și sau perfecționându-și o serie de abilități artistice.

Serbările au o importanță deosebită în educarea copiilor. În primul rând prin conținutul lor, transmit un anumit mesaj, apoi copiii se pregătesc împreună și depun eforturi susținute pentru realizarea unui scop comun, reușita serbării.

Serbările aduc lumina în sufletul copiilor, dau aripi imaginației, crează o atmosferă plină de plăcere, bucurie. În transmiterea obiceiurilor și tradițiilor, am pornit de la ideea că nu există un alt element artistic care să poată fi aplicat multilateral în ansamblul procesului educațional decât serbările. Învățând copiii să desfășoare “Serbarea pomului de iarnă”, îi implicăm în interpretarea unor roluri pe care le joacă cu plăcere: capra, ursul, sorcova, uratul, colindatul.

Prin interpretarea rolurilor și pregătirea decorurilor pentru diversele “spectacole” urmărim atât un efect artistic cât și pedagogic, căutând un imbold pentru a trezi la copii dorința de a cunoaște și păstra tradițiile și obiceiurile strămoșești.

Pentru a avea o influență pozitivă asupra copilului, serbările trebuie să fie înțelese de acesta și să-l afecteze psihologic. Sensul unui spectacol va depinde de calitatea lui, de folosirea adecvată a costumațiilor și decorurilor, de participare afectivă a copilului.

Când bat la porțile sufletului Sfintele Sărbători, ne bucurăm împreună cu copiii de neasemuita frumusețe a datinilor strămoșești și scoatem din comoara inimii și din lada de zestre a neamului, tezaurul folcloric românesc: cântecul, jocul și costumele populare specifice sărbătorilor.

Atmosfera de sărbătoare din sala de festivități prin decorul cu elemente specifice sărbătorilor, constituie un alt prilej de bucurie pentru copii, ei descoperind tradițiile și obiceiurile practicate în timpul sărbătorilor de iarnă, simt și prețuiesc frumusețea obiceiurilor și tradițiilor de Crăciun.

În atmosfera spirituală a Crăciunului, interpretarea unor dansuri populare dă posibilitatea de a cunoaște sufletul țăranului român, raritatea portului și cântecului popular.

Dansurile populare prin frumusețea costumelor, a melodiilor sunt îndrăgite de copii și interpretate cu multă pasiune aproape la toate serbările.

Cântecele populare întâlnite la toate serbările antrenează, tonifică și energizează gândirea, memoria, atenția, imaginația, creativitatea, spiritul de disciplină, prietenia. Dacă jocul și cântecul nu este trăit, nu poate pune în rezonanță corzile sufletești ale ființei umane.

În luna decembrie am organizat serbarea, „Iată, vin colindătorii!”, care să respecte tradițiile și obiceiurile de Crăciun, am adaptat și prelucrat repertoriul specific vârstei școlare. Acesta cuprinde, în forme tradiționale, poezii și cântece specifice Crăciunului.

copiii au împodobit bradul cu ornamente realizate de ei, au înțeles că roșul și verdele sunt culorile Crăciunului; verdele bradului simbolizează speranța veșnică a omenirii. Verdele este culoarea tinereții, a speranței neînvinsă, culoarea promițătoare de belșug a naturii.

Valorificând cele învățate în cadrul activităților desfășurate, am observat că elementele de cultură și tradiție populară îi unește pe copii, îi sensibilizează și îi bucură în același timp, crează armonie și emoție estetică puternică, impresionează pozitiv, deopotrivă, pe copii și pe părinți.

ROLUL ȘCOLII ȘI AL FAMILIEI ÎN COMBATEREA ABSENTEISMULUI ȘCOLAR

Prof. . înv. primar PETCU ALEXANDRA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MANOLACHE COSTACHE EPUREANU”
BÂRLAD, JUD. VASLUI

Absenteismul poate fi o formă de manifestare a devianței școlare, caracterizat prin atașament și slabă integrare, identificare scăzută cu obiectivele și aspirațiile grupului de elevi. Absenteismul poate fi considerat de elevi ca o formă de agresiune pasivă împotriva școlii.

Absenteismul școlar conduce la instalarea abandonului școlar. Abandonul școlar este ultima faza a insuccesului școlar, acestui termen nefiindu-i necesară o definiție complexă. Insuccesul școlar se definește prin rămânerea în urmă la învățătură a unor [elevi](#). Aceștia nu reușesc să obțină un randament școlar la nivelul cerințelor programelor. Din această cauză, ei nu vor reuși să se adapteze la mediul socio-profesional, la nivelul cerințelor acestuia.

Studiile de specialitate indică următoarele tipuri de absenteism:

- absenteism selectiv (fuga de la școală este frecventă la o singură disciplină sau doar la câteva discipline);
- absenteism generalizat (fuga de la școală este frecventă și generalizată, prefigurează abandonul școlar);
- căutarea singurătății (reacție la tensiunea puternică intra- sau interpersonală);
- dorința de a fi cu partenerul (la adolescenți);
- dorința de apartenență la grup („ritualuri de inițiere”);
- atitudine defensivă față de autoritatea unui sistem.

Semnificațiile psihosociale ale fugii de la școală sunt funcția de separare sau de individualizare, mai ales la adolescenți. Pentru a putea lua măsurile optime de prevenire a absenteismului, care este de altfel primul pas spre abandonul școlar este necesară cunoașterea **cauzelor** care pot genera în rândul elevilor acest fenomen:

➤ Cauze care țin de familie, condițiile socio-economice ale familiei: sărăcia, stil parental indiferent, neglijent, familii dizarmonice, părinți foarte ocupați sau plecați în străinătate;

➤ Cauze care țin de personalitatea și starea de sănătate a elevului: motivație școlară scăzută, lipsă de interes, încredere scăzută în educația școlară, oboseală, anxietate, autoeficacitate scăzută, imagine de sine deteriorată, sentimente de inferioritate, abilități sociale reduse, pasivitate; refuzul de a adera la o alegere făcută de alții (reacție la presiunea exercitată de dorințele adulților);

➤ Cauze care țin de contextul școlar specific (inclusiv relația profesor-elev): presiunea grupului, supraîncărcarea școlară, comunicarea defectuoasă elev-profesor (ironizarea, umilirea elevului), evaluarea subiectivă, frica de evaluare, conflict cu colegii, practici educative percepute de elevi ca fiind nedrepte, frustrante, incompatibilitate între aspirațiile, trebuințele de învățare și oferta educațională a școlii; formă de apărare împotriva disciplinei excesiv de rigidă și severă, politici proabsenteiste ale școlii la elevii din clasele terminale foarte importantă este și variabila vârstă.

Școala are un rol important în prevenirea și combarerea absenteismului și a abandonului școlar. Comunitățile școlare analizate din perspectiva absenteismului și abandonului școlar propun o serie de demersuri pe care le-au aplicat și au dat roade sau consideră că ar putea fi utile în lupta împotriva acestor două fenomene din educație:

- ✓ activități de identificare a copiilor aflați în abandon sau risc de abandon școlar, urmate de măsuri de implicare a familiei în reabilitarea școlară și socială a elevului;
- ✓ informarea imediată a părinților cu privire instalarea fenomenului de absenteism școlar;
- ✓ discuții purtate, atât cu părinții, cât și cu copiii acestora de către psihologul sau consilierul școlar;
- ✓ înștiințări privind absențele înregistrate transmise către părinți, la fiecare sfârșit de modul școlar;
- ✓ organizarea semestrială a lectoratelor cu părinții cu implicarea mediatorului școlar, a psihologului școlii, a preotului, a polițiștilor, a reprezentanților autorităților locale;
- ✓ activități pentru îmbunătățirea modului de relaționare și a comunicării părinți – copii
- ✓ activități cu părinții, la nivelul școlii, sau în cadrul orelor de dirigenție
- ✓ metode de predare – învățare atractive;
- ✓ promovarea cooperării în clasă, astfel încât și elevii cu performanțe școlare modeste să experimenteze succesul. De asemenea, se urmărește evitarea constituirii unor elite, concomitent cu etichetarea, marginalizarea, celor care nu aparțin elitei;

- ✓ comunicarea eficientă

Alături de școală, familia poate contribui la reducerea abandonului școlar prin:

- asigurarea unor condiții socio-economice cât mai bune (asigurarea hranei zilnice și a pachetelului cu mâncare pentru școală, a îmbrăcăminte și încălțăminte, a condițiilor locative necesare studiului, a materialelor educaționale necesare);
- asigurarea unui echilibru emoțional, a sentimentului de apartenență și sprijin necondiționat;
- crearea unui climat familial adecvat, asigurarea unui mediu favorabil dezvoltării și învățării, cu scopul de a pregăti copilul pentru existența independentă și viața de adult dându-i repere pe care să le urmeze;
- schimbarea mentalității vis-a-vis de acțiunile și nevoile sociale, de modalitatea de raportare la mediul înconjurător al copilului;
- atitudine pozitivă a adulților din apropierea copilului față de educația acestuia;
- control parental direct și activ în viața copiilor;
- limitarea prestării unor activități lucrative în gospodărie sau în afara acesteia;
- control asupra activității copiilor în timpul liber;
- acordarea ajutorului la învățătură din partea părinților/tutorilor să fie cât mai mare;
- prezența părintelui/părinților în viața copilului.

Efectele absenteismului sunt de natură complexă, conducând pe lângă pierderi din sistemul de cunoștințe, la tentații de comportamente delicvente, conflicte cu părinții și chiar grupul de prieteni, insuccese repetate sau eșecuri școlare până la abandonul școlar, ca ultimă instanță a absenteismului. Însă efectul pe termen lung este inadaptația socio-profesională generată de insuficienta pregătire, sau nefinalizarea studiilor, cu repercusiuni asupra imaginii de sine și implicit a stimei de sine, care într-un final pot fi genera randament social scăzut.

Bibliografie:

1. Băran-Pescaru, Adina, 2004, *Familia azi. O perspectivă sociopedagogică*, Editura Aramis, București;
2. Van Pelt, Nancy, 2002, *Secretele părintelui deplin*, Editura Viață și Sănătate, București.
3. Cosmovici, Andrei, Iacob, Luminița coord. , (2008), *Psihologie școlară*, Ed.Polirom, Iași

NOAPTEA DE AJUN- POVESTE INTERACTIVĂ

HORVAT HERMINA

PĂDURARU CRISTINA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NUMĂRUL 1,

REGHIN, JUD. MUREȘ, ROMÂNIA

Este Ajunul Crăciunului! Într-o mică căsuță, toți copiii se pregătesc de culcare.

-Dar oare Moș Crăciun vine în această noapte?

Așezați-vă confortabil și haideți să descoperim împreună ce se întâmplă!

„Toți copiii dorm, iar afară e foarte liniște (toți copiii duc degetul la guriță făcând liniște, apoi se prefac ca dorm). Zăpada cade încet (mișcăm degetele de sus în jos, în tăcere, ca fulgii care cad încet) și totul e acoperit de o pătură albă și pufoasă.

Dintr-o dată, undeva departe, se aude un clinchet de clopoței (educatoarea sună un clopoțel, copiii imită cum ar suna din clopoței). E sania lui Moș Crăciun! (pe o sfoară se trage sania lui Moș Crăciun). Sania zboară deasupra casei, iar Moșul se pregătește să aterizeze pe acoperiș. Moș Crăciun coboară încet pe horn. Ușor, ușor intră în casă fără să facă zgomot (copiii fac pași încet și pun degetul pe buze, spunând „șșșt” pentru a păstra liniștea).

Moș Crăciun scoate din sacul lui mare cadourile pregătite pentru fiecare copil (copiii imită cum ar scoate cadourile din sac și le așează sub bradul imaginar). Așează cu grijă cadourile sub brad și zâmbește fericit (toți copiii zâmbesc) știind ca dimineața copiii vor fi plini de bucurie!

Moșul se întoarce la sanie și începe din nou să zboare prin noapte, către alte case. Se aud din nou clinchete de clopoței (copiii imită din nou cum sună din clopoței) și Moș Crăciun spune cu glas tare: „Ho,ho,ho! Crăciun Fericit!” (toți copiii spun „Ho, ho, ho, Crăciun Fericit!”).

Dimineața vine repede, iar copiii se trezesc (copiii imită trezirea) și găsesc cadourile sub brad. E o dimineață magică și plină de bucurie!

La final, educatoarea întreabă copiii ce își doresc de la Moș Crăciun, urmând ca acesta să și apară la copii cu cadouri.

(Poveste interactiva de Crăciun pentru grupa mică)

UN CRĂCIUN SPECIAL

Prof. înv. primar **UNGUR MARIANA SORINA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEUȘIANU” REGHIN, JUD.MUREȘ

Relația care se creează între părinte și școală este foarte importantă pentru formarea personalității elevului și presupune cunoașterea reciprocă și punerea de acord în orice demers pedagogic.

Decembrie este o lună de magie! Acum „se coc” cele mai frumoase sărbători (sărbătorile de iarnă), care ne învăluie cu magia aromelor, a culorilor și a iubirii! Miracolul iubirii este omniprezent în această perioadă sfântă a anului. O lume de poveste! Așa s-ar putea numi perioada aceasta, în care parfumul cozonacilor se împletește cu cel al brazilor și al scorțișoarei sau cu cel al citricelor.

Îmi place această perioadă fiindcă facem atât de multe activități prin care încurajăm copiii să doneze jucăriile vechi, pentru a le dăruii celor nevoiași, învățându-i astfel să fie altruști și înveselindu-i pe cei mai puțin norocoși; să împodobească bradul împreună cu colegii; să vizioneze un film specific sărbătorilor de iarnă, în care să fie prezentat spiritul Crăciunului, cel care ne face să fim mai buni, mai darnici, dar și mai iubitori față de persoanele pe care le avem lângă noi; să pregătească fursecurile pentru Moș Crăciun, să pregătească masa de Crăciun.

În fiecare an, când se apropie Crăciunul, ne gândim cum am putea sărbători împreună. As vrea să prezint puțin din ceea ce a însemnat Crăciunul pentru noi, clasa a II-a, anul trecut școlar. Ținând cont de faptul că în primii ani am realizat serbări, unde părinții au fost spectatori, în clasa a doua am realizat altfel de activități, în colaborare cu părinții. Am realizat un program care s-a desfasurat pe parcursul a patru ore, în sala de clasă dar și în școală. Părinții au primit poze și filmulețe în timpul fiecărei activități, primind astfel feedback și bucurându-se alături de noi.

Programul nostru a constat în:

- **Pregătirea unei mese de Crăciun** (s-au format echipe, fiecare a stabilit ce aduce...)

Este cel mai frumos moment din zi, atunci când, împreună, ca o echipă, pregătim minunatele bucate, aranjăm masa de Crăciun pentru viitorii colindători și încercăm să aducem bucurie și speranță în sufletele tuturor. Ne așezăm la masă și colindăm colindele studiate de la începutul postului. Trăim acea emoție împreună și simțim acea frumoasă legătură ce s-a creat deja între noi.

- **Vizionarea poveștii de Crăciun**

Este foarte important să conștientizăm importanța acestei sărbători, să cunoaștem povestea nașterii Domnului, dar în același timp, să-i sensibilizăm pentru a deveni ei înșiși purtători și păstrători ai tradițiilor, credinței și obiceiurilor noastre.

- **Realizarea unor suporturi decorative pentru Crăciun**

A urmat apoi o frumoasă activitate de creare a unor mici decoratiuni de Crăciun, care ne-au înfrumusețat clasa și mai apoi casele copilașilor. Fiecare a dăruit cât de mult a putut din creativitatea și talentul lui.

- **Participarea la un târg ce se desfășoară anual în cadrul școlii**

În fiecare an , considerăm un eveniment important data târgului de Crăciun, pentru care învățătoarele, profesorii și copii se pregătesc emoționat. Părinții sunt, de asemenea nerăbdători așteptând să vadă munca copiilor și ce idei noi pot îmbogăți casa și decora Crăciunul. Anul acesta copii au fost ajutați și de părinți care au pregătit turtă dulce, decorațiuni de masă, și decorațiuni de ușă pe care elevii au expus la vânzare la Târgul de Crăciun. Târgul de Crăciun se organizează pe holul școlii, unde sunt expuse toate obiectele, decorațiunile realizate de elevi.

- **Venirea Mosului cu sacul încărcat de pachetele**

Cel mai frumos moment a fost atunci când, la întoarcerea de la târg, Moșul ne-a lăsat surprize sub brad , precum și minunate scrisori , în care isi arăta iubirea față de noi.

- **Schimb de cadouri pregătite cu drag pentru colegul/colega de clasă**

Crăciunul înseamnă dăruire și fapte bune, așa că am vrut să aducem puțin din culoarea fericirii în viața noastră, împărțind cadouri între noi și bucurându-ne de acest minunat sentiment al dăruirii.

- **Colinde minunate cântate împreună cu elevi din școală**

La finalul zilei am fost vizitați de elevi mai mari care ne-au colindat si am reusit astfel să să primim dar și să transmitem mai departe această bucurie a Crăciunului.

Ca urmare a activităților derulate împreună cu părinții, legătura școlii cu familia s-a îmbunătățit considerabil, părinții simțindu-se utili, prezentând în acest fel un interes mai mare pentru școală. Activitățile extrașcolare, bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoștințe, chiar dacă necesită un efort suplimentar. Copiilor li se dezvoltă spiritul practic, operațional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Copiii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități.

A fost un Crăciun minunat!

Iarna și sărbătorile de iarnă

„În așteptarea Crăciunului” - carte audio-vizuală

"Cartea audio-vizuală" își propune să ofere elevilor o experiență educativă inovatoare, plină de interactivitate și creativitate. Acest proiect fascinant îmbină arta tradițională cu tehnologiile moderne, oferind elevilor ocazia de a crea o carte digitală cu ajutorul inteligenței artificiale și al aplicației Canva. Prin această aventură, elevii vor descoperi magia fuziunii dintre creativitate și colaborare, dezvoltându-și cu ardoare atât abilitățile tehnice, cât și cele artistice.

Obiective

- **Dezvoltarea creativității:** Elevii vor crea o poveste originală despre Crăciun în Canva.
- **Abilități artistice:** Crearea personajelor poveștii din lut polimeric.
- **Competențe tehnice:** Utilizarea aplicației Canva pentru a crea un design grafic atractiv și pentru a introduce personajele modelate.
- **Integrarea tehnologiei:** Utilizarea AI în Canva pentru optimizarea designului și a conținutului cărții.
- **Promovarea colaborării:** Elevii vor lucra în echipe pentru a-și împărtăși creativitatea și ideile.

Crearea Personajelor din Lut Polimeric

Utilizând lut polimeric, fiecare elev va modela personajele principale ale poveștii. Această activitate va dezvolta abilitățile artistice și motorii fine ale elevilor.

Materiale necesare: Lut polimeric în diferite culori, instrumente de modelare.

Obiectiv: Fiecare elev va crea cel puțin cinci personaje care să reprezinte elementele cheie ale poveștii.

Designul Grafic și Audio al Cărții

Cu ajutorul Canva și al AI, elevii vor crea un design grafic atractiv pentru carte. Acesta va include coperta, fonturi alese, scheme de culori și layout-uri care să complimenteze povestea.

Activități incluse:

- Crearea unui template de pagină.
- Integrarea imaginilor cu personajele din lut.
- Alegerea fonturilor și a culorilor care să reflecte tema Crăciunului.
- Un aspect inovator al proiectului este transformarea cărții într-o experiență audio-vizuală. Elevii vor înregistra povestea folosind aplicația Canva, adăugând naratori și efecte sonore pentru a aduce povestea la viață.

Autor: Borta Viorica

Instituția: Liceul Teoretic „Olimp” Costești

Activități dedicate introducerii în arta scrierii

Pentru tema de acasă o grupă de elevi au pregătit în format digital impresiile despre lecția **Deschide ușa, creștine!** Cealaltă grupă de elevii au pregătit în format digital călătoria noastră.

În căutarea cadoului perfect- în parteneriat cu grădinița „Scufița Roșie” din Costești.

Elevii vor crea o poveste, având ca temă „În așteptarea Crăciunului”.

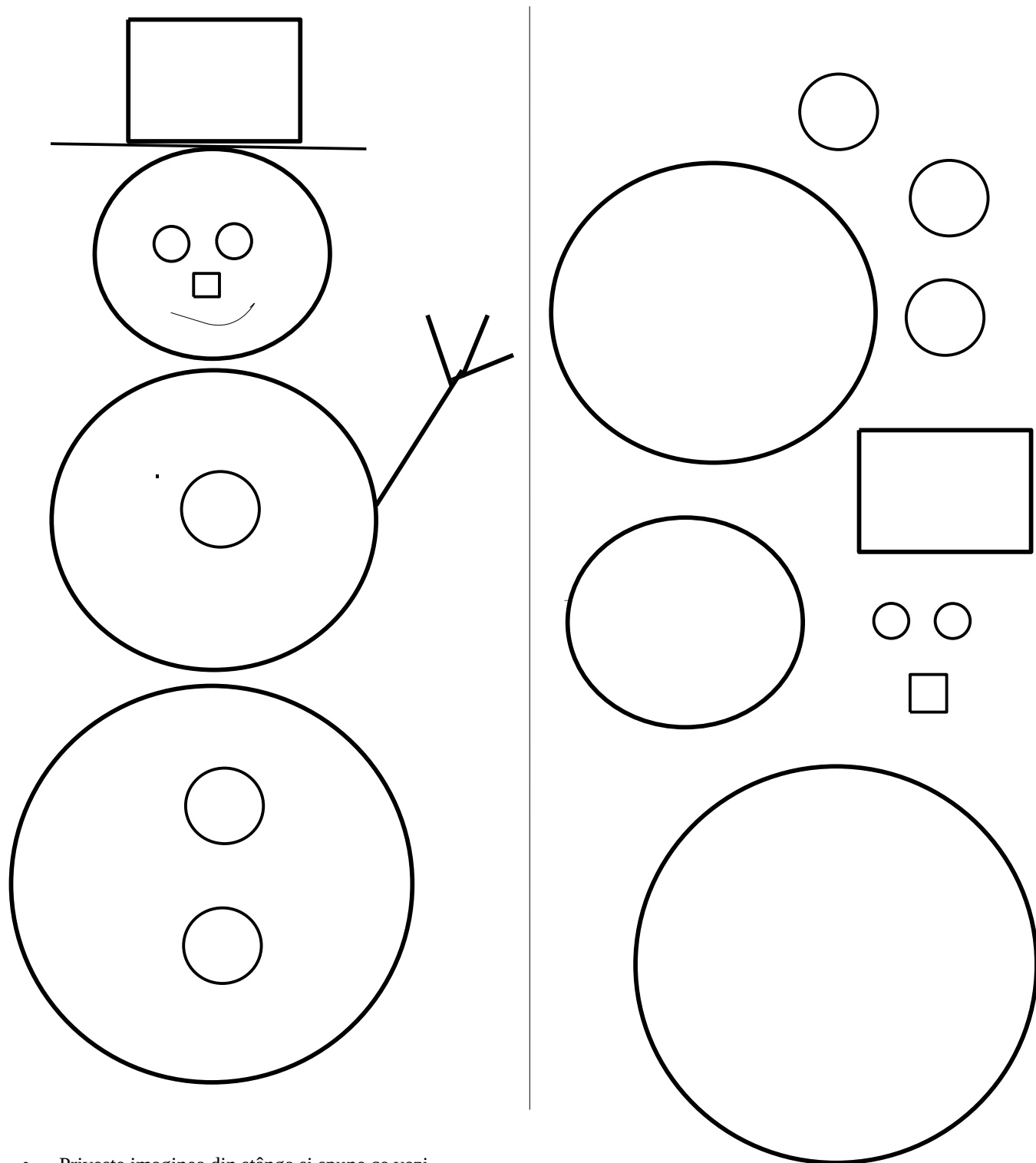
Această etapă va încuraja gândirea critică și creativitatea, fiecare elev fiind liber să-și imagineze propriile aventuri de Crăciun.

Digitalizarea Personajelor

În această etapă, elevii vor fotografia personajele din lut polimeric pe care le-au creat, utilizând fie camerele foto ale telefoanelor mobile, fie aparate foto dedicate. Este important ca fotografiile să fie clare și bine luminate, pentru a surprinde detaliile fiecărui personaj. După obținerea imaginilor, acestea vor fi încărcate în aplicația Canva. Aici, elevii vor putea ajusta dimensiunile, vor putea aplica filtre sau vor putea decupa imaginile pentru a le integra perfect în designul grafic al cărții digitale. Această activitate nu doar că va introduce elevii în tehnici de bază de editare foto, dar va și asigura că personajele lor prind viață într-un mod digital, completând povestea vizuală a proiectului.

FIȘĂ DE LUCRU. DOMENIUL-ȘTIINȚE CU ZĂPADĂ NE JUCĂM!
PROF. ȘOREA ALINA NICOLETA, GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.1

- Privește imaginea din stânga și spune ce vezi.
- Recunoaște figurile geometrice care formează omul de zăpadă.
- Colorează, cu albastru, cercurile cele mai mici, cu portocaliu, pătratul mic și, cu verde, pătratul mare.
- Așază figurile geometrice din tabloul alăturat, pentru a realiza un om de zăpadă, ajutându-te de linii.

O VIZIUNE MODERNĂ ÎN ABORDAREA ACTIVITĂȚILOR DIDACTICE: - LEARNING BY DOING – ÎNVĂȚAREA PRIN PROIECTE

Profesor **NEAGU LILIANA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ JIJILA
JIJILA, JUD.TULCEA

Piaget a demonstrat că învățăm să dăm sens lumii înconjurătoare folosind conceptele pe care le avem deja. În acest proces de atribuire de sens, renunțăm la vechile idei și , astfel, ne îmbogățim capacitatea de asimilare a lucrurilor noi din lumea înconjurătoare; cu alte cuvinte dezvoltarea copiilor implică întărirea structurilor cognitive ale copilului, a schemelor mentale sau a rețelei de concepte de înțelegere și de reacții la experiențele fizice din propriul mediu. Așadar , fiecare dintre noi, ar trebui să genereze propriile reguli și modele mentale pentru a da sens experiențelor la care suntem supuși.

Aplicarea metodelor interactive solicită efort intelectual și practic atât din partea elevilor ,cât și din partea profesorului care coordonează activitatea. Pentru susținerea învățării active și a gândirii critice, profesorul trebuie să dețină următoarele competențe:

*competență energizantă: are în vedere capacitatea profesorului de a îi face pe elevi să dorească să se implice în activitate, în rezolvarea problemelor sugerate;

*competență empatică: presupune abilitatea de a lucra cu elevii reușind să se transpună în situațiile pe care aceștia le parcurg;

*competență ludică: capacitatea profesorului de a integra elemente ludice în activitatea de învățare pentru a o face mai atractivă și pentru a întreține efortul intelectual și fizic al elevilor;

*competență organizatorică: are în vedere abilitățile cadrelor didactice de a organiza colectivul clasei în echipe de lucru și de a menține și impune respectarea regulilor care privesc învățarea prin cooperare;

*competență interrelatională: presupune disponibilități de comunicare cu elevii, menite să dezvolte și la aceștia abilități sociale necesare integrării optime în colectiv.

Adăugăm competentelor menționate mai sus pe cele științifice, psihopedagogice, metodice, manageriale și psihosociale. În acest fel, rolul profesorului se redimensionează și capătă valențe noi, depășind optica tradițională prin care acesta era doar un furnizor de informații ; profesorul devine un coparticipant și un facilitator al învățării.

Proiectul este o modalitate de învățare prin acțiune – learning by doing, o metodă interactivă amplă și un instrument de evaluare complex prin care se formează omul independent, practic și creativ. Proiectul este o temă de cercetare orientată spre un scop precis, o anticipare a ceea ce se va realiza, elaborarea lui implicând cercetare științifică și un demers practic de căutare a unui răspuns la o anumită temă ; cuprinde analiză – cauzală, cronologică, spațială – a unei probleme și un demers explicit de evoluție și soluționare a ei.

Fiind o activitate amplă, de durată, care implică multă muncă și efort intelectual, proiectul devine o formă de evaluare motivantă pentru elevi care facilitează o apreciere nuanțată a învățării. Deoarece se lucrează în echipă și se abordează un subiect din mediul cunoscut de viață, în funcție de interesul și de oportunitățile participanților, proiectul permite colaborarea elevilor cu nivel cultural variat, cu abilități și competențe diferite.

Învățarea pe bază de proiecte este un model de instruire care îi implică pe elevi în activități de investigare a unor probleme obligatorii și au drept rezultat obținerea unor produse autentice. Proiectele destinate să sporească oportunitățile de învățare ale elevilor pot varia foarte mult în ceea ce privește conținutul și aria acoperită și pot avea loc la diferite niveluri de învățământ. Cu toate acestea, tind să aibă în comun câteva trăsături definitorii. Proiectele se dezvoltă pornind de la întrebări provocatoare care nu pot primi răspunsuri prin învățarea bazată pe memorare. Prin proiecte, elevii își asumă roluri active - cel care rezolvă problema, cel care ia decizia, cel care efectuează investigația , responsabilul cu documentarea.

Proiectul este o investigație în care elevii sunt implicați direct și activ, organizată în vederea explicitării unei teme sau rezolvării unei sarcini de lucru; de asemenea poate să constituie o modalitate exclusivă de lucru pentru o perioadă de timp, elevii îndreptându-și în totalitate atenția asupra domeniului de cunoaștere pe care îl vizează proiectul sau poate fi o metodă de lucru care să însoțească modalitatea clasică de predare. El poate fi propus întregii clase, ca sarcină complexă ce va fi împărțită în subsarcini adresate grupurilor sau personalizate, sau, dimpotrivă, propunătorul poate gândi proiecte individuale; poate fi organizat în cadrul unei discipline școlare anume sau poate fi de natură inter-disciplinară. În oricare dintre aceste cazuri, proiectul trebuie să îndeplinească, prin felul în care este gândit și prezentat de către cadrul didactic, câteva condiții care asigură calitatea demersului propus elevilor:

- * proiectul poate fi corelat cu cerințele programei;

- * integrează un aspect, o caracteristică sau cerință care îl impune în raport cu alte modalități didactice de abordare a temei;

- * presupune utilizarea eficientă a surselor de informație;
- * antrenează operații cognitive de nivel superior;
- * reflectă interesele și nevoile de cunoaștere ale majorității elevilor implicați;
- * subiectul investigat se înscrie în corpul de cunoștințe prevăzute în curriculum sau permite transferuri interesante către acesta.

Sarcina de lucru este elementul cheie în cadrul metodei proiectului. Ea indică domeniul de investigație, prefigurează activitățile ce urmează a fi desfășurate de către elevi, anticipează obiectivele de atins și standardele de performanță vizate. Orientarea activității elevilor în sensul rezolvării sarcinii de lucru conferă coerența și unitatea proiectului, asigurându-i acestuia, în plus, funcționalitate și relevanță practică.

Principalele etape în realizarea unui proiect sunt:

- * stimularea- sub coordonarea profesorului elevii discută idei legate de o temă, de regulă, după parcurgerea unei unități de învățare;
- * stabilirea obiectivelor- grupurile de lucru negociază asupra conținutului, formei și modalității de prezentare a proiectului;
- * împărțirea sarcinilor – fiecare membru al grupului își asumă o sarcină de lucru;
- * cercetare/ creație/ investigație – studiu individual al unor surse bibliografice; scrierea de articole, povestiri; interviuarea unor persoane;
- * procesarea materialului – este momentul în care profesorul poate semnaliza erorile de conținut sau acuratețea limbajului;
- * realizarea formei finale – discuții în grup privind unitatea de concepție, editare;
- * prezentarea proiectului – membrii grupului decid asupra formei de prezentare; profesorul are rolul de monitorizare și evaluare;
- * feed- back – de la profesor, de la colegi (aprecieri, întrebări, schimb de idei), auto-evaluare.

Se impune să avem în vedere și modul în care se realizează managementul proiectului, respectiv evaluarea acestuia. Așadar, activitatea de proiect impune o varietate în abordarea managementului clasei, a timpului și a materialelor folosite.

1. Managementul timpului:

În funcție de complexitatea proiectului și de numărul de ore alocat acestuia se pot stabili:

- * orarul proiectului – etape, date, termene limită;
- * activități realizate acasă ;
- * activități realizate în clasă ;
- * limite de timp pentru brainstorming, discuții de grup, feed-back.

2. Managementul materialelor:

* profesorul trebuie să sugereze și să ofere surse de informare care să nu depășească nivelul de înțelegere al elevilor;

* profesorul, cu ajutorul elevilor, poate organiza bănci de date, postere, vederi, prin această dezvoltându-se abilitatea elevilor de organizare a informației.

3. Managementul clasei:

Cheia succesului unui proiect constă în organizarea colectivului de elevi. Propun în continuare câteva reguli de urmat:

- folosiți tehnici și metode activ-participative: brainstorming, activități alternate: individuale, în perechi, în grupe;

- fiți consecvenți;
- acordați timp elevilor pentru investigații;
- folosiți *gălăgia lucrativă*;
- determinați-i pe elevi să gândească.

Evaluarea proiectului

Pe toată durata proiectului, profesorul trebuie să asiste elevul/ grupul de elevi, încurajându-i astfel:

* să discute dificultățile, aspectele care îi nemulțumesc sau pe care le consideră insuficient realizate;

* să-și autoevalueze activitatea și progresul;

* să întocmească fișe de evaluare în care să consemneze observații și aprecieri asupra activității;

* pentru fixarea și evaluarea cunoștințelor, profesorul poate recurge la un test cu itemi obiectivi și subiectivi care să dea posibilitatea elevilor să reflecteze asupra produselor obținute.

În cadrul activităților extrașcolare realizate am utilizat această metodă și va propun spre exemplificare următoarele situații:

1. Proiectul de compilație

Descriere: Proiectul presupune selecția unor informații din mai multe surse, reformularea și articularea lor într-un format unitar, de exemplu: alcătuirea unui portofoliu, ghid, broșură, album, dicționar, album „Best of...”, proiectarea unei expoziții, muzeu imaginar etc.

Relevanță formativă: Rezolvarea unor astfel de sarcini asigură parcurgerea unui corpus de informații și integrarea mai multor surse de cunoaștere și, în plus, exersarea abilităților de identificare a informației relevante în funcție de criteriile selectate de elevi, de publicul căruia se adresează produsul sau de obiectivele proiectului.

Exemplu: clasa a V-a „Crăciunul –bucuria de a dăruia”

Parcurgerea temei –*Studierea semnificației acestei sărbători pentru români*, prezentarea unui program artistic în colaborare cu alți parteneri educaționali.

2. Proiectul de argumentare

Descriere: Proiectele de argumentare cer elevilor ca, pe baza celor învățate despre o situație, să își formuleze o opinie, să își asume o poziție, pe care să o susțină persuasiv. Elevilor li se pot atribui roluri din perspectiva cărora să realizeze argumentația. Proiectele se pot finaliza cu redactarea unei scrisori către autorități, realizarea unui comunicat de presă, luarea de poziție în fața unui auditoriu plauzibil, dezbateri cu oponenți, prezentarea unei liste de obiecte organizate în ordine ierarhică, cu argumentarea ierarhiei.

Relevanță formativă: Proiectul exersează abilitățile de chestionare a textului citit, de prelucrare a informației în sensul unor analize originale, conexiuni inedite, evaluări, aprecieri critice. Redactarea argumentării e un exercițiu de structurare logică a ideilor, de persuadare, de elaborare de exemple, de redactare într-un stil specific, de exemplu, jurnalistice, avocațesc etc.

Exemple:

* Optarea pentru un loc geografic –*Alba Iulia, Iași*- și argumentarea alegerii acestuia (semnificația geografică și istorică.).

* 24 Ianuarie- „*Unirea națiunea a făcut-o*...”. Proiectul s-a realizat cu elevii claselor a VII-a și a VIII-a și a presupus investigarea semnificației acestei date pentru spațiul românesc, prezentarea informațiilor acumulate în produse de prezentare variate (expoziție tematică, broșuri de prezentare, desene etc.), care să evidențieze unicitatea evenimentului.

3. Proiectul de design

Descriere: Proiectul solicită elevilor proiectarea unui produs sau plan de acțiune, în vederea atingerii unei finalități predeterminate, în condiții specifice. Proiectarea unei excursii într-un loc

anume în vederea descoperirii tradițiilor locale, crearea unor jucării din materiale reciclabile, realizarea de scenete tematice, recitarea de poezii , sunt activități ce se pretează la acest tip de proiect. Elementul cheie este aici cerința autenticității și funcționalității produsului creat, în considerare a unor situații obiective, de exemplu: calcularea unui buget, înscrierea într-un context legal dat sau luarea în considerare a altor constrângeri.

Relevanță formativă: Proiectul prilejuiește dezvoltarea abilităților de aplicare a cunoștințelor în contexte practice, similare cu cele autentice, marcate de constrângeri și permite aprofundarea aspectelor practice de lucru într-un do-meniu de activitate.

Exemplu:

* Proiectarea unui plan de acțiune privind conservarea tradițiilor și obiceiurilor în spațiul nord-dobrogean ce a presupus realizarea unor vizite cu elevii claselor a VIII-a la Centrul de informare turistică din apropiere , respectiv vizitarea centrului de informare a Parcului National Munții Măcinului;

4. Proiectul de analiză

Descriere: Proiectul de analiză îi plasează pe elevi în fața unor subiecte complexe ce permit analize de profunzime: identificarea variabilelor situației, a felului în care acestea se corelează și se determină reciproc, a implicațiilor și a consecințelor acesteia.

Relevanță formativă: Proiectul urmărește dezvoltarea abilităților de prelucrare de profunzime a informației, de pătrundere a perspectivelor multiple care explicitează o situație, de abordare critică a informației.

Exemple:

* Proiecte de tip „*Dincolo de carte*”: elevii folosesc surse suplimentare de informație pentru a aprofunda un domeniu științific descris într-o scriere literară, de exemplu: aprofundarea cunoașterii unei zonelor geografice , a studierii compartative a tradițiilor , a identificării elementelor comune sau de originalitate descries în studii de specialitate

*Proiecte de tip „*Jurnal*”: elevii vor scrie *pagini de jurnal* în legătură cu semnificația locurilor și oamenilor , a obiectivele descoperite într-o excursie școlară.

Exemplu: Excursie școlară realizată cu elevii claselor a VIII-a : vizitarea localității Ipotești, Teiul lui Eminescu –Iași, mormântul Veronicăi Miclea- Mănăstirea Văratec.

Învățarea bazată pe proiecte oferă o mulțime de beneficii, atât pentru elevi, cât și pentru profesori.

Un număr din ce în ce mai mare de cercetări susțin utilizarea învățării prin proiecte în școli cu scopul de a implica elevii, de a reduce absenteismul, a stimula dezvoltarea capacităților de învățare prin cooperare și a crește performanțele școlare .

Pentru elevi, avantajele învățării bazate pe proiecte înseamnă:

- * Creșterea prezenței la ore, creșterea gradului de încredere în sine și îmbunătățirea atitudinii față de învățare
- * Beneficii de natură școlară la fel de mari sau mai mari decât cele generate de alte modele, elevii implicați în proiecte asumându-și o responsabilitate mai mare pentru propriul proces de învățare decât în cazul activităților bazate pe modele tradiționale ;

- * Posibilități de dezvoltare a unor abilități complexe, precum capacități cognitive de nivel superior, rezolvarea problemelor, colaborarea și comunicarea;

- * Acces la o gamă mai largă de oportunități de învățare în sala de clasă, oferind o strategie de implicare a elevilor din medii culturale diverse ;

- * Eliberarea de inhibiții, implicarea părinților;

- * Realizarea sarcinilor împreună cu părinții, petrecerea timpului împreună cu familia;

- * Legătura cu școală, întărirea relației profesor-elev-părinte;

- * Finalitate: posibilitatea realizării unor activități școlare în care elevii să-și prezinte produsele activității;

- * Participarea la concursuri de specialitate.

Dintre dezavantaje aș puncta timpul, programa școlară încărcată și numărul mic de ore prevăzut pentru disciplina geografie.

Pentru mulți elevi, acest stil de învățare este unul foarte atractiv deoarece derivă din autenticitatea experiențelor. Elevii își asumă rolul și comportamentul celor care lucrează într-un anumit domeniu. Fie că realizează un film documentar despre probleme de mediu, elaborează o broșură turistică pentru a evidenția locurile cu semnificație istorică din comunitatea lor sau realizează o prezentare multimedia despre argumentele pro și contra construirii unui mall, elevii sunt implicați în activități reale, care au semnificație dincolo de sala de clasă sau școală.

Pentru profesori, printre avantajele suplimentare, se numără dezvoltarea profesionalismului și a colaborării cu colegii, precum și posibilitățile de a construi relații cu elevii. În plus, mulți profesori apreciază disponibilitatea unui model care se adresează unor categorii diverse de elevi prin existența unei game variate de oportunități de învățare. Profesorii ,descoperă că elevii care

beneficiază cel mai mult de învățarea prin proiecte tind să fie aceia în cazul cărora metodele de instruire tradiționale nu sunt eficiente .

Profesorii care doresc să folosească metodă proiectului la clasă s-ar putea să fie nevoiți să adopte noi strategii de instruire pentru a avea rezultate. Metodele de instruire directă care se bazează pe manuale, expuneri și evaluări tradiționale nu funcționează prea bine în cadrul unui proces de instruire deschis, interdisciplinar, caracteristic învățării pe bază de proiecte. Profesorii mai degrabă „antrenează” și „modelează” și vorbesc mai puțin. Ei trebuie să fie pregătiți pentru a accepta „abaterile de la direcție” care pot interveni pe parcursul desfășurării unui proiect . Profesorii se pot afla în situația de a învăța ei înșiși alături de elevi pe măsură ce proiectul se desfășoară.

În prezent, consider că la nivelul practicii educaționale, metoda proiectelor constituie, încă, o provocare, dat fiind curriculum-ul național puternic structurat, densitatea informației și centrarea pe aceasta ca produs al învățării școlare, specializarea strictă a profesorilor pentru o anumită disciplină școlară, experiența redusă în utilizarea metodelor activizante și a învățării prin cooperare.

BIBLIOGRAFIE

Bratu, G. – *Aplicații ale metodelor de gândire critică la învățământul primar*, București, Editura Humanitas Educațional, 2004, pag. 120-122;

Cerghit, I. – *Metode de învățământ*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1983, pag. 90-99
Dumitru, I. – *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*, Timișoara, Editura de Vest, 2000, pag. 56, 83, 89;

Macarie, C. – *Alternativele metodologice moderne – o provocare pentru activitatea didactică*, Târgu-Jiu, Editura Măiastra, 2005, pag. 39, 124-125;

xxx, *Învățământul Primar* – revistă dedicată cadrelor didactice, București, Editura Minerva
Bulboacă, A. (2001), *Metodă proiectelor de cercetare*, în Rev. Învățământul preșcolar, nr. 1-2, 3-4.

Glava, A., Glava, C. (2002), *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj-Napoca.

„DĂRUIND VEI DOBÂNDI !”

Profesor educație timpurie **BRÉDA MELINDA-ERZSÉBET**

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „PINOCHIO” ZALĂU

Luna decembrie, numită și luna cadourilor, a fost perioada optimă de a-i învăța pe copii că a dărua este la fel de frumos ca și a primi, iar bucuria de a oferi este la fel de mare ca bucuria de a primi cadouri. Sloganul activităților derulate în această lună a fost „Dăruind vei dobândi !”, având scopul de a dărua celorlalți, de a-i ajuta pe cei mai puțin norocoși, de a-i învăța pe copii să fie empatici și generoși cu cei din jur. Aceste activități extrașcolare ne-au oferit și prilejul de a petrece timp de calitate cu persoanele dragi copiilor- părinți, bunici, frați.

Primul eveniment din șirul activităților extrașcolare deosebite a fost Atelierul de Crăciun, pe care l-am desfășurat împreună cu părinții preșcolarilor. Totul a început când am aflat de publicarea unui concurs cu posibilitatea obținerii unei postfinanțări. Tema concursului a fost „Pregătiri pentru sărbătoarea Crăciunului la grădiniță”, având mai multe variante de realizare la dispoziție. Am trimis proiectul activității propuse și planul estimativ al costurilor, iar în scurt timp am primit răspuns afirmativ. Ne-am bucurat enorm pentru această șansă și nu am stat pe gânduri, demarând imediat planificarea și organizarea activității. Am ales să confecționăm în cadrul atelierului de creație ornamente pentru pomul de Crăciun, dintr-un material mai puțin cunoscut și utilizat, și anume mini-ghivece de flori din ceramică, achiziționate dintr-un magazin online de bricolaj. Copiii, împreună cu părinții au confecționat clopoței de Crăciun, folosind mai multe tehnici de lucru: vopsirea ghivecelor cu vopsea acrilică aurie, decorarea clopoțeilor cu benzi textile și frunzulițe de laur. La final am realizat și limba clopoțeilor din biluțe metalice, agățate în interiorul clopoțeilor cu ață. Atelierul s-a desfășurat într-o atmosferă plină de magia sărbătorilor, ascultând și intonând colinde cunoscute în timpul activității. La final, copiii i-au bucurat pe invitații noștri cu un scurt moment artistic. Bineînțeles, clopoțeii confecționați au fost oferiți cu mare drag părinților pentru a împodobi bradul de acasă.

O altă activitate extrașcolară deosebită pe care am desfășurat-o în luna decembrie a fost Târgul de Crăciun, organizat de grădinița noastră, în scopuri caritabile, sumele adunate din vânzarea produselor ajungând la familii din medii defavorizate. Am pregătit cu preșcolarii noștri decorațiuni de Crăciun din diverse materiale: îngerași din ghivece de ceramică, clopoței, omuleți de zăpadă și brăduți din gips, căsuțe înzăpezite. Toate ornamentele au fost pregătite cu dragoste, iar copiii au înțeles cât de frumos și nobil este să dăruiești din toată inima, aducând bucurie și zâmbete pe fața celor din jur. Copiii s-au implicat și în vânzarea produselor, așteptând „cumpărătorii” în holul grădiniței și prezentând produsele celor interesați! Eforturile copiilor au fost răsplătite cu o surpriză minunată: însuși Moș Crăciun și-a făcut apariția în curtea grădiniței

Într-o trăsură trasă de îndrăgitul ren Rudolf! Atât copiii, cât și cei mari au fost realmente încântați de oaspetele- surpriză! Moș Crăciun a mulțumit copiilor pentru generozitatea de care au dat dovadă și i-a răsplătit cu dulciuri!

Cu cât dăruiești altora mai multă bucurie, cu atât mai multă bucurie va intra în viața ta! Acesta este adevărul pe care l-am trăit în luna cadourilor !

Atelier de Crăciun
activitate comună cu părinții

NUME:

Data:

Spune în ce direcții se uită fetița care se dă cu patinele! Colorează cu roșu fetița care se uită în dreapta, iar cu albastru fetița care se uită în stânga!

PRIMA SERBARE DIN VIAȚA DE ȘCOLAR

VAIDA PAULA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE BĂLCESCU”, PLOIEȘTI

„Colinde, colinde! E vremea colindelor...”, întotdeauna nostalgică și emoționantă. Pentru mine este cea mai frumoasă perioadă din an. Mă duce cu gândul la copilărie, la iernile de altădată, la familie, la frați, surori, la colegii de școală împreună cu care mergeam la colindat...

Serbarea de Crăciun, dedicată sărbătorilor de iarnă, este prima serbare din viața de școlar. „Vine Moș Crăciun? Nu vine Moș Crăciun?” sunt întrebări care se repetă des toată luna decembrie, până la momentul serbării și până în Ziua Sfântă a Nașterii Domnului.

Dar, până atunci, pregătirile sunt în toi. Învățăm poeziile, cântecelele care evidențiază frumusețea iernii și colindele noastre românești. Desenăm, pictăm, realizăm felicitări, colaje cu brazi încărcăți de nea, oameni de zăpadă, copii îmbujorați care merg din casă în casă pentru a duce mai departe tradiția sărbătorilor de iarnă.

Discutăm despre legenda lui Moș Nicolae, un personaj legendar care aduce și el în special dulciuri copiilor în seara zilei de 5 decembrie. Pregătim ghetuțele pentru a primi daruri. Discutăm despre dărnicie și despre a alege să fii bun. Ne gândim la cei nevoiași și facem acte de caritate.

Repetăm colindele știute încă de la grădiniță și învățăm altele noi. În tot acest timp, emoțiile se întesesc deoarece drumul magilor călăuziți de o stea de la răsărit către staulul unde s-a născut Iisus Hristos parcă prinde viață... „O, ce veste minunată!” răsună glasurile copiilor în sala de clasă, însuflețind decorul festiv al sărbătorilor de iarnă: beteală argintie, aurie sau verde ca cetina de brad, bradul împodobit cu globulețe sclipitoare și luminat de becuțe străvezii. Toate așteaptă parcă momentul magic al serbării de Crăciun.

Și, într-un final, aceasta a sosit. Pe înserat, în sala de clasă au început să apară, rând pe rând, punctuali, copii, părinți și bunici. Copiii frumoși, eleganți, îmbrăcați în hăinuțe roșii, verzi sau albe, culorile Crăciunului, s-au grăbit către scenă. Părinții nerăbdători să se bucure din plin de aceste clipe, dar și să immortalizeze momentele s-au așezat pe scaune.

Cu toții, micii școlărei au început să glăsuiască:

„Bun găsit, dragi spectatori!
Noi, în prag de sărbători,
Colindăm și recităm,
Pe Moșul îl așteptăm!
Astăzi noi cu bucurie,
Păstrăm tradiția vie.
Recităm și colindăm,
Sufletul vi-l încântăm!”.

Deodată, clinchetul de clopoței însoțit de universalul „Ho,ho,ho!!!” a întrerupt recitalul copiilor. În pragul ușii, abia ducând sacul plin de daruri, a apărut Moș Crăciun. Chiote de bucurie, „A venit Moșul! A venit Moșul!”, exclamații care nu mai conteneau au așternut și mai multă emoție și bucurie în rândul tuturor celor prezenți. Cu greu, după ce Moșul și-a găsit locul, serbarea noastră a continuat. A fost momentul când totul s-a transformat într-o seară frumoasă ca în povești... O seară magică, așa cum sunt toate serile în preajma sărbătorilor de iarnă.

Împărțirea cadourilor, bucuria din privirile copiilor, nerăbdarea cu care aceștia au despachetat darurile, zâmbetele tuturor celor prezenți și fotografiile cu Moșul, cu mine, doamna lor învățătoare, au încheiat serbarea noastră. Prima din viața de școlar a micilor mei „cercetași”.

Rememorând toate aceste clipe, îmi stăruie în minte imaginea unui bunic venit la serbare să își vadă nepoțica. De undeva, din sală, acesta privea admirativ prestația tuturor copiilor. Mai

mult decât atât, plângea. Lacrimi de emoție îi scăldau obrazii îmbătrâniți de trecerea anilor. Cu greu mi-am stăpânit și eu lacrimile.

Să fie nostalgia anilor care au trecut, a generațiilor care s-au perindat prin viața mea, care m-au împlinit din punct de vedere profesional și mi-au desăvârșit visul din copilărie, acela de a fi învățătoare? Cu siguranță, da!

Să fii cadru didactic dedicat înseamnă să știi să fii copil alături de elevii tăi, să le aduci bucurie în suflete prin ceea ce faci pentru ei, să reușești să le ajungi la suflet, să le atingi sufletele cu fărâme de înțelepciune care să dăinuiască în timp. Toate acestea să le dea aripi să poată să zboare prin viață.

Grădinița cu Program Prolungit Bocșa

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „UITE, VINE MOȘ CRĂCIUN!”

PROPUNĂTOR:

PROF. EDUCAȚIE TIMPURIE : VUIA IONELA MARINELA

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

DATA: 17.12.2024

EDUCATOARE: VUIA IONELA MARINELA

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prolungit Bocșa

GRUPA: Mică „Albinuțele”

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim?”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Moș Crăciun, darnic și bun!”

TEMA ZILEI: „Uite, vine moș Crăciun!”

TIPUL DE ACTIVITATE: Transmitere de noi cunoștințe, consolidare de cunoștințe și consolidare de priceperi și deprinderi

DURATA: O zi

LOCUL DESFĂȘURĂRII: Sala de grupă

FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE:

● **Activități liber alese (ALA 1):**

- Științe: Asociere după culoare- „Găsește sacul lui Moș Crăciun”
- Arte: Fișă de lucru - „Moș Crăciun” – colorare în contur

● **Domeniul Limbă și Comunicare** - Educarea limbajului - „Povestea lui Moș Crăciun”- povestea educatoarei

● **Domeniul Om și Societate: Activitate practică** – „Barba lui Moș Crăciun”- lipire

● **Activități liber alese (ALA 2) – Joc de mișcare „Dans de iarnă”**

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

Motricitate grosieră și motricitate fină în contexte de viață familiare;
Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării;
Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității;
Autocontrol și expresivitate emoțională;
Curiozitate, interes și inițiativă în învățare;
Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități);
Activare și manifestare a potențialului creativ;
Mesaje orale în diverse situații de comunicare.

COMPORTAMENTE VIZATE:

Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate;
Manifestă deprinderi de păstrare a igienei personale;
Utilizează simțurile (văzul, auzul, simțul tactil, mirosul etc.) în interacțiunea cu mediul apropiat;
Recunoaște și exprimă emoții de bază, produse de piese muzicale, texte literare, obiecte de artă etc.
Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;
Manifestă creativitate în activități diverse;
Demonstrează creativitate prin activități artistico-plastice, muzicale și practice, în conversații și povestiri creative;
Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă).

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

ALA 1 – Activități liber alese

ȘTIINȚE

O1 – să asocieze după culoare imaginile date.;

ARTE

O2 – să realizeze corect o lucrare de colorare în contur, pe baza indicațiilor primite.

ADE – DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE

O3 - să rețină titlul povestirii;

O4 - să audieze cu atenție textul, concomitent cu prezentarea imaginilor;

O5 - să redea conținutul povestirii pe baza imaginilor și a întrebărilor ajutoare;

O6 - să identifice mesajul textului audiat;

ADE – Domeniul Om și Societate – Activitate practică

O7 – să lipească barba lui Moș Crăciun respectând indicațiile și explicațiile de lucru primite;

O8 – să își exprime opinia față de lucrarea proprie și/sau față de lucrarea celorlalți, motivându-și părerile;

ACTIVITĂȚI LIBER ALESE: ALA 2:

O9 - să execute corect pașii de dans dovedind coordonare, ritm și orientare spațială.

STRATEGII DIDACTICE:

- **Resurse procedurale:** observația, conversația, povestirea, explicația, demonstrația, exercițiul, turul galeriei;
- **Resurse materiale:** Spiridușul lui Moș Crăciun, sacul, laptop, fișe de lucru, lipici, vată, culori de lemn.
- **Forme de organizare a colectivului:** frontal, pe grupuri și individual;
- **Evaluare:** sistematică, secvențială.

BIBLIOGRAFIE:

1. „Curriculum pentru educația timpurie” – 2019;
2. „Revista învățământului preșcolar ”, Nr. 3-4/2009;
3. „Tradițional și modern în învățământul preșcolar”- Monica Lespezeanu, Ed. Omfal Esențial – 2007.

SCENARIUL ZILEI

Dimineața, după ce sosesc toți copiii, le propun să facem cercul prieteniei pentru a desfășura întâlnirea de dimineață. Copiii se așază în semicerc, și are loc salutul, pe un fond muzical adecvat anotimpului iarna.

Salutul: „Bună dimineața spiriduși!
Veseli și jucăuși
A început o nouă zi
Harnici și ascultători vom fi”.

Educatorea le propune copiilor să se salute folosind tehnica „comunicării rotative”, imaginându-și că sunt niște spiriduși, folosind formula:

- „Bună dimineața, spiridușilor harnici!”
- „Bună dimineața, eu sunt vesel!”
- „Bună dimineața, eu sunt harnic!”
- „Bună dimineața, eu sunt jucăuș!”

Prezența va fi realizată de educatoare în ordinea strigării din catalogul grupei.

Calendarul naturii: „Toți copiii s-au salutat
Și în semicerc s-au așezat.
Acum vremea s-o comentăm
Și în calendar s-o notăm”.

Se completează „Calendarul naturii” amintind în ce anotimp suntem, ce zi a săptămânii este, vremea caracteristică zilei (se afișează schimbările meteo, dacă este necesar).

Se trece la **gimnastica de înviorare**, care se face prin câteva versuri:

„Dacă vreau să cresc voinic

Fac gimnastică de mic:

Merg în pas alergător,

Sar voios într-un picior,

Mă opresc, respir ușor,

Întind brațele să zbor.

Toată lumea e a mea,

Când mă așez la podea!

Ăsta-i doar un început,

Ia priviți cât am crescut!”

Captarea atenției:

Se realizează prin apariția unui invitat surpriză, invitat care se va juca cu noi pe parcursul întregii activități. Le este prezentat copiilor „Spiridușul” – ajutorul lui Moș Crăciun. Acesta ne-a pregătit o mulțime de surprize (scrisoarea de la Moș Crăciun), care se află ascunse în săculețul fermecat, surprize pe care le vom descoperi împreună la momentul potrivit, pe parcursul zilei.

Se anunță și se prezintă centrele de interes deja pregătite, prin jocul de tranziție: „*Unul după altul/ În rând ne-așezăm/ Pornind spre sectoare/ Vrem să învățăm!*”

Se prezintă copiilor cele două centre, precum și materialul pus la dispoziția lor (**Activități liber alese ALA I**). Le explic faptul că Spiridușul ne-a adus astăzi jocuri și materiale de lucru. Fiecare copil își va alege singur centrul de interes unde dorește să lucreze.

Le reamintesc și regulile de lucru în centre.

În timpul activității pe centre, voi supraveghea activitatea desfășurată, dându-le explicațiile necesare copiilor.

Sarcinile sectoarelor sunt următoarele:

ARTE - Preșcolarii vor avea de realizat o fișă de lucru - colorare în contur - „Moș Crăciun”;

ȘTIINȚE – Copiii vor face asocieri după culoare - „Găsește sacul lui Moș Crăciun”.

După rezolvarea corectă și completă a sarcinilor de la centre, Spiridușul îi recompensează pe copii cu „bulinuțe vesele”. Fiecare copil va aprecia lucrarea proprie și pe a celorlalți copii, și va lipi bulinuța veselă pe lucrarea care îi place cel mai mult.

Tranziție: „*1,2,1,2, Câte unu-n pas vioi,*

Brațele le ridicăm,

Mâinile le fluturăm,

Ca spiridușii ne comportăm,

Și spre apă/ baie ne îndreptăm!”

La întoarcerea în sala de grupă, Spiridușul pregătește copiilor următoarea surpriză, este o poveste despre unul dintre cele mai iubite personaje ale iernii, și anume „**Povestea lui Moș Crăciun**” (**Domeniul Limbă și Comunicare**). În timpul povestirii se prezintă ilustrațiile, cu ajutorul unui powerpoint (ppt), care va fi derulat pe monitorul videoproiectorului. După finalizarea povestirii se va asigura retenția acestora cu ajutorul imaginilor și întrebărilor adresate copiilor, de asemenea, li se va explica cuvântul nou întâlnit în povestire.

Prin mimică și gestică voi reda starea sufletească a personajelor. Prin intensitatea timbrului vocal voi încerca să creez o atmosferă propice captării atenției copiilor asupra succesiunii evenimentelor povestirii.

Copiii sunt invitați, ca în cadrul activității pe **Domeniul Om și Societate**, activitate practică, să realizeze prin lipire „**Barba moșului**”.

Înainte de a începe activitatea, facem împreună câteva exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii.

”Mișcăm degetelele

Batem tare palmele

Răsucim încheietura

Și dăm mingea dura dura.

Activitatea se va desfășura diferențiat în funcție de particularitățile de vârstă și individuale ale preșcolarilor. La finalul activității, fiecare copil își va alege un loc pe panoul de plută unde va așeza fișa de lucru cu Moș Crăciun.

Tranziție: „Bat din palme clap, clap, clap,

Din picioare trap, trap, trap,

Ne-nvârtim, ne răsucim,

Și la baie noi pornim!”

Drept răsplată pentru munca depusă, Spiridușul oferă copiilor „recompense dulci” și îi invită să danseze împreună și să se distreze. Astfel, activitatea integrată se va încheia cu „*Dans de iarnă*” (**Activități liber alese ALA II**).

DEMERSUL DIDACTIC

Etapale activității	Ob. op.	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	STRATEGII DIDACTICE			EVALUARE
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	
1.Momentul organizatoric		Crearea condițiilor necesare unei bune desfășurări a activității: -aerisirea sălii de grupă; -amenajarea spațiului de desfășurare a activității; -pregătirea materialului didactic necesar desfășurării activității; - Salutul; - Prezența; - Calendarul naturii.	Conversația	Catalog Calendarul naturii Jetoane pentru calendarul naturii	Frontal	Observare directă

2.Captarea atenției	Captarea atenției se realizează prin prezentarea invitatului surpriză - Spiridușul, care se va juca cu noi pe parcursul întregii activități. Educatoarea le prezintă copiilor invitatul surpriză și va iniția o discuție cu aceștia încercând să descopere împreună cine este acest invitat surpriză și de ce a venit în grupa Albinuțelor astăzi. Spiridușul a aflat că la noi în grădiniță există o grupă numită grupa „Albinuțele” și s-a gândit să ne viziteze pentru a ne cunoaște și să ne jucăm împreună. Spiridușul este prietenos și îi place mereu să-și facă prieteni noi. Acesta le-a pregătit micilor prieteni o mulțime de surprize, care se află ascunse în săculețul fermecat surprize pe care le vor descoperi împreună la momentul potrivit, pe parcursul activităților.	Explicația Conversația	Spiridușul	Frontal	Observare directă
3. Anunțarea temei și a obiectivelor	Interesul copiilor fiind deja stimulat, se anunță temele activităților și obiectivele propuse spre realizare. Se stabilește titlul zilei : „<i>Uite, vine Moș Crăciun!</i>”. Educatoarea le spune copiilor că Spiridușul le-a pregătit activități foarte interesante și după finalizarea corectă a acestora, vor primi câte o recompensă. Vor lucra pe centre (Activități liber alese ALA I): la	Explicația Conversația	Spiridușul	Frontal	Observare directă

		centrul Arte vor realiza colorarea în contur a lui Moș Crăciun, iar la centrul Științe vor realiza o asociere după culoare, după care vor asculta „Povestea lui Moș Crăciun” (Domeniul Limbă și comunicare-Educarea limbajului) Activitatea va continua cu (Domeniul Om și Societate -Activitate practică) unde vor avea de lipit barba moșului. La finalul activităților, vom dansa alături de Spiriduș. (ALA2 – Dansul de iarnă), iar aceasta ne va recompensa cu ceva dulce.				
5.Dirijarea învățării		ALA I - Activități liber alese Se anunță centrele de interes deja pregătite, prin jocul de tranziție: „<i>Unul după altul/ În rând ne-așezăm/ Pornind spre sectoare/ Vrem să învățăm!</i>” Se prezintă copiilor cele două centre, precum și materialul pus la dispoziția lor (Activități liber alese ALA I) și se reamintesc regulile, ce trebuie respectate în centre. Le explic faptul că Spiridușul ne-a adus astăzi jocuri și materiale de lucru. Fiecare copil își va alege singur centrul de interes unde dorește să lucreze. În timpul activității pe centre de interes voi	Conversația Explicația Exercițiul	Spiridușul Fișe de lucru		Observare directă

	O1	supraveghea activitatea desfășurată în fiecare centru, dându-le explicațiile necesare copiilor. Sarcinile sectoarelor sunt următoarele: - ȘTIINȚE – Copiii vor rezolva fișa de lucru care presupune o asociere după culoare. - ARTE - Preșcolarii vor avea de colorat în contur pe Moș Crăciun.	Turul galeriei			
	O2	După rezolvarea corectă și completă a sarcinilor de la centre, Spiridușul îi recompensează pe copii cu „buline vesele”. Fiecare copil va aprecia lucrarea proprie și pe a celorlalți copii. <u>Tranziție:</u> „1,2,1,2, Câte unu-n pas viori, Brațele le ridicăm, Mâinile le fluturăm, Ca spiridușii ne comportăm, Și spre apă/ baie ne îndreptăm!”				
			Conversația	Laptop	Frontal	Aprecieri verbale
				Spiridușul	Individual	Observare directă

		Voi explica sensul eventualelor cuvinte necunoscute apărute pe parcursul expunerii. c) Asigurarea retenției După finalizarea poveștii voi adresa copiilor întrebări legate de conținutul poveștii: - Cum s-a numit povestea? - Despre ce este vorba în poveste? - Care sunt prietenii lui Moș Crăciun? - Unde locuiește Moș Crăciun? d) Surprinderea mesajului textului Adresez copiilor întrebări menite să releve mesajul textului: <i>„Moș Crăciun aduce daruri doar copiilor cuminți”.</i> DOMENIUL OM ȘI SOCIETATE - ACTIVITATE PRACTICĂ Spiridușul le mulțumește copiilor pentru sprijinul acordat, propunându-le să lipească barba moșului. (Domeniul Om și Societate-Activitate practică), punându-le la dispoziție materialele de lucru pe măsuțe.	Demonstrația Exercițiul Exercițiul Exercițiul Problematizarea	Lipici	Aprecieri verbale Evaluare secvențială Observare direc
--	--	--	--	---------------	---

	Copiii efectuează exercițiile de încălzire a mușchilor mâinii. Executarea temei de către copii: Voi da semnalul de începere a lucrului. Îi rog să lucreze atent și frumos. Le voi atrage atenția să nu se grăbească, să lucreze îngrijit, să se încadreze bine în spațiul de lucru, încurajând să continue lucrul până la terminarea lui. Analiza lucrărilor: Analiza produselor activității se va realiza prin metoda „Turul galeriei”. Copiii vor aprecia munca colegilor de grupă. Voi aprecia și eu munca preșcolarilor. Lucrările copiilor se analizează în funcție de următoarele criterii: respectarea temei și a etapelor lucrării, acuratețea lucrării, finalizarea lucrării. <u>Tranziție:</u> „Bat din palme clap, clap, clap, Din picioare trap, trap, trap, Ne-nvârtim, ne răsucim, Și la baie noi pornim!” ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (ALA 2):				
--	---	--	--	--	--

		Drept răsplată pentru munca depusă, Spiridușul oferă copiilor „surprize dulci” și îi invită să danseze împreună „Dans de iarnă”				
6. Obținerea performanței și asigurarea transferului		Educatoarea cere copiilor: - să denumească activitățile pe care le-au desfășurat, să facă aprecieri asupra complexității probelor (cea mai simplă, cea mai dificilă) și să argumenteze afirmațiile făcute.	Conversația		Frontal	Evaluare de proces
7.Încheierea activității		Se fac aprecieri generale și individuale asupra întregii activități desfășurate pe parcursul zilei și asupra modului de participare a copiilor la activitate. Spiridușul mulțumește copiilor și îi felicită pentru activitatea desfășurată.	Conversația	Fundal muzical	Frontal	Aprecieri verbale

PROIECT TEMATIC „UITE, VINE MOȘ CRĂCIUN”

Profesor pentru învățământ preșcolar **SCREIBER ADRIANA**
GRĂDINIȚA PP. BOCȘA

ARGUMENT:

Decembrie - dragoste, colinde, bucurie și mirosul brăduțului vrăjit, frumos împodobit așezat la loc de cinste în casa fiecărui român. Primii fulgi de nea aduc în sufletele copiilor bucuria reîntâlnirii cu Moșul cel drag, cu Moș Crăciun. Zăpezi îmbelșugate, clinchete de clopoței, frumoasele colinde împletite cu fiorul ninsorii, toate ne amintesc de sărbătorile de iarnă.

Sărbătorile de iarnă le trăim cu un farmec și o frumusețe aparte, ce le fac așteptate cu emoție și cu bucurie. Nașterea Domnului, marea sărbătoare a creștinilor, acest miracol al lumii, aduce schimbarea și speranța noastră de mai bine și ne face parcă, în preajma acestor sărbători, să fim mai buni, mai inimoși, mai răbdători, mai iertători unii cu alții.

Frumusețea obiceiurilor și colindelor de Crăciun trebuie simțită și prețuită de copii. Cu glasurile lor cristaline, calde și tremurânde de emoție, copiii sunt cei meniți să exprime cel mai bine gândurile curate și să facă urări celor dragi în aceste zile de mare sărbătoare. Înfoliți în haine groase, cu năsucurile înghețate după ce au colindat în lung și-n lat, gândul îi poartă la Moș Crăciun, cel care le împlinește toate dorințele.

Noi, dascălii, avem datoria sfântă de a transmite colindele de Crăciun și Anul Nou, de a le încredința urmașilor noștri cu aceeași bucurie în suflet cu care părinții și bunicii noștri au făcut-o.

Frumusețea, spiritul Crăciunului și bucuria sosirii lui Moș Crăciun îi sensibilizează pe elevi, iar redarea acestora pe foaia de desen sau confecționarea diverselor materiale specifice acestei sărbători, poate da frâu liber emoțiilor, eliberându-se astfel de tensiunea interioară.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- să identifice caracteristicile anotimpului iarna participând cu interes în activitățile propuse;
- să manifeste creativitate în confecționarea lucrărilor;
- să redea magia iernii în lucrări plastice;
- să colaboreze în realizarea unor produse/ activități, cu cei implicați în proiect.

GRUP ȚINTĂ: -25 elevi - clasa pregătitoare

RESURSE: -UMANE:- elevi, cadru didactic, părinți;

MATERIALE: _calculator, cărți ilustrate, reviste, fișe, jetoane, carioci, pensule, lipici, acuarele, plastilină, hârtie colorată de xerox, foarfece, material roșu, catifea albă, ac, ață roșie și albă, ornamente brad, fise de lucru, planse;

PROCEDURALE: conversația euristică, povestirea, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul, problematizarea, brainstormingul, turul galeriei, stiu- vreau sa stiu- am învățat;

TEMPORALE: 2 săptămâni

ACTIVITĂȚI PROPUSE:

SĂPTĂMÂNA I – „JOCURILE COPIILOR, IARNA”

LUNI

CLR- Sunetul și litera” c”; „*Poveste de iarnă*”, de Mircea Sântimbreanu”- povestirea învățătoarei

MEM- Constituire de mulțimi cu numere de la 0-6. Șir crescător, descrescător

Joc didactic: „Câți copii sunt la joacă?”, rezolvare fișă de lucru

DP- Vizionare DVD- „Crăiasa Zăpezii”; discuții- comportamente bazate pe lipsa de respect, sinceritate/ minciună

AVAP- Confectionare ornamente de Crăciun

MARȚI

CLR- Prezentare pp- „Jocuri de iarnă”, discuții. Litera „C”

RELIGIE

EFS- „La săniuș”- concurs cu sănii

MEM- Sortez obiecte și haine pentru jocuri în zăpadă - joc didactic, Constituire de mulțimi. Compararea numerelor naturale 0-6

MIERCURI

CLR- Memorizare - „Omul de zăpadă”. Sunetul și litera „c” cuvinte, silabe, formulare de propoziții; fișă de lucru- Omul de zăpadă-colorare

MEM-Joc didactic- „Caută și potrivește”, fișă de lucru cu obiecte folosite în jocurile iernii

AVAP – confectionare ornamente de Crăciun

JOI

CLR- sunetul și litera „c”- consolidare, Poveste creată de către copii- „La derdeluș”

MEM- Ce este specific anotimpului iarna? – joc CINE ȘTIE CÂȘTIGĂ?

EFS- „Ne jucăm în zăpadă”- jocuri în curtea școlii

MM- „Săniuța fuge”-învățare; audiție cântece de iarnă

VINERI

CLR – Discuție liberă - Săniuța fuge.....

DP – Contiună povestea-----

Opțional – calculatorul pas cu pas

SĂPTĂMÂNA A II -A „UITE, VINE MOȘ CRĂCIUN!”

LUNI

CLR - „Legenda lui Moș Crăciun ”- audiție, prezentare ppt, inv. Sunetul si litera „l”

MEM - „În țara lui Moș Crăciun”- sortarea imaginilor cu jucării. Numărare, ordonare, comparare. Alcătuire de probleme.

DP- „Primim colindători”- joc de rol;

AVAP - „Podoabe pentru pomul de iarnă”(Tehnici simple - stropire, suflare)

MARȚI

CLR - „Uite, vine Moș Crăciun”- Otilia Cazimir, memorizare

Religie - EFS- „Cursa cu obstacolele lui Moș Crăciun”- deplasare în echilibru pe o linie trasată pe sol, cu pășire peste diverse obstacole și transport de diverse obiecte.

MEM - „Povestea bradului de Crăciun”, prezentare ppt. Discuții. Puzzle: Moș Crăciun

MIERCURI

CLR - „În seara de Crăciun”, recitare poezii pentru serbare

MEM - Joc didactic- „Numărăm lumânări, clopoței, beculețe”, fișă de lucru. Alcătuire de probleme după imagini.

AVAP- „Brăduțul nostru în așteptarea lui Moș Crăciun”- împodobirea bradului cu ornamentele realizate. Audiție colinde.

JOI

CLR - „Magia Crăciunului”- prezentare ppt- discuții. Exprimarea unor trăiri și sentimente

MEM - „A câta piesă o așez aici?”- joc didactic. Numărăm piesele și construim „Căsuța lui Moș Crăciun”.

EFS - „Cursa cu obstacolele lui Moș Crăciun”- deplasare în echilibru pe o suprafață înaltă cu îndeplinirea unor acțiuni (diferite poziții de brațe, pășire peste obstacole și întoarcere)

MM - Colinde (pregătirea serbării)

VINERI

Serbare „În așteptarea lui Moș Crăciun” (versuri, colinde *A venit iarna, Astăzi s-a născut Hristos.*)

REZULTATE AȘTEPTATE: Implicarea activă a elevilor în păstrarea tradițiilor. Valorificarea potențialului creativ. Cunoașterea de către părinți a activităților extracurriculare și implicarea acestora în confecționarea cizmulitei lui Moș Nicolae. Realizarea unei expoziții de materiale în timpul desfășurării proiectului.

EVALUAREA: - expoziții cu lucrările practice și artistice create de către elevi; Realizarea de activități artistice, practice;

Monitorizarea relației elev-elev, elev-părinte, elev-cadru didactic și părinte- cadru didactic.

FINALIZAREA PROIECTULUI: acordarea de diplome elevilor pentru munca depusă.

RESURSA EDUCAȚIONALĂ DESCHISĂ
PROFESOR GRECU MIHAELA ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ „EMIL GÂRLEANU”
GALAȚI

Asocieri de imagini

Exersăm, ne jucăm!!!

1. Recunoaște personajul, denumește-l în scris și unește-l cu umbra sa.

.....

.....

.....

.....

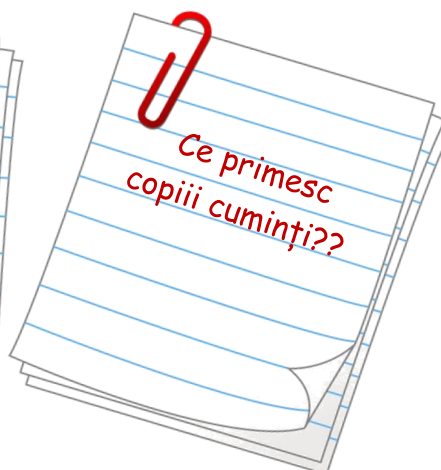
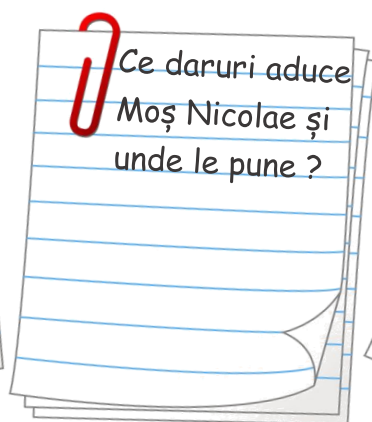
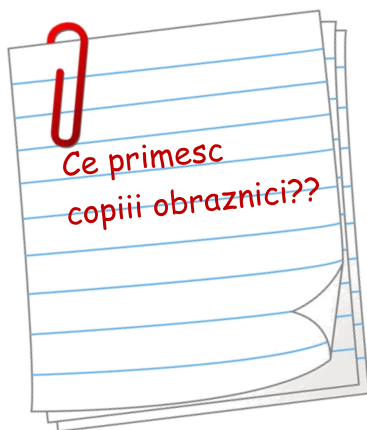
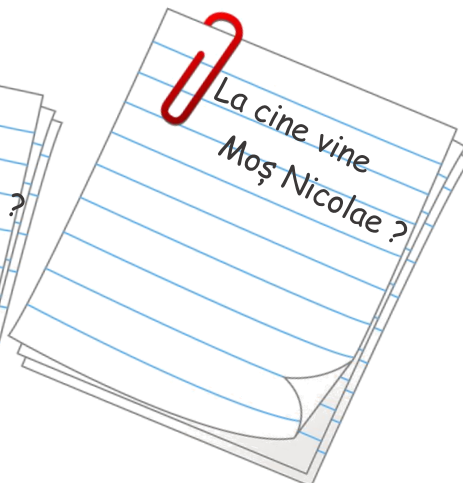
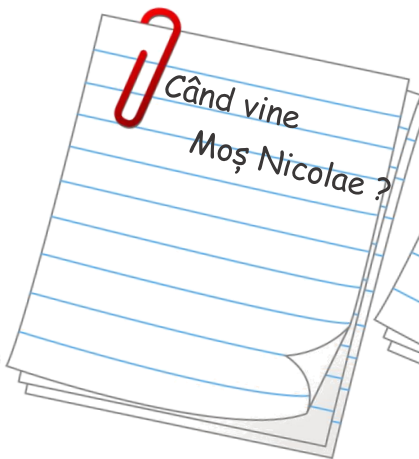
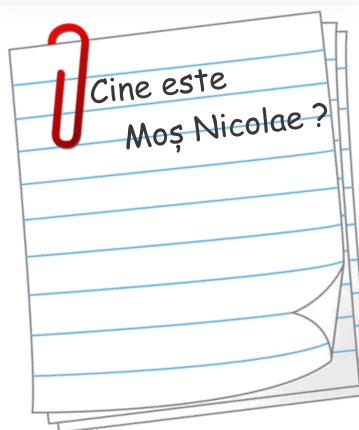
**În așteptarea lui Moș
Nicolae**

Învățăm, ne jucăm!!!

1. Având ca suport poezia următoare, răspunde la întrebările de mai jos.

În decembrie, pe seară,
 Cu desaga în spinare,
 Vine tiptil în odaie
 Moșul nostru Nicolae.
 Și-n ghetuțele curate
 Darurile apar îndată:
 Cei cuminți primesc în ele
 Ciocolată, bombonele,
 Biscuiți și caramele.
 Cei mai năzdrăvani din ei
 Primesc băț cu clopoței!

POVESTE DE IARNĂ

OMER ANDREEA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NUMĂRUL 2 CIOCÂRLIA DE SUS

Alelei, era odată, peste camp și prin pustii

Numai iarnă, ger și crivăț și fulgi mulți, chiar mii și mii

Iară peste-acest ținut înghețat și alburit

Domnea-n vuiete și viscol un print.....cam aiurit.

Nu-i plăcea nimic să facă, ziua toată-o lenevea,

Nici prin curte nu ieșea, doar stătea, stătea, stătea

„ Of, ce viață! Ce-aiureală! Să stai doar printre nămeți

Să faci bulgări toată ziua și de frig zbrrrr! să îngheți!

Aș vrea să ies la soare, poate să mă bronzez puțin!

Să merg călare, să transpir, șapcă pe cap să țin!,,

Regele, tatăl său, auzi aceste vorbe și, nemaisuportând,

Decise să ia măsuri și o lecție să dea nemaidecât!

„ Înțeleg, băiatul meu, că de frig te-ai plictisit.

Bun! Hai să facem o plimbare și-mi vei spune ce-ai decis!,,

Luând un avion privat(căci erau figure regale)

Ajunseră cât ai clipi pe insulele tropicale.

Ați zice că al nostru nu mai putea de fericire

Clădea castele de nisip și se bronza-n neștire!

Dar de unde! Prințul nostru era roșu ca un rac

Moleșit fiind de căldură, stătea numai sub umbrelă în hamac.

„ Dragă tata, ce-i aici? Nu a nins măcar o zi!

Doar un fulg măcar să cadă, pentru el aș mulțumi!,,

„ Cum, fiul tatei? Nu erai sătul de ger?

De ninsori, de crivăț? De ce stai acum stingher?,,

Prințul lăsă capul rușinat, înțelese-acum

„ Dragă tata, de ne-om întoarce, nu m-oi mai plânge nicicum!,,

Tatăl său zâmbi mulțumit și îl cei doi se-ntoarseră pe dat

Fericiți în țara lor, unde trăiră viața toat!

Dragi copii, fiți fericiți cu ce aveți și nu fiți ca prințul din poveste

Căci ce e pentru voi plictis pentru altul e o frumusețe!

Și-am încălecat pe-o trăistioară

Și v-am spus a mea poveste-poezioară!

PROIECT

Tema:

“Evoluția istorică a statului român în timpul domniei regelui Carol I,
Regele Independenței ”

Realizat: Elena MORARU
TOMA

Cuprins:

- 1 – Ioan Cuza Carol I. Biografia.
- 2 – Politica internă.
- 3 – Politica externă.

Ioan Cuza Carol I. Biografia.

- ❖ Carol I de Hohenzollern a avut cea mai lungă domnie din istoria românilor, 48 de ani. Cu un an mai mult decât Ștefan cel Mare. A fost singurul domnitor ales prin plebiscit (referendum), iar numele lui răspundea cererii românilor de a avea în frunte un principe occidental.
- ❖ Născut 20 aprilie 1839 la Sigmaringen, Baden-Württemberg, Germania
- ❖ Decedat 10 octombrie 1914 (75 de ani) Sinaia, Prahova, România
- ❖ Înmormântat Mănăstirea Curtea de Argeș.
- ❖ Carol I a domnit între 1866 și 1914.
- ❖ Domnitorul Unirii Principatelor devenise autoritar, se înconjurase de o camarilă coruptă și încerca să întemeieze o dinastie personală, ceea ce era contrar cererii românilor exprimate în Adunările Ad-Hoc din 1857-1858, de a avea în frunte un monarh constituțional din Europa Occidentală.

CABINET
C. Szathmari Pictor și
BUCUREȘTI

PHOTOGRAPHIE
Photograf de I.S. Domnitorului.
STRADA JENII.

Adoptarea Constituției de la 1 iulie a fost un mare eveniment național.

- Românii se bucurau de libertatea conștiinței (art. 5),
- de libertatea învățământului (cu obligativitate învățământului primar și gratuității învățământului în școlile Statului),
- de libertatea presei și a întrunirilor, și în general de a comunica ideile și opiniile proprii prin grai și scris (art. 24), cu garantarea secretului scrisorilor și telegramelor (art. 25),
- de libertatea de asociere, conform legilor în vigoare (art. 27),
- de a se adresa autorităților publice cu petițiuni (art. 28) ,putând urmări (pe cale ierarhică sau în justiție) pe funcționarii publici (art. 11).

Extrădarea refugiaților politicieni era oprită (art. 30 alin. 12) măsură avansată și semnificativă pentru rolul internațional al statului românistruațiunii lor, i-au vătămat (art. 29).

Toți străinii aflați pe teritoriul României se bucurau de protecția dată de legi.

Un monarh constituțional.

Pe lângă un substanțial titlu consacrat drepturilor și libertăților fundamentale, devenite Drepturile românilor care constau, prin modernitatea și liberalismul lor, cu starea socio-economică și culturală a țării, Constituția de la 1866 instituia o organizare a statului fondată pe principiile suveranității naționale, guvernării reprezentative și separării puterilor în stat. Puterea executivă era încredințată Domnului, care o exercita „în modul regulat prin Constituțiune” (art. 35). Puterile constituționale ale Domnului erau ereditare.

Ideea de bază a tuturor constituțiilor regale din România era aceea că *regele domnește fără a guverna*.

Potrivit Constituției, domnul era implicat în toate ramurile puterii de stat, bucurându-se de largi prerogative. Dar art. 92 prevedea: „Persoana domnului este neviolabilă. Miniștrii săi sunt răspunzători. Nici un act al domnului nu poate avea tărie dacă nu va fi contrasemnat de un ministru, care prin aceasta chiar devine răspunzător de acel act”. În fond, se adoptase principiul constituțional englez potrivit căruia „regele domnește dar nu guvernează”. Prin alegerea lui Carol, marile puteri garante au fost puse în fața faptului împlinit. După intense negocieri diplomatice acest act constituțional fundamental a fost recunoscut de statele europene, inclusiv de Turcia (în octombrie 1866).

CONCLUZII:

Rolul personalității istorice a regelui Carol 1 al României.

Argumente:

1. Adoptă Constituția de la 1866 și separă puterile în stat.
2. Conduce România în Razboiul de Independență din 1877-1878 și obține independența României.
3. Aderă la alianța Puterilor Centrale, sporind importanța statului în cadrul Europei politice

BIBLIOGRAFIE:

1. Nicolae Chicuș, Eugenia Danu, Demir Dragnev, Ion Negrei, Istoria românilor, epoca modernă, partea a II-a (1850-1918), Manual pentru clasa a VIII-a
2. https://ro.wikipedia.org/wiki/Carol_I_al_Rom%C3%A2niei
3. <https://acad.ro/com2014/doc/d1006-sesiuneCarol/profMirceaDutu.pdf>

Accesat in data de 16.11.2022

PROIECT DIDACTIC

Profesor pentru educație timpurie **DIACIUC LOREDANA**

Profesor pentru educație timpurie **MAZILU MIRELA**

GRĂDINIȚA NUMĂRUL 203

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: *Cum exprimăm ceea ce simțim?*

TEMA PROIECTULUI: *Ne-am născut în țara bravilor eroi*

SUBTEMA PROIECTULUI : *Pui de daci*

DOMENIUL EXPERIENȚIAL : Domeniul Științe

DISCIPLINA: Activitate matematică

TEMA ACTIVITĂȚII: *Dacul cel isteț*

MIJLOC DE REALIZARE : Joc didactic

TIPUL ACTIVITĂȚII: Consolidare

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

- ✚ Dezvoltarea operațiilor intelectuale prematematice.

OBIECTIVE:

- ✚ Să așeze pe câmpul de luptă tot atâția soldați daci și romani cât indică cifra.
- ✚ Să numere dacii și romanii, asociind cifra corespunzătoare fiecărei grupe.
- ✚ Să identifice vecinii cifrelor indicate de roata norocului.
- ✚ Să descompună cifra 7, așezând variantele găsite în ciorchine.

COMPORTAMENTE VIZATE:

- ✚ Demonstrează familiarizarea cu conceptul de număr și cu numerația.
- ✚ Efectuează operații de seriare, grupare, clasificare, măsurare a obiectelor.

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: conversația, observația, explicația, demonstrația, exercițiul, metoda interactivă Ciorchinele.

Material didactic/ Mijloace de învățământ: marionetă - dacul Davus , tabla Smart, joc interactiv creat Wordwall, joc interactiv MIMIO Studio, tabla magnetică, jetoane case și daci , jetoane cu cifre în centrul 1-7, ciorchine confecționat din carton, recompense pentru echipe.

Forma de realizare: frontal, individual, pe grupe.

Resurse temporale: 35 de minute

SARCINA DIDACTICĂ: Consolidarea numerației în concentrul 1-7, implicând operații intelectuale prematematice de comparare, analizare, asociere, raportarea a numărului la cantitate și invers, compunerea și descompunerea numerelor.

REGULILE JOCULUI:**Varianta I:**

Copiii sunt împărțiți în două echipe: românași și româncuțe.

Copiii numiți de marioneta Dacul Davus vin la tabla Smart și așază tot atâția soldați daci și romani cât indică cifra.

Varianta a II-a

Copiii identifică vecinii cifrelor indicate de roata norocului și așază cifrele corespunzătoare acestora în căsuțele potrivite.

Varianta a III-a

Copiii celor două echipe lucrează pe grupe pentru a descompune cifra 7.

Timul de lucru se sfârșește la semnalul marionetei Dacul Davus.

Câștigă echipa care a adunat cele mai multe comori dacice.

ELEMENTE DE JOC:

- Surpriza
- Mișcarea
- Aplauzele
- Dacul Davos

BIBLIOGRAFIE :

✚ „Curriculum pentru educație timpurie,, -2019

✚ „Metode interactive de grup-ghid metodic”, S. Breben, E. Gongea, G. Ruiu, M. Fulga

DEMERSUL DIDACTIC

ETAPELE ACTIVITĂȚII	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE		EVALUARE/ Metode și indicatori
		Metode și procedee	Material didactic / Mijloace de învățământ	
1.Moment organizatoric	Se asigură condițiile necesare desfășurării optime a activității: -aerisirea sălii de grupă; -aranjarea mobilierului;		Mobilier Material didactic	

	- pregătirea materialului didactic.			
2.Captarea atenției	Se realizează prin intermediul marionetei Dacul Davus care îi invită pe copii să se joace împreună și să pășească pe urmele strămoșilor pentru a aduna comori dacice.	Conversația	Marionetă Dacul Davus	
3.Reactualizarea cunoștințelor	Se numără crescător și descrescător până la 7.	Conversația Exercițiul		-Capacitatea de a număra crescător și descrescător în concentrul 1-7.
4.Enunțarea temei și a obiectivelor	Se anunță tema activității: „Dacul cel isteț” și se prezintă în mod accesibil copiilor obiectivele propuse: rezolvarea sarcinilor de lucru propuse de marioneta Dacul Davos pentru a aduna cât mai multe comori dacice.	Conversația Explicația		
4.Dirijarea învățării	• <u>Prezentarea jocului și a regulilor de joc:</u> Se prezintă în mod accesibil regulile jocului. Copiii se împart în două echipe : românași și româncuțe. Copiii numiți de marioneta Dacul Davus vin la tabla Smart și așază tot atâția soldați daci și romani cât indică cifra. Copiii identifică vecinii cifrelor indicate de roata norocului și așază cifrele corespunzătoare acestora în căsuțele potrivite. Se vor primi jetoane cu cifre în concentrul 1-7 pe care trebuie să le așeze pe ciorchine astfel încât să găsească toate variantele de descompunere a cifrei 7. Timpul de lucru se sfârșește la semnalul marionetei Dacul Davus. Câștigă echipa care a adunat cele mai multe comori dacice. • <u>Demonstrarea jocului</u> Se demonstrează jocul cu ajutorul marionetei care va așeza soldații în funcție de cifra indicată. • <u>Jocul de probă</u>	Demonstrația Explicația Conversația Exercițiul	Tabla Smart Marionetă Dacul Davus Jetoane Ciorchinele confecționate din carton Tabla Smart-Joc interactiv Mimio Studio	-Capacitatea de număra în concentrul 1-7 și de a asocia cifra la cantitate. -Capacitatea de a identifica vecinii cifrelor în concentrul 1-7. -Capacitatea de a descompune numărul 7. -Capacitatea de număra în concentrul 1-7 și de a asocia cifra la cantitate.

	Se realizează jocul de probă de către un copil. Acesta formează grupe de soldați în funcție de cifra indicată. • <u>Desfășurarea propriu-zisă a jocului</u> Varianta I: Copiii sunt împărțiți în două echipe: românași și româncuțe. Copiii numiți de marioneta Dacul Davus vin la tabla Smart și așază tot atâția soldați daci și romani cât indică cifra. Varianta a-II-a: Copiii identifică vecinii cifrelor indicate de roata norocului și așază cifrele corespunzătoare acestora în căsuțele potrivite.		Tabla magnetică Jetoane cu case și cifre	-Capacitatea de a identifica vecinii cifrelor în concentrul 1-7.
5.Obținerea performanței	Varianta a-III-a: Se vor primi jetoane cu cifre în concentrul 1-7 pe care trebuie să le așeze pe ciorchine astfel încât să găsească toate variantele de descompunere a cifrei 7. Se fixează numele jocului pe care l-au jucat.	Explicația Demonstrația Exercițiul Metoda interactivă - Ciorchinele	Ciorchine confecționat din carton Jetoane cu cifre în concentrul 1-7	-Capacitatea de a descompune numărul 7.
6.Evaluarea activității	Se fac aprecieri asupra participării copiilor la activitate.Dacul Davus aplaudă cele două echipe pentru istețimea lor.Se oferă recompense.	Conversația	Marionetă Recompense	
7.Încheierea activității	Activitatea matematică s-a încheiat. Copiii ies din clasă pe jocul cu text și cântec <i>Trenulețul muzical</i>.	Conversația		

PROIECT DIDACTIC

Profesori educație timpurie **LUPU SORINA**

Profesori educație timpurie **TUDOR CERASELA ELENA**

GRĂDINIȚA NUMĂR 203, BUCUREȘTI

TEMA ANUALĂ DE STUDIU : Când, cum și de ce se întâmplă?

TEMA SĂPTĂMÂNII : Aventuri în zăpadă

DOMENIUL EXPERIENȚIAL: Domeniul Științe

DISCIPLINA: Cunoașterea mediului

TEMA ACTIVITAȚII: „Eco-Omul de zăpadă la concurs ne cheamă-n grabă”

MIJLOC DE REALIZARE : Joc didactic

TIPUL DE ACTIVITATE: Verificare și consolidare de cunoștințe

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

- Stimularea curiozității privind explicarea și înțelegerea lumii înconjurătoare

OBIECTIVE :

- Să identifice obiectele de îmbrăcăminte adecvate anotimpului iarna, reprezentate pe jetoane;
- Să denumească jocurile/ sporturile de iarnă, reprezentate pe ruleta;
- Să descrie o imagine de la munte specifică anotimpului iarna, evidențiind elementele componente;
- Să compare comportamentele pozitive/ negative din imaginile care reprezintă practicarea sporturilor/ jocurilor de iarnă;
- Să asocieze animalele pe care le întâlnim la munte cu adăposturile lor din timpul iernii;

- Să argumenteze dacă traseele prezentate în imagini sunt/ nu sunt periculoase pentru practicarea jocurilor/ sporturilor de iarnă.

COMPORTAMENTE:

- Manifestă curiozitate și interes pentru experimentarea și învățarea în situații noi;
- Realizează, în mod dirijat, activități simple de investigare a mediului, folosind instrumente și metode specifice;

STRATEGII DIDACTICE

Metode și procedee:

- Conversația
- Observația
- Explicația
- Demonstrația
- Exercițiul
- Problematizarea
- Metoda Cubul

Material didactic/Mijloace de învățământ:

- Eco-omul de zăpadă;
- Indiciile Eco-Omului de zăpadă pentru rezolvarea sarcinile de joc;
- ecusoane pentru echipe;
- jetoane reprezentând obiecte de îmbrăcăminte adecvate/ neadecvate anotimpului iarnă;
- ciorchinele de bulgări;
- material Wordwall- Ruleta jocurilor/ sporturilor de iarnă;
- Cubul Înghețat

- Bulgărele-Jucăuș
- imagini reprezentând diverse aspecte/ activități la munte în anotimpul iarna (munti, brazi, turisti, jocuri de iarnă, trasee montane, animalele care se întâlnesc la munte si adăposturile lor etc)
- Tabla Smart
- Tabla Magnetică
- surprizele Eco-omului de zăpadă;
- Forma de realizare: frontală/ pe grupe

Sarcina didactica:

Identificarea caracteristicilor mediului înconjurător în anotimpul iarna, a activităților specifice, precum și a jocurilor/ sporturilor desfășurate la munte în acest anotimp;

Regulile jocului:

Varianta I- *Știm cum să ne îmbrăcăm, muntele ca să-l urcăm!:*

Copiii sunt împărțiți în patru echipe în funcție de culoare: galben, albastru, roșu, verde.

Câte un copil din fiecare echipă va fi atins de *Bulgărele-Jucăuș* și va veni la tablă magnetică pentru a așeza pe fiecare bulgăre aflat pe planșa “ciorchinele de bulgări” un jeton ce reprezintă un obiect de îmbrăcăminte adecvat anotimpului iarnă (căciulă, fular, mănuși, geacă, ghete etc).

Pentru fiecare răspuns corect fiecare echipă primește o față zâmbitoare.

Varianta a II-a- *Cu ruleta învățăm ce sporturi să practicăm!:*

Copiii vor lucra la tabla Smart, având ca suport un material Wordwall- Ruleta jocurilor și sporturilor de iarnă. Copilul care primește *Bulgărele-Jucăuș* va învăța ruleta și va identifica jocul/ sportul de iarnă reprezentat de imaginea aleasă, descriind, pe scurt elementele componente ale acesteia;

Pentru fiecare răspuns corect fiecare echipă primește o față zâmbitoare.

Varianta a III-a- *Cubul înghețat, se știe, ne aduce bucurie!*

Eco-omul de zăpadă a adus copiilor un cub- *Cubul Înghețat*, cu care aceștia se vor juca. Pe fiecare față a cubului se află cate o cerință pe care copiii vor trebui să o rezolve. Pentru a descoperi ce se află pe fiecare față a cubului, câte un copil aparținând fiecărei grupe anterior formate, îl va arunca cu rapiditate; sarcina de lucru aflată pe partea pe care cubul a căzut, va fi discutată și rezolvată de către fiecare grupă, după cum urmează:

- *Describe* o imagine de la munte!.
- *Asociază* animalele pe care le întâlnim la munte cu adăposturile lor pe timpul iernii!.
- *Compară* cele două imagini ce reprezintă comportamente pozitive/ negative ale copiilor în timpul practicării jocurilor de iarnă!.
- *Argumentează* – Care dintre cele două trasee montane sunt sigure/ periculoase pentru practicarea sporturilor de iarnă?

Timpul de lucru se sfârșește la semnalul clopoțelului magic.

Pentru fiecare răspuns corect fiecare echipă primește o față zâmbitoare.

Câștigă echipa care a adunat cele mai multe fețe zâmbitoare.

În interiorul Eco-Omului de zăpadă se află câte o *surpriză-bulgăraș* pentru fiecare copil care a participat la activitate.

Elemente de joc:

- surpriza;
- Eco-Omul de zăpadă;
- Bulgărele-jucăuș;
- cubul înghețat
- clopoțelul magic
- aplauzele
- selectarea și mânuirea materialelor;
- recompensele

Resurse temporale: 25 minute

Bibliografie:

- Curriculum pentru educație timpurie, -2019
- Suport didactic pentru aplicarea curriculumului pentru învățământul preșcolar
- Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani
- „Metode interactive de grup-ghid metodic”, S. Breben, E. Gongea, G. Ruiu, M. Fulga.

DEMERSUL DIDACTIC

SECVENȚA DIDACTICĂ	CONȚINUT ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE		EVALUARE (metode și indicatori)
		Metode și procedee	Material didactic / Mijloace de învățământ	
1.Moment organizatoric	Se asigură condițiile necesare desfășurării optime a activității: -aerisirea sălii de grupă; -aranjarea mobilierului; - pregătirea materialului didactic.	Conversația	Materialele necesare activității	
2.Captarea atenției	Se realizează prin prezentarea Eco-omului de zăpadă, care le propune copiilor un concurs de cunoștințe legat de anotimpul iar și o călătorie imaginară la munte. Sunt intuite surprizele și materialele necesare desfășurării concursului (indicii pentru rezolvarea sarcinilor de lucru, bulgarele-jucăuș, cubul înghețat, ruleta jocurilor/	Conversația Observația Explicația	Eco-Omul de zăpadă și obiectele-surpriză prezentate;	

	sporturilor de iarnă, jetoane și imagini reprezentând aspecte specifice anotimpului iarnă, recompense).			
3.Reactualizare a cunoștințelor	Se realizează cu ajutorul jocului <i>Bulgărele ne îngheață!</i> ; Bulgărele trece pe la fiecare copil, fiind dat din mână în mână; în momentul în care copilul primește bulgărele, va spune o caracteristică a anotimpului iarnă (de exemplu: Iarna ninge/ este frig/ bate băntul/ copii se joacă în zăpadă etc).	Conversația Explicația Explicația	Bulgărele jucăuș	Capacitatea de a Identifica/ descrie aspecte specifice anotimpului iarnă
4.Anunțarea temei și a obiectivelor	Se prezintă tema activității- jocul „ Eco-omul de zăpadă la concurs ne cheamă-n grabă ” și, în mod accesibil obiectivele propuse: o călătorie imaginară la munte și rezolvarea sarcinilor de lucru ce presupun identificarea caracteristicilor anotimpului iarnă, a activităților specifice desfășurate la munte, a schimbărilor din natură în aceasta perioadă.	Conversația Explicația		
5.Dirijarea învățării	<u>1.Prezentarea jocului/ regulilor jocului</u> Se prezintă în mod accesibil regulile jocului. Copiii sunt împărțiți în patru echipe în funcție de culoare: galben, albastru, roșu, verde. Eco-omul de zăpadă are în spatele celor trei nasturi câte un indiciu pentru rezolvare celor trei probe: 1. Știm cum să ne îmbrăcăm, muntele ca să-l urcăm!/2. Cu ruleta învățăm ce sporturi să practicăm!/3. Cubul Înghețat, se stie, ne aduce bucurie!. Câte un copil va fi atins, la fiecare probă de către bulgărele-jucăuș și	Conversația Explicația	Materialele necesare, prezentate în momentul captării atenției:	

	va rezolva sarcina primită. Pentru fiecare răspuns corect, echipa va primi o față zâmbitoare. Câștigă echipa care strânge cele mai multe fețe zâmbitoare. <u>2.Demonstrarea jocului</u> Se demonstrează jocul de către cadrul didactic, pentru fiecare variantă/ sarcină de lucru în parte. Se realizeaza <u>jocul de probă</u> de către un copil, pentru fiecare variantă/ sarcină de lucru primită. <u>3.Desfășurarea propriu-zisă a jocului</u> Variantă I- Știm cum să ne îmbrăcăm, muntele ca să-l urcăm!: Copiii sunt împărțiți în patru echipe în funcție de culoare: galben, albastru, roșu, verde. Câte un copil din fiecare echipă va fi atins de <i>bulgărele-jucăuș</i> și va veni la tablă magnetică pentru a așeza pe fiecare bulgăre un jeton ce reprezintă un obiect de îmbrăcăminte adecvat anotimpului iarnă, formând astfel ciorchinele de bulgări; Pentru fiecare răspuns corect fiecare echipă primește o față zâmbitoare. Variantă a II-a- Cu ruleta învățăm ce sporturi să practicăm!: Copiii vor lucra la tabla Smart, având ca suport un material Wordwall- <i>Ruleta jocurilor și sporturilor de iarnă</i>. Copilul care primește <i>bulgărele-jucăuș</i> va învăța ruleta și va identifica jocul/	Demonstrația Exercițiul Exercițiul	-Eco-omul de zăpadă; -Indiciile Eco-omului de zăpadă pentru rezolvarea sarcinile de joc; -ecusoane pentru echipe; -jetoane reprezentând obiecte de îmbrăcăminte adecvate/ neadecvate anotimpului iarnă; - planșa <i>ciorchinele de bulgări</i>; -material Wordwall- Ruleta jocurilor/	-Capacitatea de a identifica obiectele de îmbrăcăminte potrivite anotimpului iarna; -Capacitatea de a recunoaște sporturile/jocurile de iarnă reprezentate pe
--	---	---	---	---

	sportul de iarnă reprezentat de imaginea aleasa, descriind, pe scurt elementele componente ale acesteia; Pentru fiecare răspuns corect fiecare echipă primește o față zâmbitoare.		sporturilor de iarnă; -Bulgărele-jucăuș - -Tabla Smart -Tabla Magnetică -Fețe zâmbitoare	ruletă.
--	---	--	--	----------------

6.Obținerea performanței	Varianta a III-a- Cubul înghețat, se știe, ne aduce bucurie! Eco-omul de zăpadă a adus copiilor un cub- <i>Cubul Înghețat</i>, cu care aceștia se vor juca. Pe fiecare față a cubului se află cate o cerință pe care copiii vor trebui să o rezolve. Pentru a descoperi ce se află pe fiecare față a cubului, câte un copil aparținând fiecărei grupe anterior formate, îl va arunca cu rapiditate; sarcina de lucru aflată pe partea pe care cubul a căzut, va fi discutată și rezolvată de către fiecare grupă, după cum urmează: - Describe o imagine de la munte!. - Asociază animalele pe care le întâlnim la munte cu adăposturile lor pe timpul iernii!. - Compară cele două imagini ce reprezintă comportamente pozitive/ negative ale copiilor în timpul practicării jocurilor de iarnă!. - Argumentează – Care dintre cele două trasee montane este sigur/ periculos pentru practicarea sporturilor de iarnă? Timpul de lucru se sfârșește la semnalul clopoțelului magic. Pentru fiecare răspuns corect fiecare echipă primește o față zâmbitoare.Câștigă echipa care a adunat cele mai multe fețe zâmbitoare.	Exercițiul Cubul Problematizarea	-Cubul Înghețat -Imagini reprezentând diverse aspecte/ activități la munte în anotimpul iarna (munti, brazi, turisti, jocuri de iarnă, trasee montane, animalele care se întâlnesc la munte si adăposturile lor etc) - Clopoțel -Fețe zâmbitoare.	Capacitatea de a: -Describe o imagine -Asocia animalele cu adăposturile lor -Compara comportamente pozitive/ negative -Argumenta – dacă traseele montane din imagine sunt sigure/ periculoase pentru practicarea jocurilor/sporturilor de iarnă;
---------------------------------	---	---	---	---

7.Evaluarea activității	Se fac aprecieri generale si individuale referitoare la modul in care s-a desfășurat activitatea și asupra comportamentului copiilor; se oferă recompense.	Conversația	recompense	
8.Încheierea activității	Eco-Omul de zăpadă este încântat de concursul desfășurat, îi felicită pe copii pentru cunoștințele și comportamentul lor și oferă <i>surprizele-bulgărași</i> promise.	Conversația	-Eco-Omul de zăpadă - <i>Surprize-bulgărași</i>	

PROIECT DIDACTIC

Profesor educație timpurie **VOICU NICOLETA**
GRĂDINIȚA NUMĂR 203, BUCUREȘTI

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: *Cum exprimăm ceea ce simțim?*

TEMA SĂPTĂMÂNALĂ : „Datini și obiceiuri de iarnă”

DOMENIUL EXPERIENȚIAL: Domeniul Estetic- Creativ

DISCIPLINA: Educație artistico-plastică

TEMA ACTIVITAȚII: *Bradul de Crăciun*

MIJLOC DE REALIZARE : Pictură

TIPUL DE ACTIVITATE: Consolidare de priceperi și deprinderi

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

1. Consolidarea priceperii și deprinderii de a picta;
2. Dezvoltarea gustului estetic, a dragostei pentru frumos.

OBIECTIVE :

1. Să recunoască instrumentele de lucru primite;
2. Să picteze badul utilizând pensulele(groasă și subțire) și tehnica șampilării cu dopuri de plută folosind culorile potrivite ;
3. Să aprecieze atât lucrarea sa cât și a colegilor pe baza criteriilor stabilite (utilizarea a culorilor , acuratețe, finalizarea lucrărilor).

COMPORTAMENTE:

- Demonstrează creativitate prin activități artistico- plastice;

STRATEGII DIDACTICE

Metode și procedee: Conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, turul galeriei.

Materiale didactice/Mijloace de învățământ: tablou cu bradul de Crăciun, planșă model, pensule groase și subțiri, șervețele, acuarele(tempera), foi de desen, dopuri de plută, fond muzical, Tablă Smart

Forma de organizare:

- frontal

DURATA: 25 minute

BIBLIOGRAFIE :

- „Curriculum pentru educație timpurie”-2019
- „Metodica predării activității plastice în învățământul primar și preșcor”, Maria Cristea, Editura Corint ,2009
- „Pictura mai mult decât o joacă,, -E.Barboni, M.Boșneag, Editura Emia ,2002

DEMERS DIDACTIC

ETAPELE ACTIVITĂȚII	CONȚINUT ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE		EVALUARE/METODE ȘI INDICATORI
		Metode și procedee	Material didactic / Mijloace de învățământ	
1.Moment organizatoric	Se asigură condițiile necesare desfășurării optime a activității: aerisirea sălii de grupă, aranjarea mobilierului, pregătirea materialului didactic.			
2.Captarea atenției	Se realizează prin prezentarea unui tablou pictat, primit de la Muzeul de Artă. Se poartă o scurtă conversație despre ceea ce reprezintă Muzeul de Artă precum și despre bradul de Crăciun.	Conversația	- tablou pictat, reprezentând pe bradul de Crăciun	Capacitatea de a preciza caracteristicile Muzeului de Artă.
3.Anuntarea temei si a obiectivelor	Se va anunța tema activității : „Bradul de Crăciun” și obiectivele acesteia pe înțelesul copiilor.	Conversația Explicația		Observarea sistematică a comportamentului copiilor.
4.Dirijarea învățării/ Prezentarea conținutului	Intuirea materialelor Copiii enumeră materialele de lucru primite pe masă. Explicarea tehnicii de lucru si etapele de realizare Se explică modul de realizare al lucrării. Copiii vor picta bradul de Crăciun utilizând pensula groasă pentru fond și	Explicația	Pensule groase și subțiri, dopuri de plută, șervețele, acuarele, coli de	Capacitatea copiilor de a observa materialele puse la dispoziție și de a denumi utilitatea lor.

pensula subțire pentru contur(pictarea bradului). De asemenea vor picta globurile din brad utilizând tehnica ștampilării cu dopuri de plută.		desen, Fond muzical(colinde)	
Se anunta criteriile de evaluare: -folosirea corecta a pensulelor (groasa, subtire), a dopurilor de plută; -respectarea etapelor; -executarea fondului ; - folosirea adecvata a culorilor ; - încadrarea elementelor pictate în spatiul dat ;	Demonstrația	Tabla Smart.	
Exercitii de încălzire a muschilor mici ai mainii Inainte de lucrul efectiv, copiii vor realiza câteva exerciții de încălzire a musculaturii fine a mâinilor: plouă, tună, fulgeră. Executarea temei de către copii Copiii realizeaza tema data conform explicatiilor primite. Pe parcursul lucrului,copiii sunt supravegheati și îndrumați de profesor. Acolo unde este cazul voi da indicatii suplimentare.	Execițiul		-Deprinderea de a realiza exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii. - Deprinderea de a picta utilizând pensula groasă și subțire; - Deprinderea de a folosi tehnica ștampilării cu dopuri de plută;

	Se urmărește de asemenea poziția corectă a corpului în timpul lucrului. Pentru a crea o atmosferă cât mai plăcută, întreaga activitate se va desfășura pe un fundal sonor. (Colinde)			
5.Obținerea performanței	După ce copiii au terminat de realizat bradul de Crăciun, vor intona colindul „o, brad frumos!”. În timpul intonării colindului, preșcolarii vor realiza o expoziție cu lucrările realizate. Se face apoi o scurtă analiză a lucrărilor de către copii urmărindu-se criteriile anunțate(acuratețea lucrărilor, finalizarea acestora, etc)	Conversația		Capacitatea de a aprecia lucrarea proprie și lucrările celorlalți în funcție de criteriile stabilite (acuratețe, finalizarea lucrării).
6.Evaluarea activității.	La finalul activității copiii sunt felicitați și aplaudați pentru rezultatele obținute. Primesc recompense.	Conversația, Recompense (stiker-ere cu brad)		Observarea sistematică a comportamentului copiilor.
7.Încheierea activității.	Copiii părăsesc sala de grupă intonând cântecul „ Moșule, Moș Crăciun”.	Conversația		

EDUCAȚIE MULTICULTURALĂ

Prof. **MARENA SIMONA FUNDUIANU**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 10 BOTOȘANI

Se vorbește din ce în ce mai des despre interculturalitate că o stare de fapt într-un nou mileniu al politicii globale și al comunicării inter-etnice. Interculturalitatea prezintă, interpretează și reevaluează experiența socială a diversității și a diferențelor. Interculturalitatea pretinde respect și apreciere din partea grupurilor pentru alte culturi din societate, pretinde toleranță unei comunități față de cealaltă comunitate, și în același timp pretinde dreptul individului de a părăsi propriul grup cultural.

În Uniunea Europeană există un ansamblu de țări care încearcă să conviețuiască împreună și să se ajute reciproc pe toate planurile (social, economic, cultural etc.), interculturalitatea este indispensabilă pentru că această decurge de la sine. Aceste țări pentru a putea colabora trebuie să interacționeze, să comunice, să între în contact unele cu celelalte.

De-a lungul evoluției istorice orice cultură pierde unele trăsături și câștigă altele. Un astfel de proces trebuie acceptat și nu are nimic negativ în sine. Păstrarea identității nu trebuie să însemne modificarea culturală. Problema este cum să facem ca să accelerăm și să controlăm evoluțiile diverselor culturi pe direcția convergenței și să punem astfel conviețuirea interculturală în locul conflictelor interculturale, fără riscul asimilării unei culturi de către altă. De asemenea o altă provocare este legată de nevoia construirii, în cadrul diferitelor comunități organizate, a unor instituții compatibile folosind elementele tradiționale specifice culturii fiecăreia dintre ele.

Chiar dacă suntem diferiți pe plan cultural, lingvistic, gastronomic am dovedit că putem colabora eficient.

Persoană care pătrunde într-un alt orizont cultural se va vedea confruntată cu un alt sistem de percepție a realului, cu un ansamblu de viziuni culturale specifice asupra timpului și spațiului, cu un mod diferit de relaționare cu altul, în situația creată, trebuie să se exploateze simbolurile comune, elementele culturale asemănătoare pot facilita trecerea dintr-o lume (cu valorile ei) în altă, mai bogată și mai permisivă la valori eterogene.

Asta deoarece în procesul comunicării, oamenii folosesc variate mijloace de comunicare: nonverbale (acțiuni concrete cu obiectele, gesturi și mimica), iar altele verbale (sunet, grafică). Mijloacele verbale (și în primul rând cele sonore) au dobândit un rol fundamental în comunicarea interumană. Comunicarea este o formă de comportament interuman care izvoarește din nevoia de a relaționa și a interacționa cu ceilalți. Comunicarea poate duce la relații de armonie, colaborare sau în mod contrar, la dispute sau conflicte atunci când actul comunicării este denaturat.

Școala, valorificând principii ca toleranța, respectul reciproc, egalitatea, va putea pune în relief diferențele culturale și valorile spirituale ale elevilor, raportându-le la valorile generale ale comunității. Astfel, obiectivul unei educații interculturale ar putea constitui o tentativă de ieșire din culturo-centrism prin crearea unui spațiu intermediar între două coduri culturale.

Intercultural înseamnă:

- recunoașterea diversității de reprezentări, a referințelor și valorilor multiple;
 - dialogul, schimbul și interacțiunile dintre diferitele reprezentări și referințe;
 - relația dinamică dintre elementele culturale sau culturi, privite în ansamblu.
- Raportările interculturale antrenează noi poziționări față de realitățile culturale, determină extragerea de noi semnificații sau înzestrarea cu noi sensuri a acelorași simboluri culturale din perspectiva unor referințe modificate.

Educația interculturală, promovarea acesteia, ar presupune astfel patru dimensiuni fundamentale:

- dimensiunea personală, cu privire la propriul profil psihocomportamental, prin depășirea prejudecăților și stereotipurilor personale;
- dimensiunea cognitivă, de cunoaștere a premiselor istorice, geografice, antropologice, sociologice privind generarea și consecințele fenomenelor interculturale;
- dimensiunea metodologică, de acumulare a metodelor și procedeele de păstrare și cultivare a diferențelor, de aplicare a metodelor de diferențiere și particularizare a valorilor;
- dimensiunea relațională, de cunoaștere a datelor reale despre elevii cu care se lucrează.

Educația interculturală este una dintre „noile educații” definite drept o formulă ce corespunde unei schimbări paradigmatică a actului educativ în favoarea unei învățări inovatoare. Valorile avansate de noile educații sunt specifice societății contemporane: pacea și cooperarea, toleranța, democrația, comunicarea și mass-media, schimbarea și dezvoltarea etc. Aceste valori îmbogățesc conținutul axiologic al educației făcându-l mult mai dinamic și orientează sensul educației de la modelul pluridisciplinar clasic la modelul interdisciplinar.

Noile educații obligă școala să cultive valori universale autentice prin realizarea a patru obiective: luarea în considerație a dimensiunii culturale a dezvoltării, afirmarea și îmbogățirea identităților culturale, lărgirea participării elevilor la viața culturală și promovarea cooperării culturale internaționale. În consecință, programele de învățământ au fost racordate la diversitatea culturilor și a interacțiunilor culturale promovând astfel o nouă mentalitate care ilustrează faptul că dezvoltarea societății cuprinde două dimensiuni: cultură și educație.

Educația interculturală este un răspuns la pluralismul cultural care constituie o sinteză de elemente definitorii ale unui anumit spațiu pentru a constitui un mediu moderat în vederea construirii unei civilizații noi. Această dimensiune este cultivată de școală, care percepe cel mai bine faptul că toate culturile sunt egale prin demersul lor umanist, deci nu sunt diferite, ci complementare, de aceea școala va realiza un consens între valorile naționale și diferențele culturale ale umanității, formându-i astfel elevului un orizont cultural național-universal.

Scopul educației interculturale constă în cultivarea receptivității față de diferență, mărirea permisivității față de alteritate, formarea unei competențe interculturale. Părăsirea valorilor culturii de origine, a instrumentelor proprii de cunoaștere în explorarea culturii din alteritate nu este nici posibilă, nici recomandabilă deoarece individul nu va putea renunța niciodată la schemele culturale achiziționate pe parcursul vieții.

ATTUDINEA FACE DIFERENȚA!!!

PROVOCĂRI MATEMATICE – MICA UNIRE

ORIȚĂ MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ PUFEȘTI
JUDEȚUL VRANCEA

FIȘĂ DE LUCRU
CLASA A III-A

Astăzi vom îmbina istoria cu matematica, având ca punct central Unirea Principatelor Române. Rezolvând exercițiile de mai jos, vei descoperi informații interesante despre acest eveniment istoric important.

1. Prima unire a românilor într-o singură țară a fost realizată de Mihai Viteazul în anul 1600.

Calculează cu atenție și vei afla cât a durat această unire.

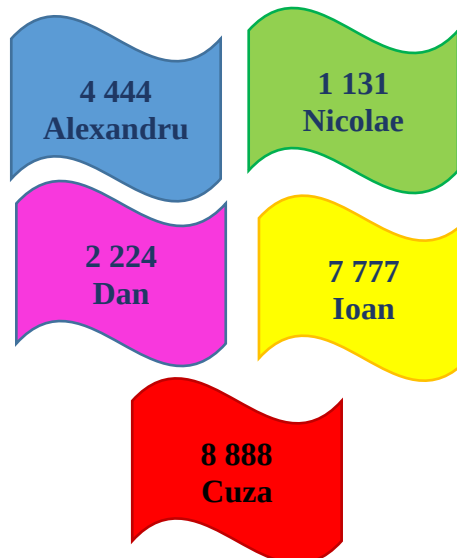
$$1600 - (42 \times 4 + 143) =$$

2. Deși unirea a durat foarte puțin ea a rămas o dorință arzătoare a românilor din cele trei țări. Acest lucru a mai fost posibil abia după 259 de ani.

Ești curios să afli în ce an s-a împlinit Unirea Principatelor Române?
Calculează și vei descoperi!

$$1600 + 259 =$$

3. Găsește numerele formate din 4 cifre identice și vei afla numele celui care a împlinit Mica Unire.

4. Pentru a afla câți ani se împlinesc astăzi de la marele eveniment calculează diferența dintre 1859 și anul în care ne aflăm acum.

5. Găsește cel mai mic și cel mai mare număr impar format din 4 cifre diferite și vei afla numele celor două principate românești care s-au unit pe 24 ianuarie 1859.

9 875

Țara Românească

1 001

Transilvania

1 023

Moldova

6. Alexandru Ioan Cuza a domnit timp de 7 ani, de la 1859 până la 1866. În câte luni și în câte zile a fost domnitor?

7. Vasile Alecsandri a compus o poezie, exprimând în versurile ei dorința fiecărui român de a trăi în aceeași țară. Aceasta a devenit Imnul Unirii.

Titlul poeziei este codificat. Îl vei descoperi dacă rezolvi corect exercițiile și vei înlocui rezultatele cu literele din dreptul acestora.

58 x 6 =

R

39 x 24 =

U

54 : 9 =

I

81 : 9 x 1 =

O

329 - 145 + 1099 =

N

(91 x 8) - 727 =

H

(24 x 15) - (240 + 115) =

A

1	9	348	5		936	1 283	6	348	6	6

FELICITĂRI!

Colorează așa cum te simți.

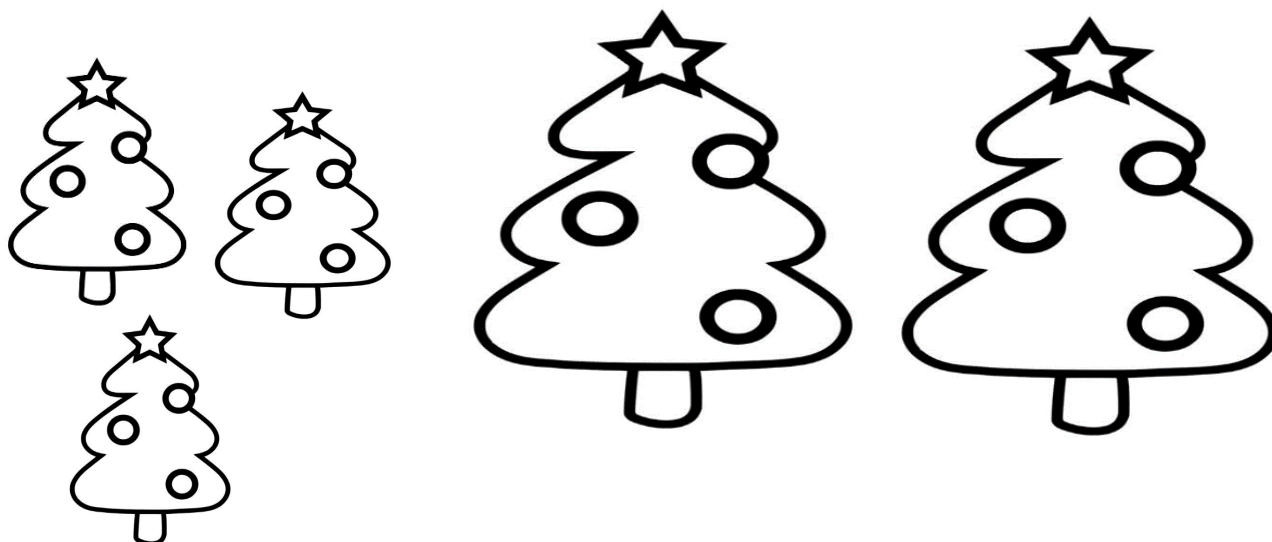
FIȘĂ DE LUCRU
ACTIVITATE MATEMATICĂ
GRUPA MIJLOCIE

Prof. învă. Preșcolar. Butnaru Elena-Condina
Grădinița cu Program Prolungit „Sfântul Mucenic Mina”, Ploiești, Prahova

1. Colorează folosind culorea roșie prima si ultima ghetuță.

2. Încercuiește cu albastru mulțimea brădușilor mari și colorează cu verde mulțimea brădușilor mici.

SCRISORI, CEAI ȘI FURSECURI PENTRU MOȘ CRĂCIUN PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

Profesor învățământ primar **PRICOP I. MIHAELA**
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VENIAMIN COSTACHI ” SINEȘTI
STRUCTURA ȘCOALA GIMNAZIALĂ STORNEȘTI

TITLUL PROIECTULUI: Scrisori, ceai și fursecuri pentru Moș Crăciun

ARGUMENT:

Sărbătorile de iarnă aduc bucurie, creativitate și o atmosferă specială de împărtășire. Activitatea „Scrisori, ceai și fursecuri pentru Moș Crăciun” își propune să valorifice aceste trăiri prin implicarea elevilor în activități practice, creative și sociale. Crearea scrisorilor pentru Moș Crăciun oferă copiilor oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile de exprimare scrisă, de a-și dezvălui dorințele și de a reflecta asupra valorilor pe care le prețuiesc.

Prepararea fursecurilor și a ceaiului nu este doar o activitate practică, ci și una menită să stimuleze colaborarea, răbdarea și satisfacția de a crea ceva cu propriile mâini. Aceste produse, pregătite cu grijă, vor fi folosite pentru a aduce un zâmbet pe chipul colegilor, prin momente de socializare și lectură.

Activitatea are și un profund caracter educativ, dezvoltând empatia și generozitatea. Elevii vor înțelege că bucuria sărbătorilor nu este doar despre a primi, ci și despre a dăru și a crea conexiuni emoționale autentice cu cei din jur. Prin implicarea tuturor nivelurilor de învățământ, evenimentul încurajează colaborarea și unitatea între elevii de vârste diferite.

Tip de activitate : Activitate creativă, practică și socială

Propunători: Cadrele didactice din învățământul primar

Colaboratori: părinți

Grup țintă: Elevii din învățământul primar

Beneficiari direcți: Elevii participanți, comunitatea școlară.

Scopul activității:

Promovarea creativității, generozității și spiritului sărbătorilor prin activități practice și interactive de redactare, gătit și socializare.

Obiectivele educaționale ale activității:

La nivel primar:

- Redactarea scrisorilor către Moș Crăciun folosind o structură simplă (salut, corpul mesajului, încheiere).
- Experimentarea unor rețete simple de fursecuri, dezvoltând abilități practice de gătit.
- Organizarea unei „pauze de ceai” în clasă pentru a împărtăși scrisorile și produsele realizate.
- Înțelegerea importanței generozității prin donarea fursecurilor și ceaiului în cadrul unei acțiuni comunitare.

Activități:

- ✓ Redactarea și decorarea scrisorilor pentru Moș Crăciun, adaptate nivelului de vârstă.
- ✓ Servirea fursecurilor și pregătirea ceaiului în perechi, sub coordonarea cadrelor didactice sau părinților.
- ✓ Organizarea unui moment festiv de lectură, în care scrisorile să fie citite, iar fursecurile și ceaiul împărțite participanților.

Resurse umane:

- Cadre didactice.
- Voluntari din rândul părinților.

Resurse materiale:

- Hârtie decorativă, culori, stickere și panglici pentru scrisori.
- Fursecuri
- Ceaiuri, ceainice și căni.

Data: 18.12.2024

Spatiu alocat: sala de clasă / holul/sala digitală

Rezultate asteptate:

- Dezvoltarea creativității și a abilităților practice ale elevilor.
- Crearea unei atmosfere festive și de colaborare în comunitatea școlară.
- Realizarea unor momente de socializare autentică între generații.
- Consolidarea abilităților de organizare și coordonare ale elevilor de gimnaziu.

Impactul asupra grupului țintă:

- Creșterea empatiei și a spiritului de generozitate.
- Îmbunătățirea abilităților de comunicare și cooperare.
- Crearea unor amintiri plăcute și dezvoltarea unei atitudini pozitive față de sărbători.

Coordonatorul activității, prof.înv. primar Pricop I. Mihaela

IARNA ȘI SĂRBĂTORILE DE IARNĂ, ÎN CLASA STELUȚELOR!

Prof. învă. primar **DELIESCU MARIA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN OCTAVIAN IOSIF” TECUCI

Nicăieri nu e mai frumos ca în țara mea, mai ales iarna....

Fulgii cad, Steluțele roiesc în jur, vreme numai bună pentru o activitate în curtea școlii. Ninge atât de frumos încât nu poți să te abții de la o bulgăreală și să nu te joci cu omătul cel pufos.

Iarna în România sunt cele mai frumoase luni, cu cele mai multe sărbători. Începând cu prima zi de decembrie când sărbătorim Ziua Națională a țării noastre, continuând cu Sfântul Nicolae atât de îndrăgit de copii, apoi Crăciunul.

Dintre obiceiurile românești, practicate în timpul Sărbătorilor de iarnă, cele mai îndrăgite de către Steluțe sunt împodobirea bradului, scrisoarea lui Moș Crăciun, împodobirea ghetuței lui Moș Nicolae, colindul, momente când iarna ca o regină, își întinde mantia albă realizând peisaje de poveste.

De aceea, prin activitățile cuprinse în luna decembrie, ne-am propus să aducem mai aproape de sufletele noastre peisajul mirific al iernii și spiritul Sărbătorilor de iarnă, spre a ne umple inima de bucurie și a ne înălța sufletul într-o zi sfântă:

1. Sfântul Nicolae este așteptat cu multă nerăbdare de către copii, deoarece activitățile din această zi sunt unele distractive, fișele pregătite sunt lucrate cu mult interes, jocurile antrenează toți copiii.

2. Scrisoarea adresată lui Moș Crăciun este un prilej de a exersa scrierea, de a desena și de a împărtăși dorințele cele mai arzătoare.

3. Atelierele creative sunt activități foarte îndrăgite de Steluțe, deoarece au ocazia de crea, desena și socializa într-un mod plăcut.

3. Ajutoarele lui Moș Crăciun! În fiecare an, Steluțele hărnicuțe, sunt cele mai bune ajutoare pentru moșul cel generos deoarece demonstrăm pricepere, inteligență și creativitate.

Sunetul și literele s și S

AJUTOARELE LUI MOȘ CRĂCIUN

PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

Prof. înv. primar **EMILIA MOȘNEGUTU**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 BOGDĂNEȘTI, SUCEAVA

Motto:

„Sunt sigur că întotdeauna m-am gândit la Crăciun, când i-a venit vremea, ca la un timp bun, un timp plăcut, în care să fii blând, iertător, mărinimos, singurul timp pe care îl știu, în calendarul lung al anului, când bărbații și femeile par să-și deschidă la unison, din propria voință, inimile închise”.

Charles Dickens

„Iată, vine Moș Crăciun!”

Obiective operaționale:

1. să memoreze rolurilor, poeziilor, replicile date;
2. să intoneze expresiv replicile memorate anterior;
3. să execute corect pe melodie pașii de dans;
4. să intoneze corect, expresiv colindele și cântecele de iarnă;
5. să se costumeze adecvat în funcție de rolul primit.

Activități:

1. Copiii s-au costumat frumos, adecvat sărbătorilor de iarnă. Ei așteaptă nerăbdători începerea serbării.
2. Fără emoții, rostim clar și tare replicile memorate.
3. Dansul fulgilor de nea...
4. Am fost cuminiți..... iată, a venit și Moș Crăciun!

Resurse:

- materiale: costume, beteală, microfon, scaune, boxe, covor.
- umane: învățător, elevi, părinți, bunici, frați/surori.
- temporale: 2 ore.
- procedurale: memorizare, conversația, explicația, demonstrația, exercițiu, observația sistematică, instructajul verbal, aprecierea verbală;
- forme de organizare: individual, frontal, pe grupe

ACTIVITĂȚI ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE DESFĂȘURATE ÎN PERIOADA NOIEMBRIE 2024- IANUARIE 2025

Prof. GABRIELA TRIF

LICEUL TEOLOGIC GRECO-CATOLIC „SF. VASILE CEL MARE”

BLAJ, ALBA

În perioada 25 noiembrie-29 noiembrie 2024 am desfășurat cu elevii clasei pregătitoare, conform planificării activităților educative școlare și extrașcolare, diferite activități, având ca temă ”Ziua Națională a României”. Astfel, pentru a înțelege semnificația acestei zile și a importanței ei pentru neamul românesc, am vizionat filmulețe educative, am descris portul tradițional românesc, am discutat despre motivele tradiționale care se regăsesc pe diferite obiecte vestimentare, pe vasele de lut, pe țesături etc., am realizat desene reprezentând românași și româncuțe îmbrăcați în costume populare, am învățat un fragment din Imnul Național ”Deșteaptă-te, române!”, am vorbit despre simbolurile naționale, am interpretat cântecele ”Drag mi-e jocul românesc”, ”Câte țări sunt pe pământ”- ”Rapsodia Română” de George Enescu însoțite de elemente coregrafice (dans popular-horă). Evaluarea activității s-a realizat prin următoarele modalități: diplome, expoziție de desene, fotografii și un videoclip popularizat pe pagina de Facebook a școlii.

În preajma sărbătorilor de iarnă, împreună cu elevii clasei a III-a din școala noastră, am organizat o activitate interactivă intitulată ” Crăciunul la români și în lume”. Elevii implicați în proiect au vizionat un material video pe baza căruia s-au inițiat discuții referitoare la obiceiurile de Crăciun practicate de români și de alte popoare. Copiii au cântat colinde și au realizat felicitări. Tot cu prilejul sărbătorilor de iarnă am realizat Târgul de Crăciun- un eveniment la reușita căruia și-au adus aportul toți actorii implicați: școală, elevi, părinți. Serbările de iarnă au continuat cu un concert de colinde susținut la Catedrala Greco-Catolică ”Sf. Treime” din Blaj și s-au încheiat cu spectacolul în aer liber ”În așteptarea lui Moș Crăciun”.

Cu ocazia Zilei Culturii Naționale am desfășurat cu elevii clasei pregătitoare diferite activități educative: momente de recitare poetică, lucrări plastice inspirate din poeziile eminesciene, expoziție cu lucrările realizate de elevi, vizită la bustul poetului național. Elevii au memorat poezia „Somnoroase păsărele” de Mihai Eminescu cu ajutorul imaginilor reprezentând patru tablouri, câte unul pentru fiecare strofă a poeziei. În timpul realizării lucrărilor plastice, copiii au audiat melodia compusă de Tudor Flondor pe versurile poeziei ”Somnoroase păsărele”. Formele de evaluare ale activităților au fost fotografii, diplome și un videoclip popularizat pe pagina de Facebook a școlii.

În săptămâna 20-23 ianuarie 2025 am derulat proiectul educațional ”24 ianuarie-Mica Unire”. În cadrul acestuia, elevii au vizionat animația ”Moș Ion Roată și Unirea” cu scopul de a înțelege care este semnificația termenului de ”unire” și care este semnificația versurilor ”Unde-i unul nu-i putere/ La nevoi și la durere,/ Unde-s doi puterea crește/ Și dușmanul nu sporește”. Copiii au realizat din carton, hârtie și benzi decorative ii cu veste tradiționale pentru băieți și ii cu veste tradiționale pentru fete. De asemenea, în cadrul acestui proiect am desfășurat și o activitate integrată cu sarcini de matematică organizate într-o broșură intitulată ”Moș Ion Roată și Unirea”. Activitatea s-a încheiat cu interpretarea cântecului ”Hora Unirii” (versuri de Vasile Alecsandri, muzica compusă de Alexandru Flechtenmacher) însoțit de elemente coregrafice. Evaluarea proiectului s-a realizat prin fotografii, diplome, expoziție de lucrări plastice și realizarea unui videoclip popularizat pe pagina de Facebook a școlii.

PROIECT EDUCAȚIONAL EXTRACURRICULAR
„OCROTITORUL COPIILOR, MOȘ NICOLAE
(MIKULAȘ ÎN CIARDA ROȘIE)”

HULBER LIA VIOLETA
LICEUL TEHNOLOGIC ELECTROTIMIȘ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 20, TIMIȘOARA

ARGUMENT

Sfântul Nicolae (Moș Nicolae), sau așa cum este cunoscut în localitate, ca Moș Mikulaș, reprezintă o emblemă a generozității și compasiunii în multe culturi din întreaga lume. Această figură istorică a transmis învățăminte esențiale prin faptele și viața sa, valori pe care elevii de orice vârstă ar trebui să le asimileze pentru a deveni cetățeni responsabili și empatici.

În această perioadă plină farmec, prin organizarea și realizarea, în cadrul școlii, a unor activități relevante pentru sărbătoarea Sfântului Nicolae (donații pentru copiii cu situații financiare precare, vizionare de filme, interpretarea unor cântece/ poezii, realizarea unor lucrări), elevii au ocazia de a explora și de a înțelege mai profund învățăturile și acțiunile sale altruiste. Sfântul Nicolae (Moș Nicolae), în diferitele versiuni și interpretări culturale, a fost recunoscut pentru bunătatea sa și pentru ajutorul oferit celor în nevoie. A oferi cadouri copiilor, a sprijini cei săraci și a veni în ajutorul oamenilor sunt doar câteva din faptele sale emblematice.

Astfel, prin această activitate, elevii din învățământul primar și preșcolar nu se limitează doar la a obține cunoștințe despre Sfântul Nicolae și acțiunile pe care acesta le-a făcut, ci pot realiza practic diverse activități prin care să promoveze mai departe valorile transmise prin intermediul acestei sărbători atât de dragi copiilor.

PARTICIPANȚI

- ❖ Elevii claselor primare ai Liceului Tehnologic Electrotimiș, structură Școala Gimnazială nr. 20;
- ❖ Grădinița PP 8, Timișoara, cadrele didactice;
- ❖ Personalul nedidactic și didactic auxiliar.

PARTENERI:

- ❖ Părinții elevilor și copiilor din învățământul primar și preșcolar;

SCOP: Promovarea valorilor tradiționale locale, interculturale și interconfesionale, prin implicarea elevilor din învățământul primar, preșcolar și a cadrelor didactice în activități extracurriculare legate de tradiții și obiceiuri.

OBIECTIVE:

- ❖ Creșterea interesului elevilor pentru tradiții, evenimente laice și religioase, specifice zonei în care trăiesc;
- ❖ Dezvoltarea sentimentului de respect și apreciere a valorilor tradiționale;
- ❖ Formarea unor atitudini pozitive pentru valorile tradiționale;
- ❖ Creșterea calității actului educativ prin abordarea unor teme legate de valori și tradiții;
- ❖ Creșterea implicării părinților și a comunității locale în activitățile educative din grădiniță și școală.

RESURSE:

- Umane: elevi învățământ primar, elevi învățământ preșcolar, cadre didactice, personal nedidactic
- Materiale: PC, laptop, imprimantă, cadouri, decorațiuni, lucrări ale elevilor, poster de iarnă
- Temporale: o zi (5 decembrie 2024)

ACTIVITĂȚI PROPUSE

- ❖ Pregătirea unor momente artistice (dansuri, cântece) specifice tematicii;
- ❖ Realizarea unor lucrări artistice (desen, pictură, colaj etc) specifice tematicii date;
- ❖ Punerea în scenă a momentelor artistice de către elevii fiecărei clase și copiii din fiecare grupă de grădiniță.

FINALITATE:

- ❖ Au loc expoziții cu lucrările elevilor.
- ❖ Copiii și elevii școlii vor primi cadouri de la Moș Nicolae după prezentarea momentelor artistice.
- ❖ Realizarea unor postări pe paginile de socializare ale școlii și grădiniței, ca urmare a activității realizate.

MĂNUȘILE OMULUI DE ZĂPADĂ

Prof. învă. primar **MIHAELA HAȚEGAN**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANIȘOARA ODEANU” LUGOJ

Ei, dragii mei, acum , că știm că a sosit iarna, mai avem puțin de așteptat să se aștearnă și primul strat de zăpadă! Atunci să te ții la bulgăreală, săniuș și ..muuultă voie bună! Sunt sigură că deja sunteți nerăbdători să rostogoliți bulgării tot mai mari și să vă întreceți construind cu ei cel mai frumos Om de Zăpadă!

Bine, bine!Toată lumea știe că, pe lângă zăpadă, mai avem nevoie de niște cărbuni, niște nasturi, o pălărie, un fular..o...mătură. Dar de mănușile Omului de Zăpadă a auzit careva?Cum, nu ați auzit?!Păi, ce credeți ,că lui nu i-a fost frig?N-a avut mănuși?Da, știu,nu mai are..Dar știți ce s-a întâmplat cu ele?Ei, bine, stați să vă povestesc:

Într-o seară geroasă, cu cerul greu de stele, doi copii se pregăteau să-și ia rămas bun de la Omul de Zăpadă pe care-l ridicaseră în fața casei.Fetița îi înfășură cu grijă fularul ei în jurul gâtului, iar băiatul îi potrivea pălăria și mănușile, căci se pare că urma o noapte foarte rece.Apoi, cu multă dragoste, cei doi frați îl îmbrățișară pe prietenul lor. Și trebuie să vă spun că și Omul de Zăpadă s-a aplecat să-i îmbrățișeze, mai mai că se topea de dragul celor doi copii!!!Dar, chiar în acel moment, Vântul, supărat că pe el nu-l iubesc copiii, suflă cu putere peste cei doi frați și –i împinse la pământ!

Fără să stea pe gânduri, Omul de Zăpadă își întinse brațele și-i protejă pe micuți cu mănușile sale, să nu se lovească de gheața de pe drum. Apoi, îi ridică și ascunse după el, la adăpost.

Atunci, supărat, Vântul suflă și mai tare și fură mănușile omului de zăpadă!

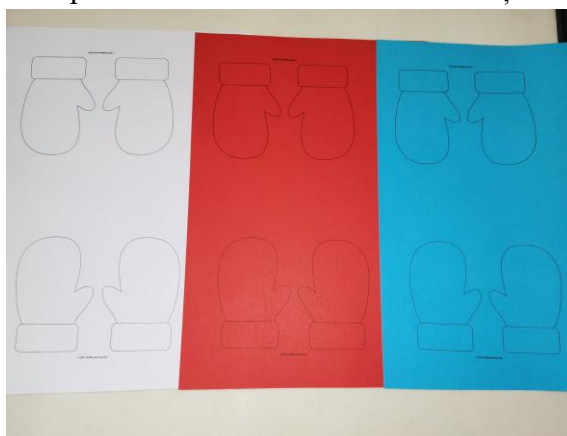
Unde le-a dus, nu știu să vă spun, însă cei doi copii s-au grăbit să intre în casă și de atunci, în fiecare an pregătesc mănuși pentru Omul de Zăpadă. Au grijă să aibă și de rezervă, în caz că Vântul I le –ar lua, și până să le folosească, le așază în pomul de Crăciun.

Ei ce ziceți, vreți să-i pregătiți și voi ?

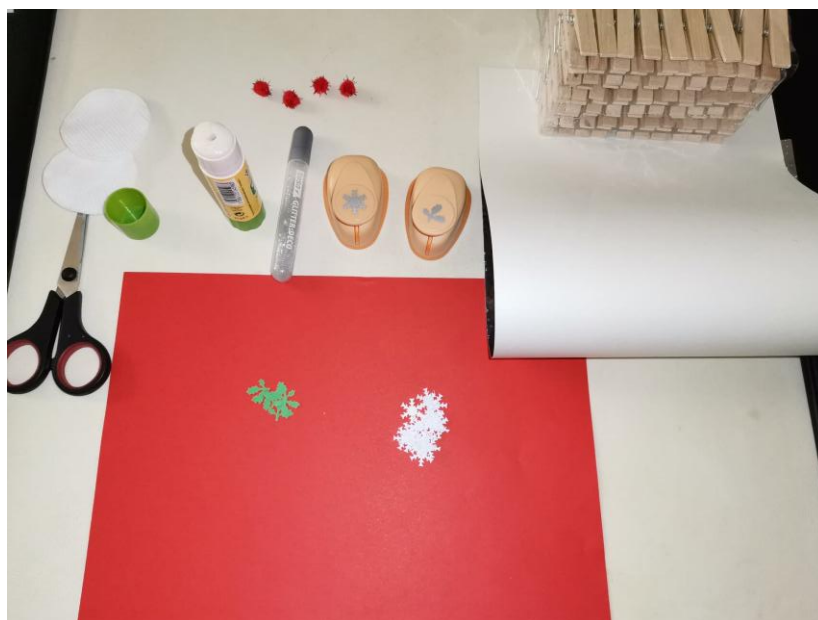

Iată de ce aveți nevoie:

1. hârtie colorată, pe care imprimăm /desenăm forma de mănuși

2. Foarfecă, lipici solid, dischete demachiante, perforatoare de model pentru fulg și frunză de vâsc, clamă din lemn pentru rufe, pompoane mici, roșii, lipici cu sclipi, carton

Sărbători fericite!

DESCOPERINDU-L PE EMINESCU LA CURSUL LCCR DIN MONFORTE DEL CID

ANA-MARIA SASU

PROFESOR LCCR SPANIA

Într-o lume dominată de tehnologie și schimbări rapide, întâlnirea cu poeziile lui Mihai Eminescu a reprezentat pentru elevii de la cursul LCCR din Monforte del Cid o călătorie aparte, o incursiune în frumusețea limbajului poetic și în universul sensibil al celui mai mare poet român. Deși pentru mulți dintre ei aceasta a fost prima interacțiune cu literatura română, interesul și curiozitatea lor au transformat lecția într-o experiență memorabilă.

Un prim pas spre universul eminescian

Elevii au aflat, poate pentru prima dată, cine a fost Mihai Eminescu, cum a trăit și de ce poeziile sale sunt atât de apreciate. Am povestit despre copilăria lui, despre dragostea sa pentru natură și despre modul în care a reușit să creeze versuri care emoționează și astăzi. Pentru a înțelege mai bine profunzimea poeziei sale, am citit împreună fragmente din creațiile sale, descoperind ritmul și muzicalitatea limbii române. Deși limba le este încă străină, elevii au reușit să surprindă sensibilitatea și emoția transmise de poet.

Reacțiile lor au fost surprinzătoare: unii au fost fascinați de sunetul cuvintelor, alții au încercat să deslușească sensul versurilor, iar câțiva au făcut conexiuni cu elemente din cultura spaniolă. Unii dintre ei au remarcat cât de profund sunt exprimate sentimentele în poeziile sale, iar alții au fost impresionați de tema naturii, atât de prezentă în lirica eminesciană.

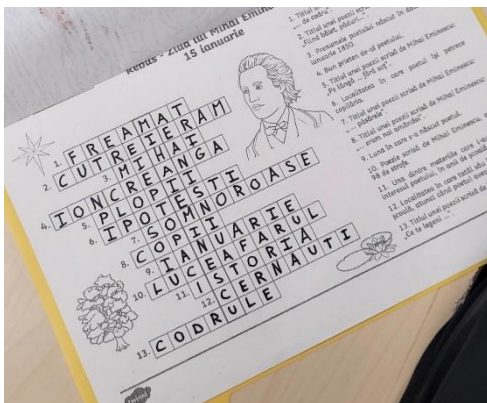
O incursiune în trecut: viața copiilor de altădată

Pentru a oferi un context mai larg și a le face mai accesibilă înțelegerea poeziei lui Eminescu, am discutat și despre viața oamenilor din secolele trecute, punând accent pe condițiile în care trăiau copiii. Elevii au fost uimiți să afle că, în trecut, mulți copii nu aveau acces la educație, erau nevoiți să muncească de mici alături de părinți și se confruntau cu lipsuri materiale, cum ar fi absența hainelor groase, a jucăriilor sau chiar a încălțăminte.

Această călătorie în trecut i-a făcut să aprecieze mai mult realitatea în care trăiesc astăzi și să înțeleagă cât de importantă este educația. Deși multe concepte istorice le sunt încă dificile, dorința lor de a învăța și curiozitatea de a afla mai multe despre cultura română au transformat această lecție într-un moment de reflecție și de conștientizare.

Cultura română prin ochii unor copii care descoperă

Pentru acești copii, limba română este încă o provocare, dar ceea ce contează este că fiecare lecție îi apropie tot mai mult de cultura română. Fiecare cuvânt nou învățat, fiecare poezie descoperită și fiecare lecție de istorie devine o punte între trecut și prezent, între România și Spania.

Lecția despre Eminescu nu a fost doar o simplă introducere în literatura română, ci și un exercițiu de sensibilitate și înțelegere a valorilor culturale. A fost o ocazie de a reflecta asupra trecutului, de a descoperi frumusețea limbii române și de a construi o legătură autentică cu tradițiile și istoria poporului român.

Acești elevi, chiar dacă nu toți s-au născut în România, au demonstrat că pasiunea pentru cunoaștere și deschiderea față de noi orizonturi culturale nu au granițe. În fiecare lecție, în fiecare descoperire, se află o mică victorie – un pas înainte spre păstrarea și promovarea identității românești în afara granițelor țării.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ LA ROMÂNI

PROFESOR MITITELU NICOLETA LILIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 10 BOTOȘANI

La români sărbătorile de iarnă în special Crăciunul sunt sărbătorile de suflet. Amintirea copilăriei ce ne revine puternic în suflet și în minte, zăpezile bogate și prevestitoare de rod îmbelșugat, colindele și clinchetele de clopoței, mirosul proaspăt de brad dar și de cozonaci, nerăbdarea așteptării darurilor sub pomul de iarnă toate creează în sânul familiei o atmosferă de liniște și iubire. Decembrie este luna cadourilor și a sărbătorilor de iarnă (Sfântul Nicolae, Crăciunul, Anul Nou) și poate unul dintre cele mai așteptate momente ale anului mai ales pentru cei mici care ard de nerăbdare să vadă ce primesc de la Moș Nicolae în ghetuțele pregătite de cu seară.

De la Sfântul Nicolae până la Sfântul Ion românii se simt în sărbători. Cel mai important este Crăciunul considerat ca sărbătoarea nașterii Domnului nostru Iisus Hristos. Oamenii au adaptat-o creând tradiții și obiceiuri conform culturii lor specifice. Acest obicei din seara Sfântului Nicolae a luat naștere la oraș și s-a răspândit și în mediul rural. Fiecare trăiește din plin sărbătorile, însă nu toată lumea cunoaște adevăratele istorii și semnificații ale datinilor de iarnă. Pentru a aprecia mai mult tradițiile, vă oferim o mică istorie a Moșului Nicolae.

Pe 6 decembrie, este ziua Sfântului Nicolae iar, după tradiția populară, aceasta este prima zi de iarnă. Credincios, Sfântul Nicolae este făptuitor de minuni și martir pentru credința în Iisus. La români, Sfântul Nicolae este închipuit ca un moș cu barba albă care poate aduce ninsoarea scuturându-și bărbia. Datorită tradiției occidentale, Moș Nicolae este și cel care face cadouri celor mici. În seara din Ajun (5 decembrie), părinții pun în încălțăminte copiilor, pe care aceștia și-o pregătesc cu mare grijă, multe dulciuri și, uneori, jucării. În unele locuri există și obiceiul de a pune alături de cadouri și o nuielușă care ar trebui să îi cumințească, măcar în principiu, pe copii care nu s-au purtat bine în timpul anului. "Copiii cuminți primesc dulciuri și jucării iar cei obraznici nuielușe "așa auzeam în copilărie de la părinții noștri. Acum la vremea maturității ne amintim cu bucurie de acele seri minunate când ne pregăteam cizmulițele și așteptăm cu nerăbdare să vină Moș Nicolae să ne lase în ghetuțe dulciuri și jucării.

Sfântul Nicolae moștenește la moartea ambilor părinți, toată averea familiei pe care se hotărăște să o folosească în scopuri umanitare, ajutându-i pe cei săraci. El este cunoscut ca protector al copiilor mici, al călătorilor, al comercianților, al celor acuzați pe nedrept, al fetelor nemăritate și mireseilor. Legenda istoriei lui Moș Nicolae vorbește despre un nobil sărac care avea 3 fete pe care nu le putea mărita din cauza situației financiare precare. Se spune că Nicolae de Mira, înainte de a deveni Sfânt, a decis să-l ajute pe acest nobil lăsând câte un săculeț cu aur la ușa casei acestuia de fiecare dată când una dintre cele trei fete a ajuns la vârsta măritişului. Vrând să știe cine îi face aceste cadouri, nobilul a urmărit la cea de-a treia fată ușa casei. Povestea spune că Nicolae s-a urcat pe acoperiș și a dat drumul săculețului prin hornul casei în niște șosete puse la uscat. Astfel s-a născut ideea ciorapilor atârnați la gura sobelor și a șemineelor în care se primeau cadourile.

Crăciunul mai este numit și sărbătoarea familiei, este sărbătoarea când toți se reunesc părinți, copii, nepoți își fac daruri, se bucură de momentele și atmosfera din jurul mesei, cu credință ca prin cinstirea cum se cuvine a sărbătorii vom avea un an mai bun și mai bogat. La sate sunt păstrate mai bine tradițiile și obiceiurile specifice acestei sărbători. Repertoriul tradițional al obiceiurilor și tradițiilor românești cuprinde pe lângă colindele propriu-zise - cântece de stea, vicleimul, plugușorul, sorcova, jocuri cu măști (țurca, cerbul, brezaia), teatrul popular, dansuri (căluții, călușarii) - și o seamă de datini, practici, superstiții, ziceri,

sfaturi cu originea în credințe și mituri străvechi sau creștine. Dintre acestea, care exprimă înțelepciunea populară, realul sau fantasticul, esențe ale bogăției noastre spirituale, redăm câteva specifice diferitelor zone ale țării. Pe 20 decembrie în calendarul ortodox se sărbătorește ziua Sfântului Ignat. În aceasta zi datina rânduiește să fie tăiat porcul de Crăciun. Pentru ca țărani cred că un porc neînjunghiat în aceasta zi nu se mai îngrășa pentru ca își visează cuțitul. Nerespectarea acestui obicei poate provoca, după unii, incidente neplăcute. În mod evident, și acest obicei păstrează elemente de ritual păgân (în Egiptul Antic și în Grecia Antică porcul era sacrificat în cinstea unor zeiță).

În Bucovina, în Ajunul Crăciunului se pun pe masă un colac și un pahar de apă, deoarece se crede că sufletele celor răposați vin în această noapte pe la casele lor, gustă din colac și-și udă gura cu apă.

În Ajunul Crăciunului, cei ce cresc albine, nu dau nimic din casă, ca albinelor să le meargă bine, și să nu părăsească stupul pe vremea roitului.

Se crede că la miezul nopții, înspre Crăciun, apa se preface în vin, iar dobitoacele vorbesc.

La cele trei sărbători mari - Crăciun, Paște și Rusalii - să te speli cu apa în care au fost puși bani de argint și vei fi bănos.

Dacă visezi grâu verde în postul Crăciunului e semn bun că anul care vine are să fie mănos în toate.

În Ajunul Crăciunului se leagă pomii cu paie, pentru că acești pomi să lege rod bogat.

În seara de 23 spre 24 decembrie, până după miezul nopții și în unele locuri până la ziuă, cete de copii merg din casă în casă cu colinda: Moș - Ajunul, Bună-dimineața, Colindișul sau Bună-dimineața la Moș-Ajun. În unele părți din Ardeal, copiii care merg cu colindatul se numesc pițărâi sau pizerei. După credința populară, ei sunt purtători de noroc și fericire.

Începând cu întâia zi de Crăciun și în următoarele zile ale acestei sărbători, copiii umblă cu Steaua, cântând colinde de stea prin care vestesc nașterea lui Iisus Hristos.

"Vicliemul" sau "Irozii" este datina prin care tinerii reprezintă la Crăciun nașterea lui Iisus Hristos, șiretenia lui Irod, care a poruncit uciderea pruncilor, de a afla Pruncul și adesea înfruntarea necredinței, personificate printr-un copil sau printr-un cioban. Capra, Turca, Brezaia fac parte dintre datinile de Crăciun și Anul Nou. Dimitrie Cantemir spune în "Descrierea Moldovei" că "Țurca este o joacă iscodită încă din vremurile bătrâne, din pricina ciudei și scârbei ce o aveau moldovenii împotriva turcilor". Cu țurca, capra sau brezaia umblă tinerii începând de la Ignat și sfârșind cu zilele Crăciunului și prin unele părți în ziua de Sf. Vasile până seara. Numele de Țurca, Capra sau Brezaia îl poartă unul dintre tinerii mascați.

Despre cei Trei Crai de la Răsărit sau Magii călători se spune că au venit să se închine lui Iisus, după unii din Arabia, iar după alții din Persia. Tradiția ne arată că ei se numesc: Melchior, Gaspard și Balthazar.

Datina împodobirii bradului de Crăciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul "O, brad frumos!". În Germania, această sărbătoare este cunoscută sub numele de Cristbaum. Împodobirea Pomului de Crăciun a pătruns din Alsacia în Franța la sfârșitul secolului al XIX-lea, precum și în Țările de Jos, Spania, Italia, Elveția. Tot pe la sfârșitul secolului al XIX-lea, această datină se întâlnește în casele nemților din orașele românești și apoi se răspândește pe cuprinsul țării, odată cu cântecul bradului "O, Tannenbaum!" (O, brad faimos!)

Despre Moș Ajun se spune că a fost baciul aflat în slujba lui Moș Crăciun, stăpânul staulului unde Maica Domnului l-a născut pe Iisus Hristos.

Colinda a dobândit o destinație precisă ca formă de magie benefică, ea marcând rodnicia câmpurilor, sporul animalelor domestice, creșterea copiilor, împlinirea prin

căsătorie a tinerilor, pacea și tihna bătrânilor, influențarea, în sens pozitiv, a vieții oamenilor și a naturii.

Vinul era în unele regiuni ale țării și simbol al comuniunii, al unirii a doi tineri. În momentul solemn al căsătoriei li se toarnă vin peste mâinile lor împreunate, simbolizând puterea vieții, trăinicia și fericirea noii familii. "Paharul de aur" este paharul ritual cu care se bea la zile mari, cum este sărbătoarea Crăciunului, din care s-a băut cândva în momente solene, la botez, la cununie, și care reprezenta un bun al familiei, transmițându-se din generație în generație. La origine are un înțeles magic, proprietăți curative, unele dintre astfel de pahare poartă inscripții cu caracter misterios.

În tinda casei se pune un vas de grâu ca să treacă colindătorii peste el, apoi grâul se da la păsări și la animale, "să fie cu spor ca și colindătorii".

În Ajunul Crăciunului, în unele părți se umblă de către preoți, dascăli tineri bisericești cu icoana pe care este zugrăvită nașterea lui Iisus Hristos. Intrând în casă, icoana este ținută la piept de către preoți cântând troparul Nașterii Mântuitorului.

În ziua de Crăciun nu se scoate gunoiul afară decât a doua zi, deoarece dacă-l arunci "îți arunci norocul!"

În unele zone ale țării se crede că primele patru zile, începând cu 24 decembrie, corespund în ordine celor patru anotimpuri: prima zi e de primăvară, a doua de vară, a treia de toamnă și a patra de iarnă, și cum va fi vremea în aceste zile așa vor fi și anotimpurile.

În ajunul Anului Nou, în Moldova, cete de flăcăi și de bărbați de curând însurați pleacă cu Plugul. Străvechi obicei agrar (care se referă la agricultură – cultivarea pământului – ocupație străveche a românilor) derivat dintr-o practică primitivă, trecut printr-un rit de fertilitate, Plugușorul a ajuns o urare obișnuită de recolte bogate în anul care abia începe. Plugușorul este întotdeauna însoțit de strigături, pocnete de bici și sunete de clopoței, dar plugul adevărat, tras de boi, a fost înlocuit cu timpul de un plug miniatural, mai ușor de purtat, sau de buhaiul care imită mugetul boilor. La sate, „Plugușorul” este însă extrem de complex, iar alaiurile care merg din casă în casă duc cu ele chiar un plug.

„Aho, aho, ho-ho / Măine anul se-noiește / Plugușorul se pornește / Si începe a brazda / Pe la case a ura / Iarna-i grea, omătu-i mare, Semne bune anul are / Semne bune de belșug / Pentru brazda de sub plug”, sunt primele versuri ale Plugușorului, care tradițional se cântă în ultima zi a anului.

De asemenea, odată cu intrarea în Noul An, de Sfântul Vasile, este bine să se ureze pentru bunăstare, iar în acest sens „Sorcova” este cel mai cunoscut colind.

Un obicei de Anul Nou, care aduce mare bucurie copiilor, este umblatul cu Sorcova. Aceștia au o crenguță înmugurită de copac sau o sorcovă confecționată dintr-un băț în jurul căruia s-au împletit flori de hârtie colorată. Numele de sorcovă are originea în cuvântul bulgar surov (verde fraged), făcând aluzie la ramura abia înbobocită, ruptă odinioară dintr-un arbore. Atingând de mai multe ori persoanele cu sorcova sunt făcute urări de bine și bunăstare celui vizat.

În aceasta perioada spiritul sărbătorilor ne aduce multă bucurie, veselie și dragoste. Este o perioadă în care putem lumina chipul copiilor noștri prin faptul că sărbătorim împreună și că putem oferi cadouri celor dragi.

BIBLIOGRAFIE

1. Constantin Eretescu – “Folclorul literar al românilor”, editura Compania 2007.
2. Narcisa Alexandru Stiuca - Sărbătoarea noastră de toate zilele – sărbători în cinstea iernii, Editura Cartea de buzunar, 2015

Natura și anotimpurile în poezia eminesciană pentru școlarii mici

Prof.înv. primar Slabu Panseluța

Școala Gimnazială Nr. 10 Botoșani

Natura a constituit încă de la cele mai vechi forme de manifestare a literaturii una dintre temele mari de inspirație ale scriitorilor, nu doar în literatura română ci și în literatura universală. Putem vorbi de natură ca temă literară încă de la preromantici, care au înlocuit rațiunea cu sensibilitatea și predispoziția către prezentarea caracterelor cu un adevărat cult al iubirii și naturii. Romanticii visează iubirea în mijlocul naturii, pe malul lacului. Natura și iubirea apar de cele mai multe ori îngemănate în literatura noastră. Mihai Eminescu a fost de la început și un poet al naturii, deosebit în chip izbitor de cei dinaintea. Aceasta este în orice caz impresia generală, pe care analiza o poate dovedi... peisajele lui nu sunt doar fragmente de univers, sunt metafore ale lui și a vorbi de pastel în legătură cu ele ar fi impropriu.

Poezia lui Eminescu oferă copilului modalitatea de excepție pentru a-l introduce din realitatea existenței în universul cunoașterii. Timpul și spațiul sunt cele două mari dimensiuni esențiale surprinse în imaginea limbajului artistic, prin care valorile eterne sunt concret prezentate. Având o tematică variată, poezia lui Eminescu dezvoltă o complexitate de idei și sentimente și de aceea are o deosebită valoare instructiv-educativă și artistică. Poezia destinată copiilor se bazează pe înțelegerea profundă a universului infantil definit prin deschidere și cunoaștere față de bine și frumos. Variatele forme de prezentare constituie un mijloc eficient de exersare a vorbirii sub toate aspectele ei, pentru formarea trăsăturilor morale și a deprinderilor pentru a-și exprima cu ușurință gândurile, impresiile, redarea cursivă și logică. Cu aceste deprinderi copilul își dezvoltă procesul comunicării cu cei din jur și achiziționează noile cunoștințe necesare în activitatea școlară viitoare.

Efectul instructiv-formativ al poeziei lui Eminescu este asigurat de imaginile poetice care sensibilizează pe micii ascultători. În sufletele lor se nasc sentimente și atitudini, se trezesc emoții și trăiri complexe. Astfel, în poezia "Ce te legeni", sentimentul dominant este cel de nostalgie după anotimpul vară. Folosind momentele psihologice, interogația, personificarea dintre autor și codru, Eminescu a redat prin tonalitate, trezirea unor sentimente de ușoară tristețe, pe care le da toamna și apoi regretul după transformările care au loc în natura și care determina plecarea păsărilor calatoare.

„- Ce te legeni codrule

Fără ploaie, fără vânt

Cu crengile la pământ?

– De ce nu m-aș legăna?

Dacă trece vremea mea!

Ziua scade, noaptea crește

Și frunzișul mi-l rărește.

Bate vântul frunza-n dungă

Cântăreții mi-i alungă

Bate vântul dintr-o parte

Iarna-i ici vara-i departe!”

„Revedere” este poezia care trezește în sufletul copiilor dragostea pentru natura, sintetizată în „codru”. Dialogul realizat între codru și poet este redat cu multa măiestrie astfel încât copilul să vizualizeze natura cu schimbările ei ce se petrec la schimbarea anotimpurilor.

„- Codrule, codruțule,
Ce mai faci, drăguțule,
Că de când nu ne-am văzut
Multă vreme au trecut
Și de când m-am depărtat,
Multă lume am umblat.

- Ia, eu fac ce fac de mult,
Iarna viscolu-l ascult,
Crengile-mi rupându-le,
Apele - astupându-le,
Troienind cărările
Și gonind cântările;
Și mai fac ce fac de mult,
Vara doina mi-o ascult
Pe cărarea spre izvor
Ce le-am dat-o tuturor,
Umplându-și cofeele,
Mi-o cântă femeile.”

Observăm în poezia lui Eminescu latura importantă a naturii pe care o folosește în scrierile atâtor poezii. De exemplu în „Somnoroase păsărele”, Eminescu prezintă cadrul minunat apărut odată cu lăsarea serii, un mesaj atât de ușor de înțeles, un mesaj în care întreaga natură își urmează cursul normal al vieții. Poezia pare a fi un cântec de leagăn, așa cum au considerat-o unii sau chiar o alinare a unei ființe dragi. Prin această alinare, micuțul cititor sau ascultător pășește într-o lume atât de specială care îl face să-și dezvolte gusturi alese. Natura din poezia „Somnoroase păsărele” este personificată și acționează în antiteză literară cu elementele însuflețite cum ar fi lebăda, și păsările.

„Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele -
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină -
Dormi în pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce -
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!”

Arborele preferat de poet pentru aroma îmbătătoare a florilor este teiul. Perechile lui Eminescu se lasă îngropate în ninsoarea florilor parfumate. Un alt copac care apare este plopul, care este legat de starea de melancolie, tristețe, amintire. Dacă codrul și lacul constituie acompaniamentul natural al iubirii, luna plutind deasupra vastelor întinderi de apă formează cadrul adecvat ideilor filozofice. Transformarea naturii și a vieții, reflecțiile asupra morții sunt privite din perspectivă selenară și oceanică.

O altă poezie în care apare atât de bine evidențiată natura este „La mijloc de codru des”, poezie care explică succint natura tipic eminesciană, alcătuită din elementele planului terestru și cele ale planului cosmic, acestea îmbinându-se direct cu sentimental de admirație care participă la dezvoltarea gustului estetic. Tot acest cadru natural al poeziei se reflectă perfect în apă și care este accentuat de luminiș, trestie, păsări, aluniș.

„La mijloc de codru des
Toate păsările ies,
Din huceag de aluniș,
La voiosul luminiș,
Luminiș de lângă baltă,
Care-n trestia înaltă
Legănându-se din unde,
În adâncu-i se pătrunde
Și de lună și de soare
Și de păsări călătoare,
Și de lună și de stele
Și de zbor de rândunele
Și de chipul dragei mele.”

Natura din această poezie pare a armoniza întreaga lume cuprinsă în această vrajă, iar planul terestru se îmbină foarte bine cu cel cosmic. Natura este spațiu de reflecție și meditație pentru cei care știu să vadă și să simtă acest lucru. Cu o valoare artistică și educativă deosebită, poeziile deschid calea micuților spre cunoașterea lumii în care trăiesc și pe care sunt atât de dornici să o exploreze și să o înțeleagă. Prin versuri, copiii învață arta exprimării creative, dezvoltându-și abilitățile verbale și de scriere.

De asemenea, poezia îi ajută să-și antreneze simțurile, memoria și concentrarea, dar și să-și exprime emoțiile și trăirile. Când învață poezii, cei mici intră în contact cu metafore și expresii artistice deosebite, îmbogățindu-și vocabularul. Totodată, ei își dezvoltă gândirea abstractă.

Și astfel, cu fiecare poem pe care îl citesc, îl recită sau îl ascultă, micii școlari sunt mai aproape de tainele lumii.

Școala - leagăn al rădăcinilor străbune

Moș Ioana

Școala Gimnazială Botiza

Botiza

Maramureș

Școala este pentru mine un spațiu mirific, plin de viață în care vocile cristaline ale copiilor se împletesc cu dăruirea și experiența dascălilor, dar este și țărâmul în care ne întoarcem la rădăcini pentru a prinde putere, astfel, plini de speranță să reînviem tradițiile înaintașilor.

Comunitatea din Botiza încă mai păstrează nealterate datini, tradiții cu ocazia anumitor sărbători și evenimente. Proiectul „Crăciunul – Sărbătoarea Bucuriei” i-a determinat pe elevii noștri să învețe de la bunici și de la oamenii mai în vârstă colindele autentice: La tulpina mărului, Coborât-o coborât..., La poalele pomilor, Bună sara lui Crăciun.

Emoția și bucuria cu care copiii au cântat colindele ne-au purtat pe ulițele copilăriei, într-un spațiu al regăsirii, al bucuriei și al luminii.

Și pentru că elevii au dorit să învețe mai mult din felul minunat în care își petreceau bunicii și străbunicii nopțile lungi de iarnă...iată-i la Șezătoare.

Fetele au cusut floricele pe pânză, altele au tricotat, cele mai pricepute au învățat să toarcă lâna, iar băieții au cioplit lemnul. În timp ce lucrau, fetele și băieții horeau, spuneau ghicitori, iar la final au jucat după melodii populare din zonă.

Pentru minunatele comori pe care bunicii, străbunicii și părinții le-au scos din zestrea neamului și le-au dăruit copiilor, aceștia i-au răsplătit făcând curat în biserica din comună, împodobind Bradul de Crăciun cu globuri, beteală, dar și ornamente originale, create de ei cu multă răbdare și dragoste.

Colindele învățate au răsunat în jurul bradului împodobit, iar lumina și bucuria de pe fețele copiilor erau cele mai alese daruri pentru cer și pământ.

Școala de povești

Cu îmi imaginez o școală de povești asemenea unui castel fermecat. După ce deschizi ușa magică a scolii, ești teleportat într-un tărâm al literelor, cifrelor și al culorilor magice.

Tainele cunoașterii ne sunt descifrate de zâne și elfi. Noi putem călători în timp, împreună cu zânele cu aripi sclipitoare și cu elfii care poartă pălării magice.

Cu ajutorul acestor dascăli fermecați, putem călători în orice țară din lume, pe orice planetă din univers și putem pătrunde în labirintul captivant al cărților.

Copiii din această școală de povești sunt foarte fericiți, pentru că ei trăiesc aventuri de neuitat împreună cu dascălii lor magnifici.

Muntean Andreea - Maria,
clasa a IV-a,
Școala Gimnazială Botiza

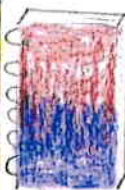

Școala de povești

Aș vrea ca școala mea să fie ca în povești, plină de magie și de aventuri.

Trecere oră să fie ca o poveste, unde învățăm lucruri noi și ne distrăm. Aș fi frumos ca toți elevii să avem uniforme, pentru ca să fie toți la fel. Mi-aș dori ca pauzele să fie mai lungi, ca să avem timp să ne jucăm mai mult și să facem petreceri. Aș vrea să avem o bibliotecă magică, plină cu cărți fermecate, iar când le-am deschide am zbura în lumea poveștilor.

Școala pentru mine este un loc minunat, unde ne facem amiciți frumoși alături de colegi și de doamna învățătoare.

PROIECT DE ACTIVITATE -LAUDĂ SUFLETE AL MEU PE DOMNUL- CRĂCIUNUL LA ROMÂNI

**FARCAȘ MARIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ IBĂNEȘTI**

MOTTO: „ Iar Iisus a zis: Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor.”

Data: 16.12.2024

Școala Gimnazială Ibănești

Clasele: a III-a și a IV-a

Echipa de elaborare a proiectului:

- Profesor pentru învățământ primar Farcaș Mariana- cadrul didactic coordonator
- Profesor de religie și perotul de la parohia din localitate

Tema activității desfășurate : ”LAUDĂ SUFLETE AL MEU PE DOMNUL –CRĂCIUNUL LA ROMÂNI”

ARGUMENT

Așa cum Mântuitorul a fost Modelul desăvârșit de înțelepciune, bunătate, frumos, și iubire, noi, oamenii creștini trebuie să urmăm acest Model atât cât ne este cu putință fiecăruia dintre noi.

Cu cât aceasta este începută la o vârstă mai fragedă, cu atât valoarea sa va fi mai mare. Pentru a-l face pe copil să ajungă la aceste valori esențiale ale umanității este necesară educația religioasă . Copilul, încă de mic, vine în contact cu realități, simboluri și manifestări religioase ale căror semnificații, în înțelesul lor cel mai simplu, este bine să le cunoască. Mai întâi în familie, copiii învață să-și manifeste într-un anumit fel sentimentele, își formează deprinderi de conduită cu ajutorul cărora să devină persoane deschise comunicării cu Dumnezeu și cu semenii. Educația religioasă îl ajută pe copil să cunoască îndatoririle pe care le are față de el însuși, față de ceilalți și față de tot ce-l înconjoară, pentru a deveni un bun creștin.

SCOPUL ACTIVITĂȚII

Promovarea valorilor culturale, religioase și etice fundamentale, precum și fair-playul competițional.

Obiective propuse:

- Cunoașterea învățăturilor bisericii , a tradițiilor religioase și formarea virtuților creștine;
- Dezvoltarea interesului pentru citirea unor texte / bibliografii adaptate vârstei ;
- Cunoașterea învățăturilor biblice, a tradițiilor locale de Crăciun ;
- Educarea unor virtuți creștine și cultivarea comportamentului moral-religios (să-ți iubești aproapele, să faci fapte bune, să fii cinstit, modest, generos, să nu urăști, să-i ajuți pe sărmani, să-L iubești pe Dumnezeu)
- Confectionarea și prezentarea unor costume respectând tematica concursului -personaje biblice;

Locul desfășurării: Școala Gimnazială Ibănești- sala de clasă

Durata desfășurării activității- 2 ore

Persoane prezente:

*Juriu concurs: director, director adjunct,profesor de religie ortodoxă, reprezentent al părinților

* Participanți:elevii clasei a III-a și elevii clasei a IV-a

* Părinți și bunici ai elevilor

Desfășurarea activității:

PARTEA I - Concurs de cunoștințe religioase "LAUDĂ SUFLETE AL MEU PE DOMNUL –CRĂCIUNUL LA ROMÂNI"

Descrierea activității:

Bibliografia pentru concurs a fost studiată de către elevi timp de 3 săptămâni . Aceasta a fost diferențiată având două grade de dificultate. Bibliografia cu 100 de întrebări cu un grad de dificultate mai mare și o bibliografie cu 20 de întrebări mai ușoare pentru elevii cu CES. Alături de bibliografiile diferențiate, elevii au avut și o bibliografie pentru departajarea echipelor care vor avea egalitate la punctaj.

În ziua concursului elevii au fost împărțiți în 5 grupe, fiecare grupă având un responsabil de grupă. Concursul a avut 4 runde de concurs. Pentru fiecare rundă o echipă a extras din urnă 5 bilete cu întrebări -ghicitori .(5 grupe ori 5 bilete -în prima rundă s-au rezolvat 25 de bilete + 2 bilete cu întrebări mai ușoare). În următoarele 3 runde s-au extras următoarele bilete. La sfârșitul concursului au fost extrase toate biletele din urne. Timpul de rezolvare a fost de 5 min. la fiecare rundă . Responsabilul grupei a prezentat juriului răspunsurile notate pe bilete. Pentru fiecare răspuns corect elevii au primit 1 punct ,respectiv 0 puncte pentru răspunsul greșit.

Clasamentul a fost anunțat la sfârșitul activității.

PARTEA a II-a " Personaje biblice" Prezentarea costumelor inspirate din Biblie sau din tradiția creștină

Descrierea activității

După o pauză de 15 min. în care elevii s-au costumat, a urmat prezentarea costumelor. În ordine alfabetică elevii și-au prezentat costumele. Juriul , a acordat note de la 0-10, în funcție de creativitate, autenticitate dar și după felul în care s-a prezentat fiecare participant .

PARTEA a III-a

Elevii au pregătit un program artistic cu cântece religioase și colinde .

IARNA ȘI SĂRBĂTORILE DE IARNĂ

Profesor învățământ preșcolar CĂLIN DANIELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BĂBANA –ARGES

Iarna este anotimpul magic unde obiceiurile și tradițiile transmise din generație în generație fac sărbătorile mai frumoase. Sărbătorile de iarnă sunt despre dragoste, căldură, binecuvântare și ospitalitate. E perioada când îți dorești să petreci și mai mult timp cu familia ta, să împărtășești momente frumoase lângă bradul verde și proaspăt din casă. Să simți mirosul dulce de portocale și de scorțișoară. Cultura tradițională a neamului nostru este marcată de autenticitatea obiceiurilor specifice fiecărei zone geografice. În special la sate, aceste datini sunt păstrate și respectate cu sfințenie, ele reprezentând izvorul bogăției noastre spirituale.

Sărbătorile de iarnă în spațiul românesc încep din 30 noiembrie cu sărbătoarea Sfântului Andrei și țin până la Sfântul Ioan, în 7 ianuarie. În acest interval se succed cele mai frumoase tradiții, obiceiuri și datini populare. Aceste sărbători aduc în viața noastră bucurie, veselie, trăiri spirituale speciale generate de semnificația evenimentelor pe care le parcurgem : Sfântul Andrei la 30 noiembrie, Sfântul Nicolae la 6 decembrie, Sfântul Spiridon 12 decembrie, Ignatul la 20 decembrie, Crăciunul/Sărbătoarea Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos la 25 decembrie, Sfântul Ștefan la 26 decembrie, Anul Nou- Sfântul Vasile la 1 ianuarie, Boboteaza/Botezul Domnului la 6 ianuarie și Sfântul Ioan Botezătorul la 7 ianuarie.

30 noiembrie –Sfântul Andrei. Este ziua în care toamna pleacă și lasă locul iernii. Începând cu această dată intrăm în spiritul sărbătorilor de iarnă. Toți cei care poartă numele Sfântului Andrei sunt sărbătoriți. Sfântul Andrei este considerat cel care a creștinat poporul român, pentru că el a propăvădiut Evanghelia la geto-daci. În anul 1997, Sfântul Andrei a fost proclamat OCROTITORUL ROMÂNIEI. Sunt multe obiceiuri legate de această zi. În noaptea Sfântului Andrei, fetele nemăritate își pun un fir de busuioc sfințit sub pernă, pentru ca în această noapte să-și potă visa ursitul. Un alt obicei cunoscut este acela de a pune grâu la încolțit în mici vase cu puțină apă. Se spune că înălțimea și desimea grâului crescute până la Anul Nou, arată cum va fi anul viitor.

1 decembrie –Ziua Națională a României. 1 Decembrie este ziua fiecărui român care dă dovadă de patriotism veritabil. În anul 1990, ziua de 1 Decembrie a fost declarată zi națională și sărbătoare publică în România. În această zi se sărbătorește Marea Unire. La 1 decembrie 1918, Adunarea de la Alba Iulia a decis unirea Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România. Este o zi marcată de evenimente deosebite, cum ar fi parada militară, depunerea de coroane de flori pentru eroii care au luptat pentru reîntregirea țării și a neamului românesc. Este înălțător și emoționant momentul în care este cântat imnul țării „Deșteaptă-te , române!

6 decembrie –Sfântul Nicolae sau Moș Nicolae. Sfântul Nicolae este ocrotitorul copiilor și este întru chiparea bunătății și a dărniceii. Această zi este sărbătoarea celor care poartă acest nume sfânt, dar și a celor mici care își pregătesc ghetuțele. Moșul le pune daruri și uneori și câte o nuie lușă pentru cei năstrușnici. Un obicei întâlnit la această dată este că în unele zone ale țării,

oamenii aduc crenguțe de pomi fructiferi pe care le păstrează în apă, lângă icoane ca să înflorească până de Anul Nou. Dacă aceste crenguțe înfloresc, anul care vine va fi roditor și plin de satisfacții.

20 decembrie Ignatul. La această dată are loc Ignatul, adică ritualul sacrificării porcului. În această zi se sacrifică porcul pentru a pregăti bucatele care ajung pe masa de Crăciun. În credința vechilor daci, porcul era sacrificat pentru a veni în sprijinul soarelui. Sunt multe obiceiuri legate de această tradiție, cum ar fi: după sacrificarea porcului, dar înainte de tăierea lui exista obiceiul ca acesta să fie încălecat de cei mici. Astfel se spune că anul care urmează va fi lipsit de boli, plin de bogăție, sănătate și prosperitate. Pentru a ști cum va fi iarna din anul următor, trebuie să ne uităm la splina porcului. Dacă splina este groasă la capăt este semn că iarna va fi grea, cu multă zăpadă. Dacă splina este subțire la capăt, va ninge puțin dar anul nou va fi îmbelșugat.

24 decembrie –Ajunul Crăciunului. Este ziua când este împodobit bradul, când se pregătesc bucatele pentru masa de Crăciun, cadourile pentru cei dragi dar și darurile pentru colindători. Acum pe lângă tradiționalele cadouri și bucate încep și colindele. Colindătorii aduc în casele credincioșilor vestea nașterii lui Iisus în ieslea din Betleem. Rolul colindelor este acela de a fi cântate în grup. Ele au o bază biblică, cu referire la evenimentul sfânt al Nașterii Domnului. Colindele cântate în ajun sunt „Bună dimineața la Moș Ajun,, ; „Iată vin colindătorii,,; „Trei păstori etc. Sărbătorile de iarnă se petrec acasă în familie, alături de cei dragi. De aceea în seara de ajun se împodobesc bradul și casa. Bradul a fost ales ca simbol al Crăciunului pentru că rămâne verde tot timpul anului, simbolizându-l pe Iisus Hristos veșnic viu, Este un moment emoționant în care toată familia participă la această tradiție veche de sute de ani, În vechime bradul era împodobit cu fructe, flori, nuci poleite și lumânările. În zilele noastre, bradul este împodobit cu globuri colorate, beteală, diverse figurine și instalații luminoase. În vârful bradului este pusă o stea care simbolizează steaua care i-a călăuzit pe magi până la Betleem. Bradul de Crăciun simbolizează pomul vieții. Acest simbol se regăsește în arta populară pe covoarele și iile tradiționale.

25 decembrie –Crăciunul. Pe 25 decembrie este sărbătoarea Crăciunului. Această sărbătoare aniversează Nașterea Domnului Iisus Hristos. Localitățile și casele oamenilor sunt pregătite de sărbătoare. Sunt aprinse luminițe și peste tot se simte spiritul sărbătorilor. În această zi toată familia, dar mai ales copiii, desfac cadourile primite de la Moș Crăciun, care se afla sub bradul împodobit, Crăciunul este sărbătoarea care apropie familia. De Crăciun, oamenii se așează la masă alături de cei dragi. Toate bucatele sunt preparate cu grijă de gospodine. De pe masă nu trebuie să lipsească sarmalele, piftia, toba, cârnații, friptura de porc și cozonacul. Se spune că în dimineața de Crăciun este bine să ne spălăm cu apă curată de izvor în care se pune un ban de argint pentru ca tot anul să fim curați ca argintul și să fim feriți de boli. În această zi este bine să primim colindătorii care aduc vestea nașterii lui Iisus. Spiritul sărbătorilor ne îndeamnă să facem fapte bune, să dăruim, să fim mai buni. Sunt mulți oameni care din puținul lor ajută copiii care trăiesc în orfelinate sau în familii sărace.

31 decembrie –Ajunul Anului Nou. Ajunul Anului Nou sau Revelionul este petrecerea dintre ani. La fel ca și de Crăciun se pregătesc bucate alese. La această masă, pe lângă bucatele tradiționale, nu trebuie să lipsească peștele și strugurii. Se mănâncă 12 boabe de struguri pentru fiecare lună din an, fiecare boabă reprezentând câte o dorință pentru anul care vine. Astfel, acest an o să fie îmbelșugat cu sănătate și noroc. În zilele noastre există anumite obiceiuri care sunt respectate de foarte mulți oameni la trecerea dintre ani. În noaptea dintre ani se face foarte mult

zgomot și lumină pentru a alunga spiritele rele iar în noul an oamenii să fie feriți de rele. De aceea trecerea dintre ani este sărbătorită cu multe artificii, petarde și șampanie pentru ca noul an să fie mai bun și fără ghinioane. În această noapte se poartă haine roșii. Culoarea roșie este culoarea veseliei și a dragostei. La trecerea dintre ani este bine să ai bani în buzunar, pentru că aceștia să nu-ți lipsească în anul care urmează. În seara Ajunului de An Nou, copiii și tinerii merg cu Plugușorul. Acest colind este cel mai cunoscut și iubit obicei, pentru că are rădăcini adânci în spiritualitatea autohtonă.

Pe 1 ianuarie întreg globul sărbătorește trecerea într-un nou an calendaristic. Anul Nou coincide cu sărbătoarea Sfântului Vasile cel Mare, ocrotitorul săracilor. Toți cei care poartă acest nume sfânt sunt sărbătoriți în această zi. O tradiție importantă de Anul Nou este umblatul copiilor cu Sorcova. Sorcova este făcută dintr-o nuia îmbrăcată în hârtie colorată, împodobită cu flori. Când sunt rostite acele versuri, ne putem imagina că sorcova joacă rolul unei baghete magice care transmite vigoare și tinerețe celui sorcovit. Cu sorcova se face urarea pentru un an mai bun, iar copiii sunt recompensați cu colaci, dulciuri sau bani. Se spune că Anul Nou trebuie să ne prindă cu un buchețel de vâsc. Vâscul este considerat o plantă sacră și este aducător de noroc și sănătate. Sunt foarte multe tradiții și obiceiuri în această perioadă. Putem aminti: buhaiul, vasilica, capra, etc. Ceea ce este demn de semnalat, este faptul că aproape în toate regiunile țării, colindătorii sunt îmbrăcați în costume populare în semn de respect pentru linia tradițională a moșilor și strămoșilor noștri.

6 ianuarie –Boboteaza Boboteaza este sărbătoare religioasă importantă, Este ziua în care a fost botezat Iisus Hristos și semnifică înnoirea omului creștin. În Ajunul Bobotezei, preoții merg în casele oamenilor pentru a le aduce binecuvântarea Sfântei Treimi prin stropirea cu apă sfințită. La Bobotează se sfințesc toate apele, iar credincioșii merg la biserică pentru a participa la slujbă și a lua apa sfințită

7 ianuarie –Sfântul Ioan Pe 7 ianuarie este sărbătorit Sfântul Ion. În această zi este sărbătorit Sfântul Ioan Botezătorul, cel care l-a botezat pe Iisus în râul Iordan. La această dată sunt sărbătoriți toți cei care poartă acest nume sfânt. Ziua Sfântului Ion reprezintă încheierea sărbătorilor de iarnă, Sfântul Ion este considerat protectorul pruncilor. Conform tradiției populare se spune că după data de 7 ianuarie, se înmoaie gerul iar temperaturile încep să crească. Această sărbătoare este una a bucuriei.

Bibliografie:

1. Constantin Eretescu, Folclorul literar al românilor, Editura Compania, 2007
2. Narcisa Alexandra Știucă, Sărbătoarea noastră cea de toate zilele- sărbători în cinstea iernii, Editura Cartea de buzunar, 2005
3. Tudor Pamfile, Sărbătorile la români, Editura Saeculum, 2005.

ÎN PREAJMA CRĂCIUNULUI: O SEARĂ DE POVESTE

Prof **GHEJU SIMONA CRISTINA**

ȘCOALA GIMNAZIALĂ ANIȘOARA ODEANU, LUGOJ

În țara noastră, sărbătorile de iarnă înseamnă momente feerice în preajma celor dragi, a bradului de Crăciun și a meselor îmbelșugate, fiind aproape unanim acceptat că acestea reprezintă zilele cele mai frumoase și mai așteptate dintr-un an. Misterul ce învăluie Crăciunul se datorează și multitudinii de tradiții și obiceiuri care variază de la o regiune la alta. Acestea sunt extrem de iubite și așteptate, mai ales de către copii, de aceea, în perioada premergătoare sărbătorilor de iarnă elevii sunt implicați în diverse activități extrașcolare dintre care amintim: colindarea diverselor instituții, participarea la târgurile de Crăciun organizate în cadrul școlii sau participarea la serbarea tematică a școlii.

Serbările școlare, devenite tradiție perpetuată an de an, sunt o oportunitate de a aduce comunitatea școlară mai aproape, de a celebra obiceiurile și de a învăța despre spiritul sărbătorilor. Aceste activități sunt adesea însoțite de atmosferă caldă, zâmbete și o mulțime de momente plăcute. Elevii au șansa de a dezvolta munca în echipă, de a-și dezvolta unele talente, de alege noi prietenii sau de ce nu, de a-și învinge anumite temeri.

De asemenea, prin intermediul acestor serbări pot prinde viață diverse povești în cadrul unor atmosfere de basm create cu ajutorul decorurilor.

O astfel de atmosferă am creat în cadrul serbării școlii noastre, care a avut ca temă “Spărgătorul de nuci”.

Povestea este una specifică iernii, în jurul Crăciunului, și urmărește aventurile unei tinere fete pe nume Clara, care primește un spargător de nuci de la unchiul său. Noaptea, spargătorul prinde viață și se transformă într-un prinț, iar Clara este dusă într-o lume magică, plină de diverse personaje fantastice, în care se întâlnește cu dansuri din diferite colțuri ale lumii, precum „Dansul florilor”, „Dansul spaniol” și „Dansul arab”.

Piesa pusă în scenă în cadrul serbării evocă această atmosferă magică, plină de așteptare și emoție, caracteristică serii de Ajun. Elevii s-au dovedit a fi actori desăvârșiți. Prin munca și talentul lor au dat naștere personajelor din piesă, interpretând cu succes rolul naratorului, fetei Clara, a fratelui ei Fritz, guvernantei, dar și a spargătorului de nuci care s-a transformat dintr-o păpușă uitată, într-un băiat curajos.

Dialogul dintre personaje a fost completat de diverse dansuri de balet, dansul șoriceilor sau a soldaților, precum și de colinde interpretate de corul școlii.

Decorul creat a venit să completeze atmosfera creată, a susținut narativul și a îmbogățit experiența publicului, contribuind semnificativ la succesul evenimentului.

